Druk nr 1602

Warszawa, 30 marca 2007 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Przewodnicząca Krajowej Rady
Radiofonii i Telewizji
KRRiT-070-20/012/07

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, w załączeniu uprzejmie przekazuję następujące dokumenty, przyjęte przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji uchwałą Nr 176/2007 z 29 marca bieżącego roku:

- **Sprawozdanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z działalności w 2006 roku,**
- **Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2006 roku.**

Uprzejmie proszę Pana Marszałka o przyjęcie i udostępnienie Paniom i Panom Posłom powyższych dokumentów.

Łączę wyrazy szacunku

(-) Elżbieta Kruk

SPRAWOZDANIE

KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

Z DZIAŁALNOŚCI W 2006 ROKU

KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI, WARSZAWA MARZEC 2007 R.

WPROWADZENIE

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, jako konstytucyjny organ państwa stojący na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji, składa – na podstawie art. 12 ustawy o radiofonii i telewizji - coroczne sprawozdanie ze swej działalności oraz informację o podstawowych problemach radiofonii i telewizji Sejmowi RP, Senatowi RP i Prezydentowi RP. Informację taką Krajowa Rada przedstawia również Prezesowi Rady Ministrów.

Rozpoczynając urzędowanie w nowym składzie, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stanęła wobec szeregu wyzwań, wśród których najważniejsze związane były z:

- poprawą kondycji finansowej nadawców publicznych,
- wszechstronną kontrolą działalności nadawców publicznych i koncesjonowanych ze szczególnym uwzględnieniem działalności programowej,
- barierami rozwoju rynku,
- brakiem aktualnych regulacji prawnych,
- podjęciem – wspólnie z właściwymi organami administracji państwowej - działań zmierzających do wypracowania kompleksowej strategii cyfryzacji radiofonii i telewizji.

Od 2004 roku następowało obniżenie nominalnej kwoty zainkasowanych wpływów abonamentowych, której wartość realna (po uwzględnieniu wpływu inflacji) w 2006 roku spadła o 8% w porównaniu do 2003 roku, to jest o około 77 mln zł. Było to wynikiem przede wszystkim:

- malejącej liczby gospodarstw domowych jako zarejestrowanych abonentów radiowych i telewizyjnych;
- zmniejszaniem się liczby abonentów wnoszących terminowo opłaty abonamentowe;
- zwiększaniem się liczby gospodarstw domowych zwolnionych od opłat abonamentowych;
- niewielkim odsetkiem (jedynie 5%) podmiotów gospodarczych jako zarejestrowanych abonentów radiowych i telewizyjnych.

Ustawa o opłatach abonamentowych z 2005 roku nie wpłynęła na poprawę ściągalności abonamentu radiowo-telewizyjnego, a można powiedzieć, że w pewnym stopniu utrwaliła te niekorzystne tendencje. Do podstawowych wad zawartych w niej uregulowań prawnych należy zaliczyć monopol Poczty Polskiej jako podmiotu odpowiedzialnego za pobór abonamentu (wynikiem tego są problemy z negocjowanym poziomem prowizji za świadczone usługi, jak też dalece niewystarczająca skuteczność w wykonywaniu przez nią obowiązków kontrolnych), jak również rozszerzenie grupy osób zwolnionych z obowiązku uiszczania opłat abonamentowych bez obowiązku rekompensowania wywołanych tym ubytków np. z budżetu państwa.

Trudno w takiej sytuacji mówić o możliwości efektywnej realizacji jednej z podstawowych przesłanek wypełniania misji publicznej, czyli niezależności ekonomiczno-finansowa nadawców publicznych, której wagę podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 9 września 2004 roku. Wzrastający poziom ubytku wpływów abonamentowych grozi załamaniem się w najbliższych 2-3 latach całego systemu związanego z poborem tych opłat, co może mieć katastrofalne skutki dla stabilności ekonomicznej nadawców publicznych, a zwłaszcza radiofonii publicznej, która w około 73% utrzymuje się z abonamentu, podczas gdy Telewizja Polska SA w 28%. Wprowadzony przez Krajową Radę wyższy poziom zniżek przy wnoszeniu opłat abonamentowych z góry za 2007 rok spowodował zwiększenie

wpływów inkasowanych przez Pocztę Polską, niemniej jednak potrzebne są pilne działania ustawowe by zahamować wspomniane niekorzystne zjawiska.

W konsekwencji, spółki radiofonii i telewizji publicznej są zmuszone do realizacji swoich ustawowo określonych powinności programowych w warunkach braku stabilizacji ekonomicznej. Nie pozostało to bez wpływu na jakość programu, w którym zauważalne są tendencje do marginalizowania ambitnej produkcji programowej (zwłaszcza z kręgu tzw. kultury wysokiej) i produkcji dla dzieci i młodzieży na rzecz audycji czysto rozrywkowych (telewizja publiczna), czy systematyczne zwiększanie udziału muzyki w programach spółek regionalnej radiofonii publicznej kosztem audycji słownych.

W przypadku oddziałów terenowych TVP SA dotychczasowe zarządy nie wdrożyły spójnej koncepcji programowej ich funkcjonowania, w oparciu o realny model finansowy. W efekcie, nie można uznać za zadowalający sposobu realizacji ustawowo nałożonego obowiązku nadawania programów regionalnych. Kłóci się to również z funkcją integracyjną oraz kulturotwórczą wobec społeczności regionalnych jaką oddziały terenowe powinny pełnić.

Pogłębiający się niekorzystny wpływ trudnej sytuacji finansowo-ekonomicznej na działalność programową spółek radiofonii i telewizji publicznej wskazuje na konieczność podjęcia pilnych działań legislacyjnych zmierzających do stworzenia takiego modelu prawno-organizacyjnego, który uwolni spółki z pęt kodeksu spółek prawa handlowego, a uczyni program i jego jakość głównym miernikiem pracy zarządu.

Pomimo skromnego zasobu posiadanych częstotliwości, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła działania zmierzające z jednej strony do poprawy warunków technicznych działalności dotychczasowych nadawców komercyjnych (dotyczy to w głównej mierze rynku radiofonii), z drugiej zaś do wzbogacenia radiowej oferty programów lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów wyspecjalizowanych. Na pilny charakter tych działań miał wpływ nie tylko popyt ze strony rynku (Krajowa Rada zapoznała się z 90 aplikacjami podmiotów zainteresowanych uruchomieniem lub rozszerzeniem działalności), ale także postępujące zjawisko wchłaniania lokalnych nadawców przez grupy kapitałowe będące właścicielami sieci radiowych. W konsekwencji, uruchomiono procedury uzgodnieniowe z UKE dotyczące 23 częstotliwości, które będą przeznaczone między innymi dla nadawców pragnących prezentować muzykę klasyczną, jazz, jak również tych, którzy deklarują chęć nadawania programów wyspecjalizowanych (dziecięco-młodzieżowych, czy społeczno-religijnych).

Ograniczenia w rozwoju rynku telewizyjnego są bardziej widoczne, gdyż na przeszkodzie stoi nie tylko *de facto* brak wartościowych częstotliwości z punktu widzenia działalności nadawczej (w 2006 roku Krajowa Rada dysponowała 5 kanałami telewizyjnymi, o małych mocach tj. od 0,1 kW do 1 kW), ale również konieczność zachowania istniejących zasobów dla celów skonfigurowania naziemnych sieci cyfrowych. Z tego względu nie można mówić o praktycznej możliwości rozwoju, szczególnie w przypadku nadawców ponadregionalnych (TV4, TVN, Puls).

Na tym tle stosunkowo najlepiej wygląda rynek operatorów sieci kablowych, który poprzez postępujące procesy konsolidacyjne, tworzy silne kapitałowo podmioty zdolne do oferowania tzw. usługi *triple-play* (dostęp do telewizji, Internetu i usługi telefoniczne), a także telewizji cyfrowej.

Krajowa Rada dostrzega, niepokojące jej zdaniem, zjawiska na rynku mediów elektronicznych, w postaci zjawiska tzw. sieciowania i koncentracji kapitałowej, przede wszystkim na rynku lokalnych nadawców radiowych. Jak wskazują wyniki przeprowadzonych monitoringów, dzieje się to z wyraźną szkodą dla oferty programowej dostępnej odbiorcom, traci bowiem ona walor lokalności, podlega homogenizacji i silnemu formatowaniu. Warto zauważyć, że zjawiska te nie rozgrywają się wyłącznie na płaszczyźnie

czysto finansowej, czy właścicielskiej, ale także poprzez porozumienia programowe (tzw. umowy franszyzowe), które podporządkowują działalność programową nadawców lokalnych formatowi danej sieci radiowej. Oprócz wspomnianych tendencji, coraz mocniej zaznacza swoją obecność kapitał zagraniczny, czego przykładem są działania inwestycyjne niemieckich koncernów wydawniczych Bauer i Alex Springer odpowiednio w spółce BROKER FM (właściciel ogólnopolskiej rozgłośni RMF FM) i telewizji POLSAT. Ponadto, News Corp., należący do Ruperta Murdocha, stał się udziałowcem ponadregionalnej telewizji PULS. Instrumentarium prawne będące w dyspozycji Krajowej Rady należy uznać za dalece niewystarczające do skutecznego reagowania na wymienione zjawiska, gdyż nie daje ono możliwości ograniczenia przepływu środków finansowych z silnych grup kapitałowych do spółek lokalnych, czy stopnia koncentracji własnościowej w mediach elektronicznych, a nawet nie daje możliwości ich pełnej obserwacji (brak ustawowo określonego terminu przesyłania do KRRiT sprawozdań finansowych nadawców).

Dotychczasowa praktyka regulacyjna wskazuje na pogłębiający się anachronizm obowiązujących ram prawnych dotyczących rynku mediów elektronicznych, przede wszystkim w obliczu zachodzących na nim dynamicznych i radykalnych zmian technologicznych. Zmienia się nie tylko sposób dostarczania zawartości audiowizualnej, ale również korzystanie z niej – coraz wyraźniejszy jest bowiem nacisk na personalizację tych usług. Trendy te są na tyle silne, że znalazły swoje odzwierciedlenie w przygotowywanym projekcie nowelizacji europejskiej dyrektywy „O telewizji bez granic", która – w kontekście wspomnianych przemian technologicznych – głęboko zmienia optykę regulacyjną, kładąc nacisk na jej różnicowanie w zależności od stopnia spersonalizowania danej usługi audiowizualnej.

W świetle powyższego, szczególnej wagi nabiera potrzeba wypracowania kompleksowej strategii cyfryzacji polskiego rynku mediów elektronicznych, jako jednej z głównych dźwigni rozwoju i postępu gospodarczego, a jednocześnie awansu cywilizacyjnego, umożliwiającego dostęp możliwie najszerszej grupy odbiorców do zdobyczy i usług społeczeństwa informacyjnego. Strategia wprowadzania cyfrowej radiofonii i telewizji w Polsce powinna uwzględniać perspektywę programową, rynkową i regulacyjną. Cyfryzacja telewizji, a zwłaszcza cyfryzacja telewizji naziemnej, to największe wyzwanie dla państwa od czasu stworzenia rynku telewizyjnego poprzez powołanie mediów publicznych i umożliwienie działania nadawców prywatnych. Uprawnioną wydaje się teza, że cyfryzacja to niemal nowe tworzenie rynku. Przejście na cyfrowy system nadawania w naziemnej telewizji stanowi radykalny skok o charakterze nie tylko technologicznym, ale i niosącym za sobą daleko idące skutki o charakterze społecznym, gospodarczym i cywilizacyjnym.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiła swoje oficjalne stanowisko w tej kwestii, podkreślając w nim konieczność całościowego i systemowego podejścia do procesu cyfryzacji. Tym większy niepokój budzi brak formalnego i faktycznego postępu prac zespołu międzyresortowego odpowiedzialnego za wypracowanie strategii wprowadzania radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce. Pogłębia to regres regulacyjny, a jednocześnie nie sprzyja stworzeniu jasnej i przejrzystej strategii rozwoju rynku mediów elektronicznych w Polsce.

Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Elżbieta Kruk

SPIS TREŚCI

WSTĘP 4

ROZDZIAŁ I. Realizacja konstytucyjno-ustawowych zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji 8

1.1. Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji ... 8

1.2. Udział Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji we wprowadzaniu naziemnej telewizji cyfrowej ... 9

1.3. Odpowiedzialność prawna nadawców za emitowany program i kontrola ich działalności ... 11

1.4. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w odniesieniu do jednostek publicznej radiofonii i telewizji ... 14

1.5. Międzynarodowa działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji ... 15

ROZDZIAŁ II. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny 19

2.1. Rozwój rynku radiowego i telewizyjnego z wykorzystaniem wolnych częstotliwości oraz w ramach zasobów satelitarnych ... 19

2.2. Poprawa warunków nadawania programów radiowych i telewizyjnych w ramach wykorzystywanych stacji nadawczych ... 21

2.3. Dostosowanie terminu ważności koncesji radiowych i telewizyjnych do obecnego okresu ich obowiązywania (10 lat) ... 22

2.4. Plany związane z przeznaczeniem częstotliwości pozostających w dyspozycji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (zapotrzebowanie a podaż) ... 23

2.5. Zjawisko sieciowania i koncentracji na rynku radiowym i telewizyjnym ... 26

2.6. Rozwój rynku telewizji kablowej ... 32

ROZDZIAŁ III. Kontrola działalności programowej nadawców 35

3.1 Kontrola nadawców publicznych pod kątem realizacji ustawowych zadań i powinności ... 36

3.2. Kontrola nadawców koncesjonowanych pod kątem realizacji zadań ustawowych i programowych warunków koncesji ... 42

3.3. Kontrola w zakresie art. 18 ust. 4-6 ustawy o radiofonii i telewizji oraz działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz ochrony małoletnich ... 46

3.4. Badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych ... 52

ROZDZIAŁ IV. Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców 55

4.1. Udział reklam w programach radiowych i telewizyjnych ... 55

4.2. Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców publicznych ... 55

4.3. Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców koncesjonowanych ... 57

4.4. Decyzje o ukaraniu nadawców za naruszenia obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej 59

ROZDZIAŁ V. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych 60

5.1. Podstawy prawne 60

5.2. Konsekwencje braku egzekucji administracyjnej zaległości w opłatach abonamentowych 61

5.3. Wysokość opłat abonamentowych oraz poziom zniżek w latach 2006-2007 64

5.4. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych pomiędzy spółki radiofonii i telewizji publicznej na 2006 rok 66

5.5. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na 2007 rok między spółki radiofonii i telewizji publicznej 68

5.6. Liczba abonentów radiofonicznych i telewizyjnych 70

ROZDZIAŁ VI. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie tworzenia i stosowania prawa 74

6.1. Realizacja ustawowych delegacji do wydawania przez KRRiT aktów wykonawczych 74

6.2. Udział w pracach nad nowelizacją ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz nad projektem rozporządzenia Ministra Transportu w sprawie przetargu oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych 75

6.3. Udział w pracach nad poselskim projektem ustawy o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami prezentowanymi w środkach masowego komunikowania 76

6.4. Wpływ orzecznictwa na działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji – przykłady 77

6.5. Regulacja rynku audiowizualnego w obliczu nowych wyzwań o charakterze technologicznym 79

ROZDZIAŁ VII. Działania na rzecz poszerzenia zasięgu i poprawy odbioru programów nadawców publicznych 81

ROZDZIAŁ VIII. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ kolegialny 83

ROZDZIAŁ IX. Budżet Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji 86

ROZDZIAŁ X. Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji 90

ROZDZIAŁ XI. Wystąpienia do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozpatrywane w trybie skarg i wniosków 94

Streszczenie w wersji angielskiej – English Summary 100

ZAŁĄCZNIKI:

ZAŁĄCZNIK NR 1. **Wykazy rozstrzygnięć KRRiT z 2006 roku w sprawie udzielenia bądź rozszerzenia o nową stację nadawczą naziemnych koncesji radiowych**

ZAŁĄCZNIK NR 2. **Wykazy rozstrzygnięć KRRiT z 2006 roku w sprawie udzielenia telewizyjnych koncesji satelitarnych**

ZAŁĄCZNIK NR 3. **Wykaz decyzji w sprawie poprawy warunków rozpowszechniania naziemnych programów radiowych wydanych w 2006 roku**

ZAŁĄCZNIK NR 4. **Wykazy ogłoszeń Przewodniczącej KRRiT o możliwości uzyskania bądź rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego opublikowanych w 2006 i 2007 roku oraz projektów ogłoszeń uzgodnionych z Prezesem UKE i przeznaczonych do publikacji, bądź będących w toku uzgodnień**

ZAŁĄCZNIK NR 5. **Wykaz koncesji, w których w 2006 roku dokonano zmiany struktury właścicielskiej Koncesjonariusza**

ZAŁĄCZNIK NR 6. **Wykaz koncesji, w których w 2006 roku dokonano zmiany nazwy programu**

ZAŁĄCZNIK NR 7. **Wykaz koncesji, w których w 2006 roku dokonane zostały zmiany w wyniku wyrażenia przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji zgody na przeniesienie uprawnień**

ZAŁĄCZNIK NR 8. **Lista nadawców, którzy w 2006 roku nie złożyli sprawozdań finansowych za 2005 rok**

ZAŁĄCZNIK NR 9. **Wykaz koncesji kablowych wydanych w 2006 roku oraz decyzji koncesyjnych z 2006 roku odnośnie telewizji kablowej**

ZAŁĄCZNIK NR 10. **Realizacja wydatków budżetowych KRRiT w 2006 r. w układzie paragrafowym (w tys. zł.)**

WSTĘP

Zadania i uprawnienia KRRiT jako organu konstytucyjnego

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji została powołana jako konstytucyjny organ państwa stojący na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji (art. 213 ust. 1 Konstytucji RP).

Krajowa Rada, oprócz powyższych uprawnień, wykonuje także zadania organu administracji państwowej, w szczególności prowadząc postępowania koncesyjne. KRRiT posiada też uprawnienia do wydawania rozporządzeń jako aktów wykonawczych do ustaw, a w sprawach indywidualnych do podejmowania uchwał (art. 213 ust. 2 Konstytucji RP).

Sprawozdania z działalności KRRiT; wskazania Sejmu RP oraz Senatu RP zawarte uchwałach w sprawie rocznego Sprawozdania z działalności KRRiT

Na podstawie art. 12 ustawy o radiofonii i telewizji, Krajowa Rada corocznie przedstawia Sejmowi RP, Senatowi RP i Prezydentowi RP sprawozdanie ze swej działalności oraz informację o podstawowych problemach radiofonii i telewizji. Informację taką Krajowa Rada przedstawia również Prezesowi Rady Ministrów. Sejm RP i Senat RP podejmują uchwały o przyjęciu bądź odrzuceniu sprawozdania KRRiT.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w swojej bieżącej działalności kieruje się wskazaniami Sejmu RP i Senatu RP, zawartymi w uchwałach dotyczących rocznego sprawozdania KRRiT. Istotne znaczenie mają również uwagi i zapytania, wyrażane w debatach parlamentarnych, bądź podczas obrad komisji, do udziału w których zapraszani są przedstawiciele KRRiT.

23 maja 2006 roku na 11 posiedzeniu Senatu RP odbyła się dyskusja w sprawie przyjęcia sprawozdania KRRiT z działalności w 2005 roku. Większość Senatorów stała na stanowisku, że nowy skład KRRiT nie ponosi odpowiedzialności za istniejący wtenczas stan mediów w Polsce. Uchwałą z 24 maja 2006 roku Senat Rzeczypospolitej Polskiej przyjął sprawozdanie KRRiT. W uchwale tej Senat RP zwrócił uwagę na problemy, które nie znalazły rozwiązania w działalności KRRiT w 2005 roku. Wśród nich wymieniono: upartyjnienie mediów publicznych, brak pluralizmu i nadmierną ideologizację mediów, brak należytej pieczy nad ochroną dzieci i młodzieży przed przemocą i demoralizacją oraz koncentrację rozwoju rynku na mediach komercyjnych z pominięciem mediów społecznych. Senat RP wezwał również KRRiT do przeciwstawienia się wszelkim projektom ograniczającym rolę i samodzielność oddziałów terenowych TVP SA, a także zaapelował o zapewnienie oddziałom odpowiednich warunków wypełniania ich misji. Senat zwrócił się do KRRiT o przygotowanie tzw. raportu otwarcia, przedstawiającego sytuację i perspektywy mediów w Polsce w 2006 roku.

W odpowiedzi na uchwałę z 24 maja 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii Telewizji opracowała i przedstawiła Senatowi RP „Raport otwarcia: rynek radiowo – telewizyjny w Polsce wraz z materiałem źródłowym „Radio i telewizja w Polsce: raport o stanie rynku”. Raport ten opisuje sytuację na rynku radiofonii i telewizji, którą zastała Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w obecnym składzie oraz formułuje wnioski wypływające dla

przyszłego kształtu rynku audiowizualnego w Polsce z perspektywy konstytucyjnego organu regulacyjnego w sferze radiofonii i telewizji.

„Raport otwarcia: rynek radiowo – telewizyjny w Polsce" wraz z materiałem źródłowym „Radio i telewizja w Polsce: raport o stanie rynku" są dostępne na stronach internetowych KRRiT pod adresem www.krrit.gov.pl

Mając na uwadze wskazanie Senatu RP, aby zapewniać publicznym, regionalnym mediom warunki do wypełniania ich misji wobec społeczności lokalnych, w 2006 roku Krajowa Rada stosowała w swej działalności dokument programowy „Obrona lokalności i demokracji lokalnej. Strategia działania KRRiT na rzecz ochrony lokalnego charakteru i pluralizmu oferty programowej w lokalnych mediach elektronicznych". Krajowa Rada podkreśliła również, że regionalne media publiczne, czyli oddziały terenowe TVP SA i regionalne rozgłośnie Polskiego Radia są głęboko zakorzenione w regionalnej społeczności, skupiają życie kulturalne i w szerokim zakresie odpowiadają na potrzeby społeczeństwa obywatelskiego. Stąd też należy stwarzać im odpowiednie warunki do wypełniania ich ustawowych zobowiązań. Prowadzenie oddziałów terenowych i rozpowszechnianie programów regionalnych jest jednym z podstawowych obowiązków Telewizji Polskiej SA, stanowiącym realizację misji, zdefiniowanej w art. 21 ust. 1. ustawy o radiofonii i telewizji.

Istotne znaczenie w tym kontekście mają przekazywane do wiadomości Krajowej Rady opinie i uchwały rad programowych mediów publicznych. Są one analizowane i wykorzystywane w codziennej działalności KRRiT oraz jej współpracy ze statutowymi organami mediów publicznych.

Krajowa Rada zajmowała się sytuacją w oddziałach terenowych, omawiając problemy ich funkcjonowania z Zarządem Spółki TVP SA. Na wniosek Przewodniczącego sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu Krajowa Rada dwukrotnie opracowywała szczegółowe informacje dla Komisji, w których poddano analizie działalność oddziałów terenowych TVP, w szczególności w aspektach ekonomicznym i programowym.

Działania KRRiT na rzecz umocnienia lokalności mediów mają charakter ciągły. Analiza zjawisk zachodzących na rynku mediów lokalnych wskazuje na pilną potrzebę podjęcia rozwiązań legislacyjnych w celu ochrony lokalnego charakteru mediów elektronicznych oraz wspierania ich zdolności do właściwego wypełniania swoich funkcji. Mają też charakter realizacji polityki państwa w dziedzinie mediów elektronicznych, uwzględniającej rolę czynników gospodarczych i procesów rynkowych, kształtujących sytuację na rynku mediów lokalnych.

Do działań tych należą zarówno te, poprzez które realizowane są ustawowe uprawnienia KRRiT w zakresie polityki koncesyjnej i regulacyjnej, jak i te które wynikają z obowiązku projektowania w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji.

Jeśli chodzi o problemy wskazane w uchwale Senatu RP z 24 maja 2006 roku dotyczące upartyjnienia mediów publicznych, należy zauważyć, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji może oddziaływać na media publiczne wyłącznie w ramach ustawowych upoważnień. Ustawodawca stwierdził, że nadawca kształtuje swój program samodzielnie i ponosi odpowiedzialność za jego treść (art. 13 ust.1 ustawy o radiofonii i telewizji). Problemy wskazane w przedmiotowej uchwale Senatu RP dotyczące powyższego problemu, jak też braku pluralizmu i nadmiernej ideologizacji mediów obecnych na rynku komercyjnym nie mogły być zatem rozwiązywane przez KRRiT drogą ingerencji bezpośredniej.

W tej sytuacji, przy ustawowo zagwarantowanej samodzielności nadawców, możliwym działaniem było kształtowanie opinii publicznej przez prezentowanie stanowisk na ten temat przez poszczególnych członków KRRiT w wypowiedziach prasowych, wywiadach czy dyskusjach radiowych i telewizyjnych. Debata publiczna, przy braku umocowań ustawowych dla KRRiT, wydaje się być jedyną formą zwrócenia uwagi na te problemy.

Do naprawy tej sytuacji konieczne byłyby odpowiednie zmiany legislacyjne. Istotne zmiany w ofercie programowej dostępnej widzom drogą naziemną nastąpią prawdopodobnie dopiero w chwili uruchomienia cyfrowego nadawania naziemnego.

Podejście Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do kwestii pluralizmu mediów, w tym również rozwoju mediów społecznych zostało szerzej omówione w rozdziałach 2.1. i 2.4, natomiast kwestia należytej pieczy nad ochroną dzieci i młodzieży przed przemocą i demoralizacją została podjęta w rozdziale 3.3. niniejszego „Sprawozdania".

21 lipca 2006 roku Sejm RP przyjął sprawozdanie z działalności Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji za 2005 rok. Przed przyjęciem sprawozdania odbyła się dyskusja, w której posłowie wyrazili opinie dotyczące rynku medialnego. Na wszystkie pytania, zadane podczas dyskusji, posłowie otrzymali szczegółowe, pisemne wyjaśnienia. Opinie i uwagi wyrażone pod adresem KRRiT w związku ze sprawozdaniem za 2005 rok były uwzględniane w działalności Krajowej Rady w 2006 roku.

29 marca 2007 roku, zgodnie z ustawowym obowiązkiem, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła uchwałę o przedstawieniu wskazanym organom sprawozdania z rocznej działalności wraz z informacją o najważniejszych problemach radiofonii i telewizji.

Zmiany w ustawie o radiofonii i telewizji oraz nowy skład KRRiT

Tegoroczne sprawozdanie przedstawia organom państwa nowy skład KRRiT, który realizował ustawowe zadania w 2006 roku, niekiedy znajdując się w sytuacji koniecznego – z punktu widzenia ciągłości prawnej – kontynuowania rozwiązań zapoczątkowanych przez Krajową Radę poprzedniej kadencji. Początek 2006 roku był okresem zmian, spowodowanych nowelizacją prawa[1] w zakresie funkcjonowania, składu i kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Z mocy prawa wygasła kadencja dotychczasowej dziewięcioosobowej Krajowej Rady. Pod rządami nowej ustawy pięcioosobowy skład Krajowej Rady został powołany przez Sejm RP (2 członków), przez Senat (1 członek) i przez Prezydenta (2 członków). Pierwsze posiedzenie Krajowej Rady w obecnym składzie odbyło się 6 lutego 2006 roku.

Na skutek wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich z 24 stycznia 2006 roku oraz wniosków posłów, Trybunał Konstytucyjny badał zgodność nowelizacji z przepisami Konstytucji RP. W wyroku z 23 marca 2006 roku Trybunał Konstytucyjny stwierdził między innymi, że przyznanie Prezydentowi RP kompetencji do powoływania Przewodniczącego KRRiT jest niezgodne z normami Konstytucji RP.

[1] Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (DZ. U. nr 267 poz. 2258) zmieniająca, między innymi, ustawę z 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz Ustawę z 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne.

Wskutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wybór Przewodniczącego KRRiT dokonany przez Prezydenta RP stracił moc prawną z dniem 29 marca 2006 roku. Po opublikowaniu znowelizowanej ustawy, Członkowie KRRiT w dniu 17 maja 2006 roku dokonali wyboru Przewodniczącego KRRiT, jednogłośnie powierzając tę funkcję Elżbiecie Kruk.

Zmiana ustawy o radiofonii i telewizji dokonana ustawą z 29 grudnia 2005 roku miała bardzo istotne znaczenie dla całego rynku medialnego. Ustanowienie w systemie administracji państwowej nowego organu, jakim jest Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz ustalenie innego niż dotychczas podziału kompetencji pomiędzy organem regulacyjnym właściwym w sprawach telekomunikacji a organem regulacyjnym właściwym w sprawach radiofonii i telewizji stanowią, zgodnie z intencją ustawodawcy, etap przejściowy w budowie, w przyszłości jednego, zintegrowanego regulatora rynku telekomunikacji i mediów elektronicznych.

I. REALIZACJA KONSTYTUCYJNO – USTAWOWYCH ZADAŃ KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

1.1. Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji

Wśród zadań Krajowej Rady, ustawa o radiofonii i telewizji (art. 6 ust. 2 pkt 1) wymienia, jako pierwsze, projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji. Aby w pełni wykonywać to zadanie, KRRiT powinna mieć zagwarantowaną możliwość inicjowania wspólnych z organami administracji rządowej, skoordynowanych działań prognostycznych i analitycznych. Wyniki tych analiz powinny być wykorzystywane w procesie powstawania projektów regulacji prawnych.

Obecnie niezbędne staje się dokonanie analizy oraz aktualizacji strategicznych dokumentów i aktów prawnych normujących funkcjonowanie rynku mediów. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji będzie w tym zakresie współpracowała z Prezesem Rady Ministrów w celu realizacji ustawowego obowiązku projektowania kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji, a także ze wszystkimi innymi organami administracji państwowej, których kompetencje obejmują wykonywanie zadań z dziedziny mediów audiowizualnych, w szczególności zaś z Urzędem Komunikacji Elektronicznej.

„Strategia polityki państwa polskiego w zakresie mediów elektronicznych na lata 2005 – 2020" stanowi przykład realizacji ustawowego zobowiązania do projektowania przez KRRiT takich założeń w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów.

W 2006 roku Krajowa Rada przygotowała i przyjęła następujące opracowania stanowiące punkt wyjścia do projektowania tego typu założeń:

- „Działalność KRRiT w zakresie wprowadzania naziemnej telewizji cyfrowej w Polsce (kwiecień 2006);
- „Radio i telewizja w Polsce: Raport o stanie rynku" (lipiec 2006);
- „Raport otwarcia: rynek radiowo-telewizyjny w Polsce" (listopad 2006).

Innym obszarem możliwego współdziałania KRRiT z Prezesem Rady Ministrów jest obszar praw autorskich i praw pokrewnych. Zarządzeniem nr 83 z 9 listopada 2000 roku Prezes Rady Ministrów działając na podstawie art. 127 [1] ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, powołał Zespół do Spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych. Zgodnie z § 2 ust. 2 Zarządzenia, Przewodniczący Zespołu może zapraszać do udziału w pracach Zespołu inne osoby, w tym przedstawicieli Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz przedstawicieli organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskim i prawami pokrewnymi.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie została jednak zaliczona do organów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych celów strategicznych wskazanych

w „Strategii działania na rzecz ochrony własności intelektualnej w Polsce". Wobec powyższego, jej działania w tej dziedzinie mają charakter akcesoryjny. Z punktu widzenia ryku mediów, zdaniem KRRiT, jako organu regulacyjnego, należy zwrócić szczególną uwagę na piractwo w nowych rodzajach sieci telekomunikacyjnych, w których mogą pojawić się elementy programowe. W tym zakresie, w obecnym stanie prawnym, KRRiT ma ograniczoną możliwość regulacji. W konsekwencji konieczne są działania w kierunku nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji.

1.2. Udział Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji we wprowadzaniu naziemnej telewizji cyfrowej

Udział w Międzyresortowym Zespole do Spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce

Koordynowany przez Ministerstwo Transportu Międzyresortowy Zespół do Spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce został powołany w styczniu 2006 roku przez Prezesa Rady Ministrów[2] w celu realizacji następujących celów:

- aktualizacji zapisów przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 4 maja 2005 roku Strategii przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej, a także opracowanie Strategii przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie radiofonii naziemnej;
- przygotowania założeń prawno-organizacyjnych stwarzających warunki do wprowadzenia w Polsce systemu nadawania cyfrowego w radiofonii i telewizji, w tym harmonogramu w zakresie gospodarki częstotliwościami na rzecz wprowadzenia naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej;
- przygotowania propozycji rozwiązań systemowych i modelu wprowadzenia telewizji i radiofonii cyfrowej;
- wdrażania, nadzoru i koordynacji wprowadzania strategii wprowadzania telewizji i radiofonii cyfrowej.

Pod koniec okresu sprawozdawczego z Zespołu wyłoniła się mniejsza, robocza grupa złożona z przedstawicieli KRRiT, UKE, Ministerstwa Transportu oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (po jednej osobie z każdej instytucji), która podejmowała ustalenia w przedmiotowej sprawie.

Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie wprowadzania naziemnej telewizji cyfrowej

[2] Zespół powołany *Zarządzeniem Nr 3 Prezesa Rady Ministrów w sprawie Międzyresortowego Zespołu do Spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce*. 02.01.2006 r.

KRRiT określiła kwestię wprowadzenia naziemnej telewizji cyfrowej jako wymagającą pilnego podjęcia działań legislacyjnych. W tym celu opracowała, przyjęty w dniu 5 kwietnia 2006 roku, dokument pn. „Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie wprowadzania naziemnej telewizji cyfrowej".

W dokumencie tym KRRiT przedstawia kwestie wymagające, jej zdaniem, pilnego rozstrzygnięcia, określając jednocześnie swoje stanowisko wobec większości z nich, jak również przytacza brakującą regulację prawną utrudniającą efektywne przeprowadzenie procesu konwersji. Zgodnie z dokumentem, by proces konwersji cyfrowej w Polsce mógł się rozpocząć, niezbędne jest podjęcie decyzji w kluczowych kwestiach. Najważniejsze z nich to:

- Standard kompresji (MPEG-2 czy AVC/H.264 zwany MPEG-4);
- Proces koncesyjny;
- Obecność programów nadawców publicznych w multipleksach naziemnej telewizji cyfrowej.

Pełna treść powyższego dokumentu znajduje się na stronach internetowych KRRiT pod adresem www.krrit.gov.pl

Stanowisko KRRiT w sprawie dokumentu „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej"

W związku z przedłużającymi się pracami Międzyresortowego Zespołu do Spraw Telewizji i Radiofonii Cyfrowej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła stanowisko z dnia 12 lipca 2006 wobec dokumentu „*Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej"*[3]. W stanowisku tym podkreślono, że „*Strategia*" w nowym kształcie powinna dotyczyć całokształtu problematyki wprowadzania radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, jako konstytucyjny organ stojący na straży wolności słowa, prawa obywateli do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji, stoi na stanowisku, że prawa te nie mogą zostać w żadnym stopniu naruszone w wyniku realizacji procesu konwersji cyfrowej w naziemnej radiofonii i telewizji. Dlatego w strategicznym interesie Państwa jest zachowanie stabilnego otoczenia prawnego oraz przejrzystości procedur związanych z regulowaniem działalności operatorskiej i programowej w środowisku cyfrowym. Z tego też względu Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jest zdania, że „*Strategia*" powinna być uzupełniona przede wszystkim o priorytety:

I. Przejrzystość i przewidywalność – rozumiane jako konieczność kompleksowej kampanii informacyjnej towarzyszącej jasno określonym etapom i celom cyfryzacji.

II. Płynność przejścia – poprzez położenie nacisku na możliwie bezkonfliktowe doprowadzenie do wyłączenia naziemnej emisji analogowej, art. poprzez działania osłonowe zmierzające do maksymalnego nasycenia gospodarstw domowych w sprzęt niezbędny do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej.

III. Neutralność oraz pluralizm programowy – rozumiane jako zachowanie neutralności państwa wobec przebiegu gry rynkowej, przy jednoczesnym zagwarantowaniu zachowania pluralistycznego charakteru oferty programowej w sferze cyfrowej.

[3] Powyższa Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 4 maja 2005 r.

Jednocześnie, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji opowiedziała się za:

- przyjęciem otwartego modelu standaryzacji obejmującego urządzenia konsumenckie do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej;
- maksymalnym skróceniem okresu tzw. Simulcastu (czyli jednoczesnego nadawania programów w systemie analogowym i cyfrowym);
- uwzględnieniem w „Strategii" rozwoju alternatywnych form udostępniania telewizji cyfrowej (art. poprzez platformy satelitarne, telewizję kablową, łącza szerokopasmowe).

Pełna treść Stanowiska KRRiT z dn. 12 lipca 2006 roku w sprawie dokumentu „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej" znajduje się na stronach internetowych KRRiT pod adresem www.krrit.gov.pl

Od dnia przyjęcia przez KRRiT powyższego Stanowiska, nie odnotowano znaczącego postępu nad przyjęciem tej „Strategii". W opinii Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, prace dotyczące wdrażania naziemnej telewizji cyfrowej powinny być zintensyfikowane.

1.3. Odpowiedzialność prawna nadawców za emitowany program i kontrola ich działalności

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 4, do zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji należy sprawowanie w granicach określonych ustawą kontroli działalności nadawców. Na mocy art. 13 cytowanej ustawy, nadawcy kształtują program samodzielnie w zakresie zadań określonych w art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji i ponoszą odpowiedzialność za jego treść.

Kontrola działalności nadawców w dziedzinie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych sprawowana jest w oparciu o kryteria programowe, dotyczące reklamy i sponsoringu, a także stanu realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych. Jeśli chodzi o pierwsze trzy kryteria, KRRiT prowadzi w tym celu następujące podstawowe rodzaje monitoringu:

- k o m p l e k s o w y , którego celem jest charakterystyka całości danego programu oraz zbadanie zgodności nadawanego programu z koncesją lub – w przypadku nadawców publicznych – ze szczególnymi zadaniami określonymi w ustawie;
- p r o b l e m o w y , tj. koncentrujący się na analizie zagadnień szczegółowych określonych w ustawie o radiofonii i telewizji, w prawie prasowym lub innych regulacjach prawnych dotyczących działalności programowej;
- i n t e r w e n c y j n y , którego podstawą są skargi i zażalenia wpływające do KRRiT.

Wyniki działalności KRRiT w zakresie kontroli nadawców od strony programowej, reklamowej i sponsorskiej zostały omówione w rozdziałach III i IV niniejszego „Sprawozdania", natomiast opis i analiza problemowa działalności programowej nadawców znajduje się w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

Poza monitorowaniem działalności programowej, reklamowej i sponsorskiej nadawców, Krajowa Rada kontroluje stan realizacji zobowiązań tych podmiotów z tytułu korzystania z chronionych utworów. Działania te realizowane są w dwóch płaszczyznach. Podmioty, którym wygasła koncesja i ubiegają się o nową, są zobowiązane przedstawić KRRiT stopień realizacji zobowiązań, w szczególności wykazać się zawarciem stosownych umów licencyjnych z właściwymi organizacjami zarządzania. Ponadto, w sposób ciągły prowadzony jest monitoring w trakcie wykonywania koncesji, w zakresie którego podmioty są zobowiązane do przedstawiania KRRiT stanu realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich oraz pokrewnych, a także wyjaśnić ewentualne zarzuty nieprzestrzegania prawa, kierowane przez twórców oraz uprawnionych, w tym organizacje zbiorowego zarządzania.

Przepisy ustawy o radiofonii i telewizji zawierają normy umożliwiające organowi koncesyjnemu działalność kontrolną wobec nadawców. Na mocy art. 10 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, Przewodniczący Krajowej Rady może żądać od nadawcy przedstawienia materiałów, dokumentów i udzielenia wyjaśnień w zakresie niezbędnym dla kontroli zgodności działania nadawcy z przepisami ustawy i warunkami koncesji. Działania w trybie kontroli wstępnej Przewodniczący KRRiT podejmuje z własnej inicjatywy, bądź też po uzyskaniu formalnej skargi od osób trzecich, w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Na podstawie art. 10 ust. 3 cytowanej ustawy, Przewodniczący Krajowej Rady może wezwać nadawcę do zaniechania działań w zakresie tworzenia i rozpowszechniania programów, jeżeli naruszają one przepisy ustawy, uchwały Krajowej Rady lub warunki koncesji. Przewodniczący Krajowej Rady, na podstawie uchwały podjętej przez Radę, może wydać (w trybie art. 10 ust. 4) decyzję nakazującą zaniechanie przez nadawcę działań w zakresie, o którym mowa w ust. 3. Decyzja wydana w powyższym trybie może nakładać karę pieniężną na zasadach określonych w art. 53 ustawy o radiofonii i telewizji.

Przewodniczący KRRiT jest uprawniony do wydania decyzji administracyjnej nakładającej na nadawcę karę pieniężną w przypadkach enumeratywnie wskazanych w art. 53 ustawy, w tym w przypadkach naruszania przez nadawcę przepisów ustawy o radiofonii i telewizji odnośnie kwot programowych, ochrony małoletnich czy też reklamy i sponsoringu. Przewodniczący Krajowej Rady wydaje decyzję nakładającą na nadawcę karę pieniężną w wysokości do 50 % rocznej opłaty za używanie częstotliwości przeznaczonej do nadawania programu, a w przypadku gdy nadawca nie uiszcza opłaty za częstotliwość, karę pieniężną w wysokości do 10 % przychodu nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Stronie przysługuje odwołanie od decyzji Przewodniczącego KRRiT w tym zakresie. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wielokrotnie zwracała uwagę na problem przewlekłości postępowań odwoławczych.

W 2006 roku Przewodniczący KRRiT wydał 5 następujących decyzji o nałożeniu kar za przekroczenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji:

- decyzja o nałożeniu kary w wysokości 11 000 złotych na spółkę Telewizja Polsat SA za przekroczenie dozwolonego czasu emisji reklam (art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji) – decyzja z 8 marca 2006 roku;

- decyzja o nałożeniu kary w wysokości 500 000 złotych na spółkę Telewizja Polsat SA za naruszenie przepisów zakazujących propagowania działań sprzecznych z prawem, prezentowania postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, a także naruszenia obowiązku poszanowania przekonań religijnych odbiorców (art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji) – decyzja z 22 marca 2006 roku;

- decyzja o nałożeniu kary w wysokości 500 000 złotych na spółkę Telewizja Polsat SA w szczególności za naruszenie przepisów ustanawiających obowiązek ochrony małoletnich przed treściami, które mogą zagrażać ich psychicznemu, fizycznemu i moralnemu rozwojowi (art. 18 ust 1 – 5b ustawy o radiofonii i telewizji) – decyzja z 22 marca 2006 roku[4];

- decyzja o nałożeniu kary w wysokości 5 000 złotych na spółkę Antel Sp. z o.o. rozpowszechniającą program telewizyjny TELE 5 za przekroczenie dozwolonego czasu emisji reklam (art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji) – decyzja z 30 maja 2006 roku;

- decyzja o nałożeniu kary w wysokości 5 000 złotych na spółkę Canal Plus Cyfrowy rozpowszechniającą program telewizyjny Ale kino za przekroczenie dozwolonego czasu emisji reklam (art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji) – decyzja z 21 lipca 2006 roku.

Najpoważniejszym instrumentem prawnym pozostającym w kompetencji Przewodniczącego KRRiT jest wszczęcie postępowania o cofnięcie koncesji, które może prowadzić do wydania przez organ koncesyjny decyzji o cofnięciu koncesji. Ustawa o radiofonii i telewizji przewiduje przesłanki obligatoryjne (art. 38 ust.1) oraz przesłanki fakultatywne (art. 38 ust.2) cofnięcia koncesji.

W 2006 roku KRRiT podjęła 14 uchwał w sprawie wszczęcia postępowania o cofnięcie koncesji.

[4] W związku z nadaniem przez Telewizję POLSAT w dniu 24 lutego 2006 roku o godz. 21.30 - a więc w czasie ustawowo chronionym - audycji *Nieustraszeni*, która zarówno z punktu widzenia prezentowanej wizji świata, zawartych ocen moralnych, wywoływanych emocji jak i dostarczanych wzorów zachowań mogła mieć poważny szkodliwy wpływ na zdrowie, psychikę i moralność małoletniego widza. Wysokość nałożonej kary uwzględnia wysoki stopień szkodliwości społecznej wynikającej z treści audycji *Nieustraszeni*, jak fakt wyemitowania jej w czasie ustawowo chronionym. Decyzja bierze również pod uwagę fakt, że w przeszłości nadawca ten był już wzywany przez Przewodniczącego KRRiT na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji do zaniechania rozpowszechniania tego cyklu audycji oraz ukarany za emisję innych odcinków tego cyklu, którym to decyzjom się nie podporządkował. POLSAT SA odwołał się od powyższej decyzji Przewodniczącego KRRiT do sądu kwestionując zasadność kary.

1.4. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w odniesieniu do jednostek publicznej radiofonii i telewizji

Zmiany statutów jednostek publicznej radiofonii i telewizji

Na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała w 2006 roku dwóch zmian w zakresie zmiany statutów jednostek publicznej radiofonii i telewizji:

- w związku z wnioskiem zarządu spółki Polskie Radio – Regionalna Rozgłośnia w Łodzi – Radio Łódź, w uchwale nr 638/2006 z 13 grudnia 2006 roku KRRiT wyraziła zgodę na zmianę statutu tej spółki w zakresie rozszerzenia przedmiotu działalności;
- w związku z wnioskiem Telewizji Polskiej SA, w uchwale nr 543/2006 z 3 października 2006 roku KRRiT wyraziła zgodę na zmianę statutu tej spółki w zakresie rozszerzenia przedmiotu jej działalności oraz określenia stanowisk kierowniczych w spółce.

Zmiany w radach nadzorczych oraz radach programowych spółek publicznej radiofonii i telewizji

Zgodnie z art. 28 ust. 1 oraz 28 a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powołuje członków rad nadzorczych i rad programowych spółek mediów publicznych. Członków rad nadzorczych mediów publicznych, z wyjątkiem jednego powoływanego przez Ministra Skarbu Państwa, powołuje Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Kadencje rad nadzorczych mediów publicznych trwają trzy lata.

W 2006 roku upłynęła kadencja powołanych w 2003 roku rad nadzorczych w 19 spółkach publicznej radiofonii i telewizji. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała wyboru nowych składów rad nadzorczych uwzględniając w procedurze powoływania posiadanie przez kandydatów uprawnień do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa.

Kadencja rad programowych spółek publicznej radiofonii i telewizji trwa cztery lata. Krajowa Rada do piętnastoosobowych rad programowych wskazuje pięciu członków, pozostałych dziesięciu wskazują ugrupowania parlamentarne.

Zgodnie z powyższym rozwiązaniem ustawowym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powołała następujące rady programowe:

- Radę Programową spółki TVP SA, której kadencja wygasła 20 lutego 2006 roku;
- Radę Programową spółki Polskie Radio SA, której kadencja wygasła 20 lutego 2006 roku;
- Radę Programową TV Polonia, której kadencja wygasła 25 czerwca 2005 roku;
- Radę Programową spółki Radio dla Ciebie SA, której kadencja wygasła 27 lutego 2006 roku;
- rady programowe w czterech oddziałach terenowych TVP SA utworzonych 1 stycznia 2005 roku w Gorzowie Wielkopolskim, Opolu, Kielcach i Olsztynie.

Powołanie rad programowych nastąpiło po przedstawieniu kandydatur zgłoszonych przez ugrupowania parlamentarne.

Przy powoływaniu członków rad nadzorczych i rad programowych spółek mediów publicznych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji korzystała również z kandydatur proponowanych przez organizacje społeczne zaproszone do udziału w tym postępowaniu w drodze ogłoszenia podanego do publicznej wiadomości.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ze względu na przypadki rezygnacji bądź śmierci dotychczasowych członków dokonywała również wyborów uzupełniających w składach rad nadzorczych i rad programowych, działających w publicznej radiofonii i telewizji.

1.5. Międzynarodowa działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Międzynarodowa działalność KRRiT wynika z art. 6 ust. 2 pkt 9 ustawy o radiofonii i telewizji. Przy planowaniu kierunków tej działalności Krajowa Rada kieruje się priorytetami polskiej polityki międzynarodowej, kierunkami europejskiej polityki audiowizualnej oraz potrzebami wynikającymi z bieżącej działalności KRRiT.

Realizacja polityki audiowizualnej w ramach Unii Europejskiej i Rady Europy

Unia Europejska

Jednym z najistotniejszych kierunków działań KRRiT w zakresie współtworzenia i implementacji europejskiej polityki audiowizualnej jest wypracowywanie – na podstawie wszechstronnej analizy unijnych aktów prawnych odnoszących się do sfery audiowizualnej – stanowiska KRRiT, oraz współpraca z innymi resortami przy przygotowywaniu stanowiska Polski w tym zakresie. Stanowiska te dotyczą takich dziedzin jak:

- regulacja treści audiowizualnych;
- regulacja świadczenia usług łączności elektronicznej – KRRiT realizuje ją poprzez współpracę z resortem merytorycznie właściwym oraz regulatorem rynku komunikacji elektronicznej;
- wspólnotowe podejście do praw autorskich i praw pokrewnych – działanie to obejmuje współpracę z Ministerstwem Kultury w kwestiach związanych z pracami Grupy roboczej art. własności intelektualnej, działającej w strukturach Rady UE.

Ponadto, przedstawiciele Krajowej Rady w 2006 roku byli włączeni w proces podejmowania decyzji w ramach (lub na rzecz) następujących grup roboczych i stałych komitetów:

- Grupy Roboczej ds. Audiowizualnych[5] - Ministerstwo Kultury jako resort wiodący, KRRiT jako instytucja współpracująca; grupa odgrywa istotną rolę w procesie decyzyjnym w UE w zakresie sektora audiowizualnego; zakres jej prac w 2006 roku to przede wszystkim: projekt dyrektywy „O telewizji bez granic", projekt Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE. ochrony małoletnich i godności ludzkiej oraz prawa do odpowiedzi, a także projekt nowej edycji programu MEDIA 2007;

[5] Grupa działa przy Radzie UE, składa się z ekspertów pochodzących z wszystkich państw członkowskich.

- Komitetu Kontaktowego ds. dyrektywy „O telewizji bez granic”[6] – udział przedstawiciela KRRiT w posiedzeniach komitetu; zakres prac w 2006 roku to art.: nowelizacja przedmiotowej dyrektywy, skutki prawne będące konsekwencją orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawach dotyczących zapewniania widzom dostępu do tzw. ważnych wydarzeń, sytuacja prawna w poszczególnych państwach członkowskich w odniesieniu do telewizji mobilnej oraz debata na temat projektu kwestionariusza Komisji Europejskiej w sprawie obecności mniejszości etnicznych, rasowych i narodowych w mediach;
- Grupy Wysokiego Szczebla Regulatorów Audiowizualnych[7] - zasadniczy zakres prac w 2006 roku to: współpraca organów regulacyjnych, wspólne działania przeciwko nadawcom nawołującym do nienawiści, harmonogram prac i propozycje zmian w zakresie nowelizacji dyrektywy „O telewizji bez granic”, rozwój telewizji mobilnej;
- Grupy Roboczej ds. Konkurencyjności i Wzrostu[8] - Ministerstwo Gospodarki jako koordynator, przedstawiciele KRRiT jako eksperci współpracujący w zakresie sektora usług audiowizualnych; zakres prac grupy w 2006 roku to art. projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE o usługach na rynku wewnętrznym;
- Grupy Roboczej ds. Własności Intelektualnej / Prawo Autorskie – zakres prac w 2006 roku to wypracowanie wspólnego stanowiska na forum Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) art. na temat projektu traktatu o ochronie organizacji nadawczych, ratyfikacji Traktatu WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach;
- Komitetu art. 133 – Usługi[9] - KRRiT jako instytucja współpracująca; zakres prac Komitetu w 2006 roku to przede wszystkim kontynuacja negocjacji usługowych GATS/WTO w ramach rundy Doha, akcesja państwa trzecich do WTO oraz porozumienia UE z państwami trzecimi.

Rada Europy

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji reprezentuje Polskę w strukturach Rady Europy zajmujących się środkami przekazu. W 2006 przedstawiciele KRRiT brali udział w posiedzeniach i pracach następujących komitetów i grup roboczych:

- Komitetu Zarządzającego Rady Europy ds. mediów i nowych usług komunikacyjnych (CDMC)[10] – w 2006 roku przedstawiciel KRRiT pełnił rolę przewodniczącego tego Komitetu; w okresie tym CDMC przyjął projekt deklaracji na temat ochrony roli mediów w demokracji w kontekście koncentracji mediów, a także opracował projekty następujących deklaracji i rekomendacji: nt. wykonania przez państwa członkowskie rekomendacji R (96) 10 dotyczącej gwarancji niezależności nadawców publicznych[11], nt. zadań mediów publicznych w Społeczeństwie Informacyjnym, nt. pluralizmu mediów

[6] Komitet powołany na mocy art. 23a odnośnej dyrektywy w celu ułatwiania jej skutecznej implementacji.
[7] Grupa powołana przez Komisję Europejską, złożona wyłącznie z przedstawicieli narodowych organów regulacyjnych oraz Komisji.
[8] Grupa działa przy Radzie Unii Europejskiej jako ciało eksperckie gromadzące przedstawicieli państw członkowskich w kwestiach pozostających w kompetencji Rady UE ds. Konkurencyjności.
[9] Komitet powołany na podstawie art. 133 Traktatu w celu wypracowywania wspólnotowego stanowiska w zakresie wspólnotowej polityki handlowej.
[10] Komitet określa kierunki działania Rady Europy w dziedzinie mediów. Wszystkie wymienione w tym punkcie deklaracje rekomendacje zostały przyjęte przez Komitet Ministrów Rady Europy i mają moc obowiązującą państwa członkowskie tej organizacji.
[11] Deklaracja ta wzywa kraje członkowskie do zapewnienia nadawcom publicznym prawnych, politycznych, finansowych i technicznych warunków zapewniających prawdziwą niezależność redakcyjną i autonomię instytucjonalną.

i różnorodności zawartości mediów, a także projekt deklaracji ws. Przygotowania dzieci do posługiwania się nowymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi oraz ich ochrony przed szkodliwymi i nielegalnymi treściami;

- Stałego Komitetu ds. Telewizji Ponadgranicznej (T-TT)[12] – zakres prac w 2006 roku to: analiza wpływu zmian technologicznych i rynkowych na Europejską Konwencję o Telewizji Ponadgranicznej oraz perspektyw jej nowelizacji, sprawozdanie nt. środków realizacji rekomendacji w sprawie ochrony małoletnich przed treściami pornograficznymi, omawianie opracowań na temat przepisów Konwencji dotyczących jej zakresu, jurysdykcji, swobody odbioru i rozprowadzania, obowiązków Państw – Stron Konwencji, reklamy adresowanej do jednego kraju;
- Grupy specjalistów Rady Europy ds. różnorodności mediów[13] - rezultaty prac w 2006 roku to: zakończenie monitoringu implementacji przez państwa członkowskie Zalecenia (2003) 9 na temat środków mających na celu promowanie demokratycznego i społecznego aspektu nadawania cyfrowego; opracowanie projektu obserwatorium mającego za zadanie monitorowanie pluralizmu mediów w Europie oraz projektu nowego zalecenia uaktualniającego Zalecenie nr R (94) 13 na temat środków promujących przejrzystość w mediach oraz nr R (99) 1 na temat środków promujących pluralizm w mediach.

Udział w pracach wyspecjalizowanych organizacji międzynarodowych

W 2006 roku Krajowa Rada aktywnie uczestniczyła w pracach następujących organizacji:

- Stałego Komitetu ds. Praw Autorskich i Praw Pokrewnych (SCRR)[14] – zakres prac przedstawiciela KRRiT: analizowanie i opiniowanie kolejnych redakcji projektu traktatu, zgłaszanie uwag do instrukcji negocjacyjnej sporządzanej i zatwierdzanej przez instytucję wiodącą tj. Ministerstwo Kultury, a także udział w spotkaniach koordynacyjnych państw członkowskich oraz w posiedzeniach SCRR;
- Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego (EOA)[15] – zakres prac w 2006 roku to: wprowadzenie w życie tzw. Decyzji z Porvoo, dotyczącej poszerzenia obszaru działalności i zainteresowania EOA o nowe technologie i multimedia, prawo podatkowe i prawo pracy w kontekście sektora audiowizualnego;
- Europejskiej Platformy Ciał Regulujących (EPRA)[16] – zakres prac EPRA w 2006 roku to: reklama polityczna, nowelizacja dyrektywy „O telewizji bez granic" o nowe zapisy dotyczące reklamy, praktyka stosowania zasad przyznawania koncesji, praktyczne aspekty związane z funkcjonowaniem regulatora zintegrowanego, regulacje dotyczące zawartości

[12] Komitet formułuje rekomendacje na temat zastosowania Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej oraz podejmuje starania na rzecz rozstrzygania konfliktów wynikających z zastosowania Konwencji.
[13] Grupa bada wpływ koncentracji mediów na różnorodność kulturową i pluralizm mediów z uwzględnieniem środowiska cyfrowego.
[14] Komitet działa w strukturach Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO).
[15] EOA - europejska instytucja publiczna zrzeszająca 36 krajów oraz Wspólnotę Europejską reprezentowaną przez Komisję Europejską; gromadzi i analizuje informacje na temat wszechstronnych aspektów funkcjonowania rynku audiowizualnego; Polska jest krajem współzałożycielem tej organizacji.
[16] EPRA skupia 48 instytucji regulujących sektor mediów elektronicznych z 41 krajów, Polska jest jej członkiem współzałożycielem, instytucja ta stanowi forum dyskusyjne, przy którym stałymi obserwatorami są Komisja Europejska i Rada Europy.

programowej w środowisku nowych mediów, współpraca z instytucjami współ – i samoregulacyjnymi, radiofonia cyfrowa, regulacje dotyczące mobilnej telewizji;

Współpraca bilateralna z instytucjami regulującymi sferę mediów elektronicznych w innych krajach

W 2006 roku w ramach kontynuacji wcześniej wypracowanych kierunków współpracy bilateralnej, KRRiT zorganizowała wizytę studyjną do Włoch (zintegrowany regulator AGCOM) oraz do Francji (organ regulacyjny – CSA i Dyrekcja Rozwoju Mediów – DDM).

We Francji delegacja KRRiT zapoznała się z funkcjonowaniem i pozycją tamtejszego organu regulacyjnego art. mediów audiowizualnych (CSA), w szczególności jego rolą w procesie wprowadzania telewizji cyfrowej we Francji, a także kompetencjami w zakresie pluralizmu mediów i ochrony małoletnich. Odbyła ponadto spotkanie w Dyrekcji Rozwoju Mediów (DDM), instytucji administracyjnie i budżetowo podległej premierowi Francji, odpowiedzialnej za definiowanie polityki rządu w dziedzinie mediów oraz przygotowywanie projektów ustaw i przepisów wykonawczych realizujących tę politykę.

We Włoszech delegacja Biura KRRiT odbyła spotkania z przedstawicielami AGCOM (pierwszy w Europie zintegrowany organ regulacyjny łączący kompetencje rynku mediów elektronicznych, telekomunikacji i prasy) w następujących kwestiach: włoskie stanowisko w sprawie rewizji tzw. dyrektywy „O telewizji bez granic", uregulowania dotyczące naziemnej telewizji cyfrowej i proces cyfryzacji we Włoszech, polityka na rzecz ochrony pluralizmu mediów i koncentracji własności mediów oraz ochrona małoletnich przed treściami mogącymi mieć negatywny wpływ na ich rozwój. Ponadto, zorganizowane zostało spotkanie z DGTVi – organizacją zrzeszającą podmioty zaangażowane w rozwój naziemnej telewizji cyfrowej we Włoszech.

Prace analityczne z zakresu problematyki sektora mediów elektronicznych w Europie oraz ich upowszechnianie

W 2006 roku KRRiT przygotowała następujące opracowania analityczne:

- Modyfikacja podejścia regulacyjnego do usług audiowizualnych w prawie wspólnotowym – w świetle proponowanych zmian w dyrektywie „O telewizji bez granic";
- Mechanizmy współ – i samoregulacyjne w obszarze mediów;
- Specyfika i struktura rynków mediów elektronicznych wybranych państw europejskich;
- System podziału środków abonamentowych na przykładzie wybranych państw europejskich;
- Rozwój naziemnej telewizji cyfrowej w wybranych krajach europejskich – Wielkiej Brytanii, Włoszech, Republice Federalnej Niemiec, Szwecji oraz Francji;
- Instrumenty promujące niezależność mediów publicznych na przykładzie wybranych państw europejskich (opracowanie omówione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji");
- Media trzeciego sektora w państwach europejskich (opracowanie omówione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji").

Powyższe opracowania dostępne są na stronach internetowych KRRiT pod adresem http://www.krrit.gov.pl/dokumenty/dm/dm.htm

II. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI JAKO ORGAN KONCESYJNY

2.1. Rozwój rynku radiowego i telewizyjnego z wykorzystaniem wolnych częstotliwości oraz w ramach zasobów satelitarnych

Koncesje naziemne

Podstawowym ograniczeniem rozwoju rynku audiowizualnego w Polsce jest skromny zasób wolnych częstotliwości, które mogłyby być wykorzystane w celu tworzenia nowych programów radiowych (w górnym zakresie UKF) oraz nowych programów telewizyjnych nadawanych w systemie analogowym. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dostrzega potrzebę rozwoju pluralizmu w mediach audiowizualnych, w szczególności dostępnych odbiorcom bez dodatkowych opłat i konieczności posiadania dodatkowych urządzeń odbiorczych. Istotną rolę Krajowa Rada upatruje we wzbogacaniu radiowej oferty programów lokalnych, których istnienie gwarantuje zachowanie pluralizmu treści, źródeł informowania oraz pluralizmu geograficznego poprzez rozmieszczenie ich w różnych obszarach kraju, w tym również w średnich i małych miastach. Krajowa Rada dostrzega potrzebę rozwoju programów wyspecjalizowanych, które nie są skierowane do masowego odbiorcy. Programy radiowe prezentujące muzykę klasyczną lub jazzową, programy, które zaspokajają potrzebę odbiorców zainteresowanych określoną tematyką ekonomiczną, kulturalną czy wreszcie programy skierowane do określonych grup odbiorców np. społeczno-religijne, dziecięco-młodzieżowe powinny, zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, wzbogacać i urozmaicać dostępną już odbiorcom ofertę wszędzie tam, gdzie istnieją techniczne możliwości emisji oraz ekonomiczne podstawy ich finansowania.

Zgodnie z tymi zasadami Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2006 roku wydawała nowe koncesje radiowe i telewizyjne.

Poprzez udzielenie 3 koncesji przedsiębiorcom lokalnym w Nowym Sączu, Tomaszowie Mazowieckim i Wrocławiu oraz rozszerzenie o dodatkowe stacje nadawcze 2 koncesji regionalnych (programu rozpowszechnianego w Słupsku, Lęborku i Koszalinie o stację w Bytowie oraz programu rozpowszechnianego w Chojnicach, Sępólnie Krajeńskim i Bytowie o stację w Kościerzynie) udało się częściowo zrekompensować straty rynku radiofonii lokalnej i regionalnej, ponoszone w związku z nasilonym procesem konsolidacji prowadzonej przez duże grupy medialne.

Rozwija się również projekt grupy programów lokalnych w całości poświęconych tematyce lokalnej nadawanych na falach średnich. W minionym roku do liczby 21 działających koncesji przybyło 10 nowych w: Busku Zdroju, Gorlicach, Kielcach, Kozienicach, Kraśniku, Pińczowie, Przemyślu, Stalowej Woli, Tarnobrzegu i Zakopanem. Dają one możliwość utworzenia komplementarnego forum debaty publicznej dla społeczności lokalnych.

Oferta nowych programów wyspecjalizowanych wzbogaciła się o program skierowany do środowiska akademickiego we Wrocławiu.

Działające stacje radiowe, których program kierowany jest do różnych grup odbiorców, zwiększyły obszar swojego nadawania. Wawa – program z polską muzyką rozrywkową będzie dostępny z nowego nadajnika w Łodzi, stacje społeczno – religijne będą odbierane przez wiernych Diecezji Siedleckiej także w Żelechowie, a Archidiecezji Wrocławskiej w Brzegu Opolskim, Miliczu i Namysłowie.

Biorąc pod uwagę potrzebę dotarcia programów ogólnokrajowych do wszystkich mieszkańców Polski, Krajowa Rada uzupełniła sieć programu Radia ZET o doświetlające stacje nadawcze na obszarach gdzie były problemy z zasięgiem lub jakością sygnału. Dzięki dodatkowym stacjom nadawczym Radio ZET będzie mogło być odbierane bez zakłóceń w Gorzowie Wielkopolskim, Hrubieszowie i Wągrowcu. Sieć programu RMF FM uzupełniono o stację nadawczą w Dęblinie. W związku z ogłoszeniami Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 2006 roku o możliwości rozszerzenia koncesji, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zadecydowała o przyznaniu dodatkowych częstotliwości sieci Radio Maryja w Miastku i Wągrowcu.

Rynek naziemnych programów telewizyjnych nie mógł być w minionym roku w istotny sposób rozwijany ze względu na niewielką liczbę wolnych kanałów telewizyjnych oraz ich ograniczone możliwości techniczne. Krajowa Rada rozszerzyła koncesję na nadawanie programu TVN o stację w Radomiu. W 2006 roku nową koncesję na nadawanie programu telewizyjnego o charakterze uniwersalnym, poświęconego tematyce lokalnej w Rybniku i Żorach, otrzymał przedsiębiorca z tego terenu.

Z powodu śmierci koncesjonariusza p. Łukasza Borowieckiego zakończyła swoją działalność „Telewizja GRYF" w Szczecinie. Przeniesienie uprawnień z koncesji wydanej na osobę fizyczną na jej spadkobierców było niemożliwe w obecnym stanie prawnym.

Kwestia dot. zapewnienia trwałości wykonywania koncesji przez osoby fizyczne została podjęta w rozdziale IX „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji" (Konieczne zmiany prawne w zakresie ustaw regulujących działalność nadawców radiowych i telewizyjnych).

Dopiero w 2007 roku będzie mógł nastąpić pewien rozwój technicznych sieci nadawców telewizyjnych poprzez rozstrzygnięcie w ramach nowych postępowań koncesyjnych (por. rozdział nr 2.4.).

Wykaz koncesji naziemnych oraz decyzji i uchwał o udzieleniu lub rozszerzeniu koncesji naziemnych przedstawiony został w Załączniku Nr 1.

Koncesje satelitarne

W roku 2006 do KRRiT wpłynęło 11 wniosków o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych lub telewizyjnych drogą satelitarną (w tym 1 wniosek radiowy).

Najwięcej wniosków o udzielenie satelitarnych programów złożył nadawca publiczny (Telewizja Polska SA), który stara się zdobyć silną pozycję w segmencie satelitarnych programów tematycznych. Oprócz programu TVP KULTURA, (na który koncesje wydano w 2005 roku) Telewizja Polska w 2006 roku otrzymała koncesje na program TVP SPORT oraz TVP ROZRYWKA. W roku sprawozdawczym KRRiT podjęła również uchwały

o udzieleniu koncesji na program TVP Historia (koncesja wydana w 2007 roku) i program TVP FILM.

Jesienią 2006 roku wystartowała nowa „platforma satelitarna" – Telewizja Nowej Generacji – nHDTV - uruchomiona na podstawie koncesji na rozprowadzanie programów drogą satelitarną. Koncesja obejmuje rozprowadzanie 7 programów nadawanych przez podmioty z grupy ITI. KRRiT udzieliła w 2006 roku koncesji na nadawanie programu SPORT spółce ITI oraz podjęła uchwałę o udzieleniu koncesji spółce TVN na program TVN LINGUA (koncesja wydana w 2007 roku).

KRRiT podjęła także uchwały w sprawie udzielenia 2 koncesji satelitarnych na programy CANAL+SPORT 2 oraz KUCHNIA.TV (koncesje wydano w 2007 roku) innemu operatorowi „platformy satelitarnej" – spółce CANAL+Cyfrowy.

KRRiT udzieliła również koncesję na program wyspecjalizowany informacyjny (z elementami publicystyki, informacji sportowych i poradnictwa) pod nazwą SUPERSTACJA.

Wniosek spółek TV NIERUCHOMOŚCI i EKO TV o udzielenie satelitarnych koncesji telewizyjnych oraz spółki Europejskie Radio dla Białorusi o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego drogą satelitarną pozostawiono bez rozpoznania w związku z nieuzupełnieniem braków formalnych.

Wykaz decyzji i uchwał o udzieleniu koncesji satelitarnych przedstawiony został w Załączniku Nr 2.

2.2. Poprawa warunków nadawania programów radiowych i telewizyjnych w ramach wykorzystywanych stacji nadawczych

Warunki techniczne koncesji, o ile nie powoduje to zakłóceń pracy istniejących stacji oraz zostanie to uzgodnione z administracjami krajów sąsiadujących, mogą ulec zmianie na wniosek zainteresowanego nadawcy. Maksymalne wykorzystanie istniejących stacji nadawczych jest niezbędnym elementem racjonalnego gospodarowania zasobem częstotliwości. Wszelkie zmiany technicznych warunków rozpowszechniania programu, określonych w koncesji dokonywane są w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, odpowiedzialnym za rezerwację częstotliwości przeznaczonych dla radiodyfuzji.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przed podjęciem decyzji w sprawie zmiany koncesji w zakresie technicznych warunków rozpowszechniania programu poddaje ocenie ewentualne skutki zmian, w tym oprócz ochrony istniejących stacji nadawczych, także konsekwencje wynikające ze zwiększenia zasięgu dla realizacji przez nadawców obowiązków w zakresie programowym.

Krajowa Rada nie widzi przeszkód dla zwiększenia zasięgu istniejących stacji nadawczych, lecz w sytuacji gdy zachodzi niebezpieczeństwo utraty lokalnego charakteru programu w przypadku tzw. *stacji kroczących*[17] uznaje ona, że jest to istotna zmiana w stosunku do stanu, w którym koncesja została udzielona. Nie powinno bowiem dochodzić

[17] Stacje kroczące należą do rozgłośni radiowych, które, wykonując koncesję na obszarze małych miejscowości położonych w pobliżu dużych miast, starają się o przeniesienie nadajników w obręb tych właśnie miast.

do sytuacji, w której nadawca deklarujący w procesie koncesyjnym wolę rozpowszechniania programu na określonym obszarze, w trakcie trwania koncesji przenosi nadajnik do innego, kilkukrotnie większego miasta i dostosowuje tematykę lokalną do potrzeb mieszkańców tego miasta, ze szkodą dla dotychczasowych słuchaczy.

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji umożliwiła poprawę warunków nadawania 30 stacji rozpowszechniających program radiowy oraz 6 stacji nadających program telewizyjny. Dzięki temu wzrosła dostępność programów radiowych i telewizyjnych dla 1.600 tysięcy słuchaczy i 1.353 tysięcy telewidzów.

Wykaz decyzji w sprawie poprawy warunków rozpowszechniania programów naziemnych wydanych w 2006 r. przedstawiony został w Załączniku Nr 3.

2.3. Dostosowanie terminu ważności koncesji radiowych i telewizyjnych do obecnego okresu ich obowiązywania (10 lat)

W wyniku zmiany przepisów[18] okres obowiązywania wszystkich koncesji na rozpowszechnianie programu ustalono na 10 lat. Tym samym, nadawcom radiowym stworzono szansę wydłużenia terminu obowiązywania uprawnień wynikających z koncesji z 7 do 10 lat.

Do końca 2006 roku, wnioski o wydłużenie terminu ważności koncesji złożyło 7 nadawców radiowych.

Nadawcy radiowi, którzy wnieśli o aktualizację koncesji w zakresie terminu jej wygaśnięcia przystąpią do procesu tzw. rekoncesjonowania o 3 lata później. „Wydłużenie" koncesji skutkuje dopłatą do wniesionej już opłaty koncesyjnej.

W chwili obecnej nie wiadomo, czy z możliwości tej skorzystają wszyscy nadawcy programów radiowych, w tym RMF FM, Radio ZET i Radio Maryja, którym koncesje wygasają w 2008 roku, czy też skorzystają oni z przepisów „rekoncesyjnych"[19] i złożą wniosek o wydanie koncesji na kolejny okres (10 lat).

Również spółka Polskie Media SA, nadawca programu telewizyjnego pod nazwą „TV 4" skorzystała z prawa do wydłużenia okresu obowiązywania koncesji do 10 lat. Obecnie obowiązująca koncesja została wydana, po wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, na 8 lat 1 miesiąc i 17 dni. Na wniosek nadawcy okres obowiązywania koncesji przedłużono do pełnych 10 lat tj. do dnia 2 lutego 2009 roku.

[18] Zmiana brzmienia art. 36 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji wprowadzona ustawą z 29 grudnia 2005r. o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji, op. cit.

[19] Art. 35a ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. 2004 r. Nr 253 poz. 2531 z późn. zm.).

2.4. Plany związane z przeznaczeniem częstotliwości pozostających w dyspozycji KRRiT (zapotrzebowanie a podaż)

Częstotliwości radiowe

W dyspozycji Krajowej Rady na początku 2006 roku pozostawało 77 wolnych częstotliwości radiowych. Zarówno ilość, walory techniczne, jak i rozmieszczenie projektowanych stacji nadawczych były nieadekwatne do ogromnego zapotrzebowania rynku. Do rozstrzygnięcia przez KRRiT oczekiwało bowiem 150 aplikacji, z których duża część dotyczyła większych miast (obecnych lub dawnych miast wojewódzkich) gdzie nie ma możliwości ulokowania nowych stacji nadawczych ze względu na wysoki stopień zajętości widma częstotliwości.

Lista wolnych częstotliwości będących w dyspozycji KRRiT (stan na dzień 30.10.2006 r.) znajduje się stronach internetowych pod adresem www.krrit.gov.pl

Lista ta została upubliczniona w powyższy sposób w celu zapoznania opinii publicznej z możliwością wykorzystania wolnych częstotliwości w radiodyfuzji naziemnej.

W pierwszej kolejności, przed Krajową Radą Radiofonii i Telewizji stanęło zadanie rozdysponowania istniejących zasobów. Aby podjąć decyzję o kierunku polityki koncesyjnej w związku z przeznaczeniem tych zasobów, Krajowa Rada zapoznała się[20] z 90 aplikacjami przedsiębiorców zainteresowanych uruchomieniem lub rozszerzeniem działalności w miastach, w których można było uruchomić nowe nadajniki.

Oprócz wymienionych powyżej postępowań o udzielenie lub rozszerzenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych, Krajowa Rada rozpoczęła w 2006 roku postępowania lub jest w trakcie uzgodnień z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej ogłoszeń dotyczących 23 częstotliwości radiowych.

I tak, kierując się zamiarem uzupełniania i rozwoju radiowego rynku lokalnego, KRRiT przeznaczyła do ogłoszenia 10 częstotliwości, które mają służyć rozpowszechnianiu lokalnych programów. W większości tych postępowań będą mogli wziąć udział zarówno nowi przedsiębiorcy, zainteresowani uzyskaniem koncesji, jak i już działający nadawcy, którzy chcieliby zwiększyć zasięg techniczny dzięki dodatkowej stacji. Nowe nadajniki rozgłośni lokalnych, po przeprowadzeniu postępowania koncesyjnego w 2007 roku, zostaną uruchomione w Augustowie, Gołdapi, Olecku, Sejnach oraz Białymstoku/Krynicach, Kościerzynie, Kwidzyniu, Niżankowicach k/Działoszyna, Miastku Pomorskim i Wałbrzychu.

Drugim ważnym, z punktu widzenia pluralizmu, kierunkiem polityki koncesyjnej w obecnej fazie rozwoju rynku radiowego jest stwarzanie możliwości powstawania i rozwoju wyspecjalizowanych programów radiowych uzupełniających już dostępną słuchaczom ofertę. Dlatego też Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zdecydowała o przeznaczeniu 5 częstotliwości na ten cel, formułując w treści ogłoszenia wymóg nadawania muzyki klasycznej lub jazzowej (Bydgoszcz, Białystok), specjalizacji dziecięco-młodzieżowej (Ełk)

[20] Zgodnie z trybem ustalonym w *Zasadach postępowania KRRiT w sprawie wydawania opinii dla Przewodniczącego KRRiT na temat wniosków (podań, aplikacji) o dobór częstotliwości radiowych i kanałów telewizyjnych, w związku z przygotowaniem wniosków do Prezesa URTiP o uzupełnienie planu zagospodarowania częstotliwości (Zasady przyjęte przez KRRiT w dn. 4.11. 2004 r.; dostępne na www.krrit.gov.pl)*.

oraz wskazała dowolną specjalizację w Toruniu i Łodzi, oczekując na inicjatywę przyszłych nadawców w zakresie kształtowania tematyki lub wyboru gatunku muzyki.

Kolejnych 8 częstotliwości (w Bolewicach i Domachowie koło Poznania, na Górze Liwosz koło Gorlic, w Kudowie Zdroju, Kupimierzu koło Radomia, Legnicy, Opolu i pobliskiej Wysokiej na Górze Św. Anny) Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeznaczyła na uzupełnienie zasięgu technicznego programów wyspecjalizowanych – społeczno-religijnych, które są emitowane na obszarach Diecezji i Archidiecezji Kościoła Katolickiego oraz na uzupełnienie sieci Radia Maryja w miejscu, gdzie sygnał tej stacji nie jest dostępny.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dostrzega pilną potrzebę rozwoju technicznego radiofonii sygnalizowaną przez uczestników tego rynku, jednak obecny stan zagospodarowania częstotliwości w zakresie 87,5-108 MHz (tj. w tzw. „górnym" zakresie UKF), szczególnie w dużych miastach oraz rejonach przygranicznych na to nie pozwala. Faktycznie zmiana tej sytuacji może nastąpić dopiero po przejściu z nadawania analogowego na cyfrowe.

Tam jednak, gdzie jest to możliwe należy jak najszybciej podjąć prace w celu dobrania i, jeśli to konieczne, uzgodnienia z administracjami krajów sąsiadujących, nowych częstotliwości. Dlatego też KRRiT zebrała informacje o potrzebach w tym zakresie ze strony zainteresowanych i na początku 2007 roku przekazała odpowiedzialnemu za gospodarkę częstotliwościami Prezesowi UKE listę miejsc, w których jest zapotrzebowanie na uruchomienie nowych stacji nadawczych, z wnioskiem o przeprowadzenie niezbędnych analiz.

Wykaz opublikowanych w 2006 roku ogłoszeń Przewodniczącej KRRiT o możliwości uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego przedstawiony został w Załączniku Nr 4.

Kanały telewizyjne

Rozwój analogowej telewizji naziemnej podlega jeszcze większym ograniczeniom technicznym, ze względu na konieczność zachowania istniejących zasobów dla celów skonfigurowania naziemnych sieci cyfrowych. W 2006 roku Krajowa Rada dysponowała 5 kanałami telewizyjnymi, o małych mocach tj. od 0,1 kW do 1 kW w: Nowym Sączu, Katowicach Bytkowie, Wrocławiu, Lesznie i Szczecinie oraz kanałem dużej mocy w Kielcach Św. Krzyż (20 kW, który został przekazany dla TVP 3 Kielce).

Istotnym aspektem przy dokonywaniu oceny zasadności przeznaczenia ograniczonego zasobu częstotliwości (kanałów) jest również znany Krajowej Radzie, na dzień zajęcia stanowiska w danej sprawie, kierunek polityki Państwa w sferze radiofonii i telewizji[21]. Krajowa Rada uznała więc za konieczne uwzględnienie planów strategicznych Państwa, związanych z przejściem z techniki analogowej na cyfrową zawartych w „*Strategii przejścia z techniki analogowej na cyfrową*"[22], przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 4 maja 2005 roku i obecnie aktualizowaną przez Międzyresortowy Zespół ds. Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce (z udziałem przedstawiciela KRRiT). Nie mogła zatem podjąć decyzji w sprawie zagospodarowania wolnych kanałów na potrzeby wydania nowych koncesji bowiem, zgodnie z treścią art. 36 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji, koncesji

[21] zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji, op. Cit.

[22] Tekst „Strategii" przyjętej przez Radę Ministrów w dn. 4.05.2005 r. jest dostępny na stronach internetowych KRRiT pod adresem www.krrit.gov.pl w dziale Dokumenty i opracowania – Cyfryzacja.

udziela się na 10 lat, a więc gdyby rozstrzygnięcia postępowania w sprawie udzielenia nowych koncesji nastąpiły w 2007 roku, to termin ich ważności upływałby w roku 2017.

Zgodnie z Komunikatem Komisji dla Rady Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie przyspieszenia przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe[23] zaprzestanie nadawania w sposób analogowy programów telewizyjnych drogą naziemną planowane jest na początek 2012 roku. Pomimo, że w Polsce nie przyjęto jeszcze konkretnej daty tej zmiany technologicznej, KRRiT jest zobowiązana kształtować politykę audiowizualną z uwzględnieniem tych planów.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej okoliczności Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała analizy ewentualnych skutków przeznaczenia wolnych kanałów telewizyjnych z uwzględnieniem wszystkich zgłoszonych potrzeb podmiotów zainteresowanych ich użytkowaniem.

Warunki techniczne ponadregionalnych nadawców telewizyjnych, którzy obejmują swym zasięgiem: TVN – ok. 47%, TV4 – ok. 25%, PULS – ok. 16% mieszkańców Polski, stanowią istotną barierę rozwoju tych nadawców.

Telewizyjne stacje lokalne mają istotne problemy z realizacją obowiązków koncesyjnych w zakresie programu lokalnego, praktycznie utraciły samodzielność, zarówno programową jak i organizacyjno – finansową, ze względu na powiązania własnościowe z innymi większymi nadawcami. Ze względów ekonomicznych, podmioty te nie są w stanie w pełni wykorzystywać przyznanych kanałów telewizyjnych.

Łączenie 2 godzinnych programów lokalnych Telewizji ODRA z nadawcą ponadregionalnym TV 4 oraz NTL Radomsko z nadawcą ponadregionalnym TVN w założeniach miało stanowić uzupełnienie oferty programowej dostępnej widzom zarówno pod względem tematyki lokalnej jak i atrakcyjnych programów ponadregionalnych, które nie były dostępne drogą naziemną na tych obszarach. Ze względu na utratę samodzielności nadawców lokalnych na rzecz ponadregionalnych sieci zamysł ten w praktyce przyniósł odmienne od założonych efekty.

Kierując się zasadą racjonalnego wykorzystywania ograniczonego zasobu technicznego Krajowa Rada uznała, że uzupełnienie sieci nadawczych programów ponadregionalnych tj. TVN, TV4 i Telewizji PULS będzie najkorzystniejszym rozwiązaniem z punktu widzenia interesu odbiorców oraz ograniczeń czasowych, związanych z planowanym przejściem z systemu analogowego na cyfrowy, i postanowiła przeznaczyć wolne kanały telewizyjne, znajdujące się w jej dyspozycji (zlokalizowane w Szczecinie, Katowicach, Nowym Sączu, Lesznie i Wrocławiu) na potrzeby tych nadawców (daty wygaśnięcia koncesji na programy ponadregionalne przypadają na okres od 2009 do 2014 roku)

Potrzeby nadawców ponadregionalnych znacznie wykraczają poza możliwości, jakie zostaną stworzone w wyniku uruchomienia w/w kanałów, dlatego też KRRiT wystąpiła do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z zapytaniem o możliwość czasowego wykorzystania, przez istniejących nadawców telewizyjnych do czasu wygaśnięcia ich koncesji, kanałów telewizyjnych, które nie są przeznaczone do eksploatacji w początkowym okresie wprowadzania naziemnej telewizji cyfrowej.

[23] {SEC(2005)661}, Bruksela 24.05.2005, COM (2005)204; *tekst dostępny na stronach internetowych KRRiT pod adresem www.krrit.gov.pl w dziale Dokumenty i opracowania – Cyfryzacja.*

2.5. Zjawisko sieciowania i koncentracji na rynku radiowym i telewizyjnym

Brak przepisów regulujących procesy koncentracji w mediach audiowizualnych oraz zapobiegających osiąganiu pozycji dominującej przez firmy medialne

Ustawa o radiofonii i telewizji nie wyposażyła Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w instrumenty prawne, przeciwdziałające nadmiernej koncentracji na rynku audiowizualnym. W tym zakresie nadawców radiowych i telewizyjnych obowiązują takie same ograniczenia jak w innych dziedzinach działalności gospodarczej[24]. Podlegają oni regulacjom, zgodnie z którymi zamiar nabywania udziałów lub akcji przez przedsiębiorcę wymaga zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji w przypadku gdy łączny obrót przedsiębiorstw uczestniczących w niej w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczy 50.000.000 euro. Tak więc, obowiązek uzyskiwania zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powstaje w zależności od wielkości firmy nabywającej lub zbywającej udziały lub od sumy ich pozycji na rynku. Oprócz kilku dużych firm medialnych większość nadawców nie podlega tym rygorom, chyba, że udziały w tych spółkach miałby zamiar kupić duży inwestor, który sam spełniałby warunek rocznego obrotu powyżej 50 000 000 euro.

W 2006 roku zamiar nabycia akcji w celu uzyskania zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu kontroli nad spółką giełdową BROKER SA, właścicielem Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o., zgłosiła spółka Bauer Media Invest GmbH należącą do Grupy Wydawniczej Bauer. W dniu 3 stycznia 2007 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję o wyrażeniu zgody na koncentrację[25].

Spółka BROKER FM SA, której dotyczy przedstawiona powyżej transakcja nie podlega kontroli Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji bowiem nie wykonuje bezpośrednio koncesji. Ze względu na brak rozwiązań ustawowych, służących zapobieganiu nadmiernej koncentracji na rynku medialnym Krajowa Rada nie mogła zająć formalnego stanowiska na temat ewentualnego wpływu dokonanych zmian własnościowych w spółce BROKER FM SA.

Ustawa o radiofonii i telewizji nie wyposażyła KRRiT w instrumenty, które umożliwiałyby przeciwdziałanie koncentracji przed jej dokonaniem, lecz jedynie w zapis, wynikający z art. 38 ust 2 pkt 4, umożliwiający cofnięcie koncesji, po ewidentnym stwierdzeniu przejęcia bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością nadawcy przez inną osobę. Organ regulacyjny zajmował do tej pory stanowisko, że kontrola zaistnienia przesłanek ustawowych powinna polegać na dokonaniu oceny, czy nastąpiło przejęcie kontroli (czyt. wpływu) nad wykonywaniem koncesji poprzez przejęcie 50+1% udziałów lub akcji firmy wykonującej koncesję (oraz takiego samego procentu prawa do wykonywania głosów na Zgromadzeniu Wspólników). Sąd administracyjny w wyroku w sprawie POLSAT SA (wyrok omówiony w Rozdziale VI pkt. 6.4. niniejszego „Sprawozdania") nie podzielił tego stanowiska.

Druga z wielkich transakcji na rynku medialnym, zapoczątkowana w 2006 roku, czyli nabycie przez AXEL Springer A.G. 25,1% akcji w Telewizji POLSAT SA tj. pakietu mniejszościowego nie stanowiła (i nie stanowi) przedmiotu analizy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w kontekście uprawnień wynikających z art. 38 ust.2 pkt 4. Podobnie jak w

[24] Art. 12 (kontrola koncentracji) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2005 r. Nr 244 poz. 2080 z późn. zm.).
[25] Decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Nr DOK – 1/07

przypadku spółki Bauer, zgodnie z prawem, o zgodę do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie wystąpił Koncesjonariusz, lecz zainteresowany nabyciem akcji inwestor. Spółka oczekuje na decyzję Urzędu w tej sprawie.

Podobnie jak wszystkich przedsiębiorców w Polsce, nadawców obowiązuje również zakaz nadużywania pozycji dominującej, którą domniemuje się w przypadku osiągnięcia 40% udziału w rynku właściwym[26]. Organem właściwym w kwestii orzekania o nadużywaniu pozycji dominującej jest Prezes UOKiK.

Rozwiązania w tej kwestii ustalone przepisami ustawy o radiofonii i telewizji wyposażają Krajową Radę Radiofonii i Telewizji w prawne możliwości reagowania jedynie w sytuacji, gdy przedsiębiorca wykonujący koncesję osiągnie już pozycję dominującą lub w przypadku, gdy możliwe jest ustalenie, że wydanie koncesji na jego rzecz spowoduje osiągnięcie tej pozycji[27]. Faktycznie, ze względu na brak adekwatnej dla rynku audiowizualnego definicji pozycji dominującej w środkach masowego przekazu na danym terenie, przepisy ustawy nie mają jak dotychczas zastosowania w praktyce, również z uwagi na brak orzecznictwa w tym zakresie oraz brak jednolitego stanowiska doktryny.

W konsekwencji, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie może zapobiec dokonywaniu transakcji polegających na zakupie udziałów przez przedsiębiorców działających na rynku radiowym w innych spółkach w przypadku, gdy przekształcenia takie stwarzają zagrożenie dla zachowania konkurencji w tym sektorze.

Pozostaje zatem, w ramach kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, ocena czy w wyniku przeprowadzonej transakcji podmiot wykonujący koncesję zachował samodzielność organizacyjno-finansową, w tym wpływ na sposób realizacji koncesji (tj. na zawartość programu zgodną z nałożonymi nań obowiązkami i zdolność do jego nieprzerwanej emisji).

Niezbywalność koncesji a przejęcie kontroli nad jej wykonywaniem

Ustawa o radiofonii i telewizji stanowi, że uprawnienia wynikające z koncesji są niezbywalne (z wyjątkami, o których mowa poniżej)[28]. Przepis ten miał na celu wykluczenie sytuacji, w której koncesja jest przedmiotem obrotu rynkowego. Sama koncesja, jako zbiór praw i obowiązków nadawcy w postaci decyzji administracyjnej, nie może być przedmiotem transakcji handlowych.

Ustawodawca nie przewidział jednak sytuacji, w której, w wyniku nabycia udziałów lub akcji w spółce wykonującej koncesję inny przedsiębiorca uzyska wpływ na jej wykonywanie, a zarazem będzie osiągał korzyści z tego płynące. Wykorzystując tę drogę do uzyskania praw z tytułu koncesji grupy kapitałowe takie jak ESKA czy Multimedia (RMF MAXXX) rozwijają swoje sieci integrując lokalne stacje radiowe. W poprzednich latach w identyczny sposób rozwinął się także projekt realizowany przez Grupę Radiową Agory i Ad. Point, spółkę zależną od brokera reklamy CR Media.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji od lat podejmowała próby ograniczenia przepływu kapitału z silnych grup kapitałowych do spółek lokalnych (i tym samym podporządkowania tych podmiotów jednolitym koncepcjom programowym przyjętym przez spółki sieciujące). Ostatnie stanowisko w tym zakresie zostało przyjęte przez Krajową Radę

[26] Art. 4 pkt 9 (definicja pozycji dominującej oraz art. 8.1. (zakaz nadużywania pozycji dominującej) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2005 r. Nr 244 poz. 2080 z późn. zm.).
[27] Art. 36 ust. 2 pkt2 oraz art. 2 pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji, op.cit.
[28] Art. 38a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, op. cit.

Radiofonii i Telewizji we wrześniu 2005 roku. Zgodnie z nim, przyznane koncesje zawierały listy udziałowców koncesjonariuszy oraz interpretację organu koncesyjnego dotyczącą pojęcia „przejęcie kontroli" nad nadawcą ograniczającą się do stwierdzenia, że posiadanie przez podmioty nie wymienione w koncesji (w strukturze udziałowej/akcyjnej koncesjonariusza) co najmniej 50% udziałów/akcji w kapitale zakładowym lub co najmniej 50% głosów na Zgromadzeniu Koncesjonariusza oznacza przejęcie kontroli nad koncesjonariuszem. Okazało się, że podejmowane próby były nieskuteczne, a Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 18 lipca 2006 roku podważył zasadność umieszczania w koncesjach zapisów właścicielskich, ze względu na brak podstaw prawnych (wyrok ten omówiono szerzej w rozdziale VI pkt 6.4 niniejszego „Sprawozdania").

Ustalenie w koncesji listy udziałowców, aktualnej na dzień jej udzielenia, wraz z zastrzeżeniem, że powinni oni zachować kontrolę w spółce pod rygorem cofnięcia koncesji, faktycznie otworzyło możliwość dokonywania zmian z udziałem grup kapitałowych. Koncesja bowiem, jak każda decyzja administracyjna, może być zmieniona na wniosek jej wykonawcy[29]. Tak więc inwestorzy, obejmując udziały większościowe w spółkach nadających lokalne programy radiowe, dążyli do uprawomocnienia swojej obecności w strukturach kapitałowych tych spółek poprzez wpisanie ich na listę udziałowców. W ten sposób nabierali pewności, że jako udziałowcy uwidocznieni w koncesji mogą przejąć pełną kontrolę nad nadawcą, i że ich obecność nie może stać się powodem cofnięcia koncesji.

Analizując przesłanki do zmiany koncesji, polegającej na uzupełnieniu listy wspólników o nowego udziałowca należącego do grupy kapitałowej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w obecnym składzie stwierdziła, że ze względu na przepisy prawa administracyjnego obowiązujące w takich przypadkach, nie ma praktycznie możliwości odmowy dokonania aktualizacji koncesji w tym zakresie. Tak więc, rozwiązanie mające na celu zabezpieczenie koncesji przed przejściem w „inne ręce" stało się furtką dla usankcjonowania tego faktu.

Dlatego też Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji postanowiła, że należy zmienić dotychczasową praktykę i wprowadzić inne, zgodne z ustawą o radiofonii i telewizji rozwiązania, na przykład wszczęcie postępowania o cofnięcie koncesji w związku z utratą kontroli nad jej realizacją w sytuacji gdy tzw. pierwotni udziałowcy pozbędą się większościowych udziałów, z jednoczesną rezygnacją z wpisywania do koncesji obowiązków dotyczących przekształceń własnościowych. Oczywiście będzie to działanie o charakterze *ex post* przy założeniu, że sam fakt przejęcia kontroli nad wykonywaniem koncesji nie powinien być automatycznie oceniany jako zjawisko negatywne. Jednak, gdy w wyniku utraty tejże kontroli nastąpią art. konsekwencje w postaci odejścia przez nadawcę od realizacji obowiązków programowych, wówczas zmiany w strukturze kapitałowej, w powiązaniu z utratą samodzielności programowej, powinny skutkować cofnięciem koncesji.

W 2006 roku zapadło 5 decyzji w zakresie aktualizacji listy udziałowców lub akcjonariuszy w koncesjach nadawców radiowych, które w istotny sposób zmieniły strukturę kapitałową spółek wykonujących koncesje. Były to:

- zmiany wprowadzające jako udziałowca spółkę Region Sp. z o.o. (RMF MAXXX) w koncesji nadawcy lokalnego działającego w Koszalinie i Słupsku oraz lokalnej stacji radiowej z Częstochowy;
- zmiany wprowadzające jako jedynego udziałowca spółkę Radio ESKA SA w koncesji nadawcy lokalnego w Szczecinie;

[29] Art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.).

- zmiany wprowadzające jako jedynego udziałowca spółkę AGORA SA w koncesji nadawcy lokalnego w Katowicach;
- zmiany wprowadzające jako jedynego udziałowca spółkę Prokom Investments SA (PIN 102 FM – Pieniądz i Nowoczesność) w koncesji nadawcy działającego w Warszawie;

Na rynku telewizyjnym doszło do jednej ważnej zmiany własnościowej. Na podstawie decyzji o zmianie koncesji wydanej TELEWIZJI PULS Sp. z o.o. jako tzw. pierwotny udziałowiec została wpisana spółka TV Inwestycje Sp. z o.o. stanowiąca w połowie własność Ojców Franciszkanów, w połowie zaś spółki News Corp. Europe Inc. Z koncernu R. Murdocha.

Wykaz koncesji, w których dokonano zmiany struktury właścicielskiej Koncesjonariusza przedstawiony został w Załączniku Nr 5.

Umowy franszyzowe i producenckie

Inną forma powiązań między nadawcami, która w efekcie także może prowadzić do przejęcia kontroli, są umowy franszyzowe i producenckie. Zawieranie umów w zakresie współpracy między przedsiębiorcami działającymi na rynku audiowizualnym jest naturalnym prawem rynku. Z drugiej strony, ze względu na szczególny rodzaj tej działalności oraz fakt, że nadawcy zobowiązani są do realizacji koncesji, zgodnie z określonym w koncesji charakterem programu (dotyczy to w szczególności nadawców lokalnych), taka praktyka stanowi istotne zagrożenie dla pluralizmu i różnorodności programowej w tym sektorze. Umowy, o których mowa prowadzą bowiem do unifikacji programu i zaniku treści lokalnych oraz zubożenia form, w jakich są one prezentowane. Grupy kapitałowe wiążąc nadawców lokalnych, zobowiązują ich do realizacji programu zgodnie z jednolitą koncepcją programową i uzyskują jednocześnie efekt w postaci zwiększenia obszaru nadawania programu pod własną marką. Ocena czy doszło do przejęcia kontroli nad wykonywaniem koncesji w wyniku zawarcia umowy franszyzowej lub producenckiej wymaga szczegółowych analiz zawartości programów lokalnych. KRRiT uznała, że monitoring działających w tej formie lokalnych stacji jest priorytetem w zakresie kontroli programowej nadawców. Jeżeli wyniki monitoringu wskażą na utratę samodzielności programowej nadawców lokalnych powiązanych tym rodzajem umów, spełnione zostaną przesłanki do cofnięcia koncesji.

Na początku 2006 roku było 14 nadawców działających w ramach umów franszyzowych lub tzw. producenckich. W wyniku zawarcia kolejnych umów do grupy tej doszło jeszcze 3 nadawców. Przypadki działalności w oparciu o powiązania o tym charakterze będą poddawane systematycznej kontroli.

Ujednolicanie nazw programów jako element koncentracji

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ustalając w koncesji obowiązki nadawcy w zakresie tworzenia programu, określa udział audycji (lub innych przekazów słownych) w tygodniowym czasie nadawania na poziomie gwarantującym realizację deklaracji złożonych we wniosku o udzielenie koncesji. W przypadku nadawców lokalnych jest to minimalny udział audycji poświęconych tematyce lokalnej, zaś w przypadku nadawców

realizujących programy wyspecjalizowane – minimalny udział audycji poświęconych wybranej specjalizacji.

Orzecznictwo sądów administracyjnych wskazuje, że podstawą nałożenia zobowiązań programowych na nadawców jest fakt, że przedstawiony w procesie koncesyjnym projekt programu został oceniony pozytywnie, jako propozycja wzbogacenia dostępnej słuchaczom lub widzom oferty. Ocena ta stanowi główne kryterium wyboru przyszłego nadawcy spośród innych przedstawionych Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji koncepcji programowych.

Zgodnie jednak z ustawową zasadą samodzielności i odpowiedzialności nadawcy za tworzony i rozpowszechniany program[30], ingerencja regulatora w interesie odbiorców powinna wyznaczać niezbędne minimum dotyczące realizacji obowiązków programowych. Ingerencja ta nie może dotyczyć sposobu realizacji obowiązków programowych. Dlatego też decyzja w zakresie art. współpracy z innymi nadawcami pozostaje w gestii twórcy programu.

Koncesja jest decyzją administracyjną i jako taka może podlegać zmianom z inicjatywy jej wykonawcy[31]. Dotyczy to w szczególności tych elementów koncesji, które są niezależną decyzją nadawcy, jak na przykład nazwa programu. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji może odmówić takiej zmiany praktycznie jedynie w przypadku gdy sprzeciwia się ona interesowi społecznemu, rozumianemu jako zagrożenie dla realizacji koncesji w jej deklarowanym kształcie. Ocena, czy zmiana nazwy programu będzie miała negatywny wpływ na wykonywanie koncesji przed jej dokonaniem, może opierać się jedynie na informacjach nadawcy. Dopiero po wdrożeniu zmian w programie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji może – w wyniku kontroli programu – stwierdzić, czy były one prawdziwe.

W 2006 roku, podobnie jak w latach poprzednich, większość zmian w tym zakresie była efektem zawierania przez lokalnych nadawców radiowych umów franszyzowych lub producenckich. W związku z powstaniem nowej sieci stacji diecezjalnych, w wyniku zmiany nazwy programu na VOX FM, dołączyło doń 8 rozgłośni, rezygnując z dotychczasowej współpracy z grupą PLUS.

Na skutek transakcji polegającej na sprzedaży większości udziałów w spółce na rzecz grupy radiowej Multimedia, nazwę na RMF MAXXX zmienił jeden nadawca lokalny.

Wszyscy nadawcy występujący o zmianę nazwy złożyli deklaracje, że zmiana ta nie wpłynie negatywnie na realizację warunków programowych koncesji, oraz – w przypadku korzystania z zarejestrowanego znaku towarowego – umowę świadczącą o nabyciu praw do korzystania z tej nazwy od jej dysponenta.

Oprócz zmiany dotychczasowych nazw na takie, w których występuje element identyfikujący grupę, w pozostałym zakresie koncesje tych nadawców nie uległy zmianie. Nadawcy diecezjalni, realizujący programy wyspecjalizowane – społeczno – religijne, są zobowiązani do przeznaczania 12 % tygodniowego czasu nadawania programu na audycje poświęcone specjalizacji.

Natomiast nadawca działający pod nazwą RMF MAXXX Pomorze ma obowiązek emisji programu uniwersalnego, tj. zawierającego różne gatunki i formy radiowe oraz różnorodną problematykę poświęconą tematyce lokalnej, w wymiarze 10% tygodniowego czasu nadawania programu w godzinach 6.00 – 23.00.

Pozostałe zmiany nazw emitowanych programów nie mają charakteru integracyjnego i nie wpływają na sposób realizacji koncesji.

Wykaz koncesji, w których dokonano zmiany nazwy programu przedstawiony został w Załączniku Nr 6.

[30] Art. 13 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, op. cit.
[31] Art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, op. cit.

Przejęcie uprawnień z koncesji w przypadku przekształceń spółek handlowych

Ustawa o radiofonii i telewizji dopuszcza, za zgodą KRRiT, przejęcie uprawnień wynikających z koncesji w przypadku łączenia, podziału lub innego rodzaju przekształceń spółek handlowych[32]. Odmowa wyrażenia zgody na takie zmiany jest możliwa jedynie, gdy nadawca osiągnie pozycję dominującą w dziedzinie środków masowego przekazu na rynku właściwym lub, gdy nastąpi przejęcie bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością nadawcy. Prawo do przejścia uprawnień z koncesji na inny podmiot, powstały w wyniku zmian przewidzianych w Kodeksie Spółek Handlowych[33], stanowi praktyczne rozwiązanie problemu aktualizacji formy prawnej podmiotu wykonującego koncesję.

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na zmiany o tym charakterze w odniesieniu do 12 spółek związanych z AGORĄ SA. Uprawnienia wynikające z koncesji zostały przeniesione na nowoutworzoną spółkę Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o., której celem jest realizowanie projektu pod nazwą *Złote Przeboje*. Jedynym właścicielem Grupy Radiowej Agory Sp. z o.o. jest spółka AGORA SA.

Podobna operacja miała miejsce w przypadku dwóch spółek wykonujących koncesje na nadawanie programu pod nazwą *RMF Classic.* Uprawnienia zostały przeniesione na spółkę jedynego udziałowca OPERA FM.

Dwie koncesje, których wykonawcą była spółka TVN 24 Sp. z o.o. zostały „przeniesione" bezpośrednio na jej właściciela tj. TVN SA w ramach integracji struktur biznesowych.

Operacje likwidowania spółek „pośredniczących", stanowiących w 100 % własność w rękach jednego właściciela, sprzyjają zmniejszeniu kosztów operacyjnych i zwiększają efektywność zarządzania.

Wykaz koncesji, w których dokonane zostały zmiany w wyniku wyrażenia przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji zgody na przeniesienie uprawnień przedstawiony został w Załączniku Nr 7.

Realizacja obowiązku corocznego składania sprawozdań finansowych przez nadawców

Nadawcy są zobowiązani, zgodnie z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji[34], do corocznego składania Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji sprawozdania finansowego, w formie przewidzianej w ustawie o rachunkowości[35] lub – w przypadku nadawców kościelnych – według zasad określonych przez wewnętrzne przepisy kościelne[36].

[32] Art. 38a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, op. cit.
[33] Art. 492 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. 2000 r. Nr 94 poz. 1037 z późn. zm.).
[34] Art. 37a ustawy o radiofonii i telewizji, op.cit.
[35] Art. 27 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).
[36] § 1 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek nie będących spółkami handlowymi, nie prowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. 2001 r. Nr 137 poz. 1539 oraz Dz. U. 2003 Nr 11 poz. 117).

Roczne sprawozdania finansowe jednostek podlegają zatwierdzeniu nie później niż 6 miesięcy, a dla podmiotów skonsolidowanych nie później niż 8 miesięcy, od dnia bilansowego.

Ustawodawca wprowadzając do ustawy o radiofonii i telewizji obowiązek składania sprawozdań finansowych, nie określił terminu do ich przedstawiania KRRiT. Brak określenia obligatoryjnego terminu składania sprawozdań finansowych sprawia, że sporządzane na ich podstawie analizy, będące podstawą do oceny kondycji finansowej podmiotów wykonujących koncesje, mogą być przeprowadzone dopiero po przekazaniu wszystkich sprawozdań, czyli pod koniec następnego roku.

Większość nadawców, wykorzystując możliwości ustawowe, przekazuje do KRRiT roczne sprawozdania finansowe dopiero w trzecim kwartale, po okresie sprawozdawczym. Wielu z nich nadsyła sprawozdania dopiero po skierowaniu wezwania do wykonania obowiązku ustawowego.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2006 roku, podobnie jak w latach poprzednich, monitorowała wywiązywanie się nadawców z obowiązku składania sprawozdań jak i samą sprawozdawczość finansową nadawców, a analiza przesłanej dokumentacji stanowiła podstawę do oceny kondycji finansowej koncesjonowanych podmiotów.

Do końca 2006 roku sprawozdań finansowych za 2005 rok nie przekazało 4 nadawców radiowych i 3 telewizyjnych.

Sytuacja ekonomiczno – finansowa nadawców koncesjonowanych została przedstawiona w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

Lista nadawców, którzy nie złożyli sprawozdań finansowych przedstawiona została w Załączniku Nr 8.

2.6. Rozwój rynku telewizji kablowej

Postępowanie dotyczące udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej

W 2006 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęły 32 wnioski o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej i 8 wniosków o rozszerzenie koncesji o kolejne sieci telewizji kablowej.

Przewodniczący KRRiT wydał 41 koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych. Koncesje otrzymały:

- 25osób fizycznych;
- 9 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 4 spółdzielnie mieszkaniowe;
- 1 dom kultury;
- 1 stowarzyszenie;
- 1 fundacja.

Wykaz koncesji kablowych wydanych w 2006 roku oraz wykaz decyzji koncesyjnych z 2006 roku odnośnie telewizji kablowej znajduje się w Załączniku nr 9.

Uniwersalny charakter programu występuje w 23 koncesjach, wyspecjalizowany – informacyjno-publicystyczny w 18 koncesjach. Minimalny, średni czas nadawania programu w sieciach kablowych to 1 godzina na tydzień. Najdłuższy czas nadawania programu to 17 godzin na dobę, zaś najkrótszy 30 minut na tydzień.

Zmiany decyzji koncesyjnych na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej

Przewodniczący KRRiT wydał na podstawie uchwał Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji następujące decyzje:

- 6 decyzji dotyczących rozszerzenia koncesji o kolejne sieci kablowe;
- 4 decyzje w sprawie umorzenia postępowania;
- 12 decyzji w sprawie uchylenia koncesji;
- 46 decyzji w sprawie zmiany treści koncesji;
- 3 decyzje w sprawie cofnięcia koncesji;
- 3 decyzje dotyczące wyrażenia zgody na zawieszenie rozpowszechniania programu;
- 4 decyzje w sprawie odmowy wydania zgody;
- 2 decyzje w sprawie odmowy udzielenia koncesji;
- 1 decyzję o utrzymaniu w mocy decyzji.

Rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach kablowych

Obecnie zarejestrowanych, tj. wpisanych do rejestru Przewodniczącego KRRiT, obejmującego programy rozprowadzane w sieciach telewizji kablowej, jest ponad 600 operatorów. Operatorzy ci zarządzają art. 4,5 mln gniazd abonenckich, a ich możliwości szacuje się na art. 7 mln. Liczba gospodarstw domowych w Polsce wynosi art. 13 mln, z czego prawie 2,5 mln korzysta z indywidualnych zestawów do odbioru telewizji satelitarnej. Łącznie dostęp do programów satelitarnych ma więc prawie 50 % ludności naszego kraju.

W okresie od 1 stycznia 2006 roku do 31 grudnia 2006 roku do Przewodniczącego KRRiT wpłynęło 394 zgłoszeń o wpis do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej. Na ich podstawie Przewodniczący KRRiT wydał 350 postanowień o wpisie do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej. Od początku prowadzenia rejestru wydanych zostało 5537 postanowień o wpisie do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

Obecnie można uzyskać wpis na ponad 400 programów dostępnych drogą satelitarną lub w sieciach telewizji kablowych, z czego ponad 50 emitowanych jest w języku polskim.

W 2006 roku w zgłoszeniach o rejestrację pojawiły się nowe programy dostępne drogą satelitarną, koncesjonowane przez KRRiT:

- Superstacja;
- TVP Sport (Telewizja Polska SA);
- TVP Rozrywka (Telewizja Polska SA);

a także programy rozpowszechniane na podstawie koncesji wydanych przez regulatorów zagranicznych:

- Al Jazeera International (Londyn);
- AXN Crime25 (Londyn);
- AXN Sci-Fi 25 (Londyn);
- Comedy Central (Londyn).

III. KONTROLA DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ NADAWCÓW

Ustawowym zadaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji jest sprawowanie kontroli nad działalnością programową nadawców, włączając w to kontrolę wyemitowanych programów, audycji i innych przekazów pod kątem ich zgodności z ustawą o radiofonii i telewizji, postanowieniami koncesji i innymi regulacjami prawnymi odnoszącymi się do sfery działania mediów elektronicznych. Kontrola ta odbywa się w granicach określonych obowiązującym prawem oraz w poszanowaniu zasady nie naruszania prawa nadawców do samodzielnego kształtowania programów.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmuje działania kontrolne zarówno wobec nadawców publicznych, jak i koncesjonowanych. Media publiczne sprawdzane są pod kątem realizacji szczególnych zadań i powinności określonych w art. 21 i 25 ustawy o radiofonii i telewizji, natomiast celem kontroli nadawców koncesjonowanych jest sprawdzenie czy i w jakim stopniu wywiązują się oni z wypełniania obowiązków programowych określonych w koncesji.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontroluje także realizację wymagań ustawowych, które obowiązują zarówno nadawców publicznych jak i koncesjonowanych. Kontrolą objęte są następujące obowiązki ustawowe nadawców:

- udział w wymaganym wymiarze utworów i audycji określonych w art. 15 ust. 2, art. 15 ust. 1 i 3 oraz art. 15a ustawy o radiofonii i telewizji;
- przestrzeganie przez nadawców przepisów chroniących małoletnich (art. 18 ust. 4, 5a, 5b ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenie KRRiT z dnia 23 czerwca 2005 roku)[37];
- respektowanie przez nadawców art. 18 ust. 1-3 ustawy o radiofonii i telewizji (tj. zakazu propagowania w audycjach i innych przekazach działań sprzecznych z prawem i z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności treści dyskryminujących ze względu na rasę, płeć lub narodowość; obowiązku szanowania przekonań religijnych odbiorców, a zwłaszcza chrześcijańskiego systemu wartości; zakazu sprzyjania zachowaniom zagrażającym zdrowiu lub bezpieczeństwu oraz zachowaniom zagrażającym środowisku naturalnemu).

Stałymi narzędziami kontroli programów nadawców publicznych i koncesjonowanych są sprawozdania nadawców z rocznej działalności programowej oraz prowadzony przez KRRiT monitoring.

[37] Rozporządzenie w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi (Dz.U. Nr 130 z dnia 15 lipca 2005 roku, poz. 1089).

3.1. Kontrola nadawców publicznych pod kątem realizacji ustawowych zadań i powinności

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadziła analizę sprawozdań z rocznej działalności programowej wszystkich nadawców publicznych – radiowych i telewizyjnych, badając następujące kwestie szczegółowe:

- strukturę gatunkową programów w rocznym czasie emisji, odzwierciedlającą sposób realizacji zadań radiofonii i telewizji (art. 1 ust. 1 ustawy) oraz sposób realizacji misji publicznej (art. 21. ust. 1);
- udział w programach audycji realizujących szczególne powinności mediów publicznych określone w ustawie o radiofonii i telewizji, tj. audycji służących umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych (art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8);
- udział w programach audycji uwzględniających potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, w tym emitowanie programów informacyjnych w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym (art. 21 ust. 1a pkt 8a);
- udział w programach audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, odpowiadających wymogom zawartym w szkolnych programach nauczania, tworzonych na podstawie porozumień zawieranych między ministrem edukacji narodowej oraz jednostkami publicznej radiofonii i telewizji (art. 25 ust. 2-5);
- udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w łącznym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (art. 15 ust. 2);

oraz w odniesieniu do nadawców telewizyjnych:

- udział w programie audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim (art. 15 ust. 1);
- udział w programie audycji europejskich (art. 15 ust. 3);
- udział w programie audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych (art. 15a ust. 1).

Z przeprowadzonej przez KRRiT kontroli w ww. zakresie wynikają przedstawione poniżej wnioski.

Radio publiczne

Polskie Radio SA

W 2006 roku Polskie Radio SA nadawało cztery programy ogólnokrajowe oraz program dla słuchaczy za granicą – Radio Polonia.

W 2006 roku w czterech programach ogólnokrajowych łącznie wyemitowano 35 040 godzin programu. W warstwie słownej najwięcej miejsca zajęły audycje publicystyczne – 14,7% łącznego czasu emisji czterech programów (średnio 99 godz. w tygodniu) oraz audycje informacyjne – 7,5% (średnio 50,3 godz. w tygodniu). Nadawano także audycje edukacyjne i poradnicze – 3,8% (średnio 26 godz. w tygodniu), literackie – 3,2% (21 godz.), sportowe – 1,8% (11,9 godz.), religijne – 1,1% (7,4 godz.), rozrywkowe – 1,1% (7,6 godz.) oraz dla dzieci i młodzieży – 0,8% (5,4 godz.). Muzyka zajęła ponad połowę

(58,1%, średnio 392 godz. w tygodniu) ogólnej liczby godzin emisji czterech programów Polskiego Radia, z tego muzyka poważna – 15,2% (103 godz. tygodniowo), muzyka ludowa – 2% (13 godz. tygodniowo), pozostała – 40,9% (276 godzin tygodniowo).

W Radiu Polonia nadano w 2006 roku 11 498 godzin programu (średnio na wszystkich użytkowanych częstotliwościach 31,5 godz. na dobę), w siedmiu językach: polskim, angielskim, rosyjskim, białoruskim, ukraińskim, niemieckim i esperanto. Dominowały audycje publicystyczne (42% rocznego programu) i informacyjne (24%). Muzyka stanowiła jedynie 15% rocznego programu. Radio Polonia kontynuowało misję programu dla zagranicy, informując o ważnych wydarzeniach w Polsce, założeniach polskiej polityki zagranicznej, rozwoju gospodarczym kraju i kulturze, uczestnictwie Polski w strukturach europejskich art. Rozpoczęto emisję nowych audycji w języku polskim i białoruskim, adresowanych do Polaków mieszkających na Białorusi.

Wszystkie programy ogólnokrajowe nadawane były przez całą dobę. Program 1 miał charakter uniwersalny i był głównym kanałem informacyjnym Polskiego Radia, Program 2 – charakter wyspecjalizowany muzyczno-literacki, z zadaniem prezentacji na antenie muzyki poważnej i literatury i edukowania odbiorców w tym zakresie, Program 3 – charakter informacyjno-rozrywkowy, program Radia BIS – charakter młodzieżowo-poznawczy, adresowany głównie do młodszych słuchaczy. Programy te tworzyły uzupełniającą się ofertę programową dla odbiorców.

Charakter programów ogólnokrajowych radia publicznego, w tym zwłaszcza Programu 1 i Programu 2, jest od dłuższego czasu ustalony. Niemniej, od połowy 2006 roku wprowadzono modyfikacje w układach ramowych tych programów, polegające art. na poszerzeniu (głównie w Programie 1 PR) oferty nadawanych audycji publicystycznych i wzmocnieniu tym samym komentatorskiej i opiniotwórczej roli radia publicznego. W Programie 1 zarezerwowano ponadto korzystne godzinowo pasma dla reportażu. W Programie 2 z kolei zwiększono wymiar nadawanych audycji literackich i audycji publicystyki kulturalnej.

Stałym zjawiskiem w ostatnich kilku latach jest zwiększający się udział muzyki w programach radia publicznego. W programach ogólnokrajowych Polskiego Radia SA udział ten wzrósł z 43,4% średnio w programie w 2002 roku do 58% w 2006 roku, czyli aż o 14 pkt. proc. Odpowiednio do tego zmniejszył się średni udział słowa w programach PR SA – z 54,5% (bez autopromocji i elementów płatnych) w 2002 roku do 39,9% w 2006 roku. Tak znaczny wzrost udziału muzyki i spadku udziału słowa w programach ogólnokrajowych Polskiego Radia SA w ciągu ostatnich lat wynika przede wszystkim z trudności w ich finansowaniu, tj. ze zmniejszania się wpływów z opłat abonamentowych. Trudności finansowe pociągają za sobą konieczność obniżania udziału audycji słownych, w tym zwłaszcza gatunków kosztownych, jak spektakle teatralne, audycje edukacyjne czy reportaże.

W związku z art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8 Polskie Radio SA nadawało w trzech programach: Programie 1, Programie 3 i w Radiu BIS audycje służące umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych. Audycje te stanowiły 2,5% łącznego czasu emisji czterech programów Polskiego Radia (średnio 16,7 godz. w tygodniu). Najwięcej czasu na ich emisję przeznaczył Program 1 PR.

Polskie Radio SA wywiązywało się także z obowiązku nadawania w programie audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych (art. 25 ust. 2 -5).W 2006 roku, na podstawie porozumienia zawartego z Ministerstwem Edukacji Narodowej, nadało w programach ogólnokrajowych 101 godzin takich audycji.

Ze względu na ogólnokrajowy zasięg rozpowszechnianych programów Polskie Radio SA nie nadawało natomiast audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych

zamieszkujących poszczególne regiony kraju oraz dla społeczności posługującej się językiem regionalnym, w językach tych mniejszości i społeczności. Zgodnie z ustawą (art. 21 ust. 1a pkt 8a) Polskie Radio SA uwzględnia jednak potrzeby tych grup nadając w języku polskim audycje publicystyczne i reportaże na ich temat. W 2006 roku w czterech programach ogólnokrajowych nadano łącznie 420 godzin audycji o mniejszościach narodowych i etnicznych zamieszkujących w Polsce.

KRRiT kontrolowała także realizację w programach Polskiego Radia SA wymogu przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim (art. 15 ust. 2). Polskie Radio SA wywiązywało się w pełni z tego obowiązku w trzech programach: w Radiu Polonia, w którym nadawano wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim; w Programie 1, w którym udział tych utworów był znacznie wyższy od minimum określonego w ustawie i wynosił w poszczególnych kwartałach 2006 roku około 58%-60%; oraz w Programie 3. Nie zrealizowano natomiast wymaganego udziału omawianych utworów w jednym kwartale 2006 roku w Radiu BIS (ich udział był niższy od wymaganego o 2 pkt. proc.) oraz przez trzy kwartały w Programie 2 (w poszczególnych kwartałach udział był niższy od wymaganego o 1,4-7 pkt. proc.). W przypadku Programu 2 PR brak realizacji omawianego artykułu ustawy jest konsekwencją zadań i charakteru programu, tj. faktu, że prezentuje on niemal wyłącznie utwory słowno-muzyczne z dziedziny muzyki poważnej, wykonywane z zasady w językach oryginału i należące do kultury wielu krajów. W tej sytuacji trudno jest uzyskać w Programie 2 PR wymagany w ustawie – w przypadku programu tak sprofilowanego relatywnie wysoki – udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim. Ustawodawca nie przewidział jednak możliwości zmniejszenia udziału tych utworów w programach wyspecjalizowanych, takich jak Program 2 Polskiego Radia.

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

W 2006 działało 17 rozgłośni regionalnych radia publicznego. Trzy z nich oprócz programu regionalnego rozpowszechniały ponadto programy miejskie: Radio Wrocław nadawało we Wrocławiu program pn. RAM, Radio Koszalin – program miejski w Słupsku, Radio Zachód – programy miejskie w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim.

Programy rozgłośni były różnorodne gatunkowo. Najwięcej miejsca, oprócz muzyki, zajmowały w nich audycje informacyjne (średnio w 17 rozgłośniach 13% rocznego czasu emisji, tj. 21,8 godz. w tygodniu), publicystyczne (8,8%, tj. 14,8 godz. w tygodniu) i edukacyjno-poradnicze (6,1%, tj. 10 godz. w tygodniu). Pozostałe rodzaje audycji: sportowe, literackie, religijne, rozrywkowe, dla dzieci i młodzieży, dla mniejszości narodowych i etnicznych – zajmowały (średnio w 17 rozgłośniach) od 0,5% do 2,7% rocznego czasu emisji (tj. od 50 min. Do 4,5 godz. w tygodniu). Muzyka – średnio w 17 rozgłośniach – stanowiła ponad połowę (58,7%) rocznego czasu emisji (tj. 98,6 godz. w tygodniu, 14 godz. na dobę). Ważnym elementem programów była tematyka regionalna – zajmowała ona w poszczególnych rozgłośniach od 19% (Radio Szczecin) do 45% (Radio Rzeszów) rocznego czasu emisji programu (tj. średnio od 32 godz. do 76 godz. w tygodniu).

Podobnie jak w programach Polskiego Radia SA, również w programach rozgłośni regionalnych nastąpił w ostatnich latach znaczny wzrost udziału muzyki w programach – biorąc pod uwagę dane średnie dla 17 rozgłośni, jej udział wzrósł z 48,4% w 2002 roku do 58,7% w 2006 roku, czyli o 10 pkt. proc. Zwiększenie udziału muzyki w programie odnotowano we wszystkich rozgłośniach, choć było ono zróżnicowane – w poszczególnych rozgłośniach wzrost wyniósł w wymienionym okresie od 4 do 25 pkt. proc.

W programach miejskich nadawanych przez rozgłośnie dominowały audycje informacyjne (stanowiące średnio w czterech programach 10,5% rocznego czasu nadawania,

tj. 17 godzin w tygodniu) oraz muzyka, zajmująca średnio ponad trzy czwarte (78,8%) rocznego czasu emisji (tj. 132 godziny w tygodniu, 19 godz. na dobę). Tematyka miejska zajmowała średnio 18% rocznego czasu nadawania (tj. 30 godz. w tygodniu).

Wszystkie rozgłośnie regionalne realizowały w 2006 roku powinności określone w art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8 ustawy o radiofonii i telewizji, nadając audycje służące umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych. Na audycje te przeznaczano średnio (w 17 rozgłośniach łącznie) 3% rocznego czasu emisji, tj. średnio (w jednej rozgłośni) 5 godzin w tygodniu. Wymieniona problematyka była obecna przede wszystkim w audycjach publicystycznych, edukacyjno-poradniczych oraz reportażach. Podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej czasu przeznaczyły rozgłośnie na audycje kształtujące postawy prozdrowotne. Omawiane audycje były nadawane również w programach miejskich.

W 2006 roku rozgłośnie regionalne nie nadawały audycji oświatowych dla szkół, z powodu braku odpowiednich porozumień zawieranych w tej sprawie z nadawcami przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (art. 25 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji). Rozgłośnie tworzyły natomiast, w ramach własnych środków, różnotematyczne audycje edukacyjne.

Audycje dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz dla społeczności posługującej się językiem regionalnym były nadawane w programach 13 rozgłośni regionalnych, działających na obszarach zamieszkiwanych przez te mniejszości. Dziesięć rozgłośni nadawało audycje w językach mniejszości oraz w języku polskim, trzy – tylko w języku polskim. Najwięcej godzin audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych nadały w 2006 roku Radio dla Ciebie w Warszawie (4% rocznego czasu emisji, tj. średnio 6,7 godz. w tygodniu, audycje w języku białoruskim adresowane do mniejszości białoruskiej w Polsce oraz do Białorusinów zamieszkujących obszar zasięgu nadawania RdC z nadajnika w Łosicach), Radio Białystok (3,4% rocznego czasu emisji, średnio 5,7 godz. w tygodniu, audycje dla mniejszości białoruskiej, ukraińskiej i litewskiej) oraz Radio Olsztyn (2,6% rocznego czasu nadawania, średnio 4,4 godz. w tygodniu, audycje dla mniejszości ukraińskiej i niemieckiej).

KRRiT kontrolowała ponadto regionalne i miejskie programy rozgłośni radia publicznego pod kątem realizacji art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. Wszystkie rozgłośnie wywiązywały się w 2006 roku z obowiązku zapewnienia w programie regionalnym odpowiedniej proporcji utworów słowno-muzycznych w języku polskim. W jednej ze stacji (Radio Białystok) nadawano te utwory w znacznie większym wymiarze niż stanowi ustawa (w poszczególnych kwartałach od 58% do 61%); dwie stacje (Radio Szczecin i Radio dla Ciebie) zapewniały jedynie ustawowe minimum w tym zakresie, pozostałe – przekraczały to minimum w różnym stopniu, od 1 pkt. proc. (Radio Łódź, Radio Koszalin, Radio PiK) do 12 pkt. proc. (Radio Wrocław). W programach miejskich także realizowano omawiane wymagania ustawy. Udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim był w trzech programach równy ustawowemu minimum, w jednym (program w Słupsku) o kilkanaście pkt. proc. wyższy.

Szczegółowe wyniki przeprowadzonych analiz w zakresie działalności programowej PR SA i rozgłośni regionalnych zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Telewizja publiczna

Telewizja Polska SA rozpowszechniała w 2006 roku dwa naziemne programy ogólnokrajowe: Program 1 i Program 2 TVP, 16 programów regionalnych o wspólnej nazwie TVP 3 Regionalna, program satelitarny dla odbiorców za granicą w języku polskim – TV Polonia oraz satelitarny program wyspecjalizowany rozpowszechniany na podstawie koncesji – TVP Kultura. W 2007 roku oferta programowa TVP SA poszerzy się o kolejne satelitarne programy wyspecjalizowane, bowiem w ostatnim kwartale 2006 roku TVP SA otrzymała koncesje na dwa programy: TVP Sport i TVP Rozrywka, w lutym 2007 – koncesję na program TVP Historia, w przygotowywaniu jest koncesja na program TVP Film.

W 2006 roku TVP SA wyemitowała w obu naziemnych programach ogólnokrajowych łącznie 15 157,5 godziny programu, z czego w Programie 1 TVP – 7701 godzin, w Programie 2 – o 244 godziny mniej, tj. 7456,5 godziny (w tym 172,8 godziny, tj. 2,3% czasu emisji, zajęło pasmo rozłączone, w którym nadawano programy 16 oddziałów terenowych TVP SA).

Średni dobowy czas emisji obu programów był zbliżony – w Programie 1 TVP wynosił 21 godzin 6 minut, w Programie 2 – 20 godzin 24 minuty. W porównaniu z 2005 rokiem dobowy czas emisji każdego z programów wzrósł o około pół godziny. Audycje premierowe stanowiły w 2006 roku dwie trzecie lub blisko dwie trzecie rocznego czasu emisji (Program 1 TVP – 65,7%, Program 2 TVP – 62,5%).

Oba programy ogólnokrajowe TVP SA miały charakter uniwersalny. Były różnorodne gatunkowo: zawierały audycje informacyjne, publicystyczne, edukacyjno-poradnicze, sportowe, rozrywkowe, religijne, muzyczne z muzyką poważną i rozrywkową, spektakle teatralne, filmy fabularne i dokumentalne oraz reportaże. Struktura gatunkowa obu programów jest od dłuższego czasu stała – obserwowane zmiany proporcji udziału poszczególnych rodzajów audycji są niewielkie. Program 1 i Program 2 TVP tworzą ofertę komplementarną – tzn. treści i formy występujące w jednym z programów w mniejszym wymiarze godzinowym są na ogół kompensowane wyższym ich wymiarem w drugim. Dopiero więc łączna zawartość obu programów daje pełny obraz oferty ogólnokrajowej TVP SA.

W 2006 roku audycje informacyjne zajęły 6,2% łącznego czasu emisji obu programów ogólnokrajowych TVP (średnio 18,2 godz. w tygodniu), audycje publicystyczne – 9,3% (średnio 27 godz.), film dokumentalny – 7,3% (średnio 21,2 godz.), audycje edukacyjne i poradnicze, inne niż filmy dokumentalne – 5,5% (średnio 15,8 godz.), audycje sportowe – 5,1% (średnio 14,8 godz.), religijne – 1,6% (średnio 4,8 godz.), widowiska teatralne – 0,4% (średnio 1 godz.), muzyka poważna – 0,4% (średnio 1,1 godz.), muzyka rozrywkowa – 3,5% (średnio 10,3 godz.), audycje rozrywkowe – 4,6% (średnio 13,3 godz.), film fabularny – 42,7% łącznego czasu emisji obu programów w ciągu roku (w obu programach łącznie średnio 124,5 godz. w tygodniu).

Oddziały terenowe TVP wyemitowały w 2006 roku łącznie 119 688,4 godzin programu; każdy z oddziałów nadał więc średnio 7480 godzin programu rocznie i 20,5 godziny programu na dobę. W dobowym czasie emisji średnio nieco ponad 4 godziny zajmowały programy tworzone, rozpowszechniane przez każdy z oddziałów terenowych z osobna, w ramach tzw. pasm rozłączonych TVP 3. W pozostałym dobowym czasie nadawania emitowany był program wspólny, pod nazwą TVP 3 Regionalna.

W obu „częściach" programów nadawanych przez oddziały – tj. zarówno we własnych programach regionalnych jak i w paśmie wspólnym TVP 3 Regionalna – dominowały audycje informacyjne i publicystyczne. Zajmowały one średnio blisko połowę (48%) czasu emisji programów regionalnych i ponad połowę (53,7%) czasu emisji pasma

wspólnego. Ze względu na tak znaczną przewagę wymienionych audycji programy nadawane przez oddziały terenowe TVP można określić jako informacyjno-publicystyczne. Ten podstawowy „trzon" programu uzupełniany był przez różnorodne audycje. W programach regionalnych były to audycje sportowe (12,9% rocznego czasu nadawania), filmy dokumentalne, telenowele dokumentalne i reportaże (8,5% rocznego czasu), audycje edukacyjne (3,9%) i poradnicze (3,4%), religijne (3,4%), muzyka rozrywkowa (3,5%); minimalny udział miały też filmy fabularne: animowane i seriale (0,8%) oraz muzyka poważna (0,4%). W programach 7 oddziałów w ramach audycji religijnych nadawano audycje dla innych wyznań chrześcijańskich niż katolickie.

W paśmie wspólnym TVP 3 Regionalna nadawane były wszystkie wymienione wyżej rodzaje audycji, ale w innych proporcjach niż w programach regionalnych. 11,4% rocznego czasu emisji tego pasma zajęły filmy fabularne, także 13% - filmy dokumentalne, popularnonaukowe i reportaże, blisko 6% - audycje sportowe, 2% - audycje religijne, po 1% - audycje rozrywkowe, edukacyjne i poradnicze, w minimalnym wymiarze – muzyka rozrywkowa (0,2%) i muzyka poważna (0,03% rocznego czasu nadawania).

W 2006 roku kontynuowano proces przekształcania programu TVP 3 Regionalna w program o charakterze informacyjno-publicystycznym, z rozłączeniami regionalnymi. W ubiegłym roku przebudowano głównie zawartość pasm wspólnych. Zwiększył się w nich udział audycji publicystycznych, w których komentowano wydarzenia polityczne i społeczne.

W programie satelitarnym TV Polonia dla Polaków za granicą nadano w 2006 roku 8760 godzin programu; był on rozpowszechniany całodobowo. Program miał charakter uniwersalny, z dużym udziałem publicystyki (19%, czyli niemal jedna piąta czasu emisji), filmu dokumentalnego (13%); nadawano w nim także muzykę poważną (1,5%) i widowiska teatralne (1,9%). Filmy fabularne, niemal w całości produkcji polskiej, zajmowały jedną czwartą rocznego programu (25,8%).

W satelitarnym wyspecjalizowanym programie TVP Kultura dominowały w 2006 roku filmy fabularne (40,8% rocznego czasu emisji), z których blisko połowę stanowiły filmy polskie (19%). Bardzo duży udział w programie miały filmy dokumentalne (18%) i muzyka poważna (8%), znaczny – audycje publicystyki kulturalnej (13,5%). Nadawano również spektakle teatralne (1%).

W okresie sprawozdawczym Telewizja Polska SA realizowała zadania i powinności mediów publicznych określone w ustawie o radiofonii i telewizji. W związku z art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8 ustawy nadawano w Programie 1 TVP, w Programie 2 i programach regionalnych audycje służące umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych. W obu programach ogólnokrajowych audycje te zajęły 10,6% łącznego czasu emisji programów (tj. średnio 30,8 godz. w tygodniu). Najwięcej czasu poświęcono promocji rodziny. Nadawano także audycje służące rozwojowi kultury, nauki i oświaty (art. 21 ust. 2 pkt 5 ustawy).

TVP SA wywiązywała się także systematycznie w nadawanych programach z obowiązku przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy). Z analizy sprawozdań nadawcy wynika, że zarówno w obu programach ogólnokrajowych, jak i w programach satelitarnych TV Polonia i TVP Kultura udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim w każdym kwartale 2006 r. utrzymywał się na stabilnym poziomie około 80 procent, czyli był ponad dwukrotnie wyższy od minimum określonego w ustawie.

Oddziały terenowe TVP SA także realizowały omawiany wymóg, nadając utwory w języku polskim w wymiarze wyższym niż wymaga ustawa. Wyjątkiem był program OTV

Szczecin, w którym w jednym kwartale 2006 roku nadano o 3 pkt. proc. Mniej tych utworów niż należało.

Oddziały TVP SA terenowe tworzyły ponadto i nadawały audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (art. 21 ust. 1a pkt 8a). Audycje takie nadawane były we wszystkich oddziałach w paśmie wspólnym oraz w ośmiu oddziałach w programach regionalnych.

Podsumowując, Telewizja Polska SA realizowała w 2006 roku misję publiczną oferując widzom zróżnicowane programy, dostarczające informacji, publicystyki, edukacji i rozrywki, zapewniające także uczestnictwo w kulturze i udział w wydarzeniach sportowych.

Telewizja Polska SA w rozpowszechnianych programach wypełniała też szczególne zobowiązania i powinności nadawcy publicznego, wynikające art. z artykułu 21 ust. 2, tj. w nadawanym programie służyła rozwojowi kultury, nauki i oświaty, ze szczególnym uwzględnieniem polskiego dorobku intelektualnego i artystycznego (pkt 5), umacnianiu rodziny (pkt 7), kształtowaniu postaw prozdrowotnych (pkt 7a), zwalczaniu patologii społecznych (pkt 8). Ponadto zgodnie art. 21 ust. 1a pkt 8a uwzględniała potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

Szczegółowe wyniki przeprowadzonych analiz w zakresie działalności programowej TVP SA zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

3.2. Kontrola nadawców koncesjonowanych pod kątem realizacji zadań ustawowych i programowych warunków koncesji

Programy radiowe

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadziła monitoring koncesjonowanych programów radiowych pod kątem wypełniania przez nadawców warunków koncesji w nadawanych programach. Kontynuowano – rozpoczęty w 2004 roku – monitoring stacji radiowych o zasięgu lokalnym w układzie wojewódzkim. W 2006 roku KRRiT przeprowadziła monitoring programów rozpowszechnianych w następujących województwach: wielkopolskim, lubuskim, łódzkim. Zbadano w sumie 39 programów, w tym w województwie wielkopolskim 18 programów, w lubuskim 7 programów, w łódzkim 14 programów.

Ponadto KRRiT przeprowadziła w trybie interwencji monitoring 2 programów nadawanych poza wymienionymi województwami, tj. akademickiego Radia „ex FM" w Krakowie (obecnie „100,5 Eska Rock") oraz ponadregionalnego programu „Radiostacja". Efektem przeprowadzonych monitoringów jest ocena realizacji zapisów koncesji w badanych programach.

Spośród 39 programów o zasięgu lokalnym lub regionalnym (stacje diecezjalne) monitorowanych w 2006 roku w wymienionych województwach jedynie w 7 nadawcy w pełni realizowali warunki koncesji dotyczące programu (tj. w 3 programach o charakterze społeczno-religijnym nadawanych przez stacje diecezjalne lub zakonne oraz w 4 programach o charakterze uniwersalnym, nadawanych przez nadawców lokalnych nie związanych z żadną grupą kapitałową ani porozumieniem nadawców). W pozostałych 32 monitorowanych

programach stopień realizacji warunków koncesji był różny: najmniejsze niedociągnięcia w tym zakresie miały stacje działające samodzielnie nadające programy uniwersalne oraz stacje diecezjalne nadające programy o charakterze społeczno-religijnym, także działające samodzielnie.

Stacje działające w sieciach programowych z reguły naruszały warunki koncesji, poprzez zastępowanie na antenie indywidualnej nazwy programu przez nazwę wspólną dla całej sieci, niewywiązywanie się z obowiązku nadawania audycji o tematyce lokalnej bądź nadawanie jej w zbyt małym wymiarze. Ponadto tematyka lokalna realizowana była często poprzez bardzo wąski zakres przedstawianych informacji, umieszczana w niekorzystnych pasmach czasowych, jej miejsce w programie było ściśle reglamentowane, uniemożliwiające kontakt z lokalną społecznością.

Szczegółowe wyniki monitoringu radiowych stacji koncesjonowanych o zasięgu lokalnym, zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji na podstawie sprawozdań nadesłanych przez nadawców przeprowadziła kontrolę 230 koncesjonowanych programów radiowych pod kątem przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania utworów słowno-muzycznych w programach na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy). Analiza wykazała, że w omawianym zakresie zaszła w porównaniu z 2005 rokiem znaczna poprawa. W 2006 roku niemal wszyscy monitorowani nadawcy nadawali utwory w języku polskim w wymaganej proporcji. Udział tych utworów okazał się niższy od wymaganego jedynie w dwóch programach, przez jeden kwartał roku: w Radiu Eska Łomża i w Akademickim Radiu INDEX z Zielonej Góry (w obu programach udział był za niski o 2 pkt. proc.).

Jednocześnie w 45 programach radiowych (tj. w jednej piątej wszystkich radiowych programów koncesjonowanych) przekraczano wymagany próg udziału utworów w języku polskim co najmniej o kilkanaście punktów procentowych, w tym w kilku programach społeczno-religijnych (art. Radio Maryja, Program Radia Jasna Góra, Ain Karim – Radio Skomielna Czarna, Beskidzkie Radio Katolickie, Radio Diecezji Kaliskiej, Rozgłośnia Archidiecezji Przemyskiej, Radio Diecezji Pelplińskiej, Katolickie Radio FIAT, Radio Niepokalanów) oraz w kilku lokalnych (np. Radio ALEX w Zakopanem, Radio Opatów) udział ten wynosił systematycznie art. 70%-80%. Świadczy to o tym, że nadawcy tych programów budują ofertę muzyczną stacji na bazie utworów polskich i promują te utwory w nadawanych programach. W dwóch programach: w Radiu WAWA i w Katolickim Radiu Zbrosza Duża – nadawane były wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim.

Szczegółowe wyniki analizy dotyczące realizacji przez koncesjonowanych nadawców radiowych przepisu art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

Programy telewizyjne

W 2006 roku KRRiT przeprowadziła monitoring (każdorazowo na próbie jednego tygodnia) 11 programów telewizyjnych, w tym 4 programów ogólnokrajowych lub ponadregionalnych rozpowszechnianych naziemnie (Polsat, TVN, PULS, TV4), 6 programów naziemnych o zasięgu lokalnym (Odra – Głogów, Legnica, Lubin; Odra-Świdnica, Wrocław,

Opole; Odra-Gorzów Wielkopolski; Odra-Zielona Góra; Odra-Jelenia Góra; Studio Lubań-Bolesławiec) oraz jednego programu satelitarnego (4fun.tv) pod kątem realizacji warunków koncesji. Monitoring wykazał, że w programach Polsat, TVN, TV4, PULS oraz 4fun.tv warunki koncesji były realizowane. Natomiast wymienione wyżej programy naziemne o zasięgu lokalnym naruszały warunki koncesji. Ponadto nadawca trzech z tych programów (Odra-Gorzów Wlkp., Odra-Zielona Góra, Odra-Jelenia Góra), spółka Telewizja Odra Sp. z o.o., naruszył art. 20 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji i przepisy rozporządzenia KRRiT z dnia 6 lipca 2000 r. w sprawie sposobów utrwalania i przechowywania przez nadawców audycji, reklam i innych przekazów, nie utrwalając zapisu programu w wymagany sposób i nadsyłając nagranie programu do monitoringu dopiero po powtórnym wezwaniu przez KRRiT.

Szczegółowe wyniki monitoringu 11 programów telewizyjnych zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontrolowała również realizację art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji (udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim). Kontrolą objęto łącznie 41 programów, w tym 4 programy ogólnokrajowe lub ponadregionalne, 7 programów lokalnych i 30 programów satelitarnych. Zgodnie z ustawą, kontrola przeprowadzona została oddzielnie dla poszczególnych kwartałów. Podstawą kontroli były dane sprawozdawcze uzyskane od nadawców.

Kontrola wykazała, że z obowiązku określonego w art. 15 ust. 2 ustawy wywiązywała się większość nadawców telewizyjnych programów koncesjonowanych, w tym w trzech programach naziemnych (Polsat, TVN, PULS) oraz w kilku satelitarnych (art. Telewizja Trwam, Polsat 2) udział utworów w języku polskim przekraczał znacznie i systematycznie wymagania ustawy. W czterech programach satelitarnych nadawano wyłącznie utwory w języku polskim.

Jedynie w siedmiu programach satelitarnych nie realizowano wymogów art. 15 ust. 2 ustawy – przez jeden, dwa lub trzy kwartały 2006 roku (TVN 7 – w jednym kwartale udział ten wyniósł 0%; Polsat Sport – w jednym kwartale udział za niski o 7 pkt. proc.; Canal + Polska – przez dwa kwartały udział za niski o 7-8 pkt. proc.; Canal + Niebieski – przez trzy kwartały udział utworów w języku polskim wynosił 3%-10%, w czwartym wzrósł do 91%; TVN Gra – przez trzy kwartały udział omawianych utworów wynosił 18%-22%, w czwartym 51%; ZigZap – przez trzy kwartały udział w wysokości 18-24%, w czwartym 54%; MiniMini – przez trzy kwartały udział w wysokości 0-10%, w pierwszym kwartale roku – 100%).

Szczegółowe wyniki kontroli realizacji przez koncesjonowanych nadawców telewizyjnych przepisu art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

W 2006 r. KRRiT kontrolowała również, czy nadawcy telewizyjni realizowali obowiązek nadawania odpowiednich kwot audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim, audycji europejskich i audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych (art. 15 ust. 1, 3, art. 15a ust.1). Instrumentem do kontrolowania tych kwot były wyciągi z prowadzonych przez nadawców ewidencji czasu nadawania wymienionych audycji w programach. Do prowadzenia takiej ewidencji zobowiązuje nadawców programów

telewizyjnych ustawa o radiofonii i telewizji (art. 15a ust. 2) i rozporządzenie wydane na tej podstawie przez KRRiT 20 września 2005 roku[38]. Kontroli podlegają wszystkie programy telewizyjne, rozpowszechniane w sposób naziemny, satelitarny i kablowy (na koniec grudnia 2006 roku było 268 takich programów).

2006 rok był pierwszym pełnym rokiem obowiązywania rozporządzenia. W okresie tym KRRiT prowadziła z nadawcami intensywne konsultacje w sprawie sposobu kwalifikowania audycji do poszczególnych kategorii ustawowych, sposobu interpretowania przepisów art. 4 pkt 1c, 5a, 12, 13 oraz art. 15 b ustawy o radiofonii i telewizji[39].

KRRiT sprawdzała wyciągi z ewidencji pod kątem prawidłowości kwalifikowania audycji do poszczególnych kategorii ustawowych; sporządzano listy audycji błędnie zakwalifikowanych. KRRiT informowała nadawców o nieprawidłowościach i prosiła o skorygowanie wskazanych błędów.

Wyciągi z ewidencji skontrolowanych programów wskazują, że błędem najczęściej popełnianym przez nadawców było kwalifikowanie audycji wytworzonych przez tychże nadawców do kategorii audycji wytworzonych przez producentów niezależnych oraz błędny sposób kwalifikowania audycji europejskich, nie uwzględniający wyłączeń ustawowych (serwisy informacyjne, transmisje i teleturnieje). Ponadto nadawcy niejednokrotnie błędnie kwalifikowali audycje wytworzone na zagranicznych licencjach jako audycje wytworzone pierwotnie w języku polskim. Kolejnym często popełnianym błędem było zaliczanie przez nadawców do czasu nadawania audycji europejskich audycji nie spełniających kryteriów art. 15b ust. 2-5 ustawy lub audycji, co do których nie było wiadomo, czy spełniają te kryteria.

KRRiT kontynuuje sprawdzanie wyciągów z ewidencji i wyjaśnianie wszelkich wątpliwości z nadawcami, w związku z czym nie przedstawia w niniejszym „Sprawozdaniu" danych o realizacji w 2006 roku przez nadawców telewizyjnych wymaganych kwot audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich.

Ponadto KRRiT, biorąc pod uwagę przedstawione wyżej trudności nadawców, prowadzi analizę rozporządzenia w celu uproszczenia sposobu prowadzenia ewidencji, o której mowa.

[38] Rozporządzenie określa między innymi sposób prowadzenia przez nadawcę ewidencji czasu nadawania audycji, czas przechowywania ewidencji, dane o terminie rozpowszechnienia audycji, rzeczywisty czas trwania audycji, tytuł i rodzaj audycji, nazwę producenta audycji, rok produkcji audycji, nazwy współproducentów audycji, nazwę państwa, w którym zamieszkuje zespół twórczy, nazwy współproducentów, język pierwotnej rejestracji, pierwotny język scenariusz. Rozporządzenie KRRiT z dnia 20 września 2005 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez nadawcę ewidencji czasu nadawania audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim, audycji europejskich i audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych oraz czasu jej przechowywania (Dz. U. Nr 201 poz. 1676).

[39] Nadawcy (głównie nadawcy programów rozpowszechnianych w sieciach kablowych) informowali o kłopotach, wynikających z konieczności prowadzenia ewidencji, między innymi finansowych. Zgłaszali również trudności w zdobywaniu informacji wymaganych w art. 15 b ustawy o radiofonii i telewizji, na przykład nazwy państw, w których mają siedzibę lub stałe miejsce zamieszkania współproducenci kontrolujący współprodukcję audycji. Informacji takich nie posiadali ani dystrybutorzy, ani producenci audycji.

3.3. Kontrola w zakresie art. 18 ust. 4-6 ustawy o radiofonii i telewizji oraz działania KRRiT na rzecz ochrony małoletnich

W roku sprawozdawczym KRRiT systematycznie prowadziła prace nad kontrolą przestrzegania przez nadawców przepisów chroniących małoletnich[40]. KRRiT była zobligowana do szczególnego zajęcia się tym tematem uchwałą Senatu RP z 24 maja 2006 roku. Największy nacisk KRRiT położyła na przestrzeganie przez nadawców dwóch zasad leżących u podstaw obowiązującego systemu ochrony prawnej małoletnich w mediach elektronicznych: zasady czasu chronionego oraz zasady prawidłowej kwalifikacji audycji dla poszczególnych kategorii wiekowych. Głównymi kierunkami działań podjętych w tym zakresie były: wypracowanie diagnozy sytuacji i przyjęcie stanowiska precyzującego zasady aktualnej polityki KRRiT wobec nadawców naruszających przepisy chroniące małoletnich; intensyfikacja monitoringu programów; systematyczne reagowanie na naruszenie przepisów prawa przez nadawców. Podjęto też interwencję wobec nadawcy zagranicznego nie posiadającego koncesji w Polsce, wdrażając procedurę zgodną z europejskim prawodawstwem medialnym.

Diagnoza sytuacji i przyjęcie stanowiska KRRiT z 12 września 2006 roku

W celu uzyskaniu zaktualizowanej diagnozy stanu przestrzegania przez nadawców radiowych i telewizyjnych przepisów mających na celu ochronę dzieci i młodzieży, KRRiT przeprowadziła w marcu 2006 roku tygodniowy całodobowy monitoring 4 programów telewizyjnych i 4 programów radiowych[41].

Szczegółowe wyniki monitoringu 4 programów telewizyjnych i 4 radiowych w zakresie przestrzegania przepisów dot. ochrony małoletnich zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

W odniesieniu do programów radiowych monitoring potwierdził wcześniejsze informacje, iż nadawcy nie przyjęli, przewidzianego przepisami znowelizowanej ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzeniem KRRiT z 23 czerwca 2005 roku, systemu klasyfikacji audycji dla różnych kategorii wiekowych i nie realizują obowiązku poprzedzania ich zapowiedzią słowną[42]. W rezultacie małoletni słuchacze programów radiowych w Polsce

[40] Art. 18 ust. 4-6 ustawy o radiofonii i telewizji, op.cit. oraz rozporządzenie KRRiT z 23 czerwca 2005 r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi, op.cit.

[41] Monitoring programów: TVP 1, TVP 2, POLSATU i TVN, oraz Programu 1 PR, Radia Bis, Radia ZET i Radiostacji. Łącznie poddano analizie 672 godziny programów radiowych i 596 godzin programów telewizyjnych.

[42] Wynika to ze stanowiska Zarządu Stowarzyszenia Radia Publicznego w Polsce kwestionującego zgodność §5 ust. 1 i § 7 pkt 1 rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 r. z tekstem ustawy w kwestii obowiązku stosowania zapowiedzi słownych określających kategorię wiekową odbiorców. Nie przyjął on także późniejszego wyjaśnienia KRRiT, w którym regulator co prawda potwierdził niespójność dwóch przepisów znowelizowanej ustawy o radiofonii i telewizji (art. 18 ust. 6 pkt 3 i ust. 5b), ale również - traktując to jako oczywiste przeoczenie i kierując się zrozumieniem generalnej intencji ustawodawcy - podtrzymał swoją interpretację, iż nadawcy radiowi są zobowiązani do wprowadzenia takich zapowiedzi. Negatywne w tej sprawie

nie są obecnie chronieni żadnym systemem ostrzegania o mogących szkodzić ich zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i moralnemu audycjach. Tymczasem, jak wskazał na to omawiany monitoring, takie szkodliwe audycje i inne przekazy pojawiają się w czasie ustawowo chronionym w niektórych programach radiowych.

Jeśli chodzi o programy telewizyjne, to na podstawie wyników monitoringu (błędna kwalifikacja audycji w programie TVP 1 w wymiarze 6%, w TVP 2 – 10%, w POLSACIE – 5,7%, w TVN 12% czasu emisji programu) KRRiT przyjęła stanowisko w dniu 12 września 2006 roku w sprawie ochrony małoletnich widzów programów telewizyjnych. W stanowisku tym KRRiT zakwestionowała przede wszystkim przypadki niewłaściwego dokonywania przez nadawców merytorycznej kwalifikacji audycji do odpowiednich kategorii wiekowych w tym zakresie bowiem odnotowano największą ilość błędów.

Powyższe stanowisko mówi między innymi: *W wielu przypadkach stwierdzono stosowanie praktyki zaniżania kategorii wiekowych, pozwalające przesuwać na godziny wcześniejsze emisje audycji, które prawidłowo zakwalifikowane powinny być nadawane, bądź to po godzinie 20.00 (z kwalifikacją "od lat 16"), bądź to po godz. 23.00 (z kwalifikacją „od lat 18"). Nasuwa to podejrzenie o świadomą manipulację systemem klasyfikacyjnym dokonywaną kosztem zdrowia psychicznego i moralnego małoletnich widzów. Przypadki takie podważają wiarygodność wprowadzonego przez ustawodawcę systemu ochrony małoletnich i ostrzegania widzów oraz ograniczają jego praktyczną przydatność dla rodziców i wychowawców. Zaniepokojenie KRRiT budzi zwłaszcza błędne i zagrażające dzieciom kwalifikowanie przez nadawców do kategorii „od lat 12" wielu audycji – w tym rozmaitych sensacyjnych paradokumentów – zawierających jednostronny obraz świata pełnego kłamstw, przemocy, występków i zbrodni, których odbiór wymaga większej dojrzałości psychicznej i intelektualnej, niż dysponują przeciętnie dzieci w tym wieku i które poprzez to stanowią istotne zagrożenie dla zdrowia psychicznego i moralnego małoletnich widzów.*

Ponadto, Stanowisko to zwraca uwagę na szkodliwość innych spotykanych często praktyk, jak: nadawanie serialom jednolitej kwalifikacji wiekowej bez analizy zawartości poszczególnych odcinków, czy manipulacje znakowaniem tzw. „zwiastunów" audycji.

Po wskazaniu najczęściej spotykanych naruszeń powodujących zagrożenie dla małoletnich odbiorców KRRiT stwierdziła w zajętym stanowisku, że we wszystkich przypadkach naruszenia prawa zamierza stosować zdecydowanie i konsekwentnie, w sposób szerszy, niż miało to miejsce dotychczas, sankcje przewidziane ustawą o radiofonii i telewizji (art. 53. ust. 1).

Stanowisko to zostało przekazane wszystkim nadawcom, ponadto znalazło ono wyraz w bieżących działaniach KRRiT (wezwania Przewodniczącego KRRiT, zwiększona liczba monitoringów zmierzających do zdyscyplinowania nadawców i nakłonienia ich do poszanowania zasady czasu ustawowo chronionego (od 6.00 do 23.00) oraz do bardziej rzetelnego kwalifikowania audycji zgodnie z wzorcami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2006 roku).

Intensyfikacja monitorowania programów telewizyjnych

W roku sprawozdawczym KRRiT prowadziła 3 następujące rodzaje monitoringów mających na celu kontrolę przestrzegania przepisów chroniących dzieci i młodzież:

---

stanowisko nadawców radia publicznego przyjęli *de facto* również radiowi nadawcy koncesjonowani. Ostateczne rozwiązanie tej kwestii nie leży w kompetencjach KRRiT (konieczność nowelizacji art. 18 ust. 5b ustawy o radiofonii i telewizji), wymaga bowiem podjęcia inicjatywy ustawodawczej.

Kompleksowy całodobowy monitoring tygodniowych prób wybranych programów (przykład: wyżej wspomniany, przeprowadzony w marcu 2006 r. monitoring 4 stacji radiowych i 4 telewizyjnych)

Monitoring tego typu, poza dostarczeniem pełnego udokumentowanego obrazu całotygodniowej działalności programowej danego nadawcy, umożliwia również analizę porównawczą różnych programów i wskazanie, gdzie najczęściej pojawiają się naruszenia obowiązujących przepisów. Daje on zatem najbardziej wszechstronny i zobiektywizowany obraz, ale jednocześnie jest najbardziej czaso- i pracochłonny, a co za tym idzie kosztowny, w związku z czym, w obecnej sytuacji, KRRiT jest w stanie wykonać jeden taki monitoring rocznie.

Miesięczne monitoringi wybranych rodzajów audycji (audycje wybrane z kilku programów na podstawie obserwacji programu, analizy ramówek poszczególnych stacji, doniesień prasowych i nadsyłanych skarg telewidzów);

W roku sprawozdawczym KRRiT przeprowadziła trzy takie monitoringi: w lutym (nadawane w paśmie wieczornym filmy fabularne), we wrześniu-październiku (interwencyjne magazyny reporterów, seriale fabularne i seriale fabularno-dokumentalne) i w listopadzie (audycje dla dzieci i młodzieży).

Wśród analizowanych gatunków audycji KRRiT szczególnie krytycznie oceniła tzw. seriale fabularno-dokumentalne i interwencyjne magazyny reporterów. Na przełomie września i października 2006 roku przeanalizowano łącznie 52 audycje tego rodzaju. Prawidłowość klasyfikacji dokonanej przez nadawców zakwestionowano w 6 przypadkach, co stanowiło 11,5% badanego materiału. Najczęściej dochodziło do naruszenia przepisów chroniących małoletnich w programie TVN (4 emisje), rzadziej w programie POLSATU (2 emisje). W monitoringu tym nie znaleziono audycji nadanych przez TVP 1 i TVP 2, które naruszałyby przepisy chroniące małoletnich widzów. Monitoring potwierdził niektóre nieprawidłowości odnotowane wcześniej w tygodniowym monitoringu z marca 2006 roku. Zastrzeżenia KRRiT wzbudziły zwłaszcza nadawane cyklicznie w programie TVN tzw. seriale fabularno-dokumentalne, (*Sędzia Anna Maria Wesołowska, W-11 Wydział Śledczy)* i magazyny reporterów (*Uwaga*). Audycje te mają z reguły zaniżoną kwalifikację wiekową („od lat 12”) i nadawane są w czasie chronionym, naruszając tym samym przepisy chroniące małoletnich widzów. Szczególnie szkodliwą funkcję w opinii KRRiT pełni serial *Sędzia Anna Maria Wesołowska* prezentujący często bardzo drastyczne treści, a nadawany w czasie chronionym (godz. 16.15) i bez względu na tematykę kwalifikowany do kategorii „od lat 12’. Tak więc – wbrew rozpowszechnionej opinii – w obrazie, który ukazują monitoringi KRRiT – to nie sensacyjne filmy fabularne (przeważnie nadawane w późnych godzinach wieczornych) stanowią najczęstsze zagrożenie dla małoletnich widzów, ale powtarzane wielokrotnie w ciągu doby audycje typu „serial fabularno-dokumentalny” oraz magazyny reporterów. Obraz świata, jaki ukazują, jest pełen kłamstwa, przemocy i występków, a nawet zbrodni. Prezentowany 12-latkom wielokrotnie w ciągu doby, bez dostatecznej przeciwwagi pozytywnej, zagraża zdrowiu psychicznemu i moralnemu małoletnich widzów.

Interesujących obserwacji dostarczył przeprowadzony przez KRRiT w listopadzie 2006 roku monitoring tematyczny audycji adresowanych przez nadawców dla dzieci i młodzieży. Badane audycje pochodziły z 2 programów nadawców publicznych (TVP 1, TVP 2) oraz 3 programów nadawców koncesjonowanych, którzy nadają audycje dla dzieci i młodzieży (POLSAT, TV 4, Canal +). Najwięcej troski o małoletnich widzów w wieku do lat 12 wykazał w monitorowanym okresie program TVP 1 emitując wiele audycji dla tej grupy wiekowej niosących ważne treści edukacyjne i wychowawcze.

Podstawowy wniosek krytyczny płynący z tego monitoringu to stwierdzenie występującego we wszystkich badanych programach ubóstwa audycji przeznaczonych dla starszych dzieci (12-16 lat) i całkowitego braku audycji przeznaczonych dla dorastającej młodzieży (16-18 lat). Jest to sygnał bardzo niepokojący. Oznacza to, że właśnie w wieku, który nastręcza najwięcej problemów i trudności wychowawczych, telewizja pozostawia młodego widza z jego specyficznymi problemami samemu sobie. Dzieje się tak również w telewizji publicznej, która ogranicza się do wartościowej oferty programowej dla małych dzieci, natomiast wobec dzieci starszych i młodzieży nie wypełnia swej społecznej misji. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się w tej prawie do Prezesa Zarządu TVP zwracając uwagę na potrzebę pilnego wypełnienia tej luki programowej.

Wyniki przeprowadzonego w listopadzie 2006 roku monitoringu audycji dla dzieci i młodzieży zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

Monitoringi tygodniowych prób wybranych programów (dobór programów zależy od bieżących potrzeb uzyskania udokumentowanej i aktualnej informacji o danym programie);

W 2006 roku KRRiT przeprowadziła cztery monitoringi tego typu (próby programów MTV, 4fun.tv, Superstacja i TV 4).

KRRiT z punktu widzenia przestrzegania prawa medialnego chroniącego dzieci i młodzież oceniła zdecydowanie negatywnie dwa programy: 4fun.tv i Superstację. Monitoring wykazał, że obaj nadawcy z reguły zaniżają kategorię kwalifikacyjną do poszczególnych grup wiekowych. Wielokrotnie też w obu programach naruszana jest zasada czasu chronionego, a brak logiki i konsekwencji w stosowaniu obowiązujących oznaczeń wskazuje na całkowitą ignorancje nadawców w zakresie obowiązujących reguł klasyfikacyjnych (art. te same audycje nadawane były z różnymi oznaczeniami w porze dziennej i w porze nocnej). Lepiej na tym tle zaprezentował się program TV 4, ale i tu stwierdzono art. 3% audycji błędnie oznaczonych, w tym dwa przypadki naruszające zasadę czasu chronionego (nadanie serialu animowanego dla dorosłych *Włatcy móch /*pisownia oryginalna!/ z oznakowaniem „od lat 16" zamiast „od lat 18").

W toku wdrożonego w czerwcu 2006 roku na skutek skarg odbiorców monitoringu tygodniowego programu MTV POLSKA odnotowano 8 przypadków emisji w czasie chronionym audycji zawierających sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich. Audycje budzące największe zastrzeżenia KRRiT są nadawane przeważnie po godz. 21.00 – po zakończeniu czasu chronionego obowiązującego w Wielkiej Brytanii, a trwającego jeszcze w Polsce (do godz. 23.00)[43]. Monitoring zwrócił również uwagę na występowanie w tym programie szeregu audycji, które nie naruszając wprost przepisów ustawy o radiofonii i telewizji (art. 18 ust 4-5), upowszechniały i propagowały wizję świata i hierarchię wartości niepożądane z punktu widzenia prawidłowego wychowania młodego pokolenia. Niebezpieczeństwo to dotyczy zwłaszcza tych małoletnich widzów[44], którzy odbierając ten

[43] Wersja programu MTV docierająca do Polski jest wydaniem specjalnym pod nazwą MTV POLSKA i - jak zapewnia nadawca - dostosowanym do potrzeb polskiego widza (w programie pojawiają się na przykład reportaże na temat polskiej młodzieży).

[44] Według badań, wśród odbiorców programu MTV w monitorowanym okresie aż 18,3% to widzowie w wieku od 10 do 15 lat, drugie tyle - 18,4% - odbiorcy w wieku 16-19 lat. Wśród widzów tego programu były również dzieci w wieku 4-9 lat (0,2%).

program przez wiele godzin mogą utożsamiać się z modelem życia, kultury i ideałami przekazywanymi w większości audycji MTV (konsumpcjonizm, zabawowy tryb życia, także w odniesieniu do seksu, brak obowiązków i długoterminowych celów życiowych; przedmiotowy model relacji międzyludzkich, relacje te ukazane jako model powszechnej rywalizacji, chęci imponowania i dążenia do sukcesu za wszelką cenę). Ze względu na to, że program ten nie posiada polskiej koncesji i KRRiT nie ma bezpośredniego wpływu na nadawcę, konieczne stało się podjęcie w tej sprawie interwencji u regulatora w kraju, skąd program jest nadawany (Wielka Brytania, OFCOM).

Reasumując należy stwierdzić, że prowadzone przez KRRiT monitoringi nie mogą dać całkowitej gwarancji uchwycenia każdego pojedynczego naruszenia przepisów chroniących nieletnich widzów. W istniejących warunkach finansowych i kadrowych Biura KRRiT pełna obserwacja pod tym kątem całego rosnącego rynku medialnego nie jest możliwa. Trzeba jednakże zauważyć, iż pomimo istnienia tych ograniczeń w roku sprawozdawczym w stosunku do lat ubiegłych istotnie poszerzono zakres i liczbę wykonanych monitoringów mających za cel kontrolę wykonywania przepisów chroniących dzieci i młodzież przed szkodliwymi programami. Między innymi po raz pierwszy objęto taką kontrolą także programy satelitarne. Obserwacja poprzez systematycznie prowadzone monitoringi coraz większej ilości programów – tak rozpowszechnianych naziemnie, jak i drogą satelitarną – powoduje, iż KRRiT uzyskuje merytoryczną podstawę do działań, a nadawcy muszą poważnie liczyć się z konsekwencjami powtarzających się naruszeń przepisów.

Działania KRRiT wobec nadawców naruszających przepisy chroniące małoletnich

W roku sprawozdawczym KRRiT dużą wagę przywiązywała do egzekwowania od nadawców przestrzegania przepisów mających na celu ochronę dzieci i młodzieży. Przyjęto i wdrożono trójstopniowy tryb postępowania (ostrzeżenie, wezwanie do zaniechania i nałożenie kary pieniężnej). Wybór jednej z tych trzech dróg postępowania każdorazowo zależy od skali wykroczenia oraz od tego, czy jest to odosobniony przypadek czy też mamy do czynienia z wielokrotnym naruszeniem przepisów przez tego samego nadawcę.

W przypadkach wykroczeń niewielkich, czy też zdarzających się po raz pierwszy, stosowana była forma listu ostrzegawczego Przewodniczącego KRRiT do nadawcy. List taki wskazuje na niewłaściwość zastosowanej kwalifikacji lub naruszenie zasady czasu ochronnego (co najczęściej łączy się z zaniżoną kwalifikacją audycji do odpowiedniej kategorii wiekowej). KRRiT zakłada tu zasadę domniemania dobrej woli nadawcy (błąd klasyfikacyjny jako wynik pomyłki w ocenie audycji). By pomyłkom takim zapobiec na przyszłość list ostrzegawczy zawiera pełną motywację stanowiska KRRiT oraz wskazanie drogi, jaka powinna być podjęta w takich przypadkach (art. nadanie wyższej kwalifikacji, czy przeniesienie emisji na godziny późniejsze). Taka forma dialogu z nadawcami stanowi swego rodzaju praktyczną wykładnię stanowiska KRRiT z 12 września 2006 roku i realną pomoc niesioną nadawcom w podejmowaniu prawidłowych decyzji kwalifikacyjnych. Trzeba też podkreślić, że w wielu przypadkach jest to forma działania wystarczająca i skuteczna (na przykład uzyskano podniesienie kwalifikacji kolejnych odcinków serialu *Plebania* emitowanego przez TVP 1 do kategorii „od lat 12”, zamiast poprzednio stosowanej „od lat 7”).

W przypadkach stwierdzenia poważniejszych i wielokrotnie powtarzających się wykroczeń, Przewodniczący KRRiT, na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji, wzywa nadawcę do zaniechania działań w zakresie tworzenia i rozpowszechniania programów naruszających przepisy art. 18 ustawy i rozporządzenia wykonawczego KRRiT. W 2006 roku, z powodu poważnych naruszeń obowiązujących przepisów chroniących

małoletnich, KRRiT zdecydowała o wystosowaniu takich wezwań do nadawców trzech następujących koncesjonowanych programów telewizyjnych:

- TVN – w związku z nadawaniem w czasie ochronnym z zaniżonym oznakowaniem tzw. „seriali fabularno-dokumentalnych" i niektórych magazynów reporterów;
- SUPERSTACJA – w związku z nieładem i całkowitą dowolnością w zakresie stosowania przez nadawcę obowiązującego sytemu oznaczeń ostrzegawczych oraz zasad czasu chronionego;
- 4fun.tv. – między innymi w związku z przyjęciem przez nadawcę kuriozalnej zasady, że wszystkie audycje nadawane w czasie dziennym znakowane są symbolem „od lat 12" bez względu na treść, niejednokrotnie wysoce szkodliwą, dla małoletnich widzów.

Wezwania zawierają szczegółowe omówienie stwierdzonych naruszeń przepisów, proponują drogę naprawy sytuacji oraz formułują ostrzeżenie o nieuchronnym zastosowaniu sankcji przewidzianych prawem w przypadku niezastosowania się nadawcy do tego wezwania[45].

W przypadkach stwierdzenia szczególnie drastycznych i powtarzających się naruszeń przepisów chroniących małoletnich, KRRiT zmuszona jest stosować wobec nadawcy sankcję karną w postaci kary pieniężnej, przewidzianą w art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji. KRRiT stara się korzystać z tego uprawnienia w przypadkach skrajnych i po wyczerpaniu innych możliwości perswazyjnych. W 2006 roku był jeden taki przypadek (Telewizja Polsat, audycja *Nieustraszeni)* opisany w rozdziale 1.2. „Odpowiedzialność prawna nadawców za emitowany program i kontrola ich działalności" niniejszego „Sprawozdania".

Obraz programów radiowych o zasięgu lokalnym na podstawie monitoringów przeprowadzonych w latach 2002-2005.

W odniesieniu do stacji lokalnych nadających programy o charakterze uniwersalnym, prowadzony w ostatnich czterech latach systematyczny monitoring lokalnych i regionalnych programów radiowych wykazał, że stacje lokalne działające samodzielnie realizują uniwersalny charakter programu lepiej niż stacje działające w grupach kapitałowych, nadają bowiem programy bardziej zróżnicowane, z większym udziałem słowa i większym udziałem zróżnicowanych rodzajów audycji oraz bardziej różnorodne treściowo.

W stacjach lokalnych działających samodzielnie bardziej niż w stacjach skupionych w grupach kapitałowych zróżnicowana jest i nadawana w większym wymiarze tematyka lokalna. Dotyczy to zarówno ogólnego ilościowego udziału tematyki lokalnej w programie jak i różnorodności form i rodzajów audycji na ten temat.

W przeciwieństwie do programów stacji lokalnych działających samodzielnie programy stacji lokalnych działających w grupach kapitałowych (AGORA, ESKA, AdPoint) są znacznie mniej, różnorodne treściowo i gatunkowo, silnie sformatowane. Znacznie mniejszy jest w nich udział słowa w programie i dotyczy ono węższego zakresu spraw. Ponadto, programy te są zbudowane (sformatowane) jako programy muzyczne – bez względu na charakter programu zapisany w koncesji: wyspecjalizowany-muzyczny z muzyką rozrywkową czy też uniwersalny.

Monitoring prowadzony w latach 2002-2005 pokazał, że faktycznie lokalne są jedynie programy stacji działających samodzielnie. Spośród 205 działających obecnie nadawców

[45] W celu oceny sposobu zastosowania się do przekazanych zaleceń, KRRiT dokona ponownego monitoringu tych programów w roku 2007.

lokalnych jedynie 50 nadawców, mających zobowiązania dotyczące tematyki lokalnej, prowadzi samodzielną działalność programową.

Zmiany związane z działalnością grup kapitałowych i przejmowaniem przez nie kolejnych stacji skutkują ujednolicaniem i sieciowaniem programów nadawanych w ramach tych grup, ścisłym formatowaniem większości nadawanych programów. Formatowanie obejmuje zarówno ich profil muzyczny jak i warstwę słowną. Zmniejsza się także udział i różnorodność słowa w programie, w tym odnoszącego się do tematyki lokalnej. Ponadto, duża część nadawanych programów jest wspólna dla całej grupy (sieci).

Szczegółowe wyniki analiz programów radiowych o zasięgu lokalnym zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

3.4. Badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych

Organizowanie badań treści i odbioru programów radia i telewizji jest zadaniem wynikającym z art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o radiofonii i telewizji.

W 2006 roku KRRiT korzystała z wyników dwóch badań telemetrycznych: TNS OBOP i AGB Nielsen Media Research oraz jedynego dostępnego na rynku badania radiometrycznego firmy SMG/KRC.

Wymienione badania pokazują wielkość widowni i audytorium programów poszczególnych stacji i pojedynczych audycji w ich ramach (telewizja) lub poszczególnych pasm programowych w ciągu dnia (radio). Badania te pozwalają także dokonywać analiz przekrojowych dla dłuższych okresów, umożliwiają śledzenie tendencji i zmian na rynku nadawców, pozwalają formułować prognozy krótko i długoterminowe dotyczące kierunku rozwoju nadawców.

W tym zakresie Krajowa Rada prowadziła analizy dotyczące badania wielkości widowni i audytorium nadawców radiowych i telewizyjnych, zarówno publicznych jak i koncesjonowanych. Analizą objęte były wszystkie stacje naziemne: ogólnokrajowe, ponadregionalne, regionalne i lokalne. Przeprowadzone analizy obrazowały pozycje poszczególnych nadawców na rynku mediów.

Programy radiowe

Z analizy udziału w rynku i wielkości audytorium stacji radiowych w 2006 roku wynika, że wśród Polaków największą popularnością cieszył się program RMF FM i Radia Zet.

Najpopularniejszy spośród programów publicznych Program 1 znalazł się na trzeciej pozycji. Pozostałe stacje ogólnopolskie (Radio Maryja, Program 2 PR i Radio Bis) miały znacznie mniejsze udziały w rynku. Wśród stacji o zasięgu ponadregionalnym podobnym zainteresowaniem cieszyło się Radio Wawa i Radiostacja, nieco mniejszy udział w rynku miał TOK FM. Stacjom lokalnym łącznie zgromadziły prawie jedną czwartą udziału w rynku.

Wykres nr 1. Rynek radiowy w 2006 r.

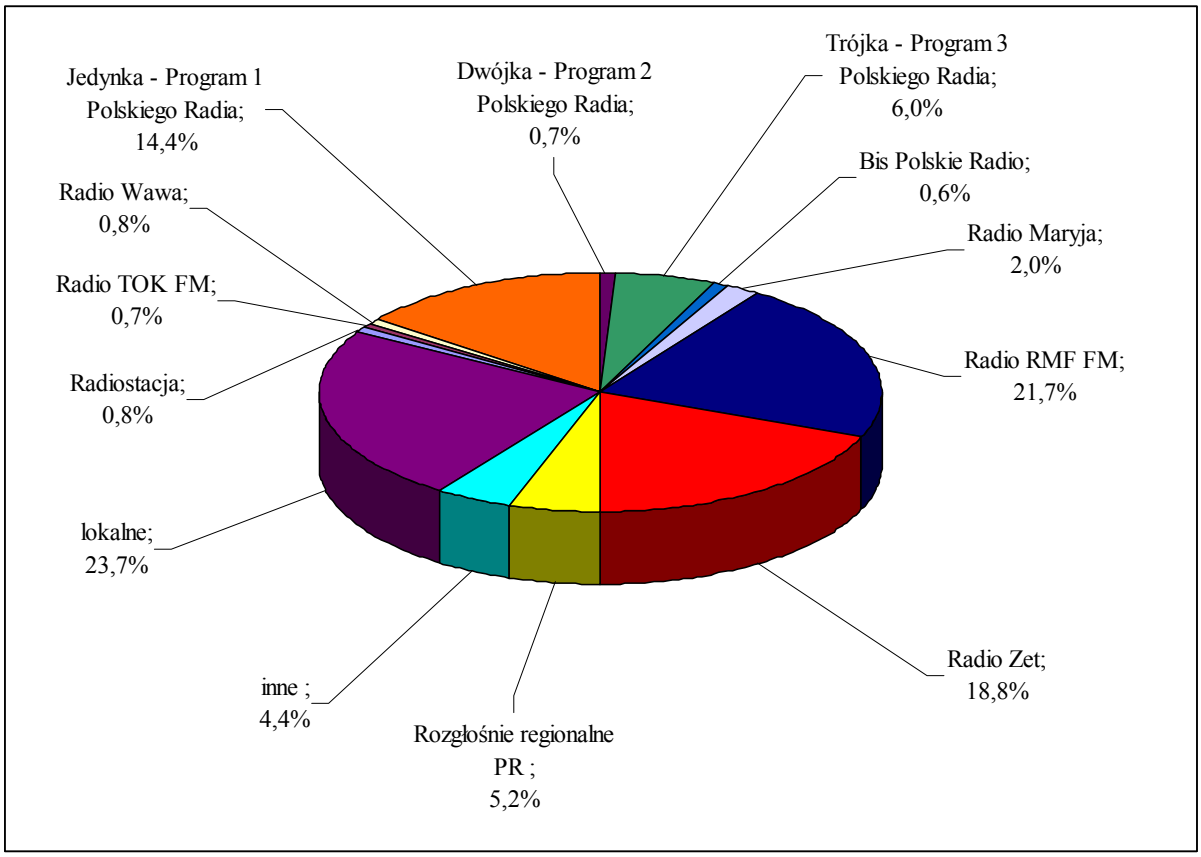

W porównaniu do 2005 roku wśród stacji publicznych większy udział w rynku miał Program 3 PR i Radio Bis, mniejszy natomiast Program 1. Program 2 utrzymał pozycję sprzed roku. Mniejszą słuchalność niż w 2005 roku miały programy rozgłośni regionalnych PR.

Wśród koncesjonowanych stacji ogólnokrajowych – w porównaniu z ubiegłym rokiem – mniejsze udziały w rynku przypadły RMF i Radiu Maryja. Radio Zet natomiast nieco umocniło swoją pozycję, odzyskując straty z roku ubiegłego.

Spośród stacji o zasięgu ponadregionalnym zyskał TOK FM, swoją pozycję sprzed roku zachowała Radiostacja. Mniejszy udział w rynku natomiast przypadł Radiu Wawa.

Programy o zasięgu lokalnym wypracowały łącznie w 2006 roku taki sam udział jak w roku poprzednim.

Programy telewizyjne

W 2006 roku najchętniej oglądanym programem telewizyjnym był Program 1 TVP. Na drugim miejscu znalazła się TVP 2. Następne w kolejności były TVN i Polsat. Udziały w widowni TVP 3, TV 4, TVN 24, TVN 7, Puls, TV Polonia były zdecydowanie mniejsze.

Wykres nr 2. Rynek telewizyjny w 2006 r.

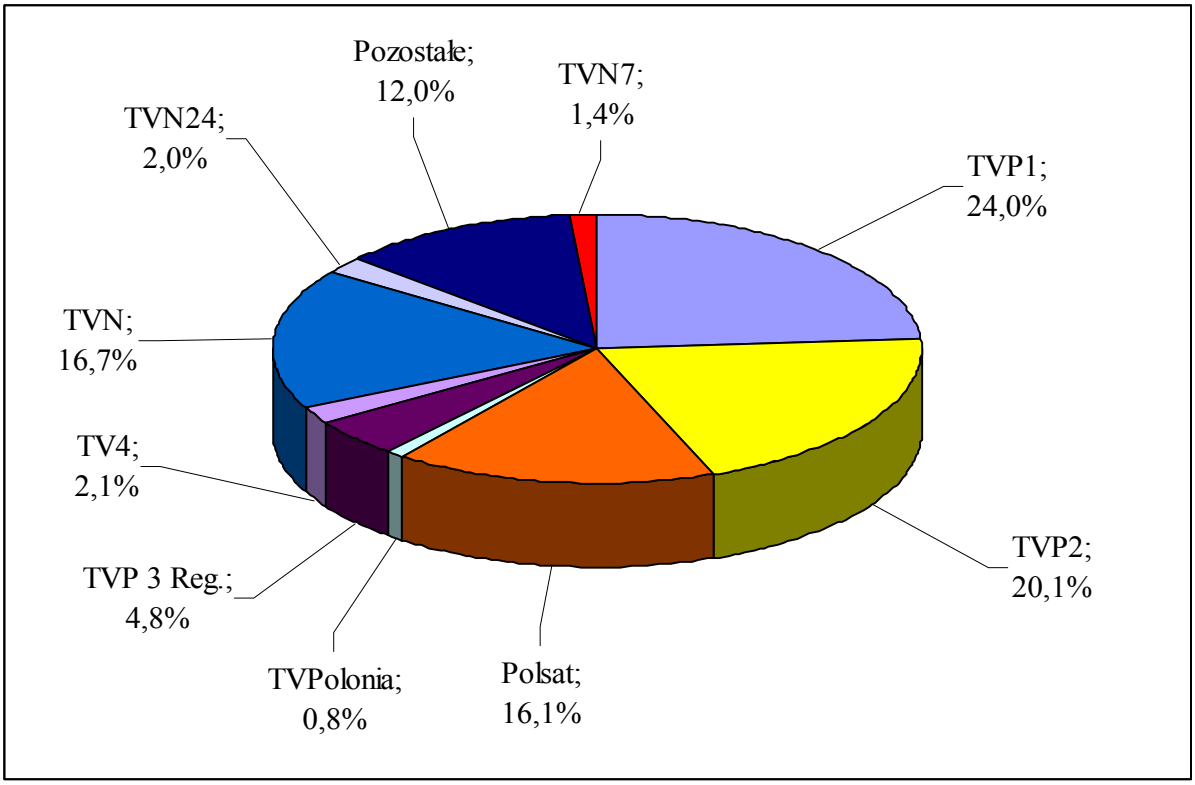

W porównaniu do roku ubiegłego spośród analizowanych programów zmniejszyły się udziały w widowni: TVP 1, TVP 2, Polsat, TV Polonia oraz TVN 7. Znacznie większy udział w rynku odnotowały TVN i TVN 24. Na zbliżonym poziomie do roku 2005 kształtowały się udziały TVP 3, TV 4, TV Puls.

Analizy struktury widowni pod względem wieku potwierdziły dotychczasowy podział widowni. Programy koncesjonowane oglądane były głównie przez osoby młode lub w średnim wieku, natomiast programy telewizji publicznej przez osoby starsze. Jak wynika z analiz struktury wykształcenia, wśród widzów telewizji publicznej wyższy był wskaźnik osób z wykształceniem wyższym niż w programach koncesjonowanych.

Na podstawie danych telemetrycznych badano programy publiczne (TVP1 i TVP 2) oraz koncesjonowane (TVN, Polsat) pod kątem najpopularniejszych rodzajów audycji nadanych w tych programach (30 audycji o największej widowni w 2006 roku).

W TVP 1 zdecydowanie najwięcej wśród nich było audycji sportowych. W TVP 2 natomiast audycji rozrywkowych i sportowych. W Polsacie widzowie wybrali przede wszystkim filmy fabularne. W TVN wśród audycji o największej widowni znalazły się głównie filmy fabularne i polskie seriale oraz audycje rozrywkowe (widowiska, talk-shows).

Oprócz systematycznych analiz widowni w ciągu roku wykonywane były również analizy oglądalności ważnych bieżących wydarzeń transmitowanych przez telewizję publiczną. Takim wydarzeniem była wizyta papieża Benedykta XVI do Polski. Uroczystości związane z pielgrzymką były transmitowane przez TVP 1, TVP 2 i TVP 3. Jak wykazały analizy transmisje te cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem Polaków i gromadziły liczną widownię. Uroczystości i msze święte celebrowane przez Papieża skupiały od 45% (Msza Święta na Placu Piłsudskiego w Warszawie) do 55% (Msza Święta na Krakowskich Błoniach) wszystkich widzów zgromadzonych w tym czasie przed telewizorami.

Szczegółowe wyniki analiz badań odbioru programów zostały przedstawione w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji".

IV. KONTROLA DZIAŁALNOŚCI REKLAMOWEJ I SPONSORSKIEJ NADAWCÓW

4.1. Udział reklam w programach radiowych i telewizyjnych

Komercyjni nadawcy telewizyjni zbliżają się do dopuszczalnego limitu reklam w godzinie emisji programu (12 minut) i udziału reklamy w dziennym czasie nadawania (15%). Udział reklam w programach telewizji publicznej jest dwukrotnie mniejszy niż w telewizjach komercyjnych. Coraz częściej, niezależnie od reklam, nadawcy telewizyjni nadają bloki poświęcone wyłącznie telesprzedaży (maksymalny dobowy czas nadawania takich bloków wynosi 3 godziny).

Tabela nr 1. Udział reklam w programie (w %)

	2005 r.	2006 r.
TVP 1	7,6	7,35
TVP 2	7,0	7,25
POLSAT	14,52	14,54
TVN	12,52	12,68
TV 4	14,68	14,53

Dane AGB Nielsen Media Research

Udział reklam w programach radiowych jest zdecydowanie niższy niż w programach telewizyjnych. W 2006 r. w radiu RMF FM i radiu ZET wyniósł około 4%, a w radiu publicznym około 2%.

4.2. Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców publicznych

Planowe kontrole działalności nadawców telewizyjnych i radiowych, jak również wszelkie działania interwencyjne związane z ich działalnością reklamową i sponsorską, przeprowadzono zgodnie z uprawnieniami Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zawartymi w ustawie o radiofonii i telewizji.

Kontrolą planową objęto wszystkich nadawców, natomiast działania interwencyjne podejmowane były, w zależności od potrzeb, na podstawie:

- monitoringu nadawców;
- analizy badań telemetrycznych i radiometrycznych;
- informacji uzyskanych od podmiotów działających na rynku mediów oraz radiosłuchaczy i telewidzów.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w radiu publicznym

W pierwszym półroczu 2006 roku przeprowadzono kontrolę działalności reklamowej i sponsorskiej Polskiego Radia SA (Program I, Program II, Program III, Radio BIS) i 17 rozgłośni regionalnych publicznej radiofonii (z uwzględnieniem programu miejskiego i regionalnego w Radiu Wrocław SA i Radiu Zachód SA).

W trakcie kontroli stwierdzono niezgodność emisji poszczególnych reklam z przedstawioną do kontroli ewidencją tylko u jednego nadawcy (Radio Opole SA). Stanowi to – w porównaniu z 2005 rokiem – zdecydowaną poprawę w przestrzeganiu obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej w programach Polskiego Radia SA i rozgłośniach regionalnych (wówczas kontrola wykazała naruszenie przepisów dotyczących ww. działalności u sześciu nadawców).

Na podstawie przesłanych informacji przeanalizowano również dzienny czas emisji reklam w programach Polskiego Radia SA i rozgłośniach regionalnych radia publicznego. Zauważalny jest znacząco mniejszy – o 20,4% - czas emisji reklam i płatnych ogłoszeń na antenie radia publicznego w porównaniu z 2005 rokiem (obecnie udział reklam w programie wynosi średnio 1,75%).

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej Telewizji Polskiej SA

W wyniku podjętych działań interwencyjnych stwierdzono w programach telewizji publicznej następujące naruszenia przepisów regulujących działalność reklamową i sponsorską:

- w programie TVP 3 – przekroczenie limitu emisji reklam w godzinie emisji programu (naruszenie art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji);
- w TVP 1 i TVP 2 – emisję reklamy mogącej zagrażać fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich, bądź sprzyjać zachowaniom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu (naruszenie art. 16 b ust. 3 pkt 4 i 5 ww. ustawy);
- w TVP 2 i TVP 3 – emisję reklamy piwa przed godziną 2000 (naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 2 ww. ustawy w związku z art. 131 ust. 2 pkt 1 ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
- w TVP 1, TVP 2 i TVP 3 – emisję reklamy naruszającej § 6 rozporządzenia KRRiT z 3 czerwca 2004 roku w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych (wykorzystanie wizerunku osób prowadzących audycje informacyjne).

4.3. Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców koncesjonowanych

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców radiowych

W roku 2006 planową kontrolą w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej objęto 218 koncesjonowanych nadawców radiowych. Wśród najczęściej występujących naruszeń przepisów zawartych w ustawie o radiofonii i telewizji należy wymienić:

- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16c ustawy o radiofonii i telewizji) – 6 nadawców;
- emisję reklamy promującej napoje alkoholowe (naruszenie art. 16b ust.1 pkt 2 w związku z art. 131 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) – 5 nadawców;
- emisję reklamy niewyodrębnionej prawidłowo w programie lub niewłaściwie oznakowanej (naruszenie art. 16 ust. 1)- 3 nadawców;
- emisja zakazanej reklamy zakładów bukmacherskich (naruszenie art. 16b ust.1 pkt 5 w związku z art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy o grach i zakładach wzajemnych) – 2 nadawców;
- przekroczenie obowiązującego czasu reklamowego określonego w ustawie – 2 nadawców.

Do nadawców u których stwierdzono nieprawidłowości Przewodniczący KRRiT, na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o radiofonii i telewizji, skierował pisma wzywające do bezzwłocznego dostosowania działalności do obowiązujących przepisów, a także przesłania wyjaśnień dotyczących przyczyn ich powstania. Nadawcy zostali także pouczeni o konieczności podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną

Planową kontrolą objęto 36 programów koncesjonowanych nadawców rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną. Kontrola dokumentacji i nagrań poemisyjnych wykazała wystąpienie następujących naruszeń przepisów:

- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16c ustawy o radiofonii i telewizji) – TV Biznes, iTV, Polsat;
- nieprawidłowe wskazania sponsorów audycji (naruszenie art. 17 ust. 1 ww. ustawy) – TV Biznes, Edusat Bis, iTVN, NTL Radomsko, Odra – Świdnica, Wrocław, Opole, POLSAT, Puls, Tele 5, TV 4, TVN 24, TVN 7, TVN Style, TVN;
- niekompletną ewidencję reklam (naruszenie § 8 ust 1 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych) – TV Biznes, Lubań-Bolesławiec, NTL Radomsko, Puls, Polsat, Polsat Sport, Trwam, TV 4, Odra – Zielona Góra, Odra – Jelenia Góra, TVN Meteo;

- brak właściwego oznaczenia bloku reklamowego (naruszenie § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia) – ZIG ZAP/Hyper, Tele 5, TVN 24, TVN Gra, Edusat Bis, NTL Radomsko, Lubań-Bolesławiec;
- nieprawidłową ewidencję audycji sponsorowanych (naruszenie § 5 ust. 2 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu sponsorowania audycji lub innych przekazów) – ZIG ZAP/Hyper, Tele 5, TVN 24, TVN Gra, Edusat Bis, NTL Radomsko, Lubań-Bolesławiec;
- nadesłanie materiałów archiwalnych nie spełniających norm zawartych w rozporządzeniu KRRiT w sprawie sposobów utrwalania i przechowywania przez nadawców audycji, reklam i innych przekazów – TV Trwam.
- W wyniku podjętych działań interwencyjnych (skargi i monitoring) w programach telewizji koncesjonowanych, rozprowadzających program drogą naziemną i satelitarną, stwierdzono naruszenia w zakresie następujących przepisów regulujących działalność reklamową i sponsorską:
- przekroczenie limitu emisji reklam w godzinie emisji programu (naruszenie art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji) – Ale Kino, Tele 5, TVN 24;
- emisję reklamy naruszającej art. 16b ust. 3 pkt 4 ww. ustawy (pokazywanie sytuacji niebezpiecznych, mogących zagrażać zdrowiu lub życiu) – Polsat i TVN;
- emisję reklamy naruszającej art. 16b ust. 3 pkt 4 i 5 ww. ustawy (reklama zagrażająca moralnemu rozwojowi małoletnich i sprzyjająca zachowaniom zagrażającym bezpieczeństwu) – CANAL +, Polsat, TVN;
- emisję reklamy naruszającej art. 16b ust. 2 pkt 1 ww. ustawy (bezpośrednie nawoływanie małoletnich do nabywania produktów bądź usług) – Mini Mini, Polsat;
- emisję reklamy piwa przed godziną 2000 (naruszenie art. 16 b ust 1 pkt 2 ww. ustawy w związku z art. 131 ust. 2 pkt 1 ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) – CANAL + Sport, TVN Style;
- emisję reklamy naruszającej § 6 rozporządzenia KRRiT z 3 czerwca 2004 roku w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych (wykorzystanie wizerunku osób prowadzących audycje informacyjne) – Polsat, TVN, TVN 24, Kino Polska, TV 4.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w telewizjach kablowych

W 2006 roku w programach telewizyjnych nadawców kablowych przeprowadzono trzy planowane kontrole działalności reklamowej i sponsorskiej oraz jedną w wyniku skargi na działalność nadawcy. Planowane kontrole objęły w pierwszej kolejności koncesjonariuszy, których termin wygaśnięcia koncesji przypadał w 2006 roku. Następnie skontrolowano nadawców, u których w latach 2005-2006 stwierdzono liczne naruszenia przepisów ustawy o radiofonii i telewizji. Kontrolą objęto także koncesjonariuszy, którzy otrzymali koncesje KRRiT w drugim półroczu 2005 roku oraz w pierwszym półroczu 2006 roku i - zgodnie z warunkami otrzymanych koncesji - powinni rozpocząć nadawanie własnego programu w ciągu 3 miesięcy od udzielenia koncesji. Łącznie kontrolą w 2006 roku objęto 73 nadawców.

Analiza wyemitowanych programów wykazała, że najczęściej powtarzały się następujące uchybienia:

- brak lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji nadanych reklam i telesprzedaży (22 nadawców);
- brak właściwego oznaczenia przekazów reklamowych (13 nadawców);
- nadawanie zakazanej reklamy (8 nadawców),

  w tym:
  - reklama ukryta (6 nadawców);
  - niedozwolona reklama usług medycznych (2 nadawców);
  - przekroczenie dopuszczalnego czasu nadawania reklam (6 nadawców);
  - sponsorowanie audycji, których sponsorowanie jest zabronione (7 nadawców).

4.4. Decyzje o ukaraniu nadawców za naruszenia obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej

Do najczęstszych naruszeń obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej zaliczyć należy brak prawidłowego ewidencjonowania wyemitowanych reklam i audycji sponsorowanych. Z kolei do najistotniejszych naruszeń przepisów zaliczyć należy przekraczanie dopuszczalnego czasu emisji reklam. Za te naruszenia decyzjami Przewodniczącego KRRiT nałożono w 2006 roku 3 kary pieniężne.

Wykaz kar nałożonych w 2006 roku decyzją Przewodniczącego KRRiT za nieprzestrzeganie przepisów regulujących działalność w zakresie reklamy znajduje się w rozdziale 1.3. niniejszego „Sprawozdania”.

Łącznie na nadawców za naruszanie przepisów obowiązujących w zakresie działalności reklamowej nałożono w 2006 roku kary finansowe na sumę 21 000 złotych.

V. DZIAŁALNOŚĆ KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI W ZAKRESIE OPŁAT ABONAMENTOWYCH I POZAABONAMENTOWYCH

5.1. Podstawy prawne

Opłaty abonamentowe pobiera się w celu umożliwienia realizacji misji publicznej przez spółki radiofonii i telewizji publicznej. Podstawę prawną stanowi ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych[46], która ustanawia wysokość opłaty abonamentowej na poziomie 0,7% (za odbiornik radiofoniczny) i 2,2% (za odbiornik telewizyjny, lub radiowy i telewizyjny) minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę[47]. Kwoty te są corocznie waloryzowane na podstawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej.

Kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej prowadzi operator publiczny (art. 7 ust. 1) – podmiotem tym jest Poczta Polska. Kontrolę wykonywania tych obowiązków sprawuje minister właściwy do spraw łączności (art. 7 ust. 2).

Środki z pobranych opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w uiszczaniu tych opłat oraz opłat za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv i odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu są gromadzone - po uiszczeniu na wyodrębniony rachunek prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego (art. 6 ust. 3). Wymieniony wyżej wpływy – po potrąceniu umownego wynagrodzenia Poczty Polskiej za usługi związane z poborem opłat abonamentowych - są przeznaczone wyłącznie na realizację przez nadawców publicznej radiofonii i telewizji misji publicznej, w wysokości nieprzekraczającej wydatków ponoszonych w związku z realizacją tej misji.

Do opłat abonamentowych oraz do opłaty za używanie niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. W przypadku opóźnienia w uiszczaniu opłaty abonamentowej (art. 7 ust. 4) naliczane są odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Wnioski o umorzenie bądź rozłożenie na raty opłat abonamentowych składa się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Na podstawie wspomnianej ustawy Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydaje następujące rozporządzenia określające:

- niższą niż ustalona w ust. 1 ustawy wysokość opłat abonamentowych na następny rok kalendarzowy, z uwzględnieniem prognozowanych kosztów realizacji misji publicznej przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, możliwości pokrywania kosztów realizacji misji oraz stopnia i sposobu wykorzystania środków w roku ubiegłym (art. 3 ust. 5);

[46] Dz. U. z 2005 r. Nr 85 poz. 728.
[47] Dz. U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1679 oraz z 2004 r. Nr 240, poz. 2407.

- zniżki za uiszczanie opłat abonamentowych z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc, uwzględniając prognozowaną, na podstawie liczby osób uiszczających opłaty z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w roku poprzednim, liczbę osób korzystających z tych zniżek oraz konieczność zapewnienia pokrycia kosztów realizacji misji[48];
- rodzaje dokumentów potwierdzających uprawnienia do zwolnień od opłat abonamentowych oraz wzory oświadczeń o spełnieniu warunków do korzystania z tych zwolnień[49].

5.2. Konsekwencje braku egzekucji administracyjnej zaległości w opłatach abonamentowych

Od marca 2006 roku obowiązuje, przekazane do wszystkich Izb Skarbowych na terenie całego kraju, stanowisko Departamentu Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów o braku podstaw do ściągania należności wynikających z ustawy o opłatach abonamentowych w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Skutkuje to odmawianiem wszczynania procedur egzekucyjnych na wniosek jednostek Poczty Polskiej.

Przepisy ustawy o opłatach abonamentowych powinny zapewnić stabilne finansowanie misji realizowanej przez radiofonię i telewizję publiczną. Tymczasem spółki publicznej radiofonii i telewizji otrzymały na finansowanie kosztów realizowanej w 2006 roku misji publicznej środki finansowe o ponad 57 mln zł mniejsze, niż zakładały to prognozy. Tak duży poziom ubytku wpływów z opłat abonamentowych rtv grozi załamaniem się funkcjonującego systemu poboru tych opłat. W konsekwencji może to spowodować znaczne pogorszenie sytuacji finansowo – ekonomicznej nadawców publicznych, w szczególności 18 spółek radiofonii publicznej, których przychody w ponad 73% stanowiły środki otrzymane z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 września 2004 roku wynika, że jedną z podstawowych przesłanek wypełniania określonej ustawowo misji przez media publiczne są właściwe zasady ich finansowania ze środków publicznych (mają to być środki budżetowe lub bezpośrednie opłaty o charakterze publicznoprawnym). Trybunał Konstytucyjny uznał, iż opłata abonamentowa ma charakter daniny publicznej oraz stanowi dochód celowy pozabudżetowy przeznaczony na finansowanie misji publicznego radia i telewizji.

Od 2004 roku odnotowany jest widoczny ubytek wpływów abonamentowych spowodowany przede wszystkim:

- malejącą liczbą gospodarstw domowych jako zarejestrowanych abonentów radiowych i telewizyjnych;
- zmniejszaniem się liczby abonentów wnoszących terminowo opłaty abonamentowe;
- zwiększaniem się liczby gospodarstw domowych zwolnionych od opłat abonamentowych;

[48] Rozporządzenie obejmujące wymienione delegacje ustawowe zostało wydane 17 maja 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 94, poz. 656).
[49] 30 maja 2006 r. wydano nowe rozporządzenie, zmieniające rozporządzenia wydane poprzednio na podstawie tej delegacji ustawowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 119, poz. 818).

- niewielkim odsetkiem (jedynie 5%) podmiotów gospodarczych jako zarejestrowanych abonentów radiowych i telewizyjnych.

Obniżenie poziomu inkasowanych wpływów abonamentowych oraz spadek ich wartości realnej w latach 1994 - 2006 prezentuje poniższy wykres:

Wykres nr 3. Dynamika wpływów abonamentowych netto w latach 1994 – 2006

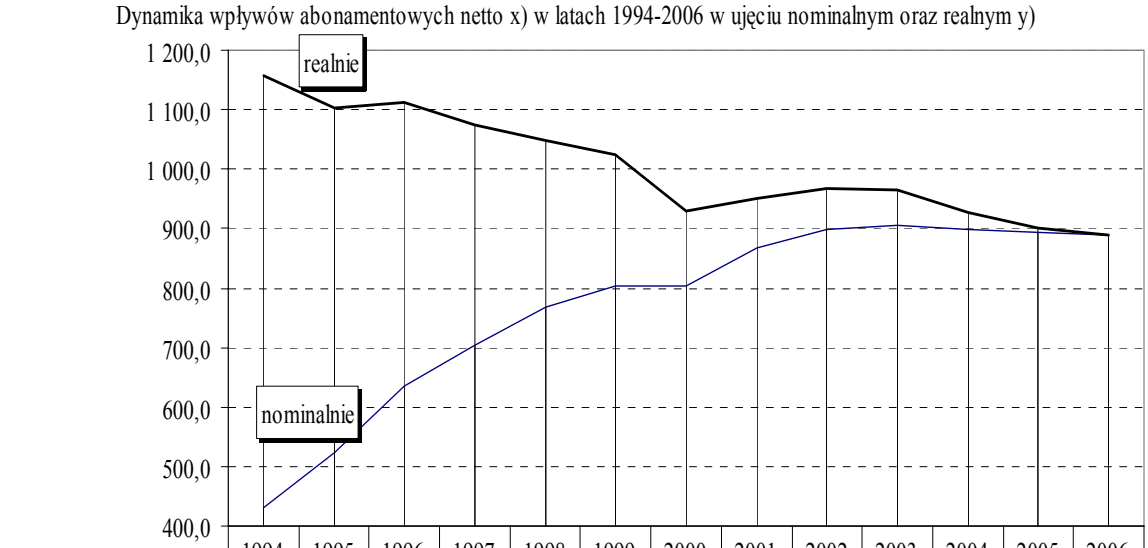

	1994 rok	1995 rok	1996 rok	1997 rok	1998 rok	1999 rok	2000 rok	2001 rok	2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok
nominalnie w mln zł	430,4	524,2	633,9	703,0	766,8	803,5	803,7	867,5	898,7	905,1	898,7	892,9	888,8
realnie w mln zł	1 157,6	1 103,2	1 112,6	1 073,9	1 047,7	1 023,2	929,5	951,0	966,9	966,0	926,7	901,8	888,8

x) wpływy abonamentowe zainkasowane przez jednostki Poczty Polskiej po potrąceniu przez nie umownej prowizji
y) wartość realna inkasowanych wpływów abonamentowych wyliczona po uwzględnieniu wskaźników średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w latach 1994-2006

W 2006 roku wpływy abonamentowe zainkasowane w kwocie około 888,8 mln zł, były nominalnie niższe w porównaniu do 2003 roku (905,1 mln zł) o 1,8%.

Należy jednak odnotować, że wartość realna tych wpływów z 2006 roku obniżyła się w porównaniu do 2003 roku o 8,0%, natomiast w porównaniu do 1994 roku aż o 23,2%.

W konsekwencji, pomimo corocznej podwyżki miesięcznych opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, w latach 2004 - 2006 odnotowywany jest systematycznie zwiększający się poziom ubytku inkasowanych wpływów abonamentowych, w porównaniu do prognoz, w wyniku czego spółki radiofonii i telewizji publicznej otrzymały zmniejszone środki na finansowanie misji publicznej:

- w 2004 roku o ponad 15 mln zł, tj. o 1,7%;
- w 2005 roku o ponad 32 mln zł, tj. o 3,5%;
- w 2006 roku o ponad 46 mln zł, tj. o 5,0%.

Wzrastający poziom ubytku wpływów abonamentowych grozi załamaniem się w najbliższych 2-3 latach całego systemu związanego z poborem tych opłat. Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych swoimi rozwiązaniami nie wpłynęła na poprawę ściągalności opłat abonamentowych, które inkasowane są przez jednostki „Poczty Polskiej". Od marca 2006 roku obowiązuje, przekazane do wszystkich Izb Skarbowych na terenie kraju, stanowisko Departamentu Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów o braku podstaw do ściągalności należności wynikających z ustawy o opłatach abonamentowych w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Skutkuje to odmawianiem wszczynania procedur egzekucyjnych na wniosek jednostek Poczty Polskiej. Ministerstwo Finansów prezentuje stanowisko, że objęcie egzekucją tych zaległości wymaga odpowiednich zmian w ustawie o opłatach abonamentowych, z czym nie zgadza się Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Zdaniem KRRiT niezbędne są pilne rozwiązania systemowe w zakresie poboru opłat abonamentowych rtv, aby zagwarantować stabilność finansowania radiofonii i telewizji publicznej, która byłaby podstawą ich niezależności programowo-ekonomicznej.

5.3. Wysokość opłat abonamentowych oraz poziom zniżek w latach 2006 - 2007

Corocznie, na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy o opłatach abonamentowych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustala wysokość opłatach abonamentowych oraz poziom zniżek za dokonywanie wpłat z góry[50].

Wykres nr 4. Porównanie poziomu zniżek abonamentowych w latach 2006 – 2007

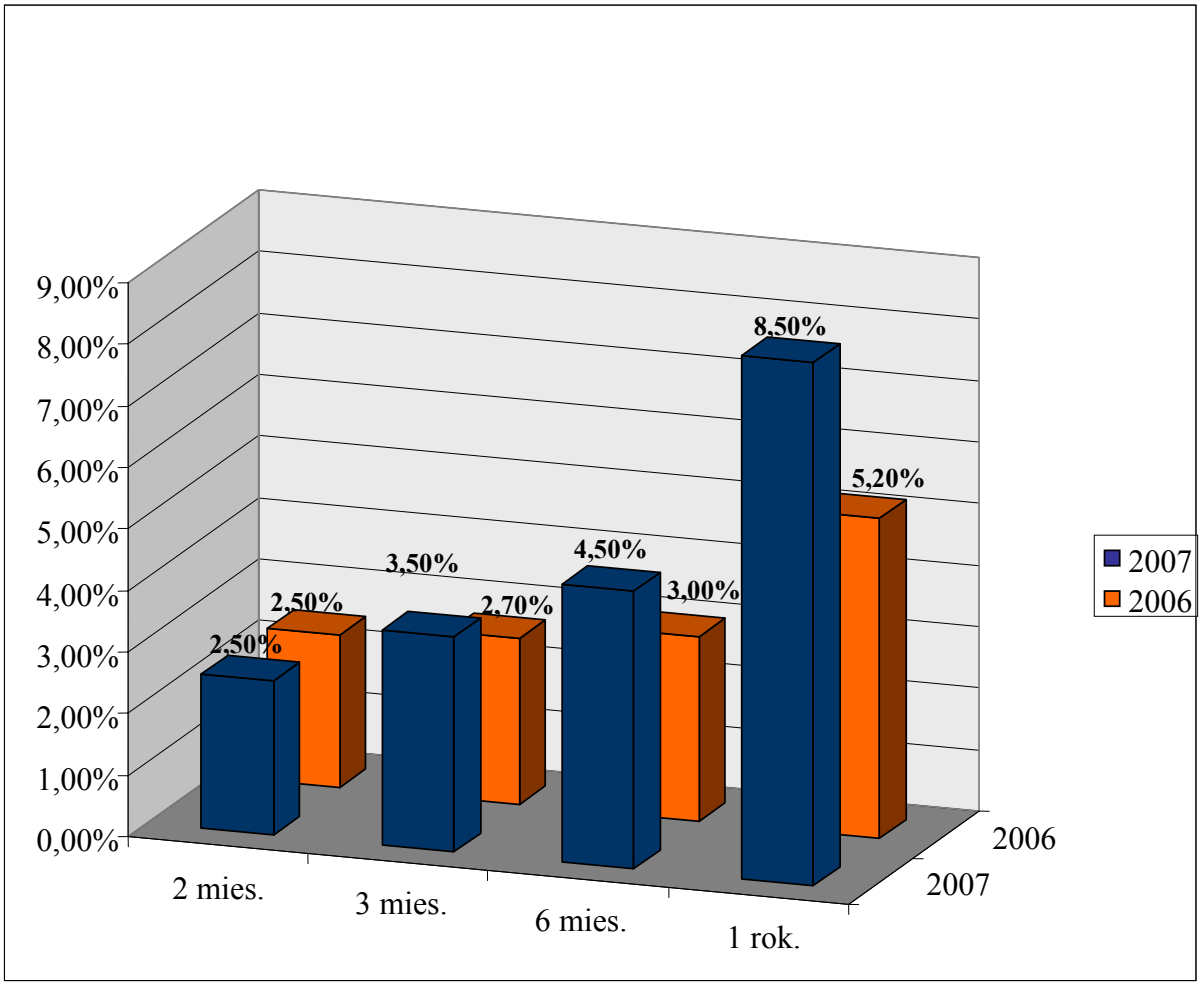

Wynikiem zniżek obowiązujących od 1 stycznia 2007 roku, w przypadku uiszczenia opłaty abonamentowej za cały rok z góry, faktyczna kwota jest równa 11 miesięcznym opłatom. Opłaty wnoszone na poczet 2007 roku przyjmowane były w 2006 roku, według stawek obowiązujących od dnia 1 stycznia 2007 roku. Na podstawie danych Poczty Polskiej dotyczących dokonanych wpłat na poczet bieżącego roku, stwierdzono wzrost ilości całorocznych wpłat o 50 tys. w porównaniu z 2006 rokiem.

[50] Rozporządzenia dot. wysokości opłat abonamentowych na rok:
2006 r. – Dz. U. z 2005 r. Nr 104, poz. 877,
2007 r. – Dz. U z 2006 r. Dz. U. Nr 94, poz. 656.

Rozliczenia z Pocztą Polską

W 2006 roku wynagrodzenie umowne dla jednostek Poczty Polskiej wynosiło **6,0%** od zainkasowanych opłat abonamentowych oraz odsetek ustawowych za zwłokę w ich uiszczaniu. Łączna kwota wyniosła 57 164 422,14 zł. w 2006 roku[51].

Tabela nr 2. Rozliczenia z Pocztą Polską dot. inkasowania opłat abonamentowych za 2006 r.

TYTUŁ WPŁATY	Wpływy zainkasowane przez Pocztę Polską	Prowizja dla Poczty Polskiej		Wpływy przekazane na rachunek KRRiT
	w zł	%	w zł	w zł
1.	2.	3.	4.	5.
1. Wpływy z opłat abonamentowych	943 820 803,79	6,00%	56 629 285,92	887 191 517,87[52]
2. Wpływy pozaabonamentowe, razem	8 433 025,91	x	535 136,22	7 897 889,69
z tego:				
2.1 odsetki za zwłokę	*8 363 538,05*	*6,00%*	*500 192,37*	*7 863 345,68*
2.2 kary za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv	*69 487,86*	*50,00%*	*34 943,85*	*34 544,01*
3. RAZEM	952 253 829,70	x	57 164 422,14	895 089 407,56

Należy jednocześnie podkreślić, że pomimo korespondencji prowadzonej od marca 2006 roku przez Przewodniczącego KRRiT z Dyrektorem Generalnym Poczty Polskiej oraz od maja 2006 roku z Ministerstwem Transportu, Poczta Polska nie przedstawiła pisemnej informacji o przewidywanym poziomie uzasadnionych kosztów usługi związanej między innymi z poborem, ewidencją i kontrolą opłat abonamentowych za używanie odbiorników rtv w 2007 roku, w oparciu o ich konkretną kalkulację.

W ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji ustawodawca nakładając na Pocztę Polską obowiązek pobierania opłat abonamentowych oraz ich przekazywania na rachunek KRRiT w celach ich dalszego przeznaczenia dla publicznej radiofonii i telewizji, kierował się

[51] Należy zaznaczyć, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zdecydowała o wypowiedzeniu Poczcie Polskiej umowy dotyczącej m.in. prowizji pobieranej przez Pocztę Polską za pobór opłat abonamentowych, wskazując w szczególności na brak kosztorysu uzasadniającego jej wysokość.

[52] za 2006 rok zainkasowano więc około 887.192 tys. zł. Natomiast rozliczenie środków przekazanych na konto KRRiT w 2006 roku wyniosło 888.792 tys.zł i przedstawiało się następująco:

1) wpływy za II i III dekadę grudnia 2005 roku - 49.795 tys. zł
2) wpływy za 2006 rok (z wpływami za I dekadę grudnia 2006 roku) - 838.997 tys. zł

Uwaga: Środki za II i III dekadę grudnia 2006 roku w wysokości 48.195 tys. zł. (887.192 tys. zł – 838.997 tys. zł) rozliczone zostały w styczniu 2007 roku.

minimalizacją kosztów obsługi ww. operacji finansowych, tak aby środki finansowe wpłacane przez obywateli wpływały do spółek publicznej radiofonii i telewizji.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 września 2004 roku (sygn. Akt K 2/03), zgodnie z którym opłata abonamentowa została uznana za przymusowe, bezzwrotne świadczenie publicznoprawne, służące realizacji konstytucyjnych zadań państwa. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego opłata ta jest pomyślana jako danina publiczna, którą od pozostałych danin, wskazanych w art. 217 Konstytucji odróżnia celowy charakter.

Zatem mając na uwadze ustawowo określone przeznaczenie opłaty abonamentowej, jak również status przedsiębiorstwa użyteczności publicznej przyznany Poczcie Polskiej, pobierane przez Pocztę Polską wynagrodzenie powinno stanowić równowartość uzasadnionych i udowodnionych kosztów własnych związanych z realizacją jej ustawowego obowiązku.

5.4. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych pomiędzy spółki radiofonii i telewizji publicznej na 2006 rok

Krajowa Rada uchwałą nr 301/2005 z dnia 30 czerwca 2005 roku dokonała podziału prognozowanych wpływów abonamentowych z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych na 2006 rok między spółki radiofonii i telewizji publicznej w sposób następujący:

Tabela nr 3. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych na 2006 r.

Lp.	Spółki radiofonii i telewizji publicznej	udział %	KWOTA wpływów w tys. zł
1	2	3	4
I.	Prognozowane wpływy abonamentowe ogółem, z tego:	100,000	935 000
II.	Wyrównanie ubytku prognozowanych wpływów abonamentowych 2005 roku	1,6043	15 000
III.	Pozostała kwota do podziału, z tego:	98,3957 liczone jako **100,00**	920 000
1.	Środki wyodrębnione na zadania specjalne dla Polskiego Radia SA w Warszawie z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji związanej z procesem cyfryzacji produkcji radiowej i archiwum razem,:	1,9022	17 500
2.	Środki do podziału na spółki radiofonii i telewizji publicznej, razem, z tego:	98,0978 liczone jako **100,00**	**902 500**
	1) Telewizja Polska SA	60,00	541 500
	2) Spółki radiofonii publicznej, razem	40,00	361 000
	z tego:	*liczone jako 100,00*	
2.1.	Polskie Radio SA w Warszawie	53,00	191 330
2.2.	Spółki radiofonii regionalnej	47,00	169 670

W ramach prognozowanych środków do podziału ustalonych dla Telewizji Polskiej SA na 2006 rok w kwocie 541,5 mln zł Krajowa Rada ustaliła minimalną kwotę we wpływach abonamentowych przeznaczoną na finansowanie: programów regionalnych i w rozłącznej sieci „Dwójki" w wysokości 194,5 mln zł oraz programów tworzonych przez oddziały terenowe do rozpowszechniania w programie ogólnokrajowym w wysokości 60,0 mln zł. Ponadto wyodrębniona została kwota 16,44 mln zł na bezpośrednie koszty rozpowszechniania programu satelitarnego TV Polonia (na wniosek Zarządu TVP SA).

W ramach środków dla Polskiego Radia SA w Warszawie Krajowa Rada ustaliła kwotę na bezpośrednie koszty rozpowszechniania programu „Radio Polonia" w 2006 roku w wysokości 4 151 tys. zł oraz - na wniosek Zarządu Spółki – minimum 8 300 tys. zł na koszty terenowych oddziałów spółki.

Stosownie do postanowień art. 6 ust. 1 ustawy o opłatach abonamentowych, a także ustaleń zawartych w umowie z 29 grudnia 2005 r. zawartej pomiędzy KRRiT a Pocztą Polską, jednostki Poczty Polskiej, po potrąceniu umownego wynagrodzenia w wysokości 6,0% zainkasowanych wpływów, przekazały w 2006 roku na rachunek bankowy Krajowej Rady środki pieniężne z tytułu:

- opłat abonamentowych - 888 792 tys. zł.;
- wpływów uzyskanych poza opłatami abonamentowymi (przede wszystkim odsetki za zwłokę) - 9 877 tys. zł.

W 2006 roku z rachunku bankowego KRRiT przekazano do spółek radiofonii i telewizji publicznej wpływy abonamentowe w wysokości 888 792 tys. zł., które stanowiły 95,1% w stosunku do prognozy (935 000 tys. zł) przyjętej w uchwale nr 301/2005 z 30 czerwca 2005 roku. Do pełnej realizacji prognozy wpływów zabrakło 46 208 tys. zł (tj. 4,9%).

Przekazywanie środków pieniężnych uzyskanych poza opłatami abonamentowymi do spółek radiofonii i telewizji publicznej następowało z rachunku bankowego KRRiT zgodnie z podjętymi w tej sprawie uchwałami. W 2006 roku Krajowa Rada przekazała do spółek radiofonii i telewizji publicznej wpływy uzyskane poza opłatami abonamentowymi w wysokości 9 877 tys. zł.

W 2006 roku z rachunku bankowego KRRiT przekazano środki

w łącznej wysokości -	898 669 tys. zł
z tego na:	
1) częściowe wyrównanie ubytku prognozowanych wpływów abonamentowych w 2005 roku[53]	28 179 tys. zł (tj. 3,1%)
2) pokrycie kosztów realizowanej misji w 2006 roku[54]	870 490 tys. zł (tj. 96,9%)

[53] Do wyrównania w 2007 roku pozostał jeszcze ubytek wpływów abonamentowych z 2005 roku w kwocie 3 955 tys. zł.

[54] Do wyrównania w 2007 roku pozostał jeszcze ubytek wpływów abonamentowych z 2006 roku w kwocie 57 010 tys. zł.

Tabela nr 4. Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe przekazane nadawcom publicznym w 2006 r.

Lp.	Spółki radiofonii i telewizji publicznej	Środki pieniężne przekazane z rachunku bankowego KRRiT w 2006 roku w tys. zł				
		wpływy abonamentowe			wpływy pozaabona-mentowe z)	RAZEM
		wyodręb-nione x)	pozostałe y)	razem		
I.	Ogółem, z tego:	17 113	871 679	888 792	9 877	898 669
1.	Telewizja Polska SA	126	523 007	523 133	2 299	525 432
2.	Radiofonia publiczna, z tego:	16 987	348 672	365 659	7 578	373 237
1)	Polskie Radio SA	16 987	184 808	201 795	1 468	202 263
2)	Spółki regionalne	0,0	163 864	163 864	6 110	169 974

x) na zadania specjalne związane z cyfryzacją produkcji radiowo-dźwiękowej oraz archiwum w Polskim Radio SA oraz na powstałe od 1.01.2005 r. Oddziały Terenowe TVP SA
y) i z) łącznie z wyrównaniem ubytku prognozowanych wpływów abonamentowych w 2005 roku oraz na pokrycie kosztów realizowanej misji w 2006 roku

5.5. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na 2007 rok między spółki radiofonii i telewizji publicznej

Krajowa Rada ustaliła w drodze uchwały sposób podziału między spółki radiofonii i telewizji publicznej prognozowanych wpływów abonamentowych z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych na 2007 rok, na finansowanie zadań związanych z realizacją misji następująco:

Tabela nr 5. Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na 2007 r. między spółki nadawców publicznych

Lp.	TREŚĆ	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Wpływy abonamentowe ogółem, z tego:	100,00	850 000
1.	Środki wyodrębnione na pokrycie ubytku prognozowanych wpływów abonamentowych w latach 2005 – 2006	9,0588	77 000
2.	Pozostałe środki do podziału na spółki radiofonii i telewizji publicznej, razem z tego:	**90,9412** liczone jako **100,00**	**773 000**
	1) Telewizja Polska SA	60,00	463 800
	2) Spółki radiofonii publicznej, razem	40,00	309 200

W ramach prognozowanych środków ustalonych dla Telewizji Polskiej SA na 2007 rok w łącznej kwocie 463,8 mln zł, Krajowa Rada uwzględniła minimalną kwotę przeznaczoną na finansowanie:

- programów regionalnych i w rozłącznej sieci „Dwójki" w wysokości 185,0 mln zł;
- programów tworzonych przez oddziały terenowe do rozpowszechniania w programie ogólnokrajowym w wysokości 40,0 mln zł;
- kosztów bezpośrednich rozpowszechniania programu „TV Polonia" w kwocie 5,7 mln zł.

Ponadto Krajowa Rada dokonała następującego podziału prognozowanych wpływów abonamentowych w 2007 roku na spółki radiofonii publicznej:

Tabela nr 6. Podział prognozowanych na 2007 r. wpływów abonamentowych na spółki radiofonii publicznej

Lp.	Spółki radiofonii publicznej	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Wpływy abonamentowe ogółem, z tego:	100,00	309 200
1.	Polskie Radio SA w Warszawie, w tym na finansowanie:	53,00	163 876
1)	*kosztów terenowych oddziałów Polskiego Radia, Orkiestry Polskiego Radia „Amadeus" w Poznaniu i Radiowego Centrum Nadawczego w Solcu Kujawskim, minimum*	*2,43*	*7 500*
2)	*Radio Polonia (na bezpośrednie koszty rozpowszechniania)*	*1,23*	*3 800*
2.	Spółki radiofonii regionalnej	47,00	145 324

Krajowa Rada dokonała też podziału prognozowanych na 2007 rok wpływów pozaabonamentowych na spółki radiofonii i telewizji publicznej w sposób następujący:

Tabela nr 7. Podział prognozowanych na 2007 r. wpływów pozaabonamentowych na spółki nadawców publicznych

Lp.	Spółki radiofonii i telewizji publicznej	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Wpływy pozaabonamentowe ogółem, z tego:	100,0	6 000
1.	Telewizja Polska SA w Warszawie	12,0	722
2.	Spółki radiofonii publicznej	88,0	5 278
	z tego:	*liczone jako 100,0*	
2.1	Polskie Radio SA w Warszawie	14,0	742
2.2	Spółki radiofonii regionalnej, razem	86,0	4 536

5.6. Liczba abonentów radiofonicznych i telewizyjnych

Liczba abonentów używających zarejestrowane odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne - według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku (dane uzyskane z Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej) ukształtowała się następująco:

- abonenci ogółem 8 070 429

  z tego:
- abonenci telewizyjni lub radiowo-telewizyjni 7 820 172
- abonenci wyłącznie radiowi 250 257

W 2006 roku, w porównaniu do 2005 roku, odnotowano spadek ogólnej liczby abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki rtv aż o 905 258 osób (o 10,09%). Spadek wystąpił także w grupie abonentów telewizyjnych lub radiowo-telewizyjnych o blisko 9,1% (tj. o 778,8 tysięcy osób), w tym zwolnionych od opłat aż o blisko 22,8% (627,7 tysięcy osób).

Na 31 grudnia 2006 roku jedynie 44,3% gospodarstw domowych posiadających zarejestrowane odbiorniki rtv uiszczało terminowe opłaty abonamentowe, co jest pogorszeniem sytuacji, w porównaniu do lat poprzednich.

Wykres nr 5. Realny stan opłat abonamentowych w latach 2004 - 2006

Porównanie liczby gospodarstw domowych ogółem w Polsce, gospodarstw zarejestrowanych i wnoszących opłaty rtv, zarejestrowanych i zwolnionych od opłat rtv oraz gospodarstw posiadających nie zarejstrowane odbiorniki rtv w latach 2004-2006

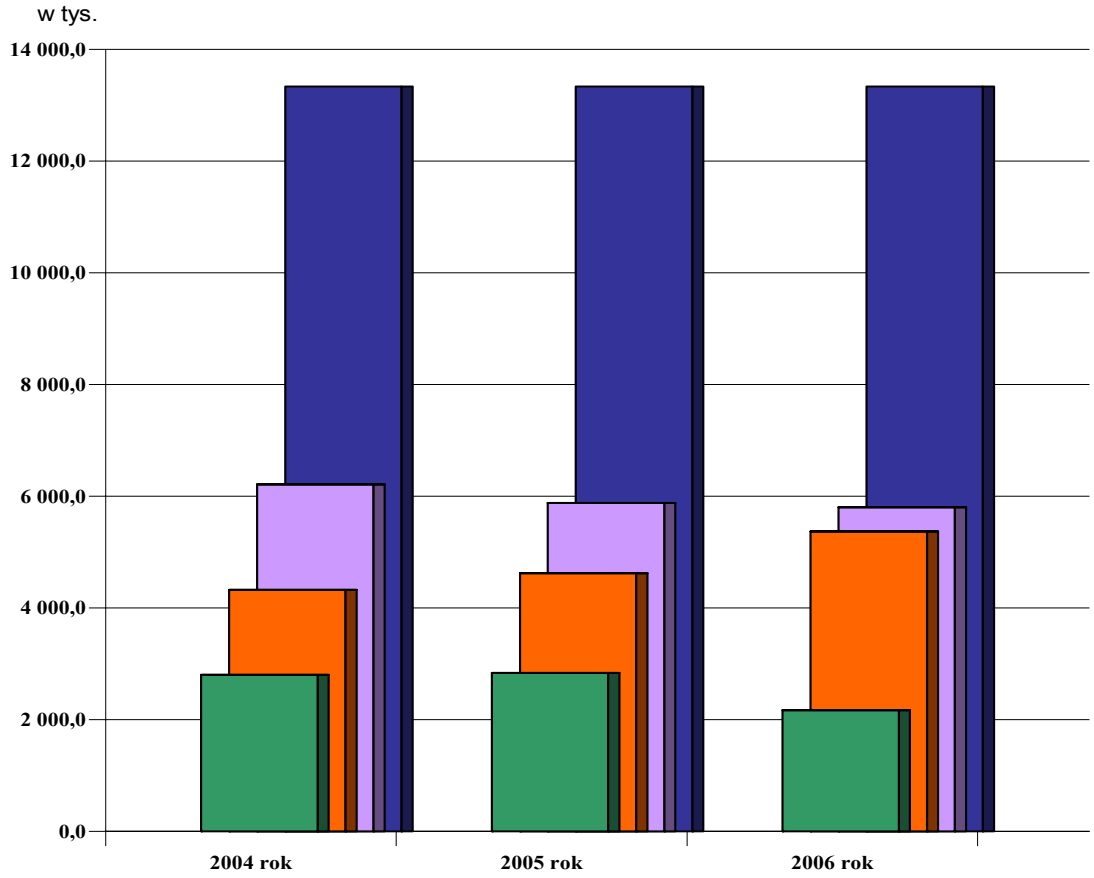

	2004 rok	2005 rok	2006 rok
gospodarstwa domowe zarejestrowane i zwolnione od opłat (w tys.) 1)	2 803,5	2 835,6	2 166,5
gospodarstwa domowe, które nie zarejestrowały odbiorników rtv (w tys.) 2)	4 322,5	4 622,7	5 369,5
gospodarstwa domowe zarejestrowane i wnoszące opłaty rtv (w tys.) 1)	6 211,0	5 878,7	5 801,0
ogółem gospodarstwa domowe w Polsce (w tys.) 3)	13 337,0	13 337,0	13 337,0

1) źródło: Sprawozdania Poczty Polskiej sporządzone wg stanu na dzień 31 grudnia

2) wyliczenia dokonane przez Departament Ekonomiczny Biura KRRiT

3) źródło: GUS – Dane z Narodowego Spisu Powszechnego z maja 2002 roku

Zwolnienia od opłat abonamentowych

Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych prawo do zwolnień od opłat abonamentowych zachowały osoby, które korzystały z tego prawa na podstawie dotychczasowych przepisów, pod warunkiem złożenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy, to jest do 16 grudnia 2005 roku, oświadczenia o spełnieniu warunków do korzystania ze zwolnienia od opłat abonamentowych.

Jednocześnie w art.4 tej ustawy określone zostały kategorie osób zwolnionych od opłat abonamentowych.

Zwolnienia od tych opłat nie przysługują osobom, które pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z co najmniej dwiema osobami, które ukończyły 26 rok życia, niespełniającymi warunków do uzyskania tych zwolnień.

Na 31 grudnia 2006 roku liczba abonentów zwolnionych z opłat abonamentowych rtv wyniosła 2 165 525, w tym przede wszystkim:

1)	inwalidzi I grupy	- 1 139 643 (tj. 52,63%)
2)	osoby, które ukończyły 75 rok życia	- 928 525 (tj. 42,88%)
3)	inwalidzi wojenni/wojskowi	-28 585 (tj. 1,32%)
4)	osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne	- 11 706 (tj. 0,68%)
5)	osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności	- 13 581 (tj. 0,63%)
6)	osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji	- 12 873 (tj. 0,59%)
7)	osoby niesłyszące	- 12 261 (tj. 0,57%)
8)	osoby niewidome	- 10 995 (tj. 0,51%)

W porównaniu do 2005 roku (po weryfikacji danych Poczty Polskiej na dzień 16 grudnia 2005 roku) liczba abonentów obniżyła się aż o ponad 23,6%.

Umarzanie i rozkładanie na raty zaległości w opłatach abonamentowych

Kwestie związane z umarzaniem zaległości w opłatach abonamentowych regulują przepisy ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych.

Na wniosek kierowników jednostek Poczty Polskiej Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2006 roku przyjęła 2 uchwały w sprawie umorzenia zaległości w opłatach abonamentowych na łączną kwotę 201,2 tys. zł

W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy społeczne lub przypadki losowe, Krajowa Rada może umorzyć lub rozłożyć na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz odsetki ustawowe za zwłokę w uiszczaniu opłat. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustaliła – w drodze uchwał[55] - kryteria dochodowe, które stanowią podstawę do rozstrzygnięć indywidualnych, podejmowanych przez Krajową Radę w zakresie wniosków o umorzenie lub rozkładanie na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych za używanie odbiorników rtv. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji umarza lub rozkłada na

[55] Uchwały Nr 302/2005 z dnia 30 czerwca 2005 r. i Nr 309/2005 z dnia 12 lipca 2005 r.

raty zaległości w płatności opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz odsetek w ich uiszczaniu abonentom-dłużnikom, których dochód na jedną osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza:

1) 60% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę – w gospodarstwie wielorodzinnym;

2) 80% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę – w gospodarstwie jednoosobowym.

Ponadto, uchwałami Krajowej Rady[56], przyjęte zostały „Wewnętrzne procedury związane z rozstrzyganiem wniosków o umorzenie lub rozłożenie na raty zaległości w płatnościach opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu, opłaty za używanie niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego oraz odsetek za zwłokę w jej uiszczaniu".

W 2006 roku rozpatrzono 4 154 wnioski abonentów - dłużników z lat 2004 – 2006[57.] Skutki finansowe 22 uchwał Krajowej Rady przyjętych w 2006 roku w sprawie umorzenia zaległości w płatności opłat abonamentowych i odsetek ustawowych za zwłokę w ich uiszczaniu wyniosły łącznie 1 893,0 tys. zł. Na raty rozłożono zaległości w łącznej kwocie 507,0 tys. zł. Z uzyskanych informacji wynika, że abonenci, którym w 2006 roku rozłożono zaległości na raty, do końca ubiegłego roku wpłacili ok. 23,7% należnej kwoty.

Ubytek wpływów abonamentowych i zaległości w terminowym wnoszeniu opłat

Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku ubytek wpływów abonamentowych do podziału w 2007 roku pomiędzy spółki radiofonii i telewizji publicznej wynosił z tytułu:

- używania niezarejestrowanych odbiorników tv gospodarstwach domowych około miliard 10 mln. zł.
- zwolnień od opłat abonamentowych rtv około 409 mln. zł.

Jednocześnie na dzień 31 grudnia 2006 roku 1 971 985 gospodarstw domowych zalegało z opłatami powyżej 3 miesięcy[58], co spowodowało zaległości w opłatach abonamentowych na kwotę około 1 miliarda 36 milionów złotych.

[56] Nr 545/2006 z dnia 3 października 2006 r. i Nr 639/2006 z dnia 13 grudnia 2006 r.

[57] W 2006 roku wpłynęło 29 058 listów w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, tj. o ponad 55% więcej niż w 2005 roku. W 2006 roku udzielono 26 672 odpowiedzi na wystąpienia abonentów z lat 2003 – 2006.

[58] Termin przedawnienia roszczeń Poczty Polskiej z tytułu zaległości upływa po 5 latach.

VI. DZIAŁALNOŚĆ KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI W ZAKRESIE TWORZENIA I STOSOWANIA PRAWA

Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 roku, w art. 213 ust. 2 stanowi, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydaje rozporządzenia, a w sprawach indywidualnych podejmuje uchwały. Kompetencja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do podejmowania w zakresie przewidzianym ustawą rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów ma charakter administracyjny. Takie rozstrzygnięcia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji podlegają kontroli sądowej.

Działalność prawotwórcza KRRiT oraz w zakresie stosowania prawa odbywa się w następujących formach:

- udział w opracowywaniu projektów ustaw (Krajowa Rada nie posiada prawa do inicjatywy ustawodawczej);
- opiniowanie projektów aktów ustawodawczych oraz umów międzynarodowych, dotyczących radiofonii i telewizji;
- wydawanie aktów wykonawczych w postaci rozporządzeń;
- kształtowanie praktyki stosowania prawa z uwzględnieniem orzecznictwa sądów;
- przyjmowanie stanowisk regulacyjnych mających wpływ na stosowanie prawa, które są wyrazem podejścia KRRiT do zjawisk i problemów zachodzących na rynku audiowizualnym, (np. Stanowisko regulacyjne z dnia 31 maja 2006 roku w sprawie kwalifikacji prawnej usługi *TV over DSL* (TVoDSL) oraz kwestii właściwości KRRiT wobec regulacji usług telewizyjnych udostępnianych za pośrednictwem nowych platform).

6.1. Realizacja ustawowych delegacji do wydawania przez KRRiT aktów wykonawczych

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydała 4 niżej wymienione rozporządzenia:

- Rozporządzenie z 17 maja 2006 roku w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2007 roku[59] ;

[59] Dz. U. z 5 czerwca 2006 roku Nr 94, poz. 656; Rozporządzenie to wydano na podstawie art. art. 3 ust. 5 i 6 ustawy z 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych.

- Rozporządzenie z 30 maja 2006 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów oraz wzoru oświadczenia potwierdzających uprawnienia do zwolnień od opłat abonamentowych[60];
- Rozporządzenie z 11 października 2006 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu postępowania w sprawach podziału czasu nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych, sposobu przygotowania i emisji tych audycji oraz sposobu upowszechniania informacji o terminach emisji audycji wyborczych przed wyborami do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw[61] - zmiana polega na nadaniu nowego brzmienia załącznikom nr 1 i 2 do rozporządzenia w wyniku zmian niektórych obszarów emitowania programów regionalnych Telewizji Polskiej i programów spółek radiofonii regionalnej;
- Rozporządzenie z 11 października 2006 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu postępowania w sprawach podziału czasu nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych, sposobu przygotowania i emisji tych audycji oraz sposobu upowszechniania informacji o terminach emisji audycji wyborczych w wyborach na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast[62] - zmiana polega na nadaniu nowego brzmienia załącznikom nr 1 i 2 do rozporządzenia w wyniku zmiany niektórych obszarów emitowania programów regionalnych Telewizji Polskiej i programów spółek radiofonii regionalnej.

6.2. Udział w pracach nad nowelizacją ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz nad projektem rozporządzenia Ministra Transportu w sprawie przetargu oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych

W 2006 roku KRRiT uczestniczyła w pracach nad dwoma projektami nowelizacji ustawy Prawo telekomunikacyjne: poselskim i rządowym.

Projekt poselski (nazywany „małą nowelizacją”)[63] dotyczył przed wszystkim zagadnień gospodarki częstotliwościami i przebiegu przetargu na rezerwację częstotliwości. Sprawy te, pozostając w całości w kompetencji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, są uregulowane w tych samych jednostkach redakcyjnych ustawy, co konkurs na rezerwację częstotliwości na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, pozostający w kręgu zainteresowania i kompetencji KRRiT. W związku z tym, udział KRRiT w pracach pilotowanych przez Prezesa UKE polegał na zwracaniu uwagi na konieczność zachowania regulacji właściwie rozgraniczającej kompetencje obydwu współdziałających organów. Szczególną uwagę KRRiT zwracała kwestia uniknięcia błędnej lub pochopnej nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji, w szczególności wobec prowadzonych równocześnie i częściowo dotyczących tych samych obszarów prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy Prawo telekomunikacyjne (tzw. „dużej nowelizacji”). KRRiT zwracała uwagę kompetentnym osobom i organom, że dla zapewnienia prawidłowości procesu legislacyjnego konieczne jest skoordynowanie prac nad obydwoma

[60] Dz. U. z 5 lipca 2006 roku Nr 119, poz. 818; Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych.
[61] Dz. U. z 16 października 2006 roku Nr 187, poz. 1387; Rozporządzenie to wydane na podstawie art. 77 ust. 3 ustawy z 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.
[62] Dz. U. z 16 października 2006 roku Nr 187, poz. 1388; Rozporządzenie to wydane zostało na podstawie art. 23 ust. 7 ustawy z 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta.
[63] Ustawa z dnia 12 stycznia 2007 roku o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne, Dz. U. Nr 23, poz.137.

projektami, a optymalnym rozwiązaniem byłoby połączenie tych projektów i łączne ich procedowanie. Dezyderat ten nie został uwzględniony.

Prowadzone równocześnie prace nad rządowym projektem[64] zmiany ustawy Prawo telekomunikacyjne, obejmowały znacznie szerszy zakres zagadnień i budziły znacznie większe zainteresowanie KRRiT z uwagi na to, że projekt ten dotyczył również zagadnień cyfrowej telewizji i radiofonii naziemnej oraz konkursu na operatora multipleksu. Projekt uległ licznym i daleko idącym zmianom w trakcie uzgodnień międzyresortowych.

Przedstawiciele KRRiT aktywnie uczestniczyli w pracach nad projektem rozporządzenia Ministra Transportu w sprawie przetargu oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych, prowadzonych w celu wykonania delegacji z art. 120 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Przedmiot regulacji pozostał częściowo w kompetencji KRRiT, jako organu współdziałającego z Prezesem UKE przy określaniu innych niż stricte techniczne, pozaekonomicznych warunków konkursu. Prezentowane w trakcie tych prac stanowisko oparte było w dużej części na wynikach pracy nad rozporządzeniem z 7 września 2005 roku KRRiT w sprawie trybu ogłaszania konkursu na rezerwację częstotliwości na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną i przeprowadzonych wówczas konsultacji (rozporządzenie to przestało obowiązywać wraz z uchyleniem art. 121 ustawy Prawo telekomunikacyjne). Część propozycji KRRiT zmierzających do należytego wykonania delegacji ustawowej została uwzględniona, jednakże odrzucone zostały poprawki dotyczące udziału KRRiT w powoływaniu i uzupełnianiu składu komisji konkursowej oraz udziału przedstawicieli KRRiT w pracach tej komisji. Propozycje te zmierzały do przyjęcia uregulowań w pełni realizujących ustawową dyrektywę działania organów w porozumieniu. Działanie organów państwowych z porozumieniu w sprawach o tak istotnym znaczeniu dla państwa sprzyjałoby transparentności zarówno procesu podejmowania decyzji, jak i samych rozstrzygnięć.

6.3. Udział w pracach nad poselskim projektem ustawy o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami prezentowanymi w środkach masowego komunikowania

Sejm RP podjął prace nad poselskim projektem ustawy o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami, prezentowanymi w środkach masowego komunikowania. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji opiniując projekt podkreśliła w szczególności, że z uznaniem przyjmuje fakt podjęcia problemu ochrony małoletnich odbiorców przed przekazami medialnymi, które mogą mieć szkodliwy wpływ na ich zdrowie i prawidłowy rozwój. Godna podkreślenia i poparcia jest stojąca u podstaw projektu ustawy idea stworzenia w Polsce jednolitego systemu ostrzegania nabywców o potencjalnej szkodliwości danego produktu medialnego dla określonej grupy wiekowej dzieci i młodzieży

Konieczność interwencji ustawodawcy w przedmiotowej kwestii, w związku z obecnie funkcjonującym niedoskonałym systemem ochrony w tym zakresie, potwierdzają również wyniki przeprowadzonych przez KRRiT monitoringów programów.

[64] Projekt nie został przyjęty przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów.

Wyniki przeprowadzonych przez KRRiT monitoringów programów telewizyjnych w zakresie przestrzegania przepisów dot. ochrony małoletnich zostały przedstawione w rozdziale 3.3. niniejszego „Sprawozdania" oraz szczegółowo omówione w rozdziale 4.1. „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2006 roku.

6.4. Wpływ orzecznictwa na działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji – przykłady

Wyrok w sprawie ze skargi kasacyjnej Agencji Reklamowej EKS Radio Konin sp. z o. o. – oddalenie skargi kasacyjnej

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 12 października 2006 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II GSK 400/05, prowadzonej w związku ze skargą kasacyjną Agencji Reklamowej EKS Radio Konin sp. z o. o. w Koninie od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 21 kwietnia 2005 roku, w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 109/04, prowadzonej ze skargi Agencji Reklamowej EKS Radio Konin sp. z o. o. na decyzję Przewodniczącego KRRiT z 2 grudnia 2003 roku nr DK-287/2003 w przedmiocie koncesji na rozpowszechnianie programu, oddalił ww. skargę kasacyjną, wskazując w uzasadnieniu wyroku, iż użyty w art. 36 pkt 5 ustawy o radiofonii telewizji zwrot „dotychczasowe przestrzeganie przepisów dotyczących środków masowego przekazu" należy rozumieć w taki sposób, że zawiera się w nim także przestrzeganie przepisów prawa autorskiego przez nadawcę, który otrzymał koncesję na nadawanie programu radiowego, czyli niewątpliwie funkcjonuje w obszarze środków masowego przekazu. Naruszanie przepisów dotyczących środków masowego przekazu, w tym również praw twórców, chronionych prawem autorskim mogło uzasadniać odmowę udzielenia koncesji.

Treść powołanego wyroku wskazała na zasadność analizowania przez KRRiT ww. okoliczności w postępowaniach o udzielenie koncesji w kontekście możliwości odmowy udzielenia koncesji w przypadku występowania opisanej powyżej przesłanki.

Ponadto Naczelny Sąd Administracyjny w ww. wyroku po raz kolejny stwierdził, iż uchwała wydana na podstawie art. 33 ust.3 ustawy o radiofonii i telewizji nie jest aktem prawnym wywołującym bezpośrednie skutki w sferze zewnętrznych stosunków prawnych. NSA podkreślił, iż uchwała jest aktem, będącym przesłanką i merytoryczną podstawą dla decyzji Przewodniczącego KRRiT w sprawie koncesji. Dopiero ta decyzja jest aktem określającym pozycję prawną podmiotów ubiegających się o koncesję. Do czasu wydania decyzji, uchwała KRRiT może być zmieniana, przy zachowaniu niezbędnych wymagań proceduralnych.

Zgodnie z treścią ww. wyroku, KRRiT kieruje pouczenia do podmiotów, w stosunku do których zostały podjęte odpowiednie uchwały, lecz nie została jeszcze wydana decyzja koncesyjna.

Wyrok w sprawie ze skargi kasacyjnej Przewodniczącego KRRiT w sprawie dotyczącej koncesji RMF FM SA - przekazanie sprawy w części do ponownego rozpoznania

W wyroku z dnia 12 października 2006 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II GSK 147/06, prowadzonej w związku ze skargą kasacyjną Przewodniczącego KRRiT od wyroku

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 27 grudnia 2004 r., wydanego w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 46/04, prowadzonej ze skargi spółki RMF FM, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, iż w sytuacji braku uregulowań prawnych w kwestiach z zakresu radiofonii i telewizji (na przykład takich jak będące przedmiotem sprawy tzw. rozszczepienia programu), KRRiT jako regulator rynku, zgodnie z art. 6 ustawy o radiofonii i telewizji, jest uprawniona do zajmowania stanowiska w zakresie tych nieuregulowanych spraw. Wobec powyższego KRRiT mogła uznać, iż rozszczepienia programu nie są dopuszczalne. W ocenie NSA taki pogląd KRRiT nie powinien jednak zaskakiwać uczestników rynku, co nie oznacza braku możliwości jego zmiany, z uwagi na zmieniającą się sytuację na rynku. Zmiana ta jednak powinna dokonywać się z zachowaniem zasady jawności i równości oraz po odpowiednim uprzedzeniu uczestników rynku. Pożądaną formą wyrażenia ww. poglądu jest stanowisko KRRiT.

NSA, zwracając w części sprawę do ponownego rozpoznania do WSA w Warszawie, wskazał na konieczność zbadania przez ten Sąd czy korespondencja prowadzona przez organ ze spółką RMF FM stanowiła okoliczność wystarczającą do stwierdzenia, iż w przedmiotowej sprawie działania podjęte przez KRRiT zawierały cechy uzasadniające przekonanie, iż KRRiT wyraziła stanowisko w sprawie dopuszczalności rozszczepień programu.

W przedmiotowej sprawie nie został jeszcze doręczony wyrok NSA wraz z uzasadnieniem, wobec powyższego ww. motywy rozstrzygnięcia Sądu zostały przytoczone na podstawie ustnych motywów wyroku podanych przez NSA po jego ogłoszeniu.

Praktyka KRRiT w zakresie objętym ww. orzeczeniem będzie uzależniona od treści prawomocnego orzeczenia sądowego kończącego postępowanie w przedmiotowej sprawie.

Wyrok w sprawie ze skargi kasacyjnej Przewodniczącego KRRiT w sprawie dotyczącej koncesji Telewizji Polsat SA – przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 18 lipca 2006 roku w sprawie o sygn. akt II GSK 34/06, prowadzonej w związku ze skargą kasacyjną Przewodniczącego KRRiT od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 27 lipca 2005 roku w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 163/05, prowadzonej w związku ze skargą Telewizji Polsat SA na decyzję Przewodniczącego KRRiT z 15 listopada 2004 roku nr DK-231/2004-1/171/P w przedmiocie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego, uchylił częściowo zaskarżony wyrok i w tym zakresie przekazał sprawę do WSA w Warszawie do ponownego rozpoznania, a w pozostałym zakresie oddalił skargę kasacyjną. Jednocześnie NSA w uzasadnieniu ww. wyroku wskazał, iż deklarowane przez wnioskodawcę zamierzenia co do programu i udziału poszczególnych rodzajów audycji odgrywa istotną rolę w procesie koncesyjnym. Sąd uznał, iż nie można przyjąć, że rola deklaracji wnioskodawcy dotyczących struktury programu i jego poszczególnych rodzajów kończy się wraz z przyznaniem koncesji. Zdaniem NSA dopuszczalne jest zamieszczenie w decyzji koncesyjnej odesłania do informacji programowych, dołączanych do wniosku o przyznanie koncesji i przewidywanej struktury poszczególnych rodzajów programów, będącej elementem tychże informacji programowych. W ten sposób informacje programowe zaproponowane przez koncesjonariusza będą mogły stać się składnikiem decyzji koncesyjnej. Koncesjonariusz wówczas ma obowiązek przestrzegania jako zadeklarowanych przez siebie zamierzeń, przy ubieganiu się o otrzymanie koncesji, a nie jako warunków określonych jednostronnie i władczo przez organ.

Ponadto Naczelny Sąd Administracyjny w ww. wyroku stwierdził, że trafne są stwierdzenia zawarte w skardze kasacyjnej na temat potrzeby posiadania przez

Przewodniczącego KRRiT informacji o zmianach w sytuacji własnościowej koncesjonariusza, jak również zmian dotyczących akcjonariuszy. Jednakże, w ocenie Sądu, w tym celu nie jest niezbędne zamieszczanie w koncesji postanowień, takich jak te, jakie zostały zawarte w pkt VI zaskarżonej decyzji koncesyjnej. NSA podzielił stanowisko Przewodniczącego KRRiT co do obowiązku zgłaszania przez koncesjonariuszy wszelkich zmian danych, które wynikają z wniosku o udzielnie koncesji i dołączonych do tego wniosku dokumentów (art. 45 w związku z art. 49 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w związku z art. 40b ustawy o radiofonii i telewizji). Dokumentami dołączonymi do wniosku o koncesję na rozpowszechnianie programów telewizyjnych są między innymi dane dotyczące struktury własnościowej spółki i dotyczące wspólników (akcjonariuszy), jak również organów spółki. Jednakże w ocenie NSA z powyższych obowiązków informacyjnych koncesjonariusza wynikających z przepisów ustawowych nie można wyciągać wniosków o dopuszczalności zamieszczania analogicznych obowiązków w decyzji koncesyjnej.

Wyżej wymienione orzeczenie wpłynęło na opracowanie nowej formuły ogłoszenia Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, zawierającej wskazanie, iż decyzja koncesyjna będzie zawierała odniesienie do treści wniosku o udzielenie koncesji w zakresie informacji programowych, zadeklarowanych przez wnioskodawcę oraz pouczenie o możliwości cofnięcia koncesji w przypadku odstąpienia od zadeklarowanych warunków programowych po udzieleniu koncesji.

Ponadto KRRiT rozpoczęła pracę nad nową konstrukcją decyzji koncesyjnej, w tym formy zapisów własnościowych.

6.5. Regulacja rynku audiowizualnego w obliczu nowych wyzwań o charakterze technologicznym

Krajowa Rada wielokrotnie – w tym również w sprawozdaniach z rocznej działalności - sygnalizowała nieuchronność i konieczność niezwłocznego podjęcia prac legislacyjnych nad kompleksowym i nowoczesnym uregulowaniem ładu medialnego. Zdaniem Krajowej Rady należy uznać tempo tych prac za daleko niewystarczające. Dynamika postępu technologicznego pogłębia anachronizm istniejących ram prawnych dotyczących szeroko rozumianej sfery audiowizualnej, sprawiając, że ochrona konstytucyjnych praw obywateli w zakresie wolności słowa, dostępu do informacji, czy przeciwdziałania demoralizacji nieletnich staje się coraz bardziej iluzoryczna.

O ile jednak nie budzi kontrowersji fakt, że nowe formy i sposoby docierania do odbiorcy - w szczególności do odbiorcy przekazu telewizyjnego – rozwijają się niezależnie od istnienia regulacji prawnych i wyprzedzają ich powstanie, o tyle brak kompleksowej reakcji na te zjawiska może doprowadzić do próżni prawnej i regulacyjnej.

Jak wynika ze stanowisk prezentowanych zarówno przez wszystkie zainteresowane podmioty gospodarcze jak i przez przedstawicieli właściwych organów, pozostające na etapie wymiany podglądów i nieformalnych dyskusji koncepcje rozwiązań prawnych - w tym opartych na regulacjach stosowanych w krajach Unii Europejskiej, można uznać za dostatecznie dojrzałe do tego, by mogły być przedmiotem szerokiej społecznej debaty. W wyniku tej debaty należałoby oczekiwać wypracowania i przyjęcia założeń, a następnie projektu nowej ustawy (bądź pakietu ustaw) „medialnej”, której regulacje uwzględniłyby postęp cywilizacyjny i zapewniły bezpieczeństwo prawne twórców i wykonawców utworów, nadawców, podmiotów dostarczających treści, operatorów różnego typu urządzeń i stacji

nadawczych, dziennikarzy, a przede wszystkim odbiorców. Regulacje te mogą uwzględniać również postulat stworzenia organu regulacyjnego, którego struktura i kompetencje odpowiadałyby strukturze rynku i wynikającym stąd potrzebom.

Krajowa Rada podtrzymuje wielokrotnie składane deklaracje współpracy przy tworzeniu nowego prawa medialnego, rezerwując sobie szczególnie prawo do zabierania głosu zawsze, gdy będzie mowa o wolności słowa, samodzielności nadawców, interesach odbiorców i pluralistycznym charakterze radiofonii i telewizji.

VII. DZIAŁANIA NA RZECZ POSZERZENIA ZASIĘGU I POPRAWY ODBIORU PROGRAMÓW NADAWCÓW PUBLICZNYCH

Radiofonia publiczna

Radiofonia publiczna w Polsce to Polskie Radio SA – rozgłośnia centralna nadająca programy ogólnopolskie oraz 17 spółek regionalnych, nadających 17 różnych programów na obszarach swojego działania.

Program 1 nadawany jest na częstotliwościach 198 kHz i 225 kHz z zakresu fal długich oraz 60 częstotliwościach (w tym 43 o mocy większej lub równej 1 kW) z zakresu UKF. W 2006 roku Polskie Radio otrzymało dwie nowe częstotliwości dla obiektów nadawczych w Dobromierzu i RTON Łobez Toporzyk oraz dokonano zmiany parametrów dwóch stacji nadawczych. Zasięg ludnościowy dla stacji w paśmie UKF wyniósł 55,88% co oznacza przyrost o 2,16%.

Program 2 nadawany jest na 41 częstotliwościach (w tym 37 o mocy większej lub równej 1 kW). W 2006 roku zmieniono parametry techniczne dwóch stacji nadawczych. Zasięg ludnościowy pozostał na niezmienionym poziomie i wynosił 79,35%.

Program 3 nadawany jest na 41 częstotliwościach (w tym 39 o mocy większej lub równej 1 kW). W 2006 roku zmieniono parametry techniczne dwóch stacji nadawczych. Zasięg ludnościowy pozostał na niezmienionym poziomie i wyniósł 92,6%.

Program 4 Radio BIS nadawany jest na 42 częstotliwościach (w tym 29 o mocy większej lub równej 1 kW). W 2006 roku zmieniono parametry techniczne dwóch stacji nadawczych. Zasięg ludnościowy nieznacznie wzrósł i wyniósł 62,57%.

Regionalne sieci radia publicznego wykorzystują w sumie 88 stacji nadawczych, w tym 76 stacji o mocy równej lub większej od 1 kW. W 2006 roku Polskie Radio otrzymało jedną nową częstotliwość dla Radia Katowice na obiekcie w Bytomiu oraz dokonano zmiany parametrów trzech stacji nadawczych. Zasięg ludnościowy wyniósł 63,6% co oznacza przyrost o 1,35% w stosunku do 2005 roku.

W 2006 roku wydano 13 decyzji dotyczących zmiany parametrów technicznych stacji nadawczych programów radiofonii publicznej. Jedna spośród wydanych decyzji to nowa rezerwacja dla programu regionalnego Polskiego Radia.

Telewizja publiczna

Telewizję publiczną w Polsce tworzy spółka Telewizja Polska SA nadająca dwa programy ogólnopolskie TVP 1 i TVP 2 oraz 17 oddziałów terenowych - TVP3.

Do nadawania pierwszego programu TVP Telewizja Polska SA wykorzystuje 178 kanałów, w tym 40 z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW. Program TVP 1 dociera drogą naziemną do 99,6% ludności kraju. Porównując stan posiadania stacji nadawczych w 2006 r. do 2005 r. program 1 TVP zwiększył ich liczbę o trzy nowe kanały. Zasięg ludnościowy wynosi 38 066 162 osoby.

Program TVP 2 wykorzystuje 175 kanałów, w tym 46 z mocą równą lub większą od 10 kW. Program dociera do 99,39% ludności. Trzy nowe kanały rezerwowane dla TVP2 w 2006 roku podobnie jak w przypadku programu pierwszego. Zasięg ludnościowy wynosi 37 986 719 osoby.

Programy regionalne TVP3 przy wykorzystaniu 55 kanałów (w tym 23 kanały z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW) docierają do 76,52% ludności. W stosunku do 2005 roku przybyło trzynaście nowych kanałów, co skutkuje wzrostem zasięgu ludnościowego o 1,1%, który wnosi 29 244 302 osoby. Większość uruchomionych kanałów dotyczy stacji małej mocy. Spośród trzech uruchomionych stacji nadawczych dwie są dużej mocy, jedna na obiekcie Kielce Św. Krzyż druga zaś, w lokalizacji Siedlce Łosice oraz jedna w nowowybudowanym obiekcie nadawczym w Białej Podlaskiej.

W stosunku do 2005 roku, w 2006 roku wzrosła liczba obiektów, z których rozpowszechnia się programy TVP 1, TVP 2 i TVP 3. W okresie sprawozdawczym wydano 33 decyzje dotyczących zmiany parametrów technicznych stacji nadawczych programów telewizji publicznej. Piętnaście spośród wydanych decyzji to nowe rezerwacje dla programów 1, 2 i 3 TVP.

Zestawienie pokrycia ludnościowego i powierzchniowego wybranych stacji radiowych i telewizyjnych (stan na dzień 31.12.2006 roku) znajduje się w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2006 roku" (Załącznik nr 3).

VIII. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI JAKO ORGAN KOLEGIALNY

Uchwały i posiedzenia KRRiT

Podejmując działania, związane z realizacją ustawowych zobowiązań Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła w 2006 roku 683 uchwały.

W 2006 roku Krajowa Rada odbyła 51 posiedzeń, wielokrotnie dwudniowych, oraz 17 spotkań, przede wszystkim z nadawcami, zarówno publicznymi, jak i koncesjonowanymi, a także z przedstawicielami organizacji działających na rynku mediów elektronicznych (na przykład Związek Stowarzyszeń - Rada Reklamy). Odbyły się także spotkania z przedstawicielami administracji państwowej, z którymi KRRiT współpracuje (m.in. przedstawicielami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Skarbu Państwa, Ministerstwa Transportu, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, czy Przedsiębiorstwa Państwowego Użyteczności Publicznej „Poczta Polska").

W 2006 roku odbywały się cykliczne spotkania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z przedstawicielami nadawców publicznych m.in. w celu omówienia sytuacji ekonomiczno – finansowej spółek mediów publicznych, zasad podziału środków z wpływów abonamentowych, realizacji strategii ekonomicznej i programowej tych spółek.

W sprawach bieżącej polityki koncesyjnej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji m.in. spotkała się z przedstawicielami spółki Eurozet sp. z o.o., Radia ESKA SA, Grupy Multimedia SA, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych LEWIATAN (branża medialna).

Odbyły się również spotkania z wnioskodawcami z wnioskodawcami uczestniczącymi w niektórych postępowaniach koncesyjnych oraz z przedstawicielami spółek Wydawnictwo Bauer sp. z o.o. oraz Axel Springer AG, w związku z inwestycjami podejmowanymi na rynku mediów elektronicznych.

Ponadto, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji włączyła się w wyjaśnienie sporu pomiędzy nadawcami publicznymi, a spółką TP Emitel, w szczególności w zakresie opłat za świadczenie usług przesyłu sygnału umożliwiającego emisję programu. Prezes TVP SA poinformował Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, że po przeprowadzeniu negocjacji ze spółką TP Emitel osiągnięto porozumienie, które spowodowało usunięcie przyczyn uzasadniających wystąpienie z wnioskiem o wszczęcie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowania antymonopolowego.

Stanowiska KRRiT

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła stanowiska w następujących sprawach:

- obowiązku złożenia Sprawozdania KRRiT za 2005 (stanowisko przyjęte 23 marca 2006 roku);

- uprawnień KRRiT po wejściu w życie wyroku z 23 marca 2006 roku Trybunału Konstytucyjnego (stanowisko przyjęte 5 kwietnia 2006 roku);
- kwalifikacji prawnej usługi TV over DSL (TVODSL) oraz kwestii właściwości KRRiT wobec regulacji usług telewizyjnych udostępnianych za pośrednictwem nowych platform (stanowisko przyjęte 31 maja 2006 roku);
- zapowiedzi przez Telewizję Polsat emisji cyklu audycji typu reality show pt. „Gej armia" (stanowisko przyjęte 11 lipca 2006 roku);
- dokumentu „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej" (stanowisko przyjęte 12 lipca 2006 roku);
- ochrony małoletnich widzów programów telewizyjnych (stanowisko przyjęte 12 września 2006 roku);
- zmiany sposobu ustalania podziału wpływów abonamentowych między jednostki publicznej radiofonii (stanowisko przyjęte 19 września 2006 roku).

Decyzje Przewodniczącego KRRiT

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w oparciu o przepisy regulujące odpowiedzialność prawną nadawcy wydał w 2006 roku 5 decyzji o nałożeniu kar na nadawców.

Szczegóły na temat decyzji Przewodniczącego KRRiT w zakresie nałożonych kar znajdują się w rozdziale 1.3. niniejszego „Sprawozdania".

Zarządzenia Przewodniczącego KRRiT

W sprawach związanych organizacją Biura KRRiT oraz dysponowaniem majątkiem Przewodniczący KRRiT wydał w 2006 roku zarządzenia określające w szczególności:

- instrukcję kasową i zasady prowadzenia rachunkowości w Biurze KRRiT;
- zasady udzielania pełnomocnictw i upoważnień;
- zasady oceny przydatności składników majątku ruchomego.

Nagrody przyznane przez KRRiT

Promując wartościowe gatunki i pozycje programowe Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyznała w 2006 roku następujące nagrody dla twórców biorących udział w:

- XXI Międzynarodowym Festiwalu Filmów i Multimediów Niepokalanów 2006. Nagrodę KRRiT otrzymali: Krzysztof Nowak – Tyszowiecki za film dokumentalny „Cud nad Wisłą" i Krzysztof Wyrzykowski za audycję dokumentalną „Dzieci jednego Boga";
- VI Krajowym Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej „Dwa Teatry – Sopot 2006". Nagrodę KRRiT otrzymali: Krzysztof Bizio za reżyserię tekstu

dramatycznego pt. „Fotoplastikon”, Alicja Bykowska - Salczyńska za scenariusz słuchowiska „Gdzie jest ten tani kupiec?”;

- XXXI Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni. Nagrodę KRRiT otrzymali Michał Rossa za film pt. „Co słonko widziało?” i Michał Kwieciński za film „Statyści”;
- Festiwalu Języka Polskiego w Katowicach. Nagrodę KRRiT otrzymała red. Małgorzata Tułowiecka z Polskiego Radia SA za upowszechnianie kultury języka polskiego w mediach;
- Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Radiowej w Kazimierzu nad Wisłą. Grand Prix. Nagrodą przyznawaną corocznie przez Krajową Radę uhonorowano Katarzynę Michalak z Regionalnej Rozgłośni Polskiego Radia Radio Lublin SA za reportaż „Niebieski płaszczyk”, Hannę i Adama Bogoryja – Zakrzewskich ze Studia Reportażu i Dokumentu Polskiego Radia SA za reportaż pt. „Szlaufy” oraz Magdę Skawińską również z ww. Studia za reportaż pt. „Nić”.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyznała również nagrodę rzeczową dla Rozgłośni Regionalnej Polskiego Radia w Krakowie Radio Kraków SA podczas XIII Seminarium reklamy Radiowej w Kazimierzu n. Wisłą.

IX. BUDŻET KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

Wydatki związane z działalnością Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz jej Biura, jako aparatu wykonawczego, pokrywane są z budżetu państwa.

Projekt planu zatrudnienia, dochodów i wydatków budżetowych Krajowej Rady na 2006 rok zakładał:

- średnioroczne zatrudnienie w wysokości 165 etatów;
- dochody na poziomie 5 491 tys. zł.;
- łączne wydatki w wysokości 19 019 tys. zł.

Budżet KRRiT uwzględniał prognozowane wskaźniki wzrostu cen towarów i usług o 1,5% oraz wydatków osobowych dla pracowników państwowej sfery budżetowej – również o 1,5%.

W ustawie budżetowej na 2006 rok wydatki budżetowe KRRiT określone zostały w kwocie 15 235 tys. zł.[65], a dochody budżetowe w kwocie 5 491 tys. zł. Średnioroczne zatrudnienie w Biurze KRRiT określone zostało na poziomie 149 etatów kalkulacyjnych.

Po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2006 rok, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, zatwierdzony został układ wykonawczy dochodów i wydatków budżetowych KRRiT. W planie finansowym dochodów i wydatków budżetowych KRRiT do ustawy budżetowej na 2006 rok uwzględniono:

1.dochody budżetowe, w kwocie ogółem	5 491 tys. zł
2.średnioroczne zatrudnienie na poziomie	156 etatów kalkulacyjnych
3.stan zatrudnienia na dzień 31.12.2006 roku	151 etatów,
4.wydatki budżetowe, w kwocie ogółem	15 235 tys. zł
z tego:	
4.1 świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 tys. zł
4.2 wydatki bieżące	15 082 tys. zł
4.3 wydatki inwestycyjne	151 tys. zł

Ostatecznie, po zmianach, (por. przypis nr 65) plan finansowy wydatków budżetowych KRRiT na 2006 rok określony został w kwocie 17 103 tys. zł.

[65] Zmniejszenie wydatków budżetowych o 4 000 tys. zł. spowodowało, iż KRRiT dysponowała niewystarczającymi środkami finansowymi na realizację ustawowych zadań. Obniżenie wynagrodzeń osobowych z pochodnymi w związku z mniejszą liczbą członków KRRiT oraz oszczędności w pozostałych wydatkach bieżących spowodowały, że Przewodniczący KRRiT wystąpił zatem z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o zwiększenie wydatków KRRiT z ogólnej rezerwy budżetowej jedynie o 1 868 tys. zł. Na podstawie Zarządzenia nr 66 Prezesa Rady Ministrów z 5 maja 2006 r., decyzją Ministra Finansów z 29 maja 2006 r. zwiększono środki w budżecie KRRiT na częściowe sfinansowanie zadań bieżących realizowanych przez Krajową Radę w 2006 r. o kwotę 900 tys. zł. Ponadto, na podstawie Zarządzenia nr 100 Prezesa Rady Ministrów z 28 czerwca 2006 r., decyzją Ministra Finansów z 31 lipca 2006 r. zwiększono środki w budżecie KRRiT o kwotę 968 tys. zł.

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w roku sprawozdawczym analizowana była kwartalnie, a plan wydatków budżetowych ulegał odpowiednim korektom w związku z decyzjami Ministra Finansów o zwiększeniu środków na realizację przez KRRiT niezbędnych zadań, oraz na podstawie decyzji Przewodniczącego KRRiT dotyczących przeniesień środków pomiędzy paragrafami klasyfikacji wydatków w związku ze zmieniającymi się zadaniami w trakcie minionego roku.

Zaległości z tytułu opłat za udzielone przez KRRiT koncesje radiowe i telewizyjne oraz wpisów do rejestru telewizji kablowych (bez odsetek za zwłokę) wyniosły na 31 grudnia 2006 roku 452,6 tys. zł.

Ponadto zaległości z tytułu kar za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji wyniosły na 31 grudnia 2006 roku (bez odsetek od tych kar i kosztów upomnień) – blisko 2 771 tys. zł.

Plan dochodów budżetowych KRRiT na 2006 rok został określony w kwocie 5 491 tys. zł i obejmował przede wszystkim wpływy z tytułu:

1)	opłat za koncesje radiowe i telewizyjne (raty za wcześniej udzielone koncesje, ponowne udzielenie, rozszerzenie lub zmiany)	4 760 tys. zł (86,7%)
2)	rejestracji programów rozprowadzanych w sieciach kablowych	300 tys. zł (5,5%)
3)	opłat prolongacyjnych	414 tys. zł (7,5%)
4)	sprzedaży 1 wyeksploatowanego samochodu służbowego	17 tys. zł (0,3%)

W 2006 roku zrealizowane dochody wyniosły łącznie 7 106,1 tys. zł, to jest o 29,4 % powyżej kwoty przyjętej w ustawie budżetowej.

Na łączną kwotę uzyskanych dochodów budżetowych złożyły się wpływy z tytułu:

1)	opłat za koncesje radiowe i telewizyjne (raty za wcześniej udzielone koncesje, ponowne udzielenie, rozszerzenie lub zmiany)	6 320,2 tys. zł (88,9%)
2)	wpłat z różnych opłat - rejestracji programów rozprowadzanych w sieciach kablowych	295,1 tys. zł (4,2%)
3)	opłat prolongacyjnych i pozostałych odsetek	419,9 tys. zł (5,9%)
4)	kar za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji	67,6 tys. zł (0,9%)
5)	wpłat z różnych dochodów	3,3 tys. zł (0,1%)

W wyniku nieodpłatnego przekazania[66] 3 wyeksploatowanych samochodów służbowych jednostkom administracji państwowej, w 2006 roku nie zostały zrealizowane wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.

Wydatki budżetowe zrealizowane w 2006 roku wyniosły ogółem 16 816,2 tys. zł, to jest 98,3% planu po zmianach, tj. po uwzględnieniu środków z ogólnej rezerwy budżetowej Rady Ministrów (17 103 tys. zł.) i były niższe o 7,4 % w porównaniu do 2005 roku.

Należy podkreślić, że w okresie lat 2003 – 2006 poziom wydatków budżetowych KRRiT ulegał corocznie obniżeniu, co szczegółowo prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 8. Wydatki budżetowe Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w latach 2002 - 2006 (w tys. zł.)

Treść	2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok	% kol. 6:5	% kol. 6:3
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Zgłoszenie KRRiT do projektu planu	23 142,4	22 709,0	22 497,0	22 289,0	18 235,0	81,8%	80,3%
2. Ustawa budżetowa na dany rok	19 142,0	20 559,0	21 394,0	15 887,0	15 235,0	95,9%	74,1%
3. Dofinansowanie z rezerw Rady Ministrów	x	x	x	2 721,6	1 868,0	68,6%	x
4. Razem budżet (poz. 2 + 3)	19 142,0	20 559,0	21 394,0	18 608,6	17 103,0	91,9%	83,2%
5. Wykonanie w ramach ustawy budżetowej na dany rok	18 862,9	19 826,9	19 190,3	17 900,3	16 816,2	93,9%	84,8%
6. Faktyczne wykonanie łącznie z wydatkami niewygasającymi z roku poprzedniego	18 862,9	19 826,9	19 651,0	18 158,9	16 816,2	92,6%	84,8%

Ze środków przyznanych z ogólnej rezerwy budżetu państwa w łącznej kwocie 1 868 tys. zł poniesiono wydatki w wysokości 1 703,1 tys. zł związane z realizacją następujących zadań:

1) wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170) 244,6 tys. zł
na umowy zlecenia i o dzieło, w tym z tytułu: monitoringu programowego realizowanego przez współpracowników terenowych, prac techniczno-redakcyjnych związanych z opracowaniem Biuletynu Informacyjnego KRRiT

[66] W trybie § 38 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 11.08.2004 r. w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami majątku ruchomego powierzonego jednostkom budżetowym, zakładom budżetowym i gospodarstwom pomocniczym (Dz. U. Nr 191 poz. 1957) .

2) zakup usług pozostałych (§4300) na wydatki związane z: opłatą czynszu za wynajem siedzib przy Skwerze kard. Wyszyńskiego, ochroną obiektów, tłumaczeniami, ogłoszeniami i komunikatami, badaniami telemetrycznymi i radiometrycznymi,	1 259,9 tys. zł
3) podróże służbowe zagraniczne (§4420)	82,8 tys. zł
4) składki do organizacji międzynarodowych (§4540)	115,8 tys. zł

W 2006 roku Ministerstwo Finansów przekazało KRRiT środki finansowe w łącznej kwocie 17 103 tys. zł. Do budżetu państwa zostały zwrócone środki w łącznej kwocie około 286,8 tys. zł, w tym 164,9 tys. zł z przyznanych w trakcie ubiegłego roku z ogólnej rezerwy budżetu państwa. Powyższe spowodowane było między innymi faktem zwiększenia budżetu KRRiT z ogólnej rezerwy budżetowej o kwotę 968 tys. zł dopiero w lipcu 2006 roku.

Warto podkreślić, że już drugi raz z rzędu, w wyniku znacznego zmniejszenia budżetu KRRiT na etapie uchwalania ustawy budżetowej, Krajowa Rada korzystała ze środków z ogólnej rezerwy budżetowej państwa. Fakt ten został dostrzeżony przez Najwyższą Izbę Kontroli w 2006 roku, która podniosła ten problem w *Informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2005 roku część 09 – Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji* (podrozdział 2.3. *Uwagi końcowe i wnioski*), gdzie została zawarta konstatacja o treści „Zbilansowanie wydatków KRRiT w 2005 r. byłoby znacznie utrudnione – jeżeli wręcz niemożliwe – bez zwiększenia budżetu Krajowej Rady środkami z rezerwy ogólnej […] z przeznaczeniem na wydatki bieżące. **NIK uważa jednak, że budżet KRRiT powinien być ustalony na właściwym poziomie w ustawie budżetowej na dany rok, bez konieczności zwiększania go w ciągu roku środkami z rezerw.**”

Zestawienie dotyczące realizacji wydatków budżetowych KRRiT w 2006 roku w układzie paragrafowym znajduje się w Załączniku nr 10.

X. BIURO KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

Struktura i zakres działania Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Zgodnie z art. 11 ustawy Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykonuje swoje zadania przy pomocy organu pomocniczego - Biura KRRiT. Organizację i tryb działania Biura KRRiT określa regulamin organizacyjny uchwalany przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji[67].

W okresie sprawozdawczym kancelaria w Biurze KRRiT przyjęła około **42 000** listów (liczba ta nie obejmuje korespondencji okolicznościowej). W tym samym czasie z Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wysłano około **38 000** listów (liczba ta obejmuje również korespondencję związaną z kolportażem „Biuletynu Informacyjnego KRRiT").

Biurem KRRiT kieruje dyrektor. W strukturze Biura KRRiT jest przewidziane stanowisko audytora wewnętrznego, co wynika z przepisów ustawy o finansach publicznych.

Zatwierdzony plan finansowy na 2006 rok zakładał średnioroczne zatrudnienie w KRRiT w wysokości 156 etatów kalkulacyjnych, natomiast zrealizowane było 143,43 etatu, w tym w Biurze KRRiT – 137,0 etatu. Przewidywany stan zatrudnienia na 31 grudnia 2006 roku w KRRiT na poziomie 151 etatów, wykonany został w wysokości 143,73 etatów, w tym:

1) Biuro KRRiT	138,73 etatów
z tego na stanowiskach:	
1.1) urzędniczych	136,73 etatów
1.2) robotniczych i obsługi	2,00 etaty

Tabela nr 9. Stan zatrudnienia w Biurze KRRiT na dzień 31.12.2006 r.

Komórka organizacyjna	Liczba osób[68]
Dyrektor Biura KRRiT	1
Stanowiska podległe Dyrektorowi Biura KRRiT	7

[67] Do końca 2006 r. Biuro KRRiT działało na podstawie regulaminu organizacyjnego Biura KRRiT, przyjętego przez Krajową Radę uchwałą nr 534 z 4 listopada 2004 r. Uchwałą nr 683 z 20 grudnia 2006 r. Krajowa Rada przyjęła nowy regulamin organizacyjny obowiązujący od 1 stycznia 2007 r.

[68] W powyższym zestawieniu nie ujęto: pracowników przebywających na urlopach bezpłatnych (3 osoby), będących w okresie wypowiedzenia umowy o pracę (1 osoba) oraz pracownice przebywające na urlopach macierzyńskich
(4 osoby).

Stanowiska podległe Przewodniczącej KRRiT	4
Departament Prezydialny (DPz)	15
Departament Integracji Europejskiej i Współpracy z Zagranicą – *od stycznia 2007 r. zmiana nazwy na: Departament Polityki Europejskiej i Współpracy z Zagranicą (DPE)*	7
Departament Strategii i Analiz – *od stycznia 2007 r. Zespół Ekspercki (ZE)*	2
Departament Prawny (DPr)	9
Departament Reklamy (DR)	9
Departament Programowy (DPg)	17
Departament Koncesyjny (DK)	12
Departament Komunikacji Kablowej (DKK)	6
Departament Techniki (DT)	8
Departament Finansowy (DF)	7
Departament Ekonomiczny (DE)	12
Zespół ds. Informatyki (ZI)	4
Departament Administracyjno – Gospodarczy (DAG)	8
Sekretariaty Członków KRRiT	10
Razem	**138**

W 2006 roku kadra kierownicza Biura KRRiT liczyła 22 osoby (stan na 31.12.2006r.).

Dyrektor Biura i dyrektorzy departamentów podejmują działania na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez Przewodniczącego KRRiT. W tej sprawie Przewodniczący KRRiT wydał zarządzenie nr 1 z 21 lutego 2006 roku.

Wykres nr 6. Schemat organizacyjny Biura KRRiT wprowadzony uchwałą nr 683 z dnia 20 grudnia 2006 r.

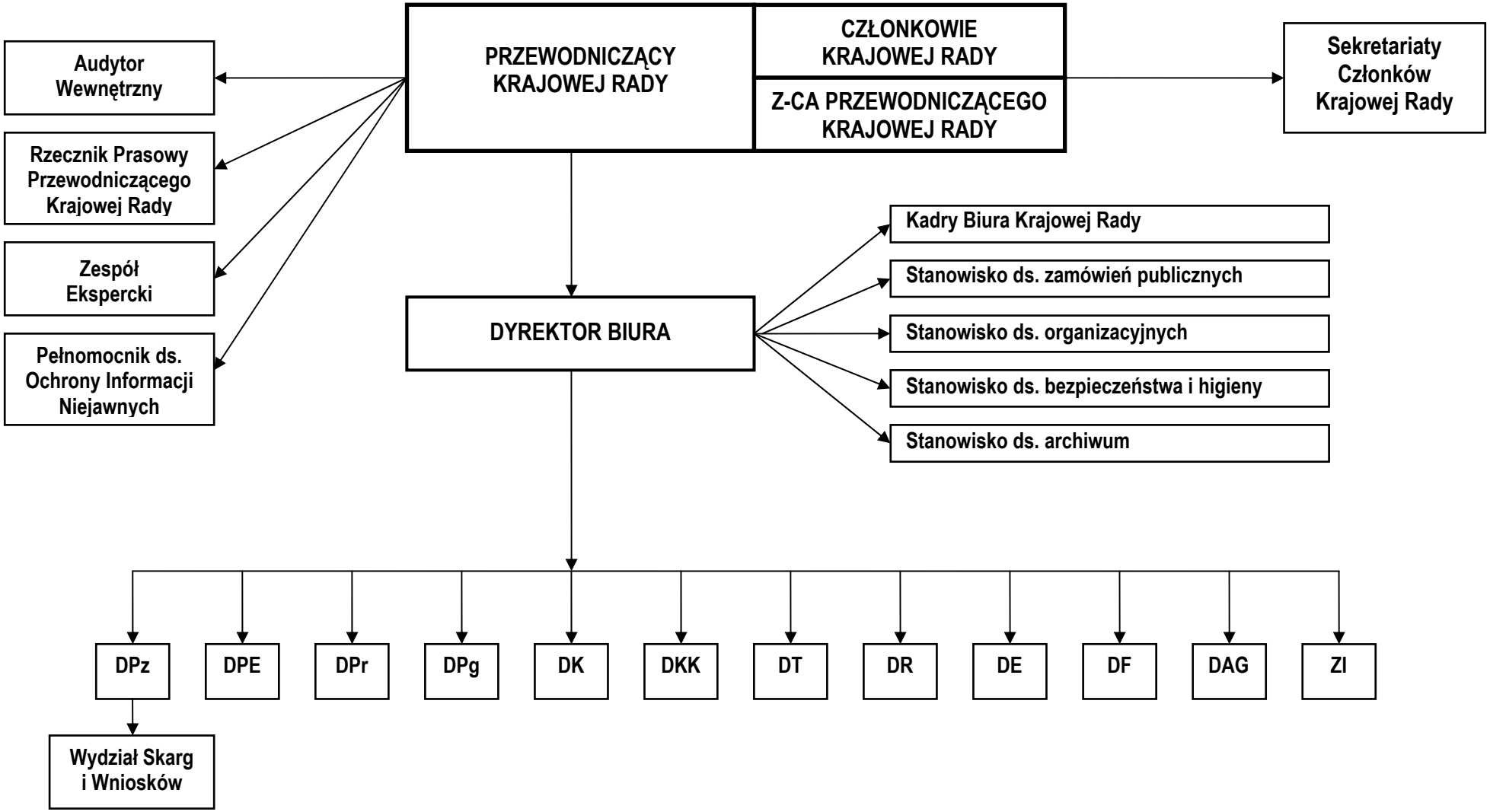

Biuletyn Informacyjny KRRiT

Podstawowe źródła informacji o pracy i planach Krajowej Rady, a także o stanie rynku mediów elektronicznych, to Biuletyn Informacyjny KRRiT oraz witryna internetowa KRRiT.

Biuletyn Informacyjny KRRiT ukazuje się nieprzerwanie od października 1996 roku. Ograniczony budżet KRRiT sprawił, że zmieniła się częstotliwość wydawania Biuletynu, który z miesięcznika stał się kwartalnikiem.

Biuletyn trafia do różnych instytucji zainteresowanych rynkiem medialnym w Polsce, przede wszystkim do nadawców, a także do naczelnych urzędów administracji publicznej, ośrodków akademickich, mediów oraz zainteresowanych tą tematyką osób prywatnych. Jego odbiorcami są między innymi Kancelaria Sejmu RP, Kancelaria Senatu RP, Kancelaria Prezydenta RP, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, redakcje prasowe, a także ośrodki naukowe, np. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Ośrodek Badań Prasoznawczych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej UJ.

Nakład Biuletynu Informacyjnego KRRiT wynosi 600 egzemplarzy.

Opracowania i informacje do Biuletynu są w całości przygotowywane przez pracowników Biura KRRiT, bez dodatkowego wynagrodzenia.

W 2006 roku w Biuletynie Informacyjnym KRRiT ukazały się w publikacje przedstawiające działania KRRiT, a także artykuły analityczne i problemowe, dotyczące zagadnień rynku medialnego. Wśród nich można wymienić w szczególności:

- Wybory samorządowe 2006 – informacje o wykorzystaniu czasu antenowego i wydatkach komitetów wyborczych na płatne audycje emitowane w pierwszej turze wyborów;
- Polityka na rzecz ochrony pluralizmu w mediach na przykładzie wybranych państw europejskich.;
- Obecność przedstawicieli władzy, partii koalicji i opozycji parlamentarnej w programach Polskiego Radia SA i Telewizji Polskiej SA;
- Ochrona małoletnich widzów – wnioski z monitoringu wybranych rodzajów audycji telewizyjnych;
- Etyka dziennikarska – uprawnienia regulatora audiowizualnego w wybranych krajach.

W Biuletynie Informacyjnym KRRiT publikowane są również stanowiska Krajowej Rady oraz jej komunikaty, a także rezultaty prac departamentów Biura, jak na przykład wyniki kontroli działalności programowej, reklamowej i sponsorskiej.

W Biuletynie Informacyjnym KRRiT istnieje stały dział poświęcony publikacji europejskich i krajowych uregulowań prawnych.

Biuletyn Informacyjny KRRiT dostępny jest na stronach internetowych pod adresem www.krrit.gov.pl

XI. Wystąpienia do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozpatrywane w trybie skarg i wniosków

W okresie sprawozdawczym do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zwróciły się 5352 osoby, przekazując swoje opinie, oceny i prośby w 1388 wypowiedziach, nadesłanych pocztą zwykłą i elektroniczną. We wszystkich 1088 sprawach, w których podjęto postępowanie wyjaśniające, zostały wnioskodawcom udzielone odpowiedzi.

W porównaniu do 2005 roku nastąpił wzrost liczby otrzymanej korespondencji, kiedy to do KRRiT wpłynęły 1144 listy, podpisane przez 3811 osób.

Podobnie jak w 2005 roku, a także w latach poprzednich, w dalszym ciągu obserwuje się przede wszystkim wzrost liczby wystąpień, zawierających różne zastrzeżenia do oferty programowej poszczególnych nadawców. Tendencja ta dotyczy w szczególności głównych nadawców telewizyjnych.

Tabela nr 10. Zestawienie liczby wystąpień do KRRiT w latach 2005 – 2006 dotyczących oferty programowej niektórych nadawców

NADAWCY	LICZBA SKARG	
	2005 r.	2006 r.
TVP SA	237	337
Polsat SA	36	124
TVN SA	67	79
Polskie Media SA (TV4)	4	5
Polskie Radio SA i rozgłośnie regionalne	44	66
Radio Maryja	23	96
Radio TOK FM	5	24
Radio Zet	4	4
Radio RMF FM	1	3

Dotychczas, wśród wystąpień kierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji obserwowano przede wszystkim tendencję do wskazywania różnego rodzaju uchybień popełnianych w audycjach informacyjnych. W obecnym roku sprawozdawczym proporcje te uległy zmianie na rzecz audycji publicystycznych. Najczęściej powtarzające się zarzuty to zarzut upolitycznienia audycji, manipulacji dziennikarskiej, stronniczości i nie dochowania przez nadawcę standardów dziennikarskich.

Tabela nr 11. Zestawienie liczby wystąpień do KRRiT dotyczących poszczególnych rodzajów audycji i innych przekazów

NADAWCY	AUDYCJE INFORMACYJNE	AUDYCJE PUBLICYSTYCZNE	FILM, TEATR	ROZRYWKA	SERIALE	REKLAMA
TVP SA	60	90	28	23	7	3
Polsat SA	5	10	3	77	7	
TVN SA	17	23	8	6	9	
Polskie Media SA (TV4)		3	1			
Polskie Radio SA i rozgłośnie regionalne	9	7		7		2
Radio Maryja		71				
Radio TOK FM		24				
Radio Zet		4				
Radio RMF FM		3				

Wystąpienia, które wpłynęły do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji dotyczyły w szczególności następujących audycji w programach niżej wymienionych nadawców:

- Telewizja Polska SA: „Prosto w oczy" (18 listów), „Linia specjalna" (17 listów), „Warto rozmawiać" (14 listów);
- Telewizja Polsat: „Kuba Wojewódzki" (odcinek cyklu z 26 lutego 2006 roku – 59 listów, podpisanych przez 406 osób w proteście przeciwko wypowiedzi Kazimiery Szczuki na temat niepełnosprawnej Magdaleny Buczek), „Gej armia" (18 listów), „Co z tą Polską" (9 listów);
- Telewizja TVN: „Fakty" (17 listów), „Teraz My" (7 listów), „Uwaga" (6 listów);
- Radio TOK FM: „Blog FM" (13 listów) i „Woobie Doobie" (4 listy)

W poniższym zestawieniu przedstawiono podział wystąpień skierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w okresie sprawozdawczym, z uwzględnieniem kategorii korespondentów.

- Listy osób prywatnych – 80,4%;
- Listy organizacji społecznych, politycznych, kościelnych, stowarzyszeń, związków zawodowych – 7%;
- Listy organów państwowych, organów administracji państwowej oraz samorządowej – 6,5%;
- Listy podmiotów działających na rynku mediów elektronicznych - 1,7%;
- Inne - 4,4 %.

Wykres nr 7. Podział wystąpień do KRRiT ze względu na kategorię korespondenta

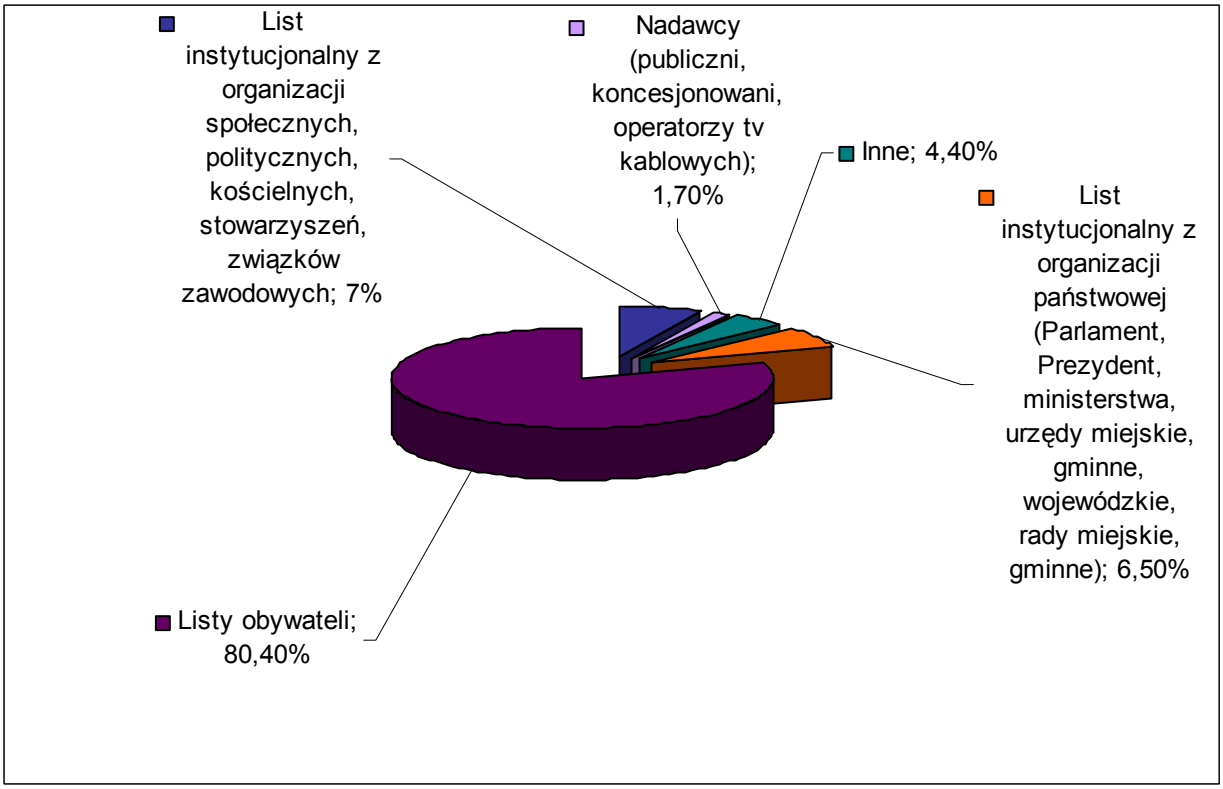

W poniższym zestawieniu przedstawiono podział najczęstszych wystąpień skierowanych w okresie sprawozdawczym do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, z uwzględnieniem rodzajów problematyki poruszanej w przekazanej korespondencji.

- Oferta programowa nadawców (postulaty programowe, ramówka, nierzetelność) - 44,0 %
- Abonament (obowiązek wnoszenia opłat/zwolnień z opłat, różnica pomiędzy
- abonamentem a opłatami za korzystanie z telewizji kablowej lub platform cyfrowych) - 8,2 %
- Uwagi, opinie dotyczące działań podejmowanych przez KRRiT - 7,3 %
- Audycje informacyjne - 6,7 %
- Sprawy nie należące do kompetencji KRRiT - 5,7 %
- Sprawy techniczne (zakłócenia, brak zasięgu) - 5,3 %
- Reklama (treść, ilość) - 3,9 %
- Treść audycji lub filmu (przemoc, pornografia) - 3,6 %
- Inne (np. tv kablowa, naruszenie dóbr osobistych przez nadawców, realizacja koncesji, platformy cyfrowe,) - 15,3 %

Wykres nr 8. Podział wystąpień do KRRiT ze względu na problematykę korespondencji

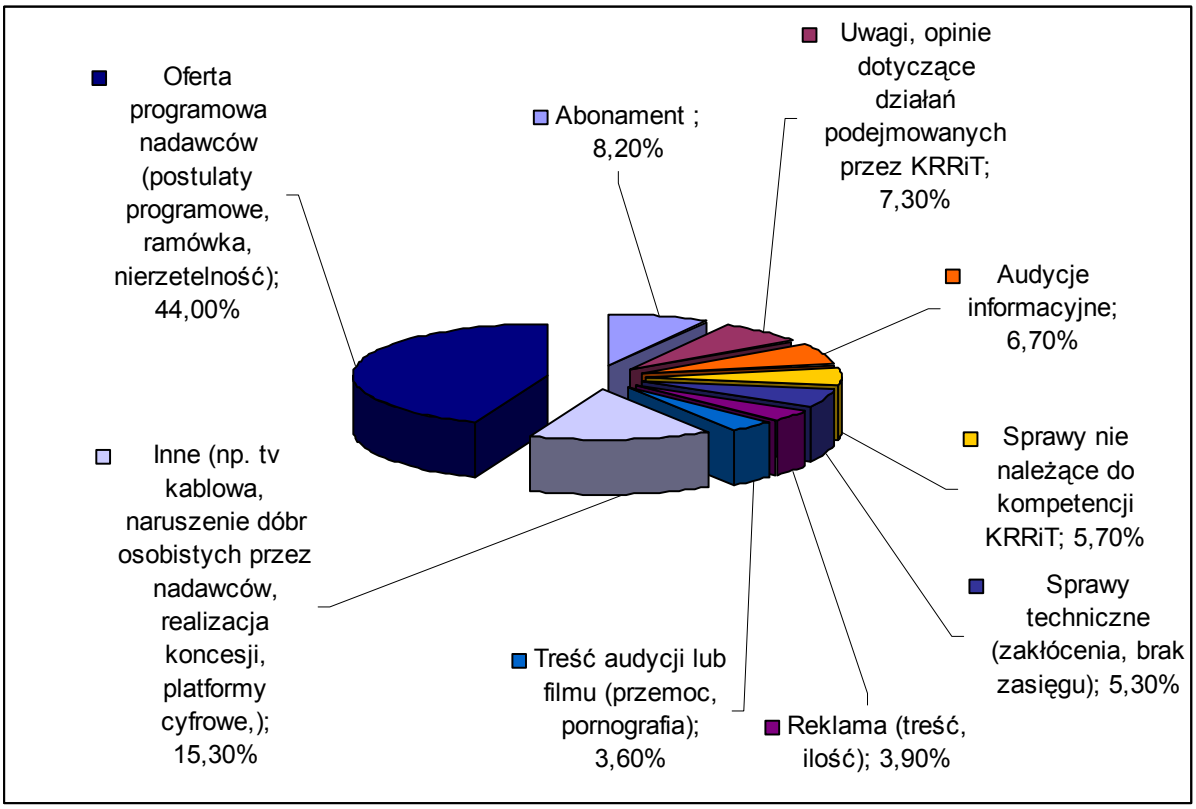

Tematyka przykładowych wystąpień dotyczących programów nadawców publicznych

Polskie Radio SA

Tendencją stałą i niezmienną od lat jest zdecydowanie mniejsza liczba wystąpień na temat programów Polskiego Radia SA i rozgłośni regionalnych, w stosunku do korespondencji dotyczącej publicznego nadawcy telewizyjnego.

W roku sprawozdawczym za pośrednictwem polskich ambasad nadsyłano wystąpienia do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przeciwko zaprzestaniu emisji audycji w języku esperanto na antenie Radia Polonia. Protesty zakończyły się w momencie podjęcia przez Zarząd PR SA decyzji o emisji od 2 stycznia 2007 roku audycji w języku esperanto w Internecie.

Telewizja Polska SA

W 2006 roku wzrosła ilość wystąpień dotyczących poszczególnych programów Telewizji Polskiej SA. Najwięcej wystąpień dotyczyło audycji publicystycznych. Zmniejszyła się natomiast liczba wystąpień dotyczących audycji informacyjnych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji otrzymywała również wystąpienia, w których poruszano problemy dotyczące ochrony dzieci i młodzieży przed treściami, które mogą zagrażać ich rozwojowi psychicznemu i fizycznemu. Wystąpienia takie dotyczyły różnych gatunków audycji emitowanych w programach TVP SA (np. „Duże dzieci", „Coś z niczego" „Nie do wiary").

W korespondencji podnoszono również problem niezgodnego z przepisami klasyfikowania audycji pod kątem przeznaczenia ich dla poszczególnych grup wiekowych.

Zwracano uwagę na problem zaniżania bariery wieku zarówno w przypadku niektórych filmów fabularnych, przedstawień teatralnych jak i filmów dokumentalnych emitowanych, przed godziną 23.00.

Sprzeciw budziły również zapowiedzi filmów, emitowane w tzw. czasie ustawowo chronionym.

We wszystkich wymienionych przypadkach do nadawcy zostały skierowane wystąpienia z podkreśleniem konieczności przestrzegania obowiązującego prawa.

Osobną grupę listów dotyczących oferty programowej TVP SA stanowiły prośby o przywrócenie emisji audycji lub zmianę czasu ich nadawania. Przykładem może być korespondencja w sprawie przywrócenia emisji teleturnieju „Wielka gra".

Duży oddźwięk społeczny wywołała zapowiedź ograniczenia emisji audycji w języku ukraińskim „Telenowyny". Zamiar ten poruszył parlamentarzystów oraz przedstawicieli środowisk mniejszości narodowych.

Liczne wystąpienia dotyczyły uruchomienia przez Telewizję Polską SA nowego kanału tematycznego TVP Kultura. Telewidzowie domagali się stworzenia możliwości odbioru tego kanału drogą naziemną. Podobna korespondencja wpłynęła do KRRiT po uruchomieniu kanału tematycznego TVP Sport.

Tematyka przykładowych wystąpień dotyczących programów nadawców koncesjonowanych

Radio TOK FM

W wystąpieniach skierowanych do KRRiT powtarzały się przede wszystkim zarzuty obrażania uczuć religijnych oraz symboli narodowych, a także naruszania pamięci ks. Jerzego Popiełuszki. Formułowano również zarzut obrażania Prezydenta RP. Korespondencja od słuchaczy Radia TOK FM dotyczyła w szczególności cyklicznych audycji „Blog FM" i „Woobie Doobie". W wystąpieniach przekazanych nadawcy przez Przewodniczącego KRRiT, zwracano uwagę na ustawowy zakaz prezentowania postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, a także na konieczność poszanowania przekonań religijnych odbiorców. Podkreślono również obowiązek poszanowania symboli narodowych.

Radio Maryja

Większość wystąpień skierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji związana była z emisją 27 marca 2006 roku felietonu red. Stanisława Michalkiewicza. W tych wystąpieniach w szczególności zwracano uwagę na treści o charakterze antysemickim, które zdaniem skarżących zawierał felieton. W tej sprawie na antenie rozgłośni zostało wygłoszone oświadczenie Dyrektora Radia Maryja, które również zostało przekazane do Krajowej Rady w związku z postępowaniem wyjaśniającym prowadzonym przez Przewodniczącego KRRiT. Postępowanie to zostało umorzone.

Telewizja TVN

W wystąpieniach kierowanych do Krajowej Radiofonii i Telewizji podnoszono problem ukazywania nieodpowiednich dla widzów małoletnich treści drastycznych

i nieobyczajnych oraz używania wulgaryzmów w serialach „W 11”, „Detektywi”, a także w cyklu „Sędzia Anna Maria Wesołowska”.

Zarzuty nierzetelności dziennikarskiej, stronniczości, a także dokonywania manipulacji w prezentowaniu i komentowaniu bieżących wydarzeń oraz naruszania dóbr osobistych formułowano w wystąpieniach, dotyczących audycji publicystycznych i informacyjnych („Teraz My”, „Rozmowy w toku”, „Uwaga” oraz „Fakty”).

Telewizja Polska SA złożyła skargę na to, że podczas „Wieczoru Wyborczego” dziennikarze programu TVN 24 posłużyli się sondażami wyborczymi, stanowiącymi własność TVP SA Spór może być rozstrzygnięty po analizie, na gruncie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, całości dokumentacji w tej sprawie, w tym analizie umów zawartych przez TVP SA z firmą GFK Polonia, wykonującą sondaże. Tego rodzaju spór może być rozstrzygnięty wyłącznie na drodze postępowania sądowego.

Telewizja Polsat

Najwięcej wystąpień skierowano w sprawie audycji „Kuba Wojewódzki”, a w szczególności odcinka cyklu, w którym gościem była Kazimiera Szczuka. Rozmowa dotyczyła audycji emitowanej na antenie Radia Maryja prowadzonej przez niepełnosprawną Magdę Buczek. W związku z emisją tego odcinka cyklu, Przewodniczący KRRiT nałożył na nadawcę karę za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.

W trybie przewidzianym przepisami ustawy o radiofonii i telewizji nadawca został również ukarany w związku z emisją audycji z cyklu „Nieustraszeni”.

Wyżej wymienione decyzje o ukaraniu zostały przez nadawcę skierowane na drogę sądową, w trybie odwoławczym.

W kierowanej do KRRiT korespondencji wobec audycji publicystycznych i informacyjnych „Co z tą Polską?”, „Interwencja” oraz „Wydarzenia”, stawiano zarzuty nierzetelności, braku równowagi w prezentowaniu poglądów, a także stronniczości dziennikarskiej.

W wystąpieniach zwracano również uwagę na problemy związane z ochroną małoletnich. Dotyczyło to zarówno seriali już emitowanych („Fala zbrodni”, „Kochaj mnie kochaj”, „Zamiana żon”) jak i zapowiadanego cyklu „Gej armia”. W związku z zapowiedzią emisji tego cyklu w oświadczeniu z 12 lipca 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przypomniała, że audycje, reklamy i wszelkie inne przekazy muszą być rozpowszechniane zgodnie z przepisami prawa i nie mogą to być audycje społecznie szkodliwe, które niekorzystnie wpływać będą na kształtowanie poglądów, postaw i wzorców zachowań.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwróciła też uwagę, że pokazywanie jakichkolwiek zachowań, które mogą mieć negatywny wpływ, nie tylko na widzów małoletnich, pozostających pod szczególną ochroną prawną, będzie wiązać się z odpowiedzialnością nadawcy, zgodnie z przepisami, zawartymi w rozdziale 8 ustawy o radiofonii i telewizji.

Telewizja TV 4

W wystąpieniach kierowanych w 2006 roku do Krajowej Radiofonii i Telewizji zwracano uwagę na naruszanie przez nadawcę przepisów o ochronie małoletnich. Widzowie krytycznie oceniali również zasady przeprowadzania telewizyjnych konkursów za pomocą SMS-ów.

ENGLISH SUMMARY

The National Broadcasting Council, as the constitutionally hinged body responsible for safeguarding freedom of speech, the right to access to information and the public interest in broadcasting, submits yearly reports about its activities and the overview of the major issues related to the Polish broadcasting sector. The documents are submitted to both chambers of the Parliament, and to the President of Poland, as well as to the Prime Minister.

The National Broadcasting Council, apart from its regulatory obligations, pays additional attention to guidelines attached to the parliamentary resolutions concerning the Council's yearly report and the broadcasting sector overview. Of equal importance are issues brought up during the sessions of parliamentary commissions, to which representatives of the Council are invited.

On May 26th 2006, the Senate adopted a resolution pointing to the most important issues that should be placed on the forefront of the Council's activity in 2006. The issues included, among others, the need to implement an effective protection of minors against violence and demoralisation, increasing ownership concentration on the local radio market, and taking steps aimed at making public service broadcasters' programming more pluralistic and impartial. Moreover, the Senate appealed to National Broadcasting Council to undertake necessary actions to preserve the programming and organisational independence of regional divisions of the public television. As the Council commenced its activities in the freshly built assemblage, it was also asked to prepare the report on the state of the Polish audiovisual sector, and the outlook for its future development. The report was submitted to the Senate in November 2006.

The year 2006 saw a deepening consecutive widening of the gap between the forecast income of subscription fee, and the fee actually collected. The gap widened by 8% in comparison to the year 2003, therefore the public broadcasters' income decreased by approx. € 12.1 million. It mainly stemmed from:

- decreasing number of households as registered subscribers;
- decreasing number of subscribers making term payments;
- increasing number of households exempt from the obligation to pay subscription fee;
- a relatively small percentage (5%) of firms as registered subscribers.

Not only has the law on subscription fee introduced in 2005 had no positive impact on the collection of subscription fee, but it has, to some extent, aggravated these unfavourable trends. The main drawbacks of the bill revolve around the monopoly of the Polish Post as the body responsible for collection of subscription fee (which results in unjustified commission collected by the Polish Post, as well as unsatisfactory effectiveness in proper execution of its supervisory obligations), and extension of list of citizens exempt from subscription fee payment, without any reimbursement, e.g. from the budget.

It is increasingly difficult to consider effective pursue economic and financial independence, of one of the most important premises of public broadcasters' activity, whose importance was emphasized by the Constitutional Tribunal in its ruling of 9th September 2004. The increasing collection gap threatens with a collapse of the subscription fee collection

system, with disastrous effects on the economic stability of public broadcasters, particularly in the case of the Polish radio, whose revenues consist in 70% of the fee. The National Broadcasting Council has introduced new amount of subscription fee charges, including discounts for payments in advance. This has resulted in an increase in collected fees, nonetheless, urgent legal actions are needed to reverse the unwelcome trends mentioned above.

As a result, public broadcasters are forced to operate in severe financial constraints, which is reflected in the quality of programming. It has become conspicuous, in case of the public television, driving ambitious programmes (especially those devoted to culture and programmes for children) off the prime time, in favour of entertainment, or, in case of the public radio, systematically increasing the amount of music, at the expense of the spoken word.

As far as pluralistic programming is concerned, the National Broadcasting Council stuck to its legal authorization, namely the premise of broadcasters' editorial independence. Therefore, the Council's actions were aimed at strengthening and elevating the importance of supervisory bodies. As a result, nomination of new supervisory boards was performed on the basis of legally binding provision that the candidates have adequate qualifications to be members of these bodies.

In case of organizational and financial model of the regional divisions of the public television, none of the previous management boards has introduced a coherent model. It is then impossible to regard their performance, especially in respect of regional programming, as satisfactory. It is at odds with their remit as a cultural binder for the regional communities. The National Broadcasting Council systematically collected data and opinions from all the stakeholders in this particular sector, and regularly stressed the importance of regional programming in the content offered by public service broadcasters during conferences and parliamentary proceedings. The Council prepared, at the Parliament's request, special reports on financial and programming conditions of regional divisions of public broadcasters. The reports emphasised the unwelcome trend of declining programming quality triggered by a worsening financial condition, which in turn is the result of diminishing income from subscription fee. Therefore, the Council called attention to the need for immediate legislative action to reverse these tendencies.

The intensifying aggravating influence of the difficult financial standing on the programming of the public broadcasters calls for immediate and comprehensive legislative action, aimed at creating a legal and organizational model which will free the public broadcasters from the financial gridlock created by the present legal environment, and the one that will put programming at the forefront of the management board's remit.

Following the Senate's recommendations, the National Broadcasting Council based its licensing procedures concerning local radio broadcasters on the strategic document "For the Defence of the Local Programming and Local Democracy: the NBC's Strategy for the Protection of Local Content in Local Electronic Media", adopted by the Council in December 2005. Despite the scarcity of available frequencies, the National Broadcasting Council undertook actions in order to improve the technical conditions for the incumbent broadcasters on the one hand (local terrestrial radio stations particularly), and, on the other hand, to broaden the range of programming available to the public, with a strong emphasis on specialised programming. Not only the market's demand made it more urgent (the National Broadcasting Council reviewed 90 applications from applicants interested in launching or further developing their broadcasting activity), but the advancement of radio networks, which successively take over smaller local broadcasters. As a result, co-ordination procedures with the Office of Electronic Communication have been launched for 23 of the frequencies, some

of which will be licensed to broadcasters intending to present classical music, jazz, or other specialized programming (e.g. aimed at children, or religious).

The National Broadcasting Council regularly monitors trends and tendencies on the market of local electronic media, and is of the opinion that immediate legislative action is needed to preserve local content in local radio stations, and thus provide them with adequate regulatory support. Such legislative measures should not only be the crucial elements of state policy, but should factor in economic and market processes which have a profound impact on the condition of the local media market.

The television sector shows evident signs of constrained development, as both a lack of valuable frequencies (in 2006 the national Broadcasting Council had 5 low-range frequencies of 0,1 kW to 1 kW), and the need to preserve the existing frequency resources for configuring digital terrestrial networks. Therefore, economically viable room for expansion is almost non-existent, particularly for regional broadcasters (TV4, TVN, PULS).

Against this backdrop, cable operators seem to fare relatively well, thanks to the consolidation in the sector, and resulting sufficient financial clout enabling them to offer the so-called *triple-play* services (television, telephone and the broadband access to the Internet), as well as digital television.

The National Broadcasting Council is well aware of the disturbing developments in the broadcasting sector, mainly expansion of radio networks, and the concentration of ownership on the local radio market. It has an undeniably detrimental effect on the quality of programming, as the "local" factor seems to play all less of a role, and more emphasis is put on homogenization and unification. It is worth noting, that the phenomena mentioned above take place, not only on a purely business or ownership level, but through programming agreements (franchising) which subject the content of local radio stations to the format of a particular radio network. Apart from these trends, the influx of foreign investment into the Polish audiovisual market has become more prominent, as shown in recent transactions by German publishing companies Bauer and Alex Springer (they have become key shareholders in BROKER FM, owner of the nation-wide radio RMF FM, and POLSAT television respectively). Moreover, News Corp., owned by Rupert Murdoch, has invested in the regional television PULS. Regulatory measures at the disposal of the National Broadcasting Council are insufficient as far as effective actions aimed at limiting the flow of financial resources from strong media companies into local radio broadcasters, the extent of ownership concentration in the media sector, or even monitoring such activities (due to the lack of legally binding date by which broadcasters' financial reports are to be submitted to the National Broadcasting Council) are concerned.

The regulatory experience has shown that the present legal framework related to the electronic media sector has become obsolete, mainly due to the dynamic and sweeping technological progress. The changes have affected not only the conduit through which audiovisual content is delivered, but also the way the media is consumed, as the importance of content personalization is increasing. These powerful trends are reflected in the Directive without Frontiers amendment, currently under work, which takes into account the developments mentioned above and thereby introduces a new approach, whereby regulatory measures are varied according to the level of personalization that a particular service exhibits.

In light of the foregoing issues, the necessity of devising a comprehensive strategy to digitalize the polish sector of electronic media is increasingly extremely urgent, especially taking into account its potential to provide the leverage of economic and social development, and enabling the possibly widest access to the benefits of Information Society services.

ZAŁĄCZNIKI DO SPRAWOZDANIA KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI Z DZIAŁALNOŚCI W 2006 ROKU

Załącznik nr 1. Wykazy rozstrzygnięć KRRiT z 2006 roku w sprawie udzielenia bądź rozszerzenia o nową stację nadawczą naziemnych koncesji radiowych

Wykaz koncesji

Nr koncesji	Data wydania	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Rodzaj i charakter programu	Lokalizacja stacji
349/2006-R	15.11.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO BUSKO)	radiowy uniwersalny	Busko Zdrój
351/2006-R	15.11.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO KIELCE)	radiowy uniwersalny	Kielce
339/2006-R	30.08.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO WISŁA)	radiowy uniwersalny	Kozienice
350/2006-R	15.11.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO PIŃCZÓW)	radiowy uniwersalny	Pińczów
344/2006-R	24.10.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO GORLICE)	radiowy uniwersalny	Gorlice
340/2006-R	30.08.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO ZAKOPANE)	radiowy uniwersalny	Zakopane
345/2006-R	24.10.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO PRZEMYŚL)	radiowy uniwersalny	Przemyśl
336/2006-R	27.06.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO KRAŚNIK)	radiowy uniwersalny	Kraśnik
348/2006-R	15.11.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO STALOWA WOLA)	radiowy uniwersalny	Stalowa Wola
346/2006-R	24.10.2006	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO TARNOBRZEG)	radiowy uniwersalny	Tarnobrzeg
341/2006-R	06.09.2006	RADIO TOP Sp. z o.o. (RADIO FAMA TOMASZÓW)	radiowy uniwersalny	Tomaszów Mazowiecki
337/2006-R	02.08.2006	Radio Galicja Sp. z o.o. (RADIO GALICJA)	radiowy uniwersalny	Krynica Góra Jaworzyna
342/2006-R	27.09.2006	Politechnika Wrocławska (AKADEMICKIE RADIO LUZ)	radiowy akademicki	Wrocław
354/2006-T	15.12.2006	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TRANS-SYSTEM Sp. z o.o. (Telewizja TVT)	telewizyjny uniwersalny	Rybnik, Żory

Wykaz decyzji w sprawie rozszerzenia koncesji

Data decyzji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Rodzaj i charakter programu	Lokalizacja stacji
23.05.2006	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)	radiowy uniwersalny	Wągrowiec
07.08.2006	Archidiecezja Wrocławska (KATOLICKIE RADIO RODZINA)	radiowy społeczno-religijny	Brzeg Opolski, Milicz, Namysłów
24.08.2006	Radio WEEKEND Sp. z o.o. (RADIO WEEKEND)	radiowy uniwersalny	Kościerzyna
11.09.2006	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)	radiowy uniwersalny	Gorzów Wielkopolski
25.10.2006	WAWA S.A. (RADIO WAWA)	radiowy uniwersalny	Łódź
09.11.2006	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)	radiowy uniwersalny	Hrubieszów Białopole

16.11.2006	Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. (RMF FM)	radiowy uniwersalny	Dęblin
28.11.2006	Diecezja Siedlecka (KATOLICKIE RADIO PODLASIE)	radiowy społeczno-religijny	Żelechów
11.09.2006	TVN S.A. (TVN)	telewizyjny uniwersalny	Radom

Wykaz uchwał KRRiT w sprawie udzielenia lub rozszerzenia koncesji (uchwał podjętych, a nie zakończonych decyzją w 2006 roku ze względu na oczekiwanie na prawomocne postanowienia Prezesa UKE ws. uzgodnień technicznych warunków rozpowszechniania)

Data uchwały	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Charakter programu (udzielenie/rozszerzenie)	Lokalizacja stacji
08.03.2006	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)	uniwersalny (rozszerzenie)	Kędzierzyn Koźle
31.05.2006	Archidiecezja Wrocławska (KATOLICKIE RADIO RODZINA)	społeczno-religijny (rozszerzenie)	Strzelin
31.05.2006	Radio CCM Sp. z o.o. (RADIO CCM)	uniwersalny (rozszerzenie)	Chorzów
29.08.2006	RADIO SUDETY Sp. z o.o. *) (RADIO SUDETY)	uniwersalny (udzielenie)	Dzierżoniów
27.09.2006	RMF Classic Sp. z o.o. (RMF CLASSIC)	muzyczno-literacki (rozszerzenie)	Łódź
08.11.2006	TRAFFIC Sp. z o.o. (RADIO TRAFFIC FM WROCŁAW)	uniwersalny (udzielenie)	Wrocław
30.11.2006	VIGOR MEDIA Sp. z o.o. (VIGOR FM Radio)	uniwersalny (rozszerzenie)	Bytów

*) koncesja na rozpowszechnianie programu pod nazwą „RADIO SUDETY" przez dotychczasowego nadawcę (p. Andrzeja Tauera) uprawnia do nadawania do czasu wydania decyzji ws. rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie nowej koncesji na rozpowszechnianie programu w Dzierżoniowie.

Załącznik nr 2. Wykazy rozstrzygnięć KRRiT z 2006 roku w sprawie udzielenia telewizyjnych koncesji satelitarnych

Wykaz koncesji

Nr koncesji	Data wydania	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Charakter programu
338/2006-T	02.08.2006	SUPERSTACJA Sp. z o.o. (SUPERSTACJA)	informacyjny
343/2006-T	18.10.2006	Telewizja Polska S.A. (TVP SPORT)	sportowy
347/2006-RB	14.11.2006	ITI Neovision Sp. z o.o.	platforma satelitarna
352/2006-T	29.11.2006	Telewizja Polska S.A. (TVP ROZRYWKA)	rozrywkowy
353/2006-T	22.12.2006	ITI Neovision Sp. z o.o. (SPORT)	sportowy

Wykaz uchwał KRRiT w sprawie udzielenia koncesji (uchwał podjętych w 2006 roku, na podstawie, których koncesje wydano 2007 roku ze względu na oczekiwanie na prawomocne postanowienia Prezesa UKE ws. uzgodnień technicznych warunków rozpowszechniania)

Data uchwały	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Charakter programu
12.09.2006	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (CANAL+SPORT 2)	sportowy
12.09.2006	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (KUCHNIA TV)	kulinarny
27.09.2006	TVN S.A. (TVN LINGUA)	językowy
04.10.2006	Telewizja Polska S.A. (TVP FILM) *)	filmowy
22.11.2006	Telewizja Polska S.A. (TVP HISTORIA)	historyczny

*) koncesja zostanie wydana po uzgodnieniu korekty warunków technicznych rozpowszechniania programu

Załącznik nr 3. Wykaz decyzji w sprawie poprawy warunków rozpowszechniania naziemnych programów radiowych wydanych w 2006 roku

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść decyzji	Przyrost odbiorców [tys.]
001/P/2001-R	Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. (RMF FM)	Zmiana charakterystyki promieniowania anteny stacji w Lublinie/Piaskach i zmiana częstotliwości w Warszawie (z 91 na 90,6 MHz)	151
		Zmiana lokalizacji stacji w Warszawie (f=90,6 MHz)	
002/P/2001-R	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)	Zmiana lokalizacji i podniesienie mocy stacji w Siemianowicach Śl. (102,8 MHz)	257
003/P/2001-R	Warszawska Prowincja Redemptorystów (RADIO MARYJA)	Zmiana parametrów technicznych stacji w Białej Podlaskiej, Katowicach/Koszęcinie, Koszalinie, Jeleniej Górze (zmiana częstotliwości z 100,5 MHz na 100,4 MHz)	119
		Zmiana polaryzacji stacji Lubań/ Stóg Izerski (95,2 MHz)	
030/P/2001-R	BIS - Media Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE PULS 95,6 FM)	Zmiana parametrów technicznych stacji Lublin (95,6 MHz)	
042/P/2001-R	RADIO MEGA FM Sp. z o.o. (EXPRESS FM)	Przeniesienie stacji z Pszczyny do Łazisk Górnych (92,3 MHz)	227
051/P/2001-R	PPU "Radio - Media Ziemi Wieluńskiej" Sp. z o.o. (Radio Ziemi Wieluńskiej)	Zmiana polaryzacji anteny stacji w Wieluniu (88,6 MHz)	
054/P/2001-R	Prowincja Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (RADIO NIEPOKALANÓW)	Podniesienie mocy stacji w Łodzi (98,6 MHz)	93
079/P/2001-R	Radio Bielsko Sp. z o.o. (RADIO BIELSKO)	Zmiana lokalizacji stacji Ustroń (103,3 MHz)	
083/P/2001-R	RADIO REJA Sp. z o.o. (Radio ESKA SZCZECINEK)	Zmiana wysokości zawieszenia anteny stacji w Szczecinku (99 MHz) i Złocieńcu (106,5 MHz)	4
084/P/2001-R	Radio Gra Sp. z o.o. (RADIO GRA)	Zmiana lokalizacji stacji w Toruniu (88,8 MHz)	140
086/P/2002-R	MAKS-TARNÓW Sp. z o.o. (Radio ESKA TARNÓW)	Zmiana lokalizacji stacji z Tarnów/Góra Św. Marcina na Góra Wał w Lichwinie k/ Tarnowa (98,1 MHz)	192
118/P/2002-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE ECHO)	Zmiana lokalizacji stacji Gorlice wraz ze zmianą polaryzacji anteny (f=99,6 MHz)	19
135/P/2002-R	PUH HITT Sp. z o.o. (PLANETA 101,3 FM)	Przeniesienie stacji ze Skawiny do Krakowa (101,3 MHz)	11
158/P/2003-R	Politechnika Łódzka (STUDENCKIE RADIO ŻAK POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ)	Zmiana polaryzacji anteny stacji Łódź (88,8 MHz)	
168/P/2004-R	PPUH MAKS Sp. z o.o. (RADIO ESKA RZESZÓW)	Podniesienie mocy stacji w Tyczynie (98,4 MHz)	78
		Podniesienie mocy stacji Czarnorzeki (92,8 MHz)	180

175/P/2004-T	TVN S.A. (TVN)	Podniesienie mocy stacji w Tarnowie/ Góra Św. Marcina (kanał 35)	118
		Podniesienie mocy stacji w Wałbrzychu (kanał 56), Wrocławiu (kanał 56), zmiana lokalizacji stacji w Toruniu (kanał 26), zmiana lokalizacji i podniesienie mocy stacji w Katowicach (kanał 32)	1.157
236/99-T	Polskie Media S.A. (TV 4)	Podniesienie mocy i wysokości zawieszenia anteny stacji Olsztyn/ Pieczewo (kanał 58)	78
289/2003-R	Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Nawiedzenia NMP (AIN KARIM Radio Skomielna Czarna)	Podniesienie mocy stacji nadawczej w lokalizacji Skomielna Czarna (104,4 MHz)	1
317/2005-R	Stowarzyszenie Ziemia Pucka (RADIO KASZËBË)	Zmiana lokalizacji stacji w Gdyni (98,9 MHz) i Gdańsku (92,3 MHz)	89
324/2005-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 101 FM)	Zmiana lokalizacji stacji w Białymstoku (101 MHz)	8
330/2005-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO ŻYWIEC)	Przeniesienie stacji z Tokarni do Żywca (531 kHz)	30

Załącznik nr 4. Wykazy ogłoszeń Przewodniczącej KRRiT o możliwości uzyskania bądź rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego opublikowanych w 2006 i 2007 roku oraz projektów ogłoszeń uzgodnionych z Prezesem UKE i przeznaczonych do publikacji, bądź będących w toku uzgodnień

Wykaz opublikowanych ogłoszeń

Data publikacji	Treść ogłoszenia
21.07.2006	Ogłoszenia o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze społeczno religijnym o stację w Legnicy i Miastku
18.08.2006	Ogłoszenia o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze społeczno religijnym o stacje w Żelechowie, Wysokiej Góra Św. Anny, na Górze Liwocz, w Kupimierzu i Wągrowcu
22.08.2006	Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze społeczno religijnym o stację w Kudowie-Zdrój
22.11.2006	Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze uniwersalnym o stację w Niżankowicach k/Działoszyna
22.11.2006	Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze społeczno-religijnym o stację w Bolewicach
28.02.2007	Ogłoszenie o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze wyspecjalizowanym, poświęconym muzyce klasycznej lub jazzowej ze stacji w Białymstoku
28.02.2007	Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze społeczno-religijnym o stację w Opolu
28.02.2007	Ogłoszenia o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze wyspecjalizowanym, muzyczno - tematycznym ze stacji w Łodzi i Toruniu
28.02.2007	Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze uniwersalnym o stacje w Augustowie, Sejnach, Gołdapi i Olecku
15.03.2007	Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze uniwersalnym o stację w Białymstoku Krynicach

Wykaz projektów ogłoszeń uzgodnionych z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej oczekujących na publikację

Data pisma Prezesa UKE	Treść ogłoszenia
31.01.2007	Ogłoszenie o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze uniwersalnym z udziałem audycji lokalnych ze stacji nadawczych w lokalizacji: Ciechanów, Mława, Płońsk
26.02.2007	Ogłoszenie o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze wyspecjalizowanym z udziałem audycji lokalnych ze stacji nadawczej w lokalizacji: Wałbrzych/ Góra Chełmiec, Ogłoszenie o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze uniwersalnym z udziałem audycji lokalnych ze stacji nadawczych w lokalizacji: Miastko, Kościerzyna, Kwidzyn, Siedlce Ogłoszenie o możliwości udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze wyspecjalizowanym młodzieżowo – dziecięcym ze stacji nadawczej w lokalizacji: Ełk Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze wyspecjalizowanym z muzyką klasyczną lub jazzową ze stacji nadawczej w lokalizacji: Bydgoszcz Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze wyspecjalizowanym muzycznym ze stacji nadawczej w lokalizacji: Zielona Góra
01.03.2007	Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze wyspecjalizowanym społeczno-religijnym ze stacji nadawczej w lokalizacji: Węgrów Ogłoszenie o możliwości udzielenia bądź rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze uniwersalnym ze stacji nadawczej w lokalizacji: Szczytno

Wykaz projektów ogłoszeń będących w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Data pisma do Prezesa UKE	Treść ogłoszenia
21.02.2007	Ogłoszenie o możliwości rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego o charakterze uniwersalnym ze stacji nadawczych: Katowice Bytków, Szczecin, Nowy Sącz, Leszno, Wrocław

Załącznik nr 5. Wykaz koncesji, w których w 2006 roku dokonano zmiany struktury właścicielskiej Koncesjonariusza

Nr Koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Nowy udziałowiec/Zmiany
249/2000-R	RM MEDIA Sp. z o.o. (97,9 ESKA ROCK)	Jedynym udziałowcem jest International Communication Sp. z o.o.
256/2000-R	MONA Sp. z o.o. (Radio ESKA OSTRÓW-KALISZ)	Jedynym udziałowcem jest Radio ESKA S.A.
259/2000-R	Multimedia Plus Sp. z o.o. (105,4 ROXY FM)	Jedynym udziałowcem jest AGORA S.A.
278/2002-R	AWiM MEDIABANK S.A. (PiN 102 FM Pieniądz i Nowoczesność)	Nowym, jedynym udziałowcem jest Prokom Investments S.A.
043/P/2001-R	CITY RADIO Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE C 96,6 FM)	Nowy udziałowiec - Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
058/O/2001-R	RADIO RADOM Sp. z o.o. (Radio ESKA RADOM)	Z trzech udziałowców pozostało dwóch: ZPR S.A. i FINKORP Sp. z o.o.
061/P/2001-R	Reg. Przed. Związkowe Sp. z o.o. (94,5 ROXY FM)	Jedynym udziałowcem jest AGORA S.A.
078/P/2001-R	RADIO PLAMA Sp. z o.o. (Radio ESKA SZCZECIN)	Jedynym udziałowcem jest Radio ESKA S.A.
108/P/2002-R	VIGOR MEDIA Sp. z o.o. (RMF MAXXX - Pomorze)	Nowym, jedynym udziałowcem jest Region Sp. z o.o.
125/P/2002-R	Ada Corporation .Radio FON Sp. z o.o. (RMF MAXXX - Częstochowa)	Nowym, jedynym udziałowcem jest Region Sp. z o.o.
148/P/2003-R	TWOJE RADIO Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 106,2 FM)	Nowy udziałowiec - Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
154/P/2003-R	Jan Babczyszyn Radio JAZZ Sp. z o.o. (Radio 88,4 FM ZŁOTE PRZEBOJE)	Jedynym udziałowcem jest AGORA S.A.
155/P/2003-R	INFORADIO_Sp. z o.o. (TOK FM - Pierwsze Radio Informacyjne)	Z czterech udziałowców pozostało dwóch: AGORA S.A. i „Polityka" Spółdzielnia Pracy
160/P/2003-R	ROM Sp. z o.o. (103,7 ROXY FM)	Jedynym udziałowcem jest Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
176/P/2004-R	ELITA Sp. z o.o. ZŁOTE PRZEBOJE ELITA 92,1 FM)	Nowy udziałowiec - Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
181/P/2004-R	TWOJE RADIO Sp. z o.o. (Twoje Radio ZŁOTE PRZEBOJE)	Nowy udziałowiec - Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
195/P/2005-R	OLE Sp. z o.o. ZŁOTE PRZEBOJE O'LE 92,8 FM)	Jedynym udziałowcem jest Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
196/P/2005-R	KAROLINA Sp. z o.o. ZŁOTE PRZEBOJE KAROLINA 91,2 FM)	Jedynym udziałowcem jest Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
301/2004-T	4fun.tv S.A. (4funtv)	29 nowych akcjonariuszy
288/2003-T	TELESTAR Sp. z o.o. (iTV)	Jedynym udziałowcem jest com. Invesment Sp. z o.o.
187/P/2004-T	Telewizja PULS Sp. z o.o. (PULS)	Nowy udziałowiec - TV Inwestycje Sp. z o.o.

Załącznik nr 6. Wykaz koncesji, w których w 2006 roku dokonano zmiany nazwy programu

Nr Koncesji	Nazwa nadawcy	obecna nazwa programu (nazwa programu przed zmianą)
004/P/2001-R	Archidiecezja Białostocka	RADIO VOX FM BIAŁYSTOK (RADIO PLUS BIAŁYSTOK)
053/P/2001-R	Archidiecezja Krakowska	RADIO VOX FM KRAKÓW (RADIO PLUS KRAKÓW)
007/P/2001-R	Archidiecezja Lubelska	RADIO eR (RADIO PLUS LUBLIN)
065/P/2001-R	Archidiecezja Łódzka	RADIO VOX FM ŁÓDŹ (RADIO PLUS ŁÓDŹ)
066/P/2001-R	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska	RADIO VOX FM SZCZECIN (ARCHIDIECEZJA SZCZECIŃSKO-KAMIEŃSKA RADIO PLUS SZCZECIN)
068/P/2001-R	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska	RADIO VOX FM LIPIANY (ARCHIDIECEZJA SZCZECIŃSKO-KAMIEŃSKA RADIO PLUS LIPIANY)
071/P/2001-R	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska	RADIO VOX FM GRYFICE (ARCHIDIECEZJA SZCZECIŃSKO-KAMIEŃSKA RADIO PLUS GRYFICE)
013/P/2001-R	Diecezja Koszalińsko-Kołobrzeska	RADIO VOX FM KOSZALIN (RADIO PLUS KOSZALIN)
019/P/2001-R	Diecezja Warszawsko-Praska	RADIO WARSZAWA (RADIO WARSZAWA PRAGA)
260/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO LIPSKO (TWOJE RADIO)
262/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO BIŁGORAJ (TWOJE RADIO)
263/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO LUBLINIEC (TWOJE RADIO)
264/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO IŁŻA (TWOJE RADIO)
265/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO PUŁAWY (TWOJE RADIO)
266/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO WŁODAWA (TWOJE RADIO)
271/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO BOLESŁAWIEC (TWOJE RADIO)
272/2002-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO USTKA (TWOJE RADIO)
275/2002-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO CMOLAS (TWOJE RADIO)
307/2004-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO BIELSKO-BIAŁA (TWOJE RADIO)
308/2004-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO RADOMSKO (TWOJE RADIO)
263/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A.	TWOJE RADIO LUBLINIEC (TWOJE RADIO KLUCZBORK)
280/2002-R	Nadawca Sp. z o.o.	RADIO VOX FM WARSZAWA (RADIO PLUS ŁAGODNE PRZEBOJE)
042/P/2001-R	RADIO MEGA FM Sp. z o.o.	EXPRESS FM (RADIO EXPRESS)
122/P/2002-R	RMF CLASSIC Sp. z o. o.	RMF CLASSIC (RMF CLASSIC-SZCZECIN)
146/P/2003-R	RADIO PASMO PIOTRKÓW Sp. z o.o.	RADIO STREFA FM (RADIO PIOTRKÓW)
108/P/2002-R	VIGOR MEDIA Sp. z o.o.	RMF MAXXX - Pomorze (VIGOR FM RADIO)

Załącznik nr 7. Wykaz koncesji, w których w 2006 roku dokonane zostały zmiany w wyniku wyrażenia przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji zgody na przeniesienie uprawnień

Nr Koncesji	Nazwa podmiotu, który otrzymał koncesję (nazwa programu)	Podmiot, na który przeniesiono uprawnienia
031/P/2001-R	Radio POMOŻE Sp. z o.o. (103,5 ROXY FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
043/P/2001-R	CITY RADIO Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE C 96,6 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
080/P/2001-R	RADIO KLAKSON Sp. z o.o. (106,1 ROXY FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
093/P/2002-R	KKK S.A. (ZŁOTE PRZEBOJE KOLOR 90,4 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
094/P/2002-R	RADIO WANDA Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE WANDA 92,5 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
118/P/2002-R	WIBOR Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE ECHO)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
119/P/2002-R	WIBOR Sp. z o.o. (103,8 ROXY FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
140/P/2002-R	Radio Na FALI Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE NA FALI 89,8 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
148/P/2003-R	TWOJE RADIO Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 106,2 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
160/P/2003-R	ROM Sp. z o.o. (103,7 ROXY FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
176/P/2004-R	ELITA Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE ELITA 92,1 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
181/P/2004-R	TWOJE RADIO Sp. z o.o. (Twoje Radio ZŁOTE PRZEBOJE)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
195/P/2005-R	OLE Sp. z o.o. ZŁOTE PRZEBOJE O'LE 92,8 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
196/P/2005-R	KAROLINA Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE KAROLINA 91,2 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
201/P/2005-R	TWOJE RADIO Sp. (ZŁOTE PRZEBOJE 104,1 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
202/P/2005-R	TWOJE RADIO Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 91,8 FM)	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
267/2001-R	ARCOLA Sp. z o.o. (RMF CLASSIC WARSZAWA)	OPERA FM Sp. z o.o.
122/P/2002-R	RMF CLASSIC Sp. z o.o. (RMF CLASSIC)	OPERA FM Sp. z o.o.
301/2004-T	4fun.tv Sp. z o.o. (4fun TV)	4fun tv S.A.
270/2001-T	TVN-24 Sp. z o.o. (TVN-24)	TVN S.A.
290/2003-T	TVN-24 Sp. z o.o. (TVN METEO)	TVN S.A.

Załącznik nr 8. Lista nadawców, którzy w 2006 roku nie złożyli sprawozdań finansowych za 2005 rok

- PU-H INTER PM Sp. z o.o. - koncesja Nr 147/P/2003-R została cofnięta w maju 2006 roku. Koncesjonariusz nie wykonywał koncesji od stycznia 2005 roku;
- Nadawca Sp. z o.o. – koncesja Nr 280/2000-R. Koncesjonariusz poinformował, że w związku ze zmianami właścicielskimi w Spółce, obecny Zarząd nie może sporządzić sprawozdania finansowego z powodu braku udostępnienia dokumentacji finansowej przez poprzedników. Trwa postępowanie wyjaśniające, w ramach którego Koncesjonariusz został poinformowany, że sprawy wewnętrzne w Spółce w zakresie obiegu jej dokumentacji księgowej nie mogą mieć wpływu na wykonywanie ustawowego obowiązku corocznego składania sprawozdania finansowego do KRRiT, wynikającego z art. 37a ustawy o radiofonii i telewizji z dnia 29 grudnia 1992 r.;
- Elżbieta Czeremańska-Gocławska - koncesja Nr 056/P/2001-P. W związku z licznymi zastrzeżeniami do wykonywania zapisów zawartych w koncesji, prowadzone jest postępowanie wyjaśniające w ramach którego Koncesjonariusz został wezwany do złożenia wyjaśnień;
- Andrzej Cielecki - koncesja Nr 269/ 2001-R Koncesjonariusz posiada koncesje na nadawanie 6 godzinnego programu lokalnego o niewielkim zasięgu, ze stacji zlokalizowanej na terenie Ursynowa w Warszawie. Program radiowy nie był emitowany regularnie, w związku z czym Krajowa Rada wszczęła w 2007 roku postępowanie o cofnięcie koncesji.
- Antena 2 Sp. z o.o. - koncesja Nr 277/2002-T została cofnięta w maju 2006 roku. Koncesjonariusz nie wykonywał koncesji od kwietnia 2005 roku;
- Służewiec - Tory Wyścigów Konnych w Warszawie Sp. z o.o. - koncesja Nr 292/2003-T w związku brakiem emisji programu oraz ogłoszeniem upadłości Spółki z opcją likwidacyjną Krajowa Rada wszczęła w 2007 roku postępowanie o cofnięcie koncesji;
- Łukasz Borowiecki – koncesja Nr 313/2004-T wygasła w związku ze śmiercią Koncesjonariusza w marcu 2006 rok.

Załącznik nr 9. Wykaz koncesji kablowych wydanych w 2006 roku oraz decyzji koncesyjnych z 2006 roku odnośnie telewizji kablowej

Wykaz koncesji kablowych wydanych w 2006 r.

Lp	Nr koncesji	Nazwa nadawcy	Adres siedziby	Nr z rejestru przeds. telekom.	Nazwa operatora	Adres stacji czołowej
1.	TK-0001/06	Fundacja Akademia Mediów	Ul. Śrutarska 28 Cieszyn	263	Stream Communications Sp. z o.o.	Ul. Seniora 2 Rzeszów
2.	TK-0002/06	Alicja Regina Święch	Ul. Drzymały 4 Kamienna Góra	5275	Kamiennogórska Telewizja Kablowa KAM-SAT Alicja Święch	Ul. Parkowa 6 Kamienna Góra
3.	TK-0003/06	Wiesław Serafin	Ul. Sichrawy 17 Nowy Sącz	2129	Regionalna Telewizja Kablowa sp.j. L. Iwański i Wspólnicy	Ul. Armii Krajowej 3/59 Nowy Sącz
4.	TK-0004/06	Marianna Różańska	Ul. Armii Krajowej 18 Świdwin	228	Telewizja Kablowa VECTRA SA	Ul. Słowiańska 9 Świdwin
				228	Telewizja Kablowa VECTRA SA	Ul. Budowlanych 7-9 Łobez
5.	TK-0005/06	Telewizja Kablowa Świdnik Sp. z o.o.	Ul. C.K. Norwida 9 Świdnik	1918	Telewizja Kablowa Świdnik Sp. z o.o.	Ul. C.K. Norwida 9 Świdnik
6.	TK-0006/06	SFERA TV Sp. z o.o.	Ul. P. Niedurnego 69 Ruda Śląska	392	Przedsiębiorstwo Broker-Service Sp. z o.o.	Os. Powstańców Śląskich (sp17) Żory
					ELSAT Sp. z o.o.	Ul. Stara 15 Ruda Śląska
7.	TK-0007/06	Leszek Kazimierz Węgrzynowski	Ul. Olsztyńska 107 Karbowo	1674	ELTRONIK Sp. z o.o.	Ul. 3 Maja 3 Brodnica
8.	TK-0008/06	Bogumiła Orzechowska	Ul. K. O. Falka 1/18 Suwałki	5568	VECTRA SA	Ul. Utrata 1B Suwałki

9.	TK-0009/06	Małgorzata Irena Maciejuk	Ul. Zygmunta Augusta 18 m.111 Słupsk	5568	VECTRA SA	Ul. Jana Pawła II 1 Słupsk
				5568	VECTRA SA	Ul. Jana Pawła II 1 Słupsk (Ustka)
10	TK-0010/06	Jerzy Sobotka	Ul. Stefana Czarnieckiego 26A/8 Ostróda	2036	Telewizja Kablowa TOP-SAT Jerzy Sobotka	Ul. Sienkiewicza 13/14 Mława
11	TK-0011/06	Jerzy Sobotka	Ul. Stefana Czarnieckiego 26A/8 Ostróda	2036	Telewizja Kablowa TOP-SAT Jerzy Sobotka	Ul. Norwida 2 Działdowo
12	TK-0012/06	Jerzy Sobotka	Ul. Stefana Czarnieckiego 26A/8 Ostróda	2036	Telewizja Kablowa TOP-SAT Jerzy Sobotka	Ul. Kujawska 17 Morąg
13	TK-0013/06	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe SATON Sp. z o.o.	Ul. Barnima I 1/15 Goleniów	1239	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe SATON Sp. z o.o.	Ul. Szczecińska 16 Goleniów
14	TK-0014/06	Bronisław Markiel	Ul. Świdnicka 12 Wałbrzych	773	KWIMAR S.C. Jerzy Kwiatkiewicz, Bronisław Markiel	Ul. Fornalskiej 40 Boguszów-Gorce
				773	KWIMAR S.C. Jerzy Kwiatkiewicz, Bronisław Markiel	Ul. Staszica 16C Boguszów-Gorce
				2661	TEKASO Telewizja Kablowa Andrzej Sondej	Pl. Niepodległości 26 Mieroszów
				2662	TEKASO II Piotr Sondej	Ul. Sienkiewicza 1 Głuszyca
15	TK-0015/06	Krzysztof Buczyński	Ul. Bohaterów Warszawy 25 Myślibórz	5568	VECTRA SA	Ul. Pionierów 4 Myślibórz
16	TK-0016/06	Barbara Frankowska	Ul. Grzybowa 10/1 Police	5568	VECTRA SA	Ul. Piłsudskiego 28/11 Police
17	TK-0017/06	Krzysztof Piotr Komarowski	Ul. Ignacego Daszyńskiego 29 Siedlce	5568	VECTRA SA	Ul. Batorego 3 Siedlce

18	TK-0018/06	Krzysztof Kwaśniewski	Dąbrowa 53/1 Bartoszyce	5568	VECTRA SA	Ul. Poniatowskiego 13A Bartoszyce
19	TK-0019/06	Mirosława Rutkowska	Ul. Szkolna 4/2 Braniewo	5568	VECTRA SA	Ul. Elbląska 16A Braniewo
20	TK-0020/06	Juliusz Stanisław Marek	Ul. Królewiecka 38/8 Elbląg	5568	VECTRA SA	Ul. Browarna 36 Elbląg
21	TK-0021/06	DOLSAT Sp. z o.o.	Ul. Wojska Polskiego 23C Bełchatów	5483	DOLSAT Sp. z o.o.	Os. Dolnośląskie 131/45 Bełchatów
22	TK-0022/06	BTV STUDIO Sp. z o.o.	Ul. Jutrzenki 20 Bielsko-Biała	5568	VECTRA SA	Ul. Jutrzenki 20 Bielsko-Biała
				5568	VECTRA SA	Ul. Brożka 1 Cieszyn Pogórze Ul. Moniuszki 24 Cieszyn Liburnia
				5568	VECTRA SA	Ul. Morcinka 32 Skoczów
23	TK-0023/06	Adam Tadeusz Buchowski	Ul. Orlińskiego 14A/2 Lębork	5568	VECTRA SA	Ul. Mareckiego SP 8 Lębork
24	TK-0024/06	Artur Czesław Filipkowski	Ul. Projektowana 5 Łomża	5568	VECTRA SA	Ul. Moniuszki 6 Łomża
25	TK-0025/06	Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa WINOGRADY	Os. Przyjaźni 12A Poznań	1805	Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa WINOGRADY	Os. Przyjaźni 9 Poznań
26	TK-0026/06	Alicja Barbara Grzymalska	Ul. Przejście Garncarskie 12/4 Wrocław	5568	VECTRA SA	Ul. Hallera 130 Wrocław
27	TK-0027/06	TOYA Sp. z o.o.	Ul. Łąkowa 29 Łódź	484	Stowarzyszenie Miłośników Telewizji Satelitarnej ASTRAL	Ul. Henryka Brodatego 2 Łódź
				2095	BAŁ-SAT S.C.	Ul. Organizacji Win 52 Łódź
				127	TOYA Sp. z o.o.	Ul. Łąkowa 29 Łódź

28	TK-0028/06	Telewizja Dolnośląska TEDE Sp. z o.o.	Ul. Muchoborska 6 Wrocław	111	UPC Polska Sp. z o.o.	Plac Grunwaldzki 6 Wrocław
				407	TVK Elżbieta Zjawiona	Ul. Kolista 14 Wrocław
				5568	VECTRA SA	Ul. Hallera 130 Wrocław
29	TK-0029/06	Stowarzyszenie Użytkowników Telewizji Kablowej „Zachód”	Ul. Połczyńska 12C Szczecinek	5568	VECTRA SA	Ul. Połczyńska 12C Szczecinek
30	TK-0030/06	Danuta Domańska	Ul. Ignacego Paderewskiego 3/3 Olsztyn	5568	VECTRA SA	Ul. Sikorskiego 23 Olsztyn
31	TK-0031/06	Jarosław Dziemian	Ul. Rzemieślnicza 4A Białystok	5568	VECTRA SA	Ul. Waszyngtona 18 Białystok
32	TK-0032/06	Adam Jan Zalewski	Ul. Witosa 19/67 Gdańsk	1309	Zakład Usługowo-Handlowy „EiA” Adam Zalewski	Ul. Grabowskiego 5 Gdańsk
33	TK-0033/06	Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. D.Chłapowskiego 5 Śrem	172	PUT KOMA SA W Poznaniu	Ul. Chłapowskiego 1 Śrem
34	TK-0034/06	Puławska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Centralna 2A Puławy	1287	Puławska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Centralna 2A Puławy
35	TK-0035/06	Paweł Stanisław Płocica	Ul. Osiedle Młodych 3/45 Sędziszów Małopolski	1462	PUH AZART	Ul. Osiedle Młodych 10 Sędziszów Małopolski
36	TK-0036/06	Wąbrzeski Dom Kultury	Ul. Wolności 47 Wąbrzeźno	180	Multimedia Polska SA	Ul. Wolności 47 Wąbrzeźno
37	TK-0037/06	Wielkopolska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. Przybyszewskiego 44A Poznań	1805	Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Winogrady”	Os. Przyjaźni 9 Poznań
				172	PUT KOMA SA	Ul. Przybyszewskiego 56 Poznań

				1365	Ratajska Telewizja Kablowa ELSAT Sp. z o.o.	Os. Oświecenia 59 Poznań
				2314	TESAT Sp. z o.o.	Ul. Dolina 21 Poznań
				2863	EAST AND WEST Sp. z o.o.	Ul. Gronowa 22 Poznań
				6173	EAST&WEST IMPORT-EXPORT Paweł Karnowski	Os. Bolesława Śmiałego 37 Poznań (Oborniki mw)
				2221	Telewizja Kablowa Poznań SA	Ul. Wyszyńskiego 28A Konin
				2221	Telewizja Kablowa Poznań SA	Ul. Klaudyny 25 Poznań
				2941	CITY NET Sp. z o.o.	Ul. Kościuszkowców 17 Swarzędz
				1592	ANTECH Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe S.C.	Ul. Poznańska 53 Poznań
38	TK-0038/06	Henryk Maciaszek	Ul. Myśliwska 6/5 Korytowo	5568	VECTRA SA	Ul. Grunwaldzka 36 Choszczno
39	TK-0039/06	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa „Słowianin”	Ul. Niedziałkowskiego 9 Świnoujście	2018	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa „Słowianin”	Ul. Matejki 43 Świnoujście
40	TK-0040/06	Telewizja Kablowa „Słupsk” Sp. z o.o.	Ul. Bora-Komorowskiego 7 Słupsk	2058	Telewizja Kablowa Słupsk Sp. z o.o.	Ul. Górna 7 Słupsk
				1779	Telewizja Kablowa Lębork Sp. z o.o.	Ul. Słowackiego 24 Lębork

41	TK-0041/06	Krystyna Galej-Kaszta	Ul. Rynek 2/10 Lubań	6 421	Telewizja Kablowa KOMSAT Zakład Instalacyjno-Drogowy Budownictwo Ogólne i Remontowe „KASZT-BUD" Krystyna Galej-Kaszta	Ul. Bolesława Chrobrego 3 Lubań
				1889	TOMKÓW Sp. z o.o. w Marciszewie	Ul. Wyspiańskiego 71 Zgorzelec
				1889	TOMKÓW Sp. z o.o.	Ul. Szkolna 2a Pieńsk

Wśród wymienionych koncesjonariuszy ponownie koncesje otrzymały następujące podmioty:

Lp.	Nr koncesji	Nazwa nadawcy	Adres siedziby	Poprzednia koncesja
1.	TK-0005/06	Telewizja Kablowa Świdnik Sp. z o.o.	Ul. C.K. Norwida 9, Świdnik	TK-0033/95
2.	TK-0007/06	Leszek Kazimierz Węgrzynowski	Ul. Olsztyńska 107, Karbowo	TK-0034/95
3.	TK-0017/06	Krzysztof Piotr Komarowski	Ul. Ignacego Daszyńskiego 29, Siedlce	TK-0006/95
4.	TK-0025/06	Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa WINOGRADY	Os. Przyjaźni 12A, Poznań	TK-0011/96
5.	TK-0027/06	TOYA Sp. z o.o.	Ul. Łąkowa 29, Łódź	TK-0008/96
6.	TK-0029/06	Stowarzyszenie Użytkowników Telewizji Kablowej „Zachód”	Ul. Połczyńska 12C, Szczecinek	TK-0023/96
7.	TK-0033/06	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Śremie	Ul. D. Chłapowskiego 5, Śrem	TK-0020/96
8.	TK-0034/06	Puławska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Centralna 2A, Puławy	TK-0010/96
9.	TK-0036/06	Wąbrzeski Dom Kultury	Ul. Wolności 47, Wąbrzeźno	TK-0022/96
10.	TK-0037/06	Wielkopolska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. Przybyszewskiego 44A ,Poznań	TK-0027/96
11.	TK-0039/06	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa „Słowianin”	Ul. Niedziałkowskiego 9, Świnoujście	TK-0026/96

Wykaz decyzji koncesyjnych z 2006 roku odnośnie telewizji kablowej:

- 6 decyzji dotyczących **rozszerzenia koncesji o kolejne sieci kablowe:**
  - decyzja nr D-TK-0001/06-R z dnia 8 lutego 2006 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK - 0005/97 z dnia 17 kwietnia 1997 r. udzielonej Małopolskiej Telewizji Kablowej S.TAR-TV Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Gdańsku i wykreślenie z pkt II sieci kablowej w Krośnie;
  - decyzja nr D-TK-0030/06 z dnia 24 maja 2006 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK - 0006/04 z dnia 9 marca 2004 r. udzielonej Witoldowi Wojakowi zam. we Władysławowie – rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Pucku, Jastarni i na Helu;
  - decyzja nr D-TK-0031/06 z dnia 24 maja 2006 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK - 0018/04 z dnia 20 sierpnia 2004 r. udzielonej Adamowi Romanowi Pachurze zam. w Bielawie – rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Bielawie-Dzierżoniowie iNowej Rudzie;
  - decyzja nr D-TK-0054/06 z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0020/04 z dnia 28 września 2004 r. udzielonej Markowi Henrykowi Kramarczykowi zam. we Władysławowie – rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Pucku i na Helu;
  - decyzja nr D-TK-0059/06 z dnia 28 sierpnia 2006 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0014/06 z dnia 18 maja 2006 r. udzielonej Bronisławowi Markielowi zam. w Wałbrzychu – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Wałbrzychu;
  - decyzja nr D-TK-0063/06 z dnia 27 września 2006 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0023/05 z dnia 10 czerwca 2005 r. udzielonej Miejskiemu Ośrodkowi Kultury z siedziba w Pabianicach – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Pabianicach;

- 4 decyzje w sprawie umorzenia postępowania:
  - decyzja nr D-TK-0002/06 z dnia 8 lutego 2006 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej, złożonego w dniu 10 grudnia 1997 r. przez JIM-SAT Telewizję Kablową Sp. z o.o. Oddział Łódź z siedzibą w Łodzi zarejestrowanego pod numerem TVK0054/97;
  - decyzja nr D-TK-0004/06 z dnia 2 marca 2006 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieciach telewizji kablowej, złożonego w dniu 21 listopada 2005 r. przez Bronisława Markiela zam. w Wałbrzychu i Jerzego Kwiatkiewicza zam. w Szczawnie Zdroju,
  - decyzja nr D-TK-0075/06 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosków z dnia 1 i 18 lipca oraz 31 sierpnia 2006 r. Mieczysława Bałabańskiego zam. w Grajewie o czasowe zawieszenie emisji programu telewizyjnego rozpowszechnianego w sieci kablowej na podstawie koncesji nr TK-0014/98 ze względu na jego bezprzedmiotowość;
  - decyzja nr D-TK-0081/06 z dnia 7 grudnia 2006 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku z nr TVK 0010/02-R o rozszerzenie koncesji nr TK-0008/96 złożonego przez TOYA Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi w dniu 30 kwietnia 2002 r.

na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w kolejnej sieci telewizji kablowej, ze względu na jego bezprzedmiotowość;

- 12 decyzji w sprawie uchylenia koncesji:
  - decyzja nr D-TK-0003/06 z dnia 27 lutego 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0016/00 z dnia 27 listopada 2000 r. udzielonej Marianowi Glicie zam. w Jędrzejowie na rozpowszechnianie programu w sieci tvk w Jędrzejowie, trudności finansowe związane z prowadzeniem działalności nadawczej;
  - decyzja nr D-TK-0005/06 z dnia 2 marca 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji TK-0014/97 z dnia 29 sierpnia 1997 r. udzielonej Telewizji Kablowej Brodnica Sp. z o.o. z siedzibą w Brodnicy na rozpowszechnianie programu w sieci tvk w Brodnicy, trwałe zaprzestanie rozpowszechniania programu;
  - decyzja nr D-TK-0029/06 z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0008/97 z dnia 25 czerwca 1997 r. udzielonej Gabrieli Marcie Golicz zam. w Rudzie Śląskiej na rozpowszechnianie programu w sieciach tvk, zaprzestanie działalności nadawczej;
  - decyzja nr D-TK-0033/06 z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0010/03 z dnia 2 lipca 2003 r. udzielonej Spółdzielni DOLSAT z siedzibą w Bełchatowie na rozpowszechnianie programu w sieci tvk, przeniesienie przedsiębiorstwa ze Spółdzielni DOLSAT w likwidacji do DOLSAT Sp. z o.o.;
  - decyzja nr D-TK-0065/06 z dnia 29 września 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-00007/02 z dnia 14 maja 2002 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedziba w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „Telewizja Elbląska" w sieci tvk w Elblągu, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
  - decyzja nr D-TK-0066/06 z dnia 29 września 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0016/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „Telewizja Bielsko" w sieci tvk w Bielsku-Białej, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
  - decyzja nr D-TK-0067/06 z dnia 29 września 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0002/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwa „Twoja Telewizja Police" w sieci tvk w Policach, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
  - decyzja nr D-TK-0068/06 z dnia 29 września 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0004/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwa „Twoja Telewizja Bartoszyce" w sieci tvk w Bartoszycach, zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
  - decyzja nr D-TK-0069/06 z dnia 29 września 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0034/05 z dnia 20 września 2005 r. udzielonej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „Telewizja Siedlce", zmiany w strategii rozwoju i zaniechanie działalności nadawczej;
  - decyzja nr D-TK-0073/06 z dnia 16 października 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0001/02 z dnia 14 stycznia 2002 r. udzielonej Dariuszowi Andrzejowi

Wolskiemu zam. w Łukowie na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą Łukowski Program Telewizyjny Master TV" w sieciach tvk w Łukowie i Radzyniu Podlaskim, zaprzestanie działalności nadawczej i rezygnacja z dalszego rozpowszechniania programu;

- decyzja nr D-TK-0074/06 z dnia 16 października 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0002/01 z dnia 25 kwietnia 2001 r. udzielonej Fundacji Mediów i Kultury im. Zdzisława Krudzielskiego z siedzibą w Jaworznie na rozpowszechnianie programu w sieciach tvk, brak środków finansowych na działalność telewizji;
- decyzja nr D-TK-0080/06 z dnia 29 listopada 2006 r. w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0025/97 z dnia 22 grudnia 1997 r. udzielonej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Zjednoczenie" z siedzibą w Wolsztynie na rozpowszechnianie programu w sieci tvk, rozpowszechnianie programu rozpoczął na podstawie koncesji TK-0012/04 Jerzy Gintrowicz;

- 46 decyzji w sprawie zmiany treści koncesji:
  - decyzja nr D-TK-0006/06 z dnia 2 marca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt IX koncesji nr TK-0025/04 z dnia 22 października 2004 r. udzielonej MEDIA WM Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie poprzez zmianę udziałowców i zapisów właścicielskich;
  - decyzja nr D-TK-0007/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0006/01 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0006/01 z dnia 9 lipca 2001 r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
  - decyzja nr D-TK-0008/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0007/02 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0007/02 z dnia 14 maja 2002 r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
  - decyzja nr D-TK-0009/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0016/02 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0016/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
  - decyzja nr D-TK-0010/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0017/02 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0017/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
  - decyzja nr D-TK-0011/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0018/02 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0018/02 z dnia 23 grudnia 2002r.

udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;

- decyzja nr D-TK-0012/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0001/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0001/05 z dnia 27 stycznia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0013/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0002/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0002/05 z dnia 27 stycznia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0014/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0003/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0003/05 z dnia 27 stycznia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0015/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0004/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0004/05 z dnia 27 stycznia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0016/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0005/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0005/05 z dnia 27 stycznia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0017/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0014/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0014/05 z dnia 14 kwietnia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0018/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0034/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0034/05 z dnia 20 września 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0019/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0039/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0039/05 z dnia 7 grudnia 2005r.

udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;

- decyzja nr D-TK-0020/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0040/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0040/05 z dnia 7 grudnia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0021/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0041/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0041/05 z dnia 7 grudnia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0022/06 z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji nr TK-0042/05 na spółkę VECTRA SA, powstałą w wyniku połączenia spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA i spółki VECTRA SA oraz zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0042/05 z dnia 7 grudnia 2005r. udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę nazwy spółki na VECTRA SA;
- decyzja nr D-TK-0024/06 z dnia 18 maja 2006 ar w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0011/96 z dnia 17 czerwca 1996 r. udzielonej Poznańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Winogrady" z siedzibą w Poznaniu poprzez zmianę nazwy programu;
- decyzja nr D-TK-0026/06 z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie zmiany pkt II koncesji nr TK-0006/01 z dnia 9 lipca 2001 r. Udzielonej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez wykreślenie z pkt II sieci kablowych w Sławnie i Sokołowie Podlaskim;
- decyzja nr D-TK-0027/06 z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie zmiany pkt II koncesji nr TK-0006/01 z dnia 9 lipca 2001 r. udzielonej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez wykreślenie z pkt II sieci kablowej w Wałbrzychu;
- decyzja nr D-TK-0035/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0006/01 z dnia 9 lipca 2001 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0036/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0007/02 z dnia 14 maja 2002 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0037/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0016/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0038/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0017/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0039/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0018/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0040/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0001/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;

- decyzja nr D-TK-0041/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0002/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0042/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0003/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0043/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0004/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0044/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0005/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0045/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0014/05 z dnia 14 kwietnia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0046/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0034/05 z dnia 20 września 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0047/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0039/05 z dnia 7 grudnia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0048/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0040/05 z dnia 7 grudnia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0049/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0041/05 z dnia 7 grudnia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0050/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0042/05 z dnia 7 grudnia 2005 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez zmianę adresu i uaktualnienie danych operatora sieci tvk;
- decyzja nr D-TK-0052/06 z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt X koncesji nr TK-0028/05 z dnia 5 lipca 2005 r. udzielonej Stowarzyszeniu Sadyba z siedzibą w Warszawie poprzez zmianę terminu rozpoczęcia rozpowszechniania oraz w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o zmianę terminu rozpoczęcia rozpowszechniania złożonego w dniu 21 lipca 2005 r.;
- decyzja nr D-TK-0053/06 z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt V koncesji nr TK-0028/05 z dnia 5 lipca 2005 r. udzielonej Stowarzyszeniu Sadyba z siedzibą w Warszawie poprzez rozszerzenie treści edukacyjnych;
- decyzja nr D-TK-0055/06 z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0027/04 z dnia 4 listopada 2004 r. udzielonej Powiatowi Kozienickiemu z siedzibą w Kozienicach poprzez zmianę adresu Koncesjonariusza;
- decyzja nr D-TK-0060/06 z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I i II koncesji nr TK-0024/98 z dnia 2 listopada 1998 r. udzielonej Bogdanowi Ładze zam. w Wejherowie poprzez zmianę adresu i danych operatora sieci;

- decyzja nr D-TK-0061/06 z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zmiany pkt II koncesji nr TK-0015/03 z dnia 6 października 2003 r. udzielonej Wioletcie Wojciechowskiej-Rybczyńskiej zam. w Świdnicy poprzez zmianę danych operatora sieci;
- decyzja nr D-TK-0070/06 dnia 29 września 2006 r. w sprawie zmiany w części koncesji nr TK-0017/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej spółce VECTRA SA z siedzibą w Gdyni poprzez wykreślenie z pkt II sieci tvk w Słupsku;
- decyzja nr D-TK-0076/06 z dnia 29 listopada 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0005/03 z dnia 2 kwietnia 2003 r. udzielonej Zakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej Cementowni „Ożarów" z siedzibą w Ożarowie poprzez zmianę nazwy Koncesjonariusza;
- decyzja nr D-TK-0077/06 z dnia 29 listopada 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji nr TK-0019/02 z dnia 23 grudnia 2002 r. udzielonej MASTER Sp. z o.o. Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowemu z siedzibą w Głogowie poprzez zmianę nazwy Koncesjonariusza;
- decyzja nr D-TK-0078/06 z dnia 29 listopada 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0009/98 z dnia 7 maja 1998 r. udzielonej Stowarzyszeniu „Oławska Telewizja Kablowa" z siedzibą w Oławie poprzez zmianę adresu Koncesjonariusza;
- decyzja nr D-TK-0079/06 z dnia 29 listopada 2006 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji nr TK-0008/98 z dnia 7 maja 1998 r. udzielonej DEXTEL Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu poprzez zmianę adresu Koncesjonariusza;

- 3 decyzje w sprawie cofnięcia koncesji:
  - decyzja nr D-TK-0023/06 z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0004/02 z dnia 12 lutego 2002 r. udzielonej Stowarzyszeniu „Telewizja Wałbrzych" z siedzibą w Wałbrzychu, na rozpowszechnianie własnego programu telewizyjnego w sieciach telewizji kablowej, nie rozpowszechnianie programu, nie nadesłanie sprawozdania finansowego;
  - decyzja nr D-TK-0071/06 z dnia 29 września 2006 r. w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0021/98 z dnia 10 lipca 1998 r. udzielonej Spółdzielni Mieszkaniowej z siedziba w Bielsku-Białej, na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej, nie rozpowszechnianie programu;
  - decyzja nr D-TK-0072/06 z dnia 29 września 2006 r. w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0013/99 z dnia 15 grudnia 1999 r. udzielonej MEDIA COM SA z siedzibą w Warszawie, na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieciach telewizji kablowej, nie nadesłanie sprawozdań finansowych, nie rozpowszechnianie programu;

- 3 decyzje dotyczące wyrażenia zgody na zawieszenie rozpowszechniania programu:
  - decyzja nr D-TK-0025/06 z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawieszenie rozpowszechniania programu telewizyjnego w sieciach kablowych w Nowym Dworze Gdańskim, Darłowie, Dąbrowie Białostockiej, Łapach, Malborku, Nowym Stawie, Pasłęku, Rucianym Nidzie, Bemowie Piskim, Orzyszu, Gdańsku, Wąbrzeźnie, Sępólnie Krajeńskim, Sztumie, Toruniu, Węgorzewie i Więcborku na podstawie koncesji nr TK-0017/00 od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.;
  - decyzja nr D-TK-0028/06 z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawieszenie rozpowszechniania programu telewizyjnego w sieci kablowej na podstawie

koncesji nr TK-0006/97 udzielonej Janowi Wiertlewskimu, od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.

- decyzja nr D-TK-0032/06 z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawieszenie rozpowszechniania programu telewizyjnego w sieci kablowej w Chojnicach na podstawie koncesji nr TK-0018/05 udzielonej PETRUS Sp. z o.o., od dnia 1 maja 2006 r. do dnia 1 listopada 2006 r.

- 4 decyzje w sprawie odmowy wydania zgody:
  - decyzja nr D-TK-0034/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie odmowy Bronisławowi Markielowi zam. w Boguszowie-Gorcach wydania zgody na testową emisję programu lokalnego w sieciach kablowych objętych wnioskiem nr TVK0043/05 z dnia 2 grudnia 2005r. do czasu wydania koncesji;
  - decyzja nr D-TK-0051/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie odmowy wydania zgody na zmianę operatora wymienionego w pkt II koncesji nr TK-0008/98 udzielonej w dniu 7 maja 1998 r. DEXTEL Sp. z o.o. dla DEXTEL Sp. z o.o. sp. k.;
  - decyzja nr D-TK-0057/06 z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie odmowy wydania zgody na rozpoczęcie próbnego rozpowszechniania programu w sieci kablowej VECTRA SA dla Przedsiębiorstwa Wielobranżowego JARD inż. Jarosław Dziemian z siedzibą w Białymstoku;
  - decyzja nr D-TK-0058/06 z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie odmowy wydania zgody na zmianę pkt X koncesji nr TK-0017/00 udzielonej w dniu 29 listopada 2000 r. dla TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni;

- 2 decyzje w sprawie odmowy udzielenia koncesji:
  - decyzja nr D-TK-0056/06 z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie odmowy udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieciach kablowych w Lubaniu, Zgorzelcu i Pieńsku dla Telewizji Kablowej „KOMSAT-KASZTBUD" S.C. Krystyna Galej-Kaszta i Jarosław Kaszta z siedziba w Lubaniu. Spółka cywilna nie posiada osobowości prawnej;
  - decyzja nr D-TK-0062/06 z dnia 6 września 2006 r. w sprawie odmowy udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieciach kablowych MULTIMEDIA w Barlinku, Lipianach i Dębnie dla Romana Ryszarda Wolanina zam. w Myśliborzu. Brak udokumentowania możliwości finansowania , a więc realizacji art. 36 ust. 1 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji, wnioskowany 5 letni okres obowiązywania koncesji, niezgodny z art. 36 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji oraz niezgodny z art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, 30% udział reklamy w dziennym czasie emisji;

- 1 decyzję o utrzymaniu w mocy decyzji:
  - decyzja nr D-TK-0064/06 z dnia 28 września 2006 r. o utrzymaniu w mocy decyzji nr D-TK-0051/06 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie odmowy wydania zgody spółce DEXTEL sp. z o.o. sp. k. na zmianę operatora wymienionego w pkt II koncesji nr TK-0008/98 udzielonej w dniu 7 maja 1998 r. DEXTEL Sp. z o.o.

Załącznik nr 10. Realizacja wydatków budżetowych KRRiT w 2006 r. w układzie paragrafowym (w tys. zł.)

TREŚĆ	Układ wykonawczy do ustawy budżetowej na 2006 rok	Plan po zmianach 1/	Wykonanie na 31.12.2006r.	różnica	
				kol. 4-2	kol. 4-3
1.	2.	3.	4.	5.	6.
WYDATKI BUDŻETOWE - OGÓŁEM Dział 751, rozdział 75101 z tego:	**15 235,0**	**17 103,0**	**16 816,2**	**1 581,2**	**-286,8**
I. Wydatki bieżące z tego:	**15 084,0**	**16 952,0**	**16 665,2**	**1 581,2**	**-286,8**
A. świadczenia na rzecz osób fizycznych z tego:	**2,0**	**96,3**	**96,2**	**94,2**	**-0,1**
§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	0,0	41,1	41,1	41,1	0,0
§ 3040 Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń	0,0	54,0	54,0	54,0	0,0
§ 3110 Świadczenia społeczne	2,0	1,2	1,1	-0,9	-0,1
B. wydatki bieżące jednostek budżetowych z tego:	**15 082,0**	**16 855,7**	**16 569,0**	**1 487,0**	**-286,7**
§ 4010 Wynagrodzenie osobowe pracowników	10 235,0	10 235,0	10 199,7	-35,3	-35,3
§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	673,0	673,0	672,2	-0,8	-0,8
§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	1 673,0	1 576,2	1 575,4	-97,6	-0,8
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	261,0	256,8	256,7	-4,3	-0,1
§ 4140 Wpłaty na PFRON	42,0	35,0	34,7	-7,3	-0,3
§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	99,0	359,0	343,6	244,6	-15,4
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	434,0	441,5	441,4	7,4	-0,1
§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	3,0	1,6	1,5	-1,5	-0,1
§ 4260 Zakup energii	70,0	77,6	77,6	7,6	0,0
§ 4270 Zakup usług remontowych	150,0	138,1	138,1	-11,9	0,0
§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	45,0	19,0	17,9	-27,1	-1,1
§ 4300 Zakup usług pozostałych	1 039,0	2 409,4	2 210,6	1 171,6	-198,8
§ 4350 Zakup usług dostępu do sieci Internet	50,0	47,0	45,2	-4,8	-1,8
§ 4410 Podróże służbowe krajowe	57,0	46,8	46,1	-10,9	-0,7
§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	17,0	160,0	129,8	112,8	-30,2
§ 4427 Podróże służbowe zagraniczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
§ 4430 Różne opłaty i składki	53,0	39,8	39,8	-13,2	0,0
§ 4440 Odpisy na ZFSS	112,0	107,2	107,2	-4,8	0,0
§ 4480 Podatek od nieruchomości	5,0	6,1	6,1	1,1	0,0

§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	14,0	178,3	177,1	163,1	-1,2
§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	30,0	37,3	37,3	7,3	0,0
§ 4710 Fundusz dyspozycyjny	20,0	11,0	11,0	-9,0	0,0
II. wydatki majątkowe z tego:	**151,0**	**151,0**	**151,0**	**0,0**	**0,0**
§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	40,0	0,0	0,0	-40,0	0,0
§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	111,0	151,0	151,0	40,0	0,0

[1/] po uwzględnieniu środków ogólnej z rezerwy budżetu państwa w łącznej kwocie 1 868 tys. zł.

INFORMACJA

O PODSTAWOWYCH PROBLEMACH RADIOFONII I TELEWIZJI W 2006 ROKU

KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI, WARSZAWA MARZEC 2007 R.

SPIS TREŚCI

I. Przekrój ekonomiczno-finansowy oraz sytuacja nadawcza rynku radiofonii i telewizji 3

1.1. Radiofonia i telewizja publiczna ... 3

1.2. Radiofonia i telewizja koncesjonowana ... 22

II. Nadawcy publiczni: oferta programowa i realizacja zobowiązań ustawowych 48

2.1. Radiofonia publiczna ... 48

2.2. Telewizja publiczna ... 66

III. Nadawcy koncesjonowani: oferta programowa oraz realizacja przepisów ustawy i warunków koncesji 93

3.1. Radiofonia koncesjonowana ... 93

3.2. Telewizja koncesjonowana ... 103

IV. Analizy problemowe dotyczące programów radiowych i telewizyjnych 126

4.1. Realizacja przez nadawców radiowych i telewizyjnych przepisów art. 18 ust. 4 - 6 ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 roku w świetle przeprowadzonego monitoringu ... 126

4.2. Obraz programów radiowych o zasięgu lokalnym na podstawie monitoringów przeprowadzonych w latach 2002-2005 ... 136

V. Widownia telewizyjna i audytorium radia 139

5.1. Audytorium radia (udział w rynku, struktura audytorium) ... 139

5.2. Widownia programów telewizyjnych (udział w rynku, struktura widowni, najpopularniejsze audycje) ... 143

VI. Rynek reklamy 153

6.1. Analizy i perspektywy rozwoju rynku reklamowego w Polsce ... 153

6.2. Porównanie czasu wyemitowanych reklam, ogłoszeń i telesprzedaży w radiu publicznym i komercyjnym, w telewizji publicznej i komercyjnej ... 154

6.3. Informacja o wydatkach i wykorzystaniu czasu antenowego w radiu i telewizji na emisję płatnych ogłoszeń wyborczych zleconych przez Komitety Wyborcze w trakcie kampanii wyborczej do Rad Gmin, Rad Powiatów i Sejmików Województw w 2006 roku ... 161

VII. Międzynarodowy kontekst regulacji rynku radiowo – telewizyjnego 166

7.1. Prace nad nowelizacją dyrektywy „O telewizji bez granic" 166

7.2. Prace Światowej Organizacji Własności Intelektualnej nad projektem Traktatu o Ochronie Organizacji Nadawczych 170

7.3. Opracowania dotyczące wybranych aspektów regulacji mediów elektronicznych w innych krajach 171

VIII. Podstawowe bariery i przeszkody rozwoju radiofonii i telewizji w Polsce 176

IX. Konieczne zmiany prawne w zakresie ustaw regulujących działalność nadawców radiowych i telewizyjnych 183

Załączniki:

Załącznik Nr 1. Informacja na temat sytuacji finansowej grup radiowych w 2005 roku

Załącznik Nr 2. Informacja na temat sytuacji finansowej koncesjonowanych nadawców radiowych w 2005 roku

Załącznik nr 3. Zestawienie pokrycia ludnościowego i powierzchniowego wybranych stacji radiowych i telewizyjnych *(stan na dzień 31.12.2006 roku)*

I. PRZEKRÓJ EKONOMICZNO - FINANSOWY ORAZ SYTUACJA NADAWCZA RYNKU RADIOFONII I TELEWIZJI

1.1. Radiofonia i telewizja publiczna

Sytuacja ekonomiczno-finansowa radiofonii i telewizji publicznej

Na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji od 1994 roku działa 19 nadawców publicznych: 18 spółek radiofonii publicznej oraz Telewizja Polska SA.

Zgodnie z art. 31 ww. ustawy przychodami nadawców publicznych, z których finansowana jest ich działalność są wpływy pochodzące z:

- opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu, kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników radiowych i telewizyjnych;
- obrotu prawami do audycji;
- reklam i audycji sponsorowanych;
- innych źródeł.

Przychodami spółek publicznej radiofonii i telewizji mogą być również dotacje z budżetu państwa.

Środki z rachunku bankowego KRRiT przekazane nadawcom publicznym oraz ich wydatkowanie

Środki z rachunku bankowego KRRiT w 2006 roku

Na finansowanie misji publicznej realizowanej przez nadawców publicznych przekazywane były środki zgromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym KRRiT z tytułu:

- wpływów z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych;
- wpływów pozaabonamentowych, to jest z tytułu odsetek za zwłokę w uiszczaniu opłat abonamentowych, kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników radiowych i telewizyjnych, odsetek od Rejonowych Urzędów Poczty Polskiej za nieterminowe przekazywanie wpływów z opłat abonamentowych, odsetek bankowych od kapitalizacji środków, które gromadzone były na wyodrębnionym rachunku KRRiT.

Udział środków z rachunku bankowego KRRiT w przychodach ogółem nadawców publicznych w 2006 roku przedstawiał się następująco:

1) Radiofonia publiczna ogółem ponad 73%

2) Telewizja Polska SA w Warszawie ponad 28%

Wpływy abonamentowe, które zasiliły rachunek bankowy KRRiT w 2006 roku i zostały przekazane na konta bankowe spółek radiofonii i telewizji publicznej wyniosły łącznie 888,8 mln zł, co stanowiło około **95%** prognozowanych wpływów abonamentowych na ww. okres (935 mln zł). Ubytek prognozowanych wpływów abonamentowych na finansowanie kosztów realizowanej misji wyniósł w 2006 roku łącznie 46,2 mln zł, z tego dla: Telewizji Polskiej SA – 27,2 mln zł, Polskiego Radia SA – 10,5 mln zł oraz spółek regionalnej radiofonii, razem – 8,5 mln zł.

Wpływy pozaabonamentowe, które zasiliły rachunek bankowy KRRiT i zostały przekazane na konta bankowe spółek radiofonii i telewizji publicznej w 2006 roku wyniosły 9,9 mln zł.

Łącznie z rachunku bankowego KRRiT w 2006 roku przekazano nadawcom publicznym środki *w kwocie 898,7 mln zł*.

Wykorzystanie środków publicznych 2006 roku

Wydatki związane z realizacją misji publicznej w 2006 roku

Zgodnie z art. 2 i 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 roku Nr 91, poz. 874 ogłoszony dnia 30 kwietnia 2004 roku) począwszy od 1 lipca 2004 roku spółki radiofonii i telewizji publicznej przedstawiają Krajowej Radzie rozliczenie środków publicznych.

Krajowa Rada Radiofonii i telewizji przyjęła w dniu 3 czerwca 2004 roku rozporządzenie w sprawie uzupełnienia opisu zasad prowadzenia dokumentacji związanej z polityką rachunkowości w spółkach radiofonii i telewizji publicznej oraz określenia sposobu sporządzenia sprawozdań kwartalnych i rocznych składanych Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji przez spółki radiofonii i telewizji publicznej. Określają one zakres informacji sporządzanych sprawozdań i uzupełniającej dokumentacji, pozwalając na zapewnienie zasad jawności i przejrzystości wykorzystania przez publiczną radiofonię i telewizję środków przeznaczonych na realizację misji publicznej. Spółki przekazywały sprawozdania z poniesionych wydatków i kosztów na realizację misji publicznej w 2006 roku.

Rozlicznie środków publicznych (środki z rachunku bankowego KRRiT oraz dotacje budżetowe) przekazanych w 2006 roku spółkom radiofonii i telewizji publicznej, przedstawia się następująco:

1) Stan środków publicznych na dzień 1 stycznia 2006 roku, razem		27.237,6 tys. zł
z tego:		
1.1. dotacje budżetowe	17,0 tys.zł	(tj.0,06%)
1.2. środki z rachunku bankowego KRRiT	27.220,5 tys.zł	(tj. 99,94%)

2) Wpływy środków publicznych w 2006 roku, razem 901.734,5 tys.zł

z tego:

2.1. dotacje budżetowe 3.066,0 tys.zł (tj. 0,3%)

2.2. środki z rachunku bankowego KRRiT 898.668,5 tys.zł (tj. 99,7%)

3) Środki publiczne w dyspozycji spółek w 2006 roku, razem 928.972,0 tys.zł

z tego:

3.1. dotacje budżetowe 3.083,1 tys.zł

3.2. środki z rachunku bankowego KRRiT 925.889,0 tys.zł

4) Wydatki finansowane ze środków publicznych

w 2006 roku, razem 861.156,8 tys. zł

z tego:

4.1. z dotacji budżetowych 2.410,8 tys.zł (tj. 0,3%)

4.2. ze środków z rachunku bankowego KRRiT 858.746,0 tys.zł (tj. 99,7%)

Wydatki poniesione przez spółki radiofonii i telewizji publicznej na realizację zadań, o których mowa w art.21 ust.1a ustawy o radiofonii i telewizji oraz finansowanie ich ze środków publicznych (środki z rachunku bankowego KRRiT oraz dotacje budżetowe), na podstawie sprawozdań kwartalnych otrzymanych z poszczególnych spółek, przedstawiają się następująco:

Tabela nr 1. Wydatki nadawców publicznych na realizację zadań wynikających z art. 21 ust.1a. u.r.t. (w tys. zł.)

TREŚĆ	Tworzenie i rozpowszechnianie programów				Budowa i eksploatacja nadawczych i przekaźnikowych stacji radiowych i tv. tytelewizyjnych	Prowadzenie prac nad nowymi technikami tworzenia programów radiowych i telewizyjnych	Inne zadania publiczne związane z realizacją misji	Razem
	ogólnokrajowych	regionalnych, razem	innych dla społeczności lokalnych	dla odbiorców za granicą				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Razem spółki radiofonii i telewizji publicznej	451 753,2	365 603,2	1 647,1	17 724,8	4 380,1	20 043,9	4,5	861 156,8
z tego 1. Polskie Radio SA w Warszawie	179 475,7	0,0	0,0	3 627,0	3 952,2	16 057,0	0,0	203 111,9
2. Telewizja Polska SA w Warszawie	272 277,5	194 823,5	0,0	14 097,8	0,0	3 786,9	4,5	484 990,1
3.Spółki regionalnej radiofonii, razem	0,0	170 779,7	1 647,1	0,0	427,9	200,0	0,0	173.054,8

Natomiast wydatki poniesione przez nadawców publicznych w 2006 roku ze środków uzyskanych z rachunku bankowego KRRiT w łącznej kwocie 858.746,0 tys.zł, były związane z realizowaną misją publiczną z tytułu:

1) tworzenia i rozpowszechniania programów ogólnokrajowych, razem 450.519,0 tys.zł (tj. 52,5%)

z tego:

1.1) Telewizja Polska SA 272.277,5 tys.zł

1.2) Polskie Radio SA 178.241,5 tys.zł

2) tworzenia i rozpowszechniania programów regionalnych, razem 364.426,6 tys.zł (tj. 42,4%)

z tego:

2.1) Telewizja Polska SA 194.823,5 tys.zł

2.2) spółki regionalnej radiofonii 169.603,1 tys.zł

3) tworzenia i rozpowszechniania innych programów dla odbiorców za granicą w języku polskim i innych językach 17.724,8 tys.zł (tj. 2,1%)

z tego:

3.1) Telewizja Polska SA 14.097,8 tys.zł

3.2) Polskie Radio SA 3.627,0 tys.zł

4) tworzenia i rozpowszechniania innych programów realizujących demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych, przez 4 spółki regionalnej radiofonii, razem 1.647,1 tys.zł (tj. 0,2%)

z tego

4.1) Radio Koszalin SA (program miejski w Słupsku) 368,0 tys.zł

4.2) Radio Olsztyn SA (program dla mniejszości ukraińskiej) 200,9 tys.zł

4.3) Radio Wrocław SA (program miejski Wrocław) 388,9 tys.zł

4.4) Radio Zachód SA w Zielonej Górze (program miejski w Gorzowie Wielkopolskim) 689,3 tys.zł

5) budowy i eksploatacji nadawczych i przekaźnikowych stacji radiowych i telewizyjnych, razem 4.380,1 tys.zł (tj. 0,5%)

6) prowadzenia prac nad nowymi technikami tworzenia programów radiowych i telewizyjnych, razem 20.043,9 tys.zł (tj. 2,3%)

7) innych zadań publicznych,

- Telewizja Polska SA w Warszawie 4,5 tys.zł

Stan środków publicznych na 31grudnia 2006 roku, razem		67.815,3 tys.zł
z tego:		
1. dotacje budżetowe		672,3 tys.zł (tj. 1,0%)
2. środki z rachunku bankowego KRRiT		67.143,0 tys.zł (tj. 99,0%)
z tego:		*liczone jako 100,0%*
2.1. Telewizja Polska SA	59.649,7 tys.zł	*(88,8%)*
2.2. Polskie Radio SA	5.578,9 tys.zł	*(8,3%)*
2.3. Spółki regionalne, razem	1.914,4 tys.zł	*(2,9%)*

Pozostałe na dzień 31 grudnia 2006 roku na kontach spółek środki uzyskane przez nadawców publicznych radiofonii i telewizji z rachunku bankowego KRRiT, przeszły do wykorzystania w I kwartale 2007 roku.

Wpływy abonamentowe, które pozostały na 31 grudnia 2006 roku ze środków przyznanych celowo wcześniej (w latach 2003-2004) Telewizji Polskiej SA w Warszawie, wyniosły 12.743,1 tys.zł (tj. 21,4% łącznej kwoty pozostałości) i dotyczyły następujących zadań:

1) koprodukcji programów z ARTE	142,4 tys.zł,
2) programu SAP R/3	286,3 tys.zł,
3) zadań związanych z wdrażaniem telewizji interaktywnej oraz Internetowym Polskim Słownikiem Biograficznym,	12.314,4 tys.zł,

Koszty związane z realizacją misji publicznej w 2006 roku

Łączne koszty związane z realizacją misji nadawców publicznych wyniosły około 2 miliardy 99 milionów złotych, z tego w:

a) Telewizji Polskiej SA, około	1 miliard 605 mln zł	(tj. 76,5%)
b) Radiofonii publicznej	494 mln zł,	(tj. 23,5%)
z tego w:		
- Polskim Radio SA ponad	306 mln zł	
- spółkach regionalnej radiofonii, razem	około 188 mln zł	

Koszty realizacji misji nadawców publicznych w 2006 roku w podziale na poszczególne zadania, przedstawiały się następująco:

1) Telewizja Polska SA w Warszawie	**1.604,7 mln zł**	**100,0%**
z tego:		
a) tworzenie i rozpowszechnianie programów ogólnokrajowych	1.081,9 mln zł	tj. 67,4%
b) tworzenie i rozpowszechnianie programów regionalnych	283,8 mln zł	tj. 17,7%
c) inne zadania publiczne związane z realizacją misji	143,4 mln zł	tj. 8,9%
d) tworzenie i rozpowszechnianie programów wyspecjalizowanych	43,6 mln zł	tj. 2,7%
e) tworzenie i rozpowszechnianie programów dla odbiorców za granicą	42,2 mln zł	tj. 2,6%
f) rozpowszechnianie przekazów tekstowych	5,9 mln zł	tj. 0,4%
g) prowadzenie prac nad nowymi technikami tworzenia i rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych	3,8 mln zł	tj. 0,3%
2) Polskie Radio SA w Warszawie	**306,3 mln zł**	**100,0%**
z tego:		
a) tworzenie i rozpowszechnianie programów ogólnokrajowych	267,4 mln zł	tj. 87,3%
b) tworzenie i rozpowszechnianie programów dla odbiorców za granicą	16,1 mln zł	tj. 5,3%
c) prowadzenie prac nad nowymi technikami tworzenia i rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych	16,1 mln zł	tj. 5,3%
d) budowa i eksploatacja nadawczych przekaźnikowych stacji radiowych	6,8 mln zł	tj. 2,1%
3) Spółki regionalnej radiofonii, razem	**188,4 mln zł**	**100,0%**
z tego:		
a) tworzenie i rozpowszechnianie programów regionalnych	185,2 mln zł	tj. 98,3%
b) tworzenie i rozpowszechnianie programów realizujących demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych	2,7 mln zł	tj. 1,4%
c) budowa i eksploatacja nadawczych przekaźnikowych stacji radiowych	0,4 mln zł	tj. 0,3%

Podstawowe wskaźniki finansowo-ekonomiczne w 2006 roku w porównaniu do lat 2004 - 2005

W omawianym okresie dla 18 spółek radiofonii publicznej najważniejszym składnikiem przychodów były wpływy abonamentowe (średniorocznie ponad 74%), natomiast dla Telewizji Polskiej SA w Warszawie wpływy abonamentowe (średniorocznie około 30%) były uzupełnieniem przychodów ze sprzedaży czasu reklamowego.

Udział środków uzyskanych przez spółki radiofonii i telewizji publicznej z rachunku bankowego KRRiT (wpływy abonamentowe + wpływy pozaabonamentowe) w przychodach bieżących ogółem, w latach 2004 - 2006 miał tendencję malejącą i przedstawiał się następująco:

Tabela nr 2. Udział środków z rachunku bankowego KRRiT w przychodach bieżących nadawców publicznych w latach 2004 – 2006 (w %)

TREŚĆ	2004 rok	2005 rok	2006 rok	średniorocznie
1. Telewizja Polska SA w Warszawie	31,9	28,3	28,3	29,5
2. Radiofonia publiczna ogółem	75,7	74,3	73,1	74,4
z tego:				
a) Polskie Radio SA w Warszawie	70,6	69,1	68,5	69,4
b) Spółki regionalnej radiofonii publicznej, razem, z tego:	83,0	81,7	79,7	81,5
• Białystok	80,4	81,2	79,5	80,4
• Bydgoszcz	90,9	86,6	82,7	86,7
• Gdańsk	73,7	72,6	69,9	72,1
• Katowice	77,4	73,5	78,3	76,4
• Kielce	88,1	84,8	82,6	85,2
• Koszalin	85,4	88,6	87,7	87,2
• Kraków	77,1	74,3	72,6	74,7
• Lublin	84,2	85,2	82,0	83,8
• Łódź	81,0	80,8	78,5	80,1
• Olsztyn	81,1	82,2	72,4	78,6
• Opole	78,9	76,8	79,6	78,4
• Poznań	78,3	78,7	82,0	79,7
• Rzeszów	88,6	85,0	89,0	87,5
• Szczecin	88,6	87,8	83,8	86,7
• Warszawa (RdC)	91,6	86,5	81,0	86,4
• Wrocław	84,4	82,8	74,2	80,5
• Zielona Góra	85,8	84,7	85,1	85,2

Uzyskiwane przez nadawców publicznych środki z rachunku bankowego KRRiT jedynie w części pokrywały ich koszty działalności, co potwierdza poniższy wykres prezentujący dynamikę wpływów abonamentowych netto (tj. po potrąceniu prowizji Poczty Polskiej) oraz kosztów działalności w latach 1994 - 2006:

Wykres nr 1. Dynamika wpływów abonamentowych netto oraz kosztów działalności nadawców publicznych w latach 1994 - 2006

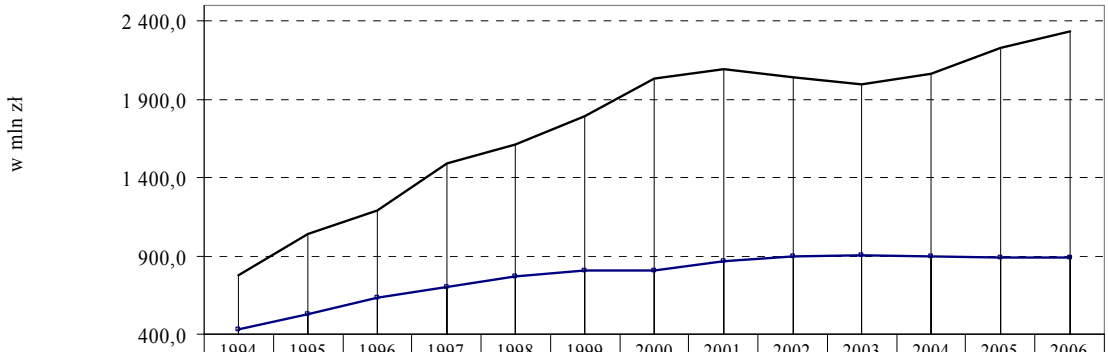

	1994 rok	1995 rok	1996 rok	1997 rok	1998 rok	1999 rok	2000 rok	2001 rok	2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok
wpływy abonamentowe nominalnie w mln zł	430,4	524,2	633,9	703,0	766,8	803,5	803,7	867,5	898,7	905,1	898,7	892,9	888,8
koszty działalności nadawców publicznych nominalnie w mln zł	775,7	1 038,2	1 190,1	1 492,9	1 614,5	1 790,4	2 030,3	2 091,1	2 040,9	1 996,4	2 059,9	2 231,3	2 331,5

Radiofonia publiczna

W 2006 roku najpoważniejszym składnikiem przychodów ogółem 18 spółek radiofonii publicznej były wpływy abonamentowe przekazywane z rachunku bankowego KRRiT, stanowiące 73,1%, z tego: Polskie Radio SA w Warszawie – 68,5%, natomiast spółki regionalnej radiofonii publicznej razem – 79,7%. W poszczególnych spółkach regionalnych udział wpływów abonamentowych w skorygowanych przychodach ogółem wahał się w granicach 69,9% (Gdańsk) –89,0% (Rzeszów).

Przychody z reklamy (bez sponsoringu) miały charakter uzupełniający do wpływów abonamentowych stanowiąc w 2006 roku średnio 14,8% dla całej radiofonii publicznej, z tego: Polskie Radio SA – 19,3%, spółki regionalnej radiofonii publicznej, razem – 8,5%.

Wpływy abonamentowe i przychody z reklamy łącznie stanowiły aż 87,9% przychodów ogółem, z tego: Polskie Radio SA w Warszawie – 87,8%, a spółki regionalne, razem – 88,2%.

Pozostałe przychody spółek radiofonii publicznej to między innymi sponsoring, przychody finansowe, przychody ze sprzedaży programów oraz ze sprzedaży usług produkcyjno-technicznych i stanowiły łącznie 11,1% przychodów ogółem, z tego: Polskie Radio SA łącznie 11,9%, a spółki regionalne razem 10,0%.

W latach 2004-2006 struktura procentowa udziału poszczególnych przychodów ulegała wahaniom, zmieniając się następująco:

	2004 rok	2005 rok	2006 rok
RADIOFONIA PUBLICZNA, razem			
a) wpływy abonamentowe	75,7%	74,3%	73,1%
b) przychody z reklamy	13,2%	14,1%	14,8%
c) przychody finansowe	0,7%	0,8%	1,0%
d) pozostałe przychody	10,4%	10,8%	11,1%
POLSKIE RADIO SA w Warszawie			
a) wpływy abonamentowe	70,6%	69,1%	68,5%
b) przychody z reklamy	17,0%	18,1%	19,3%
c) przychody finansowe	0,2%	0,3%	0,3%
d) pozostałe przychody	12,1%	12,4%	11,9%
SPÓŁKI REGIONALNE RADIOFONII PUBLICZNEJ, razem			
a) wpływy abonamentowe	83,0%	81,7%	79,7%
b) przychody z reklamy	7,7%	8,3%	8,5%
c) przychody finansowe	1,4%	1,4%	1,8%
d) pozostałe przychody	7,9%	8,6%	10,0%

W 2006 roku, na podstawie materiałów przedbilansowych, odnotowano następujące zmiany w zakresie podstawowych wskaźników finansowo-ekonomicznych spółek radiofonii publicznej w porównaniu do 2005 roku (wykonanie przedbilansowe):

Tabela nr 3. Przeciętne zatrudnienie w spółkach radiofonii publicznej w latach 2005 - 2006

TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		% kol.4:2
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	1 555,5	50,1	1 439,5	49,4	92,5
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	1 550,6	49,9	1 569,0	52,2	101,2
RAZEM	**3 106,1**	**100,0**	**3 008,5**	**100,0**	**96,9**

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku przeciętne zatrudnienie radiofonii publicznej uległo obniżeniu o 97,6 etatów, tj. o 3,1%. Natomiast, przeciętnie na 1 spółkę regionalnej radiofonii, średnie zatrudnienie w 2006 roku wyniosło 92,3 etatu, wzrastając o 1,2% w porównaniu do 2005 roku (91,2 etatu).

Tabela nr 4. Stan zatrudnienia w spółkach radiofonii publicznej w latach 2005 - 2006 (stan na 31.12.)

TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		% kol.4:2
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	1 563,8	50,2	1 444,5	47,7	92,4
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	1 548,4	49,1	1 581,7	52,3	102,2
RAZEM	**3 112,2**	**100,0**	**3 026,2**	**100,0**	**97,2**

Stan zatrudnienia w całej radiofonii publicznej w 2006 roku obniżył się o 86 etatów, tj. o 2,8% , z tym że :

- w Polskim Radio SA wystąpił spadek stanu zatrudnienia o 7,6%,
- w spółkach regionalnych odnotowano wzrost stanu zatrudnienia o 2,2%.

Tabela nr 5. Średniomiesięczne wynagrodzenie w spółkach radiofonii publicznej w latach 2005 – 2006 (w złotych na 1 pracownika etatowego)

TREŚĆ	2005 rok	2006 rok	% kol.3:2
1.	2.	3.	4.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	4 228,0	4 407,0	104,2
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	3 852,0	4 126,0	107,1
RAZEM - średnio	**4 040,0**	**4 266,5**	**105,6**

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 226,5 zł, tj. o 5,6%, podczas gdy maksymalny roczny wskaźnik przyrostu wynagrodzeń w 2006 roku wynosił 3,5%. Przekroczenie tego wskaźnika spowodowane zostało zmianami zarządów spółek radiofonii publicznej oraz dokonanymi zmianami kadrowo-organizacyjnymi w spółkach.

Tabela nr 6. Ogólny poziom przychodów w spółkach radiofonii publicznej w latach 2005 – 2006 (w mln. zł.)

TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	296,5	58,8	296,9	58,5	100,1
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	207,4	41,2	210,9	41,5	101,7
RAZEM	**503,9**	**100,0**	**507,8**	**100,0**	**100,8**

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku ogólny poziom przychodów wzrósł o 3,9 mln zł, tj. o 0,8%.

Tabela nr 7. Ogólny poziom kosztów rodzajowych w spółkach radiofonii publicznej w latach 2005 – 2006 (w mln. zł.)

TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	kol.4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	281,4	59,0	272,6	58,0	96,9
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	195,9	41,0	197,4	42,0	100,8
RAZEM	**477,3**	**100,0**	**470,0**	**100,0**	**98,5**

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku ogólny poziom kosztów rodzajowych uległ obniżeniu o 7,3 mln zł, tj. o 1,5%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA uległ obniżeniu o 8,8 mln zł, tj. o 0,8%;
- w spółkach regionalnych wzrósł o 1,5 mln zł, tj. o 0,8%.

Tabela nr 8. Struktura kosztów rodzajowych w spółkach radiofonii publicznej w latach 2005 - 2006 (w %)

a) Polskie Radio SA w Warszawie

w %

TREŚĆ	2005 rok	2006 rok
1. Wynagrodzenia	33,8	34,5
2. Świadczenia na rzecz pracowników	6,3	6,3
3. Razem wynagrodzenia ze świadczeniami	40,1	40,8
4. Amortyzacja	9,6	10,0
5. Usługi obce:	27,7	27,9
w tym:		
- emisja	*16,8*	*18,5*
- dosył sygnału	*1,1*	*0,8*
- opłata za częstotliwość	*0,9*	*0,9*
6. Zużycie materiałów i energii	3,1	2,7
7. Podatki i opłaty	6,4	5,6
8. Pozostałe koszty	13,1	13,0
w tym:		
- prawa autorskie i odtwórcze	*6,0*	*6,5*

W Polskim Radiu SA w 2006 roku odnotowano wzrost udziału wynagrodzeń ze świadczeniami na rzecz pracowników w porównaniu do 2005 roku (o 0,7 pkt. proc.). Natomiast koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez Polskie Radio SA w 2006 roku stanowiły 20,2% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów był wyższy o 1,4 pkt. proc. od udziału zanotowanego w 2005 roku. W Polskim Radiu SA w Warszawie wypłacone w 2006 roku diety dla przewodniczącego i członków rad programowych wyniosły 18,4 tys.zł (2005 rok – 36,0 tys.zł). Koszty związane z działalnością promocyjną Polskiego Radia SA wyniosły w 2006 roku 14,1 mln zł i zmniejszyły się o 16,1% w porównaniu do 2005 roku o (16,8 mln zł).

b) Spółki regionalnej radiofonii publicznej razem

w %

TREŚĆ	2005 rok	2006 rok
1. Wynagrodzenia	41,7	44,2
2. Świadczenia na rzecz pracowników	8,0	8,4
3.Razem wynagrodzenia ze świadczeniami	49,7	52,6
4. Amortyzacja	8,8	8,8
5. Usługi obce:	23,8	23,2
w tym:		
- emisja	*8,9*	*8,4*
- dosył sygnału	*2,0*	*2,0*
- opłata za częstotliwość	*0,6*	*0,6*
6. Zużycie materiałów i energii	4,2	4,3
7. Podatki i opłaty	5,4	2,7
8. Pozostałe koszty	8,1	8,4
w tym:		
- prawa autorskie i odtwórcze	*4,9*	*4,6*

Odnotowano wzrost udziału kosztów wynagrodzeń ze świadczeniami na rzecz pracowników w kosztach rodzajowych ogółem do 52,6% (z 45,7% w 2005 roku). Koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez spółki regionalne radiofonii razem w 2006 roku stanowiły 11,0% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów obniżył się w porównaniu do 2005 roku o 0,4 pkt. proc. (2005 rok – 11,4%).

We wszystkich 17 spółkach regionalnej radiofonii publicznej w 2006 roku wypłacono diety dla rad programowych w łącznej kwocie 542,2 tys.zł, tj. o 2,8% mniej w porównaniu do 2005 roku (557,7 tys.zł).

Koszty związane z działalnością promocyjną spółek regionalnych wyniosły w 2006 roku 6,8 mln zł i były na poziomie 2005 roku (liczone bez kosztów promocji Radia Kraków, które nie prowadzi odrębnej ewidencji w tym zakresie).

Tabela nr 9. Wynik netto w spółkach radiofonii publicznej w latach 2005 – 2006 (stan na 31.12. – w mln. zł.)

TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	13,0	62,5	4,0	35,7	30,8
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	7,8	37,5	7,2	64,3	92,3
RAZEM	**20,8**	**100,0**	**11,2**	**100,0**	**53,8**

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku poziom wyniku netto wg stanu na 31 grudnia uległ obniżeniu o 9,6 mln zł, tj. o aż 46,2%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił spadek o 9,0 mln zł, tj. aż o 69,2%;
- w spółkach regionalnych wystąpił spadek o 0,6 mln zł, tj. o 7,7%.

Telewizja publiczna

Według danych przedbilansowych w 2006 roku najpoważniejszym składnikiem przychodów ogółem Telewizji Polskiej SA były wpływy z reklamy (łącznie ze sponsoringiem) w wysokości 1.167,9 mln zł, co stanowiło 62,5% przychodów ogółem (wpływy z reklamy 56,8%, a wpływy ze sponsoringu 5,7%). Natomiast wpływy abonamentowe stanowiły 28,3% przychodów spółki. Przychody z reklamy (łącznie ze sponsoringiem) i wpływy abonamentowe stanowiły łącznie około 90,8% przychodów ogółem Telewizji Polskiej SA:

Tabela nr 10. Struktura procentowa udziału poszczególnych pozycji przychodów w przychodach ogółem w latach 2004 - 2006 w TVP SA (w %)

TREŚĆ	2004 rok	2005 rok	2006 rok
1) przychody z reklamy	56,3	55,3	56,8
2) sponsoring	4,5	5,5	5,7
3) wpływy abonamentowe	31,9	28,3	28,3
4) przychody finansowe	1,5	2,7	1,7
5) pozostałe przychody	5,8	8,2	7,5
6) RAZEM	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Tabela nr 11. Średnie zatrudnienie w TVP SA w latach 2005 – 2006 TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		% kol. 4 : 2
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	3 091,9	66,1	3 128,8	67,6	101,2
Oddziały terenowe	1 584,8	33,9	1 498,1	32,4	94,5
RAZEM	**4 676,7**	**100,0**	**4 626,9**	**100,0**	98,9

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku przeciętne zatrudnienie uległo obniżeniu o 49,8 etatu. W 2006 roku średnie zatrudnienie w oddziałach terenowych spółki, stanowiło 32,0% zatrudnienia ogółem TVP SA.

Tabela nr 12. Stan zatrudnienia w TVP SA w latach 2005 – 2006 (stan na 31.12.)

TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		% kol. 4 : 2
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	3 086,9	66,9	3 190,4	68,8	103,4
Oddziały terenowe	1 526,3	33,1	1 449,3	31,2	95,0
RAZEM	**4 613,2**	**100,0**	**4 639,7**	**100,0**	100,6

Na 31 grudnia 2006 roku odnotowano wzrost zatrudnienia w spółce o 26,6 etatu tj. o 0,6%, z tym, że w Oddziałach Terenowych nastąpiło zmniejszenie o 5,0%.

Tabela nr 13. Średniomiesięczne wynagrodzenie w TVP SA w latach 2005 - 2006 (w złotych na 1 pracownika etatowego)

TREŚĆ	2005 rok	2006 rok	%
Zakład Główny	6 485	6 717	103,6
Oddziały terenowe	5 347	5 881	110,0
RAZEM	**6 099**	**6 446**	105,7

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 347 zł, tj. o 5,7%. Na tak znaczny wzrost średniego wynagrodzenia w TVP SA w 2006 roku miały wpływ: wypłacone rekompensaty pracownikom, którzy przeszli na emeryturę, odprawy emerytalne, odprawy i odszkodowania związane z rozwiązaniem umowy o pracę z przyczyn pracodawcy, nagrody jubileuszowe, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop oraz wypłaty odszkodowania wynikające z umowy o zakazie konkurencji.

Tabela nr 14. Poziom przychodów ogółem w TVP SA w latach 2005 – 2006 (po eliminacji obrotów wewnętrznych - w mln. zł.)

TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		% kol. 4 : 2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	1 578,6	84,1	1 631,1	84,2	103,3
Oddziały terenowe	297,8	15,9	305,4	15,8	102,6
RAZEM	**1 876,4**	**100,0**	**1 936,5**	**100,0**	**103,2**

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku ogólny poziom przychodów wzrósł o 60,1 mln zł, tj. o 3,2%, z tego:

- w Zakładzie Głównym wystąpił wzrost o 52,5 mln zł, tj. o 3,3%;
- w oddziałach terenowych wystąpił wzrost o 7,6 mln zł, tj. o 2,6%.

Tabela nr 15. Poziom kosztów ogółem w TVP SA w latach 2005 – 2006 (po eliminacji obrotów wewnętrznych – w mln. zł.)

TREŚĆ	2005 rok		2006 rok		% kol. 4 : 2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	1 415,1	80,7	1 511,0	81,2	106,8
Oddziały terenowe	338,9	19,3	350,5	18,8	103,4
RAZEM	**1 754,0**	**100,0**	**1 861,5**	**100,0**	**106,1**

W 2006 roku w porównaniu do 2005 roku poziom kosztów ogółem wzrósł o 107,5 mln zł, tj. o 6,1%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wystąpił wzrost o 95,9 mln zł, tj. o 6,8%;
- w oddziałach terenowych wystąpił wzrost o 11,6 mln zł, tj. o 3,4%.

Tabela nr 16. Struktura kosztów rodzajowych dla całej Spółki TVP po eliminacji obrotów wewnętrznych (w %)

TREŚĆ	2005 rok	2006 rok
1. Wynagrodzenia	26,6	26,6
2. Świadczenia na rzecz pracowników	4,5	4,1
3. Razem wynagrodzenia ze świadczeniami	31,1	30,7
4. Amortyzacja	17,7	17,1
5. Usługi obce	23,0	22,5
w tym *- emisja,częstotliwość, poł. kablowe* *- wydatki na usługi OBOP-u*	 *10,1* *0,9*	 *9,7* *0,8*
6. Zużycie materiałów i energii	15,7	14,9
7. Podatki i opłaty	1,6	0,9
8. Pozostałe koszty	11,0	12,9
w tym m.in.: *ZAIKS-małe i wielkie prawa, inne tantiemy*	 *5,0*	 *4,1*

Koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez Telewizję Polską SA w 2006 roku stanowiły 9,7% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów zmniejszył się w porównaniu do 2005 roku o 0,4 pkt. proc. (2005 rok – 10,1%).

W 2006 roku koszty związane z działalnością Rad Programowych w Zakładzie Głównym uległy zmniejszeniu się o 58,2**%** w porównaniu do 2005 roku. Natomiast w oddziałach terenowych TVP SA koszty związane z działalnością Rad Programowych w 2006 roku zwiększyły się o **3,5%** w porównaniu do 2005 roku, w tym diety o **1,6%**, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 17. Koszty związane z działalnością Rad Programowych w TVP SA w latach 2005 - 2006 (w tys. zł.)

TREŚĆ	2005 rok	2006 rok	%
Zakład Główny *w tym diety*	157,0 *54,5*	65,6 *32,2*	41,8 *59,1*
Oddziały terenowe *w tym diety*	324,4 *306,1*	335,8 *311,1*	103,5 *101,6*
RAZEM ***w tym diety***	**481,4** ***360,6***	**401,4** ***343,3***	**83,4** ***95,2***

Koszty związane z działalnością promocyjną Telewizji Polskiej wyniosły w 2006 roku ponad 40,3 mln zł i zwiększyły się o 8,6% w porównaniu do 2005 roku o (37,1 mln zł).

Tabela nr 18. Wynik brutto i netto TVP SA w latach 2005 – 2006 (stan na 31.12.) - w mln. zł.

TREŚĆ	2005 rok	2006 rok	%
Zakład Główny - wynik brutto	100,9	55,3	54,8
Oddziały terenowe - wynik brutto	11,6	14,6	125,9
TVP SA wynik netto	**58,2**	**39,5**	**67,9**

Na 31 grudnia 2006 roku w porównaniu do 2005 roku wynik (zysk) netto całej spółki uległ obniżeniu o 18,7 mln zł, tj. o 32,1%.

Natomiast wynik (zysk) brutto kształtował się następująco:

- w Zakładzie Głównym wystąpił spadek o 44,6 mln zł, tj. o 45,2% ;
- w Oddziałach Terenowych wystąpił wzrost o 3,0 mln zł, tj. o 25,9%.

Podsumowanie na temat sytuacji ekonomiczno-finansowej radiofonii i telewizji publicznej

W zakresie poziomu wpływów abonamentowych, które powinny być najważniejszym źródłem finansowania misji publicznej realizowanej przez spółki radiofonii i telewizji publicznej w latach 2004-2006 odnotowano systematyczny jego spadek w porównaniu do 2003 roku. Egzekucja administracyjna zwiększających się zaległości we wnoszeniu opłat rtv praktycznie jest wstrzymana.

Przyjęcie określonych rozwiązań w ustawie o opłatach abonamentowych, które miały poprawić ściągalność opłat abonamentowych rtv, w celu zwiększenia i ustabilizowania poziomu inkasowanych wpływów abonamentowych, jako środków publicznych przekazywanych nadawcom publicznym, szczególnie radiofonii publicznej, nie sprawdziła się. Uzyskiwane z tytułu tych opłat nominalne przychody nadawców publicznych są coraz niższe, a po uwzględnieniu wpływu inflacji ich realna wartość również spadła.

Powyższe przyczyny ograniczyły, szczególnie radiofonii regionalnej możliwość odpowiedniego finansowania rozwoju technologicznego, jak również bieżącej działalności związanej z realizowaniem w programie (ogólnokrajowym i regionalnym) misji publicznej. Telewizja Polska SA zmuszona była wyrównać niedobory z tego tytułu poprzez zwiększenie przychodów komercyjnych, ponoszonych również na finansowanie kosztów uruchamianych programów wyspecjalizowanych, na które wcześniej otrzymała koncesję z Krajowej Rady (kanały tematyczne np. TVP Kultura, TVP Sport).

Media publiczne, przede wszystkim spółki radiofonii publicznej (w tym 17 spółek regionalnych), aby nie odnotować straty na działalności operacyjnej i na całokształcie swojej działalności, oraz nie utracić płynności finansowej podejmą doraźnie działania mające na celu obniżenie i racjonalizację kosztów bieżącej działalności oraz zwiększenie przychodów własnych ze sprzedaży czasu reklamowego i usług produkcyjno-technicznych.

Działania te mają charakter wykorzystywania rezerw prostych, dlatego też zdaniem Krajowej Rady, najpilniejszym obecnie zadaniem legislacyjnym jest nowelizacja ustawy o opłatach abonamentowych pod kątem poprawy ściągalności opłat abonamentu radiowo-telewizyjnego oraz ograniczenia skutków ustawowego monopolu Poczty Polskiej, co związane jest z wprowadzeniem rozwiązań systemowych w tym zakresie.

Sytuacja nadawcza i produkcyjna radiofonii i telewizji publicznej

Radiofonia publiczna

Radiofonię publiczną tworzy Polskie Radio SA oraz siedemnaście stacji regionalnych Polskiego Radia w oddzielnych spółkach.

W roku 2006 został zainicjowany przez Polskie Radio proces optymalizacji wykorzystania zasobów częstotliwościowych dla zwiększenia możliwości dotarcia dla oferty Programu I, skuteczniej konkurującego ofertą programową z nadawcami komercyjnymi.

Od 2002 roku Polskie Radio SA realizuje projekt cyfryzacji, odrębnie finansowany ze środków publicznych. W 2007 roku powinien on zakończyć się pełną cyfryzacją procesu produkcyjnego.

Regionalne ośrodki radiofoniczne w przeważającej części wyposażone są w cyfrowe środki produkcji, profesjonalną cyfrowa aparaturę i profesjonalny osprzęt komputerowy. Powszechnym jest stosowanie wysokospecjalizowanych kompresorów emisyjnych dla przygotowania dźwięku przed emisją ze stacji nadawczych. Między innymi, cyfrowe preparowanie dźwięku dla celów emisji w stacji radiofonicznych UKF z modulacją FM daje możliwość utrzymania nadal wyraźnej pozycji rynkowej takiej transmisji, mimo powstawania nowszych kanałów dystrybucji treści medialnych dla odbiorców końcowych.

Spółki kończą dostosowywać wszystkie narzędzia produkcyjne do pracy z „dźwiękiem cyfrowym" oraz, w różnym zakresie, wdrażają informatyczne metody organizacji, zarządzania ramówką i wykonania emisji ze studiów radiowych. Generowane tu wydatki jednorazowe i stałe są różnej skali, w zależności od przyjętych w spółce rozwiązań.

Zgodnie z nowoczesną koncepcją cyfrowego radia, cyfrowa edycja i montaż dźwięku, redakcja tekstów i elementów składowych programów, planowanie i tworzenie ramówek wynikowych, wypełnianie ramówek powtarzalnymi elementami, przygotowanie list emisyjnych nagranych i zestawionych wcześniej pasm programowych oraz realizacja emisji programu (w tym emisji automatycznej), jak też kontrola wykonywania założeń programowych, statystyki programowe, raporty dla ZAiKS i inne czynności - są w wysokim stopniu wspomagane przez specjalistyczne oprogramowanie komputerowe.

Celem wszystkich ośrodków jest utrzymanie cyfrowej postaci sygnału od pierwszej jego rejestracji do wykonania emisji ze studia. Realizowany proces cyfryzacji jest warunkiem koniecznym dla obecności nadawcy w innych nowo powstających kanałach dystrybucji mediów cyfrowych, w tym pozwala przygotować się ośrodkom na sprostanie przyszłym wymogom cyfrowej radiofonii.

We wszystkich ośrodkach istnieją lokalne sieci komputerowe. Duża część realizowanych zadań związanych bezpośrednio z wykonywanymi czynnościami produkcyjnymi oparta jest o sprzęty komputerowe klasy PC, lokalne sieci Ethernet. Także większość stanowisk pracy biurowej opiera się o wykorzystanie komputera, co rodzi na przyszłość nowe wyzwania związane z gospodarką sprzętową, z częstszym planowaniem budżetów dla odtworzenia majątku niż dawniej w profesjonalnych technikach analogowych.

Wobec systematycznego rozwoju usług komórkowych sieci telefonicznych 3G, można się spodziewać, że ten rodzaj transmisji reporterskich może być w dalszej przyszłości zastąpiony tańszą technologią transmisji dźwięku i przekazów bezpośrednich, z wykorzystaniem usług transmisyjnych tych sieci komórkowych lub urządzeń radiowych,

czy internetowych sieci dostępowych WiMax. Niektóre ośrodki próbują działalności kulturalnej poza emisją programu organizując w swoich siedzibach sale widowiskowe, lub organizując masowe imprezy plenerowe. Do tego celu wykorzystują oddzielnie dedykowaną aparaturę tj. sprzęt nagłośnieniowy oraz wozy transmisyjne – ruchome studia, posiadające często funkcje wielomikrofonowej realizacji nagrań muzycznych, czy też pełnej realizacji ramówki programu radiowego w terenie.

Technika satelitarna znajduje swoje zastosowanie w próbach rozwiązania problemów dosyłu modulacji do nadajników. Z uwagi na wysokie koszty łączy dzierżawionych, niektóre ośrodki posiadające więcej niż 3-4 stacje nadawcze już korzystają z dosyłu satelitarnego organizowanego we własnym zakresie.

Zagadnieniem nowej jakości, związanym w dużej części z cyfryzacją i informatyzacją, jest archiwizacja zasobów. Łatwość gromadzenia plików medialnych w radiofonii ogranicza jedynie wielkość posiadanych serwerów. Aby gromadzone dane miały jakikolwiek walor użytkowy i nie generowały bezproduktywnie dodatkowych kosztów, istnieje konieczność kwalifikowania do zachowania w założonym porządku, w dedykowanym miejscu, zarówno zasobów archiwalnych rozgłośni (które są systematycznie cyfryzowane) jak i dużej ilości bieżącej produkcji nadawcy. Takie zbiory z wielu względów wymagają jak najszybszego przepisania na trwały nośnik cyfrowy. Jednocześnie powstała potrzeba tworzenia i zarządzania tworzącymi się na bieżąco zasobami cyfrowymi wirtualnych fonotek, z czym wiąże się kwestia bezpieczeństwa przechowywania takich zasobów czy odmiennej organizacji dostępu do nich.

Dla archiwów będących w dyspozycji spółek Polskiego Radia, źródłem mniej poważnych kosztów finansowych w przyszłości, nakładu czasu i wysiłków logistycznych będzie funkcjonalne, jednolite we wszystkich spółkach, skatalogowanie zbiorów fonograficznych zgodne ze europejskimi standardami „Dublin Core". Są to bardzo znaczące wydatki i wysiłek organizacyjny, na obecnym etapie ponoszone głównie na cyfryzację analogowych zasobów fonotek. Polskie Radio SA jest w dużym stopniu zaawansowane w przenoszeniu zbiorów analogowych na nośniki cyfrowe, a także w archiwizacji cyfrowych nośników o niskim poziomie bezpieczeństwa przechowywania (płyty CD i DVD).

Telewizja publiczna

Telewizja publiczna nadaje dwa programy ogólnopolskie TVP 1 i TVP 2 oraz 17 programów regionalnych TVP 3, a także trzy programy nadawane satelitarnie przeznaczone dla odbiorców w kraju i dla zagranicy – TV Polonia, TVP Kultura oraz TVP Sport.

Do nadawania pierwszego programu TVP 1 Telewizja Polska SA wykorzystuje 178 kanałów, w tym 40 z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW. Program TVP 1 dociera drogą naziemną do 99,6% ludności kraju.

Program TVP 2 wykorzystuje 175 kanałów, w tym 46 z mocą równą lub większą od 10 kW. Program dociera do 99,39% ludności.

Programy regionalne TVP 3 przy wykorzystaniu 55 kanałów, w tym 23 kanały z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW docierają do 76,52% ludności.

Zapewnia to pokrycie powierzchniowe programem TVP 1 w 98,9%, programem TVP 2 w 98,88% i programami regionalnymi w 60,53%.

W 2006 roku wzrosło nieznacznie pokrycie programem TVP 1, TVP 2 i TVP 3 w stosunku do 2005 roku. W 2006 roku wydano 33 decyzje dotyczących zmian parametrów technicznych stacji nadawczych programów telewizji publicznej, w tym piętnaście decyzji przydzielających nowe rezerwacje dla programu pierwszego, drugiego oraz regionalnego TVP.

Bazę studyjną telewizji publicznej, na którą składa się siedemnaście oddziałów terenowych TVP oraz ośrodek centralny w Warszawie, tworzą profesjonalne urządzenia wysokiej klasy (cyfrowe oraz analogowe). Telewizja Polska dysponuje łącznie 41 studiami (z tego 23 to studia produkcyjne, 9 - studia szybkiego przebiegu oraz 9 studiów emisyjnych). Najwięcej spośród nich - 13 znajduje się w Warszawie. Pozostałe 28 studiów znajduje się w oddziałach terenowych. TVP także dysponuje wozami transmisyjnymi posiadającymi własne środki do rejestracji obrazu i dźwięku.

Telewizja Polska realizuje strategię rozwoju poprzez cyfryzację technologii produkcyjnych i emisyjnych, automatyzację procesów technologicznych, wdrożenie technologii HDTV, wdrożenie telewizji interaktywnej i automatyzacji procesów zarządzania. Kontynuowany jest proces przechodzenia z technologii analogowych na cyfrowe z uwzględnieniem rozwiązań sieciowych stanowiących jednorodną sieć informatyczną do przesyłu wizji, dźwięku oraz danych. Oddziały terenowe TVP wyposażone są głównie w sprzęt analogowy. We wszystkich oddziałach terenowych zainstalowane są dziennikarskie systemy pozyskiwania materiałów agencyjnych, jak również tworzenia własnych programów informacyjnych. Sprzęt, który trafia do oddziałów pochodzi przede wszystkim z Ośrodka Centralnego, w drugiej zaś kolejności, kupuje się nowy sprzęt. Dla nowo powstałych oddziałów terenowych w Opolu, Olsztynie, Kielcach i Gorzowie przewiduje się budowę bądź nabycie nowych siedzib. Oddział w Kielcach nie posiada jeszcze propozycji lokalizacji pod własną siedzibę. Oddziały terenowe TVP SA wymagają budowy systemu automatycznej emisji cyfrowej, beztaśmowego systemu do pracy dziennikarskiej, wozów łączowych satelitarnych oraz doposażenia wozów transmisyjnych.

W Ośrodku Centralnym TVP SA modernizuje się zespoły emisyjne, realizowana jest budowa zespołów emisyjnych programów wyspecjalizowanych. TVP dysponuje nowoczesnym sprzętem w dziedzinie technologii telewizyjnej. Studia telewizyjne są wyposażone w kamery cyfrowe i analogowe, nowoczesne miksery, urządzenia i sprzęt kontrolno – pomiarowy oraz profesjonalny sprzęt oświetleniowy w tym komputerowe nastawnie oświetleniowe. Dla potrzeb realizacji programów w kraju oraz dla korespondentów za granicą pracuje ponad 200 kamkorderów. W eksploatacji znajduje się ponad 130 zestawów montażu nieliniowego i liniowego, rejestratorów dyskowych oraz magnetowidów. Wszystkie jednostki produkujące i emitujące programy TVP SA posiadają systemy grafiki komputerowej umożliwiające bieżącą oprawę programową.

Telewizja Polska zapewnia realizację techniczną programów na najwyższym profesjonalnym poziomie. Produkcja programów realizowana jest w systemie komponentu szeregowego SDI oraz w systemie analogowym komponentu PAL z możliwością pracy w formacie przełączanym ze standardowego 4:3 do szerokoekranowego 16:9.

Rozwój nowych technologii pociąga za sobą konieczność dalszej cyfryzacji sprzętu produkcyjnego i zastępowanie technologii analogowych technologami cyfrowymi. Równolegle rozwijany jest system zintegrowanych sieci obejmujących wszystkie etapy produkcji telewizyjnej. Ma to głównie znaczenie dla nowego kierunku działania, jakim dla TVP są multimedia tzn. Internet, telewizja interaktywna oraz kanały tematyczne. Rozwój zaplecza technicznego wymaga inwestycji w serwery baz danych, narzędzia programistyczne, sieci szerokopasmowe. Potrzebna jest rozbudowa systemu zarządzania zawartością serwerów

wizyjnych dla potrzeb przeglądu i przygotowania materiałów dziennikarskich. System jest jednym z najważniejszych elementów wdrażania technologii cyfrowej w Oddziale Terenowym w Warszawie, w pozostałych oddziałach oraz w TAI. Budowany system browsingowy będzie współpracował z zespołami montażu nieliniowego, systemem automatyzacji emisji i systemem zarządzania obiektami medialnymi.

1.2. Radiofonia i telewizja koncesjonowana

Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego

Rynek radiowy

Działający od 1993 roku ogólnokrajowi nadawcy RMF FM i Radio ZET oraz nadawca społeczny Radio Maryja obejmują swoim zasięgiem ponad 80 % ludności kraju.

Nadawcy ponadregionalni, mimo stopniowego pozyskiwania nowych stacji nadawczych, docierają tylko do niektórych większych miast. WaWa dysponuje obecnie 18 stacjami nadawczymi, TOK FM – 10, Radiostacja – 11. Programy RMF Classic – 6, Radio Jazz – 2. Ze względu na ograniczone możliwości dobrania nowych częstotliwości w pozostałych dużych miastach, programy te nadal dostępne są jedynie dla niewielkiej grupy odbiorców.

W radiofonii koncesjonowanej w Polsce największe zmiany następują w sektorze lokalnym, który od 1999 roku podlega procesom koncentracji z udziałem dużych grup kapitałowych.

Obecnie na lokalnych rynkach radiowych działa 205 nadawców. Większość z nich (114 + 44[1]) funkcjonuje w ramach powiązań własnościowych, programowych i reklamowych tworzonych przez silne grupy medialne.

Ze spółką ESKA S.A. powiązanych jest 33 nadawców oraz 7 na podstawie umowy franszyzowej, a ze spółką AGORA S.A. – 27. W niektórych miastach (Katowice, Kraków, Łódź, Opole, Poznań, Warszawa, Wrocław) grupy te dysponują więcej niż jedną stacją nadawczą.

Z projektem spółki Ad.point, należącej do brokera reklamy radiowej CR Media, powiązanych jest obecnie 16 stacji, z czego tylko 6 stacji (Katowice x 2, Kielce, Kraków, Toruń, Warszawa) działa na dużych rynkach. Programy tworzone przez grupę Ad.point obecne są szczególnie w aglomeracji śląskiej (2 stacje: PLANETA i AntyRadio). Grupa nadaje również programy wyspecjalizowane: z muzyką jazzową w Katowicach (NRJ) oraz program dla środowiska akademickiego w Kielcach (PLANETA).

Nowa grupa stacji lokalnych pod nazwą RMF MAXXX, która zaistniała na rynku w 2004 roku, nadaje obecnie programy pod tą nazwą w 11 miastach.

[1] Grupa stacji zrzeszonych w Pakiecie Niezależnych związanych z umowami reklamowymi i reklamowo-programowymi z EUROZET Sp. z o.o.

Archidiecezje i diecezje Kościoła Katolickiego, zakony i parafie dysponują 44 koncesjami. Działają one samodzielnie (24 stacje) lub w powiązaniu z dwoma spółkami producenckimi tworzącymi sieci: PLUS[2] (12 stacji) i VOX[3] (8 stacji).

Do odbiorców innych wyznań swoją ofertę kierują 3 rozgłośnie: Fundacja Wzajemnej Pomocy Chrześcijańskiej „Radio Mazury" (stacja międzywyznaniowa – wyznania katolickie, protestanckie i prawosławne), Radio CCM na Śląsku i Śląsku Cieszyńskim (do środowisk ewangelickich) oraz Radio Ortodoxia z Białegostoku (do wyznawców religii prawosławnej).

Odrębną grupą wśród nadawców lokalnych są stacje akademickie. Program skierowany do środowisk akademickich tworzony jest w 11 miastach (Białystok, Kielce[4], Kraków[5], Lublin, Łódź, Olsztyn, Poznań, Rzeszów, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra). Większość z nich tworzą i rozpowszechniają zespoły redakcyjne powołane przez szkoły wyższe pod bezpośrednim nadzorem rektora.

W tworzenie programów lokalnych w 8 miastach zaangażowane są samorządy terytorialne. Koncesje te realizowane są przez spółki gminne, związki gmin lub ośrodki i domy kultury w ich zarządzie.

Pozostali samodzielni nadawcy lokalni tworzą grupę 50 stacji. Zdecydowana większość z nich rozpowszechnia programy na mniejszych rynkach. Tylko 17 samodzielnych stacji radiowych o zasięgu lokalnym nadaje program w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców (w tym dwie w Warszawie).

Wykres nr 2 Obecność grup radiowych na rynku lokalnym (liczba stacji na UKF)

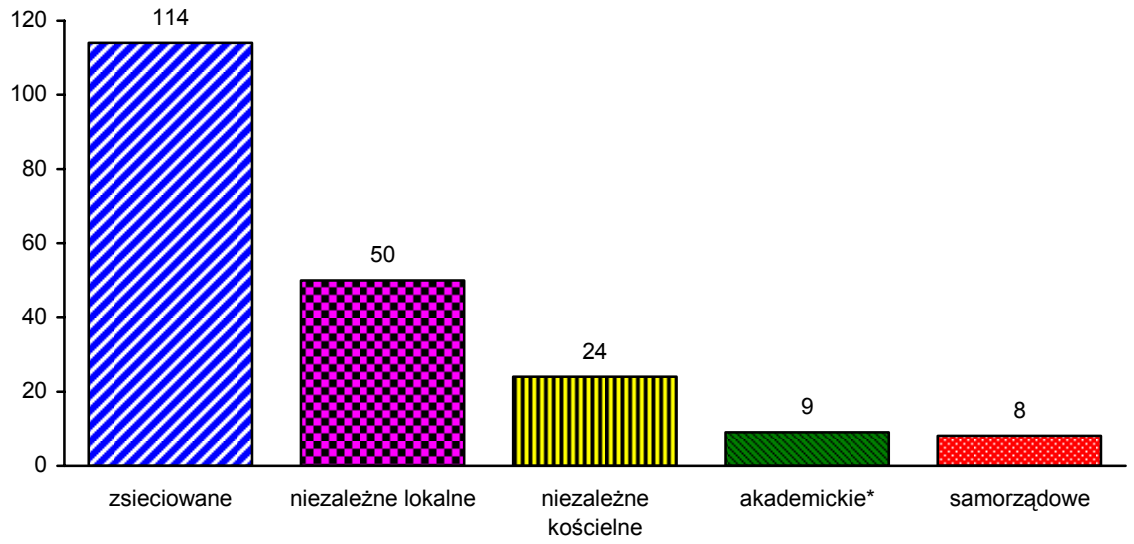

** Na wykresie podano liczbę 9 stacji akademickich ze względu na fakt, że jedna stacja nadająca program o tym charakterze należy do grupy Ad.point, druga zaś współpracuje z ESKĄ*

[2] Spółka producencka z udziałem Ad.point Sp. z o.o.
[3] Spółka producencka z udziałem RADIO ESKA SA
[4] Program nadaje spółka SBB Rodło Sp. z o.o. z grupy Ad.point
[5] Program nadaje Fundacja Krakowskiego Radia Akademickiego Żak we współpracy z ESKĄ

Wykres nr 3 Zsieciowane grupy radiowe na rynku lokalnym (liczba stacji na UKF)

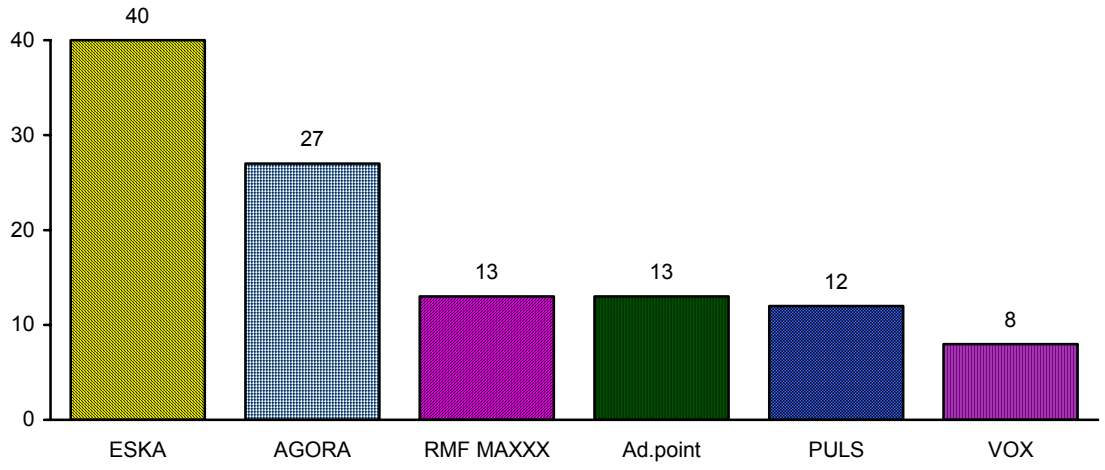

Niezależni nadawcy lokalni próbują racjonalizować wydatki związane z tworzeniem wysokonakładowego programu z udziałem tematyki lokalnej oraz zwiększyć udział przychodów z reklam ogólnokrajowych poprzez włączanie się do pakietów programowo-reklamowych lub tylko reklamowych tworzonych przez RRM – dom sprzedaży Eurozetu – właściciela Radia ZET.

Sytuację na rynku radiofonii lokalnej KRRiT przedstawiła szczegółowo w dokumencie „Obrona lokalności i demokracji lokalnej – strategia działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz ochrony lokalnego charakteru i pluralizmu oferty programowej w lokalnych mediach elektronicznych" oraz w „Raporcie otwarcia: rynek radiowo-telewizyjny w Polsce", dostępnych na stronie internetowej pod adresem www.krrit.gov.pl.

Chcąc porównać warunki konkurencji sieci stacji lokalnych z samodzielnymi nadawcami lokalnymi należy przyjrzeć się jak wygląda reprezentacja poszczególnych grup na rynkach o różnym stopniu głębokości oraz wziąć pod uwagę liczbę potencjalnych odbiorców, do których docierają poszczególne programy radiowe nadawców tych grup.

Obecność grup nadawców na rynkach reklamy lokalnej o różnej głębokości

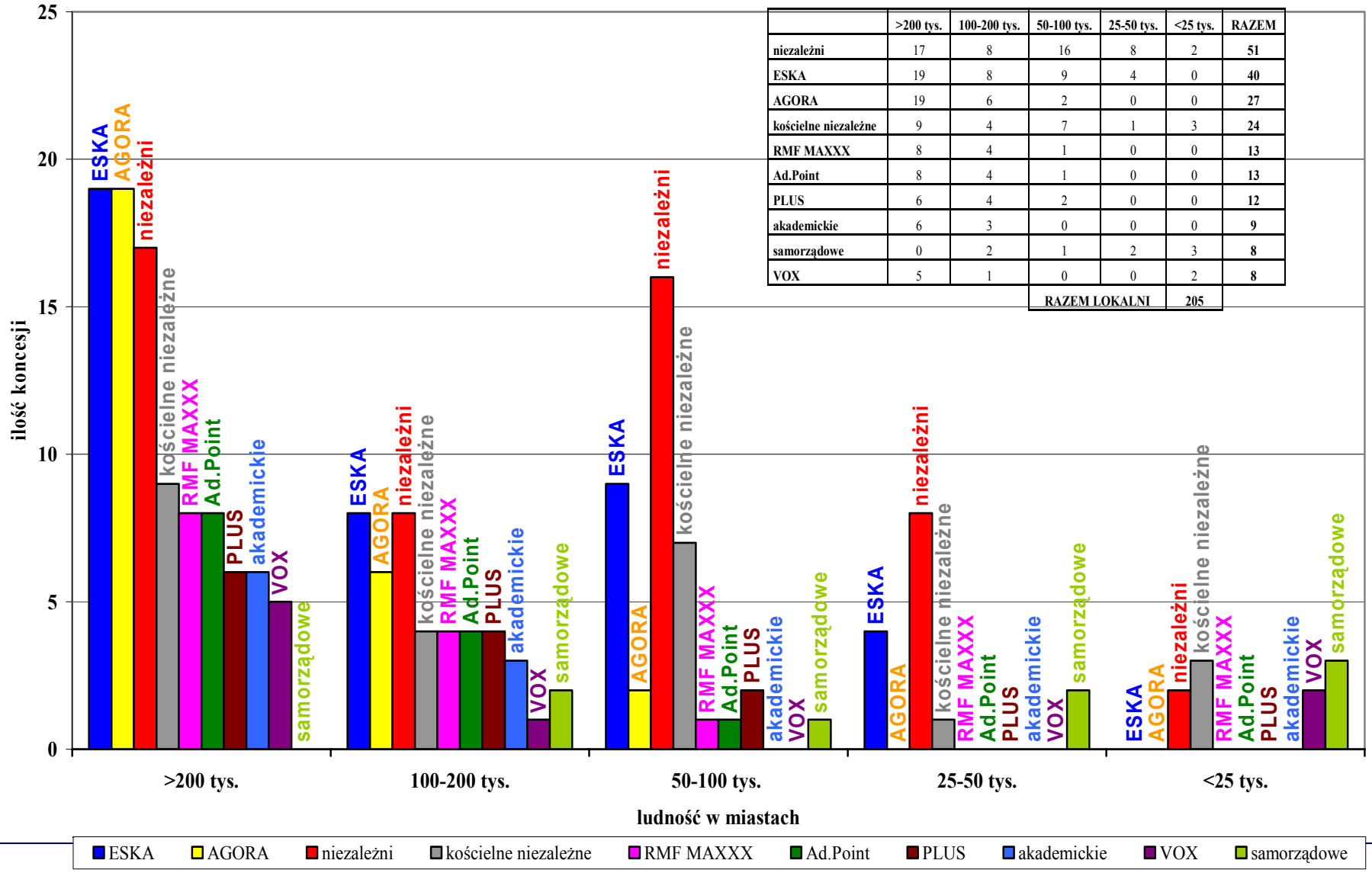

	>200 tys.	100-200 tys.	50-100 tys.	25-50 tys.	<25 tys.	RAZEM
niezależni	17	8	16	8	2	**51**
ESKA	19	8	9	4	0	**40**
AGORA	19	6	2	0	0	**27**
kościelne niezależne	9	4	7	1	3	**24**
RMF MAXXX	8	4	1	0	0	**13**
Ad.Point	8	4	1	0	0	**13**
PLUS	6	4	2	0	0	**12**
akademickie	6	3	0	0	0	**9**
samorządowe	0	2	1	2	3	**8**
VOX	5	1	0	0	2	**8**
			RAZEM LOKALNI		205	

ESKA | AGORA | niezależni | kościelne niezależne | RMF MAXXX | Ad.Point | PLUS | akademickie | VOX | samorządowe

Zasięgi ludnościowe grup radiowych działających na lokalnych rynkach (w tysiącach)

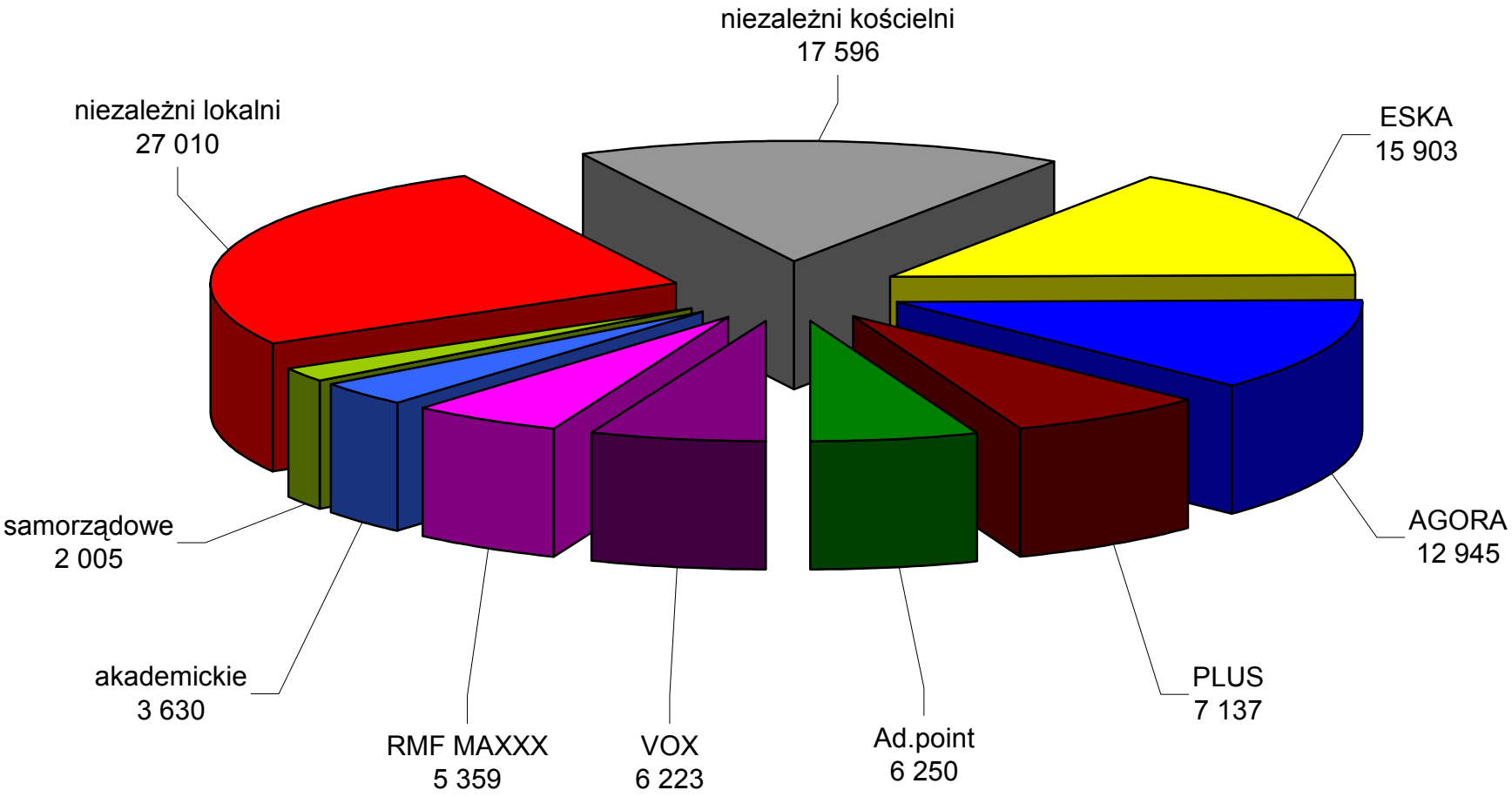

Rynek telewizyjny

Rynek telewizyjny nie może się już w znaczący sposób rozwinąć poprzez uruchamianie nowych programów nadawanych drogą naziemną w sposób analogowy. Jego rozwój został wstrzymany ze względu na brak wolnych kanałów telewizyjnych do wykorzystania w tym systemie. W zasadzie nie jest także możliwe istotne zwiększenie obszaru nadawana programów istniejących poprzez uruchamianie nowych analogowych nadajników naziemnych. Istotne zmiany w ofercie programowej dostępnej widzom drogą naziemną nastąpią prawdopodobnie dopiero w chwili uruchomienia cyfrowego nadawania naziemnego.

Nadal jedyną ogólnokrajową siecią obejmującą powyżej 85 % ludności kraju pozostaje Telewizja POLSAT.

TVN i TV 4 - ponadregionalne programy uniwersalne, droga naziemną, nie docierają nawet do połowy Polaków. Sieć naziemnych stacji nadawczych TVN pozwala na dotarcie do około 46,9 % Polaków, zaś warunki techniczne koncesji TV 4 umożliwiają odbiór około 24,8 % mieszkańców.

TVN SA systematycznie buduje swoją pozycję wśród widowni, podejmując bezpośrednio konkurencję z nadawcą ogólnokrajowym mimo znacznie gorszych możliwości technicznych swojej sieci. TV 4, związany współpracą programową i sprzedażą czasu reklamowego z Telewizją POLSAT, stanowi jedynie uzupełnienie jej oferty programowej.

Ponadregionalna Telewizja PULS Sp. z o.o. dysponuje zasięgiem około 15,9 % mieszkańców. Na wniosek nadawcy złożony pod koniec 2006 roku, KRRiT zmieniła (w 2007 roku) zapisy dotyczące charakteru rozpowszechnianego programu – z wyspecjalizowanego społeczno-religijnego na charakter uniwersalny, w którym koncesjonariusz będzie nadawał audycje o tematyce rodzinno-chrześcijańskiej.

Ze względów ekonomicznych, grupa telewizyjnych nadawców lokalnych (8 programów), nieliczna w porównaniu z rynkiem radiowym, nie jest w stanie w pełni wykorzystywać przyznanych kanałów telewizyjnych. Łączenie 2 godzinnych programów lokalnych Telewizji ODRA z nadawcą ponadregionalnym TV 4 oraz NTL Radomsko z nadawcą ponadregionalnym TVN w założeniach miało stanowić uzupełnienie oferty programowej dostępnej widzom zarówno pod względem tematyki lokalnej, jak i atrakcyjnych programów ponadregionalnych, które nie były dostępne drogą naziemną na tych obszarach. Ze względu na utratę samodzielności nadawców lokalnych na rzecz ponadregionalnych sieci zamysł ten w praktyce przyniósł odmienne od założonych efekty.

Programy nadawców ogólnopolskich i ponadregionalnych dostępne są także dla abonentów satelitarnych „platform cyfrowych" (CYFRA+ i POLSAT CYFROWY) oraz znajdują się w podstawowej ofercie większości sieci telewizji kablowej, co znacznie zwiększa możliwości dotarcia tych programów do odbiorców.

Niewątpliwym dużym wydarzeniem było pojawienie się pod koniec 2006 roku nowej „platformy cyfrowej" – „Telewizji Nowej Generacji – nHDTV" należącej do spółki ITI Neovision Sp. z o.o. Nowa satelitarna „platforma cyfrowa", poza przystępnymi cenami, oferuje programy w standardzie HDTV (obrazu w wysokiej rozdzielczości) oraz usługę programów na życzenie (VOD). W odpowiedzi na pojawienie się programów nadawanych w HDTV przez platformę „n", również CYFRA+ rozpoczęła w grudniu nadawanie programu CANAL+ Sport w tym standardzie.

Pojawienie się trzeciego operatora wśród platform cyfrowych tworzy nową sytuację w zakresie konkurencji w tym segmencie rynku.

Satelitarne „platformy cyfrowe" systematycznie rozwijają zarówno pakiet oferowanych widzom programów, nowe usługi jak również sieć swoich abonentów. Zgodnie z danymi przedstawianymi przez operatorów tych platform, na koniec 2006 roku, liczba abonentów CYFRY+ wynosiła ponad 900.000, POLSATU CYFROWEGO przekroczyła 1.000.000, nowej platformy „n" ponad 60.000. Łącznie więc z usług platform satelitarnych korzystało na koniec 2006 roku, około 2 mln abonentów, co stanowi wzrost o prawie 70 % w stosunku do 2005 roku.

Nowe polskie programy satelitarne tworzone są głównie z myślą o rozprowadzaniu na „platformach cyfrowych" oraz sieciach telewizji kablowej. Część z nich nadawanych jest przez właścicieli platform - CANAL+Cyfrowy Sp. z o.o. posiada 9 koncesji na nadawanie programów satelitarnych: ALE KINO, ZIGZAP, CANAL+POLSKA, CANAL+POLSKA ŻÓŁTY, CANAL+POLSKA NIEBIESKI SPORT, MINIMINI, PLANETE, KUCHNIA.TV oraz CANAL+SPORT 2. Telewizja POLSAT S.A. (mająca tego samego głównego udziałowca co spółka CYFROWY POLSAT S.A.) posiada 5 koncesji: POLSAT SPORT, POLSAT 2, POLSAT ZDROWIE I URODA, POLSAT SPORT 2 oraz PLAYBOY POLSKA.

Dużą grupę koncesjonowanych programów satelitarnych rozprowadzanych na „platformach cyfrowych" i w sieciach kablowych stanowią programy tworzone przez grupę ITI, która posiada koncesje na rozpowszechnianie 11 programów satelitarnych. Są to programy SPORT, TVN, TVN 24, TVN GRA, TVN LINGUA, TVN MED, TVN METEO, TVN SIEDEM, TVN STYLE, TVN TURBO oraz program dla zagranicy TVN INTERNATIONAL.

Oferta polskich programów, dostępnych dla odbiorców posiadających indywidualne zestawy satelitarne lub będących abonentami satelitarnych „platformach cyfrowych" bądź sieci telewizji kablowej, systematycznie rośnie. W 2006 roku rozwinął się „bukiet" programów satelitarnych należących do Telewizji Polskiej S.A.: TVP KULTURA, TVP SPORT, TVP ROZRYWKA oraz TVP HISTORIA. W najbliższym czasie oferta ta zostanie wzbogacona o TVP FILM.

Powstawaniu nowych programów towarzyszy niekiedy zaprzestanie nadawania przez niektórych nadawców (głównie z powodu kłopotów finansowych).

Oprócz polskich programów satelitarnych odbiorcy mają również dostęp do programów zagranicznych nadawanych w języku polskim.

Wśród 44 programów satelitarnych zdecydowaną większość (39) stanowią programy wyspecjalizowane. Liczną grupę wśród programów wyspecjalizowanych stanowią kanały filmowe, rozrywkowe oraz sportowe. Pozostałe mają charakter tematyczny np. poświęcony motoryzacji, pogodzie, informacji i publicystyce, kulturze i sztuce, medycynie i zdrowiu, edukacji i poradnictwu, ekonomii, filmom dokumentalnym, bądź są skierowane do określonej grupy odbiorców: dzieci, kobiet, mężczyzn. Jeden program poświęcony jest wyłącznie telesprzedaży.

Kształt rynku telewizji kablowych

Do 31 grudnia 2006 r. Przewodniczący KRRiT wydał 360 koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej, w tym 8 na program radiowy (41 w samym 2006 roku).

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wydał także 85 decyzji o rozszerzeniu koncesji na rozpowszechnianie programów (w tym 6 w 2006 roku), zwiększając ich zasięg o kolejne sieci telewizji kablowej.

W świetle doświadczeń KRRiT, koncesje na rozpowszechnianie programu w sieciach kablowych są udzielane na programy emitowane od 30 minut w tygodniu, do kilku godzin dziennie – rzeczywisty czas emisji jest najczęściej dłuższy od minimalnego czasu wpisanego w koncesję. W przypadku programów radiowych rozpowszechnianych w sieciach kablowych jest to emisja nawet 24 godzinna.

Spośród koncesji wydanych w 2006 r. najdłuższy czas nadawania programu wynosi 17 godzin na dobę, natomiast najkrótszy wynosi 30 minut na tydzień.

We wnioskach o udzielenie koncesji coraz częściej wnioskodawcy ubiegają się o możliwość rozpowszechniania programu wyspecjalizowanego o charakterze informacyjnym i informacyjno-publicystycznym (w 2006 r. wydano 18 takich koncesji). Wyspecjalizowany charakter programu ułatwia nadawcy zrealizowanie zamierzeń dotyczących lokalności nadawanych audycji. Własne programy koncesjonowane są poświęcone głównie tematyce lokalnej. Wypełniają lukę w dostępie do informacji, której nie są wstanie wypełnić naziemni nadawcy ogólnopolscy oraz regionalne programy rozpowszechniane przez Telewizję Polską S.A.

KRRiT dostrzega również zjawisko wymiany programowej pomiędzy nadawcami, znacznie obniżającymi koszty programów i wzbogacającymi oferowane przez nich treści.

Z usług 10 największych firm operatorskich korzysta prawie 3 mln abonentów, co stanowi ok. 64% rynku dostępu do sieci kablowych. Obecnie zarejestrowanych jest ponad 600 operatorów. Zarządzają oni ok. 4,5 mln gniazd abonenckich, zaś ich możliwości szacuje się na ok. 7 mln. Oznacza to, że w chwili obecnej ponad 1/3 wszystkich gospodarstw domowych w Polsce ma dostęp do telewizji kablowej.

Konkurencja – głównie ze strony Telekomunikacji Polskiej SA (ok. 10 mln potencjalnych klientów), która oferuje usługę telefonii stacjonarnej, telefonii komórkowej, dostępu do sieci internet oraz dostęp do telewizji cyfrowej (w ramach tzw. poczwórnej usługi) – powoduje konsolidację rynku sieci kablowych oraz rozszerzenie oferty. Coraz więcej sieci kablowych inwestuje w udostępnienie swoim klientom dostępu do sieci Internet, telefonii oraz telewizji cyfrowej.

W stanowisku wydanym w dniu 31 maja 2006 roku KRRiT uznała usługę udostępniania programów w systemie sieci xDSL za rozprowadzanie programów w sieciach kablowych[6], czego konsekwencją jest konieczność uzyskania wpisu do rejestru programów prowadzonych przez Przewodniczącego KRRiT, jak również konieczność uzyskania koncesji na programy wprowadzane do sieci xDSL (podobnie jak programy wprowadzane do tradycyjnych sieci kablowych). Na tym polu pojawia się konkurencja ze strony obecnie działających operatorów kablowych, którzy również uruchamiają usługi IPTV. Spółka Multimedia Polska SA rozszerzyła swoją ofertę o usługę telewizji cyfrowej rozprowadzanej za pomocą łącz telekomunikacyjnych.

Z 10 największych operatorów sieci kablowych potrójną usługę tzw. „Triple play" (telewizja, Internet, telefon) oferują: UPC Polska SA, VECTRA SA, Multimedia Polska SA, Grupa ASTER, TOYA Sp. z o.o. INEA, MTK S.Tar. Z kolei ofertę dostępu do telewizji cyfrowej uruchomiły: VECTRA SA, Grupa ASTER, Multimedia Polska SA (bazująca na technologii IPTV), TOYA Sp. z o.o., INEA.

[6] Usługa ta nosi nazwę IPTV (*Internet Protocol Television*)

Korzyści, jakie niesie ze sobą wprowadzenie cyfrowej technologii w sieci kablowej to m.in. odbiór obrazu i dźwięku w cyfrowej jakości, możliwość wyboru przez użytkownika odpowiadającej mu wersji językowej, możliwość wyboru napisów, kontrola rodzicielska – wprowadzenie kodu zabezpieczającego przed odbiorem programów przez osoby nieuprawnione. Telewizja cyfrowa umożliwia operatorom wprowadzenie szeregu nowych usług, m.in. Video on Demand (video na żądanie) czy pay-per-view (płać i oglądaj).

Pod koniec 2006 roku operator telekomunikacyjny DIALOG (ok. 450 tys. linii, z czego 100 tys. abonentów szerokopasmowego Internetu) zapowiedział budowę potrójnej usługi „Triple play". Użytkownik ma uzyskać dostęp do telewizji cyfrowej IPTV, telefonu stacjonarnego oraz szerokopasmowego Internetu. Następnym krokiem ma być dodanie czwartej usługi – dostępu do telefonu komórkowego.

Najbardziej spektakularną konsolidacją na rynku telewizji kablowych było powołanie przez największych operatorów kablowych z Wielkopolski (Telewizja Kablowa Poznań SA, PUT KOMA SA, RTK Elsat Sp. z o.o. oraz dostawca usług telekomunikacyjnych Internet Cable Provider Sp. z o.o.) nowej marki INEA. Nowa marka oferuje potrójną usługę tzw. „*triple play*" (telewizja, Internet, telefon) ponad 100 000 abonentów.

Na rynku medialnym daje się zauważyć coraz bardziej dynamiczna tendencja do zacierania różnic pomiędzy telekomami a operatorami telewizji kablowej. Firmy posiadające infrastrukturę telekomunikacyjną świadczą te same usługi dostępu do telewizji, telefonu i Internetu. Obok tego pakietu coraz istotniejsze będą usługi dodatkowe.

Nowym zjawiskiem na rynku jest powstanie firm oferujących sieciom kablowym i telekomunikacyjnym technologię do udostępniania programu i zawartości. Taką spółką jest CINEM@N Sp. z o.o., która oferuje kompleksowe usługi związane z VoD (Video on Demand - video na żądanie). Firma obok rozbudowanej wielofunkcyjnej platformy technologicznej oferuje zawartość skierowaną do całego polskiego rynku, zarówno sieci telekomunikacyjnych, jaki sieci kablowych. Firma podpisała wieloletni kontrakt z TP SA na dostawę kontentu filmowego dla usługi VoD w ofercie Videostrady TP.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa koncesjonowanych nadawców radiowych w 2005 roku oraz wpływ grup kapitałowych na kondycję rynku nadawców radiowych

Według stanu na koniec 2005 roku obowiązywało łącznie 235 koncesji na nadawanie programów radiowych, w tym 189 koncesji przyznanych w ramach procesu ponownego udzielania koncesji[7].

Obowiązek złożenia sprawozdań finansowych za 2005 rok dotyczył 174 nadawców radiowych ponieważ niektórzy z nich posiadali więcej niż jedną koncesję[8].

Przekazane sprawozdania finansowe, w zależności od formy prawnej podmiotu, miały różnorodną postać, od pełnych lub uproszczonych, poprzez roczne rozliczenia podatkowe osób fizycznych, do „Księgi przychodów i rozchodów" działalności gospodarczej. W wielu przypadkach nadawcy przedstawiali sprawozdania dotyczące szerszej działalności przedsiębiorstwa, w ramach którego była prowadzona działalność radiowa[9].

[7] Nadawcy otrzymali nowe koncesje na kolejne 7 lat

[8] 19 nadawców radiowych wykonywało łącznie 80 koncesji na nadawanie programów radiowych

[9] Sprawozdania dotyczyły całości działalności prowadzonej wyższe uczelnie, stowarzyszenia, fundacje, centra kultury i sztuki, miejskie i gminne domy kultury lub były to zestawienia wpłat i wydatków stacji radiowych,

Duża różnorodność form składanych sprawozdań finansowych powoduje, że nie zawsze jest możliwe uzyskanie pełnej wiedzy o sytuacji ekonomiczo-finansowej przedsiębiorców, a także utrudnia analizę porównawczą kondycji poszczególnych nadawców oraz osiągniętych przez nich wyników finansowych z działalności radiowej.

Nadawcy radiowi prowadzący działalność w formie spółek prawa handlowego

Ponad połowa koncesjonowanych nadawców radiowych w 2005 roku prowadziła działalność w formie spółek prawa handlowego[10]. Funkcjonujący w ramach dużych grup medialnych - nadawcy dysponujący tzw. sieciami o zasięgu ogólnopolskim - Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. oraz Radio ZET Sp. z o.o., odnotowały w 2005 roku 1% spadek łącznych przychodów z działalności gospodarczej w porównaniu do przychodów osiągniętych w 2004 roku, w tym łączne przychody z podstawowej działalności spadły o prawie 2%. Rok 2005, podobnie jak i dwa lata poprzednie, spółki te zakończyły dodatnim wynikiem, jednak wynik na sprzedaży był o 4% wyższy w porównaniu z 2004 roku. Kapitały własne tych spółek na koniec roku wykazywały wartość dodatnią, podobnie jak na koniec 2004 roku.

Nadawcy ponadregionalnych programów radiowych - Radio WAWA, RADIOSTACJA i Radio TOK FM, INFORADIO Sp. z o.o. - odnotowali w 2005 roku wzrost o ponad 11% łącznych przychodów ze sprzedaży czasu reklamowego i sponsoringu, w porównaniu z poprzednim rokiem. Jednak należy zaznaczyć, że w 2005 roku nastąpił 17% spadek łącznych przychodów z działalności gospodarczej w porównaniu do przychodów w 2004 roku, czego powodem był bardzo wyraźny spadek przychodów z pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej (o prawie 70%). Wszyscy nadawcy ponadregionalni zakończyli 2005 rok stratą, w tym Radio WAWA i Radio TOK FM już trzeci rok z rzędu. Kapitały własne spółek nadających programy ponadregionalne wykazują coraz wyższą wartość ujemną. Ta grupa nadawców prowadzi również działalność w ramach grup medialnych, co gwarantuje im zabezpieczenie finansowe mimo ponoszonych strat.

Największa liczba nadawców radiowych prowadziła w 2005 roku działalność na lokalnych rynkach. Większość z nich funkcjonowała w ramach powiązań własnościowych, programowych i reklamowych tworzonych przez silne grupy medialne[11].

Do grupy spółek działających w ramach grupy radiowej ZPR dołączyły 4 spółki, w których spółka Radio ESKA SA zakupiła udziały. W analizie uwzględniono grupę radiową będącą elementem holdingu ZPR SA, tworzoną przez Radio ESKA SA International, Communication Sp. z o.o. oraz ich spółki zależne.

W 2005 roku, oprócz zmian programowych, nie wystąpiły zmiany w wielkości grup radiowych AGORY i Ad.Pointu.

W omawianym okresie swoją działalność na rynku radiofonii lokalnej zakończyła grupa związana ze spółką Y-Radio Sp. z o.o. Udziały należące do Y-Radio, w trzech spółkach wykonujących koncesje na nadawanie programów lokalnych, kupiła spółka Multimedia Sp. z o.o., tworząc na bazie programu RMF MAXXX Kraków nową grupę nadawców lokalnych realizujących projekt RMF MAXXX. W związku z powyższym, wśród

sporządzane przez niektóre rozgłośnie radiowe działające w ramach instytucji kościelnych, według zasad określonych przez wewnętrzne przepisy kościelne.

[10] Podmioty te przedstawiły sprawozdania finansowe za 2005 rok zawierające bilans i rachunek zysków i strat.

[11] ESKA SA – 12 nadawców wykonywało 33 koncesje, Grupa Radiowa AGORY – 23 nadawców wykonywało 27 koncesji, Ad. point – 8 nadawców wykonywało 14 koncesji, RFM MAXXX – 6 nadawców wykonywało 9 koncesji, RMF CLASSIC – 2 nadawców, Radio GRA – 4 nadawców, samodzielne stacje radiowe – 45 nadawców wykonywało 47 koncesji.

nadawców radiowych wyodrębniono do celów analizy nową grupę stacji działającą w ramach grupy Multimedia.

Nadawcy lokalni z Inowrocławia i Bydgoszczy (województwo kujawsko-pomorskie) postanowili zintegrować się wokół Radia GRA z Torunia, zawiązując porozumienie programowe i wspólnej sprzedaży reklam. W celu realizacji tych planów oraz w wyniku sprzedaży części udziałów Radiu GRA oraz jego właścicielowi Gazecie Pomorskiej Media, przyjęli jednolitą nazwę. W 2005 roku do projektu dołączyło Radio W z Włocławka, tworząc grupę 4 stacji „Radio GRA".

Ambitny program RMF CLASSIC, wymagający odpowiednich zasobów ludzkich, programowych, technicznych i finansowych, realizowany był w 2005 roku przy zmieniającej się strukturze organizacyjnej, co miało bezpośredni wpływ na wyniki finansowe.

W 2005 roku lokalni nadawcy, działający w ramach grup radiowych i samodzielnie, odnotowali ogółem przychody z działalności gospodarczej o prawie 2% niższe niż w 2004 roku. Wyniki nie rozłożyły się równomiernie. Przychody z działalności gospodarczej niezależnych nadawców spadły w 2005 roku o 11% w porównaniu do 2004 roku, a w przypadku nadawców radiowych działających w ramach grup radiowych były o 4% wyższe niż w 2004 roku.

Łączne przychody ze sprzedaży, przede wszystkim czasu reklamowego, wszystkich spółek nadających programy lokalne w 2005 roku spadły o ponad 1% w porównaniu do 2004 roku. W przypadku spółek działających niezależnie spadły o ponad 5%, a spółek działających w ramach grup radiowych wzrosły o 1%.

Wzrost przychodów ze sprzedaży odnotowały tylko spółki działające w ramach grupy ZPR (wzrost o 8%) i spółki działające w ramach grupy Ad.point (wzrost o ponad 25%).

Łączne koszty działalności operacyjnej omawianych spółek spadły w 2005 roku o ponad 6% w porównaniu do 2004 roku. Spółki działające jako niezależne stacje radiowe odnotowały spadek łącznych kosztów działalności operacyjnej o prawie 9%.

Spółki działające w ramach grup radiowych odnotowały w 2005 roku spadek łącznych kosztów działalności operacyjnej o prawie 5% w porównaniu z 2004 rokiem. W spółkach działających w ramach grup AGORA nastąpił spadek łącznych kosztów działalności operacyjnej o ponad 12%. W przypadku spółek działających w ramach grupy ZPR (o 4%) i grupy Ad. point (o 10%) nastąpił wzrost łącznych kosztów działalności operacyjnej.

Zysk z rocznej działalności gospodarczej odnotowało w 2005 roku 49% nadawców lokalnych, o 4% więcej niż w roku poprzednim. Zysk na podstawowej działalności został osiągnięty przez 51% nadawców (45% w 2004 roku), co świadczy o polepszeniu sytuacji. W grupie 45 nadawców niezależnych, 30 nadawców wypracowało zysk na rocznej działalności gospodarczej, tak jak w roku poprzednim. Natomiast nieznacznie zmniejszyła się liczba podmiotów (2), które odnotowały zysk na sprzedaży. Wśród 55 nadawców prowadzących działalność w ramach grup radiowych 19 spółek osiągnęło zysk na rocznej działalności gospodarczej, czyli o 5 więcej niż w roku 2004. Na uwagę zasługuje fakt osiągnięcia w 2005 roku, w tej grupie nadawców, zysku na sprzedaży przez 24 nadawców, co oznacza znaczny wzrost o 9 nadawców, którzy w roku poprzednim na sprzedaży generowali stratę.

Ogólna wartość kapitałów własnych wszystkich spółek, nadających program radiowy o zasięgu lokalnym, w analizowanym okresie miała wartość ujemną i wzrosła ona ponad trzykrotnie w porównaniu z rokiem poprzednim. Przyczyną tak wysokiego wzrostu ujemnej

wartości kapitałów własnych wszystkich spółek ogółem, były przede wszystkim zmiany organizacyjne w grupie AGORY.

W spółkach działających w ramach pozostałych grup radiowych jedynie spółki działające w ramach grupy ZPR posiadały łącznie dodatnie kapitały własne w latach 2004-2005. Na koniec 2005 roku były one jednak niższe niż na koniec 2004 roku. W spółkach działających w ramach grupy Ad.point na koniec 2005 roku wartość kapitałów własnych była ujemna, lecz uległa poprawie, bowiem ich wartość zmniejszyła się na koniec 2005 roku. W pozostałych grupach nadawców dodatni poziom łącznych kapitałów własnych na koniec 2005 roku posiadały spółki grupy Radio GRA.

Należy zaznaczyć, że z analizy przedstawionych sprawozdań za lata 2003-2005 wynika, że 19 spółek działających w ramach grup radiowych w trzech kolejnych latach odnotowało stratę netto i miało ujemną wartość kapitałów własnych. W ramach grupy AGORA -11 spółek, 1 spółka w ramach grupy ZPR, 3 spółki w ramach grupy Ad.point oraz 2 spółki w ramach działającej obecnie grupy Multimedia i 2 nadające program RMF CLASSIC.

Na uwagę zasługuje fakt, że spółki prowadzące niezależną działalność nadawczą po raz pierwszy od trzech lat odnotowały na koniec 2005 roku dodatnią wartość kapitału własnego, dzięki wzrostowi kapitałów zakładowych oraz dopłatom do kapitałów.

Ogólny stan zobowiązań długoterminowych wszystkich spółek emitujących programy radiowe o zasięgu lokalnym był na koniec 2005 roku o 25% wyższy, w porównaniu ze stanem na koniec poprzedniego roku.

W przypadku niezależnych stacji radiowych poziom zobowiązań długoterminowych zwiększył się o 1%.

Spółki działające w ramach grup radiowych odnotowały ogółem w 2005 roku ponad 28% wzrost wartości zobowiązań długoterminowych w porównaniu do stanu z końca 2004 roku.

W 2005 roku, podobnie jak w 2004 roku tylko w przypadku spółek działających w ramach grupy AGORA, nastąpił ponad 20 % wzrost zobowiązań długoterminowych, co miało bardzo duży wpływ na wartość łącznych zobowiązań długoterminowych spółek działających w ramach grup radiowych. Były to w większości pożyczki od udziałowca. W przypadku spółek grupy Ad.point nastąpił spadek wartości zobowiązań długoterminowych o ponad 57%.

Ogólny stan zobowiązań krótkoterminowych wszystkich spółek emitujących programy radiowe o zasięgu lokalnym był na koniec 2005 roku o prawie 20% niższy niż na koniec 2004 roku.

W przypadku niezależnych stacji radiowych poziom łącznych zobowiązań krótkoterminowych zmniejszył się o 20%.

W spółkach działających w ramach grup stan zobowiązań krótkoterminowych zmniejszył się o prawie 18% w porównaniu ze stanem na koniec 2004 roku. W tym: w spółkach działających w ramach AGORA zmniejszył się o prawie 45% a w ramach grupy Ad.point był o ponad połowę niższy niż na koniec roku poprzedniego. W spółkach działających w ramach grupy ZPR wzrósł o około 30%.

Na koniec 2005 roku wartość majątku obrotowego ogółem wszystkich spółek emitujących programy radiowe o charakterze lokalnym była o prawie 16% wyższa niż na

koniec 2004 roku. Decydujący wpływ miał wzrost wartości inwestycji krótkoterminowych o ponad 55% w stosunku do 2004 roku.

Sytuacja niezależnych stacjach radiowych nie uległa dużym zmianom w stosunku do 2004 roku. Wartość majątku obrotowego ogółem spadła o 1%, w tym należności wzrosły o ponad 5%.

W spółkach działających w ramach grup radiowych ogólna wartość majątku obrotowego wzrosła o ponad 25%, wartość należności wzrosła o ponad 10% a wartość inwestycji krótkoterminowych ponad 101%.

W obu porównywanych okresach ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich nadawców lokalnych przewyższała wartość należności, lecz relacja ta na koniec 2005 roku uległa zdecydowanej poprawie w porównaniu ze stanem na koniec 2004 roku. Oznacza to, że działalność spółek finansowana była w coraz mniejszym stopniu nieuregulowanymi zobowiązaniami.

W spółkach prowadzących niezależną działalność nadawczą łączna wartość zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2005 roku była o ponad 60% wyższa niż wartość należności, podczas gdy na koniec 2004 roku przekraczała wartość należności o 112%.

W przypadku spółek działających w ramach grup radiowych omawiana relacja uległa poprawie, jednak nadal była niekorzystna. Zobowiązania krótkoterminowe na koniec 2005 roku przekroczyły o ponad 50% łączną wartość należności, kiedy na koniec roku poprzedniego przekroczyły o 107%.

Niekorzystną relację, podobnie jak w poprzednim okresie, miały spółki działające w ramach grup ZPR i Ad. Point.

Jedynie w przypadku spółek działających w ramach grupy AGORA wartość należności o prawie 50% przewyższała wartość zobowiązań krótkoterminowych.

W obu porównywanych okresach ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich nadawców lokalnych przewyższała wartość majątku obrotowego, relacja ta na koniec 2005 roku uległa poprawie w porównaniu ze stanem na koniec 2004 roku. Na koniec 2005 roku kwota zobowiązań krótkoterminowych o ponad 12% przewyższała wartość majątku obrotowego, gdy na koniec 2004 roku przewyższała o prawie 60%.

W załącznikach nr 1 i 2 zawarto informacje na temat sytuacji finansowej koncesjonowanych nadawców radiowych działających w ramach poszczególnych grup radiowych lub jako niezależne stacje radiowe w 2005 roku.

Analiza podstawowych wielkości służących ocenie nadawców radiowych prowadzących działalność w formie spółek prawa handlowego

Z przeprowadzonej analizy dokumentacji przedstawionej przez spółki wynika, że przychody z działalności gospodarczej w 2005 roku, liczone jako suma: przychodów z podstawowej działalności, pozostałych przychodów operacyjnych i przychodów finansowych, były o 2% niższe w porównaniu z 2004 rokiem, w tym przychody ze sprzedaży zmniejszyły się niecały 1%.

Wykres nr 6. Wyniki finansowe spółek radiowych ze sprzedaży w latach 2003 – 2005

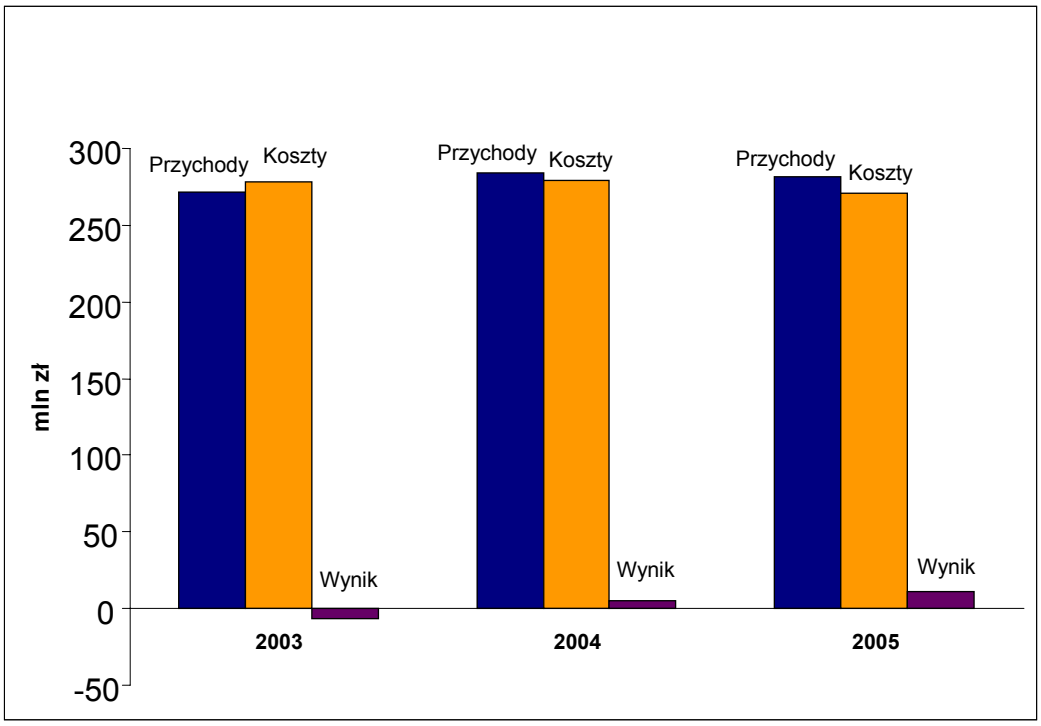

Zysk z rocznej działalności gospodarczej odnotowało w 2005 roku prawie 49% nadawców. Ze względu na bardzo duże różnice w wysokości poniesionych kosztów i przychodów osiągniętych przez poszczególne stacje radiowe w zależności od zasięgu stacji, wykorzystywanego czasu reklamy, charakteru programu, funkcjonowania w określonych strukturach organizacyjnych itp., osiągnięty w 2005 roku zysk na działalności gospodarczej przez poszczególnych nadawców stanowił od 0,3 % do 38,3 % przychodów z działalności. W większości spółek, wypracowany zysk nie przekraczał 10 % przychodów z działalności.

Ponad 50% analizowanych nadawców odnotowało w 2005 roku zysk na podstawowej działalności, czyli o prawie 6 pkt. proc. więcej niż w roku poprzednim. Pozostała działalność operacyjna i działalność finansowa w przypadku niektórych spółek przyniosła straty, i w związku z tym o 1% mniej nadawców odnotowało zysk na działalności gospodarczej. Porównawczo - w 2004 roku zysk na sprzedaży i zysk na działalności gospodarczej odnotowało około 45% nadawców.

Należy zauważyć, że nadawcy radiowi prowadzący działalność w formie spółek prawa handlowego, w 2005 roku osiągnęli ogółem dodatni wynik na sprzedaży o prawie 130% wyższy niż w 2004 roku, a wynik na działalności gospodarczej o 1/3 wyższy niż w 2004 roku.

Dla około 42 % koncesjonowanych nadawców radiowych, prowadzących działalność w ramach spółek prawa handlowego, rok 2005 był kolejnym rokiem, który zakończyli ze stratą. Równocześnie prawie 13% spółek, które w 2004 roku odnotowały stratę, w 2005 roku wypracowały zysk.

Na koniec 2005 roku, tak jak i na koniec 2004 roku, 85% spółek wykazało ujemne wyniki z lat ubiegłych (skumulowana strata). Ponad 44% z tych spółek na koniec 2005 roku odnotowało zysk.

Ujemne wyniki finansowe za 2005 rok i za lata poprzednie znacznej grupy nadawców, przy nielicznych przypadkach dopłat do kapitału podstawowego spółek bądź kapitału zapasowego, spowodowały, że na koniec 2005 roku nadal ponad połowa spółek wykazała wartość ujemną kapitałów własnych (o 2 p.p więcej niż na koniec 2004 roku).

Prawie 49% spółek wykazało ujemną wartość kapitałów własnych już drugi rok z rzędu, a ponad 45% spółek trzeci rok z rzędu.

Na koniec 2005 roku w 68% analizowanych spółek strata przewyższała sumę kapitałów zapasowego i rezerwowego oraz jedną drugą (dla spółek z ograniczoną odpowiedzialnością) czy jedną trzecią (dla spółek akcyjnych) kapitału zakładowego (dla porównania na koniec 2004 roku w 69% spółek). Taki poziom wyników obliguje wspólników do podjęcia uchwały co do dalszego istnienia spółki.

W 2005 roku nie zmieniła się w porównaniu do 2004 roku liczba spółek korzystających z kredytów i pożyczek. W obu okresach ponad 70% spółek korzystało z kredytów i pożyczek, w tym ponad 36% spółek korzystało kredytów i pożyczek długoterminowych oraz 43% spółek z kredytów i pożyczek krótkoterminowych (w 2004 roku 47% spółek). Były to przede wszystkim pożyczki od udziałowców.

W 2005 roku zmniejszyła się w porównaniu do 2004 roku liczba spółek, których zobowiązania krótkoterminowe przewyższały wartość należności krótkoterminowych (62% spółek, dla porównania w 2004 roku 65% spółek). W 53% spółek w 2005 roku zobowiązania krótkoterminowe były wyższe niż cały majątek obrotowy, dla porównania w 2004 roku w 58% spółek. Wynika z tego, że działalność spółek finansowana była w mniejszym stopniu niż w roku ubiegłym częściowo nieuregulowanymi zobowiązaniami krótkoterminowymi.

Podsumowanie na temat sytuacji ekonomiczno-finansowej radiowych nadawców koncesjonowanych prowadzących działalność w formie spółek prawa handlowego

Analiza wyników osiągniętych w 2005 roku przez spółki prowadzące koncesjonowaną działalność radiową wskazuje, że sytuacja finansowa tej grupy nadawców uległa dalszej, niewielkiej poprawie, w porównaniu z bardzo trudnym 2003 oraz z 2004 rokiem, w którym zauważalna była wyraźna poprawa. Świadczy o tym zwiększenie udziału procentowego spółek, które osiągnęły zysk na sprzedaży (podstawowej działalności) oraz wypracowały zysk na prowadzonej działalności gospodarczej. Jak również niższy udział procentowy spółek, w których wartość zobowiązań krótkoterminowych przewyższała wartość całego majątku obrotowego.

Tabela nr 19. Dynamika zmian wyników finansowych osiągniętych w 2005 roku przez poszczególne grupy koncesjonowanych nadawców radiowych (rok 2004 = 100%).

	Nadawcy radiowi prowadzący działalność w formie spółek prawa handlowego			
	Ogólnopolscy	Ponadregio-nalni	Lokalne i regionalne	
			tzw. stacje zsieciowane	stacje niezależne
Przychody ze sprzedaży operacyjnej	98,4%	111,4%	101,1%	94,8%
Przychody z działalności gospodarczej	99,2%	83,0%	103,9%	89,1%
Koszty działalności operacyjnej	98,7%	106,7%	95,5%	90,7%
Koszty działalności gospodarczej	97,3%	118,0%	97,7%	86,6%
Wynik działalności operacyjnej: -zysk	96,2%		*)	
- strata		98,6%		61,6%
Wynik działalności gospodarczej: - zysk	109,9%			
- strata		230,6%	26,9%	61,3%
Wartość kapitałów własnych: - dodatnia	102,0%			**)
- ujemna		118,4%	3.022,4%	
Zobowiązania długoterminowe	0,0%	126,9%	128,0%	101,2%
Zobowiązania krótkoterminowe	61,0%	94,5%	81,9%	80,1%
Majątek obrotowy	85,3%	95,3%	125,5%	99,2%
w tym: należności	80,8%	108,0%	110,6%	105,4%

*) Wynik na działalności operacyjnej za 2005 rok był dodatni i wyniósł 1.942 tys. zł. Dla porównania rok 2004 został zakończony stratą w wysokości –2.446 tys. zł.

**) W 2005 roku kapitał własny spółek został podwyższony o 3.046 tys. zł i na koniec roku miał wartość dodatnią (w 2004 roku – wartość ujemną wynoszącą –1.848 tys. zł)

Generalnie, większość spółek, niezależnie od faktu czy działały w 2005 roku samodzielnie czy w grupach radiowych, posiadała nadal niedobór własnych kapitałów umożliwiających stabilny rozwój stacji radiowych. Jednak w lepszej sytuacji byli nadawcy działający w grupach radiowych, którzy dysponują sieciami o zasięgu ponadregionalnym oraz tzw. zsieciowani, bowiem prowadzona przez nich działalność była zabezpieczona finansowo. Mogli korzystać ze środków finansowych przekazywanych w formie pożyczek przez inne wiodące podmioty grup kapitałowych. Ponadto grupy radiowe, których właściciele kładą większy nacisk na ekspansję, nie były zmuszone w porównywalnym stopniu, co nadawcy działający samodzielnie, dostosowywać koszty rocznej działalności do możliwości ich sfinansowania. Spadek kosztów działalności nadawców działających w grupach zsieciowanych stacji łączył się

z nieporównywalnie większymi możliwościami programowymi i organizacyjnymi dającymi efekt ograniczenia kosztów jednostkowych.

Zsieciowani nadawcy radiowi mogą sobie pozwolić na „agresywną" konkurencję poprzez silną promocję marki jak i stosowane rabaty reklamowe, bowiem pozyskują przychody reklamowe, tak na rynkach lokalnych, stanowiąc bezpośrednią konkurencję dla samodzielnych nadawców lokalnych, jak i na rynku krajowym, konkurując z nadawcami ogólnopolskimi.

Nadawcy radiowi prowadzący działalność w ramach instytucji kościelnych

Na koniec 2005 roku funkcjonowało 46 koncesji na nadawanie programów radiowych przyznanych instytucjom kościelnym – archidiecezjom, diecezjom, zgromadzeniom zakonnym i parafiom.

Przedstawione przez te podmioty sprawozdania finansowe dotyczą tylko wyodrębnionej działalności rozgłośni radiowych działających w strukturach kościelnych. Niektóre z nich zawierały jedynie dane dotyczące kosztów funkcjonowania radia i informację, że zostały one pokryte w całości darowiznami wiernych lub dotacjami diecezji.

Różnorodność form składanych przez nadawców kościelnych sprawozdań wynika z faktu, że sprawozdania zostały sporządzone zgodnie wewnętrznymi przepisami kościelnymi.

Podstawowymi gwarantami finansowania działalności kościelnych rozgłośni radiowych są podmioty prawne, którym koncesje zostały przyznane, a więc diecezje, archidiecezje, parafie i zakony. Finansowanie działalności stacji radiowych następuje w całości lub w części z przekazywanych im dotacji na sfinansowanie bieżącej działalności radia oraz z ofiar od słuchaczy.

Spośród 34 nadawców[12] 21% odnotowało na koniec 2005 roku dodatni wynik na sprzedaży (w 2004 roku odnotowało 15% nadawców). Natomiast dodatni wynik na całej prowadzonej działalności gospodarczej odnotowało 50% nadawców, co świadczy o pogorszeniu wyników w stosunku do roku poprzedniego o 18 pkt. proc.

Przy zmniejszonych o ponad 25% przychodach z podstawowej działalności i o prawie 21% pozostałych przychodach operacyjnych, na które składały się głównie dotacje i ofiary od słuchaczy, osiągnięte przychody były niewystarczające na pokrycie rocznych kosztów działalności, pomimo ich silnego ograniczenia, w związku z czym 17 nadawców zakończyło 2005 rok stratą (w poprzednim roku 11 nadawców).

Pięciu nadawców odnotowało stratę na koniec 2004 i 2005 roku. Oznacza to, że stacje dotowane były w niewystarczającym stopniu. Pokrycie strat w następnym roku obrachunkowym spowoduje zmniejszenie przychodów w danym roku i może być przyczyną wystąpienia trudności w wykonywaniu koncesji.

W rozgłośniach radiowych działających w strukturach kościelnych, podstawowym źródłem przychodów jak i uzupełniającym przychody ze sprzedaży czasu reklamowego są dotacje oraz ofiary od słuchaczy na finansowanie bieżącej działalności radia, i dlatego ich zmniejszenie o 1/5 w 2005 roku miało tak duży wpływ na wyniki finansowe nadawców.

Podstawę analizy pozostałych wielkości służących ocenie sytuacji koncesjonowanych nadawców radiowych prowadzących działalność w ramach instytucji kościelnych stanowi

[12] 29 nadawców przedstawiło pełną sprawozdawczość finansową i 5 przedstawiło tylko dane dotyczące rachunku zysków i strat

(porównywalnie jak w roku poprzednim) 28 pełnych sprawozdań finansowych. Na tej podstawie można stwierdzić, że:

- wartość pożyczek i kredytów długoterminowych wzrosła w 2005 roku o ponad 180%, a udział nadawców, którzy korzystali z pożyczek długoterminowych zwiększył się z 13% w roku poprzednim do około 21%. Świadczy to o poszukiwaniu przez nadawców innych źródeł finansowania prowadzonej działalności, wobec spadku przychodów z reklamy, dotacji oraz ofiar od słuchaczy.

- zmalał natomiast udział nadawców korzystających z pożyczek krótkoterminowych z ponad 19% w 2004 roku do 14% w następnym roku. Jednocześnie spadła o 30% wartość pożyczek i kredytów krótkoterminowych.

- u ponad 62% analizowanych nadawców zobowiązania krótkoterminowe na koniec roku przewyższały wartość należności krótkoterminowych (spadek o 10 pkt. proc). W przypadku ponad 35% nadawców wartość zobowiązań krótkoterminowych była wyższa niż wartość całego majątek obrotowy (spadek o prawie 20 pkt. proc.), z czego wynika, że ich działalność finansowana była częściowo nieuregulowanymi zobowiązaniami w znacznie mniejszym stopniu niż w 2004 roku.

W poprzednich latach około 20 stacji diecezjalnych współpracowało w ramach porozumienia programowego PLUS (ze spółką Radio PLUS SA), w ramach którego również prowadziły wspólną sprzedaż czasu reklamowego. Na przełomie 2004 i 2005 roku sytuacja finansowa sieci PLUS stała się katastrofalna. Spółka Radio PLUS SA utraciła zdolność regulowania zobowiązań, a następnie została postawiona w stan likwidacji. Od kwietnia 2005 roku część podmiotów współpracujących poprzednio w ramach porozumienia programowego PLUS związała się z nowymi spółkami produkującymi i dostarczającymi program Radia PLUS, których działalność finansowana jest przez udziałowca Ad. Point Sp. z o.o., należącego do grupy kapitałowej CR MEDIA SA, pozostali z powstałą w październiku 2005 roku siecią VOX stworzoną przez ZPR SA.

Analiza wyników osiągniętych na koniec 2005 roku przez koncesjonowanych nadawców realizujących społeczno-religijny charakter programu radiowego, którzy w poprzednim okresie prowadzili działalność w ramach porozumienia programowego PLUS, wskazuje na znaczne pogorszenie się ich sytuacji finansowej. Pogorszenie wyników w mniejszym stopniu dotknęło nadawców prowadzących samodzielnie działalność w ramach instytucji kościelnych, a nawet w wielu przypadkach ich wyniki uległy poprawie.

Nadawcy radiowi prowadzący działalność jako osoby fizyczne

Na koniec 2005 roku 13 koncesji na nadawanie programów radiowych wykonywanych było przez 10 osób fizycznych (3 nadawców posiadało po dwie koncesje na nadawanie programów radiowych).

Tylko w przypadku dwóch nadawców przychody z działalności radiowej były ich jedynym źródłem dochodu. W przypadku pozostałych 6 koncesjonariuszy stacje radiowe funkcjonowały obok różnorodnej działalności prowadzonej przez osoby fizyczne.

Analiza sprawozdań złożonych przez osoby fizyczne, w których przedstawiono specyfikację przychodów i kosztów działalności radiowej, pokazuje, że łączne przychody ze sprzedaży czasu reklamowego były niższe o około 10% w porównaniu z rokiem poprzednim.

W tej grupie tylko czterech nadawców odnotowało w 2005 roku zysk na działalności radiowej (w 2004 roku trzech) w tym 2 nadawców, dla których przychody z działalności radiowej były jedynym źródłem dochodu.

U większości nadawców finansowanie działalności radiowej było zapewnione w ramach prowadzonej różnorodnej działalności gospodarczej.

Nadawcy radiowi prowadzący działalność w ramach wyższych uczelni i innych form prawnych

Obowiązek przedstawienia sprawozdań finansowych za 2005 rok dotyczył 18 podmiotów prowadzących działalność radiową w ramach innych form prawnych. Do tej grupy Koncesjonariuszy zaliczono: wyższe uczelnie oraz stowarzyszenia, fundacje, centra kultury i sztuki i miejskie domu kultury.

Wszyscy nadawcy przekazali do KRRiT sprawozdania dotyczące całości działalności prowadzonej przez te podmioty prawne bez wyodrębnionej działalności radiowej.

Radia akademickie działają w ramach struktur organizacyjnych uczelni[13]. Gwarantem finansowania działalności stacji akademickich są uczelnie. Działalność stacji finansowana jest dotacjami wyższych uczelni i ewentualnymi wpływami z reklam. Przedstawione sprawozdania wyższych uczelni wskazują, że posiadały one wystarczające środki finansowe na zabezpieczenie bieżącej działalności stacji.

Działalność stacji radiowych, których koncesjonariuszami są Centra Kultury i Sztuki, Ośrodki Kultury i Miejskie Domu Kultury finansowana jest dotacjami instytucji samorządowych i wpływami z reklam. Jednak sprawozdania finansowe przekazane przez wymienione powyżej podmioty dotyczą całości prowadzonej działalności, bez wyodrębnienia działalności radiowej. Gwarantami funkcjonowania tych lokalnych stacji są instytucje samorządowe, które finansują lub dofinansowują działalność statutową koncesjonariuszy.

Z wymienionych wyżej przyczyn nie było możliwe przeanalizowanie sytuacji finansowej stacji radiowych prowadzonych przez koncesjonariuszy zakwalifikowanych do tej grupy nadawców radiowych. Możliwe jest tylko stwierdzenie, że **funkcjonowanie tej grupy nadawców radiowych było w 2005 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, należycie zabezpieczone od strony finansowej.**

Sytuacja ekonomiczno-finansowa koncesjonowanych nadawców telewizyjnych w 2005 roku

Na koniec 2005 roku obowiązywało 51 koncesji na nadawanie programów telewizyjnych rozpowszechnianych za pomocą stacji naziemnych lub satelity.

Obowiązkiem złożenia sprawozdań finansowych za 2005 rok objętych było tylko 26 nadawców telewizyjnych, co wynikało z faktu wykonywania przez 7 podmiotów aż 32 koncesji. Wśród tych podmiotów, trzech nadawców telewizyjnych nie przekazało sprawozdań finansowych za 2005 rok, z różnych przyczyn wymienionych w załączniku nr 8 do Sprawozdania KRRiT z działalności w 2006 roku.

[13] Jedynie w przypadku Radia eX FM z Krakowa koncesjonariuszem jest Fundacja Krakowskiego Radia ŻAK.

Do oceny wyników osiągniętych przez koncesjonowanych nadawców telewizyjnych uwzględniono 20 sprawozdań. Nie uwzględniono sprawozdań finansowych: spółki Telewizja Polska SA, Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej i Fundacji Innowacja, bowiem dotyczyły one całości działalności koncesjonariuszy, w której działalność koncesjonowana stanowiła ułamek procenta.

Nadawcy telewizyjni są bardzo zróżnicowani pod względem ilości wykonywanych koncesji, charakteru emitowanych programów, zasięgu, systemu przekazywania sygnału, ilości odbiorców, potencjału programowego, organizacyjnego i finansowego, wykorzystywanego czasu reklamy, itp., co znalazło odzwierciedlenie w bardzo dużej rozpiętości i zróżnicowaniu w wysokości poniesionych kosztów, osiągniętych przychodów i wypracowanych wyników finansowych.

Nadawcy prowadzący działalność telewizyjną w 2005 roku w ramach grup medialnych posiadający więcej niż jedną koncesję:

POLSAT – koncesję o zasięgu ogólnopolskim na program telewizyjny rozpowszechniany ze stacji naziemnych, 5 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie oraz koncesję na bezprzewodowe satelitarne rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych;

TVN – koncesję o zasięgu ponadregionalnym na program telewizyjny rozpowszechniany ze stacji naziemnych oraz 9 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie;

CANAL+ – koncesję na bezprzewodowe satelitarne rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych oraz 7 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie,

podobnie jak w 2004 roku wypracowali łącznie 96,3% ogółu przychodów rocznych z prowadzonej działalności gospodarczej osiągniętych przez koncesjonowanych nadawców telewizyjnych, w tym 96,2% przychodów ze sprzedaży, przy poniesionych kosztach stanowiących 93,9% łącznych kosztów poniesionych przez nadawców telewizyjnych prowadzących koncesjonowaną działalność.

Wymieniona grupa nadawców odnotowała w 2005 roku niewielki około 2% spadek łącznych przychodów z działalności gospodarczej, w porównaniu z 2004 rokiem, czego przyczyną były dużo niższe przychody finansowe grup TVN i CANAL+.

Na tle przychodów ze sprzedaży nadawców rozpowszechniających programy telewizyjne w 2005 roku, które zwiększyły się o prawie 14% w porównaniu z rokiem poprzednim, największy wzrost przychodów ze sprzedaży odnotowali nadawcy działający w ramach grup POLSAT-u i TVN (o ponad 15%). CANAL+ odnotował wzrost przychodów ze sprzedaży o 10%.

Łączne koszty działalności operacyjnej nadawców w 2005 roku były na takim samym poziomie jak w 2004 roku. Nadawcy działający w ramach grup TVN i CANAL+ odnotowali 10% spadek łącznych kosztów działalności operacyjnej, co świadczyć może o lepszym wykorzystaniu potencjału technicznego, organizacyjnego oraz finansowego. W przypadku nadawców działających w ramach grupy POLSAT-u łączne koszty działalności operacyjnej wzrosły w 2005 roku o prawie 17%, co wynikało z poniesienia wysokich nakładów na dynamiczny rozwój platformy cyfrowej.

Rok 2005 wszyscy nadawcy działający w ramach grup medialnych zakończyli dodatnim wynikiem finansowym, na co wpływ miał głównie wzrost przychodów z podstawowej działalności. Na uwagę zasługuje dodatni wynik osiągnięty drugi rok z rzędu przez CANAL+.

Kapitały własne nadawców grupy POLSAT-u i TVN posiadały na koniec 2005 roku wysoką wartość dodatnią, podobnie jak na koniec 2004 roku, natomiast w przypadku CANAL+ kapitał własny wykazywał nadal bardzo wysoką wartość ujemną, będącą wynikiem wysokich strat ponoszonych na rocznej działalności w latach poprzednich. Pozytywnym faktem jest niższa o 14% ujemna wartość kapitału własnego Spółki w porównaniu ze stanem na koniec poprzedniego roku.

Ogólny stan zobowiązań długoterminowych wszystkich nadawców emitujących programy telewizyjne był na koniec 2005 roku o 5% niższy, a stan zobowiązań krótkoterminowych o ponad 40% wyższy niż na koniec 2004 roku.

W przypadku nadawców grupy POLSAT-u nastąpił w porównaniu z 2004 rokiem wzrost o 85% zobowiązań długoterminowych (w tym kwota kredytów i pożyczek długoterminowych wzrosła o prawie 150%) i prawie 110% wzrost zobowiązań krótkoterminowych. Wzrost zobowiązań długoterminowych wynikał z wziętego kredytu przeznaczonego na inwestycje kapitałowe.

W grupie nadawców TVN nastąpił w porównaniu z 2004 rokiem spadek poziomu zobowiązań długoterminowych o 5% i prawie 20% spadek zobowiązań krótkoterminowych.

CANAL+ odnotował w 2005 roku spadek wartości zobowiązań długoterminowych (o około 10%) i wzrost zobowiązań krótkoterminowych (o ponad 17%) w porównaniu do stanu na koniec 2004 roku.

Wartość majątku obrotowego ogółem koncesjonowanych nadawców emitujących programy telewizyjne zwiększyła się o ponad 18% w porównaniu z 2004 rokiem, na co wpływ miał przede wszystkim ponad 35% wzrost wartości inwestycji krótkoterminowych (kwota należności krótkoterminowych obniżyła się o prawie 14% w stosunku do 2004 roku). W grupie POLSAT-u wartość majątku obrotowego wzrosła odpowiednio o ponad 30%, w tym inwestycji krótkoterminowych o prawie 75% (wartość należności obniżyła się o ponad 35%). W grupie TVN wartość majątku obrotowego zwiększyła się o ponad 18% w porównaniu z 2004 rokiem, natomiast wartość inwestycji krótkoterminowych wzrosła o prawie 50% (wartość należności spadła o ponad 5%). W CANAL+ wartość majątku obrotowego zmniejszyła się o około 7% w porównaniu z 2004 rokiem, w tym zmniejszyła się również o prawie 30% wartość inwestycji krótkoterminowych (wartość należności wzrosła o ponad 20%).

W obu porównywanych okresach 2004-2005 ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych wszystkich koncesjonowanych nadawców telewizyjnych przewyższała wartość należności. Relacja ta na koniec 2005 roku uległa pogorszeniu w porównaniu z sytuacją na koniec 2004 roku. Oznacza to, że działalność spółek dofinansowywana była w większym stopniu nieuregulowanymi zobowiązaniami.

W grupie nadawców POLSAT-u omawiana relacja uległa znacznemu pogorszeniu, czego przyczyną między innymi było przejęcie przez platformę cyfrową POLSAT-u spółki Polsat Sp. z o.o. wraz z jej zadłużeniem, dokonane w ramach połączenia spółek. Łączna wartość zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2004 roku przekroczyła o prawie 200% łączną wartość należności krótkoterminowych, kiedy na koniec poprzedniego roku była o 22% wyższa od łącznej wartości należności.

W przypadku nadawców działających w ramach grupy TVN łączna wartość zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2005 roku była o ponad 25% niższa niż łączna wartość należności krótkoterminowych, co oznacza że dobra relacja utrzymuje się drugi rok z rzędu.

Nadal niekorzystną relację wartości zobowiązań krótkoterminowych do należności krótkoterminowych posiadała spółka CANAL+. Wartość zobowiązań krótkoterminowych na koniec 2005 roku, podobnie jak w roku poprzednim, stanowiła ponad dwukrotność wartości należności krótkoterminowych.

Pozostali naziemni nadawcy telewizyjni

Poza grupami medialnymi 5 podmiotów wykonywało w 2005 roku 9 koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych z nadajników naziemnych. Jest to bardzo zróżnicowana grupa – należą do niej zarówno ponadregionalne sieci TV PULS, TV4 oraz Telewizja ODRA i inni nadawcy lokalni, którzy mają jednocześnie prawo do zestawiania swojego dwugodzinnego programu lokalnego z innym programem ponadregionalnym.

Nadawcy ci wypracowali razem 2,2% ogółu przychodów rocznych osiągniętych przez koncesjonowanych nadawców telewizyjnych, w tym 2,5% przychodów ze sprzedaży, przy kosztach stanowiących 3,7% łącznych rocznych kosztów poniesionych przez nadawców telewizyjnych prowadzących koncesjonowaną działalność.

Omawiana grupa nadawców telewizyjnych odnotowała ponad 5% spadek łącznych przychodów oraz ponad 10% wzrost łącznych kosztów działalności operacyjnej.

Ogólna wartość kapitałów własnych nadawców rozpowszechniających programy telewizyjne z nadajników naziemnych w analizowanym okresie miała na koniec 2005 roku wartość ujemną, i to ponad dwudziestokrotnie wyższą niż na koniec 2004 roku. Wpłynęły na to ujemne wyniki finansowe, znacznie gorsze niż w 2004 roku, którymi wszyscy nadawcy tej grupy zakończyli 2005 rok.

Na koniec 2005 roku nadawcy z tej grupy nie posiadali zobowiązań z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek.

W analizowanym okresie nastąpił wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych o ponad 130% w porównaniu z 2004 rokiem, co świadczy o dofinansowywaniu prowadzonej działalności niespłaconym zadłużeniem krótkoterminowym.

Wartość majątku obrotowego ogółem omawianej grupy nadawców zwiększyła się o 4% w porównaniu z 2004 roku, w tym kwota należności krótkoterminowych była wyższa o prawie 40%.

W tej grupie podmiotów uległa pogłębieniu bardzo niekorzystna relacja wartości zobowiązań krótkoterminowych do należności.

W obu porównywalnych okresach 2004-2005, ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych nie przewyższała wartości całego majątku obrotowego.

Samodzielni, satelitarni nadawcy telewizyjni

Osobną grupę dziesięciu nadawców stanowią podmioty działające niezależnie od grup medialnych, wykonujące w 2005 roku koncesje na rozpowszechnianie programów telewizyjnych drogą satelitarną.

Wymieniona grupa nadawców wypracowała ogółem 1,5% przychodów rocznych osiągniętych przez wszystkich koncesjonowanych nadawców telewizyjnych, w tym 1,3% przychodów ze sprzedaży, przy kosztach stanowiących 2,4% łącznych rocznych kosztów poniesionych przez wszystkich nadawców telewizyjnych prowadzących koncesjonowaną działalność.

Omawiana grupa nadawców telewizyjnych odnotowała prawie 80% wzrost łącznych przychodów ze sprzedaży oraz prawie 90% wzrost łącznych kosztów działalności operacyjnej.

Łączna wartość kapitałów własnych podmiotów wykonujących koncesje na satelitarne rozpowszechnianie programów telewizyjnych w analizowanym okresie miała wartość ujemną, jednak warto zaznaczyć, że na koniec 2005 roku uległa ona zmniejszeniu o prawie 50%, co jest odwróceniem tendencji z 2004 roku.

W 2005 roku nastąpił wzrost zobowiązań długoterminowych z tytułu otrzymanych pożyczek o prawie 50%.

Majątek obrotowy omawianej grupy nadawców zwiększył się o ponad 35% w porównaniu z 2004 rokiem, w tym kwota należności krótkoterminowych była wyższa o około 20%.

W analizowanym okresie nastąpił spadek wartości zobowiązań krótkoterminowych o prawie 12% w porównaniu z 2004 rokiem.

W tej grupie podmiotów uległa poprawie niekorzystna relacja wartości zobowiązań krótkoterminowych do należności.

W obu porównywanych okresach 2004-2005, ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych przewyższała wartość całego majątku obrotowego, jednak relacja ta na koniec 2005 roku uległa poprawie.

Analiza podstawowych wielkości służących ocenie koncesjonowanych nadawców telewizyjnych

Z przeprowadzonej analizy sprawozdań finansowych przedstawionych przez 20 nadawców wynika, że stacje telewizyjne osiągnęły w 2005 roku łączne przychody ze sprzedaży o prawie 14% wyższe w porównaniu z 2004 rokiem. Natomiast przychody z prowadzonej działalności gospodarczej w tym samym okresie były o około 2% niższe w porównaniu z 2004 rokiem, na co wpływ miały niższe przychody finansowe, które stanowiły 1/3 wartości z 2004 roku.

Wykres nr 7. Wyniki finansowe nadawców telewizyjnych ze sprzedaży w latach 2003 - 2005

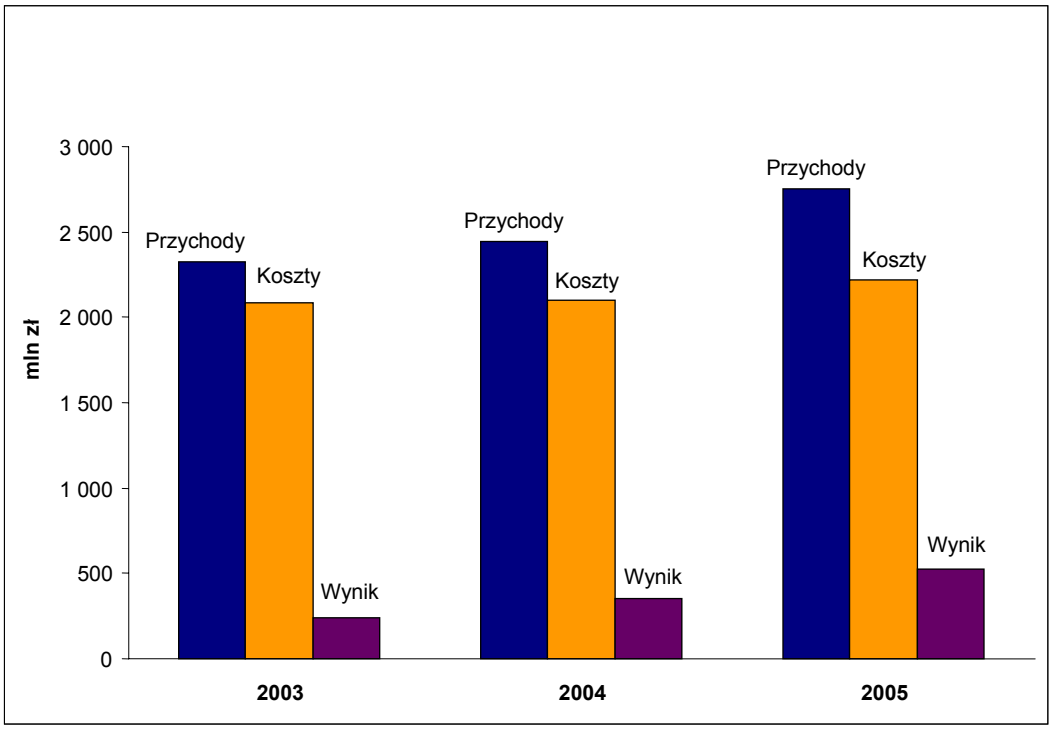

Wśród stacji telewizyjnych będących przedmiotem analizy, zysk na działalności gospodarczej w 2005 roku odnotowało 35% nadawców (dla porównania w 2004 roku 52 % nadawców). W 2005 roku zysk na działalności gospodarczej u poszczególnych nadawców wynosił od 0,2 % do 37,7 % przychodów z działalności. Czterech nadawców wypracowało zysk przekraczający 10 % przychodów z działalności.

Zysk na podstawowej działalności odnotowało 25 % analizowanych nadawców. Pozostała działalność operacyjna i działalność finansowa nadawców powodowała pogorszenie wyników, co przyczyniło się do tego, że stratę na działalności gospodarczej odnotowała większa grupa nadawców (35 %). Porównawczo, zysk na podstawowej działalności w 2004 roku odnotowało 37 % nadawców, a na działalności gospodarczej 53% nadawców.

Dla 47 % nadawców 2005 rok był kolejnym rokiem, w którym prowadzona działalność przyniosła straty. Żaden z nadawców, którzy w 2004 roku odnotowali stratę nie zakończył 2005 roku dodatnim wynikiem.

70% nadawców wykazało ujemne wyniki z lat ubiegłych (skumulowana strata), a wśród nich 21% na koniec 2005 roku odnotowało zysk.

Ujemne wyniki finansowe odnotowane w 2005 roku i w latach poprzednich przez tak znaczną grupę nadawców spowodowały, że ponad 45% spółek na koniec 2005 roku wykazało ujemną wartość kapitałów własnych. W porównaniu z rokiem poprzednim sytuacja uległa poprawie.

Ponad połowa nadawców (55%) korzystała z kredytów i pożyczek długoterminowych i 30% z kredytów i pożyczek krótkoterminowych.

Zobowiązania krótkoterminowe u 65% nadawców przewyższały wartość należności krótkoterminowych, a u 30% były wyższe niż cały majątek obrotowy z czego wynika, że

działalność częściowo finansowana była nieuregulowanymi zobowiązaniami. Nastąpiła poprawa w stosunku do 2004 roku, w którym zobowiązania krótkoterminowe w przypadku 73% nadawców przewyższały wartość należności krótkoterminowych, a w przypadku 53% były wyższe niż cały majątek obrotowy.

Kapitał własny podmiotów emitujących koncesjonowane programy telewizyjne miał na koniec 2005 roku bardzo wysoką wartość ujemną, jednak niższą o 30% w porównaniu do 2004 roku. Działalność dofinansowywana była nadal w wysokim stopniu z kapitałów obcych, w tym z kredytów i pożyczek, a także z nieuregulowanych zobowiązań krótkoterminowych. Na obraz tego wysokokapitałowego sektora działalności bardzo duży wpływ mają nie tylko wyniki podmiotów rozpowszechniających własne programy telewizyjne, lecz także posiadających platformy cyfrowe.

Podsumowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej telewizyjnych nadawców koncesjonowanych

Niewątpliwie 2005 rok był dobrym okresem dla koncesjonowanych nadawców telewizyjnych.

Tabela nr 20. Dynamika zmian wyników finansowych osiągniętych w 2005 roku przez poszczególne grupy koncesjonowanych nadawców telewizyjnych (rok 2004 = 100%)

	Nadawcy telewizyjni prowadzący działalność w formie spółek prawa handlowego		
	w ramach grup medialnych	**poza grupami medialnymi - nadawcy naziemni**	**niezależni - satelitarni**
Przychody ze sprzedaży operacyjnej	113,8%	95,7%	193,5%
Przychody z działalności gospodarczej	98,2%	94,7%	177,8%
Koszty działalności operacyjnej	106,8%	102,7%	183,6%
Koszty działalności gospodarczej	98,2%	110,4%	186,9%
Wynik działalności operacyjnej:			
- zysk	150,0%		
- strata		151,0%	167,4%
Wynik działalności gospodarczej:			
- zysk	98,0%		
- strata		229,3%	231,9%
Wartość kapitałów własnych:			
- dodatnia			
- ujemna	69,8%*)	2.322,0%	52,6%
Zobowiązania długoterminowe	95,0%	0,0%	149,8%
Zobowiązania krótkoterminowe	146,3%	231,1%	87,8%
Majątek obrotowy:	118,5%	103,7%	134,9%
w tym należności	84,1%	139,8%	120,1%

*) obejmuje podmioty posiadające platformy cyfrowe

Największym beneficjentem rynku reklamowego byli nadawcy funkcjonujący w ramach grup medialnych, dysponujący odpowiednimi kapitałami, których programy odpowiadają na zapotrzebowanie rynku, posiadający własne platformy satelitarne proponujące odbiorcom zróżnicowaną ofertę. W grupie nadawców telewizyjnych wykonujących koncesje satelitarne zarysowuje się tendencja niewielkiej poprawy sytuacji finansowej. Ich możliwości ogranicza zbyt niski poziom kapitałów, którymi dysponują nadawcy oraz ciągle zbyt niski zasięg emitowanych programów. Jest to również głównym powodem „wykruszania się" nadawców w tej grupie, lecz na ich miejsce przybywają nowi. Najtrudniejszą sytuację mieli, działający poza grupami medialnymi, nadawcy telewizyjni emitujący program za pomocą stacji naziemnych, którzy w prowadzeniu kapitałochłonnej działalności przy ograniczonym zasięgu stacji mają stałe problemy z pozyskaniem inwestora kapitałowego, który umożliwiłby stabilny rozwój.

Istotny dla bytu telewizyjnych nadawców komercyjnych jest rynek reklamy. O pozytywnych perspektywach dla rynku reklamowego w Polsce świadczą wzrost produktu krajowego brutto, dobre prognozy wskaźników makroekonomicznych oraz rosnący popyt konsumpcyjny. Nie bez znaczenia jest wciąż bardzo niski udział wydatków na reklamę w PKB na tle innych krajów Unii Europejskiej. W perspektywie można spodziewać się wzrostu wydatków.

II. NADAWCY PUBLICZNI: OFERTA PROGRAMOWA I REALIZACJA ZOBOWIĄZAŃ USTAWOWYCH

2.1. Radiofonia publiczna

Działalność programowa Polskiego Radia SA

W 2006 roku Polskie Radio SA nadawało – podobnie jak w latach poprzednich – pięć programów o różnym charakterze:

- uniwersalny Program 1, w tym audycje Radia Parlament (na falach długich 198 MHz);
- muzyczno-literacki Program 2;
- informacyjno-rozrywkowy Program 3;
- młodzieżowo-poznawczy Radio Bis;
- dla słuchaczy za granicą Radio Polonia;

Szczególnie ważną rolę – zgodnie z przyjętą przez nadawcę - „Strategią programową na 2006 roku" odgrywało:

- staranne i profesjonalne informowanie o bieżących wydarzeniach społecznych, gospodarczych, politycznych i religijnych, w tym o działaniach władz RP, a także o wydarzeniach rangi światowej i europejskiej,
- przygotowanie bogatej oferty artystycznej, uwzględniającej rozmaite dziedziny twórczości kulturalnej,
- przekazywanie wiedzy, upowszechnianie nauki, doradzanie w sprawach życia codziennego,
- dostarczanie rozrywki oraz pomoc w organizacji wypoczynku i czasu wolnego,
- propagowanie postaw prozdrowotnych i zwalczanie patologii społecznych.

Od stycznia 2005 roku Polskie Radio SA wprowadziło system producencki, a w roku 2006 kontynuowano ten sposób organizacji programu. W systemie tym dyrekcje czterech programów odpowiedzialne były za strategie programowe anten, planowanie ramówek, wybór oferty, natomiast 15 wyspecjalizowanych komórek producenckich (redakcji) za przygotowanie i realizację oferty: tworzenie audycji, materiałów i nagrań dla wszystkich programów Polskiego Radia, a także dla podmiotów zewnętrznych.

- Radio Parlament - transmituje posiedzenia Sejmu i Senatu RP, tworzy audycje związane z tematami omawianymi w Parlamencie. Są to audycje nadawane w ramach Programu 1 Polskiego Radia na fali długiej 198 kHz w dni posiedzeń Sejmu.

- Informacyjna Agencja Radiowa - tworzy tekstowe i dźwiękowe materiały informacyjne z kraju i ze świata (relacje, korespondencje itp.). Korzystają z nich wszystkie Programy PR SA oraz 17 rozgłośni regionalnych radia publicznego. Udostępnia także serwis na zasadach komercyjnych lokalnym stacjom radiowym, TVP SA, mediom polonijnym, portalom internetowym oraz różnym organizacjom i instytucjom.
- Redakcja Aktualności – realizuje audycje informacyjne i informacyjno – publicystyczne dla wszystkich Programów PR SA (w tym także dla Radia Parlament)
- Redakcja Ekonomiczno - Rolna - koordynuje tematykę gospodarczo - społeczno - rolną w programach Polskiego Radia SA. W 2006 roku kontynuowano zmiany dotyczące sposobu przedstawiania zagadnień i informacji gospodarczo-ekonomicznych na antenie PR SA.
- Redakcja Pasm Muzyczno-Publicystycznych - realizuje audycje poradnicze, publicystyczne, kulturalno – informacyjne i popularyzujące wiedzę, na zlecenie wszystkich anten PR, w ścisłej współpracy z Redakcjami: Popularyzacji Wiedzy i Edukacji, Społeczno-Gospodarczą, Kultury, Muzyki Popularnej oraz Aktualności.
- Redakcja Kultury - koordynuje tematykę kulturalną we wszystkich antenach. W ubiegłym roku zostały zrelacjonowane najważniejsze wydarzenia. Redakcja przygotowywała serwisy kulturalne, audycje publicystyczne związane z kulturą, w tym audycje literackie omawiające nowości wydawnicze i prezentujące rozmowy z autorami i krytykami.
- Teatr Polskiego Radia - przygotowuje słuchowiska, spektakle, audycje literackie, literacko-dokumentalne i edukacyjne; zajmuje się organizacją festiwali sztuki radiowej, konkursów słuchowisk itp. Ponadto w Teatrze Polskiego Radia nagrywane są prezentacje prozy, poezji i eseju literackiego.
- Redakcja Muzyki Poważnej - przygotowuje ofertę muzyczną przede wszystkim dla Programu 2, ale też – choć w mniejszym stopniu – dla pozostałych programów PR SA. Dla Programu 1 przygotowano audycje prezentujące historię muzyki europejskiej, audycje poświęcone wielkim postaciom polskiej i europejskiej kultury muzycznej. W czasie trwania XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego nadawano bieżące komentarze dotyczące tego wydarzenia. Dla Programu 2 realizowano transmisje z najważniejszych krajowych i zagranicznych koncertów oraz festiwali. Nadawano także audycje propagujące muzykę dawną i autorskie audycje, prezentujące nowe dzieła oraz ich twórców. Dla Radia Bis redakcja tworzyła audycję *HCH* poświęconą zagadnieniom z kręgu alternatywy i awangardy.
- Redakcja Muzyki Popularnej - koordynuje bazy i autorskie audycje muzyczne. W roku ubiegłym stworzono nową, komplementarną formułę muzyczną czterech programów PR SA, przeprowadzono wyrazisty podział anten na określone muzyczne preferencje słuchaczy.
- Redakcja Popularyzacji Wiedzy i Edukacji - koordynuje i prezentuje problematykę edukacyjną w różnych dziedzinach w czterech programach PR SA. W minionym roku Redakcja wyprodukowała: audycje upowszechniające najnowsze i największe osiągnięcia nauki i techniki, popularyzujące wiedzę z różnych dziedzin, prezentujące sylwetki polskich naukowców, opisujące wpływ osiągnięć naukowych i technicznych na życie człowieka, społeczne skutki rozwoju nauki i prowadzonych eksperymentów, przedstawiające bezpośrednie konsekwencje prac naukowców polskich i możliwości zastosowania wyników ich badań w rożnych dziedzinach życia.

- Naczelna Redakcja Programów Katolickich - koordynuje tematykę religijną we wszystkich programach Polskiego Radia SA, współpracuje z Radiem Watykańskim, Katolicką Agencją Informacyjną i z wieloma rozgłośniami diecezjalnymi w Polsce. Redakcja współpracuje z jednym z największych portali chrześcijańskich www.wiara.pl oraz promuje m.in. działania Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia": zbiórki funduszy na stypendia dla młodych, zdolnych ludzi z ubogich regionów, obóz stypendystów w Warszawie, rozdanie nagród Totus itd. W każdym z czterech programów Redakcja realizuje stałe pozycje o tematyce religijnej oraz szereg audycji specjalnych, emitowanych w święta kościelne (Wielkanoc, Boże Narodzenie, Wszystkich Świętych i in.).
- Redakcja Audycji Religijnych - Polskie Radio SA zawarło porozumienia o obecności w programach PR SA audycji religijnych adresowanych do tych wyznań i kościołów z 7 kościołami należącymi do Polskiej Rady Ekumenicznej (Prawosławny, Ewangelicko-Augsburski, Ewangelicko-Reformowany, Ewangelicko-Metodystyczny, Baptystów, Starokatolicki Mariawitów i Polskokatolicki), z Kościołem Adwentystów Dnia Siódmego oraz ze Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich. Oprócz audycji religioznawczych, religijno – historycznych, reportaży lub dokumentów, nadawanych z okazji świąt oraz transmisji nabożeństw, w poszczególnych programach nadawano w ubiegłym roku audycje religijne i ekumeniczne.
- Studio Reportażu i Dokumentu - przygotowuje reportaże i dokumenty radiowe dla wszystkich programów Polskiego Radia. Oferta dostosowana jest do charakteru poszczególnych anten. Studio tworzy reportaże dotyczące rozmaitych dziedzin życia, audycje dokumentalne, prowadzi akcje medialne, a także organizuje konkursy w dziedzinie reportażu i dokumentu radiowego.
- Radiowe Centrum Kultury Ludowej - zajmuje się dokumentacją polskiej i światowej kultury ludowej, mniejszości narodowych i etnicznych oraz Polaków zamieszkałych poza granicami kraju. Tworzy audycje i nagrania dokumentalne, organizuje imprezy i koncerty oraz sprawuje mecenat nad kulturą ludową. Audycje wyprodukowane przez RCKL emitowano we wszystkich programach Polskiego Radia.
- Orkiestry i Chór Polskiego Radia - Polskie Radio utrzymuje działalność trzech orkiestr radiowych: Narodowej Orkiestry Symfonicznej PR, Orkiestry Kameralnej PR Amadeus w Poznaniu, Polskiej Orkiestry Radiowej w Warszawie oraz Chóru Polskiego Radia w Krakowie. Wzięły one udział w licznych koncertach, festiwalach krajowych i zagranicznych.
- Wydział Zarządzania Studiami - koordynuje działalność koncertową i organizuje koncerty w studiach im. W. Lutosławskiego i A. Osieckiej, organizuje nagrania muzyczne w studiach nagraniowo-koncertowych, realizuje eksperymentalne formy radiowe oraz nagrania muzyki filmowej, teatralnej i telewizyjnej, realizuje nagrania orkiestr i chóru Polskiego Radia, rejestruje konkursy, festiwale i koncerty. Rejestruje wszystkie najważniejsze wydarzenia muzyczne w Polsce.
- Redakcja Internetowa (Dyrekcja Nowych Mediów) rozwijała serwis internetowy Polskiego Radia – m.in.: przygotowuje i obsługuje portal Polskiego Radia. W 2006 roku zwiększono możliwości słuchania programów PR SA przez Internet (streaming przez łącze iTVP). Przygotowano i testowano nowe serwisy Dwójki, Trójki, Radia Polonia oraz Polskiego Radia – MEDIA, serwisy specjalne (takie jak: rocznica śmierci Papieża Jana Pawła II, wizyta Papieża Benedykta XVI, *Dzień Dziecka*, *Mundial*, *Węgry '56, Czas*

Cyganów, akcja *Choinka Jedynki*). Wprowadzono nową usługę, ułatwiającą dotarcie oraz subskrypcję audycji PR SA – Podcasting PR SA.

- Radiowa Agencja Fonograficzna - zajmuje się wydawaniem płyt prezentujących muzykę klasyczną i rozrywkową oraz płyt edukacyjnych. W 2006 roku wyprodukowano 72 płyty (o 14 płyt więcej niż w 2005 roku), w tym 27 pozycji misyjnych i 45 komercyjnych.
- Centrum Historii Polskiej Radiofonii zakończyło działalność w dniu 28 października 2006 roku Działalność Centrum w ubiegłym roku była limitowana niskim budżetem (zmniejszenie nakładów w stosunku do roku 2005 o ponad 50%). Centrum zajmowało się gromadzeniem dóbr kultury i materiałów dokumentacyjnych związanych z historią i rozwojem Polskiego Radia SA i radiofonii polskiej.
- Archiwum Polskiego Radia - zajmuje się gromadzeniem, opracowywaniem i udostępnianiem materiałów wytworzonych przez Programy PR. Wprowadziło do ewidencji Fonoteki Archiwum 13 387 pozycji nagrań o łącznym czasie trwania 9 250 godzin. Zarchiwizowało w postaci plików komputerowych ogółem ok. 4 600 godz. nagrań produkcji bieżącej sklasyfikowanej jako archiwalna, udostępniło ok. 750 godzin nagrań do przyszłej produkcji antenowej w postaci wkopiowania, wprowadziło do ewidencji zbiorów Fonoteki Muzycznej Archiwum zakupione płyty oraz udostępniało na miejscu książki, nagrania i dokumentacje programowe do przyszłej produkcji antenowej. Przygotowało i opracowywało okolicznościowe katalogi tematyczne, związane z rocznicami wydarzeń (*Poznański Czerwiec 1956*, *70 - lecie Programu Radio Polonia, 25 rocznica stanu wojennego*), a także przejmowało i zabezpieczało zbiory dokumentacji dźwiękowych.

W 2006 roku Polskie Radio SA poświęciło w swoich programach szczególną uwagę - przygotowując specjalne audycje, transmitując i relacjonując uroczystości – następującym ważnym wydarzeniom społeczno-politycznym, kulturalnym, religijnym i sportowym:

- Kampanii wyborczej do samorządu terytorialnego;
- Wizycie papieża Benedykta XVI w Polsce;
- Obchodom rocznicowym: 50. rocznicy *Poznańskiego Czerwca*, 30. rocznicy *KOR*-u, 25. rocznicy stanu wojennego oraz *Października 56;*
- Akcjom antenowym (m.in.: *Europa dla Kowalskiego, Wspólna polityka rolna, Polska w Europie, Parlament Europejski*, akcje „zdrowotne”);
- Kampaniom społecznym m.in. *Bezpieczna Jedynka;*
- Kampanii europejskiej *Nasza Europa* (przygotowano bogatą ofertę audycji okolicznościowych, przeprowadzono debaty, przypomniano nagrania archiwalne);
- Ważnym wydarzeniom sportowym m.in. *XX Zimowym Igrzyskom Olimpijskim* w Turynie, *Mistrzostwom Świata w Piłce Nożnej* w Niemczech;
- *IX Festiwalowi Muzycznemu Polskiego Radia - Henryk Wieniawski;*
- Działaniom mającym na celu promowanie poprawnej polszczyzny w ramach *Roku Języka Polskiego;*
- *XIII Międzynarodowemu Konkursowi Skrzypcowemu* im. Henryka Wieniawskiego;
- 50. *Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień;*

- Obchodom *Międzynarodowego Roku Mozartowskiego;*
- *Festiwalowi Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej Dwa Teatry* 2006, który jest wspólną inicjatywą Telewizji Polskiej i Polskiego Radia;
- *Literackiemu Festiwalowi Twórczości Pisarzy Polskich* realizowanemu przez Program 2;
- IX *Festiwal Muzyki Folkowej Polskiego Radia Nowa Tradycja* 2006 – organizowanego przez Radiowe Centrum Kultury Ludowej;
- Obchodom *Roku Jerzego Giedroycia* związanym z 100. rocznicą urodzin;
- *Festiwalowi Nauki Polskiej;*
- *X Piknikowi Naukowemu PR BIS;*

Programy ogólnokrajowe Polskiego Radia SA

W 2006 roku działania programowe Programu 1 koncentrowały się na informacji oraz publicystyce społeczno-politycznej. Wprowadzono nowe pasma familijne, dyżury telefoniczne i umożliwiono słuchaczom wyrażanie swoich opinii w paśmie *Rozmowy Jedynki*. Wzbogacono ofertę adresowaną do dzieci i dorosłych w oparciu o wykorzystanie zasobów archiwalnych Polskiego Radia oraz produkcję premierową. Ponadto, zwiększono częstotliwość emisji słuchowisk w *Wieczorze z Jedynką*, poszerzono zawartość bazy muzycznej na podstawie której konstruowana jest oferta muzyczna. Jednym z wielu działań programowych było zmniejszenie czasu *Play listy*, na korzyść autorskich pasm muzycznych, zwiększono także obecność muzyki polskiej.

Program 2 zaprezentował bogatą ofertę audycji muzycznych, literackich i publicystyki kulturalnej, zapewniając słuchaczom, szczególnie tym z mniejszych miejscowości, powszechny dostęp do dóbr kultury polskiej i światowej.

Program 3 utrzymał charakter informacyjno – rozrywkowy, zwiększony został udział publicystyki oraz relacji z bieżących zdarzeń w kraju i za granicą.

Radio BIS zachowało charakter programu młodzieżowo – poznawczego. W trzecim i czwartym kwartale został zmodyfikowany format muzyczny (odejście od muzyki metalowej, punkrockowej i hardrockowej). W kontakcie ze słuchaczami coraz większą rolę odgrywał Internet.

Od połowy 2006 roku wprowadzono znaczące zmiany w programach ramowych poszczególnych anten, by wzmocnić publicystyczną rolę radia koncentrującego się w większym stopniu na problemach społecznych. I tak w Programie 1 w porównaniu z 2005 rokiem udział audycji publicystycznych wzrósł o około 7%, a w Programie 2 i 3 o ponad 1%. W miejscu muzyki pojawiły się audycje dotyczące spraw społecznych.

Udział różnych rodzajów audycji w poszczególnych programach i w łącznym czasie emisji programów ogólnokrajowych Polskiego Radia w 2006 roku przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela nr 21. Struktura gatunkowa poszczególnych programów ogólnokrajowych PR SA w 2006 r. i czterech programów łącznie

Rodzaje audycji	Program 1	Program 2	Program 3	Radio BIS	W czterech programach PR SA łącznie	
	dane w odsetkach rocznej liczby godzin programu				Łączna liczba godzin	Średni %
Informacyjne	14,2	3,6	8,4	3,7	**2617**	7,5
Publicystyczne	27,3	10,6	10,8	10	**5150**	14,7
Edukacyjno-poradnicze	3,4	0,9	2,6	8,5	**1346**	3,8
Religijne	3,2	0,3	0,5	0,3	**384**	1,1
Literackie i formy udramatyzowane	3	8,7	0,3	0,7	**1115**	3,2
Rozrywkowe (słowne i słowno-muzyczne)	0,8	0	3,2	0,5	**395**	1,1
Sportowe	5,1	0	1,1	0,9	**618**	1,8
Dla dzieci i młodzieży	0,6	0	1,2	1,4	**279**	0,8
Inne audycje słowne i słowno-muzyczne	1,9	10,3	5,3	6,1	**2061**	5,9
Razem audycje słowne i słowno-muzyczne (bez autopromocji i elementów płatnych)	**59,6**	**34,4**	**33,4**	**32**	**13965**	**39,9**
Muzyka w programie	38,2	64	63,7	66,6	**20362**	58,1
Liczba godzin nadanego programu (100%)	8760	8760	8760	8760	35040	100

Jak wynika z powyższych danych, najwięcej czasu spośród słownych pozycji programu Polskie Radio SA we wszystkich programach przeznaczyło na publicystykę (14,7%). Jej udział był blisko trzykrotnie wyższy w Programie 1 niż w pozostałych trzech programach. Odsetek audycji publicystycznych zwiększył się w nich w stosunku do 2005 roku - o 6,8% w Programie 1, o 1,4% w Programie 2, o 1,1% w Programie 3.

Wysoką pozycję we wszystkich programach zajęła, zgodnie z założonym przez nadawcę profilem programu, informacja - 7,5% łącznego czasu nadawania czterech programów PR SA; najwięcej audycji informacyjnych nadano w Programie 1 (14,2%).

Podobnie jak w latach ubiegłych, nadal na trzecim miejscu wśród słownych pozycji znalazły się audycje edukacyjne i poradnicze, stanowiąc 3,8% łącznego czasu nadawania czterech programów.

Audycje literackie i formy udramatyzowane stanowiły 3,2% łącznego czasu nadawania czterech programów. Ich udział w stosunku do roku 2005 zwiększył się o 0,5 pkt. proc. Najwięcej nadano ich w Programie 2 (8,7%).

Audycje rozrywkowe (słowne i słowno-muzyczne) zajęły 1,1% rocznego czasu nadawania programu. Najwięcej nadano ich w Programie 3 (3,2%).

Audycje sportowe zajęły 1,8% łącznego czasu emisji czterech programów, czyli o 0,7% więcej niż w roku 2005.

Audycje religijne, podobnie jak w poprzednim roku, zajęły 1,1% łącznego czasu nadawania czterech programów.

Audycje dla dzieci i młodzieży stanowiły 0,8% łącznego czasu nadawania czterech programów - o 0,5% więcej niż w 2005 roku.

Muzyka zajęła 58,1% rocznego czasu emisji programu, czyli porównywalnie do poprzedniego roku. Jej udział zmalał w trzech programach (od 1 do 3 pkt. proc.), zaś wyraźnie wzrósł w Radiu BIS (o 6,5%).

Analiza udziału wymienionych rodzajów audycji w czterech programach PR w ciągu ostatnich 5 lat (2001-2006) pozwala dostrzec pewne tendencje rysujące się w kształtowaniu programu. Obrazuje to poniższa tabela.

Tabela nr 22. Struktura gatunkowa czterech programów PR SA łącznie w latach 2001-2006

	Dane w % łącznego czasu emisji 4 programów w ciągu roku w latach 2001 - 2006					
Rodzaje audycji	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Informacyjne	7,8	9,2	9,4	8,6	8,5	7,5
Publicystyczne	20,4	18,7	14,3	11,2	12,5	14,7
Edukacyjno-poradnicze	8,3	9,4	7,5	5,1	5,1	3,8
Religijne	1,4	1,5	1,2	1	1,1	1,1
Literackie i formy udramatyzowane	3,3	3,4	2,9	2,4	2,7	3,2
Rozrywkowe (słowne i słowno-muzyczne)	2,3	2,7	1,2	1,6	1,3	1,1
Sportowe	1,6	1,7	1,4	1,5	1,1	1,8
Dla dzieci i młodzieży	5,2	4	2,7	3,1	0,3	0,8
Inne	0,2	0,1	6,9	1	7,3	5,9
Razem audycje słowne i słowno-muzyczne (bez autopromocji i elementów płatnych)	**50,5**	**50,7**	**47,5**	**35,5**	**39,9**	**39,9**
Muzyka w programie	46,4	43,7	50,7	62,7	58	58,1
Liczba godzin nadanego programu (=100%)	**35 040**	**35 040**	**35 040**	**35 136**	**35 040**	**35 040**

W warstwie słownej wszystkich czterech programów Polskiego Radia dominowały audycje publicystyczne. Najwyższy poziom osiągnęły w 2001 roku (20,4%), przez następne lata (2002-2004) ich udział malał (w 2004 roku - 11,2%). Od 2005 roku obserwuje się tendencję wzrostową - w roku 2006 osiągnęły udział 14,7% w rocznym programie.

Wysoką pozycję wśród słownych pozycji programu zajmują audycje informacyjne (7,5%), chociaż ich udział od 2004 roku systematycznie maleje.

Od 2002 roku można zaobserwować tendencję spadkową udziału audycji edukacyjno-poradniczych, które w 2006 roku osiągnęły poziom 3,8% (tj. o 4,5% mniej niż w 2001 roku).

W latach 2001-2006 udział audycji religijnych utrzymywał się na stałym poziomie (w granicach 1-1,5%).

Udział audycji literackich i form udramatyzowanych kształtował się w 2006 roku na poziomie 3,2%, czyli ulega systematycznemu zmniejszeniu w programie, na co wskazują dane nadawcy za lata 2001-2005 (od 2,9 do 3,4%).

W latach 2001-2005 obserwuje się tendencję wzrostowo-malejącą udziału audycji rozrywkowych (od 2,7% do 1,3%). W 2006 roku ich udział w programie również zmalał (1,1%).

Od 2001 roku również maleje udział w programach PR SA audycji dla dzieci i młodzieży - 4% w 2002 roku do 0,8% w 2006 roku chociaż należy podkreślić, że w porównaniu z 2005 rokiem wzrósł w roku ubiegłym o pół pkt. proc.

Program 5 Polskiego Radia SA

W 2006 roku, w Radiu Polonia - Program 5 PR SA, 80,7% programu stanowiły audycje premierowe, natomiast pozostałą część (19%) powtórzenia i retransmisje audycji na innych częstotliwościach Polskiego Radia. Program nadal był tworzony w 7 redakcjach językowych, a mianowicie: polskiej, angielskiej, białoruskiej, rosyjskiej, ukraińskiej, niemieckiej i esperanto.

W 2006 roku wymienione redakcje nadały najwięcej audycji publicystycznych, informacyjnych oraz muzyki. Zawartość programu Radia Polonia w 2006 roku uległa zmianie w porównaniu z programem nadanym w 2005 roku. Zmodyfikowano udział niektórych rodzajów audycji w programie - zwiększył się udział audycji publicystycznych o (4,5%), natomiast zmalał udział audycji informacyjnych, edukacyjnych i poradniczych, literackich i form udramatyzowanych, rozrywkowych, i religijnych.

W 2006 roku Radio Polonia realizowało swoją misję poprzez informowanie o wydarzeniach w Polsce, założeniach polskiej polityki zagranicznej, rozwoju gospodarczym, a także o integracji Polski ze strukturami europejskimi. Założenia programowe Radia Polonia formułowane były w oparciu o polską rację stanu, główne kierunki polskiej polityki zagranicznej, program promocji Polski za granicą.

Radio Polonia obsługiwało najważniejsze wydarzenia polityczne, kulturalne i gospodarcze. Głównymi tematami na antenie w 2006 roku były różne ważne wydarzenia, rocznice i związane z tym uroczystości. Były to m.in.:

- Dzień Praw Człowieka
- Rok Polski w Niemczech/Rok Niemiec w Polsce;
- 11. Międzynarodowy Konkurs Lutniczy im. Henryka Wieniawskiego;
- Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im Henryka Wieniawskiego;
- Wagnerowski Festiwal Operowy;
- XX Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Turynie;
- Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej Mundial 2006 – Niemcy;
- 50. rocznica Poznańskiego Czerwca 1956;
- Październik'56;
- 25. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce;
- 205. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja;
- 100.rocznica urodzin Jerzego Giedroycia;
- 15. rocznica przyjęcia Polski do Rady Europy;
- Światowy Dzień Wolności Prasy;
- Światowy Dzień Różnorodności Kulturowej;
- Światowy Dzień Środowiska;

- Światowy Dzień Uchodźcy;
- Światowy Dzień Ludności;
- Międzynarodowy Dzień Młodzieży;
- Międzynarodowy Dzień Pokoju;
- Międzynarodowy Dzień Tolerancji.

W Radiu Polonia rozpoczęto emisję nowych audycji w języku polskim i w białoruskim (od 15 kwietnia 2006) przeznaczonych dla Polaków mieszkających na Białorusi.

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

Tabela nr 23. Struktura gatunkowa programów rozgłośni regionalnych w 2006 r.

Rozgłośnie Regionalne PR	Rodzaje audycji													
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religia	Literackie i formy udramatyzowane	Reportaż	Rozrywka	Sport	Dla dzieci i młodzieży	Dla mniejszości narodowych i etnicznych	inne audycje słowno-muzyczne	Muzyka w programie	Płatne elementy programu	Autopromocja
	odsetek rocznego czasu emisji													
1. Białystok	13,2	8,1	6,8	0,8	2,2	1,5	0,9	1,7	6,0	3,4	0	53	1,7	0,7
2. Bydgoszcz	10,9	10,8	9	0,4	1,2	1,7	1,0	3,4	2,4	0	0	56,7	2	0,5
3. Gdańsk	10,4	10,8	3,6	0,3	1,1	1,6	0,7	2,3	0,9	1,7	0,2	61,8	3,9	0,8
4. Katowice	10,8	11,4	9,9	1,1	1,6	0,8	0,7	3	0,6	0,5	0,3	55,2	2,3	2
5. Kielce	14,9	4,8	5,7	0,6	1,2	0,6	2,1	2,7	10,9	0	0	51	1,5	4,1
6. Koszalin	13,4	5	4,7	0,6	2,5	1	0,8	2	0,5	0,9	0	67,2	1	0,5
7. Kraków	7,4	15,6	5,2	0,1	1,4	0,8	0,8	4	0,3	0,7	0	60,9	1,6	1,1
8. Lublin	11	7,6	5,1	0,6	1	0,7	1,3	2,1	0,6	0	0,3	65,8	2,6	1,4
9. Łódź	11,5	7,9	7,7	0,4	0,3	1,4	1,7	2,5	1,3	0	1,6	60,6	1,3	2
10. Olsztyn	14,2	8	5,7	0,7	1,6	1,6	1,1	2,8	0,6	1	0	59,8	2,2	0,7
11. Opole	15,2	7,2	8,6	0,6	1,3	2	1,3	2,2	1	1,6	0,6	52	5,9	0,5
12. Poznań	12,6	6,5	3,7	0,5	1,1	0,6	1,2	2	2,4	0	0	65,2	3,3	1,1
13. Rzeszów	15,9	17,9	6,7	0,5	2,2	1	1,8	4	0,8	0,8	0,3	45,8	1,4	0,9
14. Szczecin	11,4	6,8	5,3	0,5	1,2	0,8	1,9	1,7	1,6	0	0	67	1	0,7
15. Warszawa (RdC)	19,5	9,1	5,2	0,3	1,1	0,7	0,2	1,5	0,4	4	0	55,4	1,2	1,4
16. Wrocław	14,8	4,6	5,8	0,2	0,4	0,4	1,4	5,5	0	0,3	0	60,5	2,9	3,3
17. Zielona Góra	13,8	6,8	4,4	0,2	0,7	2,1	1,6	2,5	0,4	0	1,4	60,5	3,1	2,4
ŚREDNIO w rozgłośni	**13**	**8,8**	**6,1**	**0,5**	**1,3**	**1,1**	**1,2**	**2,7**	**1,8**	**0,9**	**0,3**	**58,7**	**2,3**	**1,4**

Jak wynika z powyższych danych, najwięcej czasu spośród słownych pozycji programu rozgłośnie regionalne radia publicznego przeznaczyły w ubiegłym roku na audycje informacyjne (średnio 13%).

Wysoką pozycję we wszystkich rozgłośniach zajęła publicystyka - średnio 8,8% łącznego czasu nadawania programu.

Podobnie jak w latach ubiegłych, na trzecim miejscu wśród słownych pozycji znalazły się audycje edukacyjne i poradnicze, stanowiąc średnio 6,1% we wszystkich rozgłośniach. Z kolei audycje sportowe zajęły średnio 2,7% w 17 rozgłośniach.

Audycje dla dzieci i młodzieży stanowiły średnio 1,8% łącznego czasu nadawania programu.

Udział audycji literackich i form udramatyzowanych kształtował się na średnim poziomie 1,3% we wszystkich rozgłośniach. Reportaż i radiowy dokument literacki zajął średnio 1,1%. Audycje religijne zajęły średnio 0,5% we wszystkich rozgłośniach.

Audycje rozrywkowe (słowne i słowno-muzyczne) zajęły średnio 1,2% w 17 rozgłośniach.

Audycje dla mniejszości narodowych i etnicznych zajęły średnio po 0,9% we wszystkich rozgłośniach. Spośród 10 rozgłośni nadających takie audycje w ubiegłym roku, najwięcej nadano ich w programie Radia dla Ciebie, które od marca 2006 roku współpracując ze spółką Europejskie Radio dla Białorusi współtworzy i nadaje audycje w języku białoruskim dla Białorusinów zamieszkujących obszar w zasięgu nadawania programu RdC. Kolejnym programem, w którym audycje adresowane do mniejszości narodowych zajęły znaczące miejsce w programie było Radio Białystok (3,4%).

Średni udział emisji muzyki we wszystkich programach łącznie wynosił 58,7%. Najwięcej czasu zajęła muzyka w programach w Koszalinie, Szczecinie, Lublinie, Poznaniu (na poziomie 65,2-67,2%), a najmniej - w Rzeszowie (45,8%).

W porównaniu z rokiem 2005 nieznacznie zwiększył się udział warstwy słownej w większości (11) rozgłośni. Spośród słownych pozycji programu w ubiegłym roku średni udział czterech rodzajów audycji (publicystycznych, sportowych, dla dzieci i młodzieży oraz dla mniejszości narodowych) był wyższy niż w roku 2005 (średnio o 0,1-0,4%). Zmniejszył się natomiast udział audycji edukacyjno - poradniczych (0,3%); informacyjnych (0,2%), literackich i form udramatyzowanych oraz religijnych (po 0,1%).

Udział tematyki regionalnej w programach rozgłośni kształtował się w ubiegłym roku na średnim poziomie 28% czasu nadawania programu łącznie we wszystkich rozgłośniach. Najwięcej uwagi poświęcono tematyce regionalnej w Rzeszowie (45%), a najmniej – w Szczecinie (19%). Tematy regionalne podejmowane były w ramach różnych rodzajów audycji słownych oraz w muzyce (muzyka ludowa). Szczegółowe dane na ten temat przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 24. Udział tematyki regionalnej w programach rozgłośni radia publicznego w 2006 r.

Rozgłośnie Regionalne PR	Odsetek rocznego czasu emisji tematyki regionalnej w:									Ogółem udział tematyki regionalnej w programie	
	Informacji	Publicystyce	Edukacji i poradnictwie	Religii	Literackich i formach udramatyzowanych	Reportażach	Rozrywce	Sporcie	muzyce	w godz.	w %
1. Białystok	8,8	5,7	6,2	0,8	2	1	0,5	1,3	2,2	2506	29
2.Bydgoszcz	8,6	9,1	7,6	0,2	0,2	1,2	0,8	3,2	1,1	2809	32
3. Gdańsk	8,1	9,1	2,5	0,3	0,1	1,4	0,4	2	6,6	2694	31
4. Katowice	9,8	9,1	5,8	1	0	0,5	0,2	2,3	3,7	2845	33
5. Kielce	8,4	4,6	3,4	0,2	0,3	0,5	1	2,5	3	2099	24
6. Koszalin	8,8	3,8	2,2	0,5	0,7	0,9	0,2	1,5	2,8	1867	21
7. Kraków	5,3	14,9	3,8	0,1	0,2	0,4	0,6	3,7	7,4	3232	37
8. Lublin	9,3	4,5	2,9	0,2	0,1	0,5	0,1	1,9	0,5	1765	20
9. Łódź	6,3	6,6	4,6	0,4	0,2	1,4	0,4	2,1	2,7	2173	25
10. Olsztyn	10,7	7,1	5,3	0,7	0,9	1,5	0,7	2,6	3	2849	33
11. Opole	9,5	5,9	7,3	0,5	0,3	1,5	1,2	1,9	3,4	2758	32
12. Poznań	9,8	4,8	2,1	0,3	0,1	0,5	0,8	1,5	6,1	2288	26
13. Rzeszów	12,3	16,6	5,3	0,3	0,6	0,7	0,8	3,5	5	3947	45
14. Szczecin	7,6	4,4	3,3	0,5	0,1	0,3	0,1	1,6	0,9	1648	19
15. Warszawa (RdC)	7,5	6,3	2,9	0,1	0,6	0,1	0,1	0,7	9,8	2474	28
16. Wrocław	9,5	3,8	3,5	0,1	0	0,3	1	3,5	2,7	2132	24
17. Zielona Góra	10,7	3	2,4	0,01	0,7	1,3	1,1	2,5	1,8	2064	24
ŚREDNIO w rozgłośni	**8,9**	**7,0**	**4,2**	**0,4**	**0,4**	**0,8**	**0,6**	**2,2**	**3,7**	**2473**	**28**

Jak wynika z przedstawionych w tabeli danych, tematyka regionalna była podejmowana najczęściej w audycjach informacyjnych - średnio 8,9% rocznego czasu nadawania stanowiły w ubiegłym roku informacje regionalne. W rozgłośniach publicystyka regionalna, zajęła średnio 7% w poszczególnych programach. Na trzecim miejscu wśród audycji podejmujących problematykę regionu zajęły audycje edukacyjno-poradnicze, stanowiące średnio 4,2% czasu nadawania we wszystkich rozgłośniach. Dość często tematyka regionalna podejmowana była w audycjach sportowych - 2,2% rocznego czasu emisji. Obecna była także w innych rodzajach audycji słownych: religijnych, literackich i formach udramatyzowanych, rozrywce i reportażach (na średnim poziomie 0,4 - 0,8%). Muzyka związana z regionem stanowiła w ubiegłym roku średnio 3,7% rocznego czasu emisji we wszystkich rozgłośniach.

Programy miejskie radia publicznego

Programy miejskie nadawane są przez 3 rozgłośnie regionalne radia publicznego: we Wrocławiu - Radio RAM, Zielonej Górze - Radio Zielona Góra i RMG 95,6 FM (Radio Miejskie Gorzowa) oraz w Koszalinie – Radio Słupsk 95,3 FM.

Dwa programy - we Wrocławiu i w Zielonej Górze były nadawane całodobowo. W warstwie słownej programu, jak wynika z przedstawionych danych, najwięcej czasu we wszystkich programach miejskich przeznaczono na audycje informacyjne (średnio 10,5%). Na drugim miejscu wśród słownych pozycji programu znalazły się audycje publicystyczne, które zajęły średnio 3%. Średni udział muzyki we wszystkich programach łącznie wynosił 78,8%.

Udział tematyki miejskiej w programie kształtował się w 2006 roku na poziomie 18% czasu nadawania w czterech programach. Tematy miejskie podejmowane były w ramach różnych rodzajów audycji słownych oraz w muzyce. Szczegółowe dane na ten temat przedstawiono w tabeli poniżej. Tematyka miejska była podejmowana najczęściej w audycjach informacyjnych - 9,4% rocznego czasu nadawania. W programach miejskich nadawano także publicystykę dotyczącą problemów miasta, która zajęła 5,5%. Na trzecim miejscu wśród audycji podejmujących tematy miejskie znalazły się audycje sportowe, które zajęły 1%. Tematyka miejska była podejmowana także w audycjach edukacyjno-poradniczych (0,5%).

Realizacja przez Polskie Radio SA, rozgłośnie regionalne oraz programy miejskie szczególnych zobowiązań programowych nadawcy publicznego

Ustawa o radiofonii i telewizji (art. 21 ust. 2 pkt 7, 7a, 8) zobowiązuje nadawców publicznych do nadawania audycji służących umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych oraz zwalczaniu patologii społecznych. W 2006 roku były one obecne zarówno w programach Polskiego Radia SA, rozgłośni regionalnych, jak i w programach miejskich.

Polskie Radio SA

Analiza danych sprawozdawczych Polskiego Radia SA za 2006 rok wykazała, że podobnie jak w latach poprzednich, zadania zawarte w art. 21 ust. 2 (pkt 7, 7a, 8) realizowane były w Programie 1, 3 i Radiu BIS PR SA W programach Polskiego Radia nadano łącznie 870 godzin audycji **służących umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych** oraz **zwalczaniu patologii społecznych**, co stanowiło 2,5% łącznego czasu emisji czterech programów (nieco więcej niż w roku 2005). Przeciętnie nadawano blisko 17 godzin tygodniowo tego typu audycji. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 25. Audycje realizujące szczególne powinności nadawców publicznych w programach PR SA w 2006 r. (art. 21 ust.2 pkt. 7, 7a, 8)

Programy Polskiego Radia	Umacnianie rodziny		Kształtowanie postaw prozdrowotnych		Zwalczanie patologii społecznych		Ogółem w programie		Przeciętna liczba godzin w tygodniu
	liczba godzin	%	liczba godzin	%	liczba godzin	%	liczba godzin	%	
Program 1	172	2	215	2,5	85	1	472	5,4	9,1
Program 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Program 3	53	0,6	79	0,9	64	0,7	196	2,2	3,8
Radio BIS	76	0,9	82	0,9	44	0,5	202	2,3	3,9
Razem w PR SA (łączna liczba godzin i średni udział w programie)	301	0,9	376	1,1	193	0,6	870	2,5	16,7

Udział procentowy omawianych audycji w programach Polskiego Radia był podobny jak w roku 2005. Liczba godzin tego typu audycji wzrosła w Radiu BIS i w Programie 1. W pozostałych programach ich udział był na poziomie 2005 roku.

Podobnie jak w poprzednich latach najwięcej czasu Polskie Radio SA przeznaczyło na audycje kształtujące postawy prozdrowotne (1,1% łącznego czasu emisji czterech programów).

Omawiane zagadnienia podejmowano w audycjach edukacyjno-poradniczych, publicystycznych, reportażach lub magazynach. Często poprzez rozmowy ze słuchaczami i ekspertami.

W Programie 1 w audycjach służących umacnianiu rodziny mówiono między innymi o konfliktach i problemach w rodzinie oraz sposobach ich rozwiązywania, sposobach spędzania wolnego czasu, współpracy szkoły z rodzicami. Prezentowano działania instytucji zajmujących się rodziną oraz prorodzinnych organizacji rządowych i pozarządowych. Rozmawiano z psychologami, prawnikami, kuratorami. Audycje kształtujące postawy prozdrowotne poświęcone były głównie problematyce zdrowia psychicznego i fizycznego oraz funkcjonowania służby zdrowia. Prezentowano porady dotyczące metod leczenia, leków, zdrowego stylu życia, zdrowej żywności i niekonwencjonalnych metod leczenia. W audycjach dotyczących zwalczania patologii społecznych podejmowano problemy dotyczące przemocy w rodzinie, bezpieczeństwa młodzieży i dorosłych, uzależnień, agresji, przestępczości nieletnich, bezrobocia i korupcji.

Na antenie Programu 3 w audycjach służących umacnianiu rodziny nadawano relacje z imprez w ramach akcji *Pocztówka do Świętego Mikołaja*, podczas której zbierano fundusze na budowę rodzinnych domów dziecka. Tę problematykę podejmowały również reportaże. Uruchomiono telefoniczne dyżury ekspertów. W ramach kształtowania postaw prozdrowotnych prowadzone były akcje sportowo-turystyczne *(Wakacje na dwóch kółkach)*, nadawano relacje z imprez promujących zdrowy styl życia, podejmowano tematy ubezpieczeń i ochrony zdrowia. Zwalczaniu patologii społecznej miały służyć reportaże społeczne oraz telefoniczne dyżury ekspertów.

W Radiu BIS w audycjach służących umacnianiu rodziny prowadzono dyskusje z udziałem słuchaczy i ekspertów o budowaniu dobrych relacji oraz problemach w rodzinie. Organizowano akcje antenowe m.in. *Pomóż dzieciom przetrwać zimę, Świąteczna zbiórka żywności, Pomóż dzieciom godnie żyć, Wigilijne dzieło pomocy dzieciom, Nie uciekaj, Cała Polska czyta dzieciom, Być ojcem, Ręce służą do zabawy-nie do bicia, Podziel się posiłkiem,* akcje *Pajacyk, Dziecko w sieci.* W ramach kształtowania postaw prozdrowotnych prezentowano porady dotyczące problemów zdrowotnych. Prowadzone były liczne akcje antenowe: *Oddając krew ratujesz życie, Dzień bez papierosa, Płytka wyobraźnia to kalectwo, Lato bez procentów*, cykl *Moda na niebranie, Krewniacy, Czy wiesz co jesz?, Światowy Dzień Serca, Dzień walki z Alzheimerem, Światowy Dzień Pierwszej Pomocy, Razem przeciw AIDS, Światowy Dzień Wzroku, Międzynarodowy Dzień Hospicjów, Dzień Ratownictwa Medycznego, Święto Różowej Wstążki, Światowy Dzień Osteoporozy, Światowy Dzień Walki z Cukrzycą, Światowy dzień rzucania palenia, Światowy dzień pamięci o ofiarach wypadków, Zbierajmy szpik.* Nadawano także audycje służące zwalczaniu patologii społecznej (przemoc w szkole i rodzinie) oraz zwalczaniu uzależnień.

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

We wszystkich programach rozgłośni regionalnych były nadawane w 2006 roku audycje określone w art. 21 ust. 2 pkt 7, 7a, 8 ustawy o radiofonii i telewizji. W 17 rozgłośniach przeznaczono na realizację tych zadań średnio 3% rocznego czasu emisji programu we wszystkich rozgłośniach. Przeciętnie nadawano około 5 godzin tygodniowo tego typu audycji (średnio o 1 godzinę mniej niż w 2005 roku). Szczegółowe dane dotyczące tego typu audycji przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 26. Audycje realizujące szczególne powinności nadawców publicznych w programach rozgłośni regionalnych w 2006 r. (art. 21 ust. 2 pkt. 7,7a,8)

Rozgłośnie regionalne	Umacnianie rodziny		Kształtowanie postaw prozdrowotnych		Zwalczanie patologii społecznych		Ogółem w programie		Przeciętna liczba godzin w tygodniu
	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	
Białystok	360	4,1	240	2,7	160	1,8	760	8,7	14,6
Bydgoszcz	76	0,9	70	0,8	15	0,2	161	1,8	3,1
Gdańsk	61	0,7	161	1,8	30,5	0,3	252,5	2,9	4,9
Katowice	178	2	101,5	1,2	96	1,1	375,3	4,3	7,2
Kielce	65	0,7	54,5	0,6	38,4	0,4	157,9	1,8	3
Koszalin	15,4	0,2	47,6	0,5	9,7	0,1	72,7	0,8	1,4
Kraków	88	1	7	0,1	46	0,5	141	1,6	2,7
Lublin	15	0,2	40	0,5	56	0,6	111	1,3	2,1
Łódź	65	0,7	58	0,7	55	0,6	178	2	3,4
Olsztyn	145	1,7	176	2	141	1,6	462	5,3	8,9
Opole	102	1,2	90	1	127	1,5	318,6	3,6	6,1
Poznań	55	0,6	55	0,6	45	0,5	155	1,8	3
Rzeszów	229	2,6	176	2	126	1,4	531	6,1	10,2

Szczecin	89	1	165	1,9	78	0,9	332	3,8	6,4
Warszawa	37	0,4	67	0,8	50	0,6	154	1,8	3
Wrocław	175	2	31,5	0,4	30	0,3	236,5	2,7	4,5
Zielona Góra	78,1	0,9	73,3	0,8	135,2	1,5	286,6	3,3	5,5

Jak wynika z powyższych danych, podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej czasu rozgłośnie regionalne radia publicznego przeznaczyły na audycje służące umacnianiu rodziny.

Audycje służące umacnianiu rodziny zajęły średnio 1,2% w programach 17 rozgłośni (podobnie jak w 2005 roku).

Audycje kształtujące postawy prozdrowotne zajęły - średnio 1,1% emisji rocznej.

Zagadnienia dotyczące zwalczania patologii społecznych zajęły tak samo jak w latach ubiegłych średnio 0,8% rocznego czasu emisji.

Problematyka związana z umacnianiem rodziny, zwalczaniem patologii oraz propagowaniem postaw prozdrowotnych obecna była najczęściej w audycjach publicystycznych, edukacyjno-poradniczych oraz reportażach. Realizowano ją również w formie rozmów słuchaczy z zaproszonymi do studia ekspertami.

Programy miejskie rozgłośni regionalnych radia publicznego

We wszystkich programach miejskich były nadawane w 2006 roku audycje określone w art. 21 ust. 2 pkt 7, 7a, 8 ustawy o radiofonii i telewizji. W 4 programach przeznaczono na realizację tych zadań łącznie 208 godzin, co oznacza że w każdym programie przeciętnie nadawano średnio 1 godzinę tygodniowo tego typu audycji. Szczegółowe dane dotyczące tego typu audycji przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 27. Audycje realizujące szczególne powinności nadawców publicznych w programach miejskich rozgłośni regionalnych, 2006 r.
(art. 21 ust. 2 pkt. 7,7a,8)

Programy miejskie	Umacnianie rodziny		Kształtowanie postaw prozdrowotnych		Zwalczanie patologii społecznych		Ogółem w programie	
	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%
Gorzów Wielkopolski	8	0,4	12,3	0,6	14,5	0,7	34,6	1,6
Słupsk	2	0,2	3	0,4	4,3	0,5	9,4	1,1
Wrocław - RAM	26	0,3	10	0,1	20	0,2	56	0,6
Zielona Góra	63,3	0,7	24,3	0,3	20,7	0,2	108,3	1,2

Problematyka związana z umacnianiem rodziny, zwalczaniem patologii oraz propagowaniem postaw prozdrowotnych obecna była w audycjach publicystycznych oraz edukacyjno-poradniczych.

Audycje dla mniejszości narodowych i grup etnicznych w rozgłośniach regionalnych

Kolejnym ustawowym obowiązkiem nadawców publicznych jest zapewnienie obecności w programach audycji dla mniejszości narodowych i grup etnicznych**.** Programy publicznej radiofonii i telewizji zobowiązane są – zgodnie z obowiązującym prawem - do: uwzględniania potrzeb mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, w tym emitowania programów informacyjnych w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym.

Polskie Radio SA ze względu na ogólnokrajowy zasięg nadawanych programów nie nadaje audycji adresowanych do mniejszości narodowych i etnicznych. Nadaje natomiast audycje uwzględniające potrzeby tych społeczności w inny sposób: poprzez audycje w języku polskim informujące o problemach tych społeczności i reportaże z ich życia. W 2006 roku, Polskie Radio SA nadało 420 godzin audycji o różnych mniejszościach narodowych zamieszkujących w Polsce.

Audycje w językach mniejszości były obecne w programach 10 rozgłośni regionalnych. W 2006 roku rozgłośnie regionalne poświęciły na audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i grup etnicznych 0,9% rocznego czasu nadawania. Większość audycji nadawano w językach narodowych tych społeczności (0,8%). Pozostałe audycje poświęcone mniejszościom (0,2%) były nadawane w języku polskim (Kielce, Lublin, Szczecin). Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 28. Udział procentowy audycji dla i o mniejszościach narodowych w rozgłośniach regionalnych w 2006 r.

Rozgłośnie regionalne	Audycje dla mniejszości narodowych w językach tych mniejszości		Audycje o mniejszościach narodowych w języku polskim		Ogółem	
	Godz.	%	Godz.	%	Godz.	%
1. Białystok	286	3,3	9	0,1	295	3,4
2. Gdańsk	108	1,2	41	0,5	149	1,7
3. Katowice	46,3	0,5	0	0	46,3	0,5
4. Kielce	0	0	14	0,2	14	0,2
5. Koszalin	75	0,9	5,2	0,1	80,2	0,9
6. Kraków	32	30	33	0,4	65	0,7
7. Lublin	0	0	17	0,2	17	0,2
8. Olsztyn	48	0,5	39	0,4	137*	1
9. Opole	126,4	1,4	17,6	0,2	144	1,6
10. Rzeszów	68	0,8	5	0,1	73	0,8
11. Szczecin	0	0	17	0,2	17	0,2
12. Warszawa (RdC)	347	4	1,5	0	348,5	4
13. Wrocław	10	0,1	14	0,2	24	0,3
SUMA godzin/ średnia %	**1146,7**	**0,8**	**245,8**	**0,2**	**1392,5**	**0,9**

* Liczba godzin audycji nadanych z nadajnika w Miłkach

W minionym roku najwięcej audycji w językach narodowych mniejszości adresowanych do mniejszości narodowych i grup etnicznych wyemitowano w programie Radia dla Ciebie. Były to audycje w języku białoruskim, adresowane do Białorusinów zamieszkujących obszar zasięgu nadawania RdC, nadawane na częstotliwości 103,4 MHz, z nadajnika w Łosicach.

Kolejnym programem, w którym audycje adresowane do mniejszości narodowych zajęły znaczące miejsce w programie było Radio Białystok. Nadawano je w językach trzech mniejszości: białoruskim, ukraińskim i litewskim. Język ukraiński obecny był także w audycjach nadawanych w Rzeszowie, Olsztynie, Krakowie i Koszalinie. Audycje w języku niemieckim emitowano w Opolu, Katowicach i Olsztynie. Podobnie jak w latach poprzednich, w programach rozgłośni regionalnych obecne były także audycje w językach grup etnicznych. W Gdańsku i Koszalinie emitowano audycje w języku kaszubskim.

Realizacja przez Polskie Radio SA i rozgłośnie regionalne przepisów art. 25 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Nadawcy publiczni mają również obowiązek tworzenia i rozpowszechniania audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych (art. 25 ust. 2).

Polskie Radio SA

W 2006 roku zgodnie z porozumieniem zawartym przez Polskie Radio SA z Ministerstwem Edukacji Narodowej audycje oświatowe dla szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych były nadawane we wszystkich programach Polskiego Radia (przeciętnie 2 godziny w tygodniu).

W audycjach tych obecna była różnorodna tematyka. Poruszano zagadnienia związane z prawem, kulturą oraz problematyką Unii Europejskiej. W Programie 1 w cyklu *Poradnik praw obywatelskich* prezentowano m.in. prawa i obowiązki obywatela, zasady demokracji w trakcie wyborów samorządowych. Przedstawiono także ważne wydarzenia historyczne, biografie wybitnych postaci oparte na archiwach dźwiękowych Polskiego Radia. Na antenie Radia BIS emitowano cykl słuchowisk opartych o literaturę dziecięcą, ale też o tematyce społeczno – kulturowej, rodzinnej, historycznej, przyrodniczej z elementami wychowawczymi oraz treściami edukacyjnymi. Prowadzono także naukę języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego w codziennej audycji *Bis up*.

Oprócz opisanych wyżej audycji oświatowych Polskie Radio SA nadawało we wszystkich programach, tworzone z własnej inicjatywy, w wysokim wymiarze, audycje edukacyjne (por. opis struktury gatunkowej programów PR SA w tabeli nr 22).

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

Z analizy sprawozdań programowych rozgłośni regionalnych (dotyczących zarówno programów o zasięgu regionalnym jak i programów miejskich) wynika, że tworzyły one z własnej inicjatywy i nadawały różnotematyczne audycje edukacyjne. W audycjach tych popularyzowano wiedzę o regionie (historia, geografia, ekologia), o języku polskim (poradniki dotyczące m.in. poprawnej polszczyzny), o Unii Europejskiej oraz uczono języków obcych.

Rozgłośnie nie nadawały natomiast audycji oświatowych dla szkół w rozumieniu art. 25 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. Przyczyną tego stanu rzeczy był brak porozumień zawartych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej z rozgłośniami.

Realizacja przez Polskie Radio SA i rozgłośnie regionalne przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Zgodnie z ustawą o radiofonii i telewizji nadawcy radiowi są zobowiązani do nadawania minimum 33% utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie.

Analiza danych nadesłanych przez Polskie Radio SA wykazała, że w 2006 roku nadawca wywiązał się z obowiązku określonego w art. 15 ust. 2 ustawy tylko w trzech programach: 1, 3, Bis, Radiu Polonia. Szczegółowe dane na ten temat przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela nr 29. Polskie Radio SA – realizacja art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w 2006 r.

Nazwa programu	Udział w muzyce utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim [%]			
	I kwartał	II kw	III kw	IV kw
Radio Polonia	100	100	100	98,7
Program 1	56,5	65,6	58,2	53,5
Program 3	35,2	33,1	34,4	36,1
Radio BIS	33,2	31,1	33,5	33,3
Program 2	26,1	31,6	28,3	35,7

Podobnie jak w latach poprzednich, w Programie 2 kwota utworów słowno-muzycznych w języku polskim była niższa od obowiązującego minimum. Przyczyną takiego stanu jest profil Programu 2. W tak sprofilowanych programach wymagania ustawy są trudne do realizacji. Jest to problem, który powinien być wzięty pod uwagę przy nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji.

Jak wynika z powyższych danych, ustawowy obowiązek przez cały ubiegły rok był realizowany w Programie 1, Programie 3 oraz Radiu Polonia. Udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w Programie 1 był dużo wyższy niż ustawowe minimum. Natomiast w Radiu Polonia nadawano niemal wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim (na poziomie 98,7 - 100%). W Programie 3 przedział ten był nieco wyższy od ustawowego minimum i wynosił od 33,1% do 36,1%. W Radiu BIS udział utworów polskich nie osiągnął ustawowego minimum w drugim kwartale ubiegłego roku (31,1%).

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

W programach wszystkich 17 rozgłośni regionalnych Polskiego Radia udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w 2006 roku był zgodny z art. 15 ust. 2 ustawy.

Programy miejskie rozgłośni regionalnych

W 2006 roku we wszystkich czterech programach miejskich nadawanych przez rozgłośnie regionalne radia publicznego realizowano zapisy ustawowe dotyczące udziału w programie utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim. W większości programów miejskich obowiązek dotyczący udziału tego typu utworów wypełniano na poziomie ustawowego minimum.

2.2. Telewizja publiczna

Programy ogólnokrajowe Telewizji Polskiej SA

W 2006 roku Telewizja Polska SA wyemitowała 15 157,5 godziny naziemnych programów ogólnokrajowych, z czego w Programie 1 - 7701 godzin, w Programie 2 - o 244 godziny mniej, tj. 7456,5 godzin (w tym 172,8 godziny – tj. 2,3% czasu emisji - zajęło pasmo rozłączone, w którym nadawano programy 16 oddziałów terenowych TVP SA).

W porównaniu z 2005 rokiem roczny czas emisji Programu 1 TVP wzrósł o 152,2 godziny, Programu 2 – o 144,7 godziny. Średni dobowy czas emisji obu programów był zbliżony – w Programie 1 wynosił 21 godzin 6 minut, w Programie 2 – 20 godzin 24 minuty. Audycje premierowe stanowiły w obu programach dwie trzecie lub blisko dwie trzecie rocznego czasu emisji (Program 1 - 65,7%; Program 2 - 62,5%).

Analizując rodzaje audycji nadane w 2006 roku w Programie 1 i Programie 2 TVP należy pamiętać, że programy są komplementarne, tzn. treści i formy występujące w mniejszym wymiarze godzinowym w jednym z programów są na ogół kompensowane wyższym ich wymiarem w drugim. Dopiero więc łączna zawartość obu programów ogólnokrajowych TVP SA daje pełny obraz oferty programowej programów ogólnokrajowych nadawcy publicznego.

Program 1 TVP SA

Program 1 zachowywał w 2006 roku charakter uniwersalny. Nadawano w nim audycje różnorodne w treści oraz w zróżnicowanych formach telewizyjnych.

Wykres nr 8 i tabela nr 30. Struktura gatunkowa Programu 1 TVP SA w 2006 r.

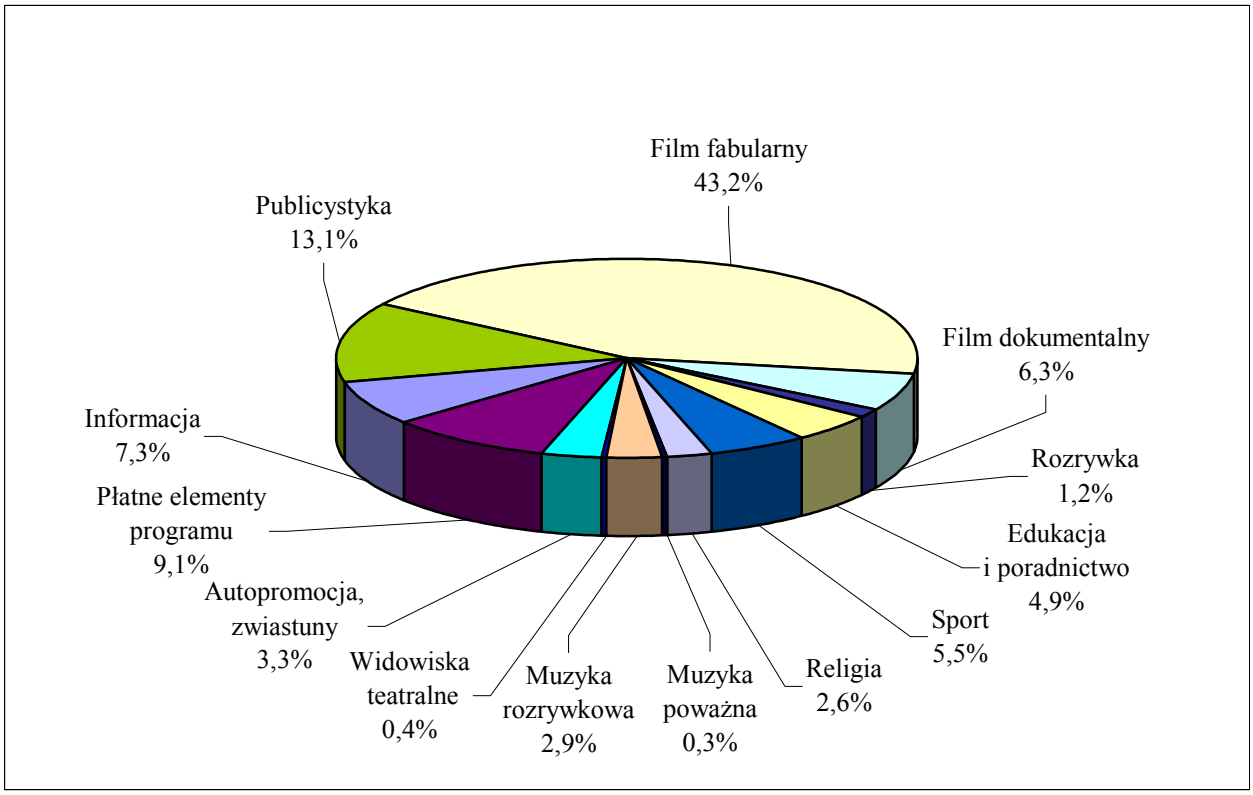

Rodzaje audycji	Program 1 TVP SA	
	Godz.	%
Informacja	560,5	7,3%
Publicystyka	1008,5	13,1%
Film fabularny	3323,2	43,2%
Film dokumentalny	484,9	6,3%
Rozrywka	93,6	1,2%
Edukacja i poradnictwo	374,4	4,9%
Sport	425,5	5,5%
Religia	199,0	2,6%
Muzyka poważna	21,6	0,3%
Muzyka rozrywkowa	222,4	2,9%
Widowiska teatralne	31,8	0,4%
Autopromocja, zwiastuny	257,3	3,3%
Płatne elementy programu	698,3	9,1%

Informacja

W 2006 roku audycje informacyjne w Programie 1 TVP zajęły **7,3%** rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 10,8 godz. tygodniowo. W stosunku do 2005 roku ich udział nie uległ zmianie. Składały się na nie przede wszystkim dzienniki (7,2% rocznego programu), ale także transmisje i retransmisje ważnych wydarzeń politycznych. Główną audycją informacyjną Programu 1 były, podobnie jak w latach ubiegłych, *Wiadomości* (kilka wydań w ciągu dnia i wydanie główne wieczorne). Kontynuowano również nadawanie dziennika popołudniowego *Teleexpress.*

Publicystyka

Audycje publicystyczne stanowiły w 2006 roku w Programie 1 TVP 13,1% rocznego czasu emisji (średnio 19,4 godz. tygodniowo) – blisko dwukrotnie więcej niż audycje informacyjne. Ponad połowę czasu emisji publicystyki (6,9% rocznego czasu nadawania) zajęła publicystyka kulturalna, omawiająca i komentująca zjawiska i wydarzenia z różnych dziedzin kultury w Polsce i na świecie. Kontynuowano m.in. nadawanie magazynu *Wokół wielkiej sceny*, przedstawiającego najważniejsze wydarzenia operowe i baletowe w kraju, i emisję poświęconej filmowi audycji *Kinematograf*. Nadawano audycje o literaturze i nowych zjawiskach literackich: *Regał*; *Ślady, tropy, znaki*; *Tele-Nowela o książkach*; audycje o różnych dziedzinach kultury dla młodego widza: *Pociąg do kultury*; audycję *Po godzinach*, w której wszechstronnie omawiano zjawiska i problemy z pogranicza kultury, życia społecznego i świadomości społecznej itd.

W drugiej połowie 2006 roku została poszerzona w Programie 1 oferta publicystyki kulturalnej. Jesienią wprowadzono do programu trzy nowe audycje kulturalne – *Łossskot*, *Ring* i *ZAP*, omawiające poszczególne dziedziny sztuki - film, teatr, muzykę, literaturę i sztuki wizualne (*Łossskot*), przedstawiające nowe zjawiska i trendy kulturalne i kulturalno-społeczne (*Ring*) oraz prezentujące najważniejsze wydarzenia w sferze kultury popularnej w Polsce i na świecie (*ZAP*).

Audycje poświęcone publicystyce politycznej i społecznej stanowiły w 2006 roku w Programie 1 TVP blisko połowę łącznego czasu emisji publicystyki (6% rocznego czasu nadawania). Podobnie jak to miało miejsce w publicystyce kulturalnej, także te dziedziny publicystyki poddano w Programie 1 TVP w 2006 roku gruntownej przebudowie, zwiększając znacznie jej rolę w programie. Poczynając od września 2006 roku wprowadzono nowe tytuły: *A dobro Polski?*, *Debaty Polaków*, *Kwadrans po jedenastej*, niektóre audycje wznowiono – np. *Misja specjalna*. Wszystkie te audycje – każda w innej, oryginalnej formule – poświęcone były omawianiu, komentowaniu i wyjaśnianiu najważniejszych problemów społecznych i politycznych współczesnej Polski i Polaków. Na ich emisję zarezerwowano stałe wieczorne pasmo, w dobrym czasie antenowym. Poszerzono też grono komentatorów, dziennikarzy i ekspertów prowadzących audycje i zapraszanych do udziału w debatach. Całkowitą nowością w programie TVP była formuła audycji *Debaty Polaków*, w której o ważnych problemach i zjawiskach społecznych dyskutowali, tzw. zwykli ludzie przedstawiciele różnych grup społecznych (uczniowie, nauczyciele, studenci lekarze, emeryci, rolnicy, niepracujące matki zajmujące się domem i wychowaniem dzieci, itp.).

Obok nowo wprowadzonych kontynuowano emisję mającej długą tradycję audycji *Sprawa dla reportera* oraz wznowionej po przerwie audycji *Wywiad i opinie*.

Oprócz publicystyki kulturalnej oraz społeczno-politycznej w Programie 1 TVP nadawano także publicystykę ekonomiczną - audycja *Plus minus* (w drugiej połowie 2006 roku przeniesiona do Programu 3 TVP). Zajęła ona nieco ponad 2% całości publicystyki nadanej w ciągu roku.

Filmy fabularne

Filmy fabularne, podobnie jak w latach wcześniejszych, w 2006 roku zajęły w Programie 1 TVP stosunkowo najwięcej miejsca, co zresztą nie dziwi, bo film, to główne tworzywo programów telewizyjnych. Ich udział w programie wyniósł 43,2% rocznego czasu emisji, tzn. średnio 63,9 godz. tygodniowo. W programie dominowały fabularne filmy telewizyjne (jednostkowe, serie i seriale). Rzadziej ukazywały się filmy kinowe i animowane.

Analogicznie jak w sferze publicystyki, także w dziedzinie filmu fabularnego należy odnotować zmiany polityki programowej TVP SA. Wprawdzie nadal, podobnie jak w latach wcześniejszych, stosunkowo największą grupę nadanych w 2006 roku filmów fabularnych stanowiły filmy amerykańskie (zajęły ponad jedną trzecią czasu emisji filmów, 16% rocznego czasu nadawania programu), jednak ich udział zmniejszył się w porównaniu z 2005 rokiem o 4,6 pkt. proc. Wzrósł natomiast (o 3 pkt. proc.) udział filmów polskich, które w ofercie filmowej Programu 1 TVP stanowiły w 2006 roku drugą co do wielkości grupę filmów (blisko jedna trzecia czasu emisji filmów, 14% rocznego czasu nadawania).

Pozostały czas emisji filmów fabularnych zajęły filmy europejskie – głównie angielskie, francuskie, włoskie i niemieckie (jedna piąta czasu emisji filmów, 8,5% rocznego czasu nadawania). W ofercie Programu 1 były także filmy pochodzące z krajów Azji z krajów Ameryki Południowej oraz z innych części świata (0,3% rocznego czasu nadawania).

Filmy fabularne prezentowano w Programie 1 TVP w różnych cyklach tematycznych. W jesiennej ramówce wprowadzono dwa nowe cykle, promujące kino polskie i europejskie: *Panorama filmu polskiego* oraz *Kino Europy*. Prezentowane filmy to obrazy znanych twórców (m.in. M. Forman, L. Ullmann, I. Bergmann, A. Wajda, K. Kutz, J.J. Kolski, J. Kawalerowicz, R. Gliński).

Filmy dokumentalne i reportaże

W 2006 roku filmy dokumentalne zajęły 6,3% rocznego czasu nadawania Programu 1, tzn. średnio 9,3 godz. tygodniowo. Była to oferta urozmaicona: filmy popularnonaukowe dotyczące rozmaitych dziedzin – **przyrody** (m.in. *Tętno pierwotnej puszczy* – o Puszczy Białowieskiej; *Parki Narodowe w Polsce* – seria monograficzna prezentująca 13 parków narodowych), **historii** (m.in. *Rewizja nadzwyczajna* – cykl prezentujący nieznane często fakty z historii Polski, *17 września – portret jednego dnia* - przypomnienie dramatu tzw. zaleszczyckiej szosy, przez którą setki tysięcy Polaków szło na tułaczkę; *Odważyć się być wolnym* – o Powstaniu Warszawski i pamięci o tym wydarzeniu w 60 rocznicę jego wybuchu); **fizyki** (np. *Fizyka w medycynie, Świat wg Ensteina*), **genetyki** (serial dokumentalny *DNA),* **geologii** (*Historia naturalna Polski* – cykl poświęcony kształtowaniu się układu tektonicznego kontynentu europejskiego, w tym polskiego), **ochrony środowiska** (np. *Bliżej natury – leczenie wody* – o mobilizowaniu społeczności lokalnych na rzecz własnego otoczenia, swojej małej ojczyzny).

Nadawano także reportaże (zajęły 1,6% rocznego czasu nadawania) oraz telenowele dokumentalne (1% rocznego czasu). Były to produkcje koncentrujące się na ważnych wydarzeniach światowych (*Ostatni lot Columbii* o katastrofie wahadłowca nad Teksasem; *WTC-1500 dni później* – opowieść o losach ludzi, którzy przeżyli zamach na Word Trade Centre), problemach społecznych (o chorych na AIDS i zarażonych HIV, trudnej młodzieży żyjącej w blokowiskach, osobach zaginionych, o śmiertelnie chorym dziecku, którego marzenia starają się spełniać rodzina i znajomi), trwałości rodziny (*Familia ole!* – reportaż o zachowaniu ważności rodziny, zabezpieczeniu jej trwałości i bytu materialnego) oraz wartościach (np. *Polska z bocznej drogi-ptakom podobni* - o tradycyjnych wartościach Śląska: rodzinie, szacunku do pracy, pokorze, przywiązaniu do ziemi), problemach ludzi niepełnosprawnych (*Muszę mieć inne marzenia*, *Przyjaciele, Życie bez rąk* - o ludziach, którzy mimo kalectwa próbują być samodzielni i żyć normalnie). Wśród nadanych reportaży były również takie, które podejmowały problemy ludzi starszych (cykl *Szansa na życie*, i kolejne odcinki *Lubelskie Centrum Aktywizacji Seniorów*, *Otwarte drzwi Europy* – o współpracy seniorów z Polski z seniorami innych krajów europejskich, *Obcowanie ze sztuką*, *Internet dla seniorów*).

Edukacja i poradnictwo

Audycje edukacyjne (poza filmami dokumentalnymi o charakterze edukacyjnym oraz filmami popularnonaukowymi) zajęły w 2006 roku w Programie 1 TVP 1,7% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 2,4 godz. tygodniowo. Zmieniono godziny emisji tych audycji: z pasma przedpołudniowego, w którym nadawano je w pierwszej połowie roku, na godziny wczesnopopołudniowe (godz. 13.30 lub 14.00) w ramówce jesiennej. Nadawano wiele cykli edukacyjnych, podejmujących różne tematy: prezentowały m.in. europejskie miasta i regiony (*Mieszkać w Europie*), zjawiska atmosferyczne (*Pod kloszem czyli prognoza pogody*), życie codzienne rodzin w różnych zakątkach świata (*Rzeczy i ludzie*), bogactwo roślin na różnych kontynentach (*W rajskim ogrodzie*), zabytki kultury materialnej oraz światowe okazy przyrody (*Podróżnik*), korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu (*Bezpieczny Internet*).

Audycje poradnicze stanowiły 3,3% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 4,8 godz. tygodniowo. Oferta programowa w tym zakresie obejmowała porady z zakresu pielęgnacji roślin i zwierząt (*Popołudniowy ogrodnik*, *Zwierzyniec*), zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku (*Czas na spacer*), medycyny i zapobieganiu chorobom (*Recepty Jedynki*) oraz porady konsumenckie (*6 kroków w świat konsumenta*).

Sport

W 2006 roku audycje dotyczące sportu zajęły w Programie 1 TVP 5,5% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 8,2 godz. tygodniowo. Na audycje te złożyły się serwisy sportowe ukazujące się m.in. po głównym wydaniu *Wiadomości*, transmisje i relacje z meczów i zawodów oraz publicystyka sportowa.

W ubiegłym roku w Programie 1 TVP transmitowano między innymi przebieg Turnieju Czterech Skoczni, zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich, Mistrzostwa Polski w skokach narciarskich, Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym na lodzie oraz Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej.

Audycje religijne

Audycje religijne zajęły w 2006 roku w Programie 1 TVP 2,6% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 3,8 godz. tygodniowo. Na audycje te złożyły się niedzielne poranne transmisje mszy św. z Sanktuarium w Łagiewnikach, transmisja modlitwy Anioł Pański z Papieżem z Watykanu, i niedzielny magazyn religijno-społeczny tworzony przez TVP - *Między niebem a ziemią*. Nadawano także filmy dokumentalne poświęcone życiu i działalności Karola Wojtyły, a później papieża Jana Pawła II, relacjonowano spotkanie rodzin z Ojcem Świętym Benedyktem XVI w Walencji, uroczyste obchody w całej Polsce VI Dnia Papieskiego, relacjonowano z Krakowa i Wadowic premierę filmu *Jan Paweł II,* warszawską premierę filmu *Karol - Papież, który pozostał człowiekiem*.

Rozrywka (*audycje słowne*)

Nie-muzyczna i nie-filmowa oferta rozrywkowa w Programie 1 TVP była w 2006 roku różnorodna - nadawano spektakle kabaretowe, widowiska rozrywkowe, teleturnieje i *talk-shows*. Audycje te stanowiły łącznie 1,2% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 1,8 godz. tygodniowo. W 2006 roku poszerzono ofertę tych audycji, przede wszystkim

przywracając na antenie audycje satyryczne (*monologi Hanki Bielickiej, 101 lat polskiego kabaretu*).

Muzyka poważna

W 2006 roku audycje poświęcone muzyce poważnej, tzn. prezentujące utwory muzyki poważnej lub poświęcone omówieniu ważnych wydarzeń w tej dziedzinie – nadawane poza stałymi audycjami publicystyki kulturalnej – zajęły w Programie 1 TVP 0,3% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 0,4 godz. tygodniowo. Złożyły się na nie przede wszystkim transmisje z koncertów na odbywających się w Polsce festiwalach i konkursach muzyki poważnej – m.in. z X Festiwalu Kompozytorów Polskich, z którego transmitowano koncerty Mikołaja Góreckiego i Krzysztofa Pendereckiego; z XIII Konkursu im. Wieniawskiego w Poznaniu, skąd nadano m.in. koncert orkiestry Academy of Saint Martin in the Fields, wykonanie jednej z symfonii Dworzaka i koncert Grażyny Bacewicz; z 41 Międzynarodowego Festiwalu *Vratislavia Cantans* we Wrocławiu, z wykonaniem m.in. dzieł słynnego szesnastowiecznego muzyka niderlandzkiego Nicolasa Gomberta; itp.

Muzyka rozrywkowa

Audycje poświęcone muzyce rozrywkowej zajęły w 2006 roku w Programie 1 2,9% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 4,3 godz. tygodniowo. Transmitowano między innymi galowy koncert Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu, recital Antoniny Krzysztoń, śpiewającej piosenkę poetycką, koncert pieśni Włodzimierza Wysockiego (*Ósmy grzech*), z opolskiego amfiteatru widowisko poetycko-muzyczne poświęcone twórczości Marka Grechuty, koncerty z Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu, Konkurs Piosenki Eurowizji.

Widowiska teatralne

W 2006 roku widowiska teatralne i formy udramatyzowane zajęły w Programie 1 TVP 0,4% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 0,6 godz. tygodniowo. Prezentowano je w poniedziałkowym cyklu *Scena Jedynki*, którego nazwę zmieniono jesienią na *Teatr TV*. W ciągu roku pokazano w tym cyklu 14 przedstawień. Drugi cykl spektakli teatralnych miał stałe miejsce w programie w sobotnie przedpołudnia. W pierwszej połowie roku pokazano w nim 13 spektakli teatralnych. Łącznie nadano 27 spektakli. W ramach obu cykli prezentowano przedstawienia teatralne twórców zagranicznych i polskich.

Audycje dla dzieci i młodzieży

Oferta adresowana do tej grupy odbiorców stanowiła 9,6% rocznego czasu rozpowszechniania programu, tzn. średnio 14,2 godz. tygodniowo. Były to audycje edukacyjne, religijne, rozrywkowe, filmy dokumentalne i animowane, skierowane zarówno do dzieci młodszych jak i do młodzieży. W 2006 roku nadawano cykle edukacyjne poświęcone, m.in. rozbudzaniu w dzieciach chęci do czytania książek (*Moliki książkowe*), rozbudzaniu wyobraźni (*Zygzaki-Głowa*), zainteresowaniu dzieci starszych różnymi dziedzinami nauki, m.in. geologią (*Nasza Ziemia*), odkryciami i wynalazkami (*Były sobie odkrycia*), ekologią (*Kanał E*). W cyklu *Serca polskie* przypominano biografie i dokonania wielkich Polaków (H. Kołłątaj, T. Kościuszko, F. Chopin, J. Piłsudski, A. Hlond, I. J. Paderewski, ks. J. Twardowski). Nadawano również lekcję języka angielskiego dla dzieci

(*Lippy and Messy*). Filmy dla dzieci nadawano głównie w cyklu *Wieczorynka* oraz w codziennym paśmie przedpołudniowym (*101 Dalmatyńczyków, Miś Uszatek, Nowe przygody Kubusia Puchatka*). Audycje rozrywkowe adresowane do tej grupy odbiorców, to głównie audycje o charakterze familijnym, gdzie dzieci bawią się wspólnie z rodzicami (np. *Od przedszkola do Opola*, *Królestwo Maciusia*). Nadawano również dla dzieci cykliczną audycję religijną (*Ziarno*), w której koncentrowano się na wychowaniu w duchu miłości i wzajemnego poszanowania.

Program 2

Program 2 zachował w 2006 roku uniwersalny charakter. Program był zróżnicowany gatunkowo i tematycznie.

Wykres nr 9 i tabela nr 31. Struktura gatunkowa Programu 2 TVP SA w 2006 r.

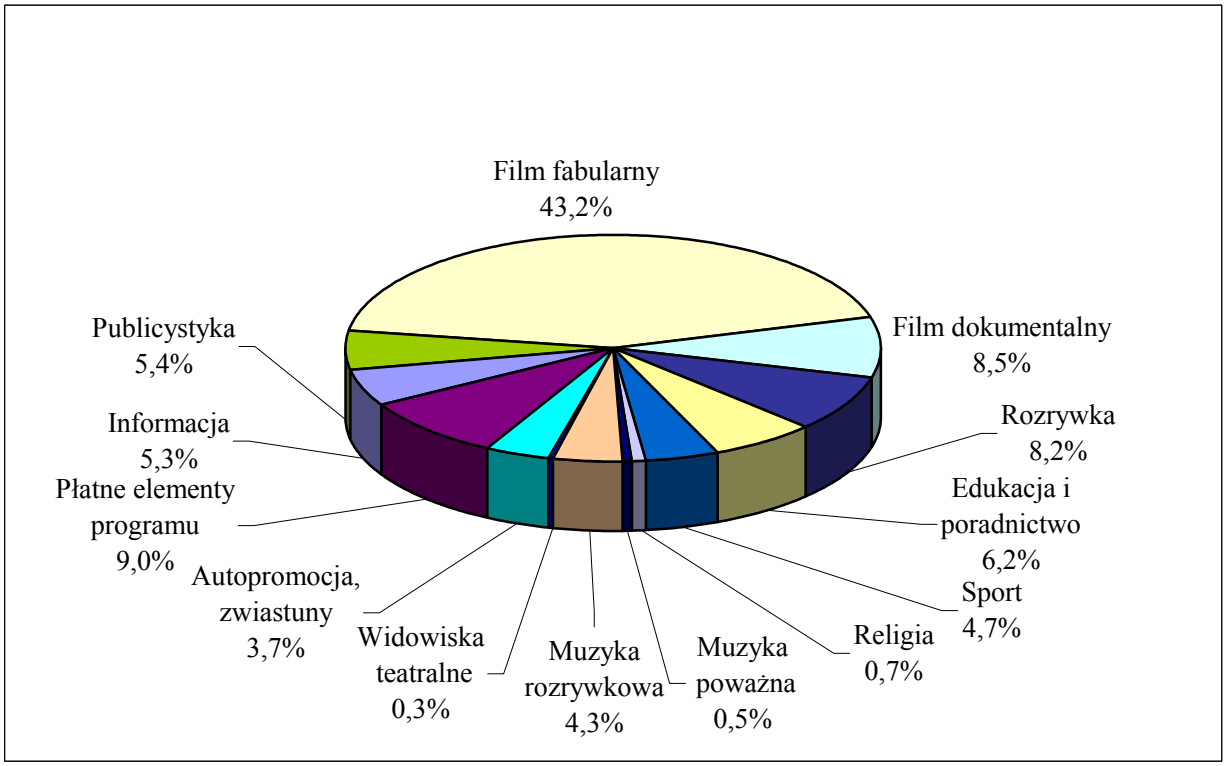

Rodzaje audycji	Program 2 TVP SA	
	Godz.	%
Informacja	384,3	5,3%
Publicystyka	395,4	5,4%
Film fabularny	3149,4	43,2%
Film dokumentalny	617,9	8,5%
Rozrywka	599,3	8,2%
Edukacja i poradnictwo	449,2	6,2%
Sport	342,2	4,7%
Religia	49,7	0,7%
Muzyka poważna	38,0	0,5%
Muzyka rozrywkowa	312,1	4,3%
Widowiska teatralne	22,3	0,3%
Autopromocja, zwiastuny	269,0	3,7%
Płatne elementy programu	654,9	9,0%

Informacja

W 2006 roku w Programie 2 udział audycji informacyjnych stanowił 5,3% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 7,4 godz. tygodniowo. Głównym serwisem informacyjnym tego programu była, podobnie jak w latach poprzednich, *Panorama*. Miała ona trzy wydania premierowe w ciągu dnia (godz. 16.00, 18.30, 22.00).

Publicystyka

W 2006 roku na audycje publicystyczne przeznaczono 5,4% rocznego czasu. tzn. średnio 7,6 godz. tygodniowo. Ponad połowę tego czasu wypełniły komentarze polityków, do bieżących wydarzeń społeczno-politycznych (m.in. *Linia specjalna*), najważniejszych wydarzeń międzynarodowych tygodnia (*7 dni świat*). Istotne problemy społeczne podejmowano w studyjnej debacie *Warto rozmawiać*. Problemom ludzi niepełnosprawnych poświęcono dwie audycje cykliczne *Spróbujmy razem* i *Anna Dymna - spotkajmy się*. Nadawano także relacje z ważnych wydarzeń kulturalnych, np.: z Międzynarodowego Festiwalu Autorów Zdjęć Filmowych - Camerimage, Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Malta, Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Kontakt w Toruniu. Udział w programie publicystyki ekonomicznej stanowił 0,3% rocznego programu.

Filmy fabularne

Filmy fabularne w ubiegłym roku zajęły 43,2% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 60,6 godz. tygodniowo. Najwięcej czasu wypełniły filmy telewizyjne. Spory odsetek wśród nich przypadł na seriale i telenowele. Emitowano również filmy kinowe, prezentowane przede wszystkim w cyklu *Kocham kino*.

Najwięcej czasu emisji przeznaczonego na filmy fabularne zajęły filmy produkcji polskiej - 20,5% rocznego czasu emisji. Udział filmów fabularnych wyprodukowanych w innych krajach europejskich w rocznym czasie emisji wyniósł 5,8%. Filmy produkcji amerykańskiej wypełniły 15% rocznego programu. Filmy pochodzące z innych krajów świata zajęły 1,7% programu. Prezentowane dzieła kinematograficzne wybitnych twórców (m.in. B. Bertolucci, P. Leconte, W. Has, A. Wajda, K. Kieślowski, J. Hoffman, J. Kawalerowicz).

Filmy dokumentalne i reportaże

Filmy dokumentalne stanowiły 8,5% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 11,9 godz. tygodniowo. Większość czasu emisji przeznaczonego na filmy dokumentalne poświęcone najnowszej historii Polski (m.in. *Na początku był Radom* - o protestach robotników w 1976 roku w Radomiu, Ursusie i Płocku), przyrodnicze (*Perły australijskiej przyrody, Ostoja*), o znanych twórcach: K. Zanussim (*Niepokój*), o W. Szymborskiej (*Radość pisania*), o ks. J.Twardowskim (*Wiaro malutka*). Przedstawiano także portrety twórców powojennej kinematografii polskiej (*Ćwiczenia z niepamięci*). Nadawano także reportaże o tematyce społecznej (*Kochaj mnie, Magazyn ekspresu reporterów, SOS, czyli sami o sobie, Pijane dzieci*, *Moja mama pije*).

Rozrywka

W Programie 2 audycje rozrywkowe stanowiły 8,2% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 11,5 godz. tygodniowo. W programie obecne były takie audycje rozrywkowe jak: kabarety i audycje satyryczne, widowiska rozrywkowe, talk show oraz teleturnieje. W 2006 roku poszerzono tę ofertę, przede wszystkim przywracając na antenie audycje satyryczne i kabaretowe nowych, młodych twórców. Odwiedzano z kamerą znanych artystów (piosenkarzy, aktorów) w ich domach, rozmawiano o rodzinie, codzienności i planach zawodowych.

Edukacja i poradnictwo

W 2006 roku audycje edukacyjne zajęły 0,5% emisji rocznego programu, tzn. średnio 0,7 godz. tygodniowo. Udział audycji poradniczych w rocznym czasie nadawania wyniósł 5,7%, tzn. średnio 7,9 godz. tygodniowo. Udzielano porad dla osób poszukujących pracy (*Przystanek praca*), kulinarnych (*Podróże kulinarne R.Makłowicza*), co warto przeczytać (*Book-macher*), językowych (*Ojczyzna – polszczyzna*), bezpieczeństwa na drogach (*Z Dwójka bezpieczniej*). Edukowano w zakresie praw konsumenckich (*Sprawdź, jakie masz prawa, Konsument w świecie konkurencji, Konsument*), najnowszej historii Polski (*W imieniu Polski*, *Historię – kocham i rozumiem, 13 pierwszych dni* – o stanie wojennym, *Tu byłem* – o twórcach i działaczach Solidarności), filozofii (*O co nas pytają wielcy filozofowie*, wykłady filozoficzne prof. L. Kołakowskiego; Ogród sztuk), funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych i korzystnego lokowania pieniędzy (*Twój portfel*), ochrony środowiska (*Wyzwania dla Polski u progu XXI wieku*). Prezentowano sylwetki ludzi kultury (J. Giedroyć, Z. Cybulski, W. Kilar, J. Kaczmarski, T. Stańko). Nadawano także teleturnieje edukacyjne (np. *Jeden z dziesięciu*, *Burza mózgów*).

Sport

W Programie 2 na audycje sportowe przeznaczono 4,7% rocznego czasu emisji, tzn. średnio 6,6 godz. tygodniowo. Wśród audycji sportowych najwięcej czasu przeznaczono na transmisje i retransmisje. Transmitowano najważniejsze wydarzenia sportowe: Zimowe Igrzyska Olimpijskie Turyn 2006, Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej, a ponadto Ligę Mistrzów.

Audycje religijne

Udział audycji religijnych w rocznym czasie nadawania wyniósł 0,7%, tzn. średnio 1 godz. tygodniowo. Nadawano cykliczny magazyn *Znaki czasu*, w którym prezentowano sylwetki i dokonania ważnych postaci Kościoła, nauki Ojca Świętego, historię chrześcijaństwa. W audycji *Biblia za kratkami* prezentowano przykłady pomocy nauczania biblijnego w resocjalizacji. Systematycznie przypominano Jana Pawła II – jego nauczanie (*Mój papież*), podróże (m.in. do Ziemi Świętej). Prezentowano również sylwetki duchownych (m.in. o. Jan Góra) działających na rzecz popularyzacji nauczania papieskiego wśród młodych Polaków. Przedstawiano żywoty świętych (*Św. Jerzy – rycerz Chrystusa*) oraz historie i tradycje Kościoła Ewangelickiego, Starokatolickiego Kościoła Mariawitów. Prezentowano muzykę służąca Bogu i ludziom – gospel (*Przesłanie wiary*).

Muzyka poważna

W 2006 roku audycje poświęcone muzyce poważnej zajęły 0,5% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 0,7 godz. tygodniowo. Większość czasu emisji przeznaczonego na te audycje zajęły prezentacje wykonań utworów muzyki poważnej. W programie zaprezentowano m.in. koncert laureatów XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu, koncert inaugurujący Europejski Festiwal im. Jana Kiepury, uroczysty koncert z okazji 250 rocznicy Wolfganga Amadeusza Mozarta z Salzburga, koncert Wojciecha Kilara September Symphony, koncert inaugurujący Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans, koncert noworoczny z Wiednia. W *Wieczorze melomana* wystąpili laureaci XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. Ponadto zaprezentowano 8 spektakli baletowych w cyklu *Złota dwunastka baletów*. Relacjonowano kolejną edycję Akademii Muzyki Dawnej w Wilanowie.

Muzyka rozrywkowa

W 2006 roku na muzykę rozrywkową przeznaczono 4,3% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 6 godz. tygodniowo. Utwory te prezentowano w cyklach tematycznych, emitowano koncerty zespołów punk-rock, Transmitowano festiwal rockowy *Przystanek Woodstock,* konkurs Eurowizji dla młodych muzyków. Transmitowano także Przegląd Piosenki Aktorskiej, koncert z tekstami W. Młynarskiego (*Generacja*), Bałtycki Festiwal Piosenki. Wiadomości muzyczne, informacje o wydarzeniach, koncertach, jubileuszach, festiwalach zawierała cykliczna audycja *Camerata*.

Widowiska teatralne

W 2006 roku na widowiska teatralne przeznaczono 0,3% rocznego czasu emisji, tzn. średnio 0,4 godz. tygodniowo. Łącznie pokazano 20 spektakli. Spektakle teatralne prezentowano dwa razy w miesiącu w późnowieczornym, niedzielnym cyklu *Studio Teatralne Dwójki*. Były to inscenizacje nie tylko utworów dramatycznych, ale i prozatorskich przede wszystkim polskich autorów. Relacjonowano VI Krajowy Festiwal Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej.

Audycje dla dzieci i młodzieży

W Programie 2 proponowano dzieciom i młodzieży filmy (głównie animowane), Quiz historyczno-wojskowy adresowany do młodzieży licealnej (*Wojownicy*) oraz audycje rozrywkowe (m.in. transmisje z Międzynarodowego Festiwalu Piosenki i Tańca w Koninie, Festiwalu Zaczarowanej Piosenki (dla osób niepełnosprawnych). Audycje adresowane do tej grupy odbiorców zajęły one łącznie 2,9% rocznego czasu rozpowszechniania programu (średnio 4 godz. tygodniowo) i były nadawane głównie w porannym paśmie *Dwójka dzieciom.*

Pasmo rozłączone Programu 2

Integralną częścią Programu 2 było pasmo rozłączone (18.00 – 18.30), w którym oddziały terenowe TVP SA codziennie rozpowszechniały swoje programy regionalne.

Wykres nr 10. Struktura gatunkowa pasma rozłączonego Programu 2 TVP SA w 2006 r.

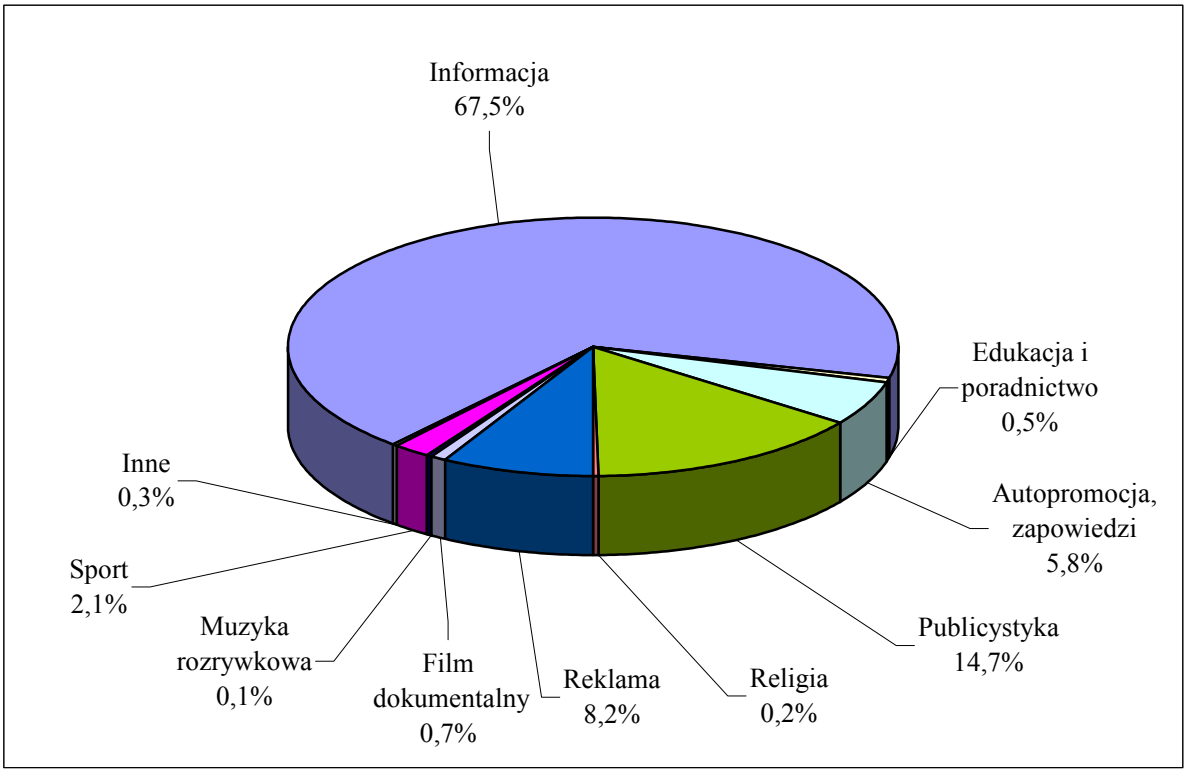

W ubiegłym roku w paśmie rozłączonym Programu 2 oddziały rozpowszechniły łącznie 2747,6 godz. programu o charakterze informacyjno – publicystycznym**.** Audycje wyprodukowane samodzielnie wypełniły 89% pasma rozłączonego, pozostałe zaś pochodziły z innych źródeł (z centrali, produkcja zewnętrzna). Każdy z oddziałów terenowych wyemitował w tym paśmie średnio 171,7 godz. programu, co w stosunku do 2005 roku oznacza wzrost o niecałe 10%. Audycje informacyjne i publicystyczne ukazujące się w tym paśmie zajęły średnio 82,2% jego rocznego czasu emisji.

Podsumowując, w 2006 roku w naziemnych programach ogólnokrajowych dominowały te same rodzaje audycji co w latach wcześniejszych (2004-2006).

W 2006 roku, podobnie jak w latach minionych, filmy fabularne pozostały podstawowym i najważniejszym tworzywem każdego z programów. Od 10 lat utrzymują one duży udział w obu programach i wykazują stałą tendencję wzrostową. Oba programy ogólnokrajowe, jak nigdy dotąd, zrównały się ze sobą pod względem wielkości udziału filmów fabularnych. Dotychczas to Program 2 przodował w ilości filmów fabularnych.

Podobnie jak 2005 roku, udział informacji i publicystyki w Programie 1 był o 10 pkt. proc. większy niż w Programie 2. Rozrywka i muzyka rozrywkowa w Programie 1 zajęła zdecydowanie mniej czasu niż w Programie 2. Jej udział w Programie 1 był o 8,4 pkt. proc. mniejszy niż w Programie 2.

Biorąc pod uwagę udziały wymienionych rodzajów audycji, można powiedzieć, że oba programy starały się wzajemnie dopełniać – jeśli w Programie 2 przeważała rozrywka, to z kolei w Programie 1 informacja i publicystyka.

Nadawca publiczny kierując się postanowieniem zapisanym w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji tworzył zróżnicowane programy ogólnokrajowe, w których obecna była informacja, publicystyka, kultura, rozrywka, edukacja i sport.

Programy Regionalne Telewizji Polskiej SA

TVP 3 Regionalna

W 2006 roku Telewizja Polska SA zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 21 ust. 1a pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji rozpowszechniała 16 programów regionalnych, choć z punktu widzenia ich zawartości był to jeden program w 16 odmianach.

Podobnie jak w latach ubiegłych, każda odmiana tego programu skonstruowana była z programu wspólnego zestawianego centralnie w Warszawie i programu pasm rozłączonych samodzielnie zestawianych przez każdy oddział terenowy spółki.

Każda z 16 odmian tego programu miała charakter wyspecjalizowany informacyjno-publicystyczny, gdzie średnio 80% zajmował program wspólny, a tylko 20% program samodzielnie tworzony przez oddziały terenowe.

Program wspólny TVP 3 Regionalna

Wykres nr 11 i tabela nr 32. Struktura programu wspólnego TVP 3 Regionalna w 2006 r.

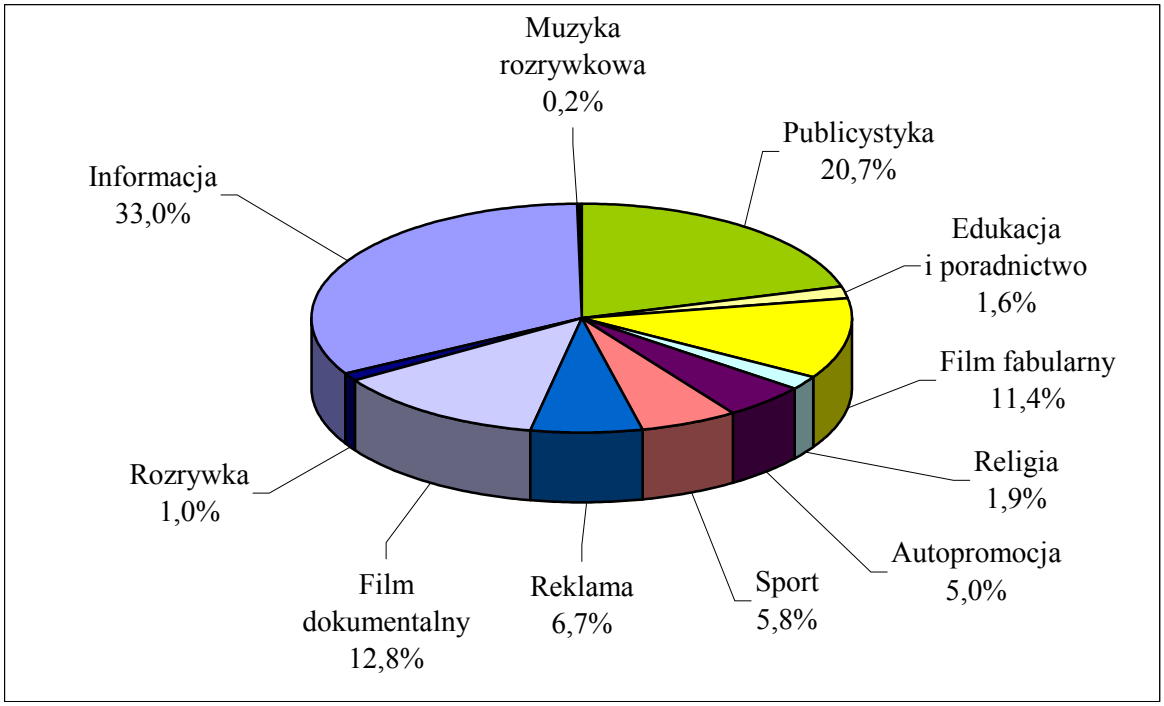

Rodzaje audycji	Program wspólny TVP 3 Regionalna	
	Godz.	%
Informacja	31552,9	33,0%
Publicystyka	19787,7	20,7%
Film fabularny	10873,6	11,4%
Film dokumentalny	12236,6	12,8%
Rozrywka	998,5	1,0%
Edukacja i poradnictwo	1578,8	1,6%
Sport	5515,5	5,8%
Religia	1791	1,9%
Muzyka poważna	27,2	0,0%
Muzyka rozrywkowa	155,8	0,2%
Widowiska teatralne	22,4	0,0%
Autopromocja,	4818	5,0%
Płatne elementy programu	6387,3	6,7%

W 2006 roku spośród audycji składających się na program wspólny TVP 3 Regionalna największy udział miały audycje informacyjne i publicystyczne. Zajęły one łącznie blisko 54% rocznego czasu emisji tego programu.

Audycje informacyjne zajęły jedną trzecią czasu emisji programu wspólnego. Audycje te wypełniały średnio 37,9 godz. tygodniowego programu. Podobnie jak w minionych latach, również w 2006 roku w programie wspólnym obok różnego rodzaju audycji informacyjnych obecne były transmisje m.in. z obrad Sejmu RP, które zajęły 9% rocznego programu wspólnego.

Audycje publicystyczne zajęły 20,7% rocznego czasu nadawania programu wspólnego, tzn. średnio 23,8 godz. tygodniowo. W stosunku do 2005 roku ich udział w tym programie wzrósł o 7,2 pkt proc. Najwięcej miejsca zajęły wśród nich audycje o tematyce społecznej – średnio 7,2% czasu emisji programu wspólnego. Audycje publicystyczne o tematyce politycznej zajęły 5,7% tego czasu, kulturalnej – 2,2%, a ekonomicznej – 1,2%. W pozostałych 4,4% czasu przeznaczonego na audycje publicystyce poruszano inne tematy (m. in. międzynarodowe).

W ubiegłorocznym programie dużo czasu przeznaczono na filmy dokumentalne. Ich udział wzrósł o 1,3 pkt proc. i stanowił ok. 13% emisji programu wspólnego. Filmy te wypełniały średnio 14,7 godz. tygodniowego programu. Wśród nadanych filmów znalazły się filmy popularno-naukowe (8,5% rocznego czasu emisji programu wspólnego) i reportaże.

Udział audycji poradniczych w rocznym czasie emisji programu wspólnego wyniósł 1%, tyle samo zajęły audycje edukacyjne. Oba rodzaje audycji wypełniały średnio 1,9 godz. tygodniowego programu.

W ubiegłym roku audycje sportowe stanowiły 5,6% programu wspólnego, tzn. średnio 6,6 godz. tygodniowo. W 2006 roku transmisje z imprez sportowych wypełniły 3,3% rocznego programu wspólnego, a pozostały czas wypełniły serwisy informacyjne.

Audycje religijne nadawane w 2006 roku w programie wspólnym stanowiły 2% rocznego czasu jego emisji, tzn. średnio 2,2 godz. tygodniowo. W stosunku do roku 2005 udział ten wzrósł o 1 pkt proc.

Stosunkowo duży udział w strukturze programu wspólnego TVP 3 Regionalna miał film fabularny. Wypełnił on 11,4% rocznego programu (mniej o 2,6 pkt proc. niż w 2005

roku). W każdym tygodniu ubiegłego roku nadawano średnio 13,1 godz. filmów fabularnych. Wśród filmów fabularnych dominowały filmy telewizyjne (11,1% nadawanego programu), udział filmu kinowego wyniósł 0,2%. Filmy animowane stanowiły 1,7% rocznego programu.

W roku ubiegłym audycje rozrywkowe zajęły 1% rocznego czasu emisji programu wspólnego, tzn. średnio 1,2 godz. tygodniowo.

W programie wspólnym TVP 3 Regionalna muzyka rozrywkowa była rzadkością. Zajęła ona 0,2% rocznej emisji programu, tzn. średnio 12 minut tygodniowo. Audycje poświęcone prezentacji utworów muzyki poważnej zajęły 0,03% rocznego czasu nadawania.

W roku 2006 program wspólny TVP 3 Regionalna zestawiano z: audycji wyprodukowanych przez oddziały terenowe TVP, przez centralę TVP SA i przez producentów zewnętrznych (polskich i zagranicznych). Największy odsetek rocznego czasu emisji programu wspólnego wypełniły audycje wyprodukowane centralnie. Zajęły one 47,7% (z wyłączeniem czasu emisji autopromocji, oprawy i płatnych elementów programu). W 2006 roku audycje wyprodukowane przez oddziały terenowe zajęły 25,5% rocznego czasu nadawania. Udział w programie audycji producentów zewnętrznych stanowił 26,8% rocznej emisji programu.

Program pasm rozłączonych TVP 3 Regionalna

W 2006 roku każdy 16 oddziałów terenowych Telewizji Polskiej SA w pasmach rozłączonych TVP 3 Regionalna rozpowszechniał średnio nieco ponad 4 godziny programu regionalnego na dobę.

W 2006 roku największy udział w programach regionalnych rozpowszechnianych w pasmach rozłączonych miały audycje informacyjne i publicystyczne koncentrujące się na sprawach regionalnych, które łącznie zajęły 48,4% rocznego czasu nadawania.

Audycje informacyjne wypełniły średnio 21,6% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 6,2 godz. tygodniowo. Ich udział spadł o 1,7 pkt. proc. w stosunku do 2005 roku.

Audycje publicystyczne wypełniły średnio 26,8% rocznego czasu rozpowszechniania programów w pasmach rozłączonych, tzn. średnio 7,7 godz. tygodniowo. Ich udział od pięciu lat utrzymuje się na tym samym poziomie. Wśród audycji publicystycznych najwięcej było poświęconych tematyce społecznej (ponad 16%). W skali roku na publicystykę kulturalną przeznaczono – 6,1%, polityczną – 2,3%, a na ekonomiczną – 1%.

W 2006 roku udział filmów dokumentalnych, w ramach których nadawane były reportaże, filmy popularnonaukowe i telenowele dokumentalne wyniósł średnio 8,5% rocznego czasu nadawania. W programie w każdym tygodniu zajęły one średnio 2,4 godz. Reportaże wypełniły 6,8 % rocznego czasu emisji programów, a filmy popularnonaukowe zajęły 1%. Telenowele dokumentalne były obecne w ofercie programowej 7 oddziałów terenowych.

W ubiegłym roku udział audycji religijnych wyniósł średnio 3,4%, tzn. średnio 1 godz. tygodniowo. W programach wszystkich oddziałów nadawano Msze święte (0,8% rocznego czasu emisji) oraz audycje, w których informowano o aktualnych wydarzeniach w Kościele katolickim (2,3% rocznego czasu emisji). W programach 7 oddziałów terenowych nadawano audycje poświecone innym religiom niż katolicka (średnio 0,3% rocznego czasu nadawania).

W 2006 roku audycje sportowe wypełniły średnio 12,9% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 3,7 godz. tygodniowo. Ich udział w programie zwiększył się dwukrotnie.

W programach informowano o regionalnych wydarzeniach sportowych oraz prezentowano zawody i mecze.

W ubiegłym roku audycje edukacyjne zajęły średnio 3,9% czasu emisji programów, tzn. średnio 1,1 godz. tygodniowo. Nie nadawały audycji edukacyjnych oddziały terenowe w Gorzowie Wielkopolskim i Poznaniu. Audycje poradnicze zajęły średnio 3,4% w programach oddziałów terenowych, tzn. średnio 1 godz. tygodniowo. Audycji poradniczych nie miały w swym programie oddziały terenowe w Bydgoszczy i Lublinie.

Audycje poświęcone muzyce poważnej zajęły łącznie 0,4% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 6 minut w ciągu tygodnia.

Audycje poświęcone muzyce rozrywkowej obecne były w programach niemal wszystkich oddziałów terenowych, z wyjątkiem oddziału w Kielcach. Średnio udział tych audycji wyniósł 3,5%, tzn. 1 godz. tygodniowo. Nadawano przede wszystkim koncerty muzycznych zespołów rozrywkowych.

W ubiegłym roku średni udział audycji rozrywkowych wzrósł o 0,4 pkt. proc. Były one obecne w programach prawie wszystkich oddziałów terenowych, z wyjątkiem programu rozpowszechnianego przez oddziały terenowe w Gorzowie Wielkopolskim, Rzeszowie i Szczecinie. W programach obecne były podobnie jak w ubiegłych latach głównie kabarety, widowiska estradowe i teleturnieje.

Filmy fabularne były nadawane przez oddziały we Wrocławiu, Katowicach, Krakowie i Opolu. Oddziały te prezentowały w swoich programach seriale fabularne i filmy animowane. Ich średni udział wyniósł 0,8%. Z kolei przedstawienia teatralne były obecne w programie oddziału terenowego w Krakowie. Oddziały terenowe w Gdańsku i Poznaniu wyemitowały także audycje poetyckie. wypełniły one

W ubiegłym roku w programach pasm rozłączonych największy udział miały audycje samodzielnie wyprodukowane przez oddziały terenowe. Zajęły one średnio 70% rocznego czasu emisji. Audycje wyprodukowane w centrali TVP stanowiły średnio 11,3%, a producentów zewnętrznych – 6,3%. Pozostały roczny czas emisji poszczególnych programów w pasmach rozłączonych wypełniła autopromocja, oprawa i płatne elementy programu.

Tabela nr 33. Udział produkcji własnej, produkcji TVP oraz produkcji zewnętrznej w programach pasm rozłączonych oddziałów terenowych w 2006 r.*

Oddziały Terenowe	Produkcja własna OTV		Produkcja TVP		Produkcja zewnętrzna	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%
OTV Białystok	924,6	63,1	298,1	20,3	131,9	9,0
OTV Bydgoszcz	1013,4	64,1	159,6	10,1	171,7	10,9
OTV Gdańsk	1059,4	71,6	88,3	6,0	146,1	9,9
OTV Gorzów Wielkopolski	797,7	53,0	454,3	30,2	80,0	5,3
OTV Katowice	939,4	61,3	171,8	11,2	212,8	13,9
OTV Kielce	780,1	51,8	459,3	30,5	0,0	0,0
OTV Kraków	1363,5	89,3	0,0	0,0	0,0	0,0
OTV Lublin	983,3	67,1	182,3	12,4	19,5	1,3
OTV Łódź	1237,5	82,4	0,0	0,0	72,6	4,8

OTV Olsztyn	857,6	58,8	349,0	23,9	84,0	5,8
OTV Opole	1105,5	74,1	98,8	6,6	129,9	8,7
OTV Poznań	1049,2	69,2	82,5	5,4	143,1	9,4
OTV Rzeszów	1304,6	85,9	102,1	6,7	53,0	3,5
OTV Szczecin	1254,3	85,7	0,0	0,0	53,0	3,6
OTV Warszawa	988,3	67,8	133,6	9,2	171,9	11,8
OTV Wrocław	1101,2	74,6	133,3	9,0	39,3	2,7
Razem	**16759,6**	70,0	**2713,0**	**11,3**	**1508,8**	**6,3**

*Produkcja własna OTV, produkcja TVP oraz produkcja zewnętrzna nie obejmują autopromocji, oprawy i płatnych elementów programu. W związku z tym udziały procentowe w tabeli podane przy każdym z oddziałów terenowych nie sumują się do 100%.

Audycje produkowane przez oddziały terenowe dla programów Telewizji Polskiej SA

Oddziały Terenowe Telewizji Polskiej SA również w 2006 roku produkowały audycje nie tylko do programów ogólnokrajowych, lecz także do programu satelitarnego TV Polonia oraz do programu rozpowszechnianego w pasmach wspólnych TVP 3 Regionalna.

Tabela nr 34. Udział audycji wyprodukowanych przez Oddziały Terenowe TVP SA rozpowszechnionych w 2006 r. w Programie 1, Programie 2, TV Polonia oraz w pasmach wspólnych TVP 3 Regionalna

Oddziały terenowe TVP SA	Program 1 (z TAI)	Program 2 (z TAI)	Pasma wspólne TVP 3 Regionalna	TV Polonia
	godz.			
OTV Białystok	5,5	3,0	30,0	27,5
OTV Bydgoszcz	7,3	2,0	18,7	33,2
OTV Gdańsk	88,0	109,9	13,8	88,7
OTV Gorzów Wielkopolski	4,1	1,2	3,7	7,1
OTV Katowice	24,0	14,9	86,7	77,8
OTV Kielce	2,5	0,7	22,1	3,6
OTV Kraków	64,9	196,1	124,4	314,5
OTV Lublin	18,5	4,3	38,2	101,7
OTV Łódź	10,6	32,9	8,9	95,5
OTV Olsztyn	3,5	4,1	13,3	4,8
OTV Opole	2,4	1,5	2,9	3,3
OTV Poznań	26,8	79,7	279,1	170,6
OTV Rzeszów	5,9	2,5	20,6	36,6
OTV Szczecin	10,7	2,7	57,1	50,6
OTV Warszawa	1,7	0,8	859,4	44,2
OTV Wrocław	26,7	60,4	51,3	148,8

W 2006 r. w obu programach ogólnokrajowych, satelitarnym TV Polonia i programie pasma wspólnego TVP 3 Regionalna wyemitowano łącznie 3671,2 godzin audycji wyprodukowanych przez oddziały terenowe (tab. 34). Na tę liczbę składają się obok audycji wyprodukowanych w 2006 r. również audycje wytworzone w latach wcześniejszych oraz powtórki audycji, często wielokrotne. Spośród wymienionych programów tylko programy ogólnokrajowe i TV Polonia mają obowiązek emitować audycje wyprodukowane przez oddziały terenowe. Liczbę godzin tych audycji zgodnie w art. 30 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji co roku określa KRRiT. W uchwale nr 301/2005 z 30 czerwca 2005 r. w sprawie sposobu podziału wpływów z opłat abonamentowych KRRiT zobowiązała Telewizję Polska SA do wyprodukowania 866 godzin audycji do rozpowszechnienia w 2006 roku w programach ogólnokrajowych i TV Polonia. Ze sprawozdań nadawcy wynika, że w programach ogólnokrajowych i w TV Polonii zostało wyemitowanych tylko 740,4 godz. audycji premierowych, czyli 85,4% tego, co powinno było być wyprodukowane. Oznacza to, że spółka nie wywiązała się w pełni ze swojego obowiązku.

Programy satelitarne Telewizji Polskiej SA

TV Polonia

W 2006 roku program TV Polonia tworzony dla Polonii i Polaków za granicą dostępny był w niektórych sieciach kablowych w następujących krajach Europy: Austria, Belgia, Białoruś, Bułgaria, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Gruzja, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Niemcy, Rumunia, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, Węgry oraz za pośrednictwem indywidualnych anten satelitarnych na obszarze zasięgu satelitów Astra 1KR i W 3A. W Ameryce Północnej sygnał TV Polonia był dostępny w lokalnych sieciach kablowych oraz poprzez platformę GlobeCast (USA i Kanada) oraz DirecTV (USA). Wyłącznym dystrybutorem TV Polonia w Ameryce Płn. była firma Spański Enterprises Inc. (SEI). Na terenie Australii i Nowej Zelandii program był dostępny sieciach kablowych.

Jednym z najistotniejszych zadań, jakie postawił Zarząd TVP SA przed programem TV Polonia było podtrzymywanie polskości w kolejnych pokoleniach Polonii oraz upowszechnianie języka ojczystego i kształtowanie tożsamości narodowej. Ważnym zadaniem było również tworzenie pozytywnego wizerunku Polski i Polaków na świecie oraz przypominanie wkładu Polaków w dziedzictwo kulturowe Europy i świata.

W 2006 roku rozpowszechniono 8759,3 godziny programu TV Polonia.

Wykres nr 12 i tabela nr 35. Struktura gatunkowa TV Polonia w 2006 r.

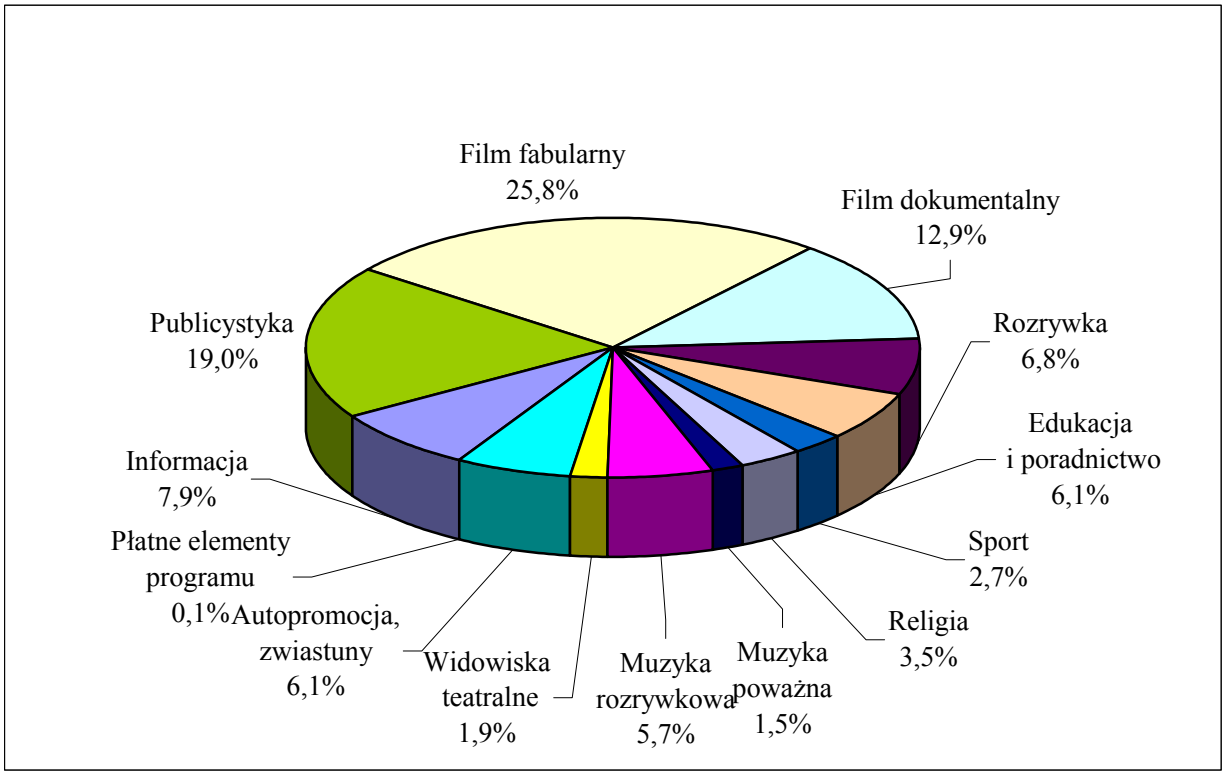

Rodzaje audycji	TV Polonia	
	Godz.	%
Informacja	689,1	7,9%
Publicystyka	1662,3	19,0%
Film fabularny	2263,4	25,8%
Film dokumentalny	1130,0	12,9%
Rozrywka	597,5	6,8%
Edukacja i poradnictwo	535,5	6,1%
Sport	240,6	2,7%
Religia	307,3	3,5%
Muzyka poważna	134,5	1,5%
Muzyka rozrywkowa	496,6	5,7%
Widowiska teatralne	163,6	1,9%
Autopromocja, zwiastuny	530,9	6,1%
Płatne elementy programu	8,0	0,1%

W ubiegłym roku nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze gatunkowej nadawanego programu. Wzrósł udział audycji rozrywkowych (o 2,1 pkt. proc.), filmów dokumentalnych (o 2 pkt. proc.), poradniczych (o 1,1 pkt. proc.), publicystyki (o 0,3 pkt. proc.) oraz widowisk teatralnych (0,2 pkt. proc.). Zmniejszył się natomiast udział filmu fabularnego (o 0,6 pkt. proc.), audycji informacyjnych (o 0,6 pkt. proc.), audycji edukacyjnych (o 1,1 pkt. proc.), muzyki poważnej (o 1,1 pkt. proc.), muzyki rozrywkowej (0,3 pkt. proc.), audycji religijnych (0,7 pkt. proc) i reklamy (1,3 pkt. proc.). Nie zmienił się udział audycji sportowych oraz autopromocji i zwiastunów.

Największy udział w programie TV Polonia, podobnie jak w latach wcześniejszych, miały filmy fabularne (25,8% rocznego czasu nadawania). W ciągu tygodnia na filmy

fabularne przeznaczano średnio 43,5 godz. programu. Wśród nich dominowały filmy telewizyjne, które zajęły 23,2% rocznego czasu nadawania. Fabularna oferta filmowa w 96% była produkcji polskiej. Filmy wyprodukowane w innych krajach europejskich stanowiły 1,3% całości fabularnej oferty filmowej. 1,7% czasu wypełniły filmy pochodzące z innych krajów świata.

Ważnym elementem konstruującym program TV Polonia były filmy dokumentalne, które wypełniły 12,9% programu, z czego reportaże zajęły 6,4%, a filmy popularnonaukowe 6%. W ciągu tygodnia na filmy dokumentalne przeznaczano średnio 21,7 godz. programu.

Wśród audycji publicystycznych największy udział w rocznym czasie nadawania – analogicznie jak w latach ubiegłych – miały audycje o tematyce kulturalnej (10,6%), następnie społecznej (5,9%), politycznej (1,8%) i ekonomicznej (0,7%). W ciągu tygodnia na audycje publicystyczne przeznaczano średnio 32 godz. programu.

Największy udział w rocznym czasie nadawania wśród audycji rozrywkowych miały widowiska rozrywkowe (3,4% rocznego czasu nadawania), mniejszy zaś miały kabarety i audycje satyryczne (2,4%) oraz talk show (0,9%). Tygodniowo audycje rozrywkowe zajmowały średnio 11,5 godz. programu.

W programie TV Polonia obok transmisji Mszy św. (co niedzielę z innej parafii w kraju) i uroczystości religijnych, których udział wyniósł 1,5% rocznego czasu nadawania, ukazywały się audycje informacyjne i publicystyczne poświęcone religii katolickiej (1,7%) oraz audycje, w których przedstawiano inne religie (0,3%). W ciągu tygodnia na audycje religijne przeznaczano średnio 5,9 godz. programu.

Muzyka poważna zajęła 1,5% rocznego czasu nadawania, w tym 1,3% stanowiły prezentacje wykonań utworów muzyki poważnej. W programie były również obecne audycje poświęcone wydarzeniom muzycznym oraz twórczości kompozytorów i wykonawcom. W tygodniowym programie muzyka poważna wypełniała średnio 11,5 godz.

Muzyka rozrywkowa zajęła 5,7% rocznego programu, co oznacza średnio 9,6 godz. muzyki w tygodniu. Prezentacje utworów muzyki rozrywkowej stanowiły 4,5% rocznego czasu nadawania, zaś audycje poświęcone omówieniu wydarzeń muzycznych oraz prezentacja piosenkarzy i kompozytorów - 0,2 %.

Podobnie jak w 2005 roku wśród audycji sportowych największy udział miały audycje informacyjne i publicystyczne (2,4%), w których komentowano wydarzenia sportowe. Transmisje imprez sportowych zajęły 0,4% rocznego czasu emisji programu. W tygodniowym programie audycje sportowe wypełniały średnio 4,6 godz.

W programie ukazywało się 25 cykli realizowanych specjalnie dla środowisk polonijnych, z czego 4 to nowe produkcje.

Wykres nr 13. Źródła pozyskiwania audycji dla TV Polonia w 2006 r.

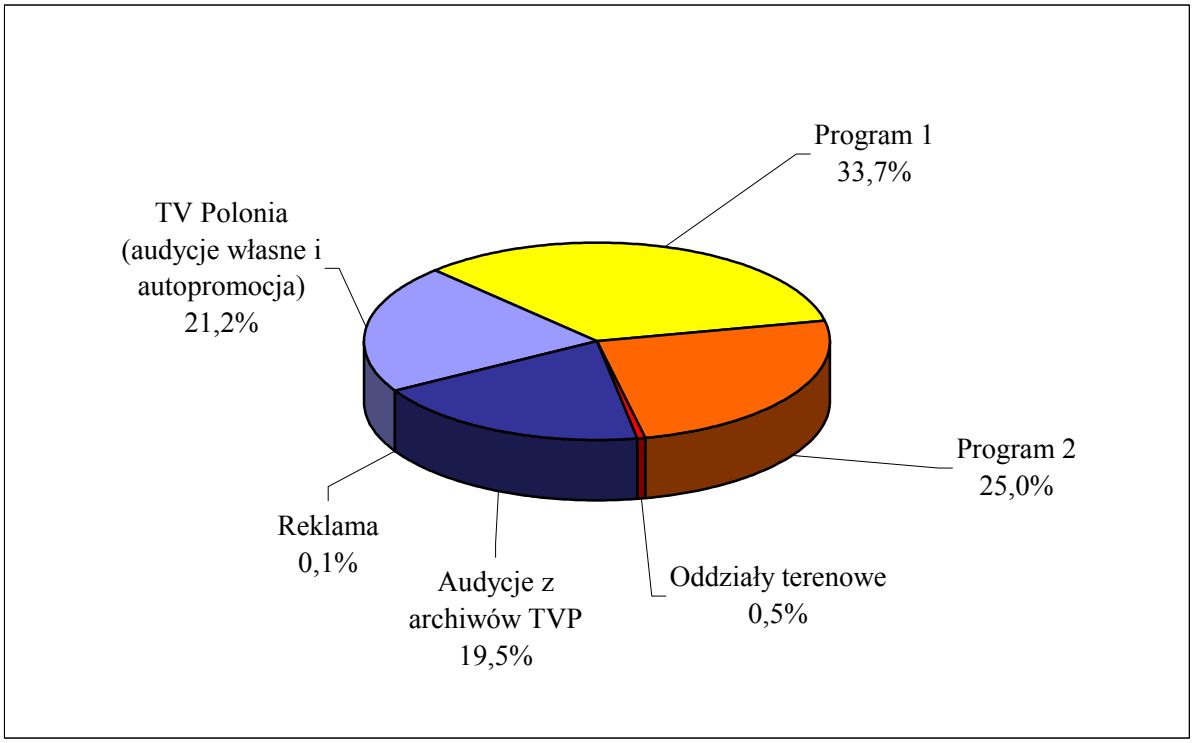

W 2006 roku w programie TV Polonia na audycje zrealizowane z myślą o Polonii oraz Polakach zamieszkałych na Wschodzie przeznaczono 1325,1 godz. (15,1%) programu. Autopromocja, zapowiedzi i oprawa programu wypełniły (40%), zaś pozostały czas (60%) wypełniły audycje pozyskane z innych programów Telewizji Polskiej SA oraz z jej zasobów archiwalnych. Najwięcej czasu emisji zajęły audycje pochodzące z Programu 1 oraz z Programu 2 TVP. W TV Polonia były retransmitowane główne wydania *Wiadomości* i *Panoramy* oraz *Teleexpress*, wybrane audycje publicystyczne, przedstawienia teatralne, telenowele oraz audycje dla dzieci.

W 2006 roku TV Polonia na audycje premierowe przeznaczono 14,1% rocznego czasu trwania programu.

TVP Kultura

W 2006 roku Telewizja Polska SA rozpowszechniła 5978,1 godz. programu wyspecjalizowanego poświęconego w całości kulturze pn. *TVP Kultura*. Był to pierwszy pełny rok rozpowszechniania tego programu.

Wykres nr 14. i tabela nr 36. Struktura programowa TVP Kultura w 2006 r.

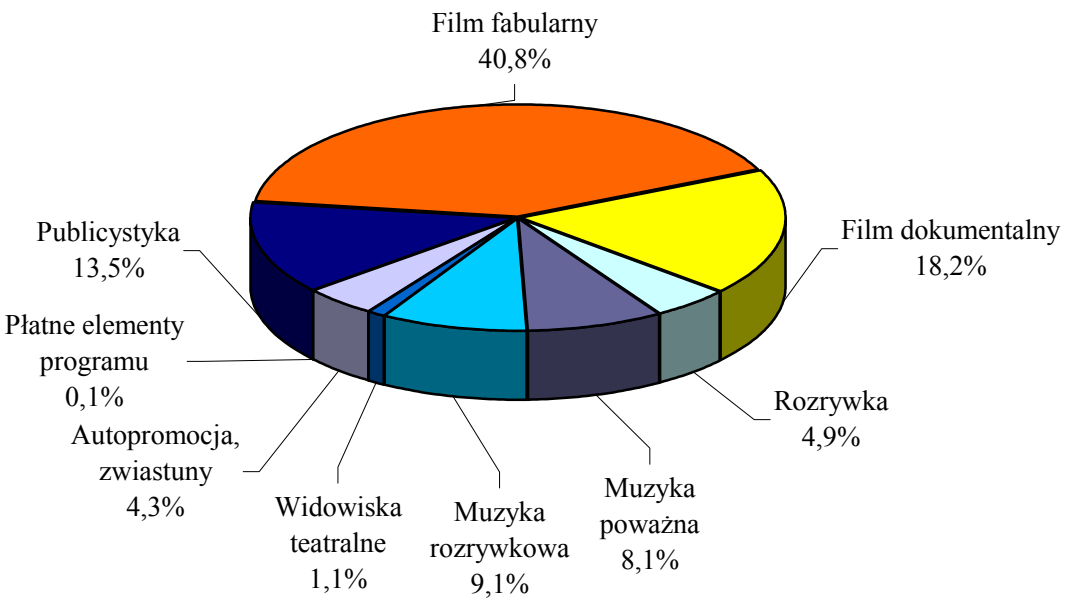

Rodzaje audycji	TVP Kultura	
	Godz.	%
Publicystyka	804,6	13,5%
Film fabularny	2440,1	40,8%
Film dokumentalny	1085,2	18,2%
Rozrywka	291,4	4,9%
Muzyka poważna	485,8	8,1%
Muzyka rozrywkowa	543,8	9,1%
Widowiska teatralne	64,8	1,1%
Autopromocja, zwiastuny	258,0	4,3%
Płatne elementy programu	4,4	0,1%

W omawianym okresie w TVP Kultura najwięcej czasu przeznaczono na filmy fabularne. Wypełniły one 40,8% rocznego programu. W ciągu tygodnia na filmy fabularne przeznaczano średnio 46,9 godz. programu. Wśród nich dominowały filmy produkcji polskiej (19,2% rocznej emisji programu), nieco mniej zajęły filmy pochodzące z innych krajów europejskich (13,6%). Filmy produkcji USA stanowiły 7,1% programu.

Filmy dokumentalne zajęły 18,1% programu. Przeznaczano na nie tygodniowo 20,9 godz. emisji programu. Audycje publicystyczne o tematyce kulturalnej wypełniły 13,5% rocznego czasu emisji. W ciągu tygodnia na audycje te przeznaczano średnio 15,5 godz. programu. Na widowiska teatralne przeznaczono 1,1% rocznego czasu emisji (średnio 1,2 godz. tygodniowo). Utworami muzyki poważnej wypełniono 8,1% programu (średnio 9,3 godz. tygodniowo), zaś muzyka rozrywkowa zajęła 9,1% (średnio 10,5 godz. tygodniowo. Audycje rozrywkowe zajęły blisko 5% (średnio 5,6 godz. tygodniowo)

W ubiegłym roku premiery stanowiły 52% rocznego czasu nadawania. Program był konstruowany przede wszystkim z audycji pochodzących z zasobów archiwalnych Telewizji Polskiej SA, choć były w nim również obecne nowo wyprodukowane audycje. Prezentowano w nich przeglądy aktualnych wydarzeń kulturalnych w kraju i za granicą oraz współczesne nurty w sztuce, literaturze, muzyce i filmie, a także zachęcano do uczestnictwa w życiu kulturalnym Polski, Europy i świata. W programie obecne były audycje wytworzone przez oddziały terenowe Telewizji Polskiej. Przeznaczono na nie 277,1 godz. programu.

Program TVP Kultura nawiązywał do ważnych rocznic i wydarzeń historycznych, np. w sierpniu nadawano cykl *Radio Powstańcze Błyskawica*.

Program *TVP Kultura* realizował obowiązki wynikające z koncesji, wypełniał powinności nadawcy publicznego wynikające z art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji, a zwłaszcza służył rozwojowi kultury ze szczególnym uwzględnieniem polskiego dorobku artystycznego. Dostarczał wszechstronnego przeglądu współczesnego dorobku polskiej i europejskiej kultury we wszystkich jej obszarach, tj. malarstwa, rzeźby, kina, teatru, literatury itp. Prezentował sylwetki i dokonania uznanych już twórców oraz sztukę awangardową. W archiwalnych dokumentach przypominano wydarzenia kulturalne i artystyczne, które miały wpływ na tworzenie nowych kierunków w sztuce i literaturze.

We wrześniu 2006 roku stacja *TVP Kultura* otrzymała nagrodę telewizyjną *Hot Bird*, zwaną Telewizyjnym Oscarem, w kategorii: Kultura i Edukacja. Nagroda ta przyznawana jest kanałom tematycznym emitowanym za pośrednictwem europejskich satelitów.

Realizacja przez Telewizję Polską SA szczególnych zobowiązań programowych nadawcy publicznego

Telewizji Polskiej SA w 2006 roku realizowała misję publiczną oferując widzom – jak wynika z analizy sprawozdań - zróżnicowane programy w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu.

Telewizja Polska SA w rozpowszechnianych programach wypełniała zobowiązania wynikające z artykułu 21 ust. 2 tzn. służyła rozwojowi kultury, nauki i oświaty ze szczególnym uwzględnieniem polskiego dorobku intelektualnego i artystycznego (pkt 5), służyła umacnianiu rodziny (pkt 7), służyła kształtowaniu postaw prozdrowotnych (pkt 7a), służyła zwalczaniu patologii społecznych (pkt 8). Ponadto zgodnie art. 21 ust. 1a pkt 8a uwzględniała potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

Programy ogólnokrajowe

Wykres nr 15. Udział audycji realizujących wybrane powinności ustawowe (art. 21 ust. 2 pkt 5, 7, 7a, 8) w dwóch programach ogólnokrajowych TVP SA w 2006 r.

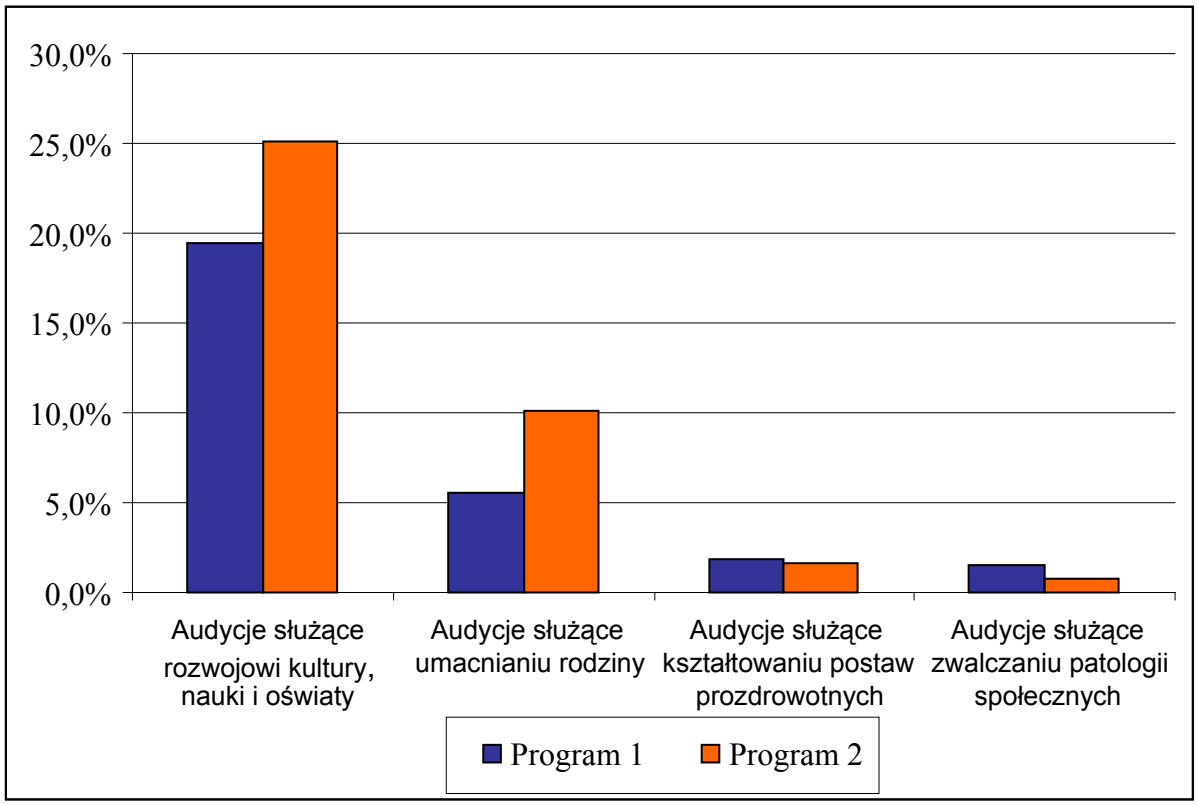

W 2006 roku w Programie 1 na audycje służące rozwojowi kultury, nauki i oświaty nadawca przeznaczył 19,5% rocznego czasu nadawania, a w Programie 2 – 25,1%. W Programie 1 audycje służące umacnianiu rodziny wypełniły 5,5 % czasu, a w Programie 2 – 10,1%. Na audycje służące kształtowaniu postaw prozdrowotnych w Programie 1 przeznaczono 1,9%, a w Programie 2 – 1,6%. W 2006 roku audycje służące zwalczaniu patologii społecznych w Programie 1 wypełniły 1,5%, a w Programie 2 – 0,8% .

Ze względu na ogólnokrajowy zasięg Programu 1 i Programu 2 nie były obecne w tych programach audycje adresowane do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Nadawca audycje dla tych odbiorców nadawał w programach regionalnych.

Nadawca umożliwił w Programie 1 naczelnym organom państwa (Prezydent RP, Marszałek Sejmu i Senatu, oraz Prezes Rady Ministrów) bezpośrednią prezentację oraz wyjaśnianie polityki państwa Do udostępniania czasu antenowego na takie wystąpienia zobowiązuje nadawcę publicznego przepis art. 22 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji.

Nadawca umożliwił także prezentowanie stanowisk przedstawicielom partii politycznych, organizacji związków zawodowych i związków pracodawców w Programie 1 w audycjach publicystycznych (m.in. *Debata*, *Prosto w oczy*, *Wywiad i opinie, A dobro Polski, Kwadrans po jedenastej*), a w okresie poprzedzającym wybory do samorządu w audycjach: *Alfabet samorządowy*, *Wieczór wyborczy* po pierwszej i drugiej turze wyborów samorządowych oraz w audycjach informacyjnych – *Wiadomości, Telexpress*. W Programie 2

stanowiska prezentowano w audycjach publicystycznych *Linia specjalna* i *Warto rozmawiać* oraz w audycji informacyjnej *Panorama*, a w okresie poprzedzającym wybory samorządowe w audycjach: *Jaka stolica – debata prezydencka* i *Alfabet samorządowy*. W obu programach w okresie przedwyborczym nadawane były obligatoryjne nieodpłatne audycje komitetów wyborczych.

Programy regionalne

Audycje służące rozwojowi kultury, nauki i oświaty, oraz umacnianiu rodziny, a także kształtowaniu postaw prozdrowotnych, zwalczaniu patologii społecznych, jak też audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym emitowano w 2006 roku w 16 odmianach programu TVP 3 Regionalna.

W ubiegłym roku spośród audycji realizujących powinności ustawowe, nadawanych w 16 odmianach programu TVP 3 Regionalna, rozpowszechnianych przez oddziały terenowe TVP SA, najwięcej czasu emisji przeznaczono na audycje służące rozwojowi kultury, nauki i oświaty. We wszystkich odmianach tego programu zajęły one średnio 1,8% rocznego czasu nadawania programów regionalnych.

Łączny czas emisji audycji służących umacnianiu rodziny we wszystkich odmianach TVP 3 Regionalna w 2006 roku stanowił średnio 0,5% łącznego rocznego czasu emisji tych programów. Oddziały terenowe w Opolu, Kielcach i Katowicach nie miały w swojej ofercie audycji o tej tematyce.

W ubiegłym roku na emisję audycji służących kształtowaniu postaw prozdrowotnych we wszystkich odmianach TVP 3 Regionalna przeznaczono średnio 0,4% rocznego czasu emisji tych programów.

Audycje służące zwalczaniu patologii społecznych zajęły w 2006 roku we wszystkich 16 odmianach TVP 3 Regionalna łącznie średnio 0,2% rocznego czasu emisji tego programu (tak jak w roku 2005). W programie OTV Olsztyn i OTV Kielce nie emitowano takich audycji.

Wykres nr 16. Udział audycji realizujących wybrane powinności ustawowe (art. 21 ust. 2 pkt 5, 7, 7a, 8) we wszystkich odmianach programu TVP 3 Regionalna

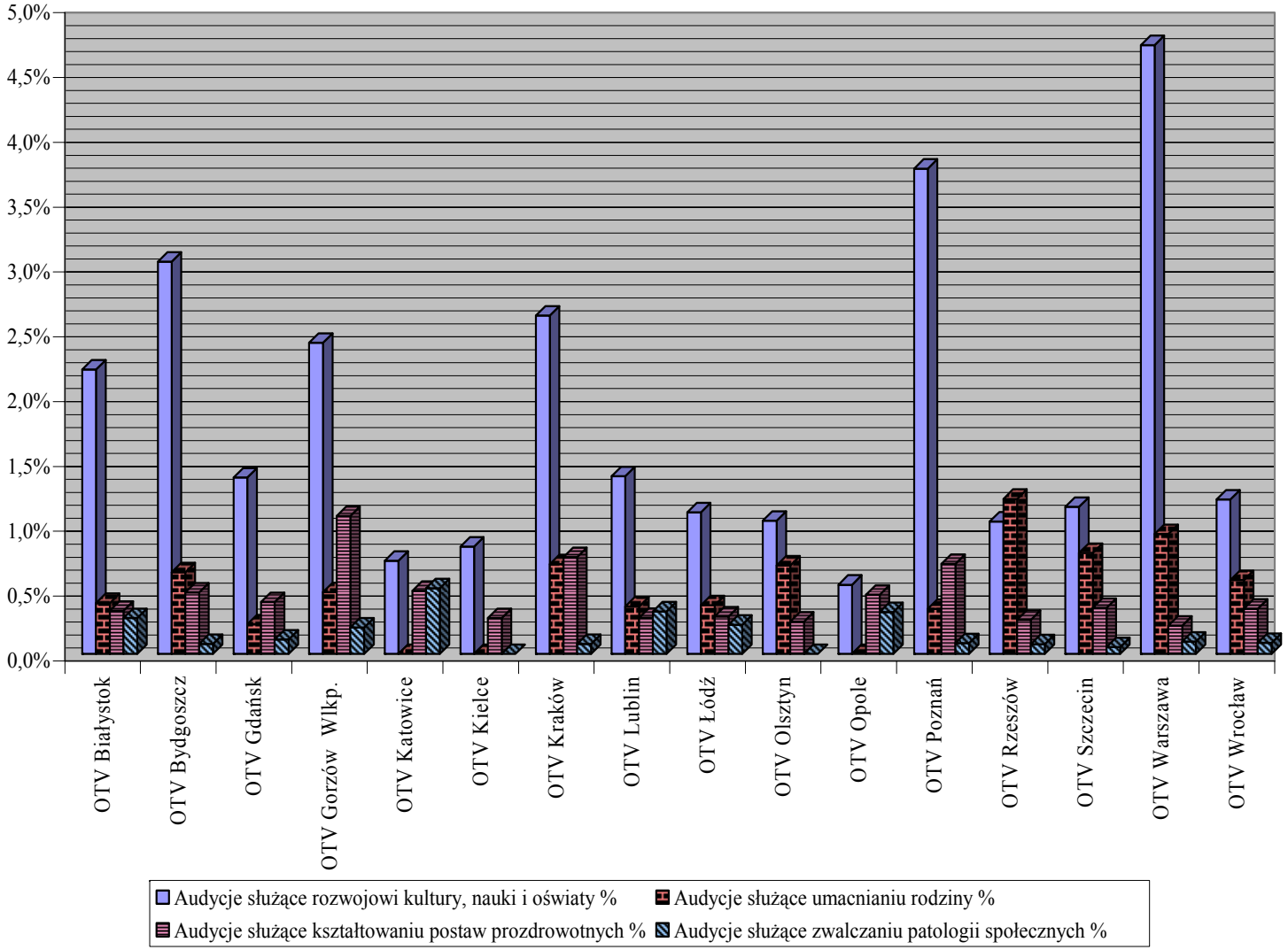

Audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym nadawane były zarówno w programie wspólnym, jak i w programach pasm rozłączonych TVP 3 Regionalna.

Tabela nr 37. Udział audycji w językach narodowych i regionalnym nadawanych w 16 odmianach programu TVP 3 Regionalna w 2006 r.

Oddziały terenowe TVP SA	Audycje w języku narodowym						Audycje w języku regionalnym	
	Pasmo rozłączone TVP 3 Regionalna		Pasmo wspólne TVP 3 Regionalna		Razem		Pasmo rozłączone TVP 3 Regionalna	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%	godz.	%
OTV Białystok	38,4	2,6	18,1	0,2	56,5	0,8	0,0	0,0
OTV Bydgoszcz	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	0,0	0,0
OTV Gdańsk	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	43,3	2,9
OTV Gorzów Wlkp.	0,8	0,05	18,1	0,3	18,9	0,3	0,0	0,0
OTV Katowice	11,0	0,7	18,1	0,2	29,1	0,4	0,0	0,0
OTV Kielce	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	0,0	0,0
OTV Kraków	2,3	0,2	18,1	0,2	20,4	0,3	0,0	0,0
OTV Lublin	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	0,0	0,0
OTV Łódź	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	0,0	0,0
OTV Olsztyn	11,7	0,8	18,1	0,2	29,8	0,4	0,0	0,0
OTV Opole	15,8	1,1	18,1	0,2	33,9	0,5	0,0	0,0
OTV Poznań	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	0,0	0,0
OTV Rzeszów	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	0,0	0,0
OTV Szczecin	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	0,0	0,0
OTV Warszawa	0,0	0,0	18,1	0,2	18,1	0,2	0,0	0,0
OTV Wrocław	1,9	0,1	18,1	0,2	20,0	0,3	0,0	0,0
Razem	81,9	0,3	289,6	0,2	371,5	0,3	43,3	0,2

W 2006 roku audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych nadawane w językach narodowych zajęły łącznie w 16 odmianach TVP3 Regionalna średnio 0,3% rocznego czasu emisji tych programów, z czego niemal 78% przeznaczono na ukazujący się w paśmie wspólnym TVP 3 Regionalna magazyn *Telenowyny*, poświęcony sprawom Ukraińców mieszkających w Polsce.

Audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i grup etnicznych ukazywały się również w pasmach rozłączonych TVP 3 Regionalna. Były one produkowane przez oddziały terenowe. Ich łączny czas emisji wyniósł 81,9 godz. Audycje ukazywały się w programie oddziału terenowego w Białymstoku (2,6% rocznego czasu emisji pasma rozłączonego), w Gorzowie Wielkopolskim, w Katowicach, w Olsztynie, w Opolu, i we Wrocławiu. W programie oddziału terenowego w Białymstoku były to cykliczne audycje

adresowane do mniejszości: białoruskiej (*Tydzień białoruski* – w jęz. białoruskim), ukraińskiej (*Przegląd ukraiński* – w jęz. ukraińskim), litewskiej (*Panorama litewska* – w jęz. litewskim), romskiej (*My Romowie* – w jęz. polskim), rosyjskiej (*Rosyjski głos* – w jęz. rosyjskim), tatarskiej (*Podlaski orient* – w jęz. polskim). W programie oddziałów terenowych w Katowicach i Opolu ukazywał się cykl audycji *Schlesien Journal*, a w programie oddziału w Olsztynie – *Wieści ukraińskie*.

W 2006 roku, podobnie jak w latach minionych, w programie oddziału terenowego w Gdańsku emitowano audycję uwzględniającą potrzeby społeczności posługującej się językiem regionalnym. Był to przygotowywany w języku kaszubskim magazyn *Rodno zemia*, poświęcony problemom Kaszubów zamieszkujących tereny Pomorza. Zajął on 2,9% rocznego programu OTV Gdańsk w paśmie rozłączonym.

Realizacja przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w poszczególnych kwartałach 2006 roku

Telewizja Polska SA zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji jest zobowiązana, podobnie jak wszyscy nadawcy, do przeznaczania w swoich programach co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania utworów słowno-muzycznych na utwory wykonywane w języku polskim. Z analizy kwartalnych sprawozdań nadawcy dot. realizacji art. 15 ust. 2 wynika, że w każdym kwartale 2006 roku udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w Programie 1, Programie 2 oraz w dwóch programach satelitarnych był 2,5-krotnie wyższy od określonego w przepisie ustawie.

Prawie we wszystkich programach rozpowszechnianych przez oddziały terenowe TVP SA realizowano przewidziany ustawą o radiofonii i telewizji udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim. Jedynie w programie oddziału terenowego w Szczecinie w drugim kwartale 2006 roku udział piosenki polskiej był niższy (30%) od wymaganego.

Z analizy danych sprawozdawczych nadawców wynika, że w ubiegłym roku w większości oddziałów terenowych TVP SA udział omawianych utworów był zdecydowanie wyższy niż minimum określone w art. 15 ust. 2 ustawy. Udział piosenki polskiej oscylował w granicach od 40% do 92%.

III. NADAWCY KONCESJONOWANI: OFERTA PROGRAMOWA ORAZ REALIZACJA PRZEPISÓW USTAWY I WARUNKÓW KONCESJI

3.1. Radiofonia koncesjonowana

Nadawcy lokalni w 2006 roku – realizacja warunków koncesji

Podobnie jak w latach ubiegłych, Krajowa Rada prowadziła w 2006 roku systematyczny monitoring koncesjonowanych programów radiowych, w celu skontrolowania jak realizują one warunki programowe określone w udzielonych koncesjach.

Zmonitorowano 39 programów o zasięgu lokalnym i regionalnym, rozpowszechnianych w trzech województwach: łódzkim, wielkopolskim i lubuskim. Kryterium terytorialne przy doborze stacji do monitoringu wprowadziła KRRIT w 2004 roku. Celem tak zaplanowanego monitoringu – obok kontroli realizacji koncesji – było uzyskanie obrazu oferty programowej dostępnej w poszczególnych regionach kraju. Od 2004 roku do dziś skontrolowano programy stacji działających w 12 województwach na południu i w środkowej części Polski. Do zbadania pozostały programy rozpowszechniane w czterech województwach północnych: kujawsko-pomorskim, zachodnio-pomorskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim.

Monitoring obejmował w każdym przypadku program nadany w ciągu pełnego tygodnia, w takim bowiem okresie rozliczane są obowiązki programowe lokalnych nadawców radiowych w koncesjach. Opierał się na przesłuchaniu i analizie poemisyjnego nagrania programu, dostarczanego na wezwanie KRRiT przez nadawcę. Terminy monitoringu nie były nadawcom wcześniej znane.

Koncesje stacji radiowych normują następujące cechy nadawanego programu:

- jego nazwę i minimalny dobowy czas nadawania,
- charakter programu: uniwersalny bądź wyspecjalizowany;
- szczegółowe obowiązki programowe związane z charakterem programu, w tym: w programach uniwersalnych oraz muzycznych z muzyką rozrywkową - obligatoryjny udział tematyki lokalnej; w programach wyspecjalizowanych tematycznych - obligatoryjny udział audycji dotyczących przedmiotu specjalizacji; w programach wyspecjalizowanych muzycznych: rodzaj (format) muzyki, udział formatu w całości nadawanej muzyki i obligatoryjny udział audycji słownych o muzyce;
- dopuszczalny udział w programie audycji nie pochodzących od koncesjonariusza, tzn. pochodzących z programów innych nadawców lub z innych programów koncesjonariusza, rozpowszechnianych na podstawie odrębnych koncesji.

Cechy te są warunkami programowymi przyznanej koncesji, a więc obowiązkami nadawcy. Są one wpisywane do koncesji na podstawie projektu programu przedstawionego we wniosku o koncesję.

Realizacja warunków koncesji w stacjach radiowych monitorowanych w 2006 roku

Dobowy czas emisji programu

Wszystkie monitorowane w 2006 roku stacje nadają programy całodobowe, w wymiarze zgodnym z zapisem w koncesji (35 stacji) lub wyższym (4 stacje). Wśród tych ostatnich są trzy stacje akademickie i jedna działająca na podstawie tzw. starej koncesji (sprzed 2001 roku). Zobowiązane są one w koncesji do nadawania programu nie krócej niż 6 - 20 godzin na dobę. Stacje te jednak także nadają programy całodobowe. Należy dodać, że dobowy czas emisji programu to jedyny warunek programowy realizowany przez wszystkie stacje radiowe w kraju.

Oznaczanie programu na antenie nazwą zapisaną w koncesji

KRRiT w udzielanych obecnie koncesjach wprowadza obowiązek oznaczania programu nazwą wpisaną do koncesji. Zapis ten ma na celu jednoznaczną identyfikację programu przez odbiorców oraz ma chronić przed nadawaniem w programie programu innego nadawcy. Jest to szczególnie istotne w przypadku programów oznaczonych nazwą z członem wspólnym dla całej grupy stacji, jak np. Radio *ESKA*, Radio *PLUS*, Radio *VOX* - którym to nazwom powinna towarzyszyć nazwa miasta, w którym program jest rozpowszechniany, Radio *Złote Przeboje* lub *ROXY FM*, gdzie indywidualizację nazwy ma zapewnić podanie częstotliwości, na której program jest rozpowszechniany; itp. Brak na antenie nazwy własnej programu i zastępowanie jej nazwą wspólną dla całej grupy sieci wskazuje, że nadawca, zamiast odrębnego programu własnego, nadaje najprawdopodobniej program wspólny dla tej grupy.

Wśród monitorowanych programów nieco ponad połowa (21) ma wpisaną do koncesji unikalną, indywidualną nazwę własną programu; są to programy nadawców działających samodzielnie, nie należących do żadnej grupy kapitałowej ani porozumienia nadawców. Pozostałe (18) mają nazwy wspólne dla grupy; są to programy Radia ESKA (8) i Radia ESKA Rock (2), Radia PLUS (3), Radia Złote Przeboje (3), Radia VOX (1), Radia Maxxx (1).

Monitoring wykazał, że wszystkie stacje o nazwach indywidualnych oznaczały program na antenie prawidłowo, tzn. nazwą własną zapisaną w koncesji, uzupełniając ją ewentualnie o wskazanie częstotliwości. Natomiast stacje o nazwach „sieciowych" naruszały często ten punkt koncesji, nie podając w nazwie elementów indywidualizujących.

Charakter nadawanego programu

Wśród monitorowanych w 2006 roku znalazły się programy o następującym charakterze wpisanym do koncesji:

- **16 programów o charakterze uniwersalnym**:

  Radio Ziemi Wieluńskiej (Wieluń), Pogoda 89,6 FM Pogodne Przeboje (Łódź), Radio Parada (Łódź), Radio Piotrków (obecnie - Radio Strefa), Nasze Radio (Sieradz),

Radio RSC (Skierniewice), Złote Przeboje 101,3 FM (Pabianice), Radio Centrum (Kalisz), Radio Sud (Kępno), RMI FM (Poznań), Radio Elka (Leszno), Radio 100 (Piła), Radio Gniezno, Radio Blue FM 103,4 (Poznań), Radio ESKA Ostrów-Kalisz, RMF Maxxx - Zielona Góra;

- **12 programów wyspecjalizowanych muzycznych z muzyką rozrywkową:**

  Radio ESKA Łódź, Radio ESKA Bełchatów, Radio ESKA Leszno, Radio ESKA Poznań, Radio ESKA Piła, Radio ESKA Gorzów, Radio ESKA Zielona Góra, 97,9 ESKA Rock (Łódź), 107,4 ESKA Rock (Poznań), Radio Kiss 93,5 FM (Poznań) Radio 88,4 FM Złote Przeboje (Poznań), Twoje Radio Złote Przeboje (Zielona Góra);

- **7 programów o charakterze wyspecjalizowanym – społeczno-religijnym:**

  Radio Victoria Między Łodzią a Warszawą - Rozgłośnia Diecezji Łowickiej, Radio Niepokalanów, Emaus - Katolickie Radio Poznań, Radio VOX Łódź, Radio Plus Gniezno, Radio Plus Gorzów, Radio Plus Zielona Góra;

- **3 programy wyspecjalizowane – akademickie:**

  Studenckie Radio „Żak" Politechniki Łódzkiej, Radio Afera (Poznań), Radio Index (Zielona Góra),

- **1 program o charakterze wyspecjalizowanym – muzyczno-kulturalnym:**

  Radio 105,4 Roxy FM (Poznań).

a. Programy o charakterze uniwersalnym (16 stacji)

Program o charakterze uniwersalnym został określony w koncesjach przyznawanych od 2001 roku jako „zawierający różne rodzaje i formy radiowe oraz różnorodną problematykę". Definicja ta zawiera określenia nieostre („różne", „różnorodne"). W celu jej obiektywizacji KRRiT przyjęła, że miernikiem uniwersalnego charakteru programu jest liczba nadawanych gatunków radiowych (rodzajów audycji), rodzaj poruszanej problematyki oraz ogólny udział słowa w programie.

W koncesji jednej ze stacji (Radio ESKA Ostrów-Kalisz, koncesja z 2000 roku) uniwersalny charakter programu został zdefiniowany odmiennie niż opisano wyżej – poprzez wymagany udział określonych rodzajów audycji (informacji, publicystyki, edukacji i poradnictwa w programie.

Monitoring wykazał, że niemal wszystkie stacje zobowiązane do nadawania programu o charakterze uniwersalnym realizowały ten charakter. Nie spełniały tego warunku tylko 3 stacje, wszystkie należące do różnych sieci radiowych. Jedna z nich (Radio BLUE 103,4 FM z Poznania), w sposób rażący nie wypełniała tego warunku koncesji, nadając program niemal wyłącznie muzyczny, w którym udział słowa ograniczył się do niespełna godziny w tygodniu (!).

b. Programy o charakterze wyspecjalizowanym – muzycznym, z muzyką rozrywkową (12 stacji, w tym 7 stacji Radia ESKA, 2 – Radia ESKA Rock, 2 – Agory - Złote Przeboje , 1 - stacja samodzielna)

Programy o tym charakterze zostały określone w koncesji jako „prezentujące na antenie muzykę i wiedzę o muzyce". Charakter programu jest realizowany poprzez wybrany przez koncesjonariusza format nadawanej muzyki – zajmujący według koncesji nie mniej niż

75% całości muzyki nadawanej w programie, oraz poprzez audycje i inne przekazy słowne i słowno-muzyczne dotyczące nadawanej muzyki: informacyjne, publicystyczne, edukacyjno-popularyzatorskie, poświęcone krytyce muzycznej, historii muzyki, kierunkom i prądom muzycznym itp., które powinny stanowić minimum 5% (w miastach mniejszych) lub minimum 6% tygodniowego czasu nadawania programu w porze dziennej. Monitoring wykazał, że wszystkie wymienione stacje realizowały założony charakter programu, przede wszystkim poprzez format muzyczny. Większość z nich nadawała jednak zbyt mało audycji słownych o muzyce (od ok. 1 pkt proc. do niemal 4 pkt proc. mniej niż w koncesji). W pełni realizowały wymagania koncesji w zakresie audycji o muzyce jedynie Radio ESKA Rock w Poznaniu i Radio ESKA Łódź.

c. Programy o charakterze społeczno-religijnym (6 stacji diecezjalnych i 1 zakonna, w tym 3 działające samodzielnie, 3 w sieci Radia PLUS, jedna w sieci VOX)

Społeczno-religijny charakter programów w koncesjach stacji diecezjalnych powinien być – zgodnie z zapisami koncesyjnymi - realizowany nie tylko poprzez audycje ściśle religijne, ale także audycje o tematyce społecznej, politycznej, kulturalnej, gospodarczej itd. Wymagany udział różnego rodzaju audycji słownych realizujących społeczno-religijny charakter programu określono w koncesjach jako nie mniej niż 12 % tygodniowego czasu nadawania. Udział ten liczy się w stosunku do całodobowego czasu emisji, a nie – jak w pozostałych omawianych tu programach – w stosunku do tzw. pory dziennej.

Monitoring wykazał, że stacje diecezjalne oraz zakonna, nadające programy samodzielnie, realizowały założony charakter programu. Największy udział audycji realizujących specjalizację i najbogatszą ofertę w tym zakresie miał program Radia Niepokalanów oraz Radia Emaus w archidiecezji poznańskiej: odpowiednio 34% i 37% tygodniowego czasu nadawania programu. Obecne były audycje ściśle religijne: modlitwy, msze święte, nabożeństwa, katechezy. Nadawano także audycje informacyjne o Kościele i życiu diecezji, oraz audycje informacyjne ogólne, publicystykę, audycje edukacyjne, audycje dla dzieci i młodzieży, sportowe, rozrywkowe i literackie. W obu programach dużo miejsca zajmowała także muzyka religijna: liturgiczna, pieśni pielgrzymkowe itd.), a także muzyka poważna.

Natomiast monitorowane stacje Radia PLUS nadawały o 1-2 pkt proc. mniej audycji realizujących specjalizację niż wymaga koncesja. Nadawały one jednak także różne rodzaje audycji: informacyjne, publicystyczne, edukacyjne, religijne i rozrywkowe.

Pozostałe stacje diecezjalne realizowały wymagania koncesji.

Tematyka lokalna w programie

Audycje dotyczące tematyki lokalnej, zgodnie z tym co powiedziano na wstępie, zobowiązane są nadawać w programie lokalni nadawcy programów o charakterze uniwersalnym oraz programów o charakterze wyspecjalizowanym – muzycznym z muzyką rozrywkową. W pozostałych programach – tj. wyspecjalizowanych - tematycznych, środowiskowych - akademickich, muzycznych z muzyką inną niż rozrywkowa (poważną lub jazzową) - KRRiT nie formułowała w koncesjach obowiązku nadawania audycji o tematyce lokalnej. Programy te z założenia nie są związane ze specyfika lokalnej społeczności, lecz są adresowane do wszystkich odbiorców zainteresowanych danym rodzajem treści i przekazu. Są to też często programy „niszowe”, mające stosunkowo niewielki krąg odbiorców, zarazem kosztowne w produkcji. Z tych powodów obarczanie ich dwojakim rodzajem obowiązków:

trudną specjalizacją i tematyką lokalną – nie byłoby uzasadnione. Ten ostatni argument ma zastosowanie także do programów społeczno-religijnych.

W programach lokalnych o charakterze uniwersalnym udział tematyki lokalnej powinien stanowić nie mniej niż 10% lub 12% (zależnie od wielkości miejscowości) tygodniowego czasu nadawania programu w porze dziennej, tj. w godzinach 6.00-22.00 lub 6.00 – 23.00. W ramach ogółu audycji o tej tematyce powinny być obligatoryjnie nadawane własne lokalne dzienniki nadawcy i publicystyka na tematy lokalne, w wymiarze połowy ogólnego czasu emisji tematyki lokalnej (tj. w wymiarze minimum 5% lub minimum 6% tygodniowego czasu nadawania w porze dziennej). W programach wyspecjalizowanych muzycznych z muzyką rozrywkową, w których obligatoryjnie są nadawane realizujące specjalizację audycje słowne o muzyce, tematyka lokalna powinna stanowić nie mniej niż 5% lub 6% tygodniowego czasu nadawania programu w porze dziennej, tj. połowę kwoty przewidzianej dla programów o charakterze uniwersalnym.

Spośród 16 monitorowanych w 2006 roku programów o charakterze uniwersalnym audycje o tematyce lokalnej nadawane były w wymaganym wymiarze w 5 stacjach: Radio Piotrków, Radio RSC, Radio Ziemi Wieluńskiej, Radio ELKA w Lesznie i Radio CENRUM w Kaliszu. Cztery spośród nich: Radio Piotrków, Radio RSC w Skierniewicach, Radio Ziemi Wieluńskiej, Radio ELKA, nadawały także w wymaganym wymiarze obligatoryjne audycje o tematyce lokalnej; oprócz nich - także Radio Parada. W pozostałych programach udział tematyki lokalnej lub audycji obligatoryjnych był na ogół o 1- 2 pkt. proc, mniejszy niż wymaga koncesja. Nie nadaje w ogóle audycji o tematyce lokalnej Radio BLUE FM 103, 4 w Poznaniu.

Wśród programów wyspecjalizowanych – muzycznych z muzyką rozrywkową wymagany udział tematyki lokalnej (5% do 7,4%, zależnie od wielkości miasta) miały badane programy Radia ESKA: ESKA Łódź, ESKA Poznań, ESKA Bełchatów, ESKA Piła, ESKA Leszno, ESKA Gorzów, ESKA Zielona Góra, 107,4 ESKA Rock w Łodzi, 97,9 ESKA Rock w Łodzi, ponadto radio Kiss 93,5 FM w Poznaniu (7,6%). Dużo mniejszy udział tematyki lokalnej od wymaganego (2%) odnotowano w programach: Radio 88, 4 FM Złote Przeboje w Poznaniu oraz w Twoje Radio Złote Przeboje w Zielonej Górze.

Monitorowane programy akademickie

W 2006 roku objęto monitoringiem 3 programy nadające na podstawie koncesji należących do wyższych uczelni w kraju. Są to programy o charakterze wyspecjalizowanym – tzw. akademickim. Analizie programowej poddano programy: Studenckie Radio „Żak" Politechniki Łódzkiej, Radio Afera z Poznania oraz Radio Index z Zielonej Góry. Monitoring przeprowadzono na tygodniowej próbie programu nadanego przez wymienione stacje w dniach 24 – 30 kwietnia 2006 roku.

Zawarte w koncesjach warunki w zakresie programu zobowiązują rozgłośnie akademickie do emisji programu o charakterze wyspecjalizowanym ze względu na poruszaną problematykę i odbiorcę, tj. koncentrującego się na problemach i działalności środowiska akademickiego. Tak określony charakter programu nakłada na nadawców następujące obowiązki szczegółowe:

- udział w programie audycji słownych realizujących wyspecjalizowany charakter programu – tzn. dotyczących problemów i działalności: naukowej, kulturalnej, sportowej środowiska akademickiego (danej uczelni i środowiska akademickiego w kraju jako całości) – nie może być mniejszy niż 10% tygodniowego czasu nadawania programu

w porze dziennej (porę dzienną w programach nadawców akademickich określono wskazując pasmo godzinowe 8.00-24.00);

- udział w programie audycji słownych i słowno-muzycznych prezentujących twórczość artystyczną danego środowiska akademickiego, jak też innych środowisk akademickich w Polsce (kabarety studenckie, przeglądy piosenek studenckich itd.) – nie może być mniejszy niż 5% tygodniowego czasu nadawania programu we porze dziennej;
- w programie mają być również nadawane własne audycje informacyjne nadawcy, dotyczące problemów i działalności uczelni znajdujących się na obszarze objętym zasięgiem nadawania (dla tej kategorii audycji koncesja nie określa wymaganych wielkości udziału w programie);
- analogicznie jak inni nadawcy stacje akademickie mają określone obowiązki dotyczące oznaczania programu na antenie, dobowego czasu emisji programu oraz udziału w programie audycji nie pochodzących od nich jako koncesjonariuszy.

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu otrzymano następujące wyniki dotyczące stopnia realizacji ww. obowiązków programowych.

Oznaczanie programu na antenie nazwą zapisaną w koncesji

Spośród monitorowanych stacji, wszystkie stosowały oznaczenia programu na antenie nazwą zgodną z koncesją.

Dobowy czas emisji programu

Wszystkie monitorowane stacje realizowały ten punkt koncesji, nadając programy całodobowe.

Charakter nadawanego programu

Z powodu niezgodnego z wymaganiami koncesji, zbyt małego udziału kategorii audycji, które określają tzw. „akademickość" programu (chodzi tu głównie o udział audycji słownych dotyczących specjalizacji programu oraz udział audycji prezentujących twórczość artystyczną środowisk akademickich), żadna z monitorowanych stacji nie realizowała postanowień koncesji dotyczących charakteru programu.

Audycje słowne realizujące wyspecjalizowany charakter programu, tj. dotyczące problemów i działalności: naukowej, kulturalnej, sportowej środowiska akademickiego[14]

Wszystkie monitorowane stacje nadawały tego rodzaju audycje, jednak przeznaczały na nie znacznie mniej czasu niż wymaga tego koncesja. Udział audycji słownych poświęconych problemom i działalności środowiska akademickiego wynosił w Radiu Index (Zielona Góra) 1,8% tygodniowego czasu emisji w porze dziennej w Radiu Afera (Poznań) - 2,5% tego czasu, a w łódzkim Radiu Żak - 4,3%.

[14] Audycje te powinny stanowić nie mniej niż 10% tygodniowego czasu emisji w porze dziennej, tj. w godz. 8.00 - 24.00.

Audycje dotyczące problemów i działalności środowisk akademickich były różnorodne gatunkowo. Wszystkie stacje nadawały audycje informacyjne, publicystyczne, rozrywkowe. Najbogatszą ofertę audycji słownych realizujących specjalizację programu miało Radio Żak oraz Radio Afera. W programie Radia Żak w monitorowanym okresie dodatkowo – obok ww. wymienionych – specjalizację realizowały audycje edukacyjno-poradnicze oraz religijne, a w Radiu Afera – audycje dotyczące sportu akademickiego.

Audycje słowne i słowno-muzyczne prezentujące twórczość artystyczną środowiska akademickiego[15]

W żadnym programie w monitorowanym okresie nie nadano audycji prezentujących twórczość artystyczną środowisk studenckich w wymaganym wymiarze.

Własne audycje informacyjne nadawcy dotyczące problemów i działalności uczelni

Wszystkie stacje spełniały ten warunek koncesji. W ich programach obecne były własne audycje informacyjne dotyczące problemów i działalności uczelni. Ich udział w monitorowanych programach był niewielki i wahał się od 0,6% tygodniowego czasu emisji w porze dziennej do 1,2%.

Podsumowując, jak wskazują powyższe dane, w monitorowanym tygodniu udział audycji realizujących wyspecjalizowany charakter programu był niewielki. Oceniając zawartość tygodniowych programów wyemitowanych przez te stacje należy podkreślić, że programy te były różnorodne gatunkowo i tematycznie. Udział warstwy słownej stanowił od 11% tygodniowego czasu emisji programu w porze dziennej do ponad 17%. Poza treściami tzw. akademickimi programy te zawierały również audycje o tematyce lokalnej.

W części muzycznej programów akademickich prezentowano różne gatunki muzyki rozrywkowej, a także muzykę filmową i poważną. Stałe miejsce w tych programach miały autorskie audycje muzyczne, z bogatą częścią słowną (edukacyjno-popularyzatorską) poświęcone prezentacji wykonawców mało znanych powszechnemu odbiorcy, a mających w swoim dorobku interesującą twórczość.

Realizacja przez koncesjonowanych nadawców radiowych przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w poszczególnych kwartałach 2006 roku

W 2006 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadziła kontrolę 230 nadawców radiowych pod kątem realizacji w nadawanych przez nich programach obowiązków wynikających z art. 15 ust. 2 ustawy.

Zgodnie z ustawą, udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim ma stanowić co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania ogółu utworów słowno-muzycznych w programie.

Podstawą kontroli były, jak co roku, sprawozdania nadesłane przez nadawców. Analizie poddano sprawozdania nadesłane przez następujące grupy nadawców:

[15] Audycje te powinny stanowić nie mniej niż 5% tygodniowego czasu emisji w porze dziennej, tj. w godz. 8.00 - 24.00.

- 3 programy ogólnopolskie: RMF FM, Radio ZET i Radio Maryja;
- 3 programy ponadregionalne: Radio WAWA, Radiostacja i TOK FM;
- 43 programy społeczno-religijne (katolickie);
- 1 program diecezjalny prawosławny – Radio Orthodoxia;
- 180 programów o zasięgu lokalnym.

Z analizy sprawozdań kontrolowanych nadawców radiowych wynika, że w roku 2006 znacznie poprawił się (w porównaniu z 2005 rokiem) udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim. Niemal wszyscy nadawali w swoich programach piosenki polskie w wymaganym udziale, choć w kilku przypadkach zdarzyły się odstępstwa od ustawy w poszczególnych kwartałach.

Programy radiowe o zasięgu ogólnopolskim

W 2006 roku wszyscy nadawcy ogólnopolskich koncesjonowanych programów radiowych (RMF FM, Radio ZET, Radio Maryja) wywiązywali się z obowiązku nadawania utworów słowno-muzycznych w języku polskim w wymiarze określonym w art. 15 ust. 2. Zdecydowanie najwyższy był w programie Radia Maryja (dwuipółkrotnie wyższy od minimalnego określonego w ustawie).

Programy radiowe o zasięgu ponadregionalnym

W 2006 roku Nadawcy programów radiowych o zasięgu ponadregionalnym (Radio WAWA, Radiostacja, TOK FM) utrzymali udział piosenki polskiej w programie na poziomie określonym w art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. W Radiu Tok FM oraz Radiostacji udział ten kształtował się na poziomie ustawowego minimum, zaś w Radiu WAWA udział tych utworów utrzymywał się na poziomie trzykrotnie wyższym od wymaganego (100%).

Programy radiowe wyspecjalizowane o charakterze społeczno-religijnym

W 2006 roku kontrolą objęto 44 o charakterze społeczno-religijnym oraz religijnym: 25 programów działających samodzielnie, 11 działających w grupie PLUS oraz 8 programów działających w ramach grupy VOX.

W niemal wszystkich kontrolowanych programach o charakterze społeczno-religijnym i religijnym w 2006 roku realizowano obowiązki wynikające z art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. Zdecydowana większość stacji przekraczała ustawowe minimum udziału piosenek wykonywanych w języku polskim. Dla 16 nadawców udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim kształtował się na poziomie 40 - 100%. W programach 8 stacji udział tego typu utworów był wyższy niż 60%.

Programy społeczno-religijne działające w ramach grupy PLUS

W 2006 roku wszystkie programy stacji radiowych działających w ramach tej grupy (11 programów) realizowały obowiązki dotyczące wymaganego udziału w programie utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim. W większości programów tej grupy udział polskiej piosenki był identyczny i nieco wyższy od ustawowego minimum.

Programy społeczno-religijne działające w ramach grupy VOX

W 2006 roku wszystkie programy działające w tej grupie (8 stacji) wypełniały obowiązki wynikające z art. 15 ust. 2 ustawy. Udział piosenki polskiej w badanych programach był wyższy niż minimum określonego w art. 15 ust. 2 ustawy o kilka pkt. proc.; we wszystkich programach tej grupy w IV kwartale udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim był identyczny, a w pozostałych kwartałach roku stanowi od 40,4% do 41,9%.

Nadawcy programów społeczno-religijnych działający samodzielnie

W 2006 roku, podobnie jak w 2005 roku, niemal wszystkie stacje tej grupy nadawców realizowały art. 15 ust. 2, znacznie przekraczając wymagania dotyczące udziału piosenki polskiej w programie. Jedynie w programie *Katolickiego Radia Quo Vadis* udział polskiej piosenki był niższy od wymaganego minimum w II i III kwartale 2006 roku. W samodzielnie działających programach społeczno-religijnych, udział polskojęzycznych utworów słowno-muzycznych był największy wśród wszystkich nadawców radiowych, w tym także regionalnych rozgłośni radia publicznego. Na 25 stacji z tej grupy aż w 16 programach udział polskich piosenek był wyższy niż 40%, w tym w 7 programach wyższy niż 69%. W Radiu Katolickim Zbrosza Duża sięgał 100%. Radio Orthodoxia - stacja radiowa należąca do Prawosławnej Diecezji Białostocko-Gdańskiej z siedzibą w Białymstoku, także wypełniała ustawowe zobowiązania wynikające z art. 15 ust. 2.

Programy o zasięgu lokalnym z grup: ESKA, AGORA, AD POINT, MULTIMEDIA oraz stacje działające samodzielnie

Kontrolą objęto nadawców działających w ramach następujących grup: ESKA (34 stacji), AGORA (29 stacji), AD POINT (13 stacji), MULTIMEDIA (9 stacji) oraz 74 stacji działające samodzielnie. Odrębną grupę stanowiły tu programy rozpowszechniane przez Polskie Fale Średnie SA emitujące swój program na falach średnich (21 stacji). Łącznie skontrolowano 180 programów.

Nadawcy działający w ramach grupy ESKA

Na 34 stacje grupy ESKA, 10 związanych jest umowami franszyzowymi. We wszystkich skontrolowanych programach działających w ramach grupy ESKA realizowano wymagany ustawą udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim. Niemal we wszystkich programach tej grupy (o charakterze wyspecjalizowanym- muzycznym, wyspecjalizowanym- muzyczno-kulturalnym oraz uniwersalnym) – udział polskiej piosenki był na minimalnym ustawowym poziomie (33%) lub nieco ponad 33% (najczęściej o 1 pkt proc.). Jedynie Radio ESKA Łomża w III kwartale 2006 roku miało o 2 pkt. proc. niższy od wymaganego udział w programie utworów słowno – muzycznych wykonywanych w języku polskim.

Nadawcy działający w ramach grupy AGORA SA

We wszystkich 29 emitowanych programach nadawców działających w ramach grupy AGORA SA realizowano wymagany ustawą udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim. W większości programów grupy Agora (14) udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim był wyższy niż ustawowe

minimum i wynosił od 35% do 37%. Największy udział tych utworów był w programie Radio Złote Przeboje Puls 95,6 FM z Lublina (prawie 40%).

Nadawcy działający w ramach grupy Ad Point Sp. z o.o.

We wszystkich 13 programach nadawców działających w ramach grupy Ad Point Sp. z o.o. realizowano ustawę w zakresie udziału utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim. Udział polskiej piosenki w tych programach w niewielki stopniu był wyższy niż wymagane ustawowe minimum – w większości programów o 1-2 pkt. proc.

Nadawcy działający w ramach grupy Multimedia Sp. z o.o.

W 9 kontrolowanych programach (8 RMF MAXXX i Radio Vigor FM) udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim zapewniał realizację obowiązków wynikających z art. 15 ust. 2. Największy udział polskiej piosenki był w dwóch programach tej grupy: Radio Vigor oraz RMF MAXXX – Zielona Góra.

Działające samodzielnie stacje radiowe

We wszystkich 59 nadawanych programach tej grupy, realizowano ustawę w zakresie udziału polskiej piosenki w programie. W większości stacji udział ten kształtował się na poziomie minimalnie wyższym niż określa ustawa. W kilku z nich utwory słowno-muzyczne w języku polskim stanowiły większą część wszystkich piosenek nadanych w programie. W 13 programach udział polskich piosenek przekroczył 40%. W Radiu ALEX (Zakopane) wynosił powyżej 70%, a w II kwartale roku blisko 90%. Wysoki udział tych utworów był również w Radiu Jard (Białystok) i Radiu Hit (Włocławek) – ok. 50%.

Programy tzw. akademickie

Spośród 9 stacji radiowych nadających tzw. programy akademickie, 7 realizowało we wszystkich kwartałach roku ustawę w zakresie wymaganego udziału utworów słowno-muzycznych. Najwyższy ich udział był w programie Radia Kampus z Warszawy (43,9%). W dwóch programach (Studenckim Radiu Żak z Łodzi - II i IV kwartał, oraz w Akademickim Radiu Index z Zielonej Góry - I i II kwartał) udział polskiej piosenki był minimalnie niższy od wymaganego w ustawie o radiofonii i telewizji (od 31% do 32,8%). Jedynie Akademickie Radio Index z Zielonej Góry miało w II kwartale 2006 roku o 2 pkt. proc. niższy od wymaganego udział polskich piosenek programie.

Inne samodzielnie działające programy wyspecjalizowane

Wszystkie programy realizowały obowiązki wynikające z art. 15 ust. 2. Udział piosenki polskiej w tych programach przekraczał wymaganą ustawą kwotę i w niektórych programach zajmował niemal całość nadanych utworów słowno-muzycznych. Najniższy ich udział był w Radiu UWM z Olsztyna.

Programy rozpowszechniane na falach średnich przez spółkę Polskie Fale Średnie

We wszystkich 21 kontrolowanych programach realizowano obowiązki wynikające z art. 15 ust. 2. Udział polskiej piosenki w tych programach przekraczał ustawowe minimum o 1-2 pkt. proc.

3.2. Telewizja koncesjonowana

Telewizja naziemna

Oferta programowa (na podstawie danych sprawozdawczych nadawców)

Polsat, TVN, TV4 - programy o charakterze uniwersalnym

Podobnie jak w roku poprzednim (2005 r.) *TVN* nadawała program całodobowy. Średni dobowy czas emisji programu *Polsat* był o ponad pół godziny krótszy - wynosił 23 godziny 24 minuty, *TV4* - 22 godziny 12 minut.

Udział audycji premierowych był najwyższy w programie *Polsat* – stanowił 65% rocznego czasu nadawania, w pozostałych wynosił niemal dwukrotnie mniej: w *TV4* – 39%, w *TVN* – 37%. W porównaniu z 2005 rokiem Polsat zwiększył w 2006 roku udział premier aż o 23 pkt. procentowe; a w programie TVN udział ten zmalał (o 2 pkt. proc.).

Tabela nr 38. Struktura gatunkowa programów *TVN*, *Polsat* i *TV4* w 2006 r.

Roczny czas nadawania	*POLSAT*		*TVN*		*TV4*	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Informacje	332,0	3,9	220,0	2,5	86,0	1,1
Publicystyka	169,0	2,0	477,0	5,4	794,0	9,8
Film fabularny	3317,0	38,8	2556,0	29,2	2818,0	34,7
Film dokumentalny	50,0	0,6	46,0	0,5	126,0	1,6
Rozrywka	2209,0	25,8	2685,0	30,7	1202,0	14,8
Edukacja i poradnictwo	57,0	0,7	467,0	5,3	92,0	1,1
Sport	486,0	5,7	176,0	2,0	456,0	5,6
Religia	15,0	0,2	0,0	0,0	14,0	0,2
Muzyka poważna	6,0	0,1	0,0	0,0	8,0	0,1
Widowiska teatralne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muzyka rozrywkowa	153,0	1,8	31,0	0,4	702,0	8,7
Autopromocja, zwiastuny	456,0	5,3	478,0	5,5	551,0	6,8
Reklama i inne płatne elementy	1308,0	15,3	1624,0	18,5	1261,0	15,5

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że oferta każdego z trzech omawianych programów: Polsat, TV4 i TVN znacznie się różniła. Wprawdzie w każdym z nich dominujący udział miały filmy fabularne i audycje rozrywkowe, jednocześnie jednak udział

tych audycji był w każdym programie różny: filmy fabularne stanowiły 39% czasu emisji w telewizji Polsat i o 10 pkt. proc. mniej w TVN; audycje rozrywkowe przeciwnie, w TVN zajmowały blisko jedną trzecią programu, podczas gdy w TV4 – o połowę mniej. Udział tych obu rodzajów audycji łącznie wyniósł dwie trzecie (65%) rocznego czasu emisji w programie Polsatu, 60% w TVN i tylko połowę programu w TV4.

Inaczej także układały się proporcje pozostałych rodzajów audycji, uzupełniających w każdej ze stacji ten podstawowy „trzon" programu. I tak, muzyka rozrywkowa zajęła w 2006 roku bardzo niewiele czasu (0,4%-2%) w programie TVN i Polsatu, podczas gdy aż 9% w programie TV4. Audycje sportowe stanowiły znaczną część emisji (6%) w programie Polsatu i TV4 i bardzo niewiele (2%) - w TVN. Audycje edukacyjne i poradnicze przeciwnie – stosunkowo dużo nadawała ich TVN (5%), niewiele - dwa pozostałe programy (1%). W telewizji Polsat i w TV4 nadawane były, choć w niewielkim wymiarze, audycje religijne oraz muzyka poważna – nie nadawała tych audycji w ogóle TVN. Różny był także w omawianych programach udział audycji informacyjnych i publicystyki: od 6% łącznie w programie Polsat i 8% w TVN, do 11% w programie TV4.

Omawiane programy różniły się także ze względu na rozbudowanie oferty dla dzieci i młodzieży. Audycje dla tej grupy odbiorców – głównie filmy fabularne i animowane, audycje rozrywkowe i muzyka rozrywkowa – stanowiły blisko jedną trzecią programu nadanego w 2006 roku w telewizji Polsat (31%) i ponad jedną czwartą (28%) programu TV4. Natomiast oferta TVN była w całości adresowana do widza dorosłego (audycje dla dzieci i młodzieży zajęły jedynie 1% rocznego programu).

Te różnice powodują, że mimo uniwersalnego charakteru każdego z omawianych programów, szczegółowy profil każdego z nich jest nieco odmienny. Program Polsatu można określić jako filmowo-rozrywkowo-sportowy, skierowany w dużej części do młodszych widzów; TVN – jako rozrywkowo-filmowy-poradniczy, skierowany tylko do osób dorosłych; program TV4 – jako filmowo-rozrywkowo-sportowy, z dużym udziałem publicystyki, ale także z ofertą dla dzieci i młodzieży.

Porównanie przedstawionych danych z danymi za 2005 rok pokazuje, że w każdym z omawianych programów nastąpiły w ciągu ubiegłego roku znaczne zmiany w rodzajach nadawanych audycji. I tak, w programie Polsatu zwiększono w 2006 roku udział audycji rozrywkowych i sportowych, zmniejszając jednocześnie udział informacji, publicystyki i muzyki rozrywkowej. W programie TVN zwiększono w 2006 roku czas emisji filmów fabularnych i dokumentalnych, publicystyki i audycji edukacyjnych – zmniejszono zaś udział audycji informacyjnych i rozrywkowych. W TV4 zwiększono liczbę godzin audycji rozrywkowych, sportowych i informacyjnych, zmniejszono - pozostałych rodzajów audycji. Tak znaczne z roku na rok zmiany proporcji nadawanych audycji wynikają niewątpliwie z konkurencji i nieustannej presji pozostałych nadawców, powodującej konieczność poszukiwania możliwie najlepszego w danej chwili układu nadawanego programu.

W toku przebudowy oferty w każdym z omawianych programów wprowadzono w 2006 roku nowe audycje.

W Telewizji Polsat znalazły się wśród nich nowe audycje typu reality show: amerykańskie *Dom nie do poznania* i *Zamieńmy się żonami*, duńska *Akademia seksu* i polska wersja holenderskiego reality show *Chcę być piękna.* Pojawiła się nowa audycja *Prowokacja*, realizowana w formacie tzw. ukrytej kamery. Nową ubiegłoroczną propozycją rozrywkową był teleturniej *Quizmania*. Z kolei nowa audycja kabaretowa *O Rety! Kabarety!* prezentowała skecze, spotkania i zabawne wywiady z gwiazdami polskiej sceny filmowej, muzycznej oraz sportowej. Do grupy nowych pozycji antenowych dołączyła także audycja *ShowTime,* audycja *Oko na miasto*, prezentująca najciekawsze wydarzenia z życia kulturalno-towarzyskiego oraz

telenowela dokumentalna o więźniarkach pt. *Gorzka miłość*. Kolejną nową audycją była *Super Express Live*, przygotowywana przy współpracy dziennika „Super Express", w której omawiano tematy z pierwszych stron gazet. Oferta filmowa została poszerzona m. in. o nowe polskie seriale: *Kochaj mnie, kochaj* i *Ale się kręci*, nowe odcinki *Świata według Kiepskich*, a także seriale zagraniczne – w tym m.in. drugą serię amerykańskiego serialu *Gotowe na wszystko*.

Z audycji mających już tradycję na antenie Polsatu transmitowano w ubiegłym roku coroczny festiwal Top Trendy, koncert z okazji 10-lecia Fundacji *Polsat*, a także specjalny koncert wigilijny *Kolęda w Polsacie*. W wieczór sylwestrowy transmitowano koncert z Rynku Głównego w Krakowie.

Wykres nr 17. Struktura gatunkowa programu Polsat w 2006 r.

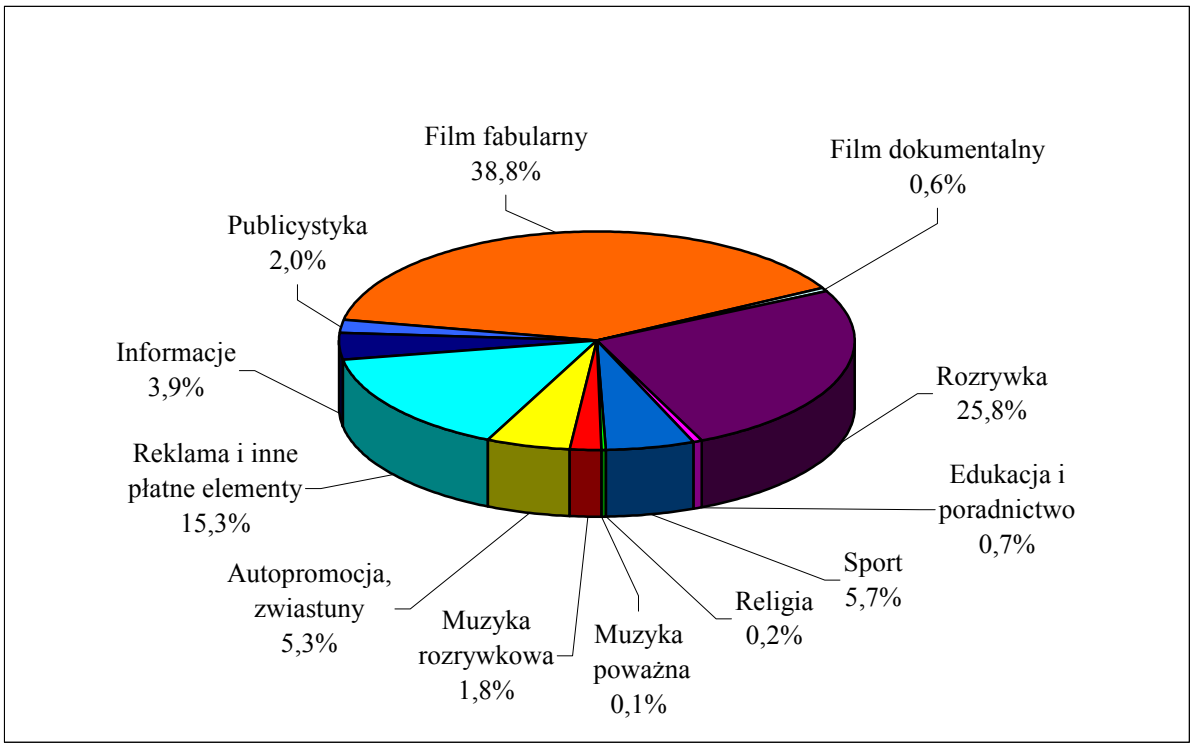

Także w programie *TVN* wprowadzono w 2006 roku wiele nowych audycji. W ramach publicystyki nadawano debatę polityczną *Kawa na ławę*, gdzie czołowi politycy komentowali wydarzenia polityczne minionego tygodnia. Pojawiły się także nowe programy typu talk show: *Kuba Wojewódzki* i *Dwururka* oraz paradokumentalne widowisko sądowe pt. *Sędzia Anna Maria Wesołowska*, którego akcja rozgrywa się na sali sądowej, a forma każdego odcinka dostosowana jest do przebiegu rozpraw sądowych. Kolejna nowość na antenie to reality show *Superniania*, w którym psycholog pomaga rodzicom w radzeniu sobie z kłopotami wychowawczymi i z dysfunkcjami w rodzinie. Repertuar filmowy oparto na produkcjach wytwórni Warner Bros (*TVN* podpisało z nią umowy na wyłączność). Jesienią rozpoczęto nadawanie nowych polskich seriali: komediowego *Hela w opałach,* fabularno-dokumentalnego *Wielkie Ucieczki* - o ludziach, którzy postanowili opuścić komunistyczną Polskę za wszelką cenę i w każdy możliwy sposób, oraz serialu dokumentalnego *Katastrofy w przestworzach.* Nowością było też interaktywne widowisko *Złoto dla zuchwałych* – czyli ogólnokrajowy test ekonomiczny na żywo.

Wykres nr 18. Struktura gatunkowa programu TVN w 2006 r.

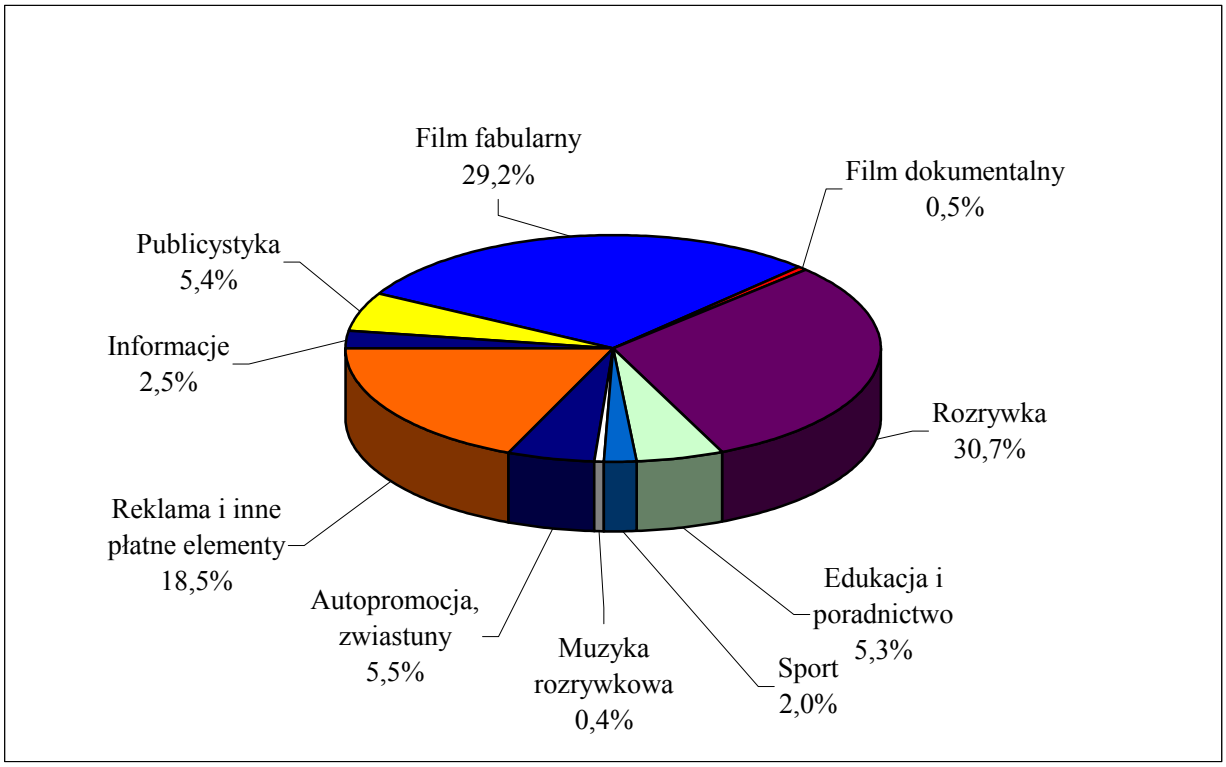

W programie *TV4* w ramach nowych audycji rozpoczęto emisję reality show: amerykańskich *Hell's Kitchen* i *Paszport do świata mody*, oraz brytyjskiego *Modelki*. Rozpoczęto także emisję polskiego reality show *Kamienica*. W programie nadano także drugą edycję przewodnika po Polsce *Instynkt tropiciela*. Pojawił się nowy polityczny talk show pt. *Tok-2-szok*. W ubiegłym roku rozpoczęto także w TV4 emisję nowych seriali: amerykańskiego *Threshold - strategia przetrwania* i brytyjskiego *Latający Cyrk Monty Pythona*. Ponadto nadano nowe odcinki wcześniej rozpoczętych audycji i seriali - talk-show *TiVi Sekcja*, teleturnieju *Daję słowo,* seriali *JAG - Wojskowe Biuro Śledcze, Walker - Strażnik Teksasu, Z archiwum X* i *Komisarz Rex*. W programie znalazło się także wiele nowych pozycji filmowych - najciekawsze z nich pokazywano w poniedziałkowym *Klubie Filmowym Czwórki* i czwartkowym *Seansie Czwórki*. Dla młodych widzów były emitowane m. in. pełnometrażowe filmy animowane oraz audycja *Gram.TV*, poświęcona grom komputerowym i nowościom w dziedzinie elektronicznej rozrywki. Bogata oferta została przygotowana w ubiegłym roku dla miłośników sportu - jako jedyna telewizja w Polsce, *TV4* transmitowała wyścigi Formuły 1. Ponadto w *TV4* transmitowano mecze Polskiej Ligi Siatkówki, półfinały Pucharu Polski w Piłce Nożnej, a także zawody tenisa ziemnego.

Wykres nr 19. Struktura gatunkowa programu TV4 w 2006 r.

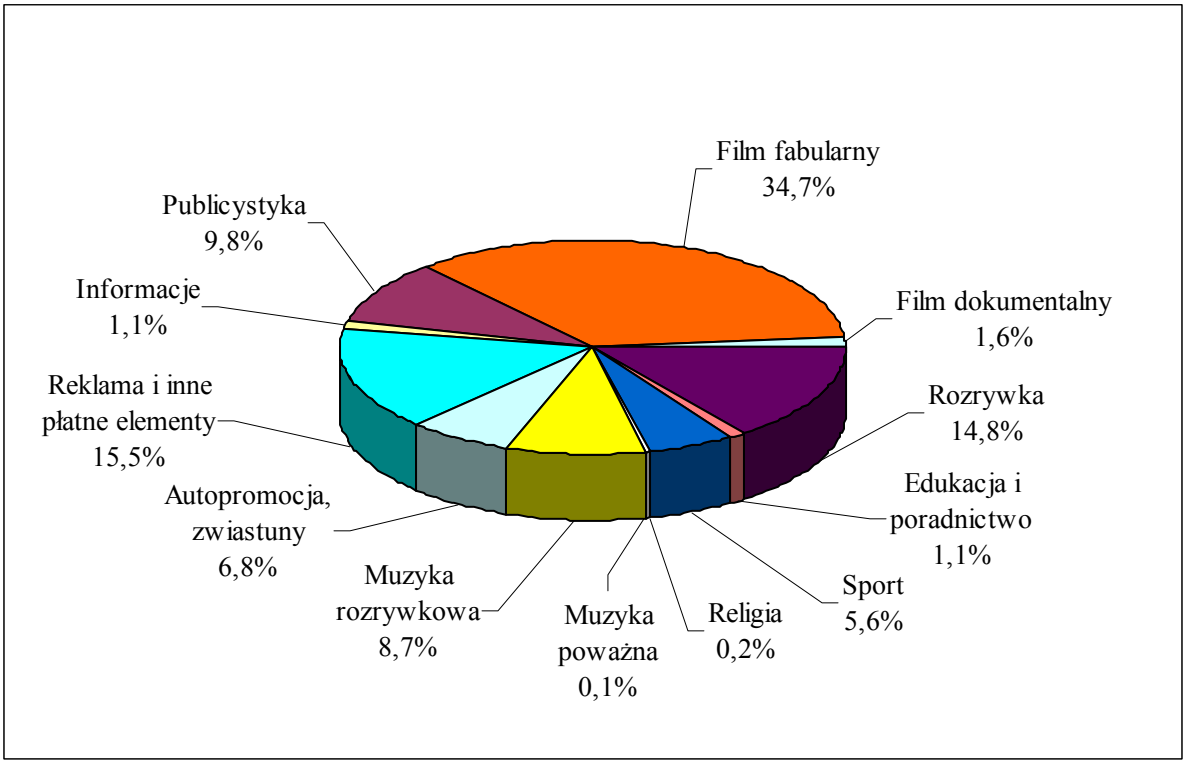

PULS - program o charakterze społeczno-religijnym

Program telewizji *Puls* był nadawany w 2006 roku przez 20,5 godziny na dobę. Audycje premierowe zajęły 21% rocznego czasu nadawania programu.

Wykres nr 20 i tabela nr 39. Struktura gatunkowa programu *Puls* w 2006 r.

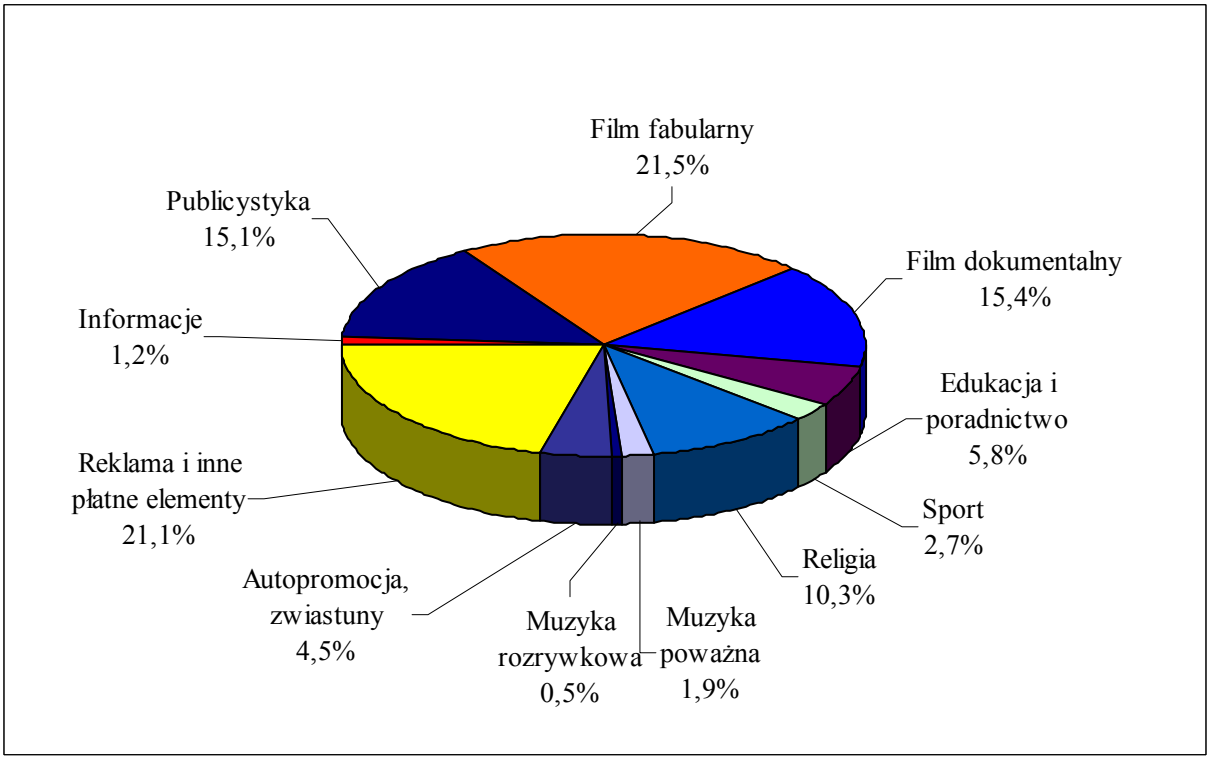

Roczny czas nadawania	Puls	
	godz.	%
Informacje	88,0	1,2
Publicystyka	1126,0	15,1
Film fabularny	1610,0	21,5
Film dokumentalny	1152,0	15,4
Rozrywka	0,0	0,0
Edukacja i poradnictwo	434,0	5,8
Sport	199,0	2,7
Religia	769,0	10,3
Muzyka poważna	143,0	1,9
Widowiska teatralne	0	0
Muzyka rozrywkowa	40,0	0,5
Autopromocja, zwiastuny	339,0	4,5
Reklama i inne płatne elementy	1581,0	21,1

Jak wynika z danych sprawozdawczych nadawcy, w programie *Puls* w ubiegłym roku nadawane były różnorodne rodzaje audycji i formy telewizyjne. Stosunkowo najwięcej miejsca zajęły filmy fabularne (22%), ich udział był jednak znacznie niższy niż miało to miejsce w innych programach. Bardzo wysoki był udział w programie audycji publicystycznych (15% rocznego czasu emisji), filmu dokumentalnego (15%) i audycji religijnych (10%), wysoki audycji edukacyjnych (6%). Nadawano także audycje sportowe (3%), informacyjne (1%) i muzykę poważną (2%), oraz w minimalnym wymiarze, muzykę rozrywkową (0,5%). Takie proporcje nadawanych audycji audycje czyniły z telewizji PULS ofertę programową unikalną na rynku telewizji naziemnej - tak dużego udziału audycji służących edukacji i objaśnianiu świata (audycje edukacyjne, filmy dokumentalne i publicystyczne) oraz formowaniu postaw (audycje religijne i publicystyka) nie nadawano bowiem w innych programach.

Audycje informacyjne w programie *Puls* obejmowały bieżące wiadomości watykańskie. Publicystyka dotyczyła problematyki społeczno-politycznej, kulturalnej i religijnej.

Oferta filmowa, głównie o tematyce rodzinnej i społecznej, zbudowana była w programie *Puls* w większości z seriali i jednostkowych filmów telewizyjnych, w dużo mniejszym stopniu z fabularnych filmów kinowych. Nadawano także w niewielkim wymiarze filmy animowane. Nadawane filmy były to głównie produkcje europejskie (13% programu), z czego niemal połowa to filmy polskie. Filmy dokumentalne przedstawiały tematykę społeczną, historyczną (historia Polski i świata), kulturoznawczą, historię i najważniejsze dokonania z poszczególnych dziedzin sztuki, w tym szczególnie architektury, malarstwa i innych sztuk plastycznych, tematykę przyrodniczą i krajoznawczą, a także zagadnienia biblijne. W ramach audycji edukacyjnych poza omówionymi filmami dokumentalnymi nadawano audycje adresowane do dzieci, audycje dotyczące zagadnień integracji europejskiej, a także audycje o charakterze poradniczym - kulinarne, podróżnicze, hobbystyczne.

W ramach audycji religijnych nadawano systematycznie z Watykanu transmisje papieskich audiencji generalnych i modlitw. W czasie wizyty Ojca Świętego Benedykta XVI w Polsce w programie nadawane były bezpośrednie transmisje z przebiegu pielgrzymki wraz z komentarzami gości w specjalnym studiu papieskim utworzonym przez nadawcę na czas pielgrzymki.

W porównaniu z rokiem 2005 w programie telewizji PULS w 2006 roku zmniejszono udział filmów fabularnych, audycji sportowych i muzyki rozrywkowej, na rzecz zwiększenia udziału audycji informacyjnych, publicystycznych, filmu dokumentalnego, edukacyjnych i poradniczych oraz muzyki poważnej.

Telewizyjne programy lokalne

W 2006 roku nadawano siedem programów lokalnych. Dwa - *Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko* i *Studio Lubań-Bolesławiec* były emitowane samodzielnie; pozostałych pięć programów nadawanych było w ramach spółki TV ODRA; były to *TV Odra - Jelenia Góra; TV Odra - Zielona Góra; TV Odra -Świdnica, Wrocław, Opole; TV Odra - Głogów, Legnica, Lubin; TV Odra - Gorzów Wielkopolsk*i. Wszystkie wymienione programy mają charakter uniwersalny i zawierają tematykę lokalną. Nadawane są przez 2 godziny na dobę.

Trzon oferty wszystkich omawianych programów stanowiły w 2006 roku audycje informacyjne i publicystyczne dotyczące tematyki lokalnej. Przedstawiano w nich informacje bieżące, działania lokalnych instytucji i samorządów, wyjaśniano lokalne problemy społeczno-gospodarcze. We wszystkich omawianych programach nadawano audycje edukacyjne i poradnicze, a w trzech z nich - także audycje rozrywkowe. Audycje religijne emitowano w czterech z siedmiu omawianych programów telewizyjnych.

Telewizyjne programy satelitarne

Oferta programowa (na podstawie danych sprawozdawczych nadawców)

Charakterystyka ogólna

W 2006 roku rozpoczęły nadawanie programu dwa telewizyjne programy satelitarne: *Superstacja* oraz *TVN Med*, należący do grupy *TVN*.

Telewizja publiczna otrzymała pod koniec ubiegłego roku dwie nowe koncesje, na satelitarne programy telewizyjne: *TVP Sport* i *TVP Rozrywka.* Natomiast spółka ITI Neovision uzyskała koncesję nadprogram pn. *Sport*.

Grupa *TVN* nadawała w 2006 roku 8 programów satelitarnych: uniwersalny (*TVN International*), filmowo-rozrywkowy (*TVN Siedem*), informacyjno-publicystyczny (*TVN 24*), rozrywkowy (*TVN Gra*), poświęcony informacjom meteorologicznym (*TVN Meteo*), motoryzacyjny (*TVN Turbo*), adresowany do kobiet (*TVN Style*) oraz skierowany do lekarzy (*TVN Med*).

CANAL+ Cyfrowy nadal dysponował trzema programami o charakterze filmowym (*CANAL+ Polska* i *CANAL+ Żółty*, *Ale Kino*), jednym sportowym (*CANAL+ Niebieski Sport*), dwoma adresowanymi do dzieci i młodzieży (*MiniMini* i *ZigZap*) oraz jednym o charakterze dokumentalnym (*Planete*).

W ofercie *POLSATU* znajdowały się dwa programy sportowe (*POLSAT Sport* i *POLSAT Sport 2*), jeden uniwersalny (*POLSAT 2*) i jeden o charakterze medycznym (*POLSAT Zdrowie i Uroda*).

W sumie, trzy grupy medialne (CANAL+ Cyfrowy, *Polsat* i *TVN*) dysponowały ponad połową wszystkich polskich programów satelitarnych.

a) Satelitarne programy uniwersalne

Grupę programów o charakterze uniwersalnym tworzyły: *TVN International, POLSAT 2 i Trochę Młodsza Telewizja.*

Całodobowy program ***TVN International*** był nadawany dla Polonii mieszkającej w USA, w Niemczech oraz w Australii. Odbiór tego programu nie jest możliwy w Polsce.

Oferta programu oparta jest na audycjach, które można oglądać w ofercie kanałów programowych Grupy *TVN*. Propozycje skierowane do mieszkańców Stanów Zjednoczonych są nieco inne, niż adresowane do widzów w Niemczech i Australii. Różniły się nieznacznie udziałem procentowym poszczególnych rodzajów audycji w programie. Audycje informacyjne w programie europejskim zajęły 4,5% rocznego czasu emisji, a w programie emitowanym w USA 4,1%. W programie europejskim nieco większy udział miał film dokumentalny, większy był też udział reportaży. Audycje rozrywkowe w programie dla Polonii niemieckiej i australijskiej zajęły 42,2%, a dla widzów w USA - 41,8%. Również sport miał podobny udział w obydwu wersjach programu. Premiery w wersji europejskiej programu zajęły 38,9% rocznego czasu emisji, a w programie skierowanym do widzów w USA - 37,9%.

W obu wersjach programu *TVN International* nadawano wybrane audycje z programu *TVN*, a także - we współpracy z Canal+ - retransmitowano mecze piłki nożnej z rozgrywek polskiej I ligi. Ponadto w programie relacjonowane były inne wydarzenia ze świata sportu, takie jak mecze Pucharu UEFA, zawody skoków narciarskich oraz Gale Boksu.

W programie uniwersalnym ***Polsat 2*** w 2006 roku największy udział miał film fabularny. W ofercie filmowej dominowały telenowele. Publicystyka i informacja zajęły łącznie 24%. Audycje rozrywkowe stanowiły niecałe 10% całości programu rocznego, film dokumentalny - 3,8%, audycje sportowe - 7,7%, edukacja i poradnictwo - 6,4%. Audycje premierowe zajęły aż 58,8% rocznego czasu nadawania. Ich udział zwiększył się o blisko 20 pkt. proc. w porównaniu z rokiem 2005.

Program *Polsat 2* zawierał również wybrane tytuły audycji nadane wcześniej w innych programach należących do spółki *POLSAT* SA, tj. programu *Polsat*, *Polsat Zdrowie i Uroda*, *Polsat Sport* i *TV4*. *Polsat 2* nadawał także produkcje własne: *Oblicza Ameryki* - audycja w formie trzech półgodzinnych bloków w tygodniu, przygotowywana we współpracy z Polish Television Chicago; *Kalejdoskop tygodnia* - przegląd najważniejszych informacji tygodnia, przygotowywany przez dziennikarzy *Wydarzeń* oraz audycje muzyczne.

Kolejny program o charakterze uniwersalnym - ***Trochę Młodsza Telewizja,*** adresowany był głównie do młodego widza. Najwięcej miejsca - 37% zajął film fabularny (głównie animowany). Publicystyka zajęła 7,2% rocznego programu, audycje rozrywkowe - prawie 6%, edukacja i poradnictwo - 5,4%, film dokumentalny - niecałe 5%, audycje sportowe - 4,6%. Muzyka (wyłącznie rozrywkowa) zajęła 20,5% ubiegłorocznego programu. Udział audycji premierowych w rocznym czasie nadawania tego programu wynosił 7,7%, o blisko 4 pkt. proc. więcej niż w 2005 roku.

Od września 2006 roku *Telewizja TMT* wprowadziła nową ramówkę. Wprowadzono poranne i wieczorne pasmo, poszerzone pasmo dla widzów telewizji kablowych oraz relacje sportowe. Codziennie nadawane były dwa trzygodzinne pasma dla dzieci, w którym emitowano polskie filmy animowane.

b) Satelitarne programy filmowe

W 2006 roku oferta programów telewizyjnych o profilu filmowym była podobna jak rok wcześniej[16]. Nadal najbardziej zróżnicowaną ofertę proponowała grupa *CANAL+ Cyfrowy:* trzy programy filmowe: ***CANAL+ Polska, CANAL+ Polska Żółty, ALE KINO!.*** W ofercie kanałów tematycznych grupy *TVN* znajdował się jeden program pn. ***TVN Siedem*** (filmowo-rozrywkowy). W filmie polskim specjalizował się program ***Kino Polska***.

We wszystkich omawianych programach dominował film fabularny. Największy jego udział był w programach: *Ale Kino!* (84%) oraz *Canal+ Żółty* (82%), najmniejszy w *TVN Siedem* (51% rocznego czasu emisji).

Podobnie jak rok wcześniej, również w 2006 roku prezentowano przede wszystkim filmy kinowe. Wyjątek stanowił program *TVN Siedem*, gdzie filmy kinowe zajęły 2% rocznego czasu nadawania programu, a dominowały seriale fabularne.

Filmy animowane były obecne prawie we wszystkich programach. Wyjątek stanowił program *Kino Polska*, gdzie takich filmów nie nadawano.

Program *Kino Polska* emitował w 2006 roku wyłącznie polską produkcję. W pozostałych programach wyraźnie dominowały filmy produkcji USA. W programie *Ale Kino!* zajęły one 30,8% rocznego czasu nadawania programu. Produkcja polska zajęła tam 12,9%, a pozostała europejska 26,8%. W programie *Canal+ Żółty* również dominowała produkcja amerykańska (41,8%). Polskie filmy stanowiły 9,8% programu rocznego, a pozostała produkcja europejska 25,1%. W programie *Canal+ Polska* produkcja USA zajęła 39,6% rocznego czasu emisji, filmy polskie - 10,4%, a pozostałe europejskie - 22,2%. Największe dysproporcje dotyczące produkcji filmowej były obecne w ubiegłym roku w programie *TVN Siedem*. Wobec dominującej produkcji amerykańskiej (41,3%), polskie filmy zajęły tylko 0,8% rocznej emisji programu, a produkcja pozostałych krajów europejskich stanowiła zaledwie 4,3%.

Oferta *TVN Siedem* wyraźnie odbiegała od pozostałych omawianych tu programów. Wynikało to z faktu, że stacja ma charakter filmowo-rozrywkowy. W *TVN Siedem* audycje rozrywkowe zajęły w ubiegłym roku 14%. Film dokumentalny zajmował w ubiegłym roku w omawianych programach od 0,1% w *TVN Siedem*, do 23,1% w programie *Kino Polska*.

Spośród audycji nie realizujących wyspecjalizowanego filmowego lub filmowo – rozrywkowego charakteru programu, były obecne (choć nie we wszystkich programach): informacja, publicystyka, a także audycje edukacyjne i poradnicze.

W przypadku dwóch programów: *Kino Polska* i *Ale Kino!* prezentacje filmów uporządkowano według cykli tematycznych, gatunkowych lub autorskich. Ten sposób przekazu był szczególnie charakterystyczny dla programu *Kino Polska*. Wszystkie prezentowane tu filmy, zarówno fabularne, jak i dokumentalne oraz kroniki filmowe zostały umieszczone w systematycznie powtarzających się w ciągu tygodnia cyklach filmowych. Zbudowany z filmów fabularnych, dokumentalnych i filmów krótkometrażowych program *Ale Kino!* prezentował dorobek filmowy z całego świata, w tym także produkcje niezależne. Program oferował filmy należące do klasyki kina (filmy z lat 50. i 60.) oraz awangardowe obrazy z różnych krajów – np. z Ameryki Łacińskiej, Dalekiego Wschodu czy Australii. W dużej części filmy grupowano w stałych cyklach tematycznych. Niezależnie od tych cykli prezentowano wydarzenia specjalne, np. przeglądy poświęcone twórczości wybitnych reżyserów, kinematografiom różnych krajów, gatunkom filmowym.

[16] na podstawie danych od nadawców

Udział pokazów premierowych w 2006 roku w omawianych programach był wahał się od 37,2% (*TVN Siedem*) do 10,6% (*Ale Kino!*).

c) Satelitarne programy rozrywkowe

Grupę programów o **charakterze rozrywkowym** tworzyły: T***ELE 5, iTV, 4 fun.tv***. i ***TVN Gra***. Niemal wszystkie programy rozrywkowe (poza *TELE 5*) są realizowane z wykorzystaniem nowoczesnych interaktywnych technik kontaktu z widzami i adresowane do młodej widowni.

Program ***iTV,*** podobnie jak w latach poprzednich, w 2006 roku rozszerzał możliwości aktywnego uczestnictwa widzów w programie, wprowadzając nowe technologie i nowe środki komunikacji z widzami. Program budowany był głównie z audycji rozrywkowych, a także: interaktywnych teleturniejów i gier, interaktywnych audycji muzycznych - list klipów i dzwonków na komórki oraz audycji o kulturze Hip-hop/Rap i Reggae, horoskopów oraz również interaktywnego talk-show dla młodzieży. W programie prezentowano najnowsze technologie z dziedziny komputerów, internetu, gier komputerowych i na konsole, elektroniki. Komunikacja z widzami odbywa się poprzez sms, mms oraz rozbudowany portal internetowy itv.net, w którym można wymieniać poglądy i opinie na forum lub pisać własnego bloga. Ogółem, audycje premierowe wypełniły 40% rocznego czasu emisji programu.

Kolejny program o charakterze rozrywkowym - ***TVN Gra***, adresowany jest do widzów interesujących się rozwiązywaniem różnych konkursów i gier słownych. Proponowane teleturnieje i gry sprawdzały znajomość wiedzy między innymi z zakresu filmu, nowoczesnych technologii, umiejętności kojarzenia, refleksu, czy logicznego rozumowania. Program *TVN* Gra nadawany był głównie na żywo, z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technicznych, a interakcja z widzem odbywała się poprzez wszystkie możliwe kanały komunikacji - widzowie mogli dzwonić do studia (audiotele), wysyłać wiadomości drogą elektroniczną lub za pomocą sms. Portal internetowy *TVN* GRA daje możliwość oglądania programu on-line, zawiera informacje o programie, konkursach oraz ich regulaminy. Audycje premierowe wypełniły 61% czasu emisji.

Ciągły rozwój interaktywnych form kontaktu z widzami to główna cecha także kolejnego programu o charakterze rozrywkowym, adresowanego do młodych widzów ***4fun.tv***. Dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii, łączących funkcje telewizora, telefonu i internetu widzowie przez całą dobę mogli za pomocą sms-ów, mms-ów współtworzyć i recenzować nadawany program, a także za pomocą wyświetlanych na ekranie czatów – prowadzić rozmowy ze swoimi idolami i innymi widzami. Mogli też dokonywać wyboru proponowanych teledysków, sprawdzić horoskop, zakupić gadżety do telefonów komórkowych. W programie dominowała muzyka rozrywkowa (81% rocznego czasu nadawania programu), głównie teledyski układane przez widzów w pasmach różnych stylów muzyki (hip-hop, rock, chillout, muzyka polska) lub w ramach list przebojów. Ponadto w programie znalazły się audycje rozrywkowe, filmy animowane, filmy amatorskie tworzone przez widzów, a także audycje sportowe, i elementy informacji. W omawianym roku sprawozdawczym wprowadzono do programu kilka nowych pozycji rozrywkowych, muzycznych oraz audycję o grach komputerowych. Rozwijał się także portal internetowy, w którym obecnie, poza dotychczasowymi informacjami o programie i możliwościami wymiany opinii, są dostępne (z logo programu 4fun.tv) wybrane filmy animowane, filmy amatorskie prezentowane w ramach audycji *Skręć coś* oraz duża baza nadawanych w programie teledysków. Program był tworzony prawie w całości „na żywo”. Audycje premierowe stanowiły tylko 8% nadanego czasu programu.

Proponowana w kolejnym programie - ***Tele 5*** rozrywka była realizowana przede wszystkim przez film fabularny (44%) i audycje rozrywkowe (19%). Nadawano także inne rodzaje audycji: informację, publicystykę, film dokumentalny, edukację i poradnictwo oraz sport. Oferta filmowa to głównie seriale, zarówno nadawane w poprzednich latach, jak i nowe. Do programu wprowadzono nową audycję publicystyczną oraz poradnik kulinarny prezentujący potrawy z różnych regionów Francji. Nocą nadawano audycje erotyczne. Dla kibiców sportowych transmitowano mecze hokeja, piłki nożnej oraz nadawano nowe magazyny sportowe poświęcone żużlowi, kulturystyce i fitnessowi.

d) satelitarne programy informacyjne

Grupę **programów informacyjnych** tworzyły w 2006 roku cztery programy: ***TVN 24***, ***TVN Meteo***, ***TV Biznes*** oraz ***Superstacja*** (program uruchomiony w październiku 2006 roku).

Całodobowy program ***TVN 24*** wypełnia ponad 20 tytułów audycji o bardzo różnorodnej tematyce. Codzienne informacje rozpoczyna *Poranek TVN24*, następnie na antenie pojawiają się krótkie serwisy informacyjne, sport, prognoza pogody oraz audycje publicystyczne. Po południu w magazynie *24 godziny* widzowie otrzymują pierwsze komentarze i posumowania mijającego dnia, uzupełnione w wieczornym wydaniu audycji. Ważne miejsce w codziennej ramówce *TVN*24 zajmują informacje biznesowe - najświeższe notowania walut, kursy akcji oraz rozmowy z analitykami to podstawowe punkty audycji: *Fakty, Ludzie, Pieniądze*; *Biznes i gospodarka* oraz *Bilans*. W weekendy stacja koncentruje się na "lżejszej" tematyce (moda, style życia, zdrowie) oraz podsumowaniach wydarzeń mijającego tygodnia z kraju i zagranicy.

W ubiegłym roku, w stosunku do roku 2005, zmniejszył się o 10 pkt. proc. udział audycji informacyjnych i wyniósł 50%. Udział audycji publicystycznych był podobny jak rok wcześniej (30%). Pozostałą część programu (oprócz autopromocji i płatnych elementów) zajęły: reportaże (3,1%), audycje rozrywkowe (4,2%) oraz sport (5,2%). W ubiegłym roku program reagował na kluczowe wydarzenia: styczniową tragedię na terenie hali wystawowej Międzynarodowych Targów Katowickich, majową pielgrzymkę papieża Benedykta XVI, wybory samorządowe, tragedię w kopalni "Halemba" w Rudzie Śląskiej.

W ubiegłym roku dokonywano kolejnych zmian w układzie ramowym. Wśród nowych pozycji programowych znalazły się m.in.: debata polityczna *Kawa na ławę, Portfel* - magazyn ekonomiczny dotyczący finansów osobistych, czy *Studio Europa* - cykl piętnastominutowych magazynów upowszechniających tematykę europejską w Polsce, podejmowano w nim kwestie programów i funduszy unijnych oraz sposobów ich wykorzystania.

Udział audycji premierowych w rocznym czasie nadawania programu wyniósł, tak jak rok wcześniej, 71%.

Jesienią ubiegłego roku na rynku telewizyjnych stacji informacyjnych pojawił się nowy program - ***SUPERSTACJA***. Program jest tworzony przez dwie firmy producenckie (ASTRO Sp. z o.o. oraz K&R Enterprises Sp. z o.o.).

Ponad połowę programu nadanego w ubiegłym roku stanowiła publicystyka (52%). Niecałe 20% rocznego programu zajmowała informacja. 10% rocznego czasu nadawania programu zajmowała rozrywka. Sport stanowił 7% emisji ubiegłorocznego programu. Audycje edukacyjne i poradnicze stanowiły 2% wyemitowanego w 2006 roku programu.

W programie ***TVN Meteo*** informacje o pogodzie aktualizowane były przez całą dobę. Codziennie w półgodzinnych blokach informowano o pogodzie w Polsce, w Europie i na świecie. Podobnie jak rok wcześniej, poza regularnymi prognozami pogody, nadawano różnorodne serwisy, np. dla kierowców, dla alergików (informujący o nasileniu pylenia roślin), serwis UV (informacja o natężeniu promieniowania UV dla różnych regionów Polski,) specjalistyczne prognozy pogody, np. dla największych i najbardziej uczęszczanych kurortów świata, dla żeglarzy, narciarzy, rowerzystów itp.

Przekazy informacyjne zajęły w programie *TVN Meteo* w ubiegłym roku 71,6% rocznego czasu emisji, tj. o prawie 5 pkt. proc. więcej niż w 2005 roku. Audycje publicystyczne stanowiły 8,3%, edukacyjne i poradnicze 6,8%, sport i rozrywka - po 0,2%. Według danych przedstawionych przez nadawcę, udział audycji premierowych stanowił 0,5% czasu nadawania programu w ciągu roku, a więc był prawie o połowę niższy niż w roku 2005.

Ekonomiczno-informacyjny program ***TV Biznes*** w ubiegłym roku budowany był głównie z biznesowych informacji i publicystyki, uzupełnianych magazynami hobbystycznymi. Audycje informacyjne zajęły w ubiegłorocznym programie 68,8% czasu nadawania, publicystyka o tematyce biznesowej i gospodarczej - 21,2%. Program zawierał także film dokumentalny w wymiarze 1,1% i transmisje sportowe - 0,5%.

Kilka razy dziennie nadawano audycję *Biznes dzisiaj* - wybór najważniejszych informacji ekonomiczno-politycznych dnia, istotnych dla polskiej gospodarki (notowania giełdowe, aktualne kursy walut oraz dane makroekonomiczne). Nadawane było także *Studio Biznes* zawierające rozmowy z gośćmi, komentarze aktualnych wydarzeń politycznych i gospodarczych. Gośćmi byli ekonomiści, analitycy, politycy i przedsiębiorcy. Również każdego dnia nadawany był magazyn *Giełda*, podsumowujący dzień na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Oprócz notowań i prognoz audycja zawierała wywiady z analitykami giełdowymi.

W weekendy emitowano magazyny o „lżejszym" charakterze oraz audycje hobbystyczne. Nadawano także informacje o wernisażach i wystawach odbywających się w galeriach i muzeach na terenie całego kraju.

W rocznym czasie emisji premiery stanowiły ponad połowę czasu emisji (58,2%).

e) Satelitarne programy edukacyjne

W ubiegłym roku oferta satelitarnych nadawców telewizyjnych emitujących program wyspecjalizowany poszerzyła się o program ***TVN MED***, który rozpoczął emisję w październiku 2006 roku. Program ma charakter edukacyjny, poświęcony doskonaleniu zawodowemu lekarzy różnych specjalności. Składa się z wykładów, audycji komentujących i opisujących zabiegi medyczne oraz innych przekazów, dających lekarzom możliwość konsultacji z ekspertami różnych przypadków chorobowych.

Charakter edukacyjny mają także trzy programy adresowane do studentów warszawskiej Wyższej Szkoły Społeczno - Ekonomicznej - ***Edusat, Edusat BIS, Edusat BIS 2.*** Posiadanie przez nadawcę trzech koncesji wynika z planów dostosowania oferty poszczególnych programów do toku studiów. Program *Edusat* miał wspierać naukę studentów WSSE na studiach licencjackich, *Edusat BIS* - podyplomowych, *Edusat Bis 2* - zawierać specjalistyczne wykłady z zakresu doradztwa finansowego i podatkowego. Programy wspierają kształcenie widzów studiujących w systemie eksternistycznym. W 2006 roku, oprócz wykładów, przeznaczonych dla studentów WSSE, zawierały także audycje publicystyczne, relacje z konferencji naukowych, ważnych wydarzeń kulturalnych

i społecznych, audycje podróżnicze, historyczne, etnograficzne, dotyczące zagadnień antropologii kultury, nowoczesnego zarządzania, współpracy w ramach Unii Europejskiej, polityki społecznej i ekonomicznej, a także tele-mosty i filmy dokumentalne.

Wykłady we wspomnianych programach zajęły w ubiegłym roku blisko 60% programu, zaś zawartość audycji premierowych oscylowała w granicach 20%.

f) Satelitarne programy sportowe

W ofercie tematycznych programów telewizyjnych w 2006 roku znalazły się trzy **programy sportowe**: ***POLSAT Sport, POLSAT Sport 2*** i ***CANAL+ Polska Niebieski Sport***. W poszczególnych programach widoczne były różnice, zarówno w zakresie struktury gatunkowej, jak też w liczbie i rodzajach prezentowanych dyscyplin sportowych.

Prawie całodobowy program ***CANAL+ Polska Niebieski Sport*** zbudowany był w 66,5% (podobnie jak w roku 2005) w oparciu o audycje sportowe (głównie transmisje, retransmisje, a także magazyny, interaktywne gry sportowe), które były uzupełniane filmami fabularnymi i dokumentalnymi, audycjami rozrywkowymi oraz muzyką. Podobnie jak w 2005 roku, również w 2006 omawiany program zawierał przede wszystkim transmisje i retransmisje meczów piłki nożnej ligi: polskiej, hiszpańskiej, włoskiej, angielskiej i francuskiej. W programie obecna była także koszykówka (NBA, Euroliga) i futbol amerykański (SuperBowl, NFL). *CANAL+* pokazywał także zawodowe walki bokserskie. W programie transmitowane były również zawody cyklu Grand Prix oraz Drużynowego Pucharu Świata w żużlu. W programie audycje premierowe stanowiły 34,3% rocznego czasu nadawania, tj. o ponad 4% więcej niż w poprzednim roku.

Program ***POLSAT Sport*** miał o wiele bogatszą w porównaniu z wyżej opisywanym programem *CANAL+ Niebieski Sport*, ofertę prezentowanych dyscyplin sportowych. Nadawane w nim były transmisje i retransmisje zawodów w następujących dyscyplinach: piłce nożnej, siatkówce, wyścigach samochodowych, żużlu, sportach walki, tenisie, piłce ręcznej, koszykówce, hokeju, sportach zimowych (narciarstwo alpejskie, biegowe, kombinacja norweska), rugby, kolarstwo. Również informacje o piłce nożnej były bardziej rozbudowane. W programie obecna była liga włoska, portugalska, szkocka, holenderska, angielska, mecze Pucharu UEFA, Pucharu Ekstraklasy. Transmisjom tym towarzyszyły analizy dokonywane w magazynach poświęconych między innymi Lidze Holenderskiej i Pucharowi UEFA.

W omawianym programie sport zajął 89% całorocznego programu w 2006 roku, w tym transmisje i retransmisje 75,3%, a magazyny sportowe 13,7%. W programie obecne były także (oprócz autopromocji i płatnych elementów): informacja, rozrywka i muzyka rozrywkowa, które zajęły łącznie 1% programu. Audycje premierowe wypełniły 82,1% ubiegłorocznego czasu nadawania programu, tj. o 27% więcej niż w roku 2005.

Transmisje rozgrywek różnych dyscyplin odbywających się w tym samym czasie, do których nadawca miał wykupione prawa, mogły być nadawane na bieżąco dzięki posiadaniu przez Polsat SA drugiego programu sportowego - ***Polsat Sport 2***. Audycje sportowe zajęły w nim prawie 91% rocznego czasu nadawania programu. W większości były to transmisje i retransmisje meczy i zawodów sportowych (76,4%). Magazyny o tematyce sportowej zajęły 14,5%. Pozostałą część programu wypełniły (poza autopromocją i płatnymi elementami): informacja, rozrywka i muzyka rozrywkowa, które zajęły łącznie 0,6% programu.

W programie *Polsat Sport 2* nadawano mecze piłkarskie w ramach: eliminacji do MŚ 2006, piłkarskiej Ligi Mistrzów, Pucharu Polski, Bundesligi. Emitowano także relacje

z tenisowego cyklu ATP, turnieju na kortach Wimbledonu itp. Poszczególne wspomniane imprezy sportowe odbywały się w tym samym czasie (dotyczy to zwłaszcza dni weekendowych), co uniemożliwiało ich transmisję w jednym programie.

Premiery wypełniły 79% ubiegłorocznego czasu nadawania programu.

g) Satelitarne programy adresowane

Kolejną grupę tworzyły programy **wyspecjalizowane ze względu na odbiorcę**. W ubiegłym roku, podobnie jak w roku 2005 były to: ***ZigZap*** i ***MiniMini*** dla dzieci i młodzieży (grupa CANAL+ Cyfrowy), ***TVN Style*** dla kobiet.

Program ***ZigZap***, adresowany jest do starszych dzieci i młodzieży (10-15 lat). W ubiegłym roku był zbudowany w 69,6% z filmów fabularnych. Na fabułę złożyły się film animowany - 51,3% rocznego czasu nadawania programu (w dużej części produkcji USA) oraz seriale fabularne (18,2%). W pozostałej części program składał się z magazynów, audycji rozrywkowych i muzycznych, prowadzonych przez młodzież (głównie studentów).

Program ***MiniMini*** jest unikalnym polskim programem, adresowanym do dzieci poniżej 7 roku życia. Również dzieci są prezenterami tego programu. W 2006 roku program ten składał się prawie w całości z seriali animowanych (90,5%). W niewielkim wymiarze (niespełna 0,1% rocznego czasu nadawania) nadawane były gry i zabawy dla dzieci (głównie konkursy plastyczne i aktorskie) oraz teledyski (1,1%). Najmłodszym widzom proponowano filmy i seriale zróżnicowane nie tylko pod względem treści, ale i formy (animacja tradycyjna, komputerowa, lalkowa), w dużej części produkcji polskiej (19,6% rocznego czasu nadawania programu) oraz pozostałej europejskiej (26%), a z innych krajów - przede wszystkim USA (19,8%). Podstawowym kryterium doboru filmów był całkowity brak w nich elementów przemocy, brutalności i agresji. Filmy były dobierane również pod kątem ich wartości edukacyjnych, np. nauki języka angielskiego oraz poznawczych. Wszystkie pozycje programowe były ułożone w tematycznych pasmach, z których każde miało pobudzać różnorodne zainteresowania.

Podobnie jak w roku 2005, premiery stanowiły 4% ubiegłorocznego czasu nadawania programu.

Program ***TVN Style*** jest adresowany do aktywnych zawodowo kobiet. Składał się z magazynów poradnikowych oraz filmów o charakterze poradniczym (m.in. wychowanie dzieci, moda, uroda, urządzanie wnętrz, kulinaria, pielęgnacja roślin). W 2006 roku program wzbogacono o nowe pozycje, m.in. o seriale, cykl dokumentalnych odcinków biograficznych oraz brytyjskie telenowele dokumentalne omawiające różne aspekty życia. Nadawano magazyn skierowany do młodych mam i kobiet spodziewających się dziecka, w którym poruszano tematy związane z macierzyństwem. W ubiegłym roku rozpoczęto także emisję cyklu bajek dla dzieci.

Udział premier w rocznym czasie nadawania wynosił 6,8% i był zbliżony do roku 2005.

h) Pozostałe programy wyspecjalizowane

Kolejnym telewizyjnym satelitarnym programem wyspecjalizowanym emitowanym w ubiegłym roku był program ***TRWAM***, o charakterze edukacyjno-poradniczym i religijnym. Zgodnie z zapisem koncesji program ten ma służyć pełnemu i autentycznemu rozwojowi człowieka poprzez uwrażliwienie go w duchu wartości chrześcijańskich na rolę państwa

i rodziny oraz kwestie społeczno-ekonomiczne i obywatelskie. Ponadto program ma edukować w zakresie historii i współczesności chrześcijaństwa, wspierać kształtowanie współczesnej świadomości chrześcijańskiej w duchu nauczania Stolicy Apostolskiej i jedności z Episkopatem Polski, promować postawy ekumeniczne i działania w duchu dialogu między religijnego, ukazywać dorobek kultury i sztuki sakralnej oraz świeckiej, przekazywać pełne, aktualne informacje z życia Kościoła w Polsce i na świecie.

W 2006 roku, podobnie jak w poprzednim, program *TRWAM* nadawany był przez całą dobę. Składał się w znaczącej części z audycji religijnych oraz edukacyjnych i poradniczych, które zajęły łącznie 30% rocznego czasu nadawania (tyle samo co rok wcześniej). Spośród obecnych na antenie pozostałych rodzajów audycji najwyższy udział miały: publicystyka i informacja (łącznie 25%). Nieco mniej zajął film dokumentalny (19% rocznego czasu emisji).

Wyspecjalizowany charakter programu był realizowany poprzez emisję modlitw, transmisje mszy św. i uroczystości religijnych, koncerty ewangelizacyjne, transmisje pielgrzymek Ojca Świętego Benedykta XVI, informacje z życia Kościoła w Polsce i na świecie. Rozwojowi widzów w duchu wartości chrześcijańskich miały pomagać filmy dokumentalne i audycje religijne. Kwestiom obywatelskim, a także wzorcom osobowym w wychowaniu dzieci i młodzieży poświęcone były audycje. Program zawierał również poradniki dotyczące m.in. zdrowia i życia rodzinnego: medyczne, kulinarne, motoryzacyjne. Obecny był także reportaż, w tym reportaż interwencyjny.

W 2006 roku do ramówki programu wprowadzono kilka nowych audycji, m.in. edukacyjnych rozważania o Biblii i religii, czy animowany film biblijny i audycje edukacyjne skierowane do najmłodszych. W programie ubiegłorocznym wprowadzono także audycję dla rolników.

Udział premier w rocznym czasie nadawania programu wynosił 34,6% (o ponad 2 pkt. proc. więcej niż w roku 2005).

Wyspecjalizowany, emitowany niemal całą dobę program motoryzacyjny ***TVN Turbo*** składał się w 2006 roku w większości z audycji rozrywkowych i sportowych (63%). Audycje poradnicze i filmy dokumentalne poświęcone motoryzacji stanowiły łącznie 10% rocznego czasu nadawania programu.

Proponowano audycje poświęcone nowościom motoryzacyjnym na rynku polskim i europejskim. Na antenie prezentowano w polskiej wersji językowej najbardziej znane europejskie magazyny poświęcone motoryzacji: produkowany przez BBC *Top Gear*, angielski *5TH Gear*, niemiecki magazyn motoryzacyjny *Motorwizja*. Obszerna była również propozycja dla miłośników nowoczesnej techniki i nowych technologii, a także porady dotyczące eksploatacji samochodu oraz nauka bezpiecznej jazdy. Obecne były również relacje ze świata sportów motorowych.

W ubiegłym roku na antenie *TVN Turbo* transmitowano również mecze Ligi Mistrzów w piłce nożnej. Premiery w *TVN* Turbo zajęły 6,7%.

Program o charakterze dokumentalnym ***Planete*** składał się w ubiegłym roku w 82,3% z filmów dokumentalnych i reportaży poświęconych między innymi tematyce społecznej, politycznej, etnograficznej, historycznej, kulturalnej, przyrodniczej i krajoznawczej, etnograficznej, popularno-naukowej, dotyczącej nauki i techniki. Pozostałą część programu zajmowała autopromocja i oprawa oraz płatne elementy.

Program zawierał filmy podejmujące poważne tematy, jak również utrzymane w lekkim tonie dokumenty opowiadające o zabawnych sytuacjach, ludziach i zjawiskach.

Większość prezentowanych filmów poruszało tematy związane z człowiekiem i jego miejscem w świecie. Podobnie jak rok wcześniej, w ciągu tygodnia proponowano ponad 20 nowych tytułów filmów dokumentalnych. Były one pogrupowane w stałych pasmach tematycznych, koncentrujących się na różnorodnych aspektach funkcjonowania współczesnych społeczeństw.

Udział premier wynosił 10,2% rocznego czasu nadawania, a więc był o prawie 5 pkt. proc. niższy niż w roku 2005.

Wyspecjalizowany – medyczny program ***Polsat Zdrowie i Uroda*** porusza kwestie profilaktyki zdrowotnej, urody oraz aktywnego stylu życia. Podstawę oferty programowej stanowiły w 2006 roku, podobnie jak rok wcześniej, audycje edukacyjne i poradnicze poświęcone szeroko rozumianej problematyce zdrowia. Jednak ich udział był w ubiegłym roku znacznie niższy niż w roku 2005 (niecałe 30% czasu nadawania wobec 46% w 2005 roku). Nieco mniejszy udział w rocznym programie miał film dokumentalny (niemal 18%) i film fabularny o tematyce medycznej (14,4%). W pozostałym czasie nadawano audycje rozrywkowe (blisko 8%), publicystyczne (1,8%), informacyjne (0,5%). Program zawierał również audycje religijne (0,2%). Muzyka rozrywkowa stanowiła 13,6%. Składały się na nią głównie audycje muzyczne i teledyski. W ubiegłym roku nadano także 4 godziny muzyki poważnej.

Oferta programowa obejmowała produkcje polskie i zagraniczne (brytyjskie, francuskie, amerykańskie). Audycje premierowe stanowiły 36,5% rocznego czasu nadawania programu (o ponad 6 pkt. proc. mniej niż w roku 2005).

Realizacja przez telewizyjnych nadawców koncesjonowanych przepisu art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji nadawcy programów radiowych i telewizyjnych są zobowiązani do przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory wykonywane w języku polskim. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadziła w 2006 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, kontrolę realizacji przez nadawców tego zapisu ustawy. W odniesieniu do telewizyjnych nadawców koncesjonowanych kontrolą objęto łącznie 41 programów, w tym 4 programy ogólnokrajowe lub ponadregionalne, 7 programów lokalnych i 30 programów satelitarnych. Zgodnie z ustawą, kontrola przeprowadzona została oddzielnie dla poszczególnych kwartałów. Podstawą kontroli były dane sprawozdawcze uzyskane od nadawców.

Analiza uzyskanych danych wykazała, że z obowiązku określonego w art. 15 ust. 2 ustawy wywiązywała się większość nadawców telewizyjnych programów koncesjonowanych.

We wszystkich czterech koncesjonowanych programach telewizji naziemnej ogólnokrajowej lub ponadregionalnej – tj. w programach Polsat, TVN, TV4 i PULS, realizowano omawiany wymóg ustawy, przy czym udział utworów w języku polskim często znacznie przekraczał minimum określone w ustawie, sięgając niekiedy blisko trzykrotności tego minimum.

Wymóg art. 15 ust. 2 był także realizowany w telewizyjnych programach o zasięgu lokalnym, przy tym udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w poszczególnych kwartałach roku był w tych programach wyższy od wymaganego. Jedynie

w programie Odra -Świdnica, Wrocław, Opole w jednym kwartale był on równy ustawowemu minimum.

Spośród 30 kontrolowanych programów satelitarnych sytuacja natomiast była zróżnicowana. W 9 nie nadawano w ogóle utworów słowno-muzycznych w programie, związku z czym wymóg ustawy nie miał w tym przypadku zastosowania.

W 14 programach nadawcy realizowali wymagania ustawy przez cały 2006 rok, w tym w czterech programach (trzech programach EduSat oraz w programie Kino Polska) nadawano wyłącznie utwory w języku polskim, natomiast w dwóch kolejnych (TV Trwam i Polsat 2) udział utworów w języku polskim był przez cały 2006 rok bardzo wysoki (ok. 70%-80%). W następnych ośmiu programach udział wymaganych utworów był zgodny z ustawowym minimum lub nieco go przewyższał.

Natomiast w siedmiu programach satelitarnych: Canal + Niebieski (w 3 kwartałach udział mniejszy o 20 i 30 pkt proc.), MiniMini (w 3 kwartałach udział mniejszy o 23 i 33 pkt proc), ZigZap (w 3 kwartałach udział mniejszy o 9 – 15 pkt. proc), TVN Gra (w 3 kwartałach udział mniejszy o 15 – 11 pkt proc), Canal + Polska (w 2 kwartałach udział mniejszy o 8 pkt proc), Polsat Sport (w jednym kwartale udział mniejszy o 7 pkt. proc.), TVN 7 (w jednym kwartale) w niektórych kwartałach 2006 r. nie realizowano wymogów art. 15 ust. 2 ustawy. Nie odnotowano ani jednego programu, który nie realizowałby wymaganej kwoty utworów w języku polskim przez wszystkie kwartały.

Realizacja warunków koncesji w programach telewizyjnych na podstawie monitoringów przeprowadzonych przez KRRiT

W 2006 roku KRRiT przeprowadziła monitoring (każdorazowo na próbie jednego tygodnia) 11 programów telewizyjnych, w tym 4 programów ogólnokrajowych lub ponadregionalnych rozpowszechnianych naziemnie (Polsat, TVN, PULS, TV 4), 6 programów naziemnych o zasięgu lokalnym (Odra - Głogów, Legnica, Lubin; Odra-Świdnica, Wrocław, Opole; Odra-Gorzów Wielkopolski; Odra-Zielona Góra; Odra-Jelenia Góra; Studio Lubań-Bolesławiec) oraz jednego programu satelitarnego (4fun.tv). Wyniki kontroli przedstawiono poniżej.

POLSAT

Monitoringiem została objęta tygodniowa próba programu *Polsat* nadanego w dniach 12-19 marca 2006 roku.

Zgodnie z zapisami koncesji program ma być nadawany codziennie, przez minimum 23 godziny na dobę. Charakter programu został określony jako uniwersalny, tzn. zawierający różne gatunki i formy telewizyjne oraz różnorodną problematykę. Program powinien zawierać audycje informacyjne (dzienniki, skróty dzienników, informatory specjalistyczne itp.) i audycje publicystyczne w wymiarze nie mniejszym niż 7 godzin w tygodniowym czasie emisji programu. Audycje edukacyjne i poradnicze, w tym teleturnieje z elementami edukacyjnymi, gry i konkursy „wiedzowe" i lingwistyczne, filmy popularnonaukowe, magazyny poradnicze dotyczące ekonomii, zdrowia itp. powinny zajmować minimum 6 godzin w tygodniowym czasie nadawania. Filmy dokumentalne poświęcone różnym dziedzinom życia powinny być nadawane w wymiarze nie mniejszym niż 1,5 godziny w tygodniu. W programie powinny być także prezentowane wydarzenia kulturalne w kraju

(filmowe, muzyczne, teatralne, literackie, plastyczne itp.), a także nadawane audycje przedstawiające trendy w różnych dziedzinach kultury, formy udramatyzowane oraz koncerty muzyki popularnej i poważnej.

Monitoring wykazał, że nadawca realizował wszystkie warunki programowe koncesji. Program nadawano codziennie, średnio przez 23 godziny na dobę. Program miał charakter uniwersalny: był zbudowany z różnych gatunków i form telewizyjnych (filmy fabularne, rozrywka, informacja, publicystyka, sport, poradnictwo i filmy dokumentalne) oraz zawierał różnorodną tematykę. Program oznaczano na ekranie zgodnie z nazwą zapisaną w koncesji. Udział wymaganych rodzajów audycji był zgodny z warunkami koncesji. W programie prezentowano wydarzenia kulturalne, głównie z dziedziny popkultury i show-biznesu. W monitorowanym tygodniu nie odnotowano jedynie koncertów muzycznych, ani form udramatyzowanych, jednak koncesjonariusz nie został zobowiązany do obecności tych elementów programu w każdym tygodniu roku.

TVN

Monitoringiem została objęta tygodniowa próba programu *TVN* nadanego w dniach 16-22 października 2006 roku.

Zgodnie z zapisami koncesji program ma charakter uniwersalny. Powinien być nadawany codziennie, nie krócej niż 17 godzin na dobę. Powinien zawierać audycje informacyjne i publicystyczne w wymiarze nie mniejszym niż 7 godzin w tygodniowym czasie emisji programu. Audycje edukacyjne, w tym filmy dokumentalne, magazyny tematyczne, teleturnieje i gry z elementami edukacyjnymi itp., oraz audycje poradnicze, dotyczące m.in. motoryzacji i zdrowia, powinny zajmować nie mniej niż 3 godziny w tygodniowym czasie nadawania. W programie powinny być także prezentowane współczesne zjawiska społeczne (obyczajowe, kulturowe, związane z życiem publicznym, dotyczące patologii społecznych itp.) oraz promowane idee aktywności charytatywnej.

Na podstawie monitoringu stwierdzono, że w programie realizowane były wszystkie obowiązki wynikające z zapisów koncesyjnych. Program był nadawany codziennie, przez całą dobę. Miał charakter uniwersalny, to znaczy był budowany z różnych gatunków i form telewizyjnych oraz zawierał różnorodną tematykę. Program oznaczano na ekranie zgodnie z nazwą zapisaną w koncesji. Udział wymaganych rodzajów audycji był zgodny z warunkami koncesji.

TV4

Monitoringiem została objęta tygodniowa próba programu nadanego w dniach 15-21 września 2006 roku.

Zgodnie z zapisami koncesji program powinien być nadawany codziennie, nie mniej niż 10 godzin na dobę. Charakter programu określono w koncesji jako uniwersalny. Program powinien zawierać następujące rodzaje audycji: informacyjne i publicystyczne nie mniej niż 6% miesięcznego czasu nadawania; oświatowe, dla rodziny, dzieci i młodzieży nie mniej niż 3% tego czasu; artystyczne nie mniej niż 2% tego czasu.

Monitoring tygodniowej próby programu wykazał, że warunki koncesji były realizowane**,** zarówno w zakresie dobowego czasu emisji (program *TV 4* nadawany był codziennie, średnio przez 22 godziny na dobę), jak i obecności oraz udziału rodzajów audycji określonych w koncesji. Program miał charakter uniwersalny, bowiem zawierał różne rodzaje

audycji (filmy fabularne, rozrywka, sport, publicystyka, informacja) i różnorodną tematykę. Był oznaczany na ekranie zgodnie z nazwą w koncesji. Audycje informacyjne i publicystyczne zajęły 11,8% tygodniowego czasu nadawania, tj. 18,2 godz. Audycje dla rodziny, dzieci i młodzieży zajęły 7% tygodniowego czasu nadawania, tj. 10,8 godz.. Audycje artystyczne wypełniły 1,9% tygodniowego czasu nadawania programu, tj. 2,9 godz. W monitorowanym programie nie stwierdzono obecności bloków audycji zestawianych przed podmioty inne niż *TV4*.

PULS

Monitoringiem została objęta tygodniowa próba programu nadanego w dniach 26 listopada - 2 grudnia 2006 roku.

Zgodnie z koncesją program ma być nadawany codziennie, przez minimum 15 godzin na dobę. Charakter programu został określony jako wyspecjalizowany – społeczno-religijny. Audycje i inne przekazy realizujące specjalizację programu powinny stanowić nie mniej niż 70% czasu nadawania programu w ciągu miesiąca w godzinach 6.00-23.00. W ramach specjalizacji programu mają być nadawane audycje religijne realizowane poprzez różne formy telewizyjne, w wymiarze nie mniejszym niż 10% czasu obligatoryjnie przeznaczonego na specjalizację oraz audycje informacyjne i publicystyczne dotyczące problemów społecznych, politycznych i kulturalnych w wymiarze nie mniejszym niż 13% tego czasu.

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu stwierdzono, że nadawany program telewizji PULS realizował wszystkie warunki koncesji. Program nadawany był codziennie, przez 21,5 godziny na dobę. Społeczno-religijny charakter programu realizowany był przez większość nadawanych audycji: religijne, informacyjne, publicystyczne, edukacyjne i poradnicze, film dokumentalny i muzykę poważną oraz przez większość nadanych filmów fabularnych. Audycje i inne przekazy realizujące wyspecjalizowany charakter programu zajmowały **72,5%** czasu emisji w godzinach 6.00-23.00. Udział audycji religijnych w monitorowanym tygodniu stanowił 16% (19 godz. w tygodniu) czasu nadawania programu w godzinach 6.00-23.00 (wobec wymaganych w koncesji 10%), udział audycji informacyjnych i publicystycznych - 13,5% (16,1 godz. w tygodniu). W koncesji zobowiązano nadawcę do przeznaczania 13% czasu emisji na te audycje.

Nadane w programie audycje religijne realizowane były poprzez różne formy telewizyjne: od filmów dokumentalnych przedstawiających zabytki sakralne i działalność ekumeniczną polskiego Kościoła, poprzez transmisje mszy świętych, modlitw, pieśni religijnych, widowisk muzyczno-baletowych o tematyce religijnej oraz wywiadów w studio. Znaczącą pozycję w monitorowanym tygodniu zajmowały koncerty zespołów *gospel* wykonane na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Gospel w Osieku.

Tematykę religijną podejmowały także prowadzone w studiu rozmowy w ramach audycji publicystycznych i formacyjnych. Poprzez formy dokumentalne prezentowane były zarówno miejsca religijnego kultu, jak działalność ewangelizacyjna i ekumeniczna duchownych i laikatu.

Program PULS nie zawierał w monitorowanym tygodniu audycji informacyjnych. Nadawano pięć tytułów audycji publicystycznych. Był to nadawany od poniedziałku do piątku *Puls wieczoru*, którego gośćmi byli politycy, biznesmeni, naukowcy, publicyści. Omawiano i komentowano bieżące wydarzenia w kraju. Wśród audycji publicystycznych nadawano magazyn filmowy i audycję poświęconą sprawom współczesnej kultury.

W ramach specjalizacji w monitorowanym tygodniu nadano 7 tytułów pełnometrażowych filmów fabularnych, wszystkie były produkcji polskiej. Wszystkie zaliczyć można do kategorii tak zwanego kina familijnego.

Nadane w programie filmy dokumentalne dotyczyły wydarzeń historycznych, politycznych, kultury i sztuki. Najliczniejszą grupę stanowiły filmy poświęcone najnowszej historii politycznej kraju i świata. Program zawierał także magazyny edukacyjno-poradnicze, m.in. wędkarski, łowiecki, medyczny, a także dla dzieci.

4fun.tv

Monitoringiem została objęta tygodniowa próba programu 4fun.tv nadanego w dniach 5-11 czerwca 2006 roku.

Koncesja określa program *4fun.tv* jako wyspecjalizowany - rozrywkowy, poświęcony różnym aspektom rozrywki dla młodych ludzi, głównie z zakresu młodzieżowej kultury masowej, stylu życia, współczesnej muzyki rozrywkowej, internetu, nowych technologii komunikowania, gier komputerowych. Program powinien być rozpowszechniany codziennie, nie mniej niż 18 godzin na dobę. Wyspecjalizowany charakter programu ma być realizowany poprzez emisję różnego rodzaju audycji rozrywkowych takich jak: konkursy i gry, w tym także interaktywne prowadzone w formie komunikacji tekstowej na ekranie, teleturnieje, skecze, scenki i sytuacje humorystyczne, aktualności i relacje z dziedziny rozrywki i sportu, poświęcone ciekawym stronom internetowym, informacje na temat premier filmowych, audycje dotyczące muzyki oraz subkultury klubowej, teledyski z muzyką rozrywkową, itp. Integralną częścią programu ma być – nadawana równocześnie - interaktywna komunikacja tekstowa, wizualizowana w specjalnie utworzonych okienkach ekranowych, zawierających m.in.: dyskusje, informacje, dedykacje, listy teledysków, itp. Obligatoryjne, poświęcone rozrywce, elementy programu powinny w nim zajmować nie mniej niż 80% tygodniowego czasu nadawania. Koncesjonariusz zobowiązany jest do kontroli zawartości wyświetlanych na ekranie czatów i wszelkich innych tekstów oraz materiałów nadesłanych przez widzów w celu wyeliminowania ewentualnych naruszeń postanowień artykułu 18 ustawy o radiofonii i telewizji. Koncesjonariusz powinien wyraźnie oddzielić w programie warstwę informacyjną od rozrywkowej.

Z analizowanej próby programu wynika, że nadawca wypełniał warunki koncesji dotyczące charakteru i czasu emisji programu - był to zgodnie z koncesją program całodobowy, poświęcony różnym aspektom rozrywki dla młodych ludzi. Jego wyspecjalizowany charakter realizowany był głównie poprzez emisję teledysków z muzyką młodzieżową, filmów animowanych i audycji satyrycznych. Warstwa realizująca rozrywkową specjalizację programu (teledyski oraz filmy animowane i audycje satyryczne) zajęła ok. 88,5% jego tygodniowej emisji (a więc o ponad 8,5 pkt. proc. niż wymagany koncesją). Zgodnie z koncesją integralną część programu stanowiła interaktywna komunikacja tekstowa, obecna przez cały czas na ekranie telewizora. Ponadto koncesja zobowiązuje nadawcę do kontroli zawartości wyświetlanych na ekranie tzw. *czatów* i wszelkich innych tekstów oraz materiałów nadesłanych przez widzów. Jednak koncesjonariusz nie zawsze kontrolował ich zawartość bowiem w monitorowanym programie znalazły się wulgaryzmy.

Analizowany program składał się przede wszystkim z teledysków z różnorodną muzyką młodzieżową - od rocka po hiphop. Widzowie sami wybierali teledyski, które chcieli oglądać wysyłając smsy. Przez cały czas emisji programu widoczne były wyniki ich głosowania. Teledyski nadawane były w ramach stałych, emitowanych o tej samej porze, pozycji programu (pasm poświęconych określonemu rodzajowi muzyki). Widzowie

uczestniczyli w współtworzeniu programu dzięki stałemu kontaktowi ze stacją za pomocą sms-ów, mms-ów i Internetu (*4fun.tv.* ma swoją stronę internetową). Komunikacja ta wizualizowana była w okienkach ekranowych, zawierających m.in. komentarze i oceny widzów, dedykacje, listy proponowanych do emisji teledysków.

Programy rozpowszechniane przez Telewizję Odra Sp. z o.o.

Monitoringiem zostały objęte tygodniowe próby pięciu programów o charakterze uniwersalnym i zasięgu lokalnym rozpowszechniane przez spółkę Telewizja Odra Sp. z o.o. tj.: *Odra-Głogów, Legnica, Lubin* i *Odra-Świdnica, Wrocław, Opole* nadanych w dniach 19-25 czerwca 2006 roku*; Odra-Gorzów Wielkopolski, Odra-Zielona Góra* i *Odra-Jelenia Góra* nadanych w dniach 9-15 października 2006 roku.

Wszystkie programy spółki Telewizja Odra mają takie same zapisy koncesji dotyczące programu. Mają być one rozpowszechniane codziennie przez 2 godziny na dobę. Pozostały czas w ciągu doby ma być wypełniony emisją programu „TV 4", niedostępnego drogą naziemną na obszarach działania tych stacji. Charakter programów został określony jako uniwersalny poświęcony tematyce lokalnej, tzn. zawierający różne gatunki i formy telewizyjne oraz różnorodną problematykę dotyczącą mieszkańców objętych zasięgiem nadawania. Udział tematyki lokalnej, realizowanej poprzez różne formy i rodzaje audycji, powinien stanowić nie mniej niż 70% czasu nadawania programu w ciągu miesiąca w godzinach 6.00-23.00 - co oznacza średnio nie mniej niż 9 godzin 48 minut tej tematyki w tygodniu i 1 godzinę 24 minuty na dobę; w tym nie mniej niż 1 godzinę dziennie powinny stanowić audycje premierowe o tematyce lokalnej. Obligatoryjnie muszą być nadawane lokalne serwisy informacyjne (dzienniki) i publicystyka na temat problemów lokalnych. W programie nie mogą być nadawane przekazy planszowe (z wyjątkiem plansz zawierających reklamy) oraz audycje pochodzące od innego nadawcy.

Wyniki przeprowadzonego monitoringu wskazują, że w wymienionych programach naruszano warunki koncesji. W trzech programach: *Odra-Gorzów Wielkopolski, Odra-Zielona Góra* i *Odra-Jelenia Góra* dobowy czas nadawania był krótszy niż określony w koncesji. We wszystkich czterech programach nadawano w mniejszym wymiarze niż określono w koncesji audycje premierowe o tematyce lokalnej. Programy nie były oznaczane na antenie nazwą zapisaną w koncesji (używano nazwy „Odra" zamiast indywidualnych nazw programów). Pozostałe warunki koncesji były realizowane.

Ponadto nadawca trzech z tych programów (Odra-Gorzów Wlkp., Odra-Zielona Góra, Odra-Jelenia Góra), spółka Telewizja Odra Sp. z o.o., naruszył art. 20 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji i przepisy rozporządzenia KRRiT z dnia 6 lipca 2000 r. w sprawie sposobów utrwalania i przechowywania przez nadawców audycji, reklam i innych przekazów, nie utrwalając zapisu programu w wymagany sposób i nadsyłając nagranie programu do monitoringu dopiero po powtórnym wezwaniu przez KRRiT.

Program Studio Lubań - Bolesławiec

Kontrolowano tygodniową próbę programu nadanego w dniach 13-19 listopada 2006 roku. Zgodnie z zapisami koncesji, program powinien mieć charakter uniwersalny, poświęcony tematyce lokalnej, tzn. zawierający różne gatunki i formy telewizyjne oraz różnorodną problematykę dotyczącą mieszkańców objętych zasięgiem nadawania. Czas emisji programu powinien wynosić 2 godziny na dobę. W pozostałym czasie w ciągu doby program *Studio Lubań-Bolesławiec* może być zestawiany z programem radiowym *Tok FM*.

Udział tematyki lokalnej, realizowanej poprzez różne formy i rodzaje audycji, powinien stanowić nie mniej niż 70% czasu nadawania programu w ciągu miesiąca w godzinach 6.00-23.00. Obligatoryjnie muszą być nadawane lokalne serwisy informacyjne (dzienniki) i publicystyka na temat problemów lokalnych. W programie nie mogą być nadawane przekazy planszowe (z wyjątkiem plansz zawierających reklamy). Program powinien być oznaczany na ekranie przez jego nazwę zapisaną w koncesji.

Na podstawie monitoringu stwierdzono, że w programie naruszano warunki koncesji. Dobowy czas nadawania był krótszy niż określony w koncesji. Nadawano w znacznie mniejszym wymiarze niż określono w koncesji audycje premierowe o tematyce lokalnej. Pozostałe warunki koncesji były realizowane.

Rynek telewizji kablowych

Oprócz rozprowadzania programów wytworzonych przez innych nadawców, operatorzy kablowi rozpowszechniają także, na podstawie uzyskanej koncesji, własne programy. W 2006 roku Przewodniczący KRRiT wydał 41 koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej. W tym okresie Przewodniczący KRRiT wydał także 6 decyzji o rozszerzeniu koncesji na rozpowszechnianie programów, zwiększając ich zasięg o kolejne sieci telewizji kablowej.

W świetle doświadczeń KRRiT, koncesje na rozpowszechnianie programu w sieciach kablowych są udzielane na programy emitowane od 30 minut w tygodniu, do kilku godzin dziennie – rzeczywisty czas emisji jest najczęściej dłuższy od minimalnego czasu wpisanego w koncesję. W przypadku programów radiowych rozpowszechnianych w sieciach kablowych jest to emisja nawet 24 godzinna.

Spośród koncesji wydanych w 2006 roku najdłuższy czas nadawania programu wynosi 17 godzin na dobę, natomiast najkrótszy wynosi 30 minut na tydzień.

We wnioskach o udzielenie koncesji coraz częściej wnioskodawcy ubiegają się o możliwość rozpowszechniania programu wyspecjalizowanego o charakterze informacyjnym i informacyjno-publicystycznym (w 2006 roku wydano 18 takich koncesji). Wyspecjalizowany charakter programu ułatwia nadawcy zrealizowanie zamierzeń dotyczących lokalności nadawanych audycji. Własne programy koncesjonowane są głównie poświęcone tematyce lokalnej. Wypełniają lukę w dostępie do informacji, której nie są wstanie wypełnić naziemni nadawcy ogólnopolscy oraz regionalne programy rozpowszechniane przez Telewizję Polską SA

KRRiT dostrzega również zjawisko wymiany programowej pomiędzy nadawcami, znacznie obniżającymi koszty programów i wzbogacającymi oferowane treści.

Programy rozpowszechniane w sieciach kablowych przez lokalnych nadawców są prezentowane na konkursie „To nas dotyczy" organizowanym przez Polską Izbę Komunikacji Elektronicznej. III-cia edycja Konkursu miała swój finał 16 maja 2006 roku podczas XXVIII Konferencji PIKE, która odbyła się w Jachrance koło Warszawy. Honorowym patronem Konkursu był Wiceminister Kultury Jarosław Sellin.

W kategorii „Program Informacyjny" zwyciężyła audycja „Serwis Informacyjny PULS DNIA rozpowszechniany przez Wielkopolską Telewizję Kablową z Poznania. W kategorii „Krótka Forma Telewizyjna – Reportaż" zwyciężyła audycja „Opowieść o starym kinie" TV SFERA z Rudy Śląskiej. W kategorii „Wywiad" zwycięzcą okazała się

audycja rozpowszechniana w Telewizji Sanok „Rozmowa z Siczką”. W kategorii „Magazyn Telewizyjny” zwyciężyła audycja „Wyciągnięte z zapomnienia” Telewizji Sanok.

Głównymi nagrodami w Konkursie są statuetki Kryształowego Ekranu.

Powiększenie oferty programowej, dostępnej w sieciach telewizji kablowej, umożliwia operatorom naturalne pozyskiwanie środków na rozwój sieci (podnoszenie opłat). Jednocześnie jednak wzrost abonamentu wywołuje protesty ze strony odbiorców, zwłaszcza w momencie likwidowania przez spółdzielnie mieszkaniowe możliwości korzystania z anten zbiorczych (w takim przypadku następuje przymus korzystania z usług operatora sieci telewizji kablowej). Problem ten potwierdzają liczne skargi napływające do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Nie ma przepisów chroniących obywateli przed działalnością administracji domów mieszkalnych, które podpisują umowy z operatorami telewizji kablowych. Ustawa o radiofonii i telewizji nie daje kompetencji KRRiT w zakresie obowiązku dostarczania przez operatorów telewizji kablowych darmowych pakietów, złożonych z programów rozpowszechnianych drogą rozsiewczą – naziemną, które byłyby dostępne za pomocą tradycyjnych anten.

Nasycenie rynku wysokiej jakości programami nie daje gwarancji, że po pojawieniu się na rynku nowego programu będzie on automatycznie wprowadzany do oferty operatorów sieci kablowych. Z tego powodu bardzo trudno przewidzieć wpływy z tytułu opłat za wpisy do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych.

Podczas XXIX Międzynarodowej Konferencji i Wystawy Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej (22-25 października 2006 roku) odbył się pierwszy – w założeniu organizatorów, coroczny - „Przegląd Kanałów Tematycznych”. Celem „Przeglądu” ma być informowanie operatorów komunikacji elektronicznej o nowych kanałach tematycznych oraz promowanie najlepszych kanałów obecnych już na terenie Polski.

ROZDZIAŁ IV. ANALIZY PROBLEMOWE DOTYCZĄCE PROGRAMÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH

4.1. Realizacja przez nadawców radiowych i telewizyjnych przepisów art. 18 ust. 4 - 6 ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 roku w świetle przeprowadzonego monitoringu

Omówienie wyników monitoringu 4 programów radiowych i 4 programów telewizyjnych przeprowadzonego pod kątem ochrony małoletnich na tygodniowej próbie programu wyemitowanego w okresie: 5-12 marca 2006 roku

Celem monitoringu było uzyskanie odpowiedzi na pytanie: jak nadawcy radiowi i telewizyjni realizują obowiązki w zakresie ochrony małoletnich określone w ustawie o radiofonii i telewizji (art. 18 ust. 4-5b) oraz w rozporządzeniu KRRiT z 23 czerwca 2005 roku po upływie 7 miesięcy od wejścia w życie tego rozporządzenia. Wyniki zostały porównane z wynikami analogicznego monitoringu przeprowadzonego we wrześniu 2005 roku oraz monitoringu wybranych audycji telewizyjnych nadanych w okresie luty – marzec 2006.

Zakres przeprowadzonego monitoringu objął całodobowe tygodniowe próby czterech programów radiowych: Program 1 PR, Radio Bis, Radio ZET, Radiostacja oraz czterech programów telewizyjnych: TVP 1, TVP 2, POLSAT, TVN. Analizie poddane zostały zarejestrowane programy nadane w okresie od 5 marca do 12 marca (wszystkie 4 programy radiowe i 2 programy telewizyjne: TVP 1 i TVP 2) oraz od 12 marca do 19 marca 2006 roku (dwa programy telewizyjne: POLSAT i TVN).

Łącznie zmonitorowano próby programów radiowych trwające w sumie 672 godziny oraz próby programów telewizyjnych trwające w sumie 596 godzin 15 minut (łączny czas audycji oznakowanych 438 godz. 27 minut). Z badania wyłączono audycje zwolnione z obowiązku stosowania oznaczeń na podstawie art. 18 ust. 5b. ustawy o radiofonii i telewizji (to jest: serwisy informacyjne, reklamy, telesprzedaż, transmisje sportowe i przekazy tekstowe). Całość prac nad monitoringiem trwała od 3 kwietnia do 7 lipca 2006 roku

Pełne sprawozdanie z monitoringu zawiera ponad 40 stron druku. Poniżej podajemy podstawowy obraz statystyczny wyników monitoringu z krótkim komentarzem, spis audycji, których kwalifikacja uznana została za błędną oraz pełny tekst wniosków końcowych raportu.

Wyniki monitoringu w ujęciu statystycznym

Tabela nr 40. Udział audycji zakwalifikowanych do danej kategorii w całości czasu emisji audycji oznakowanych w poszczególnych programach

kategoria	TVP 1		TVP 2		POLSAT		TVN	
	czas trwania (godz. min.)	udział %	czas trwania (godz. min.)	udział %	czas trwania (godz. min.)	udział %	czas trwania (godz. min.)	udział %
bez ograniczeń wiekowych	25:40	25,4	46:02	43,3	04:26	4,0	02:11	1,8
dla małoletnich od 7 lat	10:27	10,3	01:54	1,8	27:51	25,2	15:43	13,1
dla małoletnich od 12 lat	45:15	44,7	41:27	39,0	56:19	50,8	89:19	74,4
dla małoletnich od 16 lat	14:41	14,5	11:11	10,5	12:39	11,4	11:30	9,6
dozwolone od 18 lat	01:30	1,5	03:32	3,3	09:29	8,6	01:17	1,1
brak oznakowania	03:38	3,6	02:15	2,1	00:00	0,0	00:00	0,0
Razem	**100:31**	**100**	**105:41**	**100**	**109:64**	**100**	**119:20**	**100**

Powyższa tabela ukazuje udział audycji zakwalifikowanych do danej kategorii w całości czasu emisji audycji oznakowanych w poszczególnych programach, zarówno nadawców publicznych jak i komercyjnych. W przedstawionym obrazie zwraca uwagę duża ilość audycji zakwalifikowanych do kategorii „od lat 12" obejmującej małoletnich od lat 12 do 16. Przoduje w tej tendencji TVN (aż 74,4%), potem w kolejności następuje POLSAT (50,8%), na wysokim poziomie kształtują się też analogiczne wskaźniki w TVP 1 (44,7%) i nieco niżej w TVP 2 (39,0%). Analiza treści tych audycji wskazuje, że właśnie w tej kategorii znajduje się najwięcej audycji błędnie oznakowanych (z zaniżoną kwalifikacją). Nadawcy dokonują zaniżonej kwalifikacji do tej kategorii najprawdopodobniej po to, by nie wpadać w ograniczenie czasu emisji tych audycji tylko do pasma po godz. 20. Obraz ten koreluje z niskimi wskaźnikami określającymi czas emisji audycji zakwalifikowanych do dwóch następnych kategorii wiekowych: obejmującej małoletnich w wieku 16-18 lat (od 9,6% do 14,5%) oraz widzów od lat 18 (od 1,1% do 8,6%). Statystycznie, polscy nadawcy telewizyjni znacząco ograniczają dopuszczanie do emisji audycji, które ze względu na zawartość oglądać mogą małoletni dopiero od lat 16 oraz audycji przeznaczonych tylko dla dorosłych. Efekt statystyczny jest osiągany jednak nie poprzez samoograniczenie ze strony nadawców w trosce o małoletnich, ale w dużym stopniu poprzez zaniżanie kategorii klasyfikowanych audycji. W konkluzji należy stwierdzić, że nieprawidłowa kwalifikacja przez nadawców audycji do różnych grup wiekowych powoduje, że obraz statystyczny jest

zafałszowany i każdorazowo wymaga konfrontacji z analizą rzeczywistej zawartości treściowej tych audycji i dokonania korekty kwalifikacji nadanych niezgodnie z przepisami. Analiza ta wykazuje, że zdecydowana większość audycji oznaczana kategoriami „bez ograniczeń wiekowych", „od lat 7", „od lat 12" i „od lat 16" to po prostu audycje adresowane do dorosłych.

Obowiązek znakowania na ogół jest przez nadawców respektowany. Warto zauważyć, że brak oznakowań zdarza się właśnie w telewizji publicznej (łącznie 15 audycji nieoznakowanych).

Tabela nr 41. Liczba audycji błędnie zakwalifikowanych, czas ich trwania i udział w globalnym czasie emisji w poszczególnych programach

kategoria	TVP 1			TVP 2			POLSAT			TVN		
	liczba audycji.	czas trwania (godz. min.)	udział %	liczba audycji.	czas trwania (godz. min.)	udział %	liczba audycji.	czas trwania (godz. min.)	udział %	liczba audycji	czas trwania (godz. min.)	udział %
bez ogr.	0	**00:00**	0	**6**	**03:03**	**2,9**	0	00:00	0	0	00:00	0
od lat 7	**2**	**01:05**	**1,1**	0	00:00	0	0	00:00	0	0	00:00	0
od lat 12	**2**	**03:10**	**3,1**	**3**	**02:21**	**2,2**	**4**	**05:54**	**5,3**	**25**	**13:47**	**11,5**
od lat 16	**1**	**01:46**	**1,7**	**1**	**01:38**	**1,5**	**1**	**00:22**	**0,3**	**1**	**01:10**	**1**
od lat 18	0	00:00	0	0	00:00	0	0	00:00	0	0	00:00	0
razem	**5**	**06:01**	**6**	**10**	**07:02**	**6,6**	**5**	**06:16**	**5,7**	**26**	**14:57**	**12,5**

Tabela ukazuje audycje i inne przekazy ocenione w toku monitoringu jako błędnie zakwalifikowane do danej kategorii wiekowej. Wysoka jest liczba stwierdzonych podczas badania naruszeń przepisów w zakresie ochrony małoletnich widzów w programach TVN (26 przypadków) oraz TVP 2 (10 przypadków). W przypadku TVN na tę liczbę złożyły się przede wszystkim błędnie zakwalifikowane do kategorii „od lat 12", a powtarzane w ciągu doby, audycje cykliczne: magazyn reporterów, seriale „fabularno-dokumentalne" oraz audycje typu talk show. W przypadku TVP 2 zastrzeżenia co do poprawności kwalifikacji budzą 4 odcinki różnych seriali (w tym jeden dla dzieci), 3 audycje rozrywkowe (kabarety), 2 filmy fabularne i 1 film dokumentalny. W programie TVP 1 zakwestionowano 2 odcinki seriali oraz 3 filmy fabularne, w POLSACIE 1 serial i 4 filmy.

Oprócz błędnie zakwalifikowanych audycji, monitoring wykazał występowanie we wszystkich badanych programach audycji, które nie stanowiły wprawdzie bezpośredniego naruszenia tych zasad, ale których oznakowanie mogło dezinformować. Chodzi przede wszystkim o audycje, które wprawdzie nie zawierały elementów szkodliwych (np. przemocy, obrazów seksu, wulgaryzmów, złych wzorów zachowań, wadliwych ocen moralnych czy przerażającej wizji świata), ale których zrozumienie wymaga większej niż w przypadku dziecka wiedzy. Dotyczy to zwłaszcza audycji edukacyjno-poradniczych.

W przypadku nieoznakowanej autopromocji, najwięcej takich zwiastunów stwierdzono w programie w TVN (56) i TVP (28). Ponadto, w różnych programach istniały przypadki niekonsekwencji w oznakowaniu zwiastunów (np. różne oznakowania tych samych zwiastunów). Rażącym naruszeniem obowiązujących przepisów o ochronie małoletnich widzów była manipulacja polegająca na omijaniu przepisów dotyczących zakazu promowania audycji przeznaczonych dla widzów od lat 16 przed godziną 20. Stwierdzono cztery takie przypadki, w których nadawcy (TVN – 3 przypadki i POLSAT – 1 przypadek) emitowali przed godziną 20 zwiastuny bez oznakowania, natomiast po godzinie 20 zwiastuny tych audycji emitowane były z oznaczeniem „od lat 16".

Audycje uznane za błędnie zakwalifikowane (naruszające rozporządzenie KRRiT)

a. W kategorii „bez ograniczeń wiekowych – 6 audycji:

TVP 2

- *Z kabaretowego archiwum* - audycja satyryczno-kabaretowa (prod. polska, emisja 7.03.06, godz.19.20) – powinno być: „od lat 12";
- *Z Grabowskim po kraju* - audycja satyryczno-kabaretowa (prod. polska, emisja 9.03.06, godz. 13.10) – powinno być: „od lat 12";
- *Tygodnik moralnego niepokoju* - audycja satyryczno-kabaretowa (prod. polska, emisja 11.03.06, godz. 21.25) – powinno być: „od lat 12";
- *W obliczu pandemii* - dokument filmowy (prod. Wielka Brytania, emisja 8.03.06, godz. 19.05) – powinno być: „od lat 12";
- *Sześć milionów sekund* - serial przygodowy (prod. polska, emisja 10.03.06, godz. 6.45) – powinno być: „od lat 7";
- *Nie do wiary* - serial dokumentalny (prod. USA, emisja 10.03.06 godz.14.35) – powinno być: „od lat 7".

b. W kategorii wiekowej „od lat 7"- 2 audycje:

TVP 1

- *Plebania* - serial fabularny (prod.polska, emisja 9.03.06, godz.12.35) – powinno być: „od lat 12";
- *Miłość na antypodach* – serial fabularny (prod. USA – Australia, emisja 11.03.06, godz. 12.05) – powinno być: „od lat 12".

c. W kategorii wiekowej „od lat 12" – 34 audycje:

TVP 1:

- *Kalipso* - serial obyczajowy (prod. polska, emisja 9.03.06, godz. 15.10) – powinno być: „od lat 16", pora emisji po godz. 20.00;
- *Garść dynamitu* - film (western) (prod. Włochy, emisja 10.03.06, godz. 22.15) – powinno być: „od lat 16".

TVP 2

- *Egzamin z życia* - serial obyczajowy (prod. polska, emisja 5.03.06, godz. 17.05; 10.03.06 godz. 15.00) – powinno być: „od lat 16”, pora emisji po godz. 20.00;
- *Gliniarz i prokurator* - serial kryminalny (prod. USA, emisja 8.03.06, godz. 15.05) – powinno być: „od lat 16”, pora emisji po godz. 20.00.

POLSAT

- *Daleko od noszy* - serial komediowy (prod. polska, emisja 14.03.06, godz.12.00) – powinno być: „od lat 16”, pora emisji po godz. 20.00;
- *Negocjator* - film sensacyjny (prod. USA-Niemcy, emisja 14.03.06, godz. 20.50) – powinno być: „od lat 16”;
- *Szkoła uwodzenia* - film (komediodramat) (prod. USA, emisja 17.03.06, godz. 22.40) – powinno być: „od lat 18”, pora emisji po godz. 23.00;
- *Conan Barbarzyńca* - film typu *fantasy* (prod. USA, emisja 18.03.06, godz. 20.40) – powinno być: „od lat 16”.

TVN

- *W-11 Wydział Śledczy* - serial fabularno-dokumentalny (prod. polska, emisja 13.03.06, godz. 8.13; 14.03.06, godz. 20.15; 15.03.06, godz. 8.10) – powinno być: „od lat 16”, pora emisji po godz. 20.00;
- *Sędzia Anna Maria Wesołowska* - serial fabularno-dokumentalny (prod. polska, emisja 13.03.06, godz.16.15; 14.03.06, godz. 7.10, 16.15; 15.03.06, godz. 7.10, 16.15;16.03.06, godz. 7.10, 16.15; 17.03.06, godz. 7.10, 16.15) – powinno być: „od lat 16”, pora emisji po godz. 20.00;
- *Uwaga*, magazyn reporterów – (prod. polska, emisja 13.03.06, godz. 19.45; 14.03.06, godz. 1.29, 6.15; 16.03.06, godz. 19.50; 17.03.06, godz. 1.20, 6.20, 19.45; 18.03.06, godz. 0.40, 5.55, 19.45; 19.03.06, godz. 6.00) – powinno być: „od lat 16”, pora emisji po godz. 20.00;
- *Rozmowy w toku* - talk show (prod. polska, emisja 17.03.06, godz.11.50; 18.03.06, godz. 2.35) – powinno być: „od lat 16”, pora emisji po godz. 20.00.

Wnioski z monitoringu: w monitorowanej próbie czterech programów radiowych (Program 1 PR, Radio Bis, Radio ZET, Radiostacja) żadna audycja lub inny przekaz, niezależnie od godzin ich emisji, nie były poprzedzane zapowiedziami słownymi przewidzianymi w rozporządzeniu KRRiT (§ 3 pkt 1, § 4 pkt 1 oraz § 5 pkt 1). Jednocześnie w niektórych programach (Radio BIS, Radiostacja) stwierdzono obecność przekazów nieodpowiednich zwłaszcza dla młodszych grup wiekowych, a także audycji zbyt trudnych dla małoletnich z tych grup wiekowych (Radio Bis). Brak zapowiedzi słownych powoduje, że małoletni słuchacze programów radiowych nie są obecnie chronieni żadnym systemem ostrzegawczym.

Nadawcy telewizyjni od strony formalnej na ogół stosują się do wymogów ustawy i rozporządzenia KRRiT, opatrując większość audycji i innych przekazów podlegających

obowiązkowi oznakowania piktogramami informującymi o zakwalifikowaniu do danej kategorii wiekowej (brak oznakowania stwierdzono tylko w 1,3% łącznego czasu trwania audycji oznakowanych wszystkich 4 nadawców). W większości przypadków piktogramy są prawidłowo umieszczone i dobrze widoczne na ekranie w czasie całego trwania audycji. Występuje także zgodność godzin emisji z określoną dla danej audycji kategorią wiekową (z wyjątkiem niektórych zwiastunów audycji).

Istotne zastrzeżenia merytoryczne budzi dokonywana przez nadawców telewizyjnych kwalifikacja audycji do poszczególnych kategorii wiekowych. Niezgodność z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji oraz z rozporządzeniem KRRiT z 23 czerwca 2005 roku stwierdzono w przypadku 46 audycji. We wszystkich tych przypadkach mamy do czynienia z zaniżaniem kategorii, a więc nadawaniem audycji z piktogramem informującym o przeznaczeniu do niższej grupy wiekowej, niż wynika to z wzorca klasyfikacyjnego zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia KRRiT. Najczęściej przypadki takie mają miejsce w audycjach zakwalifikowanych do kategorii „od lat 12" i „od lat 16". Powoduje to, iż obraz rozkładu audycji pomiędzy różne kategorie wiekowe jest merytorycznie zafałszowany: nadmiernie rozbudowana kategoria „do lat 12" (53%), niewielka ilościowo „od lat 16" (11,4%) i zaledwie śladowa „od lat 18" (3,6%). W rzeczywistości ten efekt statystyczny jest osiągany przede wszystkim przez zaniżanie kategorii wiekowych klasyfikowanych audycji.

Jeśli chodzi o gatunki audycji, w których najczęściej stwierdzono naruszenie przepisów to są to w kolejności: seriale "fabularno-dokumentalne" (12 edycji), magazyny reporterów (11 edycji), inne seriale (8 edycji) i filmy fabularne (7 edycji). Tak więc - wbrew rozpowszechnionej opinii - w obrazie odnotowanym przez ten monitoring to nie sensacyjne filmy fabularne (przeważnie nadawane w godzinach wieczornych) stanowią najczęstsze zagrożenie dla małoletnich widzów w czasie chronionym, ale powtarzane wielokrotnie w ciągu doby audycje typu „serial fabularno-dokumentalny" oraz magazyny reporterów.

Najczęstsze naruszenia przepisów art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT stwierdzono w przypadku telewizji TVN (26 błędnych kwalifikacji głównie w kategorii „od lat 12"). Jest to konsekwencją faktu, że w tym programie najliczniej były reprezentowane i emitowane w czasie chronionym - scharakteryzowane powyżej - audycje o tematyce głównie kryminalnej, jak seriale „fabularno-dokumentalne" (*Sędzia Anna Maria Wesołowska, W-11 Wydział Śledczy*) czy magazyny reporterów *(Uwaga).* W programie TVN audycje te są kilkakrotnie powtarzane w ciągu doby. Pokazują one często świat zbrodni i przestępstw, wypaczone formy współżycia społecznego, prezentują wizję świata, w którym na co dzień dominuje przemoc i pozbawiony głębszych uczuć seks. Należy dodać do tego audycję cykliczną typu talk show *Rozmowy w toku,* również klasyfikowaną "od lat 12", a poruszającą w dwóch zakwestionowanych w tym monitoringu przypadkach, w sposób sensacyjny i abstrahujący od oceny moralnej, intymną sferę życia rodzinnego oraz seksualnego. Wydaje się rzeczą konieczną doprowadzenie do tego, by ten typ audycji był kwalifikowany zgodnie z rozporządzeniem KRRiT (co najmniej do kategorii „od lat 16") i emitowany w godzinach późniejszych (także powtórki).

W odniesieniu do seriali fabularnych w pełni aktualna jest obserwacja, odnotowana już w poprzednim tygodniowym monitoringu (z 2005 roku), że nadawcy nadają audycjom cyklicznym, w tym szczególnie serialom, stałą kwalifikację, bez względu na zawartość danego odcinka serialu. Tymczasem poszczególne odcinki często zasadniczo różnią się treściowo od siebie i wymagają każdorazowo odrębnej kwalifikacji. Obserwacja ta dotyczy także takich audycji cyklicznych, jak seriale „fabularno-dokumentalne", czy magazyny reporterów oraz audycje typu talk show.

Wśród wyemitowanych filmów największe zastrzeżenia budzą filmy sensacyjne kwalifikowane z zaniżaniem grupy wiekowej (najczęściej: „od lat 12", zamiast „od lat 16" i „od lat 16" zamiast „od lat 18"). Zdarzały się również przypadki, że wykorzystywano błędną kwalifikację do emisji w czasie, w którym film nie powinien być emitowany przy prawidłowej kwalifikacji.

Podczas monitoringu stwierdzono 4 przypadki naruszenia rozporządzenia KRRiT przez promowanie audycji zwiastunami emitowanymi w czasie, w którym na mocy ustawy o radiofonii i telewizji i rozporządzenia KRRiT dana audycja nie może być emitowana. Naruszenie przepisów polegało na nadawaniu w czasie chronionym zwiastunów bez oznakowania, lub z niższą kwalifikacją wiekową, niż w godzinach późniejszych. Monitoring wykazał także częsty nieład w zakresie oznakowania zwiastunów: emitowanie zwiastunów bez oznakowania, zmienianie kwalifikacji z niewyjaśnionych przyczyn.

Analiza treściowa programów oznakowanych „od lat 12" wykazuje, iż są to w większości programy kierowane w istocie do dorosłych. Po analizie merytorycznej stwierdzono, że oferta skierowana do dzieci i młodzieży we wszystkich monitorowanych programach jest dość ograniczona. Dotyczy to także telewizji publicznej. Nawet program TVP 1, który oferuje relatywnie największą ilość audycji dla dzieci, poświęcił dzieciom ok. 13% czasu w tygodniowej emisji programu. Oferta TVP 2 jest o wiele uboższa (6,7%). Oferta POLSATU dla dzieci to około ok.10%. Spośród badanych w tym monitoringu programów telewizji koncesjonowanych najmniej uwagi najmłodszym widzom poświęca TVN (ok. 1,8%).

Niepokojący jest fakt, że porównanie wyników tego monitoringu z wynikami monitoringu z września 2005 roku wskazuje na utrwalanie się złych tendencji i wzrost liczby naruszeń ustawy i rozporządzenia KRRiT. Potwierdza to sformułowaną w konkluzji raportu z monitoringu z marca 2005 roku tezę, iż: *bez systematycznej i merytorycznej kontroli oraz zdecydowanej reakcji ze strony KRRiT zasygnalizowane przejawy manipulowania systemem kwalifikacji mogą zniwelować pozytywne skutki wprowadzenia nowego systemu ostrzegawczego.* Istnienie takiego niebezpieczeństwa potwierdza również porównanie wyników obu tygodniowych monitoringów z września 2005 i z marca 2006 z wynikami prowadzonego przez KRRiT stałego monitoringu wybranych audycji telewizyjnych z okresu luty-marzec 2006 roku Na tym tle rysuje się potrzeba zintensyfikowania działań zmierzających do poprawy realizacji ochrony małoletnich widzów przez nadawców radiowych i telewizyjnych i konieczności pełnego, prawidłowego wdrożenia przepisów art. 18 ust.4-5b ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 roku.

Omówienie wyników monitoringu audycji telewizyjnych dla dzieci i młodzieży wyemitowanych w okresie: 3 – 9 listopada 2006 roku

Celami monitoringu było ustalenie:

- czy emisja analizowanych audycji i innych przekazów nie narusza przepisów zawartych w art. 18 ust. 4-5b ustawy o radiofonii i telewizji i w rozporządzeniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 roku,
- czy nadawcy dokonali prawidłowej kwalifikacji audycji i innych przekazów do określonej kategorii wiekowej oraz prawidłowo je oznakowali, tj. zastosowali kryteria zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 roku

Ponadto monitoring pozwolił na sformułowanie ogólnej oceny oferty kierowanej przez największych polskich nadawców telewizyjnych do dzieci i młodzieży, w szczególności dotyczącej stopnia w jakim oferta ta zaspakaja potrzeby poznawcze dzieci i młodzieży z różnych grup wiekowych oraz walorów wychowawczych w postaci wartości i pozytywnych wzorów zachowań przekazywanych małoletnim widzom. Zbadano także jakie rodzaje audycji były najczęściej przeznaczane dla małoletnich widzów i jaki był ogólny poziom tych audycji.

Obraz statystyczny wykonanego monitoringu

Monitoring objął te audycje, które nadawcy sami określili jako przeznaczone dla dzieci i młodzieży**.** Badane audycje pochodziły z 2 programów nadawców publicznych (TVP 1, TVP 2) oraz 3 programów nadawców koncesjonowanych przez KRRiT, którzy nadają audycje dla dzieci i młodzieży (POLSAT, TV 4, Canal +). Przejrzano także ramówkę telewizji TVN, ale audycji przeznaczonych dla dzieci w tym programie nie znaleziono. Łącznie poddano badaniu w monitorowanym okresie 54 tytuły (63 wydania) audycji adresowanych do dzieci i młodzieży. Były to: seriale, filmy animowane, filmy dla dzieci i filmy familijne, audycje dla dzieci (rozrywkowe i rozrywkowo-edukacyjne) oraz audycje i seriale dla młodzieży. Część filmów animowanych nadawana była w ramach tzw. *wieczorynek* – audycji przeznaczonych do oglądania przez mniejsze dzieci przed snem (TVP 1 i Canal +). Prawidłowość klasyfikacji audycji do odpowiednich kategorii wiekowych dokonanej przez nadawców zakwestionowano w 5 przypadkach (2 tytuły).

Charakterystyka stwierdzonych błędów klasyfikacyjnych

Zastrzeżenia co do prawidłowości klasyfikacji wzbudziły:

- wyemitowany przez TVP 1 w dniu 6 listopada 2006 roku o godz. 9.00, z oznakowaniem „od lat 7”, odcinek serialu dla młodzieży *Rok 2030***.** Analiza treści serialu wskazuje, że jest to kwalifikacja zaniżona (prawidłowo powinno być: „od lat 12”). W zapowiedziach prasowych serial został scharakteryzowany przez nadawcę jako *serial dla młodzieży*, co również kłóci się z nadaną kategorią wskazującą jako adresata dzieci w wieku szkoły podstawowej. Serial ten przekazuje wizję świata niezrozumiałego i zagrażającego, budzi uczucie lęku i może wywrzeć negatywny wpływ na psychikę siedmioletniego dziecka. Należy dodać, że streszczenia fabuły następnych odcinków tego serialu, publikowane w zapowiedziach internetowych (*Interia.pl – TV*), uzasadniały podejrzenia, że powyższe uwagi krytyczne mogą mieć zastosowanie do treści całego serialu.
- emisja przez TV 4 czterech odcinków animowanego serialu japońskiego *Yu-gi-oh!* z oznaczeniem „od lat 7”. Odcinki te nadano w dniach 6, 7, 9 i 10 listopada 2006 roku o godz. 9.00. Analiza ich zawartość wskazuje na potrzebę oznakowania „od lat 12”. Przerażające potwory wkraczające w rzeczywistość, w której żyją ludzie, mogą u dzieci poniżej lat 12 wywoływać stany lękowe. Negatywny wpływ wychowawczy może mieć także atmosfera ciągłego zagrożenia i bezkrytycznej pochwały walki. Serial ukazuje wzór życia, w którym panuje niepodzielnie brutalna gra i chęć pokonania za wszelką cenę rywala. Przyjęta przez nadawcę zasada, że odcinki tego serialu, niezależnie od ich treści, kwalifikuje jako nadające się dla dzieci od lat 7, niesie niebezpieczeństwo dla małoletnich widzów także na przyszłość, bowiem serial jest kontynuowany.

Ogólna ocena oferty telewizyjnej dla dzieci i młodzieży

Spośród wszystkich nadawców najbogatszą i najbardziej zróżnicowaną gatunkowo ofertą adresowaną do dzieci wyróżnia się TVP 1. Najliczniejszą grupę w tym programie stanowią filmy animowane, które poza walorami rozrywkowymi często zawierają również pozytywny morał i mogą być dla małych dzieci (okres przedszkolny i pierwsze lata nauki) dobrym źródłem poznawania wartości i pożądanych prospołecznych zachowań (prawdomówność, pracowitość, życzliwość dla innych, właściwy stosunek do zwierząt itp.). Jako przykłady można tu przytoczyć takie audycje jak: *Weterynarz Fred, Babcia Róża i Gryzelka, Miś Uszatek, Pani Pająkowa i jej przyjaciele ze Słonecznej Doliny*. Wiele audycji adresowanych przez TVP 1 do małych dzieci ma również wartościowy charakter edukacyjny (z zakresu przyrody, geografii, historii) jak np.: *Teletubisie, Teleranek, Domowe Przedszkole, Domisie*. Różnorodność oferty TVP 1 przeznaczonej dla dzieci widać także na przykładzie seriali. Składają się na to seriale komediowe (*Niesamowite przypadki Harrisa Pembletona*), przygodowe (*Snobs*), dokumentalne (*Dzieci świata: zatańczmy*) a także stanowiące ekranizację klasyki literatury dziecięcej (*Awantura o Basię*).

TVP 1 wyemitowała najwięcej audycji dla dzieci oznaczonych symbolem „bez ograniczeń" (31 audycji), a następnie „od lat 7" (14 audycji). Symbolem „od lat 12" oznaczono tylko jedną audycję. TVP 1 w monitorowanym okresie nie wyemitowało żadnej audycji dla młodzieży z grupy wiekowej 16-18 lat.

Większość audycji w TVP 1 była zrealizowana na dobrym poziomie i w sposób interesujący dla małego widza. Audycje te są dostosowane poziomem do możliwości poznawczych i intelektualnych dzieci w wieku, do jakiego są adresowane. Pozytywnie wyróżniają się tu audycje produkcji angielskiej: *Teletubisie, Listonosz Pat, Weterynarz Fred* oraz uczące języka angielskiego *Lippy i Messy.*

TVP 2 nadała w monitorowanym okresie 3 odcinki audycji dla dzieci. Złożyły się na to dwa odcinki filmu animowanego oraz film dokumentalny w cyklu „rodzinne oglądanie" (z oznakowaniem „od 12 lat"). W porównaniu z TVP 1, program TVP 2 ma znacznie uboższą propozycję skierowaną do dzieci i młodzieży.

Przeznaczony dla dzieci segment programu telewizji Canal + ograniczył się w monitorowanym okresie do nadawania dwa razy w ciągu dnia zestawu filmów animowanych. Wyemitowano je w paśmie porannym, a następnie powtarzano o godz. 20 jako wieczorynka. Kreskówki te wnosiły bardzo nerwowy klimat emocjonalny, zawierały także wiele scen przemocy, choć umieszczonych w nierealistycznym kontekście. Filmy te czasami były zabawne, ale nie miały walorów edukacyjnych, nie przekazywały żadnych wartości, czy też dobrych wzorów zachowań. Nie naruszały na ogół norm klasyfikacyjnych zawartych w załączniku do rozporządzenia KRRiT. W analizowanym programie nie znaleziono audycji przeznaczonych przez nadawcę dla innych grup wiekowych dzieci i młodzieży.

Telewizja POLSAT w monitorowanym okresie całą ofertę programową skierowaną do dzieci ograniczyła do programu niedzielnego (5 listopada). Wyemitowano wówczas dwa odcinki seriali: serial animowany („od lat 7*")* i serial dla dzieci („od lat 7"). Oba te odcinki zostały zrealizowane w umieszczonej w nierealistycznym kontekście konwencji walki dobra ze złem. Fikcyjna fabuła i czysto rozrywkowy charakter tych seriali powodują, że nie mają one walorów edukacyjnych, nie uczą pozytywnych i nadających się do zastosowania w realnym życiu wzorów zachowań. Dobro wprawdzie ostatecznie zwycięża, ale nie płynie z tego żaden głębszy morał czy przykład do naśladowania. W analizowanym programie POLSAT-u nie nadawano dla innych grup wiekowych dzieci, ani audycji dla młodzieży. W dni powszednie nie wyemitował w analizowanym okresie żadnej audycji dla dzieci.

W TVN w monitorowanym tygodniu nie wyemitowano ani jednej audycji adresowanej do dzieci czy młodzieży. W programie tym nie było też żadnych filmów familijnych.

Najwięcej czasu antenowego spośród telewizji komercyjnych poświeciła małoletnim widzom telewizja TV 4. W programie tym codziennie emitowane były 2 seriale animowane produkcji japońskiej, oba o charakterze czysto rozrywkowym, pozbawione treści wychowawczych, czy edukacyjnych.

Należy odnotować fakt, że TV 4 emitowała również audycje dla dzieci zawierające pewne wartości pozytywne, pożądane z punktu widzeniach ich socjalizacji, co stanowi - na tle innych stacji komercyjnych - wyjątek. I tak w dniu 11 listopada TV 4 wyemitowała poza ramówką trzy filmy dla dzieci. Dwa z nich to filmy zrealizowane na podstawie książek należących do klasyki literatury dziecięcej, a także film familijny. TV 4 miała więc, w porównaniu z innymi nadawcami koncesjonowanymi, bardziej zróżnicowaną gatunkowo ofertę skierowaną do dzieci.

Podsumowując, monitoring wykazał, że audycje przeznaczone dla dzieci są na ogół klasyfikowane i znakowane przez nadawców zgodnie z wymogami art. 18 ust. 4-5b ustawy o radiofonii i telewizji i rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 roku Stwierdzone przypadki naruszenia przepisów (2 tytuły - 5 wydań) miały najczęściej miejsce w serialach. W kategorii audycji skierowanych do małoletnich widzów najwięcej pozycji wartościowych i niosących ważne treści edukacyjne i wychowawcze zawierał program TVP 1. Były to głównie audycje kierowane do młodszych dzieci. TVP 1 realizuje wobec tej grupy odbiorców rzeczywiście misję telewizji publicznej. W mniejszym stopniu rolę tę spełnia TVP 2.

Audycje dla dzieci w telewizyjnych programach koncesjonowanych były nieliczne i rzadko zawierały wartościowe elementy edukacyjne czy wychowawcze. W ofercie dominowały rozrywkowe filmy animowane albo w postaci zestawów krótkich kreskówek, pełnych bójek, kłótni i krzyków, albo w postaci rysunkowych seriali przygodowych oferujących sensacyjność akcji bez żadnej troski o kształtowanie poglądów czy postaw młodych odbiorców. Na tym tle bardziej zróżnicowaną gatunkowo ofertę skierowaną do dzieci miała tylko TV 4. Szczególny brak zainteresowania małoletnim widzem wykazuje telewizja TVN, która w analizowanym okresie nie nadała ani jednej audycji dla dzieci i młodzieży.

W całym analizowanym materiale zwraca uwagę fakt, że na 63 wydania audycji objętych monitoringiem tylko 4 zakwalifikowane zostały przez nadawców dla widzów od lat 12. Cała reszta to audycje przeznaczone dla wszystkich („bez ograniczeń") oraz dla dzieci od lat 7. Zastanawia widoczne już w samym znakowaniu audycji ubóstwo oferty trudniejszej skierowanej do starszych dzieci (12-16 lat) oraz całkowita nieobecność audycji przeznaczanych przez nadawców dla młodzieży (16-18 lat). Obserwacja ta znajduje potwierdzenie w analizie treściowej monitorowanych audycji. W badanych programach dominują audycje dla małych dzieci do lat 7 i do lat 12 (łącznie 93% całej oferty kierowanej do małoletnich).

Dzieci i młodzież powyżej lat 12 właściwie nie znajdują dla siebie w programach telewizyjnych poważniejszych pozycji programowych, traktujących w różnej formie o charakterystycznych dla tego wieku pytaniach i problemach. Niedostatek troski nadawców o młodego widza wyraża się też w bardzo skromnej ofercie audycji aktywnie wspierających jego socjalizację oraz mogących stanowić pomoc w prawidłowym dorastaniu młodzieży. Występuje niedostatek audycji edukacyjnych o profilu pedagogicznym, psychologicznym, uczących właściwych postaw wobec kultury masowej (choćby podstaw edukacji medialnej), czy wobec zjawiska konsumpcjonizmu. Brak jest audycji hobbystycznych dla młodego widza czy uczących języków obcych (z wyjątkiem audycji dla dzieci w TVP 1). W dobie

globalizacji, komunikacji internetowej i zapotrzebowania na programy edukacyjne są to braki niezrozumiałe i dotkliwe. Uderza też brak seriali przeznaczonych dla młodzieży i lansujących w sposób atrakcyjny pozytywne wzorce postaw i system trwałych wartości.

4.2. Obraz programów radiowych o zasięgu lokalnym na podstawie monitoringów przeprowadzonych w latach 2002-2005

Krajowa Rada w ramach ustawowych obowiązków kontrolnych wobec nadawców (art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji) prowadzi od 2002 roku systematyczny monitoring programów radiowych nadawanych na podstawie nowych koncesji przez stacje o zasięgu lokalnym lub regionalnym, badając każdego roku kilkadziesiąt programów. Monitoring ma na celu przede wszystkim kontrolę wykonywania warunków koncesji przez nadawców, ale przynosi także ogólny obraz nadawanych programów i zachodzących w nich przemian.

KRRiT przyjęła, że podstawowym obowiązkiem nadawców rozpowszechniających programy o zasięgu lokalnym jest realizacja zadań radiofonii wobec lokalnych społeczności zamieszkałych na terenie nadawania programu, tj. dostarczanie odbiorcom informacji i innych treści odnoszących się do istotnych dla nich spraw, problemów i wydarzeń lokalnych, integrowanie lokalnej społeczności, edukowanie w zakresie historii i tradycji miejsca itp. Zgodnie z tym założeniem KRRiT ustaliła w koncesjach nadawców lokalnych standardowe warunki programowe dotyczące tematyki lokalnej, tj. określiła katalog rodzajów audycji, form radiowych i tematów (do wyboru przez nadawców) realizujących tę tematykę, wskazała obligatoryjne audycje w tym zakresie (informacja i publicystyka) i ustaliła minimalny wymagany udział tematyki lokalnej w programie. KRRiT zróżnicowała ten udział w zależności od charakteru programu i wielkości miejscowości, w której program jest nadawany[17]. Z obowiązku nadawania tematyki lokalnej zostali wyłączeni przez KRRiT jedynie nadawcy programów wyspecjalizowanych tematycznych i kierowanych do określonych grup odbiorców (akademickich i społeczno-religijnych).

W latach 2002–2003 KRRiT koncentrowała się na monitorowaniu programów stacji należących do różnych grup kapitałowych lub porozumień nadawców oraz stacji działających samodzielnie. Celem takiego ujęcia było skontrolowanie wpływu konsolidacji organizacyjnej i kapitałowej stacji na realizację warunków koncesji i zbadanie ewentualnych różnic w tym zakresie między poszczególnymi grupami. Od 2003 roku KRRiT podjęła monitoring lokalnych programów radiowych w układzie terytorialnym w celu przeprowadzenia charakterystyki lokalnych i regionalnych rynków radiowych pod kątem zróżnicowania oferty programowej przedstawianej słuchaczom. Do końca 2005 roku objęto monitoringiem

[17] W programach o charakterze uniwersalnym, określiła udział tematyki lokalnej w wysokości 12% (w miastach powyżej 200 tysięcy mieszkańców) lub 10% (w miastach mniejszych) tygodniowego czasu nadawania programu w tzw. porze dziennej (6.00-22.00 lub 6.00-23.00). Obligatoryjnie nadawane własne dzienniki lokalne nadawcy i publicystyka o tematyce lokalnej mają zajmować nie mniej niż połowę wymaganego czasu emisji tematyki lokalnej w programie, czyli nie mniej niż 6% lub 5%.
W programach o charakterze wyspecjalizowanym – muzycznym z muzyką rozrywkową, KRRiT określiła obowiązkowy udział tematyki lokalnej w wymiarze o połowę mniejszym niż w programach o charakterze uniwersalnym: tj. jako 6% lub 5%. W programach tych nie wymaga się obligatoryjnego udziału dzienników własnych nadawcy i publicystyki o tematyce lokalnej. W taki sam sposób KRRiT określiła wymagany udział tematyki lokalnej w programach wyspecjalizowanych tematycznych.

programy lokalne i regionalne w dziewięciu województwach (małopolskim, dolnośląskim, opolskim, śląskim; podlaskim, podkarpackim, lubelskim, świętokrzyskim i mazowieckim).

Podsumowując, w latach 2002-2005 KRRiT przeprowadziła 182 monitoringi dotyczące 127 programów radiowych rozpowszechnianych na podstawie nowych koncesji (część programów była monitorowana w tych latach dwu- albo trzykrotnie – najpierw w grupach kapitałowych, następnie w układzie wojewódzkim). Uzyskany materiał pozwala na przedstawienie kilku ważnych wniosków, przedstawionych poniżej.

W odniesieniu do stacji lokalnych nadających programy o charakterze uniwersalnym prowadzony w ostatnich czterech latach systematyczny monitoring lokalnych i regionalnych programów radiowych wykazał, że stacje lokalne działające samodzielnie lepiej niż działające w grupach kapitałowych, realizują uniwersalny charakter programu, bowiem nadają programy bardziej zróżnicowane, z większym udziałem słowa i większym udziałem zróżnicowanych rodzajów audycji oraz bardziej różnorodne treściowo. Pokazywały to wyraźnie wyniki pierwszego monitoringu (2002 rok), kiedy zbadano dużą liczbę stacji działających samodzielnie, potwierdza monitoring przeprowadzony w latach 2004 i 2005. Spośród stacji działających samodzielnie większość nadawała programy spełniające kryteria programu uniwersalnego. W nadawanych przez nie programach udział słowa wynosił od jednej dziesiątej do blisko jednej trzeciej czasu emisji programu, przy czym, najbardziej zróżnicowane treściowo i różnorodne programy, z największym udziałem słowa nadawały stacje działające w niewielkich miejscowościach (np. Radio Vanessa z Raciborza 25%, Radio Park z Kędzierzyna-Koźla 20% - monitoring 2002, czy Radio Alex z Zakopanego 29%, Radio Park w Kędzierzynie Koźlu 27%, Radio Max Tarnów 26% - monitoring 2005). Stacje te nadawały w swoich programach, oprócz rozbudowanych audycji informacyjnych i własnych dzienników, także publicystykę, relacje reporterskie, audycje edukacyjne i poradnicze, audycje sportowe, niektóre z nich – audycje literackie, audycje religijne, audycje dla dzieci i młodzieży, a nawet audycje dla mniejszości narodowych i etnicznych (Radio Vanessa i Radio Park - audycje dla mniejszości niemieckiej).

W stacjach lokalnych działających samodzielnie bardziej niż w stacjach skupionych w grupach kapitałowych zróżnicowana jest i nadawana w większym wymiarze tematyka lokalna. Dotyczy to zarówno ogólnego ilościowego udziału tematyki lokalnej w programie jak i różnorodności form i rodzajów audycji na ten temat. W programach tych stacji nadawane są zawsze własne dzienniki lokalne (lub przynajmniej regularne informacje lokalne w dziennikach ogólnych) i publicystyka lokalna (np. omawianie na antenie spraw lokalnego samorządu, dyskusja o sprawach lokalnych z gośćmi w studio, sondy wśród mieszkańców itp.), lokalny charakter mają także pozostałe rodzaje audycji: sportowe, poradnicze, rozrywkowe (np. konkursy o tematyce lokalnej), a nawet religijne.

W przeciwieństwie do programów stacji lokalnych działających samodzielnie, programy stacji lokalnych działających w grupach kapitałowych (AGORA, ESKA, AdPoint) są znacznie mniej, przeciętnie biorąc, różnorodne treściowo i gatunkowo, silnie sformatowane. Znacznie mniejszy jest w nich udział słowa w programie i dotyczy ono węższego zakresu spraw. Ponadto, programy te są zbudowane (sformatowane) jako programy muzyczne, bez względu na charakter programu zapisany w koncesji.

Przedstawiając tę krytyczną ocenę należy zarazem odnotować, że monitoring wykazał znaczne różnice między programami stacji różnych grup kapitałowych. Ogólnie biorąc, programy stacji grupy ESKA zawierają większy udział słowa (co najmniej 10%) , większy jest też w nich udział tematyki lokalnej. Tematyka lokalna realizowana jest jednak wyłącznie przez audycje informacyjne i publicystyczne – nie ma w nich różnorodności gatunkowej obserwowanej w samodzielnych stacjach lokalnych. W monitorowanych stacjach grupy

AGORA udział słowa był mniejszy niż w stacjach grupy ESKA i wynosił ok. 3%-8% (monitoring 2004r.), mniejszy był też (nierealizujący postanowień koncesji) udział tematyki lokalnej.

Obserwowana w ostatnim okresie systematycznie malejąca liczba stacji działających samodzielnie działa więc na niekorzyść różnorodności programowej i rzeczywistych związków stacji ze społecznością lokalną.

Powyższa prawidłowość dotyczy także grupy programów społeczno-religijnych, nadawanych w większości przez diecezje. W programach stacji działających w ramach Porozumienia Programowego PLUS, zarówno ogólny udział słowa, jak i udział audycji słownych realizujących wyspecjalizowany charakter programu był znacznie niższy (średnio w latach 2002-2005 12%-13%) niż w stacjach diecezjalnych działających samodzielnie (średnio w latach 2002-2005 od 29% do 43%).

Podsumowując, monitoring prowadzony w latach 2002-2005 pokazał, że faktycznie lokalne są jedynie programy stacji działających samodzielnie; istnieją one obecnie jedynie w małych miastach. Zmiany związane z działalnością grup kapitałowych i przejmowaniem przez nie kolejnych stacji skutkują, jak pokazał monitoring, ujednolicaniem i sieciowaniem programów nadawanych w ramach tych grup, ścisłym formatowaniem większości nadawanych programów, obejmującym zarówno ich profil muzyczny jak i warstwę słowną, zmniejszeniem udziału i różnorodności słowa w programie, w tym udziału i różnorodności tematyki lokalnej, a także nadawaniem programów w dużej części wspólnych dla całej grupy (sieci).

V. WIDOWNIA TELEWIZYJNA I AUDYTORIUM RADIA

5.1. Audytorium radia (udział w rynku, struktura audytorium)

Udział w rynku i wielkość audytorium stacji radiowych w 2006 roku

Rok 2006 nie przyniósł - w porównaniu z rokiem ubiegłym - znaczących zmian na rynku radiowym[18]. Udziału w rynku stacji publicznych i koncesjonowanych powtarza dokładnie proporcje sprzed roku: stacjom publicznym w sumie przypadło 27% udziału w rynku ogólnopolskim, a stacjom koncesjonowanym 69%.

Wykres nr 21. Rynek radiowy w 2006 r.

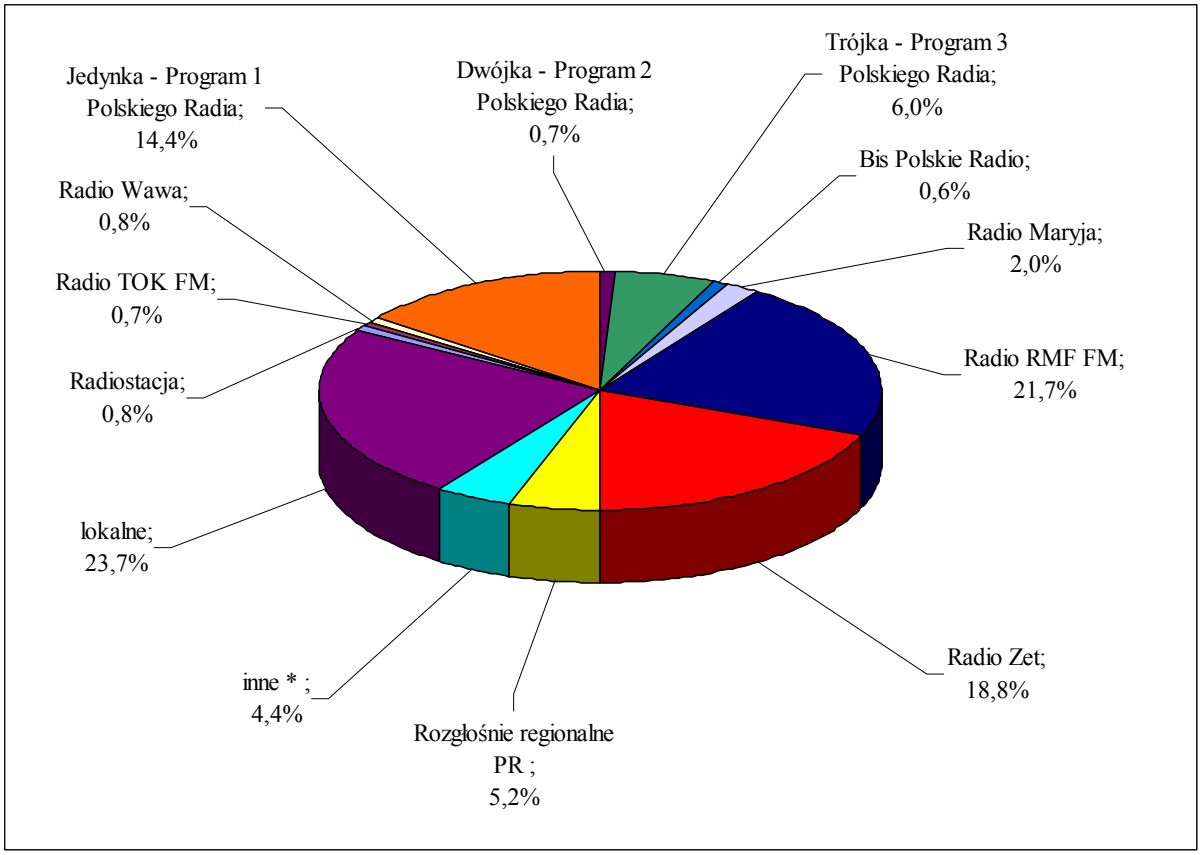

* kategorie „ inne" oznacza , że ankietowany deklarował fakt słuchania radia, ale nie potrafił wskazać której stacji słuchał

[18] na podstawie danych SMG/KRC

Polskie Radio SA

W 2006 roku Program 1 miał 14,4% udziału w rynku, czyli nieco mniej niż przed rokiem (14,6%). Nieznacznie natomiast zwiększyło się audytorium stacji. W 2005 roku Programu 1 słuchało średnio15,7% Polaków, w analizowanym okresie 15,9%. Nieznacznie również skrócił się czas jaki spędzają na słuchaniu publicznej *Jedynki* jej słuchacze. W 2006 roku średnio dziennie słuchacz poświęcał temu programowi 3 godz. 21 minut w ciągu dnia (rok wcześniej czas ten wynosił 3 godz. 31 minut).

Programowi 2 przypadło 0,6% udziału w rynku, czyli prawie tyle co przed rokiem. Nie zmieniła się też wielkość jego audytorium. Średni zasięg dzienny Dwójki w latach 2005-2006 wyniósł 1,1%. Również czas jaki przeznaczali słuchacze na słuchanie tego programu był zbliżony do tego sprzed roku (w 2006 roku - 2 godz. 8 min., w 2005 roku – 2 godz. 3 min.).

W 2006 roku udział w rynku Programu 3 wyniósł 6%, czyli wzrósł w stosunku rok do roku o około 0,2%. Średnio dziennie radiowej Trójki słuchało 7,3% Polaków (prawie o 0,5% więcej niż w 2005 roku). Nieco zmienił się też czas jaki średnio dziennie słuchacz poświęcał temu programowi. W 2005 roku wynosił on około 3 godz. 15 min (w tym roku 3 godz. 3 min.)

Udział w rynku Radia Bis wyniósł w 2006 roku 0,6%, czyli o 0,2% więcej niż rok wcześniej. Zwiększyło się również grono odbiorców tego programu. W 2005 roku osoby deklarujące słuchanie *Biski* stanowiły 0,8% Polaków, w 2006 roku - 1%. Znacznie wydłużył się również czas słuchania tego programu. W analizowanym okresie średnio dziennie słuchacz poświęcał na słuchanie *Biski* 2 godz. 23 min. Rok wcześniej czas ten był krótszy i wynosił 2 godz. 9 minut.

Podobnie jak w latach poprzednich Programu 1 i Programu 2 najczęściej słuchali najstarsi Polacy[19]. Widoczna jest prawidłowość, że im młodsza grupa badanych tym mniejsze było zainteresowanie tymi programami. *Trójki* natomiast najchętniej słuchały osoby w średnim wieku, mniejszym zainteresowaniem cieszyła się wśród najmłodszych i najstarszych Polaków. Radia Bis najchętniej słuchały osoby młode, najstarsi Polacy słuchali tego programu sporadycznie.

Biorąc pod uwagę wykształcenie[20], należy powiedzieć, że Programy 1, 2 i 3 cieszyły się większym zainteresowaniem wśród osób z wykształceniem wyższym i średnim, niż zawodowym i podstawowym. Natomiast programu Radia Bis częściej słuchały osoby z wykształceniem podstawowym, wyższym i średnim, niż osoby z wykształceniem zawodowym.

Rozgłośnie regionalne radia publicznego

W 2006 roku w sumie rozgłośnie regionalne miały 5,2% udziału w rynku ogólnopolskim, czyli mniej niż w roku ubiegłym o 0,3%. Nieznacznie zmniejszyło się również grono odbiorców tych programów. Średnio dziennie rozgłośni regionalnych w analizowanym okresie słuchało 7,7% mieszkańców Polski, rok temu 7,9%. W 2006 roku skrócił się czas jaki poświęcali słuchacze rozgłośni regionalnych programom dostępnym

[19] Wskaźnik zasięg dzienny w danej grupie. Analizowane grupy wiekowe: 15-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69, 70-75 lat.
[20] Wskaźnik zasięg dzienny w danej grupie. Poziom wykształcenia w czterech kategoriach: podstawowe, zasadnicze zawodowe, średnie, wyższe.

w ich województwach. Średnio dziennie w analizowanym okresie było to 2 godz. 19 min. (rok wcześniej 2 godz. 36 min.).

Biorąc pod uwagę wiek, programy nadawane przez rozgłośnie regionalne radia publicznego największą popularnością cieszyły się wśród Polaków w średnim i starszym wieku, osoby bardzo młode rzadko deklarowały, że słuchają tych programów. Biorąc pod uwagę wykształcenie najwięcej słuchaczy miały wśród osób z wykształceniem zawodowym, mniej wśród osób z wykształceniem wyższym i średnim. Najmniej zainteresowane tymi programami były osoby z wykształceniem podstawowym.

Ogólnopolskie programy koncesjonowane

W 2006 roku RMF FM przypadło 21,7% udziału w rynku. W porównaniu z rokiem poprzednim był on nieco mniejszy (o około 0,3%). Średni zasięg dzienny RMF FM w 2006 roku wyniósł 27,5 % (czyli więcej w stosunku rok do roku o 0,5%). Średnio dziennie słuchacz tej stacji poświęcał jej 2 godz. 55 min. W 2005 roku czas ten był dłuższy o około 10 min. i wynosił 3 godz. 4 min.

Radio Zet natomiast - w stosunku do roku ubiegłego - odnotowało niewielki wzrost udziału w rynku. W 2005 roku Radiu Zet miało odpowiednio - 18,6% udziału w rynku, a w 2006 roku - 18,8%. Zwiększyło się również grono osób słuchających programu tej stacji. W 2005 roku Radia Zet słuchało 23,3% Polaków, w tym roku było ich 24%. Krótszy był – w porównaniu do 2005 roku - czas jaki poświęcał słuchacz Radia Zet na jego słuchanie. Średnio dziennie poświęcał temu programowi 2 godz. 54 min. (w 2005 roku było to 3 godz.).

Trzeciej spośród ogólnopolskich stacji koncesjonowanych Radiu Maryja w analizowanym okresie przypadło 2% udziału w rynku ogólnopolskim, czyli mniej niż przed rokiem (w 2005 roku wynosił on 2,5%). Zmniejszyło się również audytorium stacji. Radia Maryja w analizowanym okresie słuchało 3,4% Polaków, w roku ubiegłym -3,9%. Średnio dziennie w analizowanym okresie słuchacz poświęcał tej stacji 2 godz. 14 min., w 2005 roku czas ten był dłuższy i wynosił 2 godz. 26 min.

Wśród osób młodych i średnim wieku największą popularnością - podobnie jak w latach ubiegłych - cieszyły się RMF FM i Radio Zet. Radio Maryja natomiast najwięcej słuchaczy miało wśród osób starszych (widoczna była prawidłowość, że im młodsza grupa wiekowa, tym mniejsze zainteresowanie programem tej stacji). Biorąc pod uwagę wykształcenia należy stwierdzić, że programów RMF FM i Radia Zet chętniej słuchały osoby z wykształceniem wyższym i średnim, rzadziej z wykształceniem zawodowym i podstawowym. Radio Maryja natomiast większą popularnością cieszyło się wśród osób z wykształceniem podstawowym i zawodowym, niż średnim i wyższym.

Ponadregionalne programy koncesjonowane

W 2006 roku udział w rynku ogólnopolskim Radiostacji wyniósł 0,8%, czyli tyle samo co przed rokiem. Nie zmieniła się też wielkość jego audytorium. Średni zasięg dzienny Radiostacji w analizowanym okresie wyniósł 1,5% (rok wcześniej wynosił on 1,4%). Skrócił się natomiast czas jaki dziennie słuchacze poświęcali temu programowi. W 2005 roku słuchacz Radiostacji spędzał na jej słuchaniu 2 godz. 5 minut, w tym roku czas ten był krótszy i wynosił 1 godz. 57 min.

Radio Tok FM w 2006 roku miało 0,7% udziału w rynku co oznacza, że stacja nieznacznie zwiększyła swój udział w stosunku do 2005 roku (rok wcześniej było to 0,5%) Wzrosło również audytorium stacji. W analizowanym okresie TOK FM słuchało 1,1% Polaków (rok wcześniej było ich 0,8%). Nie zmienił się natomiast czas jaki spędzali słuchacze z programem TOK FM. Podobnie jak przed rokiem dziennie słuchacze tego programu przeznaczali na jego słuchanie 2 godz. 30 minut.

Udział w rynku trzeciej stacji, spośród ponadregionalnych, Radia Wawa był nieco mniejszy niż rok wcześniej (odpowiednio 2006 – 0,8%; 2005 - 1%). Mniejszą popularność potwierdza również porównanie wielkości audytorium stacji w obu latach. Średnio dziennie stacji słuchało w analizowanym okresie 1,3% Polaków (rok wcześniej 1,4%). Znacznie skrócił się czas jaki poświęcano dziennie na słuchanie tego programu. W 2006 roku wyniósł on 2 godz. 20 min. (w 2005 roku – 2 godz. 42 min.).

Analizując popularność stacji ponadregionalnych w poszczególnych grupach wiekowych widać, że Radiostacji - podobnie jak przed rokiem – słuchały przede wszystkim osoby bardzo młode. Radio WAWA natomiast największym zainteresowaniem cieszyło się wśród ludzi młodych, ale również wśród osób w średnim wieku. TOK FM z kolei najliczniejszą grupę odbiorców miało wśród osób w wieku średnim oraz osób starszych. Biorąc pod uwagę strukturę wykształcenia – Radiostacja największym zainteresowaniem cieszyła się wśród osób z wykształceniem podstawowym i średnim, a najmniejszym wśród osób z wykształceniem zawodowym. Radio Wawa natomiast najwięcej słuchaczy miało wśród osób z wykształceniem wyższym i średnim. Osoby z wykształceniem podstawowym znacznie rzadziej deklarowały słuchanie tego programu. TOK FM - trzeciej ze stacji – najchętniej słuchały osoby z wykształceniem wyższym (osoby wykształceniem podstawowym i zawodowym słuchały go sporadycznie).

Programy koncesjonowane o zasięgu lokalnym

Udział w rynku jaki przypadł łącznie lokalnym stacjom koncesjonowanym w 2006 roku wyniósł 23,7%, czyli dokładnie prawie tyle co przed rokiem. Zwiększyło się natomiast grono odbiorców programów o tym zasięgu. W analizowanym okresie stacji o zasięgu lokalnym słuchało 27,6% Polaków (rok wcześniej było ich 1% mniej). Nieznacznie również skrócił się czas jaki poświęcali słuchacze na słuchanie tych stacji. W 2006 roku średnio osoby słuchające lokalnych stacji koncesjonowanych deklarowały, że poświęcają tym programom około 3 godz. 10 min. (czyli mniej niż w roku ubiegłym o około 10 min.).

Najchętniej słuchali w 2006 roku programów stacji lokalnych młodzi Polacy, a najmniej zainteresowane tymi programami były osoby najstarsze. Analizując strukturę wykształcenia – podobnie jak w latach ubiegłych – większą popularnością cieszyły się stacje lokalne wśród osób z wykształceniem podstawowym, niż zawodowym i wyższym.

5.2. Widownia programów telewizyjnych (udział w rynku, struktura widowni, najpopularniejsze audycje)

W 2006 roku statystyczny Polak spędzał przed telewizorem średnio 4 godziny dziennie, czyli prawie tyle samo czasu co przed rokiem. .

Najchętniej oglądanymi w 2006 roku były, podobnie jak w latach ubiegłych, programy telewizji publicznej. Na pierwszym miejscu pod względem udziału w widowni pozostał Program 1, na drugim Program 2 Telewizji Polskiej SA. Następna w kolejności pod względem udziału w widowni była w 2006 roku telewizja TVN. Od lat trzecie miejsce w rankingu należało do telewizji Polsat, lecz w 2006 r. spadła na czwartą pozycję. Niezmiennie na piątym miejscu w rankingu pozostaje TVP 3. Pozostałe stacje osiągały, podobnie jak w latach ubiegłych, zdecydowanie mniejsze udziały. Szczegółowe dane przedstawia wykres poniżej.

Wykres nr 22. Rynek telewizyjny w 2006 r.

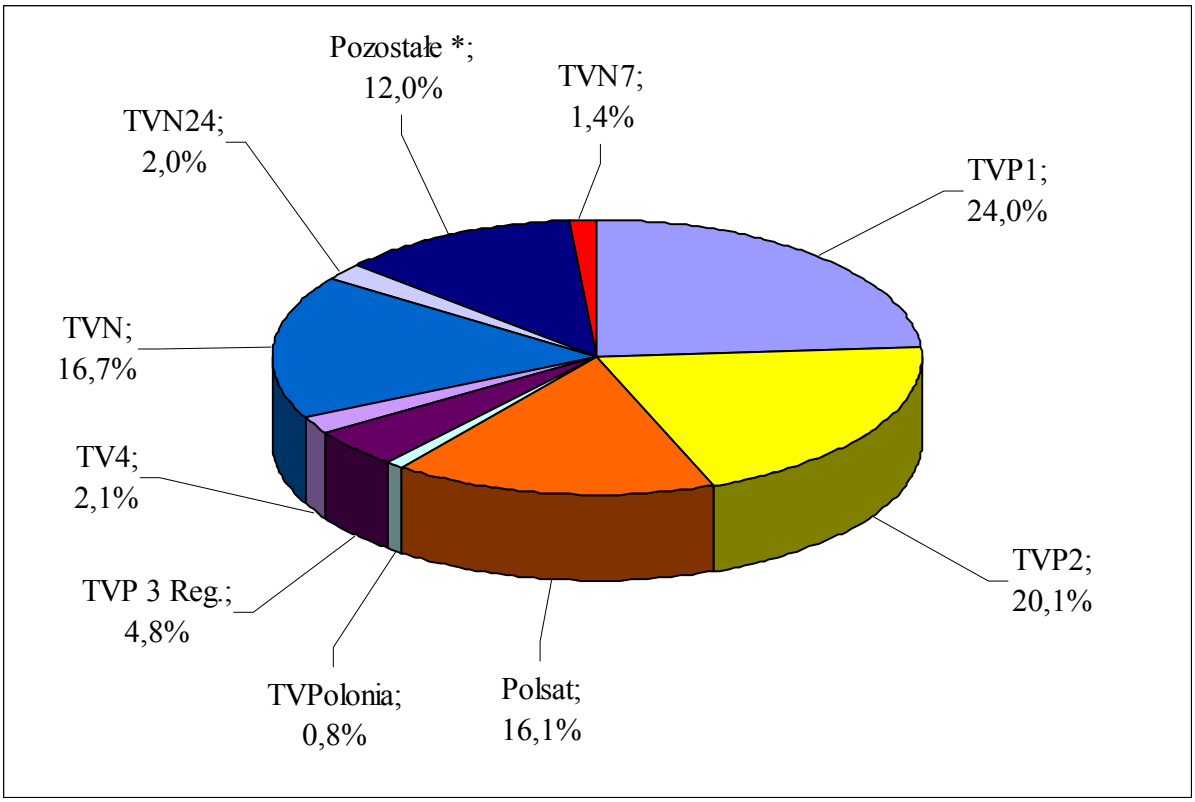

* kategoria „pozostałe" obejmuje inne stacje satelitarne i kablowe, które nie zostały wyszczególnione na wykresie.

Wykres nr 23. Udziały naziemnych programów w rynku telewizyjnym w 2006 r.

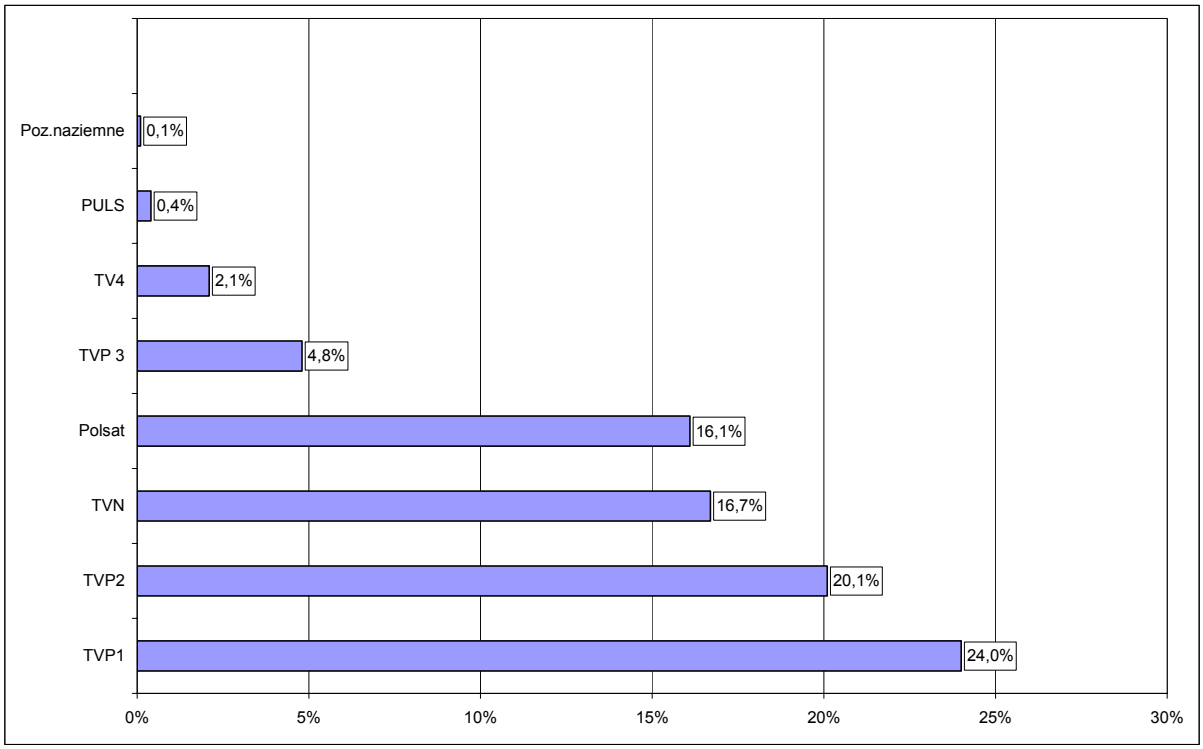

Korzystanie z oferty wszystkich naziemnych stacji telewizyjnych w 2006 roku (TVP 1, TVP 2, TVP 3, TV Polsat, TVN, TV 4, Puls, pozostałe) zajmowało widzom łącznie 84,3% czasu przeznaczonego na oglądanie programu telewizyjnego[21]. Przed rokiem widzowie poświęcili oglądaniu programów naziemnych telewizji nieco więcej czasu, bo 85,7% (1,4 pkt. proc. więcej w łącznym czasie oglądania telewizji). Należy podkreślić, że spośród wszystkich naziemnych stacji telewizyjnych wzrost udziału w 2006 roku odnotowała jedynie telewizja TVN, udziały pozostałych stacji spadły.

Jak wynika z analizy udziałów na dość stabilnym rynku od lat nie zmienia się zasadniczo sytuacja TVP 1 i TVP 2, choć w ostatnim roku można mówić o zmniejszaniu się widowni obu ogólnopolskich stacji publicznych. Spadł również udział programu Polsat do poziomu z roku 2004. Zdecydowanie na lepsze zmieniła się natomiast sytuacja TVN, która kontynuowała w minionym roku trwającą od kilku lat tendencję wzrostową. Podobne tempo wzrostu odnotował w ubiegłym roku sektor telewizji satelitarnej i kablowej, którego łączne udziały w widowni pozostają w ostatnich latach na poziomie TVN. Zmniejsza się natomiast, począwszy od 2002 roku udział pozostałych stacji naziemnych. W przypadku TVP 3 można mówić o ustabilizowaniu się na stałym poziomie widowni (ok. 5%) w ostatnich latach.

[21] Na podstawie danych AGB Polska, badanie na reprezentatywnej próbie ludności Polski pow. 4 roku życia.

Wykres nr 24. Tendencje rozwoju nadawców telewizyjnych w latach 2000 – 2006

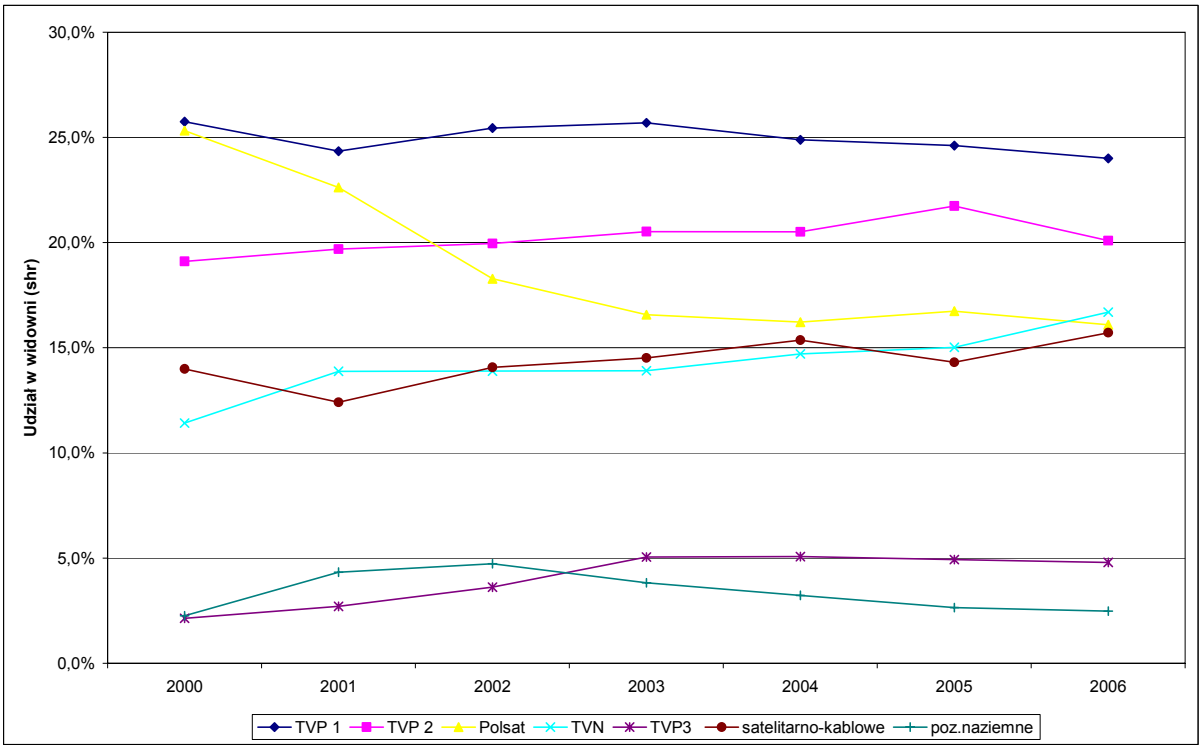

Telewizja publiczna

Do sektora publicznego w 2006 roku łącznie (TVP 1, TVP 2, TV Polonia, TVP 3 Regionalna) należała prawie połowa rynku. Udział telewizji publicznej w widowni telewizyjnej[22], czyli w łącznym czasie oglądania telewizji, wyniósł 49,7%.

Udział Programu 1 TVP SA w widowni zmniejszył się w stosunku do roku ubiegłego o 0,6 pkt. proc. Średnio Program 1 TVP SA oglądało prawie 60% Polaków[23], poświęcając mu 1 godzinę 36 min. dziennie[24]. Udział w widowni TVP 2 zmniejszył się o 1,6 pkt. proc. w stosunku do roku 2005. W 2006 roku program ten oglądało 56,2% Polaków przez średnio 1 godzinę 25 minut dzienne. Udział TVP 3 w rynku wyniósł 4,8 %. Widownia tego programu pozostawała w zasadzie na poziomie sprzed roku (0,1 pkt. proc. mniej). W analizowanym okresie TVP 3 Regionalną oglądało średnio 31,6% Polaków przez ok. 36 minut dziennie.

Udział TV Polonia w widowni telewizyjnej w 2006 roku wyniósł 0,8% (stosunku do roku 2005 zmniejszył się o 0,2 pkt. proc.). Program ten miał 9,5% widownię. Widzowie poświęcali na jego oglądanie średnio 19 minut w ciągu doby.

[22] SHR % (ang. Share) - udział w widowni telewizji ogółem, odsetek czasu spędzonego na oglądaniu stacji w stosunku do całkowitego czasu spędzonego na oglądaniu telewizji

[23] RCH%- odsetek osób, które oglądały dany program przez co najmniej jedną minutę. Osoba, która oglądała program dłużej jest wliczana tylko raz.

[24] ATS- średni czas oglądania przez widza tej stacji wyrażony w godzinach i minutach

Telewizja koncesjonowana

W 2006 roku udział w rynku programu Polsat wyniósł 16,1%, czyli o 0,6 pkt. proc. mniej niż w 2005 roku. Średnio w ciągu roku program ten oglądało 48,8% populacji, co oznacza zmniejszenie widowni w stosunku do 2005 roku o około 1,2 pkt. proc. Minimalnie zmniejszył się (o 1 min.) czas oglądania programu przypadający na widza i wyniósł 1 godzinę 19 minut w ciągu doby.

Do TVN należało 16,7 % udziału w rynku. Stacja ta zyskała w stosunku do 2005 roku ok. 1,7 pkt. proc. Powiększyła się widownia tego programu w stosunku do roku 2005 (z 40,5% do 41,9%). Wzrósł również o 6 minut czas oglądania przypadający na widza, co w sumie dało przyrost udziału. Średnio w 2006 roku widz poświęcał na oglądanie TVN około 1 godzinę 35 minut w ciągu doby.

TV 4 przypadło 2,1% udziału w rynku, czyli o 0,1 pkt. proc. mniej niż w 2005 roku (2,2%). W analizowanym okresie program ten oglądało 17,8% populacji, w roku 2005 o pół pkt. proc. więcej - 18,3%. Średnio widz TV 4 poświęcał na oglądanie tego programu 27 minut w ciągu doby, tj. o 2 minuty mniej niż w 2005 roku.

Udział w rynku programu TV Puls wyniósł 0,4%, czyli tyle samo ile w analogicznym okresie roku ubiegłego. Średnio program ten oglądało w analizowanym okresie 5% populacji. Czas oglądania programu przypadający na widza wyniósł 6 minut w ciągu doby.

Podsumowując, w porównaniu do roku ubiegłego spośród analizowanych programów telewizyjnych w 2006 roku powiększył udział w rynku program TVN. Udziały pozostałych programów zarówno publicznych jak i koncesjonowanych spadły (TVP SA: Programy 1, 2, 3, TV Polonia oraz Polsat, TV 4, Puls).

Analiza struktury widowni pod względem wieku potwierdza dotychczasowy podział widowni: programy koncesjonowane oglądane były najczęściej przez osoby młode lub w średnim wieku, natomiast programy telewizji publicznej - przez osoby w średnim wieku i starsze za wyjątkiem Telewizji Puls, gdzie struktura widowni pod względem wieku była podobna do telewizji publicznej

Z analizy struktury wykształcenia osób oglądających omawiane programy wynika, że najwyższy odsetek osób z wykształceniem wyższym wśród widzów telewizji publicznej miały TV Polonia i TVP 3 a wśród programów koncesjonowanych – TV Puls.

Wykres nr 25. Struktura widowni analizowanych programów - wiek

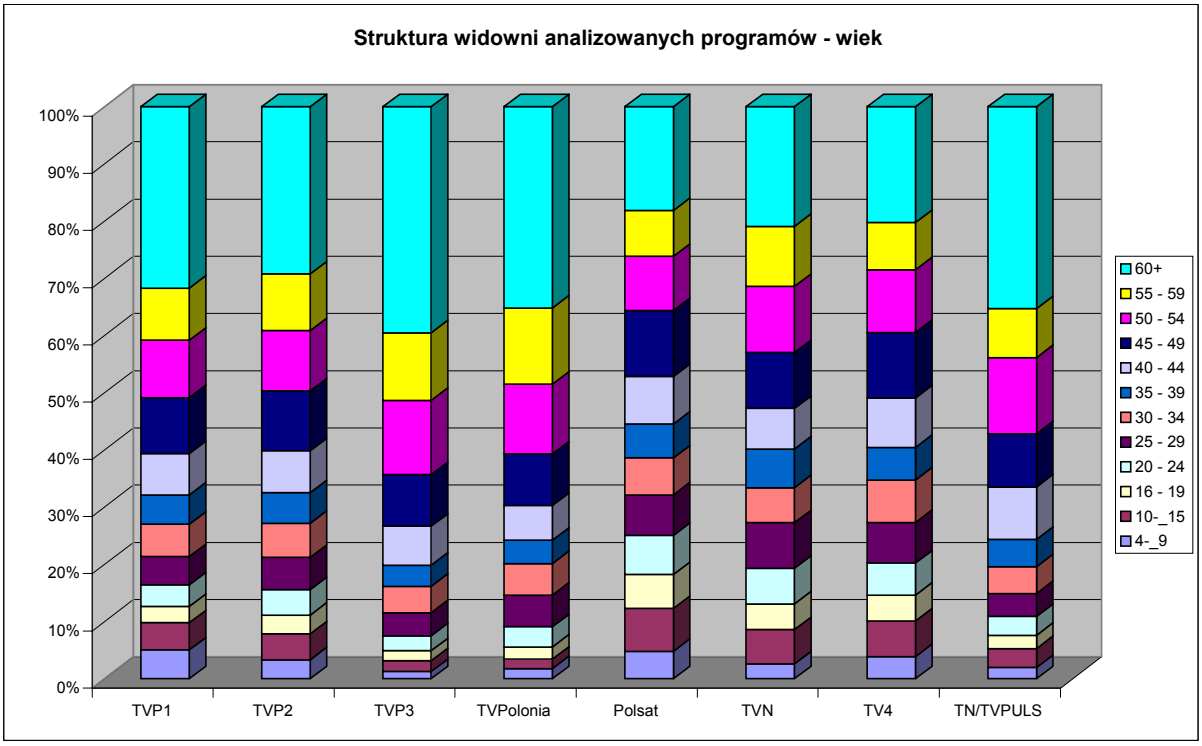

Wykres nr 26. Struktura widowni analizowanych programów - wykształcenie

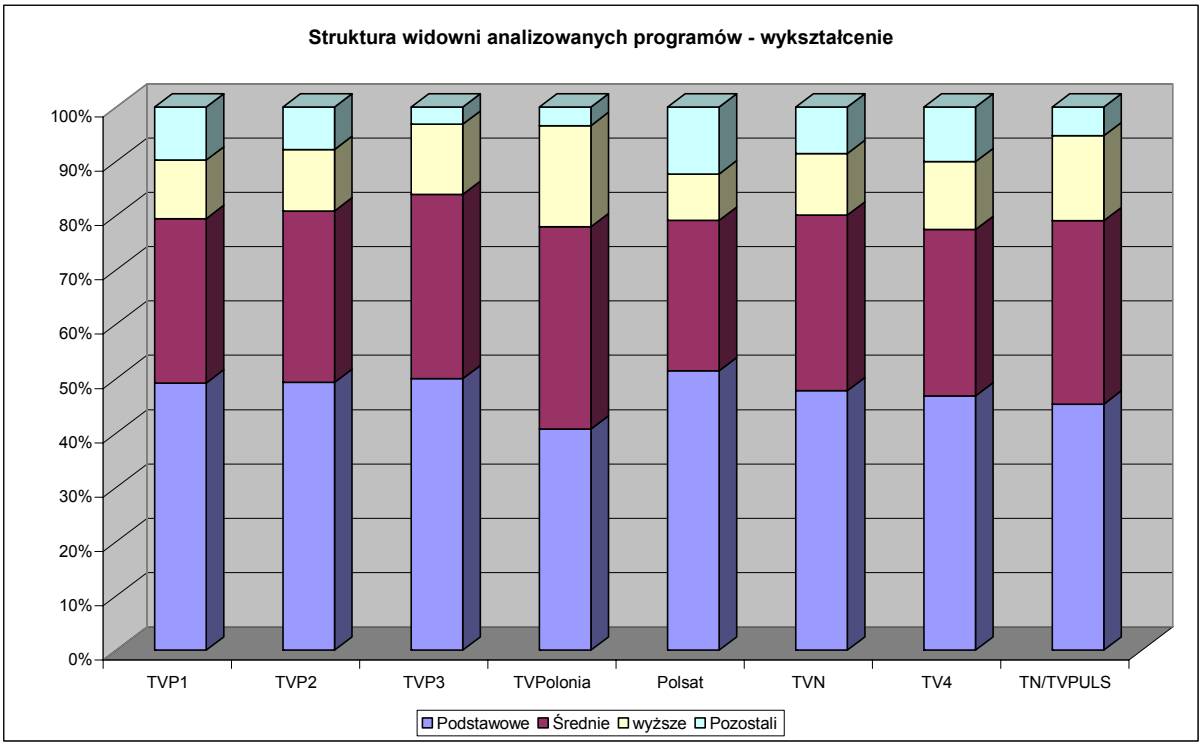

Najpopularniejsze rodzaje audycji w 2006 roku w ogólnokrajowych programach telewizji publicznej (TVP 1 i TVP 2) oraz programach koncesjonowanych (POLSAT, TVN)

Program 1

W ubiegłym roku w pierwszej trzydziestce audycji gromadzących największą widownię znalazły się m.in. transmisje z Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej – Niemcy 2006, z Pucharu Świata w Skokach Narciarskich, z Turnieju Czterech Skoczni, z Rajdu Dakar, z Gali Mistrzów Sportu. Kolejnymi najchętniej oglądanymi audycjami były – *Wiadomości, i Teleexpress*, a także transmisje z ważnych wydarzeń – tj. wizyty Papieża Benedykta XVI w Polsce oraz wystąpienie Prezydenta RP dotyczące skrócenia kadencji Sejmu RP. Na kolejnym miejscu znalazły się - *Pasja* Mela Gibsona (film historyczny USA), *Klan* (serial Polska), *Kamienie śmierci* (serial Francja), *Drugie życie mojego męża* (dramat USA).

Tabela nr 42. Wielkość widowni 30 najpopularniejszych audycji Programu 1 TVP SA w 2006 r.

Lp	Tytuł audycji	Data emisji	Godz. rozpocz.	Amr w mln	Amr %
1.	STUDIO PIŁKARSKIE MISTRZOSTW ŚWIATA - NIEMCY 2006	09-07-2006	22:30	10 806 894	30,1
2.	MISTRZOSTWA ŚWIATA W PIŁCE NOŻNEJ - NIEMCY 2006		19:40	9 516 741	26,5
3.	IGRZYSKA OLIMPIJSKIE TURYN 2006 – TRANSMISJA	12-02-2006	19:13	9 234 814	25,7
4.	PIELGRZYMKA BENEDYKTA XVI DO POLSKI /TRANSMISJA/	28-05-2006	20:25	8 935 711	24,8
5.	PUCHAR ŚWIATA W SKOKACH NARCIARSKICH /TRANSMISJA/	28-01-2006	16:45	8 772 241	24,4
6.	WIADOMOŚCI /INFORMACJA/	28-05-2006	19:36	8 230 128	22,9
7.	PROGNOZA POGODY /INFORMACJA/	22-01-2006	20:02	7 984 428	22,2
8.	TELEEXPRESS /INFORMACJA/		17:00	7 890 868	21,9
9.	PIELGRZYMKA BENEDYKTA XVI DO POLSKI /TRANSMISJA/	28-05-2006	17:11	7 774 329	21,6
10.	JAKA TO MELODIA ? /TELETURNIEJ, ROZRYWKA/	31-12-2006	17:25	7 767 981	21,6
11.	WIADOMOŚCI /INFORMACJA/	29-01-2006	19:29	7 558 494	21,0
12.	Pasja /film USA/	15-04-2006	20:22	7 497 576	20,8
13.	Sport /serwis sport./	29-01-2006	20:06	7 458 763	20,7
14.	Oprawa programu	28-01-2006	18:04	7 237 070	20,1
15.	Studio piłkarskie mistrzostw świata - Niemcy 2006	09-06-2006	19:53	7 001 566	19,5
16.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006	09-07-2006	22:52	6 934 337	19,3
17.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006	20-06-2006	15:39	6 690 482	18,6
18.	Kamienie śmierci /ser.krym.franc./	02-02-2006	20:22	6 627 798	18,4
19.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006	09-06-2006	17:21	6 517 868	18,1
20.	Studio olimpijskie Turyn 2006	12-02-2006	19:53	6 501 816	18,1
21.	Wystąpienie Prezydenta RP	13-02-2006	21:12	6 377 985	17,7
22.	Drugie życie mojego męża /film USA/	04-01-2006	20:15	6 357 295	17,7

23.	Igrzyska olimpijskie Turyn 2006 – transmisja	10-02-2006	19:50	6 316 432	17,6
24.	Sport telegram/wiadom. sport/	05-01-2006	19:56	6 290 450	17,5
25.	Rajd Dakar 2006 /mag. sport/	01-01-2006	20:01	6 290 255	17,5
26.	Gala mistrzów sportu 2005 /relacja/	07-01-2006	20:17	6 280 412	17,5
27.	Klan /serial pol./	27-12-2006	17:36	6 235 967	17,3
28.	Na celowniku /mag.report./	31-01-2006	17:15	6 097 044	17,0
29.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006	01-07-2006	20:16	6 004 167	16,7
30.	Turniej czterech skoczni /transmisja/	30-12-2006	15:17	5 960 664	16,6

Jak wynika z powyższych danych widownia najpopularniejszych audycji w tym programie liczyła od blisko 6 milionów do 11 milionów.

Program 2

Wśród 30 najpopularniejszych audycji znalazły się następujące tytuły: *Marzenia Marcina Dańca, Kabaret ani mru mru, Familiada, Europa da się lubić, Szansa na sukces, Duże dzieci* oraz transmisje meczów piłkarskich mistrzostw świata. Oprócz tych audycji również najchętniej były oglądane polskie telenowele: *M jak Miłość*, *Na dobre i na złe, Złotopolscy*.

Tabela nr 43. Wielkość widowni 30 najpopularniejszych audycji Programu 2 TVP SA w 2006 r.

Lp	Tytuł audycji	Data emisji	Godz. rozpocz.	Amr w mln	Amr %
1.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej – Niemcy 2006 /transmisja, sport/	14-06-2006	20:14	12 350 194	34,3
2.	M jak miłość /serial polski/	09-01-2006	20:09	11 481 352	31,9
3.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006 /transmisja, sport/	09-06-2006	20:20	10 678 943	29,7
4.	Studio piłkarskie mistrzostw świata - Niemcy 2006 /sport/	14-06-2006	21:53	10 654 432	29,6
5.	Telekamery Teletygodnia 2006 - wieczór galowy /transmisja, rozrywka/	23-01-2006	19:59	9 131 794	25,4
6.	Na dobre i na złe /serial polski/	22-01-2006	16:03	9 075 550	25,2
7.	Studio piłkarskie mistrzostw świata - Niemcy 2006 /sport/	09-06-2006	21:53	8 539 512	23,7
8.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006 /transmisja, sport/	04-07-2006	20:34	7 908 230	22,0
9.	Szansa na sukces /konkurs muz., rozrywka/	22-01-2006	15:04	7 713 270	21,4
10.	Eliminacje mistrzostw Europy w piłce nożnej /transmisja sport/	11-10-2006	20:10	7 209 295	20,0
11.	Europa da się lubić /talk show - rozrywka/	19-02-2006	19:58	7 018 602	19,5
12.	Studio piłkarskie mistrzostwa świata - Niemcy 2006 /sport/	04-07-2006	22:51	6 959 584	19,4
13.	Eliminacje mistrzostw Europy w piłce nożnej /transmisja sport./	15-11-2006	20:08	6 731 777	18,7
14.	Kulisy serialu M jak miłość /rozrywka/	02-01-2006	20:58	6 643 597	18,5
15.	Miss World 2006 - gala finałowa /rozrywka/	30-09-2006	21:22	6 623 140	18,4
16.	Familiada /teleturniej, rozrywka/	05-11-2006	14:01	6 622 567	18,4
17.	Oprawa programu	05-02-2006	15:58	6 546 390	18,2
18.	Studio sport	11-10-2006	21:23	6 298 259	17,5

19.	Złotopolscy /serial polski/	22-01-2006	14:31	6 287 979	17,5
20.	Viva najpiękniejsi 2005 /rozrywka/	07-02-2006	20:00	6 148 800	17,1
21.	Panorama /informacja/	28-05-2006	16:00	6 101 203	17,0
22.	Marzenia Marcina Dańca /rozrywka/	25-12-2006	21:11	5 629 599	15,7
23.	Dlaczego nie - prolog /rep.z planu filmowego/ /rozrywka/	17-12-2006	15:58	5 482 416	15,2
24.	Duże dzieci /rozrywka/	22-01-2006	21:04	5 299 845	14,7
25.	Studio sport	15-11-2006	21:26	5 295 401	14,7
26.	Miss World 2006 - gala finałowa /rozrywka/	30-09-2006	20:39	5 274 929	14,7
27.	Kabaret *Ani mru mru* /rozrywka/	15-08-2006	21:02	5 269 250	14,7
28.	Eliminacje mistrzostw Europy w piłce nożnej /transmisja sport/	06-09-2006	20:03	5 204 571	14,5
29.	Pielgrzymka Benedykta XVI do Polski /transmisja inf./	26-05-2006	21:17	5 191 402	14,4
30.	Studio piłkarskie mistrzostw świata - Niemcy 2006 /sport/	01-07-2006	19:29	5 139 866	14,3

Jak wynika z powyższego wykazu najpopularniejsze audycje wyemitowane w Programie 2 zgromadziły od 5 do12 milionów widzów.

Polsat

Największą popularnością wśród audycji wyemitowanych w 2006 roku cieszyły się następujące film fabularne: *Dzień niepodległości, Titanic, Jak rozpętałem II wojnę światową*). Również w tym programie największą oglądalność miały transmisje z Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej – Niemcy 2006 oraz z Mistrzostw Świata w Siatkówce Mężczyzn. Dużą widownię miały również audycje: *Sylwester z gwiazdami* z Krakowie, *Kabareton* oraz *Wydarzenia i Lotto*.

Tabela nr 44. Wielkość widowni 30 najpopularniejszych audycji w programie Polsat w 2006 r.

Lp	Tytuł audycji	Data emisji	Godz. rozpocz.	Amr w mln	Amr %
1.	Mistrzostwa świata w siatkówce mężczyzn /transmisja sport/	03-12-2006	11:55	6 937 122	19,3
2.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006 /transmisja sport/	05-07-2006	20:19	6 682 370	18,6
3.	Studio siatkarskich mistrzostw świata /sport/	03-12-2006	11:55	5 896 904	16,4
4.	Lotto /informacja/	05-07-2006	21:52	5 440 345	15,1
5.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006 / transmisja sport/	13-06-2006	20:29	5 117 480	14,2
6.	Komando /film sens.USA/	09-01-2006	20:46	5 115 551	14,2
7.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006 /transmisja sport/	08-07-2006	20:29	5 084 998	14,1
8.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006 /transmisja sport/	30-06-2006	16:31	4 982 374	13,9
9.	Jak rozpętałem II wojnę światową /komedia pol./	11-09-2006	20:52	4 886 581	13,6
10.	Wybraniec śmierci /film USA/	05-06-2006	20:51	4 855 888	13,5
11.	Spider-Man /film sens.USA/	16-10-2006	20:51	4 832 902	13,4
12.	Brzdąc w opałach /film kom.USA/	08-12-2006	19:31	4 800 688	13,3
13.	Kevin sam w Nowym Jorku /film USA/	25-12-2006	16:43	4 703 144	13,1

14.	Dzień niepodległości /film USA/	13-03-2006	20:51	4 631 069	12,9
15.	Titanic /film USA/	30-10-2006	20:57	4 627 253	12,9
16.	Oprawa programu	11-09-2006	21:52	4 605 034	12,8
17.	Wulkan /film USA/	27-03-2006	20:51	4 564 596	12,7
18.	Speed /film sens.USA/	27-02-2006	20:50	4 555 914	12,7
19.	Szklana pułapka 3 /film fab.USA/	06-03-2006	20:49	4 495 979	12,5
20.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej - Niemcy 2006 /transmisja sport/	27-06-2006	20:19	4 492 277	12,5
21.	Sylwester z gwiazdami w Krakowie /transmisja, rozrywka//	31-12-2006	22:00	4 490 895	12,5
22.	Kabareton /rozrywka./	08-01-2006	20:07	4 405 784	12,3
23.	Opiekunka /film USA/	27-01-2006	19:32	4 375 396	12,2
24.	Con air – lot skazańców /film sens.USA/	11-12-2006	20:49	4 347 543	12,1
25.	Wydarzenia /informacja/	06-12-2006	18:51	4 328 077	12,0
26.	Liberator /film USA/	20-03-2006	20:53	4 325 574	12,0
27.	Sami swoi /komedia pol./	17-04-2006	21:00	4 318 308	12,0
28.	Mistrzostwa świata w piłce nożnej – Niemcy 2006 /transmisja, sport/	30-06-2006	20:30	4 291 223	11,9
29.	Twierdza /film sens.USA/	03-04-2006	20:50	4 289 944	11,9
30.	Samo życie /serial pol./	22-02-2006	19:30	4 273 029	11,9

Jak wynika z powyższej tabeli najpopularniejsze rodzaje audycji TV Polsat zgromadziły od blisko 4 do 7 milionów widzów.

TVN

W 2006 r. najchętniej oglądane w tym programie były następujące filmy fabularne: *Shrek, Mroczna dzielnica Mumia, Zabójcza* broń, *Na wspólnej, Kryminalni, Magda M., Detektywi*. Dużą oglądalnością cieszyły się takie audycje jak: *Taniec z gwiazdami, Szymon Majewski show, Kuba Wojewódzki show* oraz serwis informacyjny *Fakty*.

Tabela nr 45. Wielkość widowni 30 najpopularniejszych audycji w programie TVN w 2006 r.

Lp	Tytuł audycji	Data emisji	Godz. rozpocz.	Amr w mln	Amr %
1.	Taniec z gwiazdami /rozrywka/	14-05-2006	20:04	7 349 577	20,4
2.	Karol człowiek który został papieżem /film fr.niem.wł.pol./	02-04-2006	20:05	5 618 296	15,6
3.	Fakty /informacja/	23-01-2006	19:00	5 398 618	15,0
4.	W-11 wydział śledczy /serial fab.-dok. pol./	23-11-2006	20:15	5 266 494	14,6
5.	Shrek /film anim. USA/	29-09-2006	20:16	5 238 596	14,6
6.	Taniec z gwiazdami - finał finałów /rozrywka/	04-09-2006	20:15	5 219 475	14,5
7.	Mroczna dzielnica /film USA/	17-11-2006	20:15	5 147 625	14,3
8.	Na wspólnej /serial pol./	12-12-2006	20:55	4 883 378	13,6
9.	Kryminalni /serial pol./	04-03-2006	20:40	4 636 984	12,9
10.	Magda M. /serial pol./	12-12-2006	21:29	4 634 250	12,9
11.	Podwójne ryzyko /film fab.USA-Niemcy-Kanada/	24-03-2006	20:14	4 542 341	12,6
12.	Stój bo mamuśka strzela /komedia USA/	26-02-2006	20:08	4 479 710	12,5
13.	Uwaga! /mag.sens.pol./	28-12-2006	19:49	4 434 050	12,3
14.	Mumia /film horror USA/	10-03-2006	20:16	4 325 989	12,0
15.	Kuba Wojewódzki /talk-show, rozrywka/	15-10-2006	21:35	4 168 964	11,6
16.	Sopot festival 2006 /rozrywka/	03-09-2006	19:30	4 096 595	11,4

17.	Sport - serwis /sport./	22-01-2006	19:27	4 085 489	11,4
18.	Nigdy w życiu /film kom.pol./	15-04-2006	20:40	4 076 728	11,3
19.	Vinci /film fab.pol./	13-10-2006	20:12	4 059 586	11,3
20.	Mumia powraca /film fab. USA/	07-04-2006	20:15	3 983 311	11,1
21.	Pod napięciem /talk show, rozrywka/	05-03-2006	21:55	3 958 944	11,0
22.	Niania /ser.kom.pol./	04-03-2006	20:06	3 941 918	11,0
23.	Ostatnia misja /film sens.pol./	08-01-2006	20:04	3 939 578	11,0
24.	Detektywi /ser.sens.pol/	12-01-2006	18:29	3 935 322	10,9
25.	Szymon Majewski show /rozrywka/	27-03-2006	21:31	3 864 876	10,8
26.	Kiler /kom.pol./	23-12-2006	21:47	3 852 804	10,7
27.	Zabójcza broń 4 /film sens.USA/	22-12-2006	20:15	3 816 011	10,6
28.	Dzieci z leningradzkiego /film dok.pol./	02-01-2006	22:42	3 786 575	10,5
29.	Ostatni Samuraj /film przyg.USA/	03-11-2006	20:15	3 774 041	10,5
30.	Na własną rękę /film fab.USA/	31-03-2006	20:16	3 769 192	10,5

W TVN widownia najpopularniejszych rodzajów audycji liczyła od 4 do 7 milionów widzów.

VI. RYNEK REKLAMY

6.1. Analizy i perspektywy rozwoju rynku reklamowego w Polsce

Z najnowszego raportu przygotowywanego przez sieć domów mediowych ZenithOpimedia wynika, że wydatki reklamowe w Europie Środkowowschodniej wzrosną o ponad połowę do 2009 roku. Nasz region pod tym względem będzie się rozwijał najszybciej na świecie. Szacuje się, że w 2008 roku wydatki na reklamę mają być większe o ok. 15,6%. Dom Mediowy Starlink szacuje, że wartość rynku reklamowego w Polsce wzrosła w ubiegłym roku o 10,4% do 5,56 mld złotych[25].

W 2006 roku budżety reklamowe rosły w związku z dużymi międzynarodowymi imprezami sportowymi, jak mistrzostwa świata w piłce nożnej czy zimowe igrzyska olimpijskie. Najbardziej aktywne reklamowo były branże: finanse i marketing, rozrywka i kultura, handel detaliczny oraz żywność. Dodatkowych dochodów dostarczyła również wyborcza kampania samorządowa.

Najwięcej na reklamie zarobili nadawcy telewizyjni. Szacuje się, że wpływy z emisji reklam były wyższe w telewizji o 296,7 mln złotych w porównaniu do roku ubiegłego (wzrost o 12%). Pomimo podwyżki cen za reklamy w telewizji, to wciąż najsilniejsze medium[26].

Największy wzrost zanotowano w Internecie. Wydatki na reklamy wzrosły tam o 60%. Dużą dynamiką wykazała się również reklama kinowa. Tu zanotowano wzrost o 20%. Najmniejszą dynamiką wzrostu wpływów z reklamy okazał się rynek prasy. Wydatki na reklamę w dziennikach wzrosły o 3%, a w magazynach o 3,6%.

Prognozy wskazują, że w 2007 roku tempo wzrostu przyspieszy. Koniunktura gospodarcza nie spada, wskaźniki optymizmu konsumentów są najwyższe od kilku lat. Wzrost będzie wywołany również np. wejściem na rynek nowej sieci telefonów komórkowych (UMTS) i operatorów wirtualnych.

Tabela nr 46 oraz wykres nr 27. Wydatki na reklamę w poszczególnych mediach w 2006 r.

Wydatki na reklamę w poszczególnych mediach w mln zł

	2005 r.	2006 r.
telewizja	**2 478,8**	**2 775,5**
magazyny	790,1	818,5
gazety	726,3	747,9
outdoor	474,4	523,8
radio	**383,6**	**422,5**
internet	135,0	215,0
kino	49,7	60,3
razem	**5 037,9**	**5 563,5**

Dane: Starlink

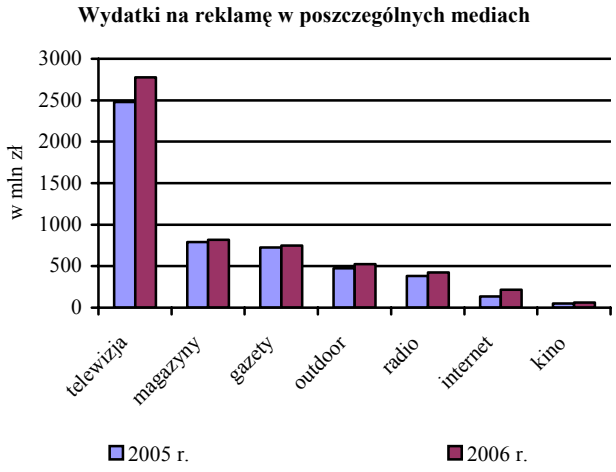

[25] Firma Starlink szacuje wartość rynku reklamowego netto, czyli po uwzględnieniu rabatów i upustów udzielanych reklamodawców przed media. Dane poniższe zostały również oszacowane przez tę firmę.

[26] Według oceny firmy Starlink, w pierwszym półroczu 2006 r. za reklamy w TV trzeba było zapłacić średnio 10% więcej niż w tym samym okresie 2005, i to po negocjacjach, bo ceny w cennikach wzrosły o 12-15%.

, Radio – zmiany i tendencje

Wydatki na reklamę radiową stanowiły 7,8% całkowitych wydatków reklamowych netto w mediach. Wyniosły one około 468,8 mln złotych[27] i wzrosły o 10,1% w stosunku do roku poprzedniego. Największy udział w wydatkach przypada na radia ogólnopolskie ok. 281,2 mln zł (szacunki netto).

Dynamika wzrostu wpływów reklamowych nadawców lokalnych jest znacznie wyższa niż nadawców ogólnopolskich. Nadawcy lokalni w 2006 roku uzyskali wyższe wpływy z emisji reklam o 23,3%, podczas gdy w stacjach ogólnopolskich dynamika była na poziomie 3,3%. Wynika to z faktu, że reklamodawcy chcą dotrzeć ze swoja ofertą do konkretnego odbiorcy, a taką ofertę ma dla nich coraz lepiej sformatowany rynek lokalny. Nie bez wpływu na wzrost ma dynamiczna polityka marketingowa prowadzona przez ZPR i Agorę dla nowo powstałych stacji radiowych tych sieci.

Telewizja – zmiany i tendencje

Walcząc o widzów i wpływy z reklam, nadawcy rozpoczynają emisje programów tematycznych. Liderem w tej dziedzinie jest TVN, który w emituje 10 programów, w tym 8 programów tematycznych (TVN 24, TVN Meteo, TVN Turbo, TVN Style, TVN Gra, iTVN, TVN Med, TVN Lingua). Programy tematyczne wprowadza również telewizja publiczna. Emituje już program TVP Kultura oraz TVP Sport, wkrótce rozpocznie emisję programu TVP Rozrywka i TVP Historia, tworzony jest kanał informacyjny. Wpływy z emisji reklam z tych kanałów nie mogą być porównywane z wpływami z programów uniwersalnych. Wynika to zarówno z ich charakteru, jak również ze sposobu dystrybucji (głównie przez operatorów kablowych i platformy cyfrowe). Eksperci są zgodni, że widzowie coraz częściej będą oglądać programy odpowiadające ich zainteresowaniom. Kanały te są również bardzo atrakcyjne dla reklamodawców – skupiają zamożnych i dobrze wykształconych odbiorców, do których można dotrzeć z reklamą dóbr luksusowych.

6.2. Porównanie czasu wyemitowanych reklam, ogłoszeń i telesprzedaży w radiu publicznym i komercyjnym, w telewizji publicznej i komercyjnej

Wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych oraz czas emisji reklam w Polskim Radiu SA

Analizę przeprowadzono w roku 2006 na podstawie danych przekazanych przez Polskie Radio SA i 17 Regionalnych Rozgłośni Polskiego Radia SA. Szczegółowa analiza danych wykazała, że 2006 był rokiem minimalnego spadku - o 3,2% - czasu wyemitowanych reklam w radiu publicznym. We wszystkich programach Polskiego Radia SA (PR I, II, III i Radia BIS) sprzedano 455 godzin reklam.

Zestawienie wpływów ze sprzedanych reklam, wykazuje jednak w 2006 roku wzrost (o 6,3%) osiągniętych wyników w stosunku do 2005 roku (do kwoty 56 331,9 tys. zł).

[27] Wg CR Media (szacunki netto)

W 2006 roku wzrósł także udział – do 2,1% - reklam emitowanych w rocznym czasie nadawania programu w regionalnych rozgłośniach radia publicznego (w 2005 roku wielkość ta wynosiła 1,9%).

Najwięcej reklam w 2006 roku wyemitowała Rozgłośnia Regionalna Polskiego Radia w Opolu RADIO OPOLE SA – 378 godzin, odnotowując wzrost o 8,3%. Najmniej natomiast reklam wyemitował Program II Polskiego Radia SA – 22 godziny, ale także odnotował istotny wzrost 15,2%.

Wykres nr 28. Porównanie czasu reklam i ogłoszeń wyemitowanych w radiu publicznym w latach 2005 – 2006

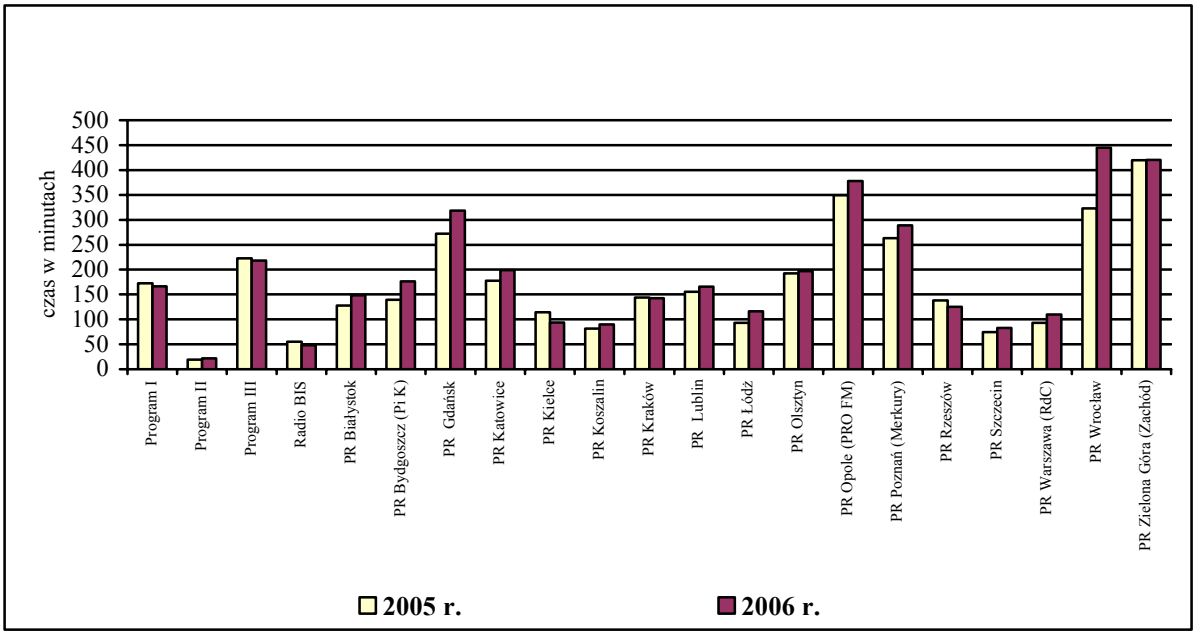

Tabela nr 47. Porównanie wpływów z emisji reklam i audycji sponsorowanych w rozgłośniach radia publicznego w latach 2005 – 2006

Program	Wpływy w tys. zł		Udział sponsoringu we wpływach ogółem w 2006 r. (w%)
	2005 r.	2006 r.	
Program I	27 992,0	27 940,2	8,6
Program II	789,7	304,8	0,3
Program III	27 878,3	32 843,9	9,1
Radio BIS	426,3	749,5	16,1
Polskie Radio SA	**57 086,3**	**61 838,4**	**8,9**
PR Białystok	1 032,5	1 111,1	6,6
PR Bydgoszcz (Pi K)	908,6	973,5	7,9
PR Gdańsk	1 691,5	1 860,5	6,7
PR Katowice	1 606,5	1 653,2	6,2
PR Kielce	1 257,3	1 118,5	6,2
PR Koszalin	476,6	533,9	24,8
PR Kraków	1 110,6	1 161,4	32,6
PR Lublin	1 311,0	1 037,7	15,5
PR Łódź	861,6	1 222,5	56,1
PR Olsztyn	1 061,5	1 194,5	9,8

PR Opole (PRO FM)	1 345,8	1 641,7	0,8
PR Poznań (Merkury)	1 809,0	1 553,4	4,4
PR Rzeszów	828,7	687,1	7,2
PR Szczecin	772,9	759,2	11,4
PR Warszawa (RdC)	1 008,5	1 008,4	4,4
PR Wrocław	1 438,8	2 111,8	35,4
w tym miejski	*339,4*	*642,4*	*20,4*
regionalny	*1 099,4*	*1 469,4*	*23,6*
PR Zielona Góra (Zachód)	1 255,4	1 220,2	21,4
w tym miejski	*487,9*	*506,2*	*33,3*
regionalny	*767,5*	*714,0*	*13,0*
Rozgłośnie Regionalne	**19 776,8**	**20 848,6**	**14,0**
RAZEM radio publiczne	**76 863,1**	**82 687,0**	**10,2**

Wykres nr 29. Podział wpływów z emisji reklam, ogłoszeń i audycji sponsorowanych w radiu publicznym w 2006 roku

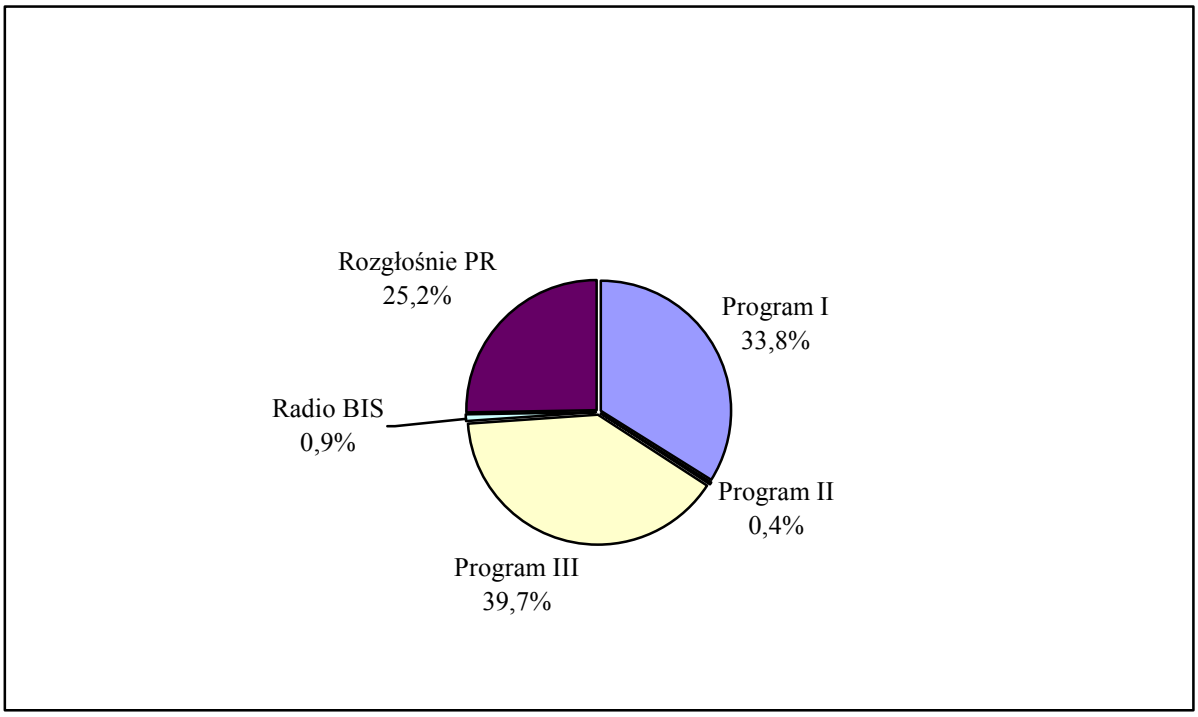

Wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych oraz czas emisji reklam w radiu komercyjnym

Największe dochody z emisji reklam w 2006 roku zanotowało Radio RMF FM prawie 370 mln zł (120,4 mln zł netto). Dynamika wzrostu dochodów tej stacji wynosi natomiast 5,7% (rynek reklamy radiowej wzrósł o 10,1%).

Największy wzrost wpływów z emisji reklam w 2006 roku odnotowały stacje ponadregionalne. Trzy stacje (WAWA, RADIOSTACJA, TOK FM) zarobiły 44,3 mln zł (wzrost o 40%).

Wśród stacji lokalnych największe wpływy brutto zanotowały radia z grupy Eska (Eska warszawska, wrocławska, poznańska, łódzka, trójmiejska, katowicka), stacje Agory (Złote Przeboje Pogoda Warszawa, Karolina Katowice) oraz Radio Parada z Łodzi.

Tabela nr 48. Wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych oraz czas emisji reklam w radiu komercyjnym w 2006 r.

Program	Wpływy (w zł) brutto wg. cennika	Czas emisji w godz.	udział reklam w programie (w%)
RMF FM	369 862 855	347,5	3,97
ZET	341 871 638	374,3	4,27
WAWA	22 299 949	290,6	3,32
RADIOSTACJA	10 521 575	127,4	1,45
TOK FM	8 876 009	121,1	1,38
Razem	**753 432 026**	**1 260,8**	

na podstawie EXPERT MONITOR

Tabela nr 49. Czas emisji i wpływy brutto z reklam (bez autopromocji) w 2006 r. u nadawców radiowych monitorowanych przez EXPERT MONITOR w poszczególnych województwach

Województwo	Czas emisji w godz.	Wpływy (w zł)
mazowieckie (11)*	2 210	111 926 718
wielkopolskie (11)*	3 466	81 097 998
dolnośląskie (10)*	2 413	62 986 792
łódzkie (6)	1 603	62 234 579
śląskie (8)*	1 881	62 116 562
pomorskie (3)*	1 146	36 369 159
małopolskie (7)*	2 048	35 184 510
kujawsko-pomorskie (6)*	1 381	20 652 919

Dane uzyskane na podstawie programu AdEXPERT firmy EXPERT MONITOR

W nawiasach podano liczbę monitorowanych nadawców. Województwa, przy których zaznaczono gwiazdkę zawierają dane z rozgłośni radia publicznego.

Najbogatszym rynkiem reklamy radiowej był i jest rynek warszawski, dlatego województwo mazowieckie osiąga największe wpływy cennikowe, mimo, że emitowanych tu jest mniej reklam, niż w województwie wielkopolskim, czy dolnośląskim, przy podobnej liczbie monitorowanych nadawców.

Wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych oraz czas emisji reklam w telewizji publicznej w 2006 roku

W 2006 roku najwięcej reklam wyemitowała TVP 1, a następnie TVP 2. Z oddziałów Telewizji Polskiej najwięcej reklam wyemitowały oddziały w Poznaniu, Warszawie, Katowicach i Wrocławiu; najmniej oddziały w Kielcach, Rzeszowie i Gorzowie Wielkopolskim.

Większość oddziałów wyemitowała w 2006 roku mniej reklam niż w 2005 roku (jedynie oddziały w Bydgoszczy, Gdańsku, Kielcach, Lublinie i Olsztynie wyemitowały

więcej reklam). Największą dynamikę czasu emisji reklam zanotował oddział regionalny w Kielcach (77,6%).

Wykres nr 30. Czas reklam, ogłoszeń i telesprzedaży wyemitowanych w programach publicznej telewizji o zasięgu ogólnopolskim i satelitarnym w latach 2005 - 2006

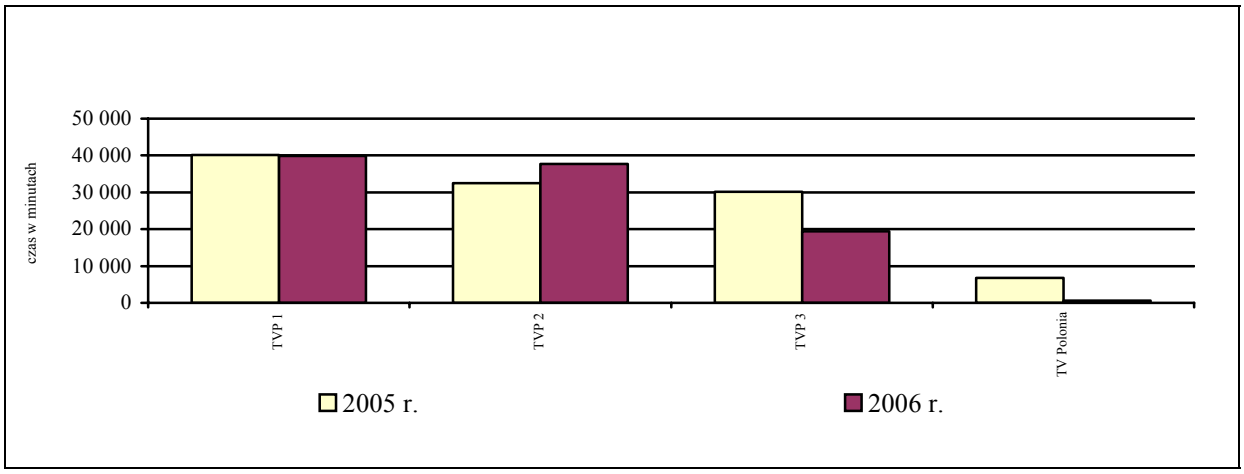

Wykres nr 31. Czas reklam, ogłoszeń i telesprzedaży wyemitowanych w oddziałach publicznej telewizji w latach 2005 – 2006

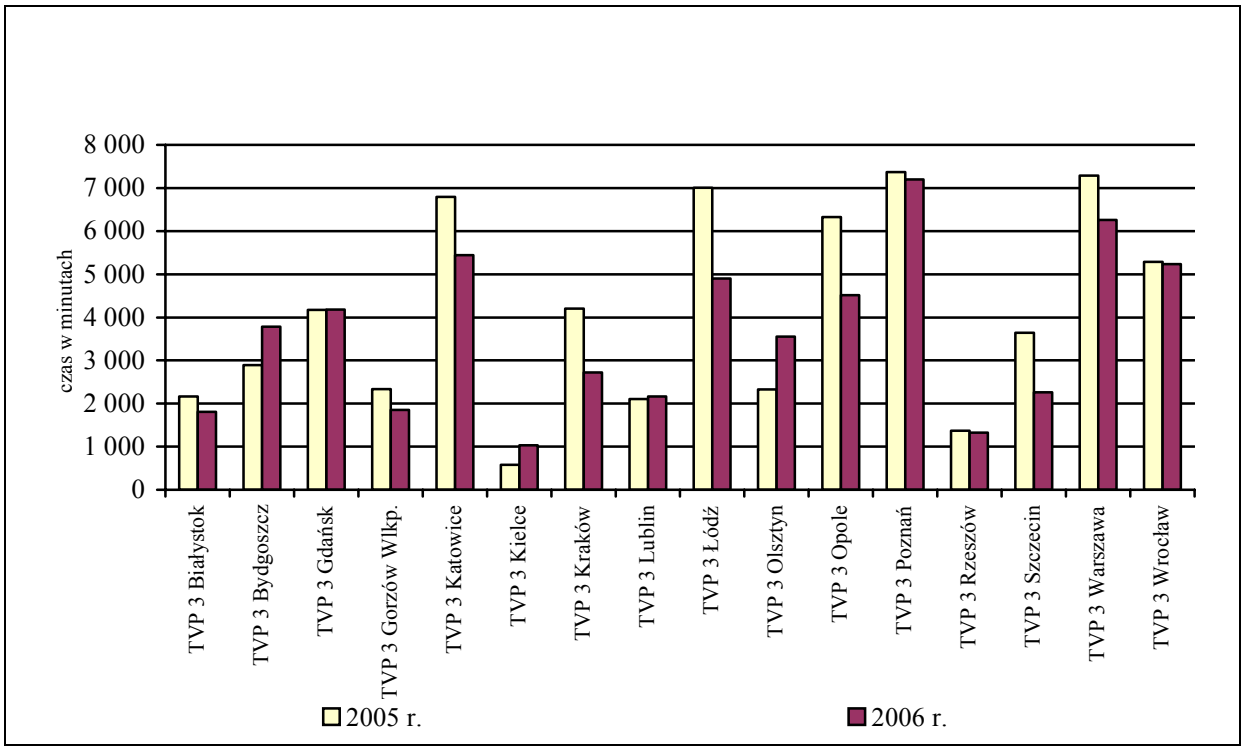

W 2006 roku telewizja publiczna w programach ogólnopolskich, w programie Polonia Kultura, Sport, oddziałach regionalnych wyemitowała o ok. 26% więcej audycji sponsorowanych niż w 2005 roku. Najwięcej audycji sponsorowanych w telewizji regionalnej wyemitowały w 2006 roku oddziały w Białymstoku, Warszawie i Krakowie.

Wykres nr 32. Wpływy rzeczywiste z płatnych elementów programu w latach 2005-2006

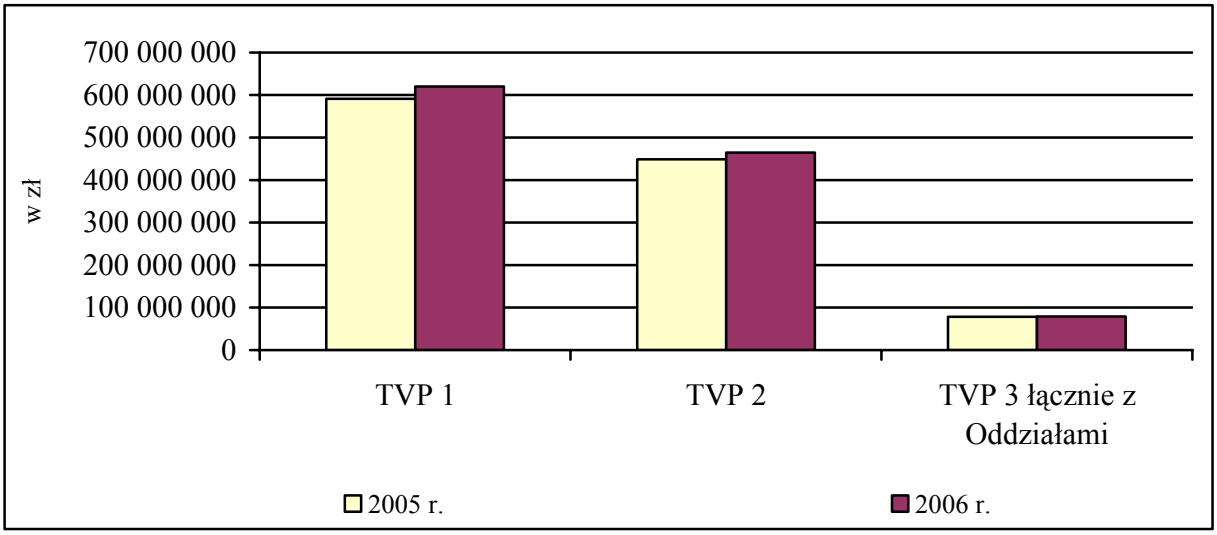

Wykres nr 33. Wpływy rzeczywiste z płatnych elementów programu w oddziałach TVP SA w latach 2005 - 2006

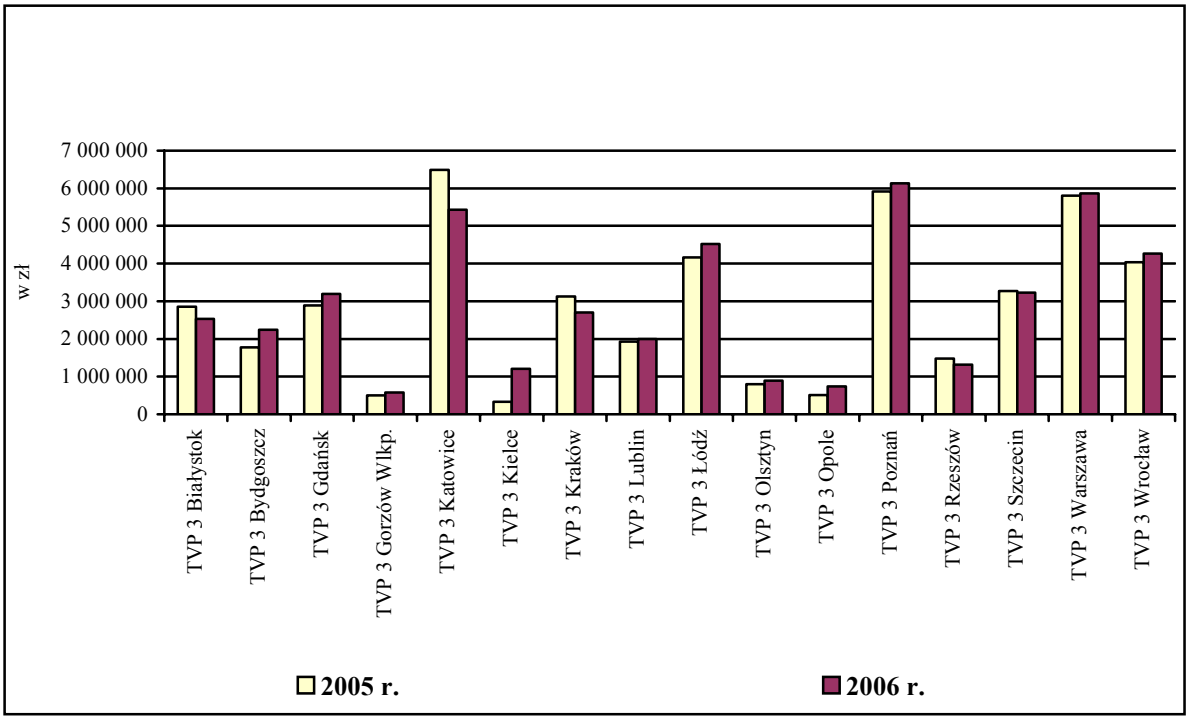

Do przedstawienia wpływów i czasu emisji reklam w 2005 roku wykorzystano dane udostępnione przez TVP SA

Czas emisji reklam i wpływy z ich emisji u koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną

W kilku telewizjach czas emisji reklam w 2006 roku był niższy niż w 2005 roku największy spadek odnotował nadawca programu CANAL+ (o 76,%). Największy przyrost zanotowała telewizja MiniMini, której czas emisji reklam w 2006 roku był większy o 70%

w porównaniu do roku 2005. Czas emisji reklam w 2006 roku był największy w Telewizji POLSAT, która wyemitowała średnio ponad 3 godziny reklam dziennie.

Wykres nr 34. Czas emisji reklam w latach 2005 i 2006

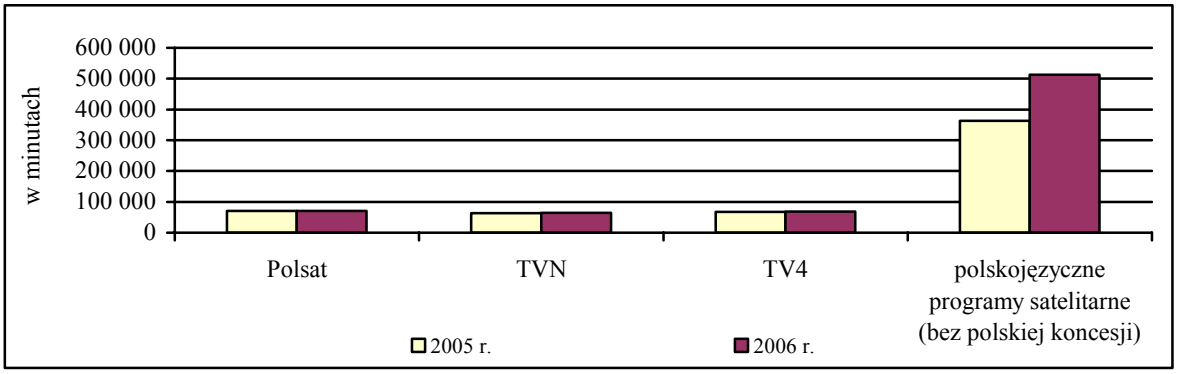

Na podstawie AGB Nielsen Media Research

W telewizji pojawia się coraz więcej reklam i nadawcy osiągają maksymalny dopuszczalny limit 12 minut reklam w godzinie emisji programu. Coraz częściej oprócz reklam nadawcy nadają bloki poświęcone wyłącznie telesprzedaży.

Tabele poniżej ilustrują udział reklam, ogłoszeń płatnych i telesprzedaży w programie w latach 2005-2006, jak również dynamikę zmian. *(Uwaga: dla porównania podano również dane dla Programu 1 i 2 telewizji publicznej.)*

Tabela nr 50. Udział reklam w programie Polsat, TVN, TV 4 i w programach ogólnokrajowych telewizji publicznej (w %)

Program	2005 r.	2006 r.	Dynamika zmian 2006/2005
POLSAT	14,52	14,54	0,1
TVN	12,52	12,68	1,3
TV 4	14,68	14,53	-1,0
TVP 1	7,60	7,35	-3,3
TVP 2	7,00	7,25	3,6

Na podstawie AGB Nielsen Media Research

Wpływy z działalności reklamowej przedstawione w poniższej tabeli wynikają z cenników nadawców, nie uwzględniają stosowanych upustów i rabatów, które sięgają nawet 60-70%. Według cenników największe wpływy z emisji reklam zanotowała Telewizja Polsat.

Wykres nr 35. Wpływy z emisji reklam w latach 2005 i 2006

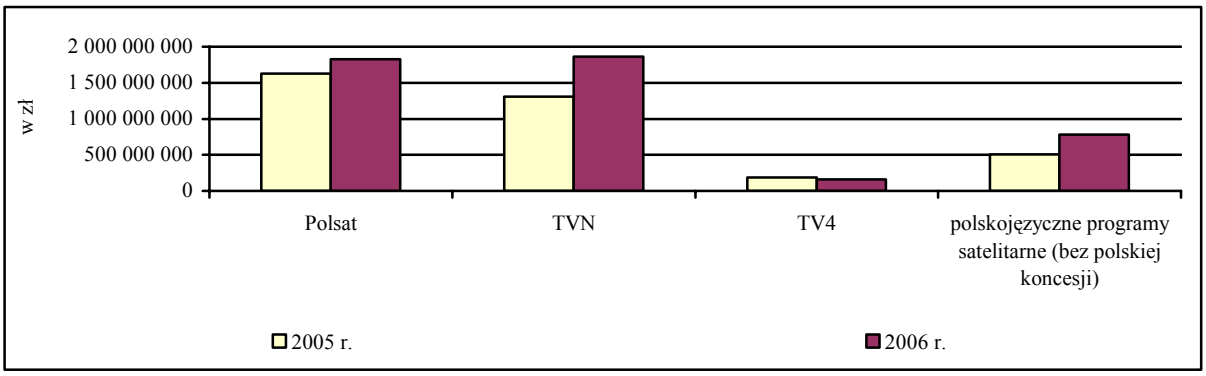

Na podstawie AGB Nielsen Media Research

6.3. Informacja o wydatkach i wykorzystaniu czasu antenowego w radiu i telewizji na emisję płatnych ogłoszeń wyborczych zleconych przez Komitety Wyborcze w trakcie kampanii wyborczej do Rad Gmin, Rad Powiatów i Sejmików Województw w 2006 roku

Nadawcy radiowi

61 nadawców zastosowało pozacennikowe rabaty na emisje płatnych audycji wyborczych. Zniżki te wynosiły od 10% (Radio Rekord z Radomia) do 75% (Rozgłośnia Regionalna PR we Wrocławiu). Najczęściej udzielane były rabaty 50% (zastosowało je 42 nadawców).

Radiowi nadawcy publiczni stosowali następujące rabaty:

- 0% Program I PR, Rozgłośnie Regionalne PR w Białymstoku, Kielcach, Lublinie, Opolu, Warszawie, Zielonej Górze,
- 30% Rozgłośnia Regionalna PR w Rzeszowie,
- 50% Rozgłośnie Regionalne PR w Bydgoszczy, Gdańsku, Łodzi Katowicach, Koszalinie, Olsztynie, Szczecinie,
- 75% Rozgłośnia Regionalna PR we Wrocławiu.

W jednym przypadku (Radio Złote Przeboje Kolor 90,4 FM we Wrocławiu) zastosowano dodatkowy rabat 5% dla jednego z komitetów wyborczych.

Nadawcy telewizyjni

Programy ogólnopolskie telewizji publicznej emitowały płatne ogłoszenia wyborcze, nie udzielając rabatów. 11 regionalnych oddziałów telewizji publicznej stosowało zniżki od 15 do 40%. Telewizja TVN zaoferowała komitetom wyborczym 15% rabat, a Telewizje TV 4 i POLSAT stosowały 40% rabat.

12 telewizji kablowych stosowało zniżki od 15 do 80%. Telewizja kablowa Spółdzielni Mieszkaniowej DOM w Barlinku emitowała ogłoszenia wyborcze bezpłatnie (na pobieranie opłat nie zezwala statut spółdzielni). Telewizja kablowa Kozienice zaoferowała komitetom bezpłatny czas na emisje ogłoszeń wyborczych.

Czas i wydatki komitetów wyborczych na emisję płatnych audycji wyborczych

Czas emisji płatnych audycji wyborczych podany jest w minutach. Wydatki komitetów wyborczych podane są w złotych i zawierają podatek VAT.

Tabela nr 51. Czas płatnych audycji wyborczych wyemitowanych przez nadawców radiowych i telewizyjnych w 2006 r. (w minutach)

	telewizja				radio			łącznie
	publiczna	komercyjna	kablowa	razem	publiczne	komercyjne	razem	
KW PSL	231	85	1 125	1 441	198	1 546	1 744	3 185
KW LPR	65	0	1 372	1 437	47	274	321	1 758
KW KPEiR	0	0	0	0	0	0	0	0
KW PiS	372	129	6 616	7 117	140	2 189	2 329	9 446
KW PO	336	111	12 608	13 055	172	1 729	1 901	14 956
KWW Lewica i Demokraci	200	157	9 709	10 066	191	2 150	2 341	12 407
KW Samoobrona	12	4	281	297	8	359	367	664
inne	413	346	20 209	20 968	262	8 003	8 265	29 233
razem	**1 629**	**832**	**51 920**	**54 381**	**1 018**	**16 250**	**17 268**	**71 649**

Tabela nr 52. Czas płatnych audycji wyborczych wyemitowanych przez nadawców radiowych w poszczególnych województwach (bez nadawców ogólnopolskich – w minutach)

	KW PSL	KW LPR	KW KPEiR	KW PiS	KW PO	KWW Lewica i Demokraci	KW Samoobrona	inne	łącznie
dolnośląskie	3	0	0	81	108	266	64	404	926
kujawsko-pomorskie	181	13	0	82	74	110	20	1 060	1 540
lubelskie	12	17	0	190	32	73	8	416	748
lubuskie	0	0	0	9	56	40	0	42	147
łódzkie	266	36	0	301	86	154	23	972	1 838
małopolskie	0	33	0	260	132	28	8	355	816
mazowieckie	373	79	0	369	342	374	21	1 279	2 837
opolskie	0	29	0	61	43	81	0	89	303
podkarpackie	323	19	0	182	151	11	0	458	1 144
podlaskie	82	28	0	160	106	75	1	295	747
pomorskie	9	0	0	116	129	100	21	447	822
śląskie	18	0	0	84	150	284	12	563	1 111
świętokrzyskie	255	0	0	67	50	99	26	208	705

warmińsko-mazurskie	103	0	0	194	104	137	0	514	1 052
wielkopolskie	108	26	0	96	263	306	53	971	1 823
zachodno-pomorskie	0	24	0	77	76	150	109	192	628
ogólnopolskie	12	18	0	0	0	52	0	0	82
razem	**1 745**	**322**	**0**	**2 329**	**1 902**	**2 340**	**366**	**8 265**	**17 269**

Wykres nr 36. Czas płatnych audycji wyborczych wyemitowanych przez nadawców radiowych i telewizyjnych w 2006 r. (w %)

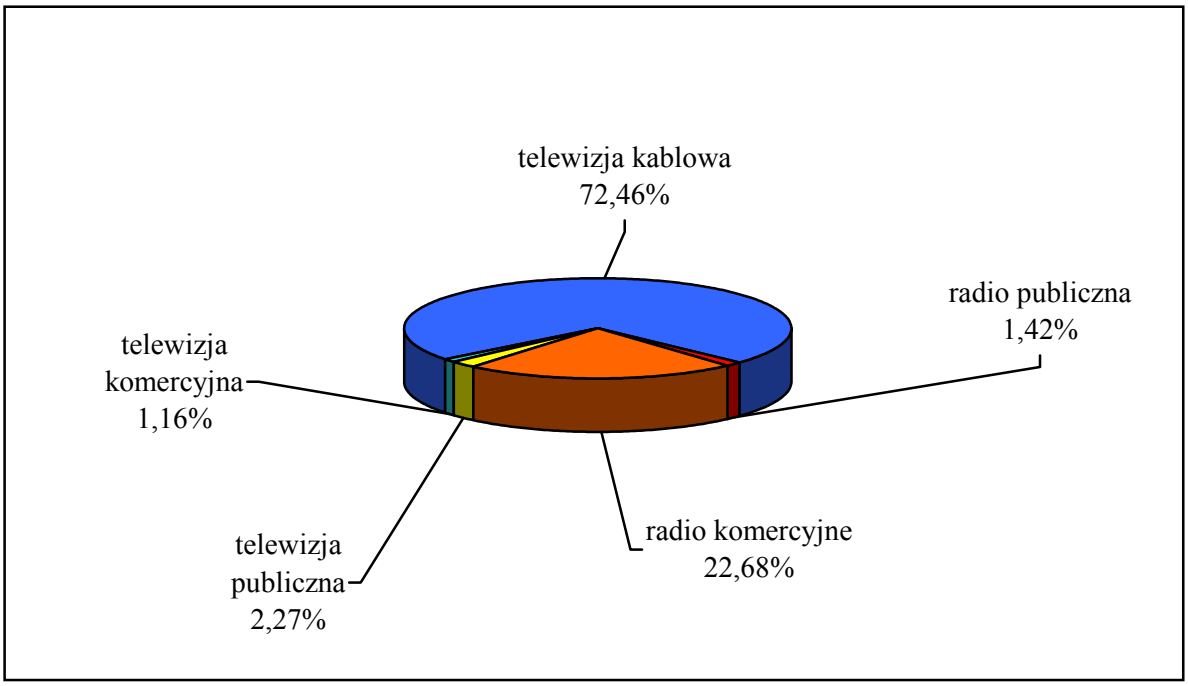

Tabela nr 53. Wydatki komitetów wyborczych na płatne audycje wyborcze wyemitowane przez nadawców radiowych i telewizyjnych (w złotych)

	telewizja				radio			łącznie
	publiczna	komercyjna	kablowa	razem	publiczne	komercyjne	razem	
KW PSL	848 108	425 668	42 274	1 316 050	121 741	95 098	216 839	**1 532 889**
KW LPR	964 439	0	20 948	985 387	99 219	33 179	132 398	**1 117 785**
KW KPEiR	961	0	0	961	0	0	0	**961**
KW PiS	1 580 402	1 576 998	195 151	3 352 551	31 130	212 497	243 627	**3 596 178**
KW PO	1 468 411	1 333 169	251 084	3 052 664	22 160	169 057	191 217	**3 243 881**
KWW Lewica i Demokraci	290 327	1 457 759	200 382	1 948 468	167 353	686 356	853 709	**2 802 177**
KW Samoobrona	17 685	1 380	18 381	37 446	3 068	35 565	38 633	**76 079**
Inne	629 189	60 498	604 878	1 294 565	51 795	813 259	865 054	**2 159 619**
Razem	**5 799 522**	**4 855 472**	**1 333 098**	**11 988 092**	**496 466**	**2 045 011**	**2 541 477**	**14 529 569**

Tabela nr 54. Wydatki komitetów wyborczych na emisje płatnych audycji wyborczych (w złotych) wyemitowanych przez nadawców radiowych w poszczególnych województwach (bez nadawców ogólnopolskich) w 2006 r.

	KW PSL	KW LPR	KW KPEiR	KW PiS	KW PO	KWW Lewica i Demokraci	KW Samoobrona	inne	łącznie
dolnośląskie	458	0	0	12 321	21 336	26 415	6 490	64 851	131 871
kujawsko-pomorskie	4 595	1 220	0	8 025	7 349	10 588	1 470	89 263	122 510
lubelskie	1 462	3 284	0	29 623	2 790	11 696	3 068	45 089	97 012
lubuskie	0	0	0	2 008	0	4 742	0	6 751	13 501
łódzkie	16 014	5 978	0	35 979	7 415	20 481	1 854	118 004	205 725
małopolskie	0	4 412	0	36 973	17 676	4 154	1 100	53 701	118 016
mazowieckie	50 708	14 621	0	26 499	20 362	144 908	1 416	119 702	378 216
opolskie	0	2 272	0	5 758	3 992	9 033	0	12 412	33 467
podkarpackie	17 811	1 757	0	9 932	6 077	665	0	16 144	52 386
podlaskie	6 019	1 041	0	11 332	4 458	12 938	193	18 885	54 866
pomorskie	1 129	0	0	9 933	19 786	14 244	1 037	29 949	76 078
śląskie	2 306	0	0	18 599	25 277	55 584	1 581	103 504	206 851
świętokrzyskie	16 039	0	0	5 983	8 356	12 951	2 768	20 103	66 200
warmińsko-mazurskie	8 275	0	0	9 540	9 240	13 182	0	29 336	69 573
wielkopolskie	8 506	4 368	0	10 481	30 727	24 298	6 586	121 146	206 112
zachodno-pomorskie	0	3 536	0	10 643	6 376	17 789	11 068	16 215	65 627
ogólnopolskie	83 519	89 909	0	0	0	470 042	0	0	643 470
razem	**216 841**	**132 398**	**0**	**243 629**	**191 217**	**853 710**	**38 631**	**865 055**	**2 541 481**

Wykres nr 37. Wydatki komitetów wyborczych na płatne audycje wyborcze wyemitowane przez nadawców radiowych i telewizyjnych w 2006 r. (w %)

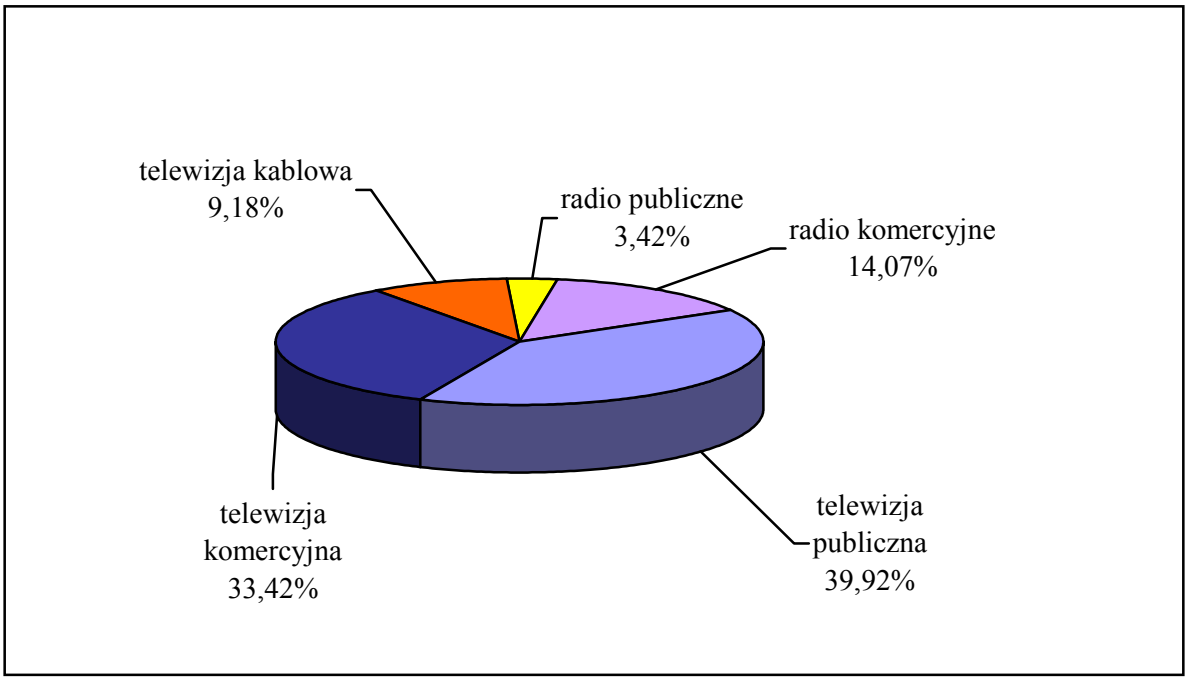

Radio Publiczne

Wykresy nr 38 i 39. Czas płatnych ogłoszeń wyemitowanych w radiu publicznym w 2006 r. oraz wydatki komitetów wyborczych na emisję powyższych ogłoszeń wyemitowanych w rozgłośniach regionalnych radia publicznego w 2006 r.

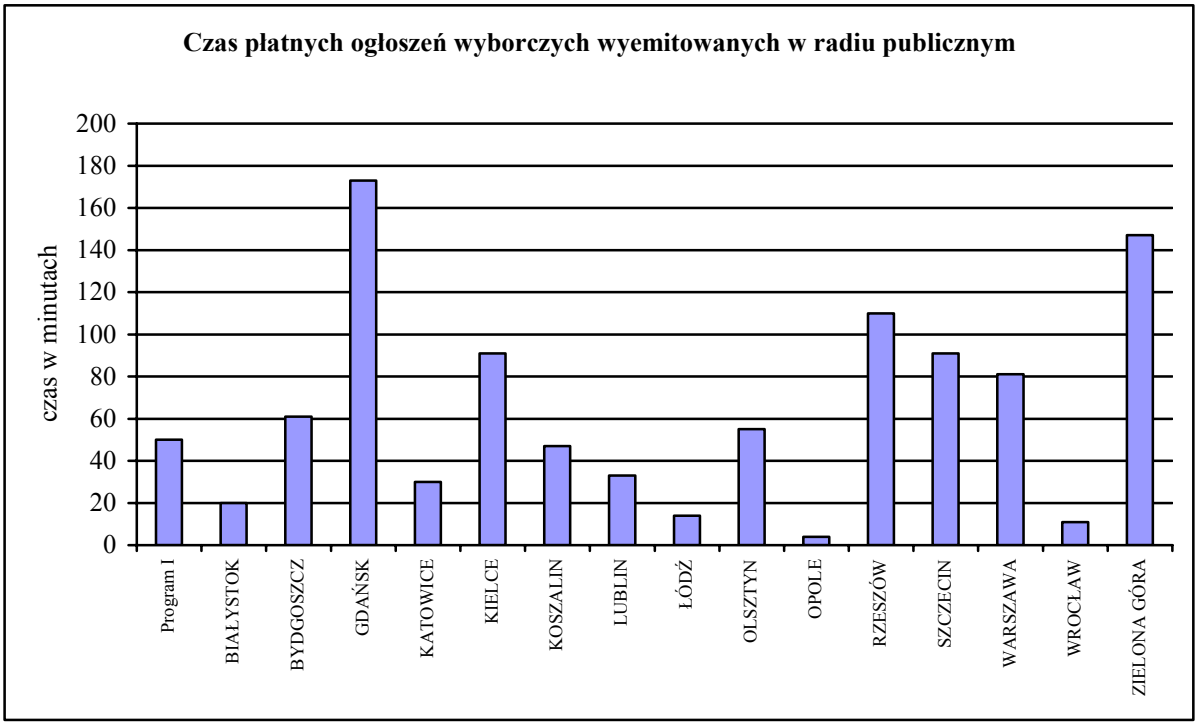

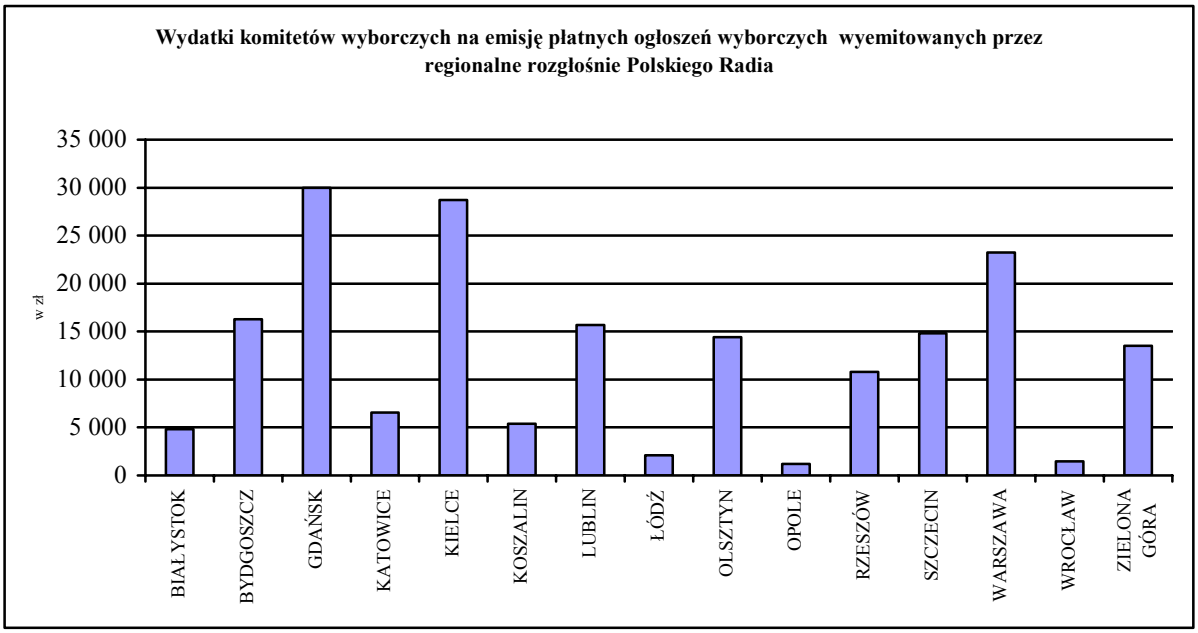

VII. MIĘDZYNARODOWY KONTEKST REGULACJI RYNKU RADIOWO – TELEWIZYJNEGO

7.1. Prace nad nowelizacją dyrektywy „O telewizji bez granic"

Aktualny stan prac nad dyrektywą

Dyrektywa „O telewizji bez granic" określa podstawowe zasady odnoszące się do usług rozpowszechniania telewizyjnego, które obowiązujące państwa członkowskie Unii Europejskiej. W swoim obecnym kształcie, dyrektywa ma zastosowanie jedynie do usług rozpowszechniania telewizyjnego i nie zawiera przepisów koordynujących prawo wspólnotowe w dziedzinie tzw. nowych mediów audiowizualnych. Jednym z głównych jej celów jest koordynacja przepisów obowiązujących w poszczególnych państwach członkowskich. Rozwiązania w niej zawarte mają charakter standardów minimalnych, tj. umożliwiają państwom członkowskim UE wprowadzanie bardziej szczegółowych lub bardziej restrykcyjnych przepisów.

Obecnie obowiązująca dyrektywa reguluje istotne aspekty prowadzenia działalności telewizyjnej, w szczególności:

- zasady określania właściwości jurysdykcyjnej nad nadawcami;
- przepisy dotyczące zawartości i czasu trwania reklamy telewizyjnej (a także sponsorowania i telesprzedaży);
- ochronę małoletnich przed szkodliwymi treściami;
- ochronę godności ludzkiej i porządku publicznego;
- promocję europejskiej twórczości audiowizualnej;
- zasady transmisji wydarzeń o dużym znaczeniu dla społeczeństwa;
- prawo do odpowiedzi.

Mając na względzie upowszechnienie nowych typów mediów, a także ich konwergencję na obszarze audiowizualnym i technologii teleinformatycznych, Komisja Europejska w ramach przeglądu postanowień dyrektywy „O telewizji bez granic" uznała za celowe dostosowanie jej zakresu do aktualnych warunków technologicznych. Dlatego też 13 grudnia 2005 roku Komisja Europejska przedstawiła projekt zmiany dyrektywy „O telewizji bez granic" (dok. COM(2005) 646 final).

W 2006 roku prace nad projektem dyrektywy toczyły się równolegle w Parlamencie Europejskim oraz w Radzie Unii Europejskiej. Podsumowaniem prac prowadzonych w Radzie UE jest tzw. Podejście Ogólne, przyjęte na posiedzeniu Rady w dniu 13 listopada 2006 roku W 2006 roku również Parlament Europejski zakończył pierwsze czytanie projektu, przyjmując większością głosów sprawozdanie w tej sprawie na posiedzeniu plenarnym

w dniu 13 grudnia 2006 roku Prace nad projektem dyrektywy są w dalszym ciągu prowadzone w ramach struktur instytucjonalnych Rady i Parlamentu Europejskiego.

Najistotniejsze zmiany w odniesieniu do obowiązującej dyrektywy „O telewizji bez granic" dotyczą rozszerzenia przedmiotowego zakresu dyrektywy poprzez wprowadzenie pojęcia medialnych usług audiowizualnych (obejmujących zarówno usługi linearne, jak i nielinearne, tzn. na żądanie). Nowelizacja zmienia także zasady ustalania właściwości jurysdykcyjnej. Ponadto, wprowadza dwustopniową regulację zakładającą ustanowienie pewnych minimalnych reguł dla wszystkich medialnych usług audiowizualnych, a na drugim poziomie - oprócz reguł ogólnych - sformułowano bardziej szczegółowe przepisy mające zastosowanie tylko do linearnych usług audiowizualnych. Proponuje się także rozwiązania zmierzające do istotnej liberalizacji reguł reklamowych, przeciwdziałania delokalizacji nadawców, dopuszczenia stosowanie lokowania produktu (tzw. *product placement*), a także umożliwienia nadawcom dostępu - na niedyskryminacyjnych warunkach - do krótkich sprawozdań z wydarzeń budzących duże zainteresowanie odbiorców.

Podejście przyjęte przez PE jest zbliżone do tekstu projektu przedstawionego pierwotnie przez Komisję oraz tekstu Podejścia Ogólnego zaakceptowanego przez Radę UE. Zmiany wprowadzone w odniesieniu do projektu Komisji dotyczą m.in. koncepcji lokowania produktu, uwzględniania naturalnych przerw w audycjach przy umieszczaniu komunikatów handlowych, przywrócenia pierwotnego podejścia do zasady oddzielenia treści reklamowych. Ponadto, PE zaproponował zapisy dotyczące pluralizmu w mediach, ułatwień dla niepełnosprawnych, promocji edukacji medialnej, harmonizacji systemów oznaczeń i klasyfikacji audycji, definicji producenta niezależnego, a także poruszył problem poziomu dźwięku w reklamie.

Omawiana poniżej redakcja projektu dyrektywy opiera się na brzmieniu projektu dyrektywy zaproponowanym przez Radę UE w Podejściu Ogólnym przyjętym 13 listopada 2006 roku.

Zakres dyrektywy

Fundamentalną zmianą jest rozszerzenie zakresu usług objętych dyrektywą i objęcie jej zakresem kategorii usług określanych jako „audiowizualne usługi medialne" (*Audiovisual Media Services* – AMS). Zgodnie z aktualną redakcją definicji zamieszczoną w projekcie dyrektywy, medialną usługą audiowizualną jest usługa określona w art. 49 i 50 Traktatu WE, za którą odpowiedzialność redakcyjną ponosi dostawca usług medialnych i której podstawowym przeznaczeniem jest dostarczanie ogółowi odbiorców - poprzez sieci łączności elektronicznej w rozumieniu art. 2 lit. a) dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej) - audycji złożonych z ruchomych obrazów z dźwiękiem lub bez dźwięku, w celach informacyjnych, rozrywkowych lub edukacyjnych, lub handlowego przekazu audiowizualnego. Handlowy przekaz audiowizualny stosownie do proponowanej definicji stanowi osobną formę audiowizualnej usługi medialnej.

Preambuła projektu wskazuje, że projektowana definicja audiowizualnych usług medialnych obejmuje wszystkie usługi audiowizualnych mediów masowych, zarówno linearnych, opartych o zaplanowany układ programu (określanych jako emisje telewizyjne), jak i nielinearnych (usług dostępnych na życzenie użytkownika). Nowelizacja uwzględnia istotne różnice pomiędzy usługami linearnymi, w tym tradycyjną telewizją, a usługami

nielinarnymi, dostępnymi na życzenie. W konsekwencji, zróżnicowano obowiązki regulacyjne nakładane na obie kategorie usług.

Projekt proponuje dwupoziomową regulację medialnych usług audiowizualnych (AMS). Komisja Europejska uznała, że większy stopień wyboru i kontroli użytkownika oraz mniejszy wpływ na opinię publiczną usług nielinearnych uzasadniają wprowadzenie dla tego rodzaju usług lżejszych obowiązków. Pierwszy poziom regulacji dotyczyłby wszystkich audiowizualnych usług medialnych i stanowi katalog minimalnych standardów dotyczących:

- podstawowych wymagań dotyczących identyfikacji usługodawcy;
- ochrony małoletnich i godności ludzkiej;
- promocji europejskich dzieł audiowizualnych (uregulowanych odrębnie dla usług linearnych i na żądanie);
- identyfikacji handlowych przekazów audiowizualnych;
- obowiązków o charakterze jakościowym wobec handlowych przekazów audiowizualnych, a także ogólnych wymagań dotyczących sponsorowania i lokowania produktu.

Usługi linearne w ramach drugiego poziomu regulacji podlegać będą bardziej szczegółowej regulacji z uwagi na mniejszy stopień sfery wyborów i kontroli wykonywanej przez użytkownika, a z także z uwagi na większy wpływ na opinię publiczną.

W odniesieniu do audiowizualnych usług medialnych projekt dyrektywy wprowadza termin „dostawca usług medialnych” oznaczający osobę fizyczną lub prawną, która ponosi odpowiedzialność redakcyjną za wybór audiowizualnej treści audiowizualnej usługi medialnej i decyduje o sposobie zestawienia tej treści. Należy wskazać, iż nowego znaczenia nabierze także termin „nadawca", który odnosiłby się do dostawcy emisji telewizyjnych. Przy czym emisja telewizyjna, nadawanie programów telewizyjnych, stanowi linearną audiowizualną usługę medialną; tj. audiowizualną usługę medialną świadczoną przez dostawcę usług medialnych, umożliwiającą równoczesny odbiór audycji na podstawie programu. Konsekwentnie, przepisy dyrektywy, które obecnie znajdują zastosowanie jedynie do tradycyjnie pojmowanych nadawców wskutek zmian poszerzą swój zakres obowiązywania i wraz z szerszą definicją nadawcy obejmą również nowe typy linearnych AMS.

Warto podkreślić, że projekt dyrektywy nie łączy objęcia audiowizualnych usług medialnych zakresem dyrektywy z koniecznością wprowadzania zezwoleń administracyjnych na świadczenie takich usług.

Projekt w brzmieniu określonym w Podejściu Ogólnym przewiduje ponadto rozwiązania dotyczące przeciwdziałaniu delokalizacji, wprowadzając szczegółowe reguły postępowania, w przypadku gdy nadawca pozostający w jurysdykcji innego państwa kieruje swój program na terytorium państwa członkowskiego, które przyjęło bardziej szczegółowe lub ostrzejsze przepisy od standardów minimalnych ustanowionych w dyrektywie. Projektowane przepisy określają ramy współpracy pomiędzy tymi państwami członkowskimi oraz procedurę rozstrzygania ewentualnego sporu.

Reguły dotyczące audiowizualnych komunikatów handlowych

W odniesieniu do regulacji reklamy w środowisku usług linearnych, poza wymienionymi powyżej regułami odnoszącymi się do wszystkich rodzajów audiowizualnych usług medialnych, projekt dyrektywy przewiduje istotną liberalizację obecnie obowiązujących przepisów reklamowych. Warto w tym miejscu przypomnieć, że zgodnie z projektem, dotychczasowe przepisy dotyczące reklamy telewizyjnej będą miały zastosowanie do szerszej niż tradycyjnie rozumiane rozpowszechnianie telewizyjne grupy linearnych AMS.

Najistotniejsze zmiany w zakresie zamieszczania reklamy – w stosunku do regulacji dyrektywy „O telewizji bez granic" - dotyczą zasad przerywania audycji reklamami oraz ograniczeń czasu nadawania reklamy i telesprzedaży. Pozostawiono zasadę oddzielenia treści reklamowych i spotów telesprzedaży od treści redakcyjnych. Projekt rezygnuje jednak z obowiązującej zasady, iż spoty reklamowe powinny być zasadniczo umieszczane pomiędzy audycjami. W nowej redakcji pozostawiono jedynie odwołanie do poszanowania integralności audycji, potrzeby uwzględnienia naturalnych pauz w audycji oraz czasu trwania i charakteru audycji. W preambule projektowanej dyrektywy wskazano jednak, iż dyrektywa ma na celu zachowanie szczególnego charakteru europejskiej telewizji, w której preferowane jest umieszczanie reklam pomiędzy audycjami.

Pewnej liberalizacji ulega również ogólna zasada nadawania reklam w blokach (art. 10 dyrektywy), wskazująca, że nadawanie pojedynczych spotów reklamowych stanowić może jedynie wyjątek. Proponuje się, aby ograniczenie to nie dotyczyło pojedynczych spotów reklamowych nadawanych podczas transmisji wydarzeń sportowych.

Liberalizując zasady przerywania audycji reklamami, projekt przewiduje zniesienie obowiązującej zasady dotyczącej co najmniej 20 minut przerwy pomiędzy przerwami reklamowymi. Projektowana dyrektywa nie zawiera takiego wymogu. Zmienia również funkcjonujące obecnie szczególne wymogi dotyczące przerywania reklamami filmów telewizyjnych lub kinematograficznych, programów dla dzieci oraz programów informacyjnych. Projekt przewiduje, że filmy telewizyjne (z wyjątkiem serii, seriali i audycji dokumentalnych), filmy kinematograficzne, audycje dla dzieci oraz audycje informacyjne będą mogły być przerywane reklamami lub telesprzedażą tylko jeden raz w ciągu każdych 30 minut.

Projekt utrzymuje zasadę, zakazującą przerywania reklamami transmisji z uroczystości religijnych. Jednakże nie zachowano ograniczenia przerywania reklamami innych audycji religijnych. Obecnie takie audycje mogą być przerywane reklamą, tylko jeżeli ich planowany czas trwania wynosi co najmniej 30 minut. Zasada ta nie została przeniesiona do projektowanej dyrektywy. Tak więc inne rodzaje audycji będą mogły być przerywane reklamą bez dodatkowych ograniczeń, poza tymi wynikającymi z godzinowego limitu czasu, jaki może być przeznaczony na reklamę i telesprzedaż oraz z ogólnej zasady poszanowania integralności audycji i praw podmiotów uprawnionych.

W odniesieniu do limitów czasu nadawania reklamy i telesprzedaży, projektowana dyrektywa przewiduje zniesienie dziennego limitu czasu nadawania reklamy i telesprzedaży, przy utrzymaniu godzinowego limitu - reklama i telesprzedaż mogą stanowić nie więcej niż 20% czasu nadawania w danej godzinie zegarowej. Ograniczenie godzinowego czasu nadawania reklamy i telesprzedaży nie będzie odnosiło się do komunikatów rozpowszechnianych przez nadawcę telewizyjnego dotyczących jego własnych audycji

i produktów towarzyszących związanych bezpośrednio z tymi audycjami, ani do ogłoszeń sponsorskich czy do lokowania produktu.

W zakresie lokowania produktu tekst Podejścia Ogólnego przyjmuje rozwiązania odmienne niż przewidziane w projekcie Komisji. Najistotniejszą zmianą jest ustanowienie w projektowanym art. 3f ust. 1 zasady, iż lokowanie produktu jest zabronione i jednocześnie przyznania państwom członkowskim możliwości dopuszczenia lokowania produktu na zasadzie wyjątku. Ponadto, zgodnie ze stanowiskiem uzgodnionym przez Radę UE, zabronione ma być lokowanie produktu w audycjach dla dzieci. Dodatkowo, podejście przyjęte przez Radę UE uszczegóławia wymogi dotyczące lokowania produktu.

7.2. Prace Światowej Organizacji Własności Intelektualnej nad projektem Traktatu o Ochronie Organizacji Nadawczych

W 2006 roku podczas sesji Stałego Komitetu ds. Praw Autorskich i Praw Pokrewnych (SCCR) Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) kontynuowano prace nad projektem traktatu o ochronie praw organizacji nadawczych, który podniósłby poziom ochrony praw pokrewnych do nadań.

Wspólnotę Europejską i jej państwa członkowskie reprezentuje na forum SCRR/WIPO Komisja Europejska. Stanowisko prezentowane przez Komisję jest konsultowane z państwami członkowskimi na forum Grupy Roboczej ds. Własności Intelektualnej działającej w strukturze organizacyjnej Rady Unii Europejskiej, a także podczas spotkań koordynacyjnych organizowanych przez Prezydencję UE podczas sesji SCCR.

Obecnie prawno-międzynarodowa ochrona praw do nadań jest na bardzo ograniczonym poziomie określona w Międzynarodowej Konwencji o ochronie artystów wykonawców, producentów fonogramów oraz stacji radiowo-telewizyjnych, sporządzonej w Rzymie dnia 26 października 1961 roku, ratyfikowanej również przez Polskę. Konwencja Rzymska obejmuje ochroną organizacje nadawcze rozpowszechniające program drogą bezprzewodową.

W ramach prac SCCR dyskutowano na temat nowoczesnego, szerszego podejścia do określenia przedmiotu ochrony traktatowej (przewidującego m.in. objęcie ochroną traktatową także nadawców rozpowszechniających program drogą kablową), a także szerszego ujęcia zakresu praw i obowiązków traktatowych, w tym m.in. kwestii ochrony utrwaleń nadań, ochrony sygnału *pre-broadcast*, ochrony systemów informacji o zarządzaniu prawami oraz środków ochrony technologicznej, jak również kompleksowego podejścia do wyjątków i ograniczeń. Dyskusja w przedmiotowej materii odzwierciedlała istotne zróżnicowanie poglądów wśród różnych państw członkowskich WIPO.

Stosownie do zaleceń SCCR, Zgromadzenie Ogólne WIPO podczas sesji w dniach 25 września – 3 października 2006 roku wskazało, że w 2007 roku ma nastąpić finalizacja prac nad projektem traktatu. Temu zamierzeniu służyć mają dalsze prace Stałego Komitetu, który zamierza przedłożyć poprawioną propozycję bazową traktatu na konferencji dyplomatycznej planowanej na przełomie listopada i grudnia 2007 roku.

7.3. Opracowania dotyczące wybranych aspektów regulacji mediów elektronicznych w innych krajach

Poniżej przedstawiono streszczenie 2 spośród 7 opracowań przygotowanych w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji dotyczących wybranych aspektów regulacji mediów elektronicznych w innych krajach.

Pełna treść wszystkich opracowań w tym zakresie znajduje się na stronach internetowych KRRiT pod adresem http://www.krrit.gov.pl/dokumenty/dm/dm.htm

1. Media trzeciego sektora w państwach europejskich

W wielu państwach europejskich (np. w Danii, Irlandii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Włoszech) stworzono ramy prawne umożliwiające funkcjonowanie tzw. mediów trzeciego sektora, które stanowią alternatywę zarówno wobec mediów komercyjnych jak i mediów publicznych.

Warto jednak podkreślić, iż w dobie rosnącej komercjalizacji oferty programowej oraz fragmentaryzacji widowni istnieje coraz silniejsze zapotrzebowanie na treść niszową, pomijaną lub niewystarczająco eksponowaną zarówno przez media publiczne, jak i komercyjne. Tę lukę w wielu państwach wypełniają media trzeciego sektora zwane często mediami społecznymi, środowiskowymi, niekomercyjnymi, otwartymi etc. Tym mianem określa się zazwyczaj tradycyjnych nadawców o charakterze niekomercyjnym, których właścicielem najczęściej są różnego rodzaju organizacje o charakterze non-profit (tj. organizacje religijne, organizacje pozarządowe, organizacje reprezentujące różnego rodzaju mniejszości etc.). Celem tych nadawców jest umożliwienie poszczególnym społecznościom dostępu do mediów elektronicznych poprzez nadawanie specjalnie do nich skierowanych treści oraz poprzez włączenie przedstawicieli tych grup w działalność nadawczą. W praktyce media trzeciego sektora obejmują między innymi niekomercyjnych nadawców lokalnych, nadawców religijnych, radiostacje nadające muzykę niszową, media nadające w językach mniejszości narodowych i etnicznych, niekomercyjne media nadające program dla wybranych grup wiekowych (osób starszych i dzieci) czy nadawców akademickich. Wspomniane społeczności pogrupować można w dwie podstawowe kategorie: społeczności lokalne oraz wspólnoty interesów.

Jednocześnie pamiętać należy, że poszczególne państwa europejskie we własnym zakresie definiują katalog społeczności branych pod uwagę w kontekście koncesjonowania mediów trzeciego sektora. Niektóre państwa przyjęły w tym względzie politykę umożliwiającą ubieganie się o tego typu koncesje różnego rodzaju społecznościom zarówno tym lokalnym, jak również wspólnotom interesów np. w Irlandii. W innych przypadkach katalog ten jest ograniczony, na przykład jedynie do społeczności lokalnych (np. Szwecja). W praktyce nadawcy tego rodzaju w większości przypadków mają ograniczony zasięg geograficzny i odbierani są głównie przez wspólnoty lokalne.

Rola mediów trzeciego sektora w zachowaniu pluralizmu na rynku mediów w wielu przypadkach została dostrzeżona przez państwo, które oprócz tworzenia odpowiednich ram prawnych umożliwiających powstawanie tego typu nadawców, wspomaga finansowo te przedsięwzięcia (np. w Irlandii i Wielkiej Brytanii). Warto ponadto zauważyć, iż

w większości przypadków, media trzeciego sektora są obecne jedynie na rynku radiowym (np. w Irlandii i Wielkiej Brytanii) rzadziej natomiast na rynku telewizyjnym (np. Szwecja, Niemcy i Węgry).

Rozwój mediów trzeciego sektora w państwach europejskich zaowocował organizowaniem się tych nadawców w stowarzyszenia krajowe a także rozpoczęciem współpracy na poziomie europejskim. Największą, globalną organizacją tego typu jest istniejące od 1983 roku światowe stowarzyszenie radiostacji środowiskowych - AMARC (*World Association of Community Radio Broadcasters*) z siedzibą w Montrealu. Obecnie zrzesza ona prawie trzy tysiące członków ze stu dziesięciu państw.

Na szczeblu europejskim w 2004 roku w Halle powołano Europejskie Forum ds. Mediów Środowiskowych (*Community Media Forum Europe* - CMFE), które reprezentuje media trzeciego sektora z trzynastu państw europejskich. CMFE prowadzi aktywny dialog zarówno z instytucjami wspólnotowymi jak i z Radą Europy, którego celem jest zwrócenie uwagi na rolę mediów trzeciego sektora w kontekście polityki na rzecz gwarantowania strukturalnego pluralizmu mediów oraz różnorodności treści oraz tzw. edukacji medialnej. W trakcie współpracy z instytucjami europejskimi oraz z Radą Europy CMFE wysunęła między innymi następujące postulaty:

- Opracowanie Ramowej Konwencji na temat Mediów Środowiskowych
- Uwzględnienie mediów trzeciego sektora w programie MEDIA 2007 oraz innych programach wspólnotowych
- Stworzenie europejskiej platformy dialogu na temat gwarancji pluralizmu mediów, swobody wypowiedzi oraz dostępu do informacji.
- Zapewnienie statusu „*must–carry*" mediom trzeciego sektora na nowych platformach cyfrowych : DAB, DRM, DTT etc.
- Utworzenie przez państwa członkowskie Rady Europy oraz instytucje europejskie Funduszu Mediów Środowiskowych (*Community Media Fund*), który wspierałby działalność mediów trzeciego sektora w różnych państwach.
- Wspieranie europejskich działań na rzecz ograniczenia skutków „cyfrowego rozwarstwienia".
- Wspieranie działań w ramach tzw. edukacji medialnej.

2. Instrumenty promujące niezależność mediów publicznych na przykładzie wybranych państw europejskich

Temat niezależności mediów publicznych wydaje się być jednym z kluczowych zagadnień poruszanych niemal w każdej dyskusji poświęconej tym mediom. Wątek ten powraca szczególnie w kontekście podejmowanych reform mediów publicznych jak również dyskusji prowadzonych na poziomie europejskim.

Podejmując temat niezależności, należy wskazać przesłanki, które każą traktować to zjawisko jako warunek konieczny właściwego funkcjonowania mediów publicznych. Przede wszystkim nie sposób w tym kontekście pominąć uniwersalne wymogi płynące bezpośrednio z artykułu 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Obywatela. Zgodnie z jego oficjalną interpretacją, nie sposób mówić o przestrzeganiu zasady wolności słowa bez funkcjonowania wolnych, niezależnych i pluralistycznych mediów. Ten wymóg traktowany jest jako

niezbędny warunek funkcjonowania państwa demokratycznego i odnosi się do wszystkich mediów, zarówno drukowanych jak i elektronicznych. W tym miejscu wspomnieć należy przede wszystkim pojęcie tzw. misji publicznej, która jest definiowana w przypadku nadawców publicznych za pomocą aktów prawnych, porozumień czy licencji programowych etc. Choć każda z tych definicji różni się od siebie w przypadku poszczególnych państw, to podkreślić należy, iż w większości przypadków od nadawców publicznych oczekuje się szerokiej oferty programów informacyjnych, edukacyjnych, kulturalnych i rozrywkowych. Programy te mają odzwierciedlać złożoność struktury społecznej pod względem poglądów politycznych czy grup społecznych i kulturowych. W ten sposób organizacje te mają istotny wkład w kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego. Tak pojmowana misja nadawców publicznych w sposób naturalny naraża te organizacje na naciski z zewnątrz. Możliwość wywierania tego nacisku jest większa ze względu na specyficzną strukturę właścicielską, w której często istotną rolę odgrywają przedstawiciele skarbu państwa oraz strukturę kierowniczą, na której kształt wpływ mają niektóre instytucje publiczne (ministerstwa, regulatorzy rynku mediów, etc).

Aspekty niezależności mediów publicznych

Mówiąc o niezależności mediów publicznych, podkreślić należy przede wszystkim istotną różnicę pomiędzy tzw. niezależnością formalną a faktyczną. Pierwsza z nich oznacza stopień zabezpieczenia prawnego, obejmującego różnego rodzaju instrumenty prawne, mające na celu promowanie niezależności tych nadawców. Druga z kolei oznacza rzeczywistą niezależność nadawców publicznych, o której stopniu decydują nie tylko przepisy prawne, ale przede wszystkim zwyczaje stanowiące o kulturze politycznej i prawnej danego państwa.

W przypadku zarówno niezależności formalnej jak i faktycznej wskazać można szereg aspektów tego zjawiska. W tym celu należy przywołać treść Zalecenia Komitetu Ministrów Państw Członkowskich Rady Europy nr R (96) 10 na temat gwarancji niezależności nadawców publicznych. Dokument ten przedstawia zbiór dwudziestu dwóch wskazówek skierowanych do państw członkowskich, które powinny być wzięte przez nie pod uwagę aby zapewnić właściwy poziom niezależności tych podmiotów. Na jego podstawie wyróżnić można dwa podstawowe aspekty niezależności: niezależność polityczną (od „świata polityki") oraz niezależność od podmiotów rynkowych. To rozróżnienie wskazuje na dwa główne zagrożenia dla mediów publicznych, jakimi są ich upolitycznienie oraz komercjalizacja, które stoją w sprzeczności z zasadami obiektywizmu i bezstronności.

Lektura wspomnianego zalecenia pozwala ponadto wyróżnić kilka obszarów zastosowania instrumentów prawnych, mających na celu zagwarantowanie niezależności mediów publicznych. Na szczególną uwagę zasługują w tym względzie trzy z nich, najczęściej pojawiające się w debatach na temat mediów publicznych tj.: sposób powoływania struktur nadzorczych i zarządczych, sposób finansowania oraz autonomia redakcyjna mediów publicznych. W pierwszym przypadku instrumenty prawne mają na celu zagwarantowanie przejrzystości wyboru i niezależności funkcjonowania struktur nadzorczych i zarządczych mediów publicznych. W drugim, w centrum zainteresowania pozostają osoby odpowiedzialne za tworzenie i emisję programu, które nie powinny ulegać żadnym naciskom z zewnątrz, lecz kierować się jedynie profesjonalizmem oraz założeniami tzw. misji publicznej. Ostatni obszar wskazuje na potrzebę zagwarantowania maksymalnej stabilności i niezależności finansowej tych podmiotów.

a) Sposób powoływania struktur nadzorczych i zarządczych

Biorąc pod uwagę niezależność wspomnianych struktur nadawcy publicznego, należy zwrócić uwagę zarówno na procedurę powoływania członków rad nadzorczych i zarządów mediów publicznych jak na sposób funkcjonowania obu ciał kierowniczych.

Bez względu na przyjętą formę, sposób powoływania członków tego gremium, zgodnie z brzemieniem wytycznej nr 12 wspomnianego zalecenia Rady Europy, powinien mieć charakter transparentny. Stąd też wskazane jest podanie opinii publicznej jasnych kryteriów, na podstawie których powoływani są członkowie zarządu i rady nadzorczej. Poza przejrzystością procedury, istotne jest zapewnienie możliwie jak najbardziej pluralistycznego charakteru tego gremium tak, aby uniknąć sytuacji, w której skład ciała nadzorczego jest zdominowany przez jedną opcję światopoglądową, polityczną czy grupę społeczną. Stąd też dokument zaleca przyjęcie odpowiedniej procedury powoływania tego gremium, np. poprzez przyjęcie w parlamencie większości kwalifikowanej „zmuszającej" polityków do szukania kompromisów lub na przykład zapewnienie wszystkim partiom politycznym zasiadającym w parlamencie przedstawicieli w tym ciele, w zależności od wyniku wyborczego.

Według wspomnianego zalecenia, członkowie tego gremium powinni działać wyłącznie w interesie nadawcy publicznego, co ma wykluczać możliwość otrzymywania instrukcji od osób trzecich lub organizacji (w tym partii politycznych).

Analogiczne zasady są proponowane w odniesieniu do ciał/organów zarządzających działalnością nadawców publicznych.

W zakresie niezależności wspomnianych gremiów od podmiotów rynkowych zalecenie to podkreśla przede wszystkim zagrożenie opanowania tych ciał przez osoby jednocześnie reprezentujące istotne podmioty rynkowe, co może prowadzić do poważnego konfliktu interesów. Zgodnie z wytyczną nr 6 zalecenia, członkowie zarządu nie powinni posiadać związków z przedsiębiorstwami i organizacjami działającymi na rynku mediów lub w branży związanej z mediami (np. agencje reklamowe, firmy telekomunikacyjne, firmy produkujące sprzęt telewizyjny, firmy producenckie etc.). Potencjalnego konfliktu interesów wystrzegać się winni także członkowie ciał nadzorczych. Oczywiście nie oznacza to całkowitego zakazu łączenia tych funkcji z inną działalnością zawodową, która nie budzi zastrzeżeń dotyczących możliwości wystąpienia konfliktu interesów.

Na koniec należy podkreślić artykułowaną przez Radę Europy konieczność zagwarantowania ścisłego rozdziału kompetencji pomiędzy ciałem kierowniczym a ciałem nadzorczym. Zgodnie z brzmieniem wytycznej nr 4 wspomnianego zalecenia odpowiedni zapis prawny powinien uniemożliwiać ingerencję w codzienną działalność zarządu nie tylko osobom, organizacjom i instytucjom usytuowanym poza strukturą nadawcy publicznego, ale również ciału nadzorczemu. To ostatnie nie powinno zwłaszcza kontrolować *a priori* polityki programowej nadawcy.

b) Sposób finansowania

W tym miejscu podkreślić należy, iż wybór sposobu finansowania zgodny z prawem wspólnotowym (tzw. Protokół Amsterdamskim) jak również z dokumentami Rady Europy (np. Rezolucja na temat przyszłości nadawców publicznych przyjęta na Konferencji Ministerialnej w Pradze 1994 roku) pozostaje w gestii państw członkowskich. Taka sytuacja sprawia, że w Europie funkcjonuje kilka różnych mechanizmów finansowania mediów publicznych. W wielu państwach europejskich dominującym źródłem finansowania mediów publicznych są środki publiczne pochodzące albo z budżetu państwa (np. subwencje

budżetowe), lub z tzw. środków abonamentowych. Wytyczna nr 18 zalecenia wskazuje tutaj kilka istnych kwestii, a przede wszystkim na potrzebę planowania środków publicznych przekazywanych nadawcy w dłuższym horyzoncie czasowym. Podkreślono również główne kryteria, które powinny być brane pod uwagę przy podziale środków publicznych pomiędzy nadawców publicznych. W tym przypadku wskazuje się na zakres misji publicznej, zasoby ludzkie, techniczne oraz finansowe. Niezależność w zakresie finansowym nie oznacza jednak braku odpowiedzialności struktur kierowniczych nadawcy za sposób wydatkowania tych środków przed odpowiednimi organami państwa.

Z drugiej strony podkreślić należy, iż zbyt duże uzależnienie nadawców od środków uzyskanych ze sprzedaży czasu reklamowego może wpływać na komercjalizację nadawanego programu. W tym miejscu trzeba pamiętać, iż najprostszym sposobem rozwiązania tego problemu jest całkowity zakaz emitowania reklam przez nadawcę publicznego np. brytyjska BBC, szwedzka STV oraz fińskie YLE. Dość powszechnym rozwiązaniem w tym zakresie jest także istotne ograniczenie możliwości ekspansji nadawców publicznych na rynku reklamy, co w praktyce oznacza ograniczenia czasowe w nadawaniu reklamy.

c) Autonomia redakcyjna

Autonomia redakcyjna nadawcy publicznego jest często postrzegana jako pochodna stopnia niezależności ciał nadzorczych i zarządczych oraz stopnia niezależności finansowej nadawcy. Ze względu jednak na istotne znaczenie tej kwestii, przywoływane wcześniej zalecenie wskazuje na potrzebę przyjęcia mechanizmów gwarantujących, iż polityka programowa pozostanie w wyłącznej gestii nadawcy. Kwestia ta dotyczy zarówno tworzenia ramówki, jak treści nadawanych programów, co zostało podkreślone w wytycznej nr 1. Ponadto, zgodnie z brzmieniem wytycznej nr 3, żadna osoba lub organizacja z zewnątrz (np. partia polityczna lub reklamodawca) nie może prowadzić żadnej formy cenzury, czyli oceny *a priori* nadawanego programu. Wyjątek mogą tu stanowić prawnie określone okoliczności (na przykład zagrożenie kraju lub wojna).

VIII. PODSTAWOWE BARIERY I PRZESZKODY ROZWOJU RADIOFONII I TELEWIZJI W POLSCE

Do podstawowych barier w tym zakresie można zaliczyć:

- Bariery techniczne rozwoju, brak wolnych częstotliwości;
- Opóźnienie we wdrożeniu naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej;
- Wydłużone procedury uzgodnień technicznych pomiędzy Nadawcą/Koncesjonariuszem a Krajową Rada Radiofonii i Telewizji i Urzędem Komunikacji Elektronicznej;
- Brak zapisów przeciwdziałających nadmiernej koncentracji własnościowej na rynku mediów elektronicznych *(rozwinięcie znajduje się w rozdziale IX – Konieczne zmiany prawne ...)*;
- Niedostosowanie ustawy o radiofonii i telewizji do rozwoju technologicznego usług audiowizualnych;
- Brak neutralności technologicznej polskich regulacji usług audiowizualnych – niedostosowanie do propozycji Komisji Europejskiej ujętych w projekcie nowelizacji dyrektywy „O telewizji bez granic”;
- Brak uregulowań „must carry” połączonych z „must offer” *(rozwinięcie znajduje się w rozdziale IX – Konieczne zmiany prawne…)*;
- Źle funkcjonujące przepisy dotyczące zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi oraz obrotu prawami do utworów audiowizualnych;
- Bariery ekonomiczne i rynkowe, wpływ procesów integracyjnych.

Bariery techniczne rozwoju radiofonii i telewizji

Dalszy rozwój nadawania analogowego w przypadku telewizji został ograniczony z uwagi na konieczność przygotowania się do wejścia w fazę przejściową przy wprowadzaniu telewizji cyfrowej. Do dyspozycji KRRiT pozostało kilka kanałów analogowych, które wcześniej były wykorzystywane przez telewizje komercyjne i zostały przez nie oddane z różnych przyczyn (pokrywanie się zasięgów stacji, bądź odebranie koncesji). Ponadto, kanały te nie były wcześniej przewidywane do uzupełnienia cyfrowej sieci nadawczej w okresie przejściowym wprowadzania telewizji cyfrowej. Kanały te KRRiT przeznaczyła do ogłoszenia. Zaniechano również koordynacji kanałów analogowych w uzgodnieniach międzynarodowych.

Dalszy rozwój emisji programów telewizyjnych możliwy będzie wyłącznie w technologii cyfrowej. Przejście z analogowej do cyfrowej techniki nadawania wymaga dokładnego przygotowania założeń konwersji. W dniu 4 maja 2005 roku Rada Ministrów zatwierdziła „Strategię przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji

naziemnej" opracowaną przez Międzyresortowy Zespół do Spraw Wprowadzania Telewizji i Radiofonii Cyfrowej. W styczniu 2006 roku Prezes Rady Ministrów powołał Międzyresortowy Zespół do Spraw Telewizji i Radiofonii Cyfrowej, którego zadaniem jest uzupełnienie Strategii o aspekty rynkowe i socjalne wdrożenia nowej technologii przekazu telewizyjnego. Założenia planu przejściowego, tzn. lokalizacje obiektów nadawczych oraz kanały dla wdrażania telewizji cyfrowej zostały przygotowane. Okres przejściowy zacznie się w momencie uruchomienia pierwszych stacji nadawczych naziemnej telewizji cyfrowej, a zakończy z chwilą zaprzestania nadawania analogowego.

Rozstrzygnięcia wymaga przyjęcie standardu kodowania obrazu. Zastosowanie nowocześniejszego kodowania wydaje się rozwiązaniem optymalnym i pożądanym z technicznego punktu widzenia. Jednak nie można pominąć skutków społecznych wyboru standardu kodowania. Cena dekodera MPEG-4 będzie bowiem wyższa niż aktualna cena dekodera MPEG-2. Tym samym proces wdrażania telewizji cyfrowej w okresie przejściowym może ulec wydłużeniu.

Osobnym tematem są częstotliwości analogowe przeznaczone dla radiofonii. Nadal istnieją możliwości doboru częstotliwości w określonych lokalizacjach. Niestety będą to częstotliwości o małych mocach, czyli niewielkich zasięgach powierzchniowych. Ich liczba również jest ograniczona, gdyż pasmo przewidziane na radiofonię analogową jest już prawie zapełnione.

Wydłużone procedury uzgodnień technicznych pomiędzy Nadawcą/Koncesjonariuszem a Krajową Rada Radiofonii i Telewizji i Urzędem Komunikacji Elektronicznej

W ramach współpracy pomiędzy organami wypracowano model współdziałania Prezesa UKE i Przewodniczącego KRRiT pozwalający na prawidłową realizację przepisów.

W praktyce stosowania przepisów uwidocznił się skutek nowelizacji ustawy w zakresie trybu uzgodnień technicznych. Zakończenie procedury udzielania lub zmiany koncesji, a tym samym możliwość wykonywania działalności, wymaga obecnie wydania przez współdziałające organy dwu odrębnych decyzji: w sprawie udzielenia koncesji i w sprawie dokonania rezerwacji częstotliwości.

Wynikający z tego faktu obowiązek podmiotu, który uzyskał koncesję (oraz Koncesjonariusza, który uzyskał decyzję Przewodniczącego KRRiT w sprawie zmiany technicznej koncesji) zwrócenia się następnie do Prezesa UKE o wydanie decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości nie jest zgodny z promowaną w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej ideą „jednego okienka" i powoduje wydłużenie czasu załatwiania sprawy w stosunku do czasu, jaki był niezbędny pod rządami poprzednich przepisów, zgodnie z którymi rezerwacji częstotliwości dokonywał w koncesji Przewodniczący KRRiT.

Niedostosowanie ustawy o radiofonii i telewizji do rozwoju technologicznego usług audiowizualnych

Dynamiczny rozwój technologii cyfrowych i teleinformatycznych w coraz większym stopniu zaciera podział na tradycyjnie rozumiane nadawanie programów radiowych i telewizyjnych oraz usługi telekomunikacyjne. Następuje przenikanie wspomnianych sfer, w miarę jak rozwijają się coraz to nowe platformy dystrybucji treści audiowizualnych, jak

Internet, czy telefonia mobilna. Następuje również przenikanie samych platform dystrybucyjnych (np. bezprzewodowy dostęp do Internetu). Można spodziewać się, że sposób dotarcia do odbiorcy będzie odgrywał coraz mniejsze znaczenie, najistotniejsza będzie sama możliwość dotarcia z zawartością audiowizualną do konsumenta.

Wraz ze zmianami technologicznymi następują również zmiany w konsumpcji mediów. Formy odbioru mediów elektronicznych stają się coraz bardziej spersonalizowane, przede wszystkim dzięki zwiększonej interaktywności oferowanej przez dostawców zawartości. Stąd rosnąca popularność płatnych usług typu pay-per-view, czy video-on-demand. Zjawiska te są obecne także w Polsce, gdzie można zaobserwować coraz szerszą gamę usług związanych z konwergencją technologiczną (np. tzw. usługa triple-play oferowana przez operatorów sieci kablowych, czyli możliwość korzystania z telewizji, telefonu i szerokopasmowego Internetu), czy też usług o charakterze czysto multimedialnym (serwisy wideo oferowane przez nadawców telewizyjnych za pośrednictwem sieci telefonii mobilnej).

Jednocześnie, coraz szersza dostępność zawartości audiowizualnej na różnych platformach dystrybucyjnych sprawia, że dostawcy i producenci zawartości szukają sposobów zabezpieczenia swojej obecności na nich, zwłaszcza poprzez fuzje i przejęcia, jak też zawierając różnego rodzaju sojusze i alianse z operatorami platform dystrybucyjnych.

Wspomniane zmiany w sferze technologicznej, jak też w odbiorze mediów elektronicznych sprawiają, że obecnie obowiązująca ustawa o radiofonii i telewizji w coraz mniejszym stopniu koresponduje z sytuacją rynkową i technologiczną w dziedzinie, którą ma regulować. Jej dogłębna nowelizacja potrzebna jest w imię realizacji następujących celów:

- konieczność odpowiedzenia na wyzwania i rzeczywistość rynkową powstałą w wyniku wspomnianych zmian techniczno-rynkowych;
- usunięcie barier w dalszym rozwoju mediów elektronicznych w dobie cyfryzacji, konwergencji oraz rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego;
- zapewnienie wszechstronnego rozwoju rynku mediów elektronicznych, zgodnego m.in. z prawem konkurencji, dla zapewnienia obywatelom powszechnego dostępu, na zasadzie wolnego wyboru;
- określenie celów polityki publicznej w dziedzinie mediów elektronicznych i stworzenie systemu regulacji zdolnego do wywiązywania się z nałożonych na niego zadań oraz wyposażonego w jasno określone kompetencje umożliwiające właściwe i skuteczne działanie w warunkach pewności prawnej.

Brak neutralności technologicznej polskich regulacji usług audiowizualnych

Obecnie obowiązująca ustawa o radiofonii i telewizji nie spełnia wymagań neutralności technologicznej. Operatorzy telekomunikacyjni rozprowadzający programy w sieciach kablowych objęci są obowiązkiem must-carry – zasada ta nie dotyczy satelitarnych platform cyfrowych i innych nośników (tzw. nowych technologii). KRRiT w stanowisku regulacyjnym z dnia 31 maja 2006 roku w sprawie kwalifikacji prawnej usługi *TV over DSL* (TVoDSL) oraz kwestii właściwości KRRiT wobec regulacji usług telewizyjnych udostępnianych za pośrednictwem nowych platform wskazała na konieczność objęcia przepisami wynikającymi z Dyrektywy 2002/22/EC z dnia 7 marca 2002 roku o usłudze powszechnej wszelkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych zaangażowanych

w rozprowadzanie programów radiowych i telewizyjnych. Dyrektywa wskazuje, że zasadę must-carry można stosować do nowych platform rozprowadzania programów wtedy, gdy znaczna ilość użytkowników końcowych używa takiej sieci jako swojego głównego sposobu odbioru programów radiowych i telewizyjnych.

Należy podkreślić, że operatorzy satelitarnych platform cyfrowych są zobowiązani na podstawie art. 47 ustawy o radiofonii i telewizji do uzyskiwania koncesji na rozpowszechnianie programów. Rozprowadzanie programów w sieci kablowej wymaga natomiast zgłoszenia do rejestru. Z kolei programy rozprowadzane za pomocą tzw. nowych technologii (np. za pomocą sieci telefonii komórkowej) pozostają całkowicie poza regulacją obowiązującej ustawy o radiofonii i telewizji.

W konsekwencji, niezbędne wydaje się objęcie rynku nowych technologii regulacjami Państwa w celu zapewnienia neutralności technologicznej regulacji prawnych, pozwalające na równe traktowanie podmiotów świadczących takie same usługi za pomocą różnych platform dystrybucyjnych.

Źle funkcjonujące przepisy dotyczące zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi oraz obrotu prawami do utworów audiowizualnych

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2006 roku (sygnatura akt SK 40/04) Trybunał Konstytucyjny orzekł iż art. 108 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, regulujący sposób zatwierdzania tabel wynagrodzeń za korzystanie z chronionych utworów oraz artystycznych wykonań objętych zbiorowym zarządzaniem, jest niezgodny z Konstytucją. Trybunał orzekł iż wspomniany art. 108 ust. 3 traci moc obowiązującą z dniem 1 września 2006 roku, ze względu na to, że uzupełnienie luki prawnej, jaka powstanie w wyniku wejścia wyroku TK w życie, wymaga przemyślanej pod względem systemowym ingerencji ustawodawcy pozytywnego.

W czasie wskazanym przez Trybunał nie doszło do nowelizacji i uzupełnienia cytowanej ustawy odnośnie procedury zatwierdzania tabel wynagrodzeń. W opinii większości przedstawicieli doktryny oznacza to, iż w chwili obecnej na rynku nie funkcjonują obowiązujące tabele wynagrodzeń, a dotychczas zatwierdzone nie posiadają przymiotu wskazanego w art. 109 cytowanej ustawy. Dla nadawców oznacza to trudności przy podpisywaniu umów licencyjnych z organizacjami zbiorowego zarządzania, dotyczących nadawania lub reemisji opublikowanych drobnych utworów muzycznych i słowno – muzycznych, w trybie art. 21 cytowanej ustawy.

Warto także w tym miejscu wspomnieć że Trybunał Konstytucyjny wydał 24 maja 2006 roku wyrok (sygnatura akt K 5/05), w którym uznał, że również art. 70 ust.2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, określający krąg osób uprawnionych do pobierania wynagrodzenia z tytułu korzystania z utworu audiowizualnego, jest niezgodny z Konstytucją. W opinii Trybunału Konstytucyjnego, arbitralność w działaniu ustawodawcy rzutuje na zakres ochrony przysługujących twórcom praw majątkowych i w konsekwencji narusza zasadę równej ochrony praw majątkowych**.** Trybunał orzekł iż przedmiotowy przepis traci moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia publikacji wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten powiększa niepewność prawną dotycząca obrotu prawami autorskimi i pokrewnymi na polskim rynku praw do utworów audiowizualnych.

Zwraca się w dalszej kolejności uwagę na braki w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych polegające na niedostosowaniu tej ustawy do zmieniających się

warunków technologicznych i dokonującej się konwergencji mediów, a tym samym do pojawiania się nowych pól eksploatacji, które powinny być poddane rozsądnej regulacji.

Ponadto, należy stwierdzić iż obecna redakcja art. 107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, dotycząca ustalania organizacji właściwej w przypadku, gdy na jednym polu eksploatacji działa więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania, powoduje liczne spory i dyskusje. W obecnym stanie prawnym, zezwolenie ministra właściwego do spraw kultury na prowadzenie działalności polegającej na zbiorowym zarządzaniu chronionymi utworami bądź też dobrami zaliczanymi do praw pokrewnych, posiada kilkanaście podmiotów. Ich zakresy działania i pola eksploatacji niejednokrotnie się pokrywają. Sytuacja ta jest szczególnie widoczna w przypadku ochrony artystycznych wykonań przy nadawaniu i reemisji, a także praw związanych z nadawaniem utworów audiowizualnych. Niejednokrotnie do nadawców zgłaszają się dwie lub więcej organizacji, domagając się płacenia opłat za wykorzystywanie utworów na jednym i tym samym polu eksploatacji. Przedsiębiorcy szacują, iż w krańcowych przypadkach, jeśli stacja radiowa, telewizyjna czy też operator sieci kablowej, zdecydowaliby się na zawarcie umów z wszystkimi organizacjami zbiorowego zarządzania które się tego domagają, oznaczałoby to dla nich obciążenie finansowe w wysokości kilkunastu procent przychodów.

Bariery ekonomiczne i rynkowe, wpływ procesów integracyjnych

Sytuacja nadawców ulega wielu dynamicznym zmianom. Wpływają na to warunki makro i mikroekonomiczne, kształt założeń samego projektu, działania konkurencji, umiejętność dostosowywania się do zmieniających się realiów rynkowych oraz zdolność do przetrwania w niesprzyjających warunkach rynkowych. Istotnym elementem wpływającym na powodzenie przedsięwzięć medialnych są także przepisy prawa, którym podlega koncesjonowana działalność audiowizualna.

Rynek koncesjonowanych mediów jest w dużym stopniu nasycony, w związku z czym tworzenie nowych stacji jest coraz bardziej ryzykowne. Zwiększają się bariery ekonomiczne wchodzenia na rynek nowych podmiotów, bowiem realizacja nowego przedsięwzięcia wymaga coraz większych nakładów finansowych. Ponadto, inwestycja w media elektroniczne wiąże się z dużym zapotrzebowaniem na kapitał, pozwalający na dokonanie opłaty koncesyjnej, zakup sprzętu do produkcji i emisji programu oraz praw autorskich i licencji jak również na zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników. Nakłady finansowe na takie inwestycje zwracają się w dłuższym okresie czasu.

Jednocześnie stale rosną koszty utrzymania stacji radiowej czy telewizyjnej, czemu nie towarzyszył przez wiele lat adekwatny rozwój rynku reklamowego. Prowadzona działalność radiowa i telewizyjna wymaga stałych zakupów coraz to nowszego sprzętu technicznego, bowiem wymusza to bardzo szybki postęp techniczny w branży. Sytuacja ekonomiczna nadawców koncesjonowanych może wpływać na realizację warunków programowych koncesji oraz stanowić przeszkodę w rozwoju oferty programowej.

Z analizy sytuacji ekonomicznej samodzielnych nadawców lokalnych wynika, że w większości utrzymanie stacji jest możliwe tylko w przypadku jednoczesnego prowadzenia innej, dochodowej działalności, dodatkowego dofinansowywania działalności przez właścicieli lub braku silnej konkurencji na rynku reklamy na obszarze rozpowszechniania programu. Samodzielni nadawcy lokalni prowadzą działalność na trudnych rynkach ze względu na powolny wzrost reklamy lokalnej. Dostosowując się do możliwości rynkowych

poszukują oszczędności w ponoszonych kosztach działalności. W celu utrzymania bieżącej działalności oraz rozwoju stacji, nadawcy poszukują możliwości dostępu do dodatkowego kapitału oraz współpracy z innymi nadawcami w zakresie wspólnej akwizycji reklam i wspólnych zakupów programowych.

Obserwując zjawiska na rynku audiowizualnym w Polsce można dojść do wniosku, że postępujące zjawisko koncentracji jest odpowiedzią na warunki istniejące w tym sektorze gospodarczym. Jednocześnie, na polskim rynku mediów koncesjonowanych zwiększyła się konkurencja pomiędzy komercyjnymi nadawcami. Wynikiem walki o odbiorcę i rynek reklamowy jest trwający proces koncentracji. Powstały i nadal są tworzone formalne lub nieformalne porozumienia dotyczące akwizycji reklamy, programu i powiązań kapitałowych.

Związki pomiędzy nadawcami mogą mieć charakter federacji równoprawnych członków skupionych wokół realizacji określonego celu lub przybrać charakter związków hurtownik-detalista, w którym występuje podmiot inicjujący i kierujący instytucją formalizującą powiązania stacji. Powiązania, o których mowa, mogą występować w różnych konfiguracjach i wariantach, tj. łącznie, pojedynczo lub w związkach np. programowych wspólnie z reklamowymi. W konsekwencji powiązań programowych i reklamowych, następują powiązania kapitałowe.

Na polskim rynku mediów radiofonicznych można od dawna zaobserwować występowanie wymienionych powyżej rodzajów powiązań pomiędzy podmiotami będącymi właścicielami koncesji na emisję programu radiowego o zasięgu lokalnym i regionalnym.

Jedną z najprostszych form integracji rynku mediów komercyjnych jest koncentracja kapitałowa realizowana poprzez powiązania własnościowe, które występują wtedy, gdy określony podmiot posiada udziały/akcje w firmach posiadających koncesje lub sam posiada kilka koncesji lokalnych/regionalnych. Utworzone w ten sposób sieci oferują wspólne pasma programowe w stacjach radiowych rozproszonych po Polsce, a więc nie obejmujących swoim zasięgiem określonego regionu. W ich skład wchodzą stacje radiowe o bardzo różnej słuchalności, od kilkunastu procent do dziesiątych części procenta. Z tych powodów, istnieje konieczność formatowania sieci, tak by ich oferta była atrakcyjna dla agencji reklamowych układających media plany kampanii reklamowych. Po sformatowaniu, sieci mogą się stać poważnym konkurentem na rynku reklam dla stacji o zasięgach ogólnopolskich i ponadregionalnych oraz praktycznie uniemożliwiać dostęp do budżetów ogólnopolskich kampanii reklamowych stacjom lokalnym. Tym bardziej, że rynek reklamy potrzebuje takich struktur ze względu na ich alternatywny, w stosunku do stacji ogólnopolskich, charakter. Stacje zintegrowane, proponując niższe ceny emisji reklam są konkurencyjne finansowo, a różnorodność audytorium tych stacji ma znaczenie dla reklamodawców.

Na podstawie posiadanych informacji oraz ilości składanych wniosków koncesyjnych przez podmioty już zintegrowane w sieci, można przyjąć, że proces ich tworzenia nie został jeszcze zakończony. Obserwując tendencję do tworzenia różnego rodzaju powiązań między nadawcami oraz przenikania się różnych segmentów rynku można wnioskować, że mamy do czynienia z próbą tworzenia kilku silnych grup kapitałowych. Zdolność do rozwoju polskiej radiofonii i telewizji koncesjonowanej zależy obecnie od skutecznej integracji w ramach sektora oraz warunków prawnych tej działalności.

Procesy integracji na polskim rynku audiowizualnym mają wpływ na jego kształt

W ramach pozytywów można wymienić między innymi:

- poziom niektórych audycji informacyjnych i publicystycznych z wyjątkiem lokalnych;

- poziom technicznego wyposażenia stacji;
- możliwość ograniczenia wydatków na produkcję programu poprzez udostępnianie stacjom audycji tworzonych w tzw. stacji centralnej;
- możliwość zmniejszenia wydatków na realizację potrzeb inwestycyjnych, poprzez zoptymalizowanie wykorzystania zasobów technicznych w zsieciowanych stacjach lokalnych oraz umożliwienie negocjowania lepszych warunków dostaw sprzętu dla stacji ze względu na ilość i wielkość kontraktu;
- formatowanie stacji poprzez tworzenie ich profilu muzyczno-słownego;
- możliwość wykorzystania przez nadawcę lokalnego identyfikacji z silną marką bez potrzeby inwestowania w promocję, która jest realizowana centralnie;
- szansa na wspólną sprzedaż czasu reklamowego wszystkich stacji lokalnych realizujących program dla tej samej grupy odbiorców, pod tą samą marką wraz z możliwością korzystania z lokalnego rynku reklamy;
- rozwój rynku reklamy lokalnej.

Negatywne oddziaływanie może polegać na:

- stworzeniu monopolu informacyjnego;
- ujednoliceniu, uniformizacji oferty programowej i jej zawartości poprzez oparcie ramowego układu programu o przyjęte standardy;
- zatraceniu lokalnego charakteru stacji;
- drenowaniu rynku reklamy lokalnej poprzez stosowanie agresywnej konkurencji za pomocą silnej promocji marki jak i wysokich rabatów reklamowych, co stanowi zagrożenie dla funkcjonowania samodzielnych stacji lokalnych posiadających z natury rzeczy słabsze zaplecze finansowe;
- możliwości jednoczesnego pozyskiwania przychodów reklamowych, zarówno na rynkach lokalnych jak i na rynku krajowym, poprzez proces sieciowania z jednoczesnym rozszczepianiem wykorzystywanego czasu reklamowego.

IX. KONIECZNE ZMIANY PRAWNE W ZAKRESIE USTAW REGULUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ NADAWCÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH

Zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, do najpilniejszych zmian prawnych w zakresie ustaw regulujących działalność nadawców radiowych i telewizyjnych można zaliczyć:

Kompleksowe uregulowanie kwestii finansowania oraz modelu prawno - organizacyjnego spółek publicznej radiofonii i telewizji

Wyniki analiz zarówno kondycji finansowej, jak i oferty programowej spółek publicznej radiofonii i telewizji wskazują na konieczność podjęcia pilnych działań legislacyjnych w celu stworzenia modelu ustrojowego mediów publicznych określającego ich właściwe miejsce na rynku audiowizualnym, jako instytucji będących dobrem publicznym i realizujących misję publiczną.

Kryzys finansowania spowodowany systematycznym spadkiem wpływów abonamentowych pogłębił dysfunkcjonalność obecnej formy prawnej spółek publicznej radiofonii i telewizji jako spółek prawa handlowego. Związane z tym rygory finansowe i podatkowe tworzą nie tylko poważne koszty, ale i nie współgrają z niekomercyjną z założenia działalnością nadawców publicznych. Z tego też powodu najważniejszym priorytetem staje się nie tyle uszczelnienie obecnego systemu finansowania spółek publicznej radiofonii i telewizji (co również jest istotne), ale przede wszystkim stworzenie takiego modelu prawnego i organizacyjnego tych spółek, który zdejmie z nich ciężar wypracowywania zysku, a skoncentruje ich działalność na jakości programu jako głównego kryterium oceny pracy zarządu.

W sferze oferty programowej trudno uznać za w pełni zadowalające wypełnianie przez nadawców publicznych ustawowych obowiązków programowych. Nadawcy publiczni nadają audycje realizujące szczególne powinności programowe, niemniej jednak zarówno zróżnicowanie ilościowe i jakościowe tych audycji, jak również wyraźna tendencja do marginalizowania w ramówkach ambitniejszej produkcji programowej skutkuje coraz większym upodobnieniem do oferty programowej nadawców komercyjnych.

Wypełnianiu misji nadawcy publicznego nie sprzyja uzależnienie – niepokojące zwłaszcza w przypadku telewizji publicznej – od wpływów reklamowych. Rezultatem jest zauważalna komercjalizacja zawartości programowej. Obecność nadawców publicznych na rynku reklamowym jest potrzebna jako swoisty probierz popularności i atrakcyjności oferty programowej, nie może jednak stanowić punktu odniesienia do tworzenia programu. W świetle powyższego, konieczne jest stworzenie precyzyjnych ustawowych kryteriów, na podstawie których można ocenić na ile program nadawców publicznych wypełnia zobowiązania misyjne. Musi to się odbyć w ścisłym powiązaniu z mechanizmami finansowania, gwarantującymi możliwość realizacji tych zobowiązań, jak również w zgodzie

z wymogami Unii Europejskiej dotyczącymi jasnego określenia misji nadawców publicznych i przeznaczenia środków publicznych jedynie na ten cel.

Nie można tutaj pominąć roli oddziałów terenowych telewizji publicznej oraz rozgłośni regionalnych Polskiego Radia, a zwłaszcza ich kulturotwórczej i integracyjnej roli wobec społeczności lokalnych. Zauważalne są tendencje do wypełniania programów oddziałów terenowych TVP pasmem wspólnym, jak też rosnący udział muzyki kosztem słowa i audycji poświęconych regionom w rozgłośniach regionalnych Polskiego Radia.

Dlatego też, zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, polityka państwa powinna kłaść silny nacisk na ochronę i rozwój regionalnej działalności programowej, jako kluczowego budulca pluralistycznej oferty programowej.

Dostosowanie ustawy o radiofonii i telewizji do rozwoju technologicznego usług audiowizualnych, w tym zapewnienie neutralności technologicznej przepisów w tym zakresie

W znowelizowanej ustawie o radiofonii i telewizji powinno zostać wprowadzone pojęcie medialnych usług audiowizualnych (linearnych oraz nielinearnych) obejmujące swym zakresem telewizję analogową i cyfrową – zarówno kablową, naziemną i satelitarną, telewizję IP, telewizję mobilną (wykorzystującą system UMTS i inne wraz z rozwojem technologii), jak też usługi nielinearne (np. video on demand). Takie podejście do nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji pozwoli z jednej strony objąć rynek nowych technologii regulacjami państwa a z drugiej zapewni technologiczną neutralność uregulowań prawnych umożliwiające równe traktowanie podmiotów świadczących takie same usługi za pomocą różnych technologii.

Określenie kompetencji KRRiT w zakresie przeciwdziałania nadmiernej koncentracji kapitałowej w mediach elektronicznych

W ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, obecny stan prawny, a w szczególności przepisy ustawy o radiofonii i telewizji, nie dają w sposób jednoznaczny i skuteczny możliwości badania ex ante przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji procesów koncentracji koncesjonariuszy. Wydaje się być uzasadniona potrzeba ustawowego, jednoznacznego sprecyzowania ww. zagadnienia, w sposób niebudzący wątpliwości zarówno co do kompetencji KRRiT, jak i zakresu jego badania.

Określenie terminu rozpatrzenia wniosku koncesyjnego

Obowiązująca ustawa o radiofonii i telewizji nie określa terminu rozpatrzenia wniosku koncesyjnego. Posługiwanie się w procesie koncesyjnym terminami rozpatrzenia sprawy określonymi w Kodeksie postępowania administracyjnego (kpa) stawia Krajową Radę Radiofonii i Telewizji przed koniecznością częstego podejmowania uchwał o przesunięciu terminu rozpatrzenia sprawy ze względu na nieuzupełnienie wniosków koncesyjnych lub konieczność nadesłania wyjaśnień przez wnioskodawcę. Optymalnym terminem na rozpatrzenie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sieci kablowej

byłyby 3 - 4 miesiące (zamiast określonych w kpa i obecnie obowiązujących 30 dni lub w przypadkach szczególnie skomplikowanych 2 miesięcy);

Zapewnienie trwałości wykonywania koncesji przez osoby fizyczne

Zgodnie z treścią obowiązującej ustawy o radiofonii i telewizji, koncesja może być udzielona osobie fizycznej posiadającej obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce lub osobie prawnej, która ma siedzibę w Polsce.

Uprawnienia wynikające z przyznanych koncesji są niezbywalne. Ustawa o radiofonii i telewizji w art. 38a pkt 3 wskazuje określone przypadki dotyczące tylko spółek prawa handlowego, w których jest możliwe przejście uprawnień na inny podmiot, niż ten któremu przyznano koncesję, za zgodą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Może to nastąpić w przypadkach łączenia, podziału albo innego rodzaju przekształceń spółek handlowych.

W przypadku spółek wykonujących koncesje, możliwe jest nabycie/zbycie w nich udziałów nawet do 100%.

Art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji daje koncesjonariuszowi możliwość złożenia wniosku o udzielenie koncesji na kolejny 10 letni okres, tak więc pośrednio reguluje kwestię trwałości wykonywania koncesji. Sprawa nie budzi wątpliwości w przypadku osób prawnych, natomiast w przypadku koncesjonariuszy będących osobami fizycznymi, wszystko zależy od prawa naturalnego, czyli żywotności tych osób.

W celu rozwiązania problemu, można rozważyć ustawowe ustalenie możliwości przeniesienia uprawnień przez osoby fizyczne wykonujące koncesję.

Nowelizacja przepisu art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Zgodnie z wymienionym artykułem ustawy nadawcy programów radiowych i telewizyjnych są zobowiązani do przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które są wykonywane w języku polskim.

Zdaniem KRRiT, ze względu na to, że nadawcy często realizują ten przepis ustawy nadając wymagane utwory słowno-muzyczne w języku polskim wyłącznie lub głównie w porze nocnej (kiedy krąg odbiorców jest znikomy), istnieje pilna konieczność określenia w ustawie godzin w ciągu doby, w których wymieniony obowiązek będzie realizowany (pora dzienna).

Ponadto zdaniem KRRiT, w ramach obowiązującej kwoty powinien zostać określony wymagany udział utworów nowych (nowo powstałych).

Odrębną sprawą, którą zdaniem KRRiT należy wziąć pod uwagę przy nowelizacji art. 15 ust. 2 ustawy, jest brak możliwości realizacji w niektórych programach wyspecjalizowanych wymaganej kwoty utworów, o których tam mowa. Dotyczy to w szczególności Programu 2 Polskiego Radia, mającego charakter wyspecjalizowany muzyczno-literacki, prezentującego literaturę i muzykę poważną. W dziedzinie muzyki poważnej utwory słowno-muzyczne nadawane są z reguły w języku oryginału, dlatego też trudno jest w tym przypadku uzyskać w programie tak wysoką proporcję utworów słowno-muzycznych w języku polskim, jak określono w art. 15 ust. 2. Ustawa nie przewiduje żadnych

wyłączeń ani zmniejszenia wymaganego udziału utworów w programach wyspecjalizowanych.

Zdefiniowanie specjalizacji programu w programach radiowych

Istnieje pilna potrzeby nowelizacji w ustawie o radiofonii i telewizji definicji programu wyspecjalizowanego w odniesieniu do programów radiowych. Ustawa w art. 4 ust. 4a określa, iż programem wyspecjalizowanym jest program, w którym nie mniej niż 70% czasu nadawania w ciągu miesiąca, w godzinach 6.00 - 23.00, stanowią audycje i inne przekazy realizujące przyjętą specjalizację programu. Definicja ta nie zawiera rozróżnienia między programem radiowym a telewizyjnym. Tymczasem w przypadku radiowych programów wyspecjalizowanych – tematycznych (społeczno-religijnych, akademickich, biznesowych, poświęconych zdrowiu itd.), w których specjalizacja może być realizowana wyłącznie lub niemal wyłącznie poprzez audycje i inne przekazy słowne, określony w ustawie udział specjalizacji - 70% - jest trudny do wypełnienia ze względu na wysokie koszty tworzenia programów słownych.

Doprecyzowanie przepisów dotyczących ochrony małoletnich widzów i słuchaczy

- Usunięcie niespójności art. 18 ust. 5b i ust. 5 i ust. 6 pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji

W art. 18 występuje niespójność ust. 5b (*Nadawcy są zobowiązani do oznaczania audycji lub innych przekazów, o których mowa w ust. 5* (a więc dozwolonych w czasie ochronnym między godz. 6 a 23) (...) *uwzględniając stopień szkodliwości danej* audycji *lub przekazu dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych*) oraz ust. 6 pkt 3 (*uwzględniając stopień szkodliwości audycji dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych)* z treścią ust. 5, który wyklucza bezwarunkowo w czasie między godz. 6.00 a 23.00 wszelkie audycje *mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich.* Należałoby zatem wyeliminować tę wieloznaczność, ewentualnie doprecyzowując używane pojęcia: *szkodliwy* i *mający negatywny wpływ*.

- Doprecyzowanie przepisu wprowadzającego obowiązek poprzedzania audycji radiowych nadawanych w godz. 6.00 - 23.00 zapowiedzią słowną (art. 18 ust. 5b ustawy o radiofonii i telewizji)

W odniesieniu do wszystkich audycji lub innych przekazów obowiązek oznaczania z *uwzględnieniem stopnia szkodliwości danej audycji lub przekazu dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych* wprowadza art. 18 ust. 5b. Ustawa używa tu wyrazu „nadawcy", nie precyzując czy chodzi tu o nadawców radiowych czy telewizyjnych. Jednakże we fragmencie specyfikującym obowiązki nadawcy jest mowa tylko o *symbolu graficznym* w emisji telewizyjnej, a brak wzmianki o *zapowiedzi słownej*. Niejasność pogłębia fakt, że w ust. 6 pkt 3 ustawa nakazuje KRRiT określić *wzory symboli graficznych i formuł zapowiedzi, o których mowa w ust. 5 a i 5 b* podczas, gdy w ust. 5b nie występuje w ogóle pojęcie *zapowiedzi*.

W nowelizacji należałoby zatem wprowadzić zapis zobowiązujący jednoznacznie nadawców radiowych do wprowadzenia systemu ostrzegawczego dostosowanego do specyfiki programu radiowego, najlepiej w postaci delegacji dla KRRiT do wydania odrębnego rozporządzenia w tej kwestii.

Umożliwienie KRRiT kompleksowej kontroli treści w zarejestrowanych programach rozprowadzanych sieciach kablowych

Ustawodawca mógłby rozważyć wprowadzenie obowiązku przekazywania KRRiT zarejestrowanego programu rozprowadzanego przez operatora sieci telewizji kablowej. Uniemożliwiłoby to działania operatorów, którzy odmawiają przekazania zarejestrowanego programu rozprowadzanego w sieci, zasłaniając się umową z nadawcą programu, który zabronił rejestracji programu. Rozwiązanie to umożliwiłoby natomiast Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji pełniejszą kontrolę treści rozprowadzanych w zarejestrowanych programach, a tym samym realizację art. 45 ust 2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Obecnie jedynie nadawca, na podstawie art. 20. ust 1 ustawy o radiofonii i telewizji ma obowiązek utrwalania audycji, reklam lub innych przekazów na odpowiednich nośnikach i przechowywania ich przez okres 28 dni od dnia rozpowszechnienia audycji. Proste przeniesienie tego przepisu do potrzeb kontroli programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej jest niemożliwe ze względów technicznych. Jednak wprowadzenie obowiązku zarejestrowania programu rozprowadzanego w sieci kablowej na żądanie regulatora rynku wydaje się mieć uzasadnienie do przeprowadzania działań kontrolnych przez KRRiT.

Sektor gospodarki tworzony przez koncesjonowaną działalność radiową i telewizyjną wymaga dopływu kapitału. Dla prowadzenia tej działalności niezbędne są jasne reguły adekwatne dla jej zakresu a przede wszystkim:

- przełamanie monopolu największego operatora TP Emitel i ustalenie zasad odpłatności za korzystanie z jego obiektów nadawczych z uwzględnieniem kategorii nadawcy (lokalny, regionalny, ponadregionalny, ogólnokrajowy);
- ustawowe rozwiązanie regulujące udział poszczególnych typów nadawców w rynku reklamy z uwzględnieniem potrzeby zagwarantowania nadawcom lokalnym priorytetu w dostępnie do lokalnych rynków (rozwiązanie problemu rozszczepiania i sieciowania reklamy);
- zrównanie praw osób fizycznych w stosunku do spółek prawa handlowego poprzez ustalenie możliwości przeniesienia uprawnień przez osoby fizyczne wykonujące koncesję na spadkobierców.

Wprowadzenie zasady must-carry w połączeniu z must-offer

Obecnie obowiązująca zasada kolejności wprowadzania programów do sieci kablowych określona w art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji nie realizuje celów związanych z zasadą must-carry. Określa ona jedynie kolejność wprowadzania programów zamiast obowiązku udostępniania odbiorcom programów mających pełnić funkcję usługi

powszechnej. Przepisy art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji nie regulują sprawy ponoszenia opłat przez nadawcę i operatora, nie znoszą również opłat, czego efektem był konflikt w 2005 roku pomiędzy TVP SA a operatorami sieci kablowych w sprawie opłat za programy telewizji publicznej udostępniane w sieciach kablowych. Niezbędnym jest połączenie obowiązku dostarczania programów pełniących funkcję usługi powszechnej (must-carry) z nałożeniem obowiązku udostępniania tych programów sieciom kablowym (must-offer) oraz rozszerzenie tych zasad na satelitarne platformy cyfrowe i inne nośniki niezależnie od technologii użytej do świadczenia usług audiowizualnych;

Uregulowanie procedury rejestracji programów koncesjonowanych zagranicą w polskich sieciach kablowych

Pilnej nowelizacji wymaga art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji mówiący, że organ rejestracyjny odmówi wpisu do rejestru programu, jeżeli w rozpowszechnianym programie, w okresie ostatnich 12 miesięcy, co najmniej dwukrotnie zamieszczone zostały treści naruszające przepisy art. 18. Taki zapis w praktyce uniemożliwia odmowę rejestracji ze względu na treści publikowane w audycjach szczególnie w programach, na które koncesje zostały wydane przez regulator zagraniczny, programy kodowane rozpowszechniane w sposób rozsiewczy satelitarny.

Ujednolicenie określenia „przedsiębiorca telekomunikacyjny”

Bardzo pilnej nowelizacji wymaga skorelowanie ustawy o radiofonii i telewizji do ustawy prawo telekomunikacyjne. Obecnie art. 44 ust. 3a pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji wskazuje, że operator sieci kablowej dołącza do zgłoszenia o wpis do rejestru programów rozprowadzanych w sieci kablowej kopię zezwolenia na używanie urządzeń nadawczych i sieci telekomunikacyjnych niezbędnych do rozprowadzania programu. Natomiast art. 10 ust. 1. ustawy Prawo telekomunikacyjne stwierdza, że działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Wynika z tego, że dokumentem, który powinien dołączać operator przy rejestrowaniu programów jest kopia wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzonego przez Prezesa UKE. Korelacji wymagają określenia użyte w obu ustawach. Ustawa o radiofonii i telewizji posługuje się określeniem operator sieci kablowej, natomiast ustawa Prawo telekomunikacyjne - określeniem operator telekomunikacyjny.

Problemy z rejestracją programów przez stowarzyszenia, które nie prowadzą działalności gospodarczej, a prowadzą działalność operatora sieci kablowej

Można rozważyć znowelizowanie ustawy Prawo telekomunikacyjne i ustawy o radiofonii i telewizji w sposób jednoznacznie stwierdzający, czy stowarzyszenia nie prowadzące działalności gospodarczej mogą prowadzić działalność operatora sieci kablowej. Stowarzyszenia będące operatorami sieci kablowych w myśl art. 10 ustawy Prawo telekomunikacyjne nie są przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, ponieważ nie prowadzą działalności gospodarczej. Stowarzyszenia nieposiadając wpisu do rejestru przedsiębiorców

telekomunikacyjnych, nie mają możliwości wpisania rozprowadzanych programów do rejestru prowadzonego przez Przewodniczącego KRRiT.

Zmiany w ustawie o prawie autorskim w zakresie funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi

Konieczna wydaje się gruntowna nowelizacja przepisów ustawy o prawie autorskim, dotyczących funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi. Możliwe jest również całościowe ujęcie tego segmentu rynku praw na dobrach niematerialnych w drodze oddzielnej ustawy. Przykładem może być Austria, w której w 2006 roku weszła w życie odrębna ustawa regulująca działalność organizacji zbiorowego zarządzania.

Niezbędne wydaje się ograniczenie liczby organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi działających na danym polu eksploatacji oraz udział nadawców i operatorów sieci kablowych w Komisji Prawa Autorskiego i ustalaniu tabel stawek wynagrodzeń autorskich. Ponadto, istotnym elementem jest ustalenie realnych stawek opłat wynikających z prawa autorskiego i praw pokrewnych.

Załączniki do Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji

Załącznik Nr 1. Informacja na temat sytuacji finansowej grup radiowych w 2005 roku

	Nadawcy radiowi działający w ramach poszczególnych grup					
	AGORA[28]	ZPR [29]	Ad. point.[30]	RMF MAXXX[31]	RMF CLASSIC	Radio GRA[32]
Liczba sprawozdań uwzględnionych w analizie	**23**	**12**	**8**	**6**	**2**	**4**
Nadawcy, którzy odnotowali w 2005 roku stratę na sprzedaży	47,8%	41,7%	50,0%	100,0%	50,0%	100,0%
Nadawcy, którzy odnotowali w 2005 roku stratę netto	63,6%	58,3%	50,0%	100,0%	100,0%	50,0%
Nadawcy, dla których 2005 rok był kolejnym rokiem, w którym odnotowali stratę netto	59,1%	33,3%	50,0%	100,0%	100,0%	33,3%
Nadawcy, których kapitały własne na koniec 2005 roku wykazywały wartość ujemną	77,3%	50,0%	87,5%	100,0%	100,0%	50,0%
Nadawcy, którzy korzystali z kredytów i pożyczek długoterminowych	86,4%	25,0%	12,5%	16,7%	50,0%	25,0%
Nadawcy, którzy korzystali z kredytów i pożyczek krótkoterminowych	18,2%	75,0%	100,0%	83,3%	50,0%	50,0%
Nadawcy, których zobowiązania krótkoterminowe przewyższały kwotę należności	31,8%	75,0%	87,5%	100,0%	100,0%	100,0%
Nadawcy, których zobowiązania krótkoterminowe przewyższały wartość majątku obrotowego	9,1%	75,0%	87,5%	100,0%	100,0%	50,0%

[28] Agora jest właścicielem Spółki Grupa Radiowa Agory wykonującej bezpośrednio koncesje na nadawanie programów o zasięgu lokalnym oraz będącej udziałowcem w spółkach realizujących takie koncesje.
[29] ZPR jest pośrednio właścicielem Radio ESKA SA
[30] Spółka Ad.point jest własnością CR Media – brokera reklamy
[31] RMF MAXXX - projekt realizowany przez grupę Multimedia Sp. z o.o.
[32] Radio GRA w Toruniu, Bydgoszczy, Inowrocławiu i Włocławku jest pośrednio własnością Gazety Pomorskiej

Załącznik Nr 2. Informacja na temat sytuacji finansowej koncesjonowanych nadawców radiowych w 2005 roku

	Nadawcy radiowi działający jako:	
	niezależne stacje radiowe	**stacje radiowe tzw. zsieciowane**
Liczba sprawozdań uwzględnionych w analizie	**45**	**55**
Nadawcy, którzy odnotowali w 2005 roku stratę na sprzedaży	40,0%	56,4%
Nadawcy, którzy odnotowali w 2005 roku stratę netto	31,1%	63,6%
Nadawcy, dla których 2005 rok był kolejnym rokiem w którym odnotowali stratę netto	24,4%	56,9%
Nadawcy, których kapitały własne na koniec 2005 roku wykazywały wartość ujemną	28,9%	72,7%
Nadawcy, którzy korzystali z kredytów i pożyczek długoterminowych	24,4%	47,3%
Nadawcy, którzy korzystali z kredytów i pożyczek krótkoterminowych	28,9%	52,7%
Nadawcy, których zobowiązania krótkoterminowe przewyższały kwotę należności	60,0%	63,6%
Nadawcy, których zobowiązania krótkoterminowe przewyższały wartość majątku obrotowego	55,6%	50,9%
Nadawcy, których strata przewyższała sumę kapitałów zapasowego i rezerwowego oraz jedną trzecią lub jedną drugą kapitału zakładowego	51,1%	81,8%

Załącznik nr 3. Zestawienie pokrycia ludnościowego i powierzchniowego wybranych stacji radiowych i telewizyjnych *(stan na dzień 31.12.2006 roku)*

Pokrycie ludnościowe i powierzchniowe poniżej wymienionych programów jest obliczone w stosunku do całego kraju. Wyjątkiem są rozgłośnie regionalne Polskiego Radia, dla których pokrycie to przeliczono w stosunku do przypisanych im obszarów rozpowszechniania.

Nadawcy publiczni - radio

Programy ogólnopolskie

Nazwa programu	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
Polskie Radio - Program 1	21 315 000	55,9	108 784,3	34,8
Polskie Radio - Program 2	30 691 000	79,4	246 717	78,9
Polskie Radio - Program 3	35 819 000	92,6	284 094,3	90,9
Polskie Radio - Program 4 (Radio BIS)	24 626 000	63,7	160 666	51,4

Polskie Radio Regionalne

Pokrycie ludnościowe: 36 205 000 osób 93,6 %
Pokrycie powierzchniowe: 286 605 km^2 91,7%

Nazwa nadawcy	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
Radio Białystok SA *(pokrycie regionu)*	1 171 000	97,0	19 066,7	94,4
Radio Pomorza i Kujaw SA *(pokrycie regionu)*	1 849 000	89,3	14 518,7	80,8
Radio Gdańsk SA *(pokrycie regionu)*	1 959 000	89,7	14 294,5	78,1
Radio Katowice SA *(pokrycie regionu)*	4 637 000	98,0	11 179,1	90,7
Radio Kielce SA *(pokrycie regionu)*	1 099 000	84,8	8 583,3	73,2
Radio Koszalin SA *(pokrycie regionu)*	686 000	98,8	10 210,6	97,7
Radio Kraków SA *(pokrycie regionu)*	2 710 000	83,5	12 333	81,2
Radio Łódź SA *(pokrycie regionu)*	1 850 000	71,0	8 440	46,3
Radio Lublin SA *(pokrycie regionu)*	1 805 000	82,1	18 756,7	75,0
Radio Olsztyn SA *(pokrycie regionu)*	1 299 000	90,9	21 754,6	90,0
Radio Opole SA *(pokrycie regionu)*	896 000	84,4	7 064,3	75,0
Radio Merkury SA *(pokrycie regionu)*	3 161 000	94,2	26 293,7	88,2

Radio Szczecin SA *(pokrycie regionu)*	1 049 000	95,1	11 053,7	91,4
Radio Rzeszów SA *(pokrycie regionu)*	1 880 000	85,6	14 721,5	82,5
Radio dla Ciebie SA *(pokrycie regionu)*	4 476 000	87,3	24 562,5	60,1
Radio Wrocław SA *(pokrycie regionu)*	2 529 000	87,1	15 984,9	80,1
Radio Zachód SA *(pokrycie regionu)*	851 000	84,4	10 986,1	78,5

Nadawcy koncesjonowani - radio

Programy ogólnopolskie

Nazwa programu	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
RMF FM	37 047 000	96,3	288 278	92,2
Radio ZET	36 774 000	96,2	272 937	87,3
Radio MARYJA	31 852 000	83,3	222 031,5	70,0

Programy katolickie (bez programu Radio MARYJA)

Nazwa programu	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
PLUS	7 137 000	18,5	37 237,7	11,9
VOX FM	6 223 000	16,1	22 454	7,2
pozostałe stacje	17 596 000	45,5	105 855,4	33,9

Programy ponadregionalne

Nazwa programu	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
TOK FM	5 577 000	14,6	7 391,8	2,4
WAWA	9 415 000	24,6	21 338,5	6,8
RADIOSTACJA	5 008 000	13,1	6 276	2,0
RMF Classic	4 133 000	10,8	5 160,3	1,7

Grupy stacji lokalnych

Nazwa Grupy	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
RMF MAXXX	5 359 000	13,9	20 501,6	6,6
Grupa Radiowa Agory	12 945 000	34,5	35 006	11,2
Ad. Point	6 250 000	16,2	20 500	6, 6
ESKA	15 903 000	41,1	59 831	19,1

w tym stacje współpracujące na podstawie umów franszyzy

Pokrycie ludnościowe:	610 000 osób	1,6 %
Pokrycie powierzchniowe:	2 092 km^2	0,7 %

Nadawca publiczny – Telewizja Polska SA

Nazwa programu	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
TVP 1	38 066 000	99,6	309 266	98,9
TVP 2	37 987 000	99,4	309 205	98,9
TVP 3	29 244 000	76,5	189 289	60,5

Nadawcy koncesjonowani - telewizja

Programy ogólnopolskie i ponadregionalne

Nazwa programu	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
Polsat	32 716 000	85,6	227 240	72,7
TVN	17 933 000	46,9	67 764	21,7
TV 4	9 475 000	24,8	35 110,5	11,2
PULS	6 081 000	15,9	15 119	4,8

Programy lokalne i regionalne

Nazwa programu	Pokrycie ludnościowe		Pokrycie powierzchniowe	
	liczba osób	[%]	[km^2]	[%]
Telewizja Odra Opole, Wrocław, Świdnica	1 396 000	3,7	5 164	1,7
Telewizja Odra Legnica, Lubin, Głogów	534 000	1,4	4 787	1,5
Telewizja Odra Gorzów Wlkp.	145 000	0,4	600	0,2
Telewizja Odra Jelenia Góra	129 000	0,3	410	0,1
Telewizja Odra Zielona Góra	256 000	0,7	1 700	0,5
Telewizja NTL Radomsko	239 000	0,6	3 320	1,1
Telewizja Lubań - Bolesławiec	51 000	0,1	360	0,1
Telewizja TVT	252 000	0,7	420	0,1